

Lagrådsremiss

Modernare regler om varumärken och en ny lag om företagsnamn

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 19 april 2018

Heléne Fritzon

Liv Bernitz
(Justitiedepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår att lagstiftningen om varumärken moderniseras och förenklas. Genom förslagen genomförs det nya varumärkesdirektivet. Varumärken har kommit att få en allt viktigare roll för företagens möjligheter att nå framgång, både i Sverige och globalt. För att svenska företag ska kunna konkurrera på bästa sätt behöver reglerna vara enkla, förutsebara och rättssäkra. Förslagen innebär bl.a.

- att den svenska varumärkeslagen närmar sig lagstiftningen i andra EU-länder och de regler som gäller för EU-varumärken,
- att varumärkeslagen blir mer teknikneutral när det gäller vad som kan utgöra ett varumärke, och
- att skyddet för varumärken utvidgas till att omfatta varumärkesförfälskningar även i de fall varorna endast passerar landet utan att släppas ut på marknaden här.

Regeringen föreslår också en ny lag om företagsnamn, som ska ersätta firmalagen. Den nya lagen är mer överskådlig och lättare att tillämpa än firmalagen.

Vidare innehåller lagrådsremissen förslag om en ny lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. I den lagen samlas bestämmelser om sanktioner vid intrång i skyddade beteckningar.

De nya lagarna och lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Innehållsförteckning

1	Beslut	6
2	Lagtext	8
2.1	Förslag till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877)	8
2.2	Förslag till lag om företagsnamn	33
2.3	Förslag till lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel	51
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse	53
2.5	Förslag till lag om ändring i mönsterskyddslagen (1970:485)	54
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter	56
2.7	Förslag till lag om ändring i handelsregisterlagen (1974:157)	59
2.8	Förslag till lag om ändring i prokuralagen (1974:158)	65
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (1975:417) om sambruksföreningar	66
2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (1976:997) om vattenförbund	68
2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag	69
2.12	Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)	71
2.13	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion	75
2.14	Förslag till lag om ändring i bostadsrättslagen (1991:614)	76
2.15	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:615) om omregistrering av vissa bostadsföreningar till bostadsrättsföreningar	78
2.16	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.	79
2.17	Förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220)	81
2.18	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1927) om europeiska ekonomiska intressegrupperingar	86
2.19	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker	88
2.20	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor	93
2.21	Förslag till lag om ändring i växtförädlarrättslagen (1997:306)	95
2.22	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstitutets verksamhet i Sverige	97

2.23	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument.....	99
2.24	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1593) om trossamfund	100
2.25	Förslag till lag om ändring i revisionslagen (1999:1079)	101
2.26	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	102
2.27	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.....	103
2.28	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt	104
2.29	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse	106
2.30	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag	108
2.31	Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)	109
2.32	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ	120
2.33	Förslag till lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486)	121
2.34	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:990) om företagshypotek	122
2.35	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen	123
2.36	Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)	124
2.37	Förslag till lag om ändring i alkohollagen (2010:1622)	125
2.38	Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043)	126
2.39	Förslag till lag om ändring i lagen (2015:602) om överlämnande av allmänna handlingar för förvaring.....	129
2.40	Förslag till lag om ändring i lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar	130
2.41	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:000) om ekonomiska föreningar	131
3	Ärendet och dess beredning	137
4	Allmänna utgångspunkter	137
4.1	Varumärken och företagsnamn.....	137
4.2	Det nya varumärkesdirektivet.....	140
5	Varumärkesrättens omfattning	142
5.1	Bestämmelserna om vad som kan utgöra ett varumärke moderniseras.....	142
5.2	Rättigheter knutna till ett varukännetecken	144

5.3	Begränsningar av ensamrätten.....	153
5.4	Återgivande av varumärken i lexikon	155
6	Registrering av varumärken	157
6.1	Ansökningsförfarandet	157
6.2	Invändningsförfarandet	160
6.3	Olika hinder mot registrering av ett varumärke.....	164
6.4	Registreringens varaktighet och förnyelse av en registrering	173
7	Hävning av en varumärkesregistrering	175
7.1	Grunder och förfaranden för hävning av en registrering	175
7.2	Krav på användning av ett varumärke.....	179
7.3	Verkan av en hävning.....	181
8	Internationell varumärkesregistrering	182
9	Varukännetecken som förmögenhetsobjekt	184
10	Kollektiv-, garanti- och kontrollmärken	187
11	Mål om intrång i ett varukännetecken.....	192
11.1	Invändning om ogiltighet och särskilda förutsättningar för att bifalla en talan	192
11.2	Särskilda förutsättningar för att väcka en talan	196
12	En ny lag om företagsnamn	199
12.1	Lagstiftningen om skydd för företagsnamn moderniseras.....	199
12.2	Reglerna om företagsnamn anpassas till vissa ändringar i varumärkeslagen	201
12.3	Registrering av ändrad verksamhet	205
13	En ny lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel	206
14	Skydd för namn.....	210
15	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	211
16	Konsekvenser.....	217
17	Författningskommentar	221
17.1	Allmänt om förslagen till lagändringar	221
17.2	Förslaget till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877)	221
17.3	Förslaget till lag om företagsnamn	270
17.4	Förslaget till lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel	296
17.5	Förslaget till lag om ändring i mönsterskyddslagen (1970:485)	300
17.6	Förslaget till lag om ändring i växtförädlarrättslagen (1997:306)	302
17.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar.....	303

Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2436 av den 16 december 2015 för tillnärmning av medlemsstaternas varumärkeslagstiftning	304
Bilaga 2	Directive (EU) 2015/2436 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2015 to approximate the laws of the Member States relating to trade marks	330
Bilaga 3	Rättelse till Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2436 av den 16 december 2015 för tillnärmning av medlemsstaternas varumärkeslagstiftning	356
Bilaga 4	Sammanfattning av betänkandet En känneteckensrättslig reform (SOU 2016:79)	357
Bilaga 5	Betänkandets lagförslag (SOU 2016:79)	359
Bilaga 6	Förteckning över remissinstanserna	487

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877),
2. lag om företagsnamn,
3. lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel,
4. lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse,
5. lag om ändring i mönsterskyddslagen (1970:485),
6. lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter,
7. lag om ändring i handelsregisterlagen (1974:157),
8. lag om ändring i prokuralagen (1974:158),
9. lag om ändring i lagen (1975:417) om sambruksföreningar,
10. lag om ändring i lagen (1976:997) om vattenförbund,
11. lag om ändring i lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag,
12. lag om ändring i sparbankslagen (1987:619),
13. lag om ändring i lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion,
14. lag om ändring i bostadsrättslagen (1991:614),
15. lag om ändring i lagen (1991:615) om omregistrering av vissa bostadsföreningar till bostadsrättsföreningar,
16. lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.,
17. lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220),
18. lag om ändring i lagen (1994:1927) om europeiska ekonomiska intressegrupperingar,
19. lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker,
20. lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor,
21. lag om ändring i växtförädlarrättslagen (1997:306),
22. lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstitutets verksamhet i Sverige,
23. lag om ändring i lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument,
24. lag om ändring i lagen (1998:1593) om trossamfund,
25. lag om ändring i revisionslagen (1999:1079),
26. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
27. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet,
28. lag om ändring i lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt,
29. lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
30. lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag,
31. lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551),
32. lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ,
33. lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486),
34. lag om ändring i lagen (2008:990) om företagshypotek,
35. lag om ändring i lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen,
36. lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696),
37. lag om ändring i alkohollagen (2010:1622),

- 38. lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043),
- 39. lag om ändring i lagen (2015:602) om överlämnande av allmänna handlingar för förvaring,
- 40. lag om ändring i lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar,
- 41. lag om ändring i lagen (2018:000) om ekonomiska föreningar.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om varumärkeslagen (2010:1877)²

dels att 10 kap. ska upphöra att gälla,

dels att nuvarande 1 kap. 16 och 17 §§ ska betecknas 1 kap. 17 och 18 §§, nuvarande 2 kap. 27 och 28 §§ ska betecknas 2 kap. 28 och 29 §§, nuvarande 2 kap. 29–35 §§ ska betecknas 2 kap. 31–37 §§, nuvarande 5 kap. 14 och 15 §§ ska betecknas 5 kap. 15 och 16 §§, nuvarande 5 kap. 16–21 §§ ska betecknas 5 kap. 18–23 §§,

dels att 1 kap. 1, 2, 4, 5 och 8–11 §§, de nya 1 kap. 17 och 18 §§, 2 kap. 1, 4, 7–10 och 24 §§, de nya 2 kap. 29 och 33–35 §§, 3 kap. 1, 3 och 5 §§, 5 kap. 3 och 11 §§, den nya 5 kap. 16 §, 6 kap. 1–3 §§ och 8 kap. 1 och 4 §§ samt rubrikerna närmast före 1 kap. 1 § och 6 kap. 2 och 3 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före nuvarande 1 kap. 16 och 17 §§ ska sättas närmast före de nya 1 kap. 17 § respektive 18 §, rubrikerna närmast före de nuvarande 2 kap. 27 och 28 §§ ska sättas närmast före de nya 2 kap. 28 § respektive 29 §, rubrikerna närmast före nuvarande 2 kap. 29–33 och 35 §§ ska sättas närmast före de nya 2 kap. 31–35 respektive 37 §§ och rubrikerna närmast före de nuvarande 5 kap. 16 och 18–20 §§ ska sättas närmast före de nya 5 kap. 18 respektive 20–22 §§,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 10 kap., åtta nya paragrafer, 1 kap. 16 §, 2 kap. 1 a, 27 och 30 §§, 3 kap. 1 a och 23 §§ och 5 kap. 14 och 17 §§, och närmast före 1 kap. 16 §, 2 kap. 1 a och 27 §§ och 3 kap. 23 § nya rubriker av följande lydelse.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2436 av den 16 december 2015 för tillnärmning av medlemsstaternas varumärkeslagstiftning (omarbetning), i den ursprungliga lydelsen.

² Senaste lydelse av

10 kap. 4 § 2017:993

10 kap. 5 § 2017:993

10 kap. 6 § 2017:993

10 kap. 7 § 2015:767

10 kap. 10 § 2016:228

10 kap. 11 § 2016:228

rubriken närmast före 10 kap. 4 § 2016:374

rubriken närmast före 10 kap. 5 § 2016:374.

1 kap. Varumärken och andra varukännetecken m.m.Varumärken och andra varukännetecken1 §³

I denna lag finns bestämmelser om varumärken och andra varukännetecken för varor eller tjänster som tillhandahålls i en näringsverksamhet och som var och en kan förvärva ensamrätt till.

Lagen innehåller också bestämmelser om särskilda beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel som är skyddade i Europeiska unionen.

2 §

En förening, ett bolag eller en annan sammanslutning kan förvärva ensamrätt för sina medlemmar att använda gemensamma varumärken (*kollektivmärken*) och andra varukännetecken i näringsverksamhet.

En myndighet som meddelar föreskrifter om eller kontrollerar varor eller tjänster kan förvärva ensamrätt till varumärken (*garanti- eller kontrollmärken*) och andra varukännetecken för användning för sådana varor eller tjänster som föreskrifterna eller kontrollerna avser. Detsamma gäller för stiftelser, föreningar, bolag och andra sammanslutningar som fastställer krav för eller kontrollerar varor eller tjänster.

En myndighet som meddelar föreskrifter om eller kontrollerar varor eller tjänster kan förvärva ensamrätt till varumärken (*garanti- eller kontrollmärken*) och andra varukännetecken för användning för sådana varor eller tjänster som föreskrifterna eller kontrollerna avser, *under förutsättning att myndigheten inte tillhandahåller varor eller tjänster av detta slag.* Detsamma gäller för andra som fastställer krav för eller kontrollerar varor eller tjänster.

4 §

Ett varumärke kan bestå av alla tecken som *kan återges grafiskt*, särskilt ord, inbegripet personnamn, samt figurer, bokstäver, siffror och formen eller utstyrseln på en vara eller dess förpackning, *förutsatt att tecknen har särskiljningsförmåga.*

Ett varumärke kan bestå av alla tecken som har särskiljningsförmåga *och som tydligt kan återges i Patent- och registreringsverkets varumärkesregister.*

Med tecken avses särskilt ord, inbegripet personnamn, samt

³ Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

figurer, bokstäver, siffror, färger, ljud och formen eller utstyrseln på en vara eller dess förpackning.

5 §

Ett varukännetecken ska anses ha särskiljningsförmåga om det kan skilja varor eller tjänster som tillhandahålls i en näringsverksamhet från dem som tillhandahålls i en annan.

Bristande särskiljningsförmåga kan bero på att ett varukännetecken endast består av tecken eller benämningar som

1. i handeln visar varans eller tjänstens art, kvalitet, kvantitet, avsedda användning, värde, geografiska ursprung eller andra egenskaper eller tidpunkten för när varan eller tjänsten är framställd, eller

2. i dagligt språkbruk eller enligt branschens vedertagna handelsbruk kommit att bli en sedvanlig beteckning för varan eller tjänsten.

Vid bedömningen av om ett varukännetecken har särskiljningsförmåga ska hänsyn tas till att det kan förvärva förmågan genom användning.

8 §

Den som innehar *en firma* eller ett annat näringskännetecken har ensamrätt till kännetecknet som varukännetecken. Om näringskännetecknet är skyddat endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

Den som innehar *ett företagsnamn* eller ett annat näringskännetecken har ensamrätt till kännetecknet som varukännetecken. Om näringskännetecknet är skyddat endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

Den som använder sitt namn som varukännetecken har ensamrätt till kännetecknet som varukännetecken, om namnet har särskiljningsförmåga för de varor eller tjänster som det används för. Om namnet används endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

9 §

Ensamrätt kan inte förvärfas till kännetecknet som endast *består* av en form som följer av varans art, *en form som* är nödvändig för att uppnå ett tekniskt resultat eller *en form som* ger varan ett betydande värde.

Ensamrätt kan inte förvärfas till kännetecknet som endast *utgörs* av en form *eller annan egenskap* som

1. följer av varans art,
2. är nödvändig för att *varan ska* uppnå ett tekniskt resultat, eller
3. ger varan ett betydande värde.

10 §

Ensamrätten till ett varukännetecken enligt 6–8 §§ innebär att ingen annan än innehavaren, utan dennes tillstånd, i näringsverk-

Ensamrätten till ett varukännetecken enligt 6–8 §§ innebär att ingen annan än innehavaren, utan dennes tillstånd, i näringsverk-

samhet får använda ett tecken *som* är

1. identiskt med varukännetecknet för varor eller tjänster av samma slag,

2. identiskt med eller liknar varukännetecknet för varor eller tjänster av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av tecknet leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder tecknet och innehavaren av varukännetecknet, eller

3. identiskt med eller liknar ett varukännetecken som här i landet är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, om användningen *avser varor eller tjänster och drar otillbörlig fördel av eller utan skälig anledning* är till skada för varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende.

Som användning anses

1. *att* förse varor eller deras förpackningar med tecknet,

2. *att* bjuda ut varor till försäljning, föra ut dem på marknaden, lagra dem för dessa ändamål eller bjuda ut eller tillhandahålla tjänster under tecknet,

3. *att* importera eller exportera varor under tecknet, *eller*

4. *att* använda tecknet i affärshandlingar och reklam.

samhet får använda ett tecken *för varor eller tjänster, om tecknet* är

1. identiskt med varukännetecknet *och används* för varor eller tjänster av samma slag,

2. identiskt med eller liknar varukännetecknet *och används* för varor eller tjänster av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av tecknet leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder tecknet och innehavaren av varukännetecknet, eller

3. identiskt med eller liknar ett varukännetecken som här i landet är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, om användningen *utan skälig anledning drar otillbörlig fördel av eller är till skada för* varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, *oavsett om användningen avser varor eller tjänster av samma, liknande eller annat slag.*

Som användning anses *särskilt att*

1. förse varor eller deras förpackningar med tecknet,

2. bjuda ut varor till försäljning, föra ut dem på marknaden, lagra dem för dessa ändamål eller bjuda ut eller tillhandahålla tjänster under tecknet,

3. importera eller exportera varor under tecknet,

4. *använda tecknet som ett företagsnamn eller ett annat näringskännetecken eller som en del av ett företagsnamn eller ett annat näringskännetecken, och*

5. använda tecknet i affärshandlingar och reklam.

Ensamrätten till ett varukännetecken innebär också att ingen annan än innehavaren, utan dennes tillstånd, i näringsverksamhet får transiteras eller vidta liknande tullåtgärd med varor av samma slag under ett

tecken som är identiskt med eller som i väsentliga drag inte kan särskiljas från varukännetecknet. Detta gäller dock inte om innehavaren av varukännetecknet saknar rätt enligt lagen i destinationslandet att hindra att varorna släpps ut på marknaden där.

11 §

Ensamrätten till ett varukännetecken ger inte något självständigt skydd för en del av kännetecknet som saknar särskiljningsförmåga.

Ensamrätten till ett varukännetecken hindrar inte att någon annan, när det sker i enlighet med god affärssed, i näringsverksamhet använder

1. *sin firma, sitt namn eller sin adress,*

2. uppgifter om varans eller tjänstens art, kvalitet, kvantitet, avsedda användning, värde, geografiska ursprung eller andra egenskaper eller tidpunkten för när varan eller tjänsten är framställd, eller

3. varukännetecknet, *om det är nödvändigt för att ange varans eller tjänstens avsedda ändamål, särskilt när det rör sig om tillbehör eller reservdelar.*

1. sitt namn eller sin adress,

2. uppgifter om varans eller tjänstens art, kvalitet, kvantitet, avsedda användning, värde, geografiska ursprung eller andra egenskaper eller tidpunkten för när varan är framställd *eller* tjänsten är utförd, eller

3. varukännetecknet för att *identifiera eller hänvisa till innehavarens varor eller tjänster.*

Ensamrätten till ett varukännetecken hindrar inte heller att någon annan i näringsverksamhet använder tecknet i sin reklam för att direkt eller indirekt peka ut innehavaren eller dennes varor eller tjänster (jämförande reklam) på ett sätt som är förenligt med marknadsföringslagen (2008:486).

Ensamrätten till ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke hindrar inte att någon annan i näringsverksamhet använder sig av tecken eller benämningar som anger geografiskt ursprung, om det sker i enlighet med god affärssed. Ensamrätten till ett sådant märke hindrar inte att den som har rätt att använda ett geografiskt namn gör detta.

Mellanliggande rättigheter

16 §

Rätten till ett registrerat varumärke ska gälla vid sidan av en äldre rätt till ett varukännetecken,

om

1. det äldre varukännetecknet inte hade särskiljningsförmåga på ingivningsdagen eller, om det finns en prioritetsdag, på prioritetsdagen för det yngre varumärket,

2. det äldre varukännetecknet, när det är identiskt eller likartat på det sätt som anges i 10 § första stycket 2, inte hade tillräcklig särskiljningsförmåga så att det fanns en risk för förväxling på ingivningsdagen eller, om det finns en prioritetsdag, på prioritetsdagen för det yngre varumärket, eller

3. det äldre varukännetecknet, när det är identiskt eller likartat på det sätt som anges i 10 § första stycket 3, inte var känt inom en betydande del av omsättningskretsen på ingivningsdagen eller, om det finns en prioritetsdag, på prioritetsdagen för det yngre varumärket.

16 §

I de fall som avses i 14 och 15 §§ hindrar inte rätten till det yngre varukännetecknet användningen av det äldre.

På yrkande av någon av parterna, får en domstol i de fall som avses i 15 § om det är skäligt besluta att ett av kännetecknen, eller båda, endast får användas på särskilt sätt, såsom i ett visst utförande eller med tillägg av Ortsangivelse eller innehavarens namn. Ett sådant beslut får dock inte avse ett registrerat varumärke.

17 §

Vid utgivning av lexikon, handböcker eller andra liknande tryckta skrifter är skriftens författare, utgivare eller förläggare, på begäran av den som innehar ett registrerat varumärke, skyldig att se till att varumärket inte återges i skriften utan att det framgår att varumärket är skyddat genom registrering. Detsamma gäller om en sådan skrift görs tillgänglig elektroniskt av någon som avses i 1 kap. 9 § yttrandefrihetsgrund-

17 §

I de fall som avses i 14–16 §§ hindrar inte rätten till det yngre varukännetecknet användningen av det äldre.

18 §

Vid utgivning eller annat tillgängliggörande av lexikon, handböcker eller andra liknande skrifter i tryckt eller elektronisk form är författaren, utgivaren eller förläggaren skyldig att se till att ett registrerat varumärke inte återges i skriften utan uppgift om att varumärket är skyddat genom registrering, om innehavaren av varumärket begär att uppgiften ska finnas med och återgivningen ger intryck av att varumärket är en

lagen.

Den som inte följer en begäran enligt första stycket är skyldig att medverka till att en rättelse offentliggörs på det sätt och i den omfattning som är skäligt samt att bekosta detta.

sedvanlig beteckning för de varor eller tjänster som varumärket är registrerat för.

I fråga om en skrift i tryckt form ska en uppgift enligt första stycket föras in senast i nästa utgåva. I fråga om en skrift i elektronisk form ska uppgiften föras in utan dröjsmål.

2 kap.

1 §

Den som vill registrera ett varumärke ska ansöka om detta hos Patent- och registreringsverket. Ansökan ska innehålla

1. uppgifter om sökandens namn eller *firma* och adress,
2. uppgifter om ombuds namn och adress,
3. en tydlig återgivning av varumärket, och
4. en förteckning över de varor eller tjänster som varumärket avser och vilka klasser dessa tillhör (varu- eller tjänsteförteckning).

En ansökan om registrering av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke ska *dessutom* innehålla uppgifter om *de villkor som gäller för att varumärket ska få användas*.

1. uppgifter om sökandens namn eller *företagsnamn* och adress,
4. en *tydlig* förteckning över de varor eller tjänster som varumärket avser och vilka klasser dessa tillhör (varu- eller tjänsteförteckning).

En ansökan om registrering av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke ska *även* innehålla uppgifter om *vilka som ska ha rätt att använda varumärket och de övriga villkor som ska gälla för användningen. I fråga om ett kollektivmärke ska dessutom uppgift lämnas om vilka förutsättningar som gäller för medlemskap i sammanslutningen*.

Sökanden ska betala föreskriven ansökningsavgift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* närmare föreskrifter om ansökningsförfarandet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* närmare föreskrifter om ansökningsförfarandet.

Ingivningsdag

1 a §

Ingivningsdagen för en ansökan om registrering är den dag då följande har getts in till Patent- och registreringsverket:

1. en uppgift om att det som getts in är en ansökan om registrering,
2. en uppgift om sökandens namn

- eller företagsnamn,*
3. *en tydlig återgivning av varumärket, och*
4. *en förteckning över de varor eller tjänster som varumärket avser.*

4 §

Ett varumärke får inte registreras om det endast *består* av en form som följer av varans art, *en form som* är nödvändig för att uppnå ett tekniskt resultat eller *en form som* ger varan ett betydande värde.

Ett varumärke får inte registreras om det endast *utgörs* av en form *eller annan egenskap* som
1. följer av varans art,
2. är nödvändig för att *varan ska* uppnå ett tekniskt resultat, eller
3. ger varan ett betydande värde.

7 §⁴

Ett varumärke får inte registreras om *det*

Ett varumärke får inte registreras om *varumärket*

1. strider mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning,

2. är ägnat att vilseleda allmänheten i fråga om varans eller tjänstens art, kvalitet, geografiska ursprung eller någon annan omständighet,

3. utan tillstånd innehåller en sådan statlig eller internationell beteckning eller ett sådant kommunalt vapen som enligt lag eller annan författning inte får användas obehörigen som varumärke, eller något som lätt kan förväxlas med en sådan beteckning eller ett sådant vapen, *eller*

3. utan tillstånd innehåller en sådan statlig eller internationell beteckning eller ett sådant kommunalt vapen som enligt lag eller annan författning inte får användas obehörigen som varumärke, eller något som lätt kan förväxlas med en sådan beteckning eller ett sådant vapen,

4. utan tillstånd innehåller ett sådant kännetecken som enligt lagen (2014:812) om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten inte får användas obehörigen som varumärke, eller något som kan förväxlas med ett sådant kännetecken.

4. utan tillstånd innehåller ett sådant kännetecken som enligt lagen (2014:812) om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten inte får användas obehörigen som varumärke, eller något som kan förväxlas med ett sådant kännetecken,

5. *innehåller en ursprungsbe-teckning, en geografisk beteckning, en beteckning för ett traditionellt uttryck för vin eller en beteckning för en garanterad traditionell specialitet, i den utsträckning beteckningen är skyddad enligt*

⁴ Senaste lydelse 2014:814.

unionsrätten,

6. innehåller eller består av något som är ägnat att uppfattas som en geografisk beteckning för vin eller spritdrycker och märket avser vin eller spritdrycker av annat ursprung, eller

7. innehåller eller i väsentliga delar återger en äldre växtsort-benämning som avser en växtsort av samma eller närstående växtart, i den utsträckning växtsorten är skyddad enligt växtförädlarrättslagen (1997:306) eller unionsrätten.

Ett varumärke får inte heller registreras om märket innehåller eller består av något som är ägnat att uppfattas som en geografisk ursprungsbeteckning för vin eller spritdrycker och det avser vin eller spritdrycker av annat ursprung.

Ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke får inte registreras om villkoren för märkets användning strider mot goda seder eller allmän ordning. Ett kollektivmärke som avses i 6 § får vidare inte registreras om villkoren inte tillåter medlemskap i sammanslutningen för alla som tillhandahåller sådana varor eller tjänster som märket avser och varorna eller tjänsterna har sitt ursprung i det geografiska område som märket avser.

8 §⁵

Ett varumärke får inte registreras om det

Ett varumärke får inte registreras om varumärket

1. är identiskt med ett äldre varukännetecken för varor eller tjänster av samma slag,

2. är identiskt med eller liknar ett äldre varukännetecken för varor eller tjänster av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av varumärket leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder varumärket och innehavaren av varukännetecknet,

3. är identiskt med eller liknar ett äldre varukännetecken som är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, och användningen av varumärket skulle dra otillbörlig fördel av eller utan skäl原因 vara till skada för

3. är identiskt med eller liknar ett äldre varukännetecken som är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, och användningen av varumärket utan skäl原因 skulle dra otillbörlig fördel av eller vara till skada för varukänne-

⁵ Senaste lydelse 2016:374.

varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, eller tecknets särskiljningsförmåga eller anseende, *oavsett om användningen avser varor eller tjänster av samma, liknande eller annat slag, eller*

4. kan förväxlas med ett kännetecken som användes här i landet eller i utlandet av någon annan vid tidpunkten för ansökan och som fortfarande används, om sökanden var i ond tro vid tidpunkten för ansökan.

Med ett varukännetecken avses i första stycket 1–3

1. ett varumärke som är registrerat enligt detta kapitel,
2. ett varumärke som är registrerat genom en internationell varumärkesregistrering som enligt 5 kap. fått giltighet i Sverige,
3. ett varukännetecken som är inarbetat, om det inarbetade skyddet gäller inom en väsentlig del av landet, samt
4. ett EU-varumärke.

9 §

De hinder för registrering av varumärken som anges i 8 § första stycket 1–3 gäller på motsvarande sätt i fråga om

1. *en registrerad firma* som används i näringsverksamhet, och
1. *ett registrerat företagsnamn* som används i näringsverksamhet, och
2. ett sådant namn eller ett sådant annat näringskännetecken än *en registrerad firma* som är skyddat enligt 1 kap. 8 §, om skyddet gäller inom en väsentlig del av landet.
2. ett sådant namn eller ett sådant annat näringskännetecken än *ett registrerat företagsnamn* som är skyddat enligt 1 kap. 8 §, om skyddet gäller inom en väsentlig del av landet.

10 §⁶

Ett varumärke får inte registreras om det innehåller eller består av

1. något som är ägnat att uppfattas som någon annans *firma*,
1. något som är ägnat att uppfattas som någon annans *företagsnamn*,
2. något som är ägnat att uppfattas som någon annans efternamn som har särskilt skydd eller någon annans allmänt kända konstnärsnamn eller ett likartat namn, om användningen av märket skulle medföra en nackdel för bäraren av namnet och om namnet uppenbarligen inte syftar på någon sedan länge avliden,
3. en bild av någon annan som uppenbarligen inte syftar på någon sedan länge avliden, eller
4. något som kränker någon annans upphovsrätt till ett litterärt eller konstnärligt verk eller någon annans rätt till en fotografisk bild eller ett mönster.

⁶ Senaste lydelse 2016:1017.

24 §

När Patent- och registreringsverket har kungjort en registrering av ett varumärke får invändning göras mot den. Invändningen ska ha kommit in till verket inom tre månader från kungörelsedagen. Om invändningen inte har kommit in i rätt tid, ska den avvisas.

Invändningen ska innehålla	Invändningen ska innehålla
1. <i>uppgifter om</i> invändarens namn eller <i>firma</i> och adress,	<i>uppgifter om</i> 1. invändarens namn eller <i>företagsnamn</i> och adress,
2. <i>uppgifter om</i> ombuds namn och adress,	2. ombuds namn och adress,
3. <i>uppgift om</i> den registrering som invändningen avser, och	3. den registrering som invändningen avser, och
4. <i>uppgift om</i> de omständigheter som åberopas till grund för invändningen.	4. de omständigheter som åberopas till grund för invändningen.
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer <i>meddelar</i> närmare föreskrifter om invändningsförfarandet.	Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer <i>kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela</i> närmare föreskrifter om invändningsförfarandet.

Samförstånds lösning

27 §

På begäran av innehavaren av det registrerade varumärket och invändaren ska Patent- och registreringsverket bestämma en tidsfrist på minst två månader då parterna ska försöka komma överens. Fristen får förlängas, om parterna begär det.

28 §

Har en invändning gjorts ska Patent- och registreringsverket, om det finns något hinder som avses i 4–10 §§ mot registreringen, häva registreringen helt eller delvis.

En invändning som helt eller delvis grundas på ett hinder som avses i 8–10 §§ ska avslås i motsvarande utsträckning om den har gjorts av någon som inte invänder i eget intresse och innehavaren av det registrerade varumärket begär det.

Om registreringen på grund av en invändning har hävts helt eller delvis, ska registreringen *avföras*

29 §

Har en invändning gjorts ska Patent- och registreringsverket, om det finns något hinder som avses i 4–10 §§ mot registreringen, häva registreringen helt eller delvis. *Detta gäller dock inte om annat följer av 30 §.*

Om registreringen på grund av en invändning har hävts helt eller delvis, ska registreringen *tas bort*

ur varumärkesregistret i motsvarande utsträckning när avgörandet har *vunnit* laga kraft. Beslutet ska kungöras.

ur varumärkesregistret i motsvarande utsträckning när avgörandet har *fått* laga kraft. Beslutet ska kungöras.

30 §

Om en invändning mot registreringen av ett varumärke grundas på ett hinder som utgörs av ett äldre registrerat varumärke enligt 8 §, och det vid ingivningsdagen eller, om det finns en prioritetsdag, vid prioritetsdagen för det yngre varumärket hade gått mer än fem år sedan frågan om registrering av det äldre varumärket blev slutligt avgjord, får registreringen av det yngre varumärket hävas på den grunden endast om det äldre varumärket har tagits i verkligt bruk

1. på det sätt som avses i 3 kap. 2 §, eller om det äldre varumärket är ett EU-varumärke, på det sätt som avses i artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken, för de varor eller tjänster som ligger till grund för invändningen, och

2. inom de fem senaste åren före ingivningsdagen eller prioritetsdagen för det yngre varumärket.

Om det äldre varumärket inte har använts i den utsträckning som anges i första stycket, får registreringen av det yngre varumärket ändå hävas om det finns giltiga skäl till att det äldre varumärket inte har använts i den utsträckningen.

31 §

Om det efter registreringen görs någon ändring av de villkor som gäller för att ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke ska få användas, ska innehavaren anmäla detta till Patent- och registreringsverket.

De ändrade villkoren ska föras in i varumärkesregistret och kungöras.

33 §

De ändrade villkoren ska föras in i varumärkesregistret och kungöras, *under förutsättning att de villkor som gäller för varumärkets användning fortfarande uppfyller kraven i 1 § andra stycket och att det inte*

finns något hinder mot att föra in de ändrade villkoren enligt 7 § andra stycket.

32 §

Registreringen gäller från den dag då ansökan om registrering kom in till Patent- och registreringsverket och i tio år från registreringsdagen.

33 §

Registreringen kan förnyas varje gång för en period om tio år räknat från utgången av föregående registreringsperiod. En ansökan om förnyelse ska ha kommit in till Patent- och registreringsverket tidigast ett år före och senast sex månader efter registreringsperiodens utgång.

Den som ansöker om förnyelse ska betala föreskriven förnyelseavgift. En inbetalning av förnyelseavgiften som görs inom den frist som anges i första stycket ska anses utgöra en ansökan om förnyelse.

Ett beslut att förnya en registrering ska föras in i varumärkesregistret och kungöras.

34 §

Registreringen gäller i tio år från ingivningsdagen för ansökan om registrering.

35 §

Registreringen kan förnyas helt eller delvis varje gång för en period på tio år räknat från utgången av föregående registreringsperiod. En ansökan om förnyelse ska ha kommit in till Patent- och registreringsverket tidigast sex månader före och senast sex månader efter registreringsperiodens utgång.

Den som ansöker om förnyelse ska betala föreskriven förnyelseavgift inom den frist som anges i första stycket. En inbetalning av förnyelseavgiften som görs inom denna frist ska anses utgöra en ansökan om förnyelse.

3 kap.

1 §

En registrering av ett varumärke får hävas om

1. märket har registrerats i strid mot denna lag,
2. registreringen fortfarande strider mot lagen, och
3. rätten till märket ändå inte får bestå enligt 1 kap. 14 eller 15§.
2. registreringen fortfarande strider mot lagen,
3. rätten till märket ändå inte får bestå enligt 1 kap. 14, 15 eller 16 §, och
4. annat inte följer av 1 a § i detta kapitel.

En registrering får vidare hävas om

1. varumärket, till följd av innehavarens handlande eller passivitet, i handeln har blivit en allmän beteckning för sådana varor eller tjänster som registreringen avser,
2. varumärket har kommit att strida mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning, eller

3. varumärket har blivit ägnat att vilseleda allmänheten i fråga om varans eller tjänstens art, kvalitet, geografiska ursprung eller någon annan omständighet och detta är en följd av det bruk innehavaren eller någon med hans eller hennes samtycke gjort av märket för sådana varor eller tjänster som det är registrerat för.

I de fall som avses i första stycket får registreringen inte hävas på den grunden att det enligt 2 kap. 8 § finns ett hinder mot den, om hindret utgörs av ett äldre registrerat varumärke och det äldre märket inte uppfyller kraven på användning enligt 2 §.

Vid en prövning av om en registrering ska hävas på grund av bristande särskiljningsförmåga ska endast sådan särskiljningsförmåga beaktas som varumärket har förvärvat genom användning före ansökan om hävning.

1 a §

Om ett yrkande om hävning av en registrering av ett varumärke grundas på ett hinder som utgörs av ett äldre registrerat varumärke enligt 2 kap. 8 §, och det vid tidpunkten för ansökan om hävning hade gått mer än fem år sedan frågan om registrering av det äldre varumärket blev slutligt avgjord, får registreringen hävas på den grunden endast om det äldre varumärket har tagits i verkligt bruk

1. på det sätt som avses i 2 §, eller om det äldre varumärket är ett EU-varumärke, på det sätt som avses i artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken, för de varor eller tjänster som ligger till grund för yrkandet, och

2. inom de fem senaste åren före ansökan om hävning.

Om det vid ingivningsdagen eller, om det finns en prioritetsdag, vid prioritetsdagen för det yngre varumärket hade gått minst fem år sedan frågan om registrering av det äldre varumärket blev slutligt avgjord, ska det äldre varumärket dessutom ha tagits i verkligt bruk inom de fem senaste åren före ingivningsdagen eller prioritetsdagen.

Om det äldre varumärket inte

har använts i den utsträckning som anges i första och andra styckena, får registreringen av det yngre varumärket ändå hävas om det finns giltiga skäl till att det äldre varumärket inte har använts i den utsträckningen.

3 §

En registrering av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke får hävas, förutom på de grunder som anges i 1 eller 2 §, om

1. villkoren för användning av märket har ändrats och innehavaren inte har anmält detta till Patent- och registreringsverket enligt 2 kap. 31 §, *eller*

2. märket har använts på ett sätt som inte är förenligt med villkoren för användningen och innehavaren inte har vidtagit rimliga åtgärder för att förhindra den användningen.

1. märket har använts på ett sätt som inte är förenligt med villkoren för användningen och innehavaren inte har vidtagit rimliga åtgärder för att förhindra den användningen,

2. villkoren för användning av märket har ändrats och innehavaren inte har anmält detta till Patent- och registreringsverket enligt 2 kap. 33 § *första stycket, eller*

3. villkoren för användning av märket har ändrats och förts in i varumärkesregistret i strid mot denna lag och villkoren fortfarande strider mot lagen.

5 §⁷

Den som vill inleda ett förfarande för att häva en registrering kan föra talan vid domstol, eller ansöka om hävning av registreringen hos Patent- och registreringsverket enligt 6–21 §§ (administrativ hävning). I 2 kap. 28 § finns det bestämmelser om att en registrering av ett varumärke får hävas efter det att någon gjort en invändning mot registreringen.

Ett förfarande för att häva en registrering med stöd av 1 § andra stycket, 2, 3 eller 4 § eller 2 kap. 4, 5 eller 7 § får också inledas av en myndighet. Regeringen *meddelar* föreskrifter om vilken myndighet som får göra detta.

Den som vill inleda ett förfarande för att häva en registrering kan föra talan vid domstol eller ansöka om hävning av registreringen hos Patent- och registreringsverket enligt 6–21 §§ (administrativ hävning). I 2 kap. 29 § finns det bestämmelser om att en registrering av ett varumärke får hävas efter det att någon gjort en invändning mot registreringen.

Ett förfarande för att häva en registrering med stöd av 1 § andra stycket, 2, 3 eller 4 § eller 2 kap. 4, 5 eller 7 § får också inledas av en myndighet. Regeringen *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om vilken

⁷ Senaste lydelse 2014:253.

myndighet som får göra detta.

Verkan av en hävning

23 §

Om en registrering av ett varumärke har hävts med stöd av 1 § första stycket, ska registreringen anses aldrig ha haft någon verkan.

Om en registrering har hävts med stöd av 1 § andra stycket eller 2 §, ska registreringen anses ha förlorat sin verkan från dagen för ansökan om hävning. På yrkande av en part får domstolen eller, vid administrativ hävning, Patent- och registreringsverket bestämma att registreringen i stället ska anses ha förlorat sin verkan den dag då det förhållande som utgör grund för hävningen uppkom.

5 kap.

3 §

En ansökan om internationell varumärkesregistrering ska vara ställd till Internationella byrån men ges in till Patent- och registreringsverket. Ansökan ska vara skriven på engelska och innehålla

1. uppgifter om sökandens namn eller <i>firma</i> och adress,	1. uppgifter om sökandens namn eller <i>företagsnamn</i> och adress,
2. uppgifter om ombuds namn och adress,	
3. uppgifter om nummer och datum för den svenska registrering eller ansökan om registrering som den internationella ansökan bygger på,	
4. en tydlig återgivning av varumärket,	
5. en förteckning över de varor eller tjänster som varumärket begärs registrerat för och vilka klasser dessa tillhör (varu- eller tjänsteförteckning),	5. en <i>tydlig</i> förteckning över de varor eller tjänster som varumärket begärs registrerat för och vilka klasser dessa tillhör (varu- eller tjänsteförteckning),
6. uppgift om i vilka länder registreringen ska gälla, och	den internationella varumärkesregistreringen ska gälla, och
7. de övriga uppgifter om återgivningen av varumärket, sökandens anknytning till Sverige och annat som en ansökan ska innehålla enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller av den myndighet som regeringen bestämmer.	

Sökanden ska betala föreskriven ansökningsavgift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* närmare föreskrifter om ansökningsförfarandet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* närmare föreskrifter om ansökningsförfarandet.

11 §

När Patent- och registreringsverket har kungjort att den internationella varumärkesregistreringen gäller i Sverige, får invändning göras mot att den gäller här. Invändningen ska ha kommit in till verket inom tre månader från kungörelsedagen. Om invändningen inte har kommit in i rätt tid, ska den avvisas.

Invändningen ska innehålla	Invändningen ska innehålla uppgifter om
1. <i>uppgifter om</i> invändarens namn eller <i>firma</i> och adress,	1. invändarens namn eller <i>företagsnamn</i> och adress,
2. <i>uppgifter om</i> ombuds namn och adress,	2. ombuds namn och adress,
3. <i>uppgift om</i> den internationella varumärkesregistrering som invändningen avser, och	3. den internationella varumärkesregistrering som invändningen avser, och
4. <i>uppgift om</i> de omständigheter som åberopas till grund för invändningen.	4. de omständigheter som åberopas till grund för invändningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *meddelar* närmare föreskrifter om invändningsförfarandet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* närmare föreskrifter om invändningsförfarandet.

14 §

På begäran av innehavaren av den internationella varumärkesregistreringen och invändaren ska Patent- och registreringsverket bestämma en tidsfrist på minst två månader då parterna ska försöka komma överens. Fristen får förlängas, om parterna begär det.

15 §

Har en invändning gjorts ska Patent- och registreringsverket, om det finns något hinder som avses i 2 kap. 4–11 §§ mot att den internationella varumärkesregistreringen gäller i Sverige, besluta att registreringen helt eller delvis inte ska gälla här. *Annars ska invändningen avslås.*

En invändning som helt eller delvis grundas på ett hinder som avses i 2 kap. 8–10 §§ ska avslås i motsvarande utsträckning, om den har gjorts av någon som inte invänder i eget intresse och innehavaren av registreringen begär det.

Ett beslut att registreringen inte ska gälla i Sverige får grundas endast på en omständighet som meddelas till Internationella byrån inom

16 §

Har en invändning gjorts ska Patent- och registreringsverket, om det finns något hinder som avses i 2 kap. 4–11 §§ mot att den internationella varumärkesregistreringen gäller i Sverige, besluta att registreringen helt eller delvis inte ska gälla här. *Detta gäller dock inte om annat följer av 17 §.*

18 månader från dagen för underrättelsen enligt 8 § första stycket. Har tiden för invändning enligt 11 § löpt ut efter denna frist, får beslutet dock grundas på omständigheter som meddelas till Internationella byrån inom en månad från det att tiden för invändning löpt ut. Detta gäller under förutsättning att Patent- och registreringsverket inom 18-månadersfristen har underrättat Internationella byrån om att ett meddelande om ett sådant beslut kan komma att översändas senare.

Om Patent- och registreringsverket på grund av en invändning beslutar att registreringen helt eller delvis inte ska gälla i Sverige, ska registreringen *avföras* ur varumärkesregistret i motsvarande utsträckning när avgörandet har *vunnit* laga kraft. Beslutet ska kungöras.

Om Patent- och registreringsverket på grund av en invändning beslutar att registreringen helt eller delvis inte ska gälla i Sverige, ska registreringen *tas bort* ur varumärkesregistret i motsvarande utsträckning när avgörandet har *fått* laga kraft. Beslutet ska kungöras.

17 §

Om en invändning mot att den internationella varumärkesregistreringen gäller i Sverige grundas på ett hinder som utgörs av ett äldre registrerat varumärke enligt 2 kap. 8 §, och det vid ingivningsdagen eller, om det finns en prioritetdag, vid prioritetdagen för den internationella registreringen hade gått mer än fem år sedan frågan om registrering av det äldre varumärket blev slutligt avgjord, får det beslutas att den internationella registreringen inte ska gälla här på den grunden endast om det äldre varumärket har tagits i verkligt bruk

1. på det sätt som avses i 3 kap. 2 §, eller om det äldre varumärket är ett EU-varumärke, på det sätt som avses i artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken, för de varor eller tjänster som ligger till grund för invändningen, och

2. inom de fem senaste åren före ingivningsdagen eller prioritetdagen för den internationella registreringen.

Om det äldre varumärket inte har använts i den utsträckning som anges i första stycket, får det ändå

beslutas att den internationella registreringen inte ska gälla här om det finns giltiga skäl till att det äldre varumärket inte har använts i den utsträckningen.

6 kap.

1 §

Ett sådant varukännetecken som avses i 1 kap. 6 och 7 §§ kan överlåtas, separat eller i samband med en överlåtelse av den näringsverksamhet där det används.

Ett sådant varukännetecken som avses i 1 kap. 6 och 7 §§ kan överlåtas *helt eller delvis*. *Överlåtelsen kan ske* separat eller i samband med en överlåtelse av den näringsverksamhet där *varukännetecknet* används.

Vid överlåtelse av en näringsverksamhet ingår ett sådant varukännetecken som avses i första stycket och som hör till näringsverksamheten i överlåtelsen, om inte något annat har avtalats.

Vad som sägs i första och andra styckena om varukännetecken tillämpas även på en ansökan om registrering av ett varumärke.

Anteckning om överlåtelse av ett registrerat varumärke

Anteckning om överlåtelse

2 §

En överlåtelse av ett registrerat varumärke ska på begäran antecknas i varumärkesregistret och kungöras. En anteckning och kungörelse ska också göras på begäran av den som genom en dom som har *vunnit* laga kraft fått fastställt att han eller hon har bättre rätt till ett registrerat varumärke.

En överlåtelse av ett registrerat varumärke ska på begäran antecknas i varumärkesregistret och kungöras. En anteckning och kungörelse ska också göras på begäran av den som genom en dom som har *fått* laga kraft fått fastställt att han eller hon har bättre rätt till ett registrerat varumärke.

En överlåtelse av en ansökan om registrering av ett varumärke ska på begäran antecknas i Patent- och registreringsverkets diarium.

Den som begär *att* en anteckning enligt första stycket görs i registret ska betala föreskriven avgift.

Den som begär en anteckning enligt första *och andra styckena* ska betala föreskriven avgift.

Verkan av anteckning om innehavare

Verkan av en anteckning om innehavare eller sökande

3 §

I ett mål eller ärende om ett nationellt registrerat varumärke ska den som är antecknad som innehavare i varumärkesregistret anses vara innehavare av varumärket.

I ett mål eller ärende om ett nationellt registrerat varumärke ska den som är antecknad som innehavare i varumärkesregistret anses vara innehavare av varumärket. *I ett mål eller ärende om ett varumärke som är föremål för en nationell ansökan om registrering ska den som är antecknad som sökande i Patent- och registreringsverkets diarium anses som sökande av varumärket.*

I ett mål eller ärende om ett internationellt registrerat varumärke ska den som är antecknad som innehavare i det internationella varumärkesregistret anses vara innehavare av varumärket.

8 kap.

1 §

Gör någon intrång i rätten till ett varukännetecken (varumärkesintrång) och sker det uppsåtligen eller av grov oaktsamhet, ska han eller hon dömas till böter eller fängelse i högst två år. Den som har överträtt ett vitesförbud enligt 3 § får inte dömas till ansvar för intrång som omfattas av förbudet.

Om någon uppsåtligen eller av grov oaktsamhet gör intrång i rätten till ett varukännetecken (varumärkesintrång), ska han eller hon dömas till böter eller fängelse i högst två år. Den som har gjort intrång i den rätt till ett varukännetecken som avses i 1 kap. 10 § tredje stycket får inte dömas till ansvar för det intrånget.

Den som har överträtt ett vitesförbud enligt 3 § får inte dömas till ansvar för intrång som omfattas av förbudet.

För försök eller förberedelse till brott enligt första stycket döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

För försök eller förberedelse till brott enligt första stycket döms det till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

Åklagaren får väcka åtal för brott som avses i första eller andra stycket endast om målsäganden anger brottet till åtal och åtal av särskilda skäl är motiverat från allmän synpunkt.

Åklagaren får väcka åtal för brott endast om målsäganden anger brottet till åtal och åtal av särskilda skäl är motiverat från allmän synpunkt.

4 §

Den som uppsåtligen eller oaktksamhet gör varumärkesintrång ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av varukännetecknet samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört. När *ersättningens storlek* bestäms ska hänsyn särskilt tas till

Den som uppsåtligen eller oaktksamhet gör varumärkesintrång ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av varukännetecknet samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört. När *storleken på ersättningen för ytterligare skada* bestäms ska hänsyn särskilt tas till

1. utebliven vinst,
2. vinst som den som har begått intrånget har gjort,
3. skada på varukännetecknets anseende,
4. ideell skada, och
5. rättighetshavarens intresse av att intrång inte begås.

Den som utan uppsåt eller oaktksamhet gör varumärkesintrång ska betala ersättning för utnyttjandet av varukännetecknet, *om och i den mån* det är skäligt.

Den som utan uppsåt eller oaktksamhet gör varumärkesintrång ska betala ersättning för utnyttjandet av varukännetecknet i den *utsträckning* det är skäligt.

10 kap. Övriga bestämmelser

Vissa bestämmelser om rättegången

Behörig domstol

1 § Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i

1. mål och ärenden enligt denna lag om de inte ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister, och

2. mål som avses i artikel 124 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken.

Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller inträngsundersökning.

Särskilda förutsättningar för att väcka talan

2 § En licenstagare får väcka en talan om varumärkesintrång endast om innehavaren av varukännetecknet samtycker till det. Även utan samtycke får den som har en exklusiv licens väcka en talan om varumärkesintrång, om innehavaren av varukännetecknet inte själv väcker en sådan talan inom skälig tid från det att licenstagaren underrättade innehavaren om att licenstagaren avser att väcka talan. Detta stycke ska också tillämpas i fråga om en fastställsetalan avseende ett varukännetecken.

Om innehavaren av varukännetecknet väcker en talan om varumärkesintrång, får en licenstagare alltid väcka en talan om ersättning enligt 8 kap. 4 §.

Första stycket gäller inte om något annat har avtalats.

3 § Den som har rätt att använda ett sådant varukännetecken som avses i 1 kap. 2 § får väcka en talan om varumärkesintrång endast om innehavaren av varukännetecknet samtycker till det. Detta ska också tillämpas i fråga om en fastställsetalan avseende ett varukännetecken.

Innehavaren av varukännetecknet har rätt till ersättning enligt 8 kap. 4 § för intrång i den rätt som en användare har. En användare får dock väcka en talan om ersättning för egen räkning om innehavaren av varukännetecknet samtycker till det eller om innehavaren väcker en talan om varumärkesintrång som inte innefattar något yrkande om ersättning enligt 8 kap. 4 § för intrång i användarens rätt.

Första stycket gäller inte om något annat har avtalats.

4 § En panthavare får väcka en talan om varumärkesintrång med anledning av intrång i den pantsatta egendomen endast om innehavaren av det registrerade varumärket har underrättats om det. En underrättelse ska också lämnas när en panthavare vill väcka en fastställsetalan avseende ett registrerat varumärke.

Första stycket gäller inte om något annat har avtalats.

Invändning om ogiltighet

5 § Om det förs en talan om intrång i ett registrerat varumärke och den som talan förs mot gör gällande att registreringen är ogiltig, får frågan om ogiltighet prövas endast sedan en talan om hävning har väckts. Domstolen får förelägga den som gör gällande att registreringen är ogiltig att inom en viss tid väcka en sådan talan. Utan att en talan om hävning har väckts får dock frågan om ogiltighet prövas i ett brottmål och i ett fall som avses i 6 §.

Första stycket ska också tillämpas om det i ett mål som gäller fastställsetalan avseende ett registrerat varumärke görs gällande att registreringen är ogiltig.

Särskilda förutsättningar för att bifalla en talan som avser intrång

6 § Om det förs en talan om intrång i ett registrerat varumärke, och det vid tidpunkten för talans väckande hade gått mer än fem år sedan frågan om registrering av varumärket blev slutligt avgjord, får talan bifallas endast om varumärket har tagits i verkligt bruk

1. på det sätt som avses i 3 kap. 2 § för de varor eller tjänster som ligger till grund för talan, och

2. inom de fem senaste åren före talans väckande.

Om en talan enligt första stycket avser intrång genom användning av ett yngre registrerat varumärke och det vid ingivningsdagen eller, om det finns en prioritetsdag, vid prioritetsdagen för det yngre varumärket hade gått minst fem år sedan frågan om registrering av det äldre varumärket blev slutligt avgjord, ska det äldre varumärket dessutom ha tagits i verkligt bruk inom de fem senaste åren före ingivningsdagen eller prioritetsdagen.

Om det äldre varumärket inte har använts i den utsträckning som anges i första och andra styckena, får talan ändå bifallas om det finns giltiga skäl till att det inte har använts i den utsträckningen.

Första–tredje styckena ska också tillämpas när det förs en fastställsetalan om att ett visst förfarande utgör intrång i ett registrerat varumärke.

7 § En talan om varumärkesintrång genom användning av ett yngre EU-varumärke får bifallas endast om det finns grund för att häva registreringen av EU-varumärket enligt artiklarna 60.1, 60.3, 60.4, 61.1, 61.2 eller 64.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001.

Första stycket ska också tillämpas när det förs en fastställsetalan om att ett visst förfarande utgör intrång i ett varukännetecken.

Förbud att döma till ansvar

8 § Om en registrering av ett varumärke har hävts med stöd av 3 kap. 1 § första stycket, får domstolen inte döma till ansvar enligt 8 kap. 1 § eller besluta om ersättning eller annan åtgärd enligt 8 eller 9 kap. Om en registrering har hävts med stöd av 3 kap. 1 § andra stycket eller 2 §, får domstolen inte döma till ansvar enligt 8 kap. 1 §.

Behandling av personuppgifter

9 § Utöver det som anges i 3 kap. 8 och 9 §§ lagen (2018:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning får personuppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott enligt 8 kap. 1 § behandlas om detta är nödvändigt för att ett rättsligt anspråk ska kunna fastställas, göras gällande eller försvaras.

Särskilda bestämmelser om EU-varumärken

10 § Föreskriven avgift ska betalas av den som

1. begär omvandling av en registrering av ett EU-varumärke eller en ansökan om registrering av ett EU-varumärke till en ansökan om nationell registrering av ett varumärke, eller

2. begär ett intyg enligt artikel 120.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001, i den ursprungliga lydelsen.

11 § Vid intrång i ett EU-varumärke tillämpas bestämmelserna i 8 kap. 1 § om ansvar för varumärkesintrång. I övrigt gäller 9 §, 8 kap. 2–8 §§ och 9 kap. i den utsträckning inte något annat följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001, i den ursprungliga lydelsen. I dessa fall ska det som sägs om varumärkesintrång gälla intrång i ett EU-varumärke.

Bestämmelserna i 8 kap. 1 och 2 §§ gäller dock inte vid intrång i ett EU-varumärke i en sådan transitsituation som avses i artikel 9.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001, i den ursprungliga lydelsen.

Förbud mot utmätning av inarbetade varukännetecken

12 § Rätten till ett varukännetecken enligt 1 kap. 7 § får inte utmätas. Om innehavaren försätts i konkurs, ingår dock rätten i konkursboet.

Överklagande

13 § Ett slutligt beslut av Patent- och registreringsverket enligt denna lag får överklagas till Patent- och marknadsdomstolen inom två månader från dagen för beslutet.

Ett slutligt beslut i ett ärende om registrering av ett varumärke får överklagas endast av sökanden. Detsamma gäller för ett slutligt beslut i ett ärende om att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige. Ett slutligt beslut med anledning av en invändning mot en registrering får överklagas endast av innehavaren av varumärket och av invändaren. Ett slutligt beslut med anledning av en invändning mot att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige får överklagas endast av innehavaren av den internationella varumärkesregistreringen och av invändaren.

Denna paragraf gäller inte beslut i ärenden om administrativ hävning av en registrering.

14 § Ett beslut enligt 3 kap. 15 § om administrativ hävning av en registrering av ett varumärke får inte överklagas. Detsamma gäller ett beslut om överlämnande till domstol eller avskrivning enligt 3 kap. 13 § tredje stycket. Andra beslut i ärenden om administrativ hävning får överklagas till Patent- och marknadsdomstolen inom tre veckor från dagen för beslutet. Beslut under handläggningen av ett sådant ärende får inte överklagas särskilt.

Kungörande

15 § Kungörelser enligt denna lag ska göras i en särskild publikation som ges ut av Patent- och registreringsverket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om kungörelser enligt denna lag.

Bemyndigande

16 § Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter i ärenden enligt denna lag.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2. Lagen tillämpas även på varukännetecken som har inarbetats, varumärken som har registrerats och varumärkesregistreringar som har sökts före ikraftträdandet, om inte annat följer av 3–6.

3. Bestämmelsen i 2 kap. 1 a § tillämpas inte på varumärken som har registrerats eller varumärkesregistreringar som har sökts före ikraftträdandet.

4. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om

a) registreringens varaktighet för varumärken som har registrerats eller varumärkesregistreringar som har sökts före ikraftträdandet, och

b) åtgärder som har vidtagits eller rättigheter som har förvärvats före ikraftträdandet.

5. Ett garanti- eller kontrollmärke som har registrerats före ikraftträdandet får inte hävas på grund av det nya kravet i 1 kap. 2 § andra stycket på att innehavaren inte får tillhandahålla varor eller tjänster av det slag som märket avser.

6. Ett varumärke som har registrerats före ikraftträdandet får inte hävas på grund av utvidgningen av registreringshindret i 2 kap. 4 §.

2.2 Förslag till lag om företagsnamn

Härigenom föreskrivs¹ följande.

1 kap. Grundläggande bestämmelser

Företagsnamn och andra näringskännetecken

1 § Företagsnamn är den benämning under vilken en näringsidkare driver sin verksamhet. Om en del av verksamheten drivs under en särskild benämning, utgör denna ett särskilt företagsnamn. Det som sägs om företagsnamn i denna lag gäller även för ett särskilt företagsnamn.

Annat kännetecken som en näringsidkare använder för sin verksamhet vid sidan av ett företagsnamn kallas sekundärt kännetecken.

Den gemensamma benämningen för företagsnamn och sekundära kännetecken är näringskännetecken.

Förvärv av ensamrätt

Ensamrätt genom registrering eller inarbetning

2 § En näringsidkare förvärvar ensamrätt till ett företagsnamn genom registrering eller inarbetning. Ensamrätt till ett sekundärt kännetecken förvärvas genom inarbetning.

Ett företagsnamn registreras enligt bestämmelserna i denna lag och vad som föreskrivs i annan författning om registrering av visst slags företagsnamn. Ensamrätten till ett registrerat företagsnamn gäller inom det område som registreringen omfattar.

Ett näringskännetecken ska anses inarbetat om det här i landet inom en betydande del av den krets till vilken det riktar sig (omsättningskretsen) är känt som beteckning för den verksamhet som bedrivs under kännetecknet. Om näringskännetecknet är inarbetat endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

Ensamrätt till varukännetecken och namn som näringskännetecken

3 § Den som innehar ett varumärke eller ett annat varukännetecken har ensamrätt till kännetecknet som näringskännetecken. Om varukännetecknet är skyddat endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

Den som använder sitt namn som näringskännetecken har ensamrätt till kännetecknet som näringskännetecken, om namnet har särskiljningsförmåga för den verksamhet som det används för. Om namnet används endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, i den ursprungliga lydelsen.

Ensamrättens innebörd

4 § Ensamrätten till ett näringskännetecken enligt 2 och 3 §§ innebär att ingen annan än innehavaren, utan dennes tillstånd, i näringsverksamhet får använda ett tecken som är

1. identiskt med näringskännetecknet och används för verksamhet av samma slag,

2. identiskt med eller liknar näringskännetecknet och används för verksamhet av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av tecknet leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder tecknet och innehavaren av näringskännetecknet, eller

3. identiskt med eller liknar ett näringskännetecken som här i landet är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, om användningen utan skälig anledning drar otillbörlig fördel av eller är till skada för näringskännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, oavsett om användningen avser verksamhet av samma, liknande eller annat slag.

Ensamrätten till ett registrerat företagsnamn hindrar inte att någon annan i näringsverksamhet använder ett tecken som avses i första stycket inom det område där företagsnamnet är skyddat, om det visas att innehavaren av företagsnamnet inte kan lida skada av detta.

Begränsning av ensamrätten

5 § Ensamrätten till ett näringskännetecken ger inte något självständigt skydd för en del av kännetecknet som saknar särskiljningsförmåga.

Ensamrätten till ett näringskännetecken hindrar inte att någon annan, när det sker i enlighet med god affärssed, i näringsverksamhet använder

1. sitt namn eller sin adress,

2. uppgifter om verksamhetens art eller uppgifter om en i verksamheten utbjuden varas eller tjänsts art, kvalitet, kvantitet, avsedda användning, värde, geografiska ursprung eller andra egenskaper eller tidpunkten för när varan är framställd eller tjänsten är utförd, eller

3. ett allmänt använt Ortsnamn.

Kolliderande rättigheter

6 § Gör flera anspråk på ensamrätt till näringskännetecken som är identiska eller liknar varandra på det sätt som anges i 4 §, ska den ha företräde som har tidigaste grund för sitt anspråk, om inte något annat följer av 7 §.

7 § Rätten till ett inarbetat näringskännetecken ska gälla vid sidan av en äldre rätt till ett näringskännetecken som är identiskt eller likartat på det sätt som anges i 4 §, om innehavaren av den äldre rätten inte inom rimlig tid har vidtagit åtgärder för att hindra användningen av det yngre kännetecknet. I dessa fall hindrar inte rätten till det yngre näringskännetecknet användningen av det äldre.

På yrkande av någon av parterna får en domstol i de fall som avses i första stycket om det är skäligt besluta att ett av kännetecknen, eller båda, endast får användas på ett särskilt sätt, såsom i ett visst utförande eller med tillägg av Ortsangivelse eller innehavarens namn.

2 kap. Registrering av företagsnamn

Allmänna registreringsvillkor

1 § Ett företagsnamn får registreras endast om det kan särskilja innehavarens verksamhet från andras.

Vid bedömningen av om ett företagsnamn har särskiljningsförmåga ska hänsyn tas till den tid och omfattning som företagsnamnet har använts. Om företagsnamnet består enbart av en allmän benämning på verksamhetens art eller på en i verksamheten utbjuden vara eller tjänst eller om företagsnamnet utgörs enbart av ett allmänt använt Ortsnamn eller liknande, ska företagsnamnet i och för sig inte anses ha särskiljningsförmåga. Om en sådan beteckning som aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening eller förkortning av en sådan beteckning ingår i företagsnamnet, ska det vid bedömningen bortses från denna beteckning.

Hinder mot registrering på grund av hänsyn till allmänna intressen

2 § Ett företagsnamn får inte registreras om företagsnamnet

1. strider mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning,

2. utan tillstånd innehåller en sådan statlig eller internationell beteckning som enligt lag eller annan författning inte får användas obehörigen som företagsnamn, eller något som lätt kan förväxlas med en sådan beteckning,

3. utan tillstånd innehåller ett sådant kännetecken som enligt lagen (2014:812) om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten inte får användas obehörigen som företagsnamn, eller något som kan förväxlas med ett sådant kännetecken,

4. innehåller eller i väsentliga delar återger en äldre växtsortbenämning som avser en växtsort av samma eller närstående växtart, i den utsträckning växtsorten är skyddad enligt växtförädlarrättslagen (1997:306) eller unionsrätten, eller

5. i annat fall är ägnat att vilseleda allmänheten.

Hinder mot registrering på grund av andra rättigheter

3 § Ett företagsnamn får inte registreras om företagsnamnet

1. är identiskt med ett äldre näringskännetecken för verksamhet av samma slag,

2. är identiskt med eller liknar ett äldre näringskännetecken för verksamhet av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av företagsnamnet leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder företagsnamnet och innehavaren av näringskännetecknet,

3. är identiskt med eller liknar ett äldre näringskännetecken som är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, och användningen av företagsnamnet utan skäl原因 skulle dra otillbörlig fördel av eller vara till skada för näringskännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, oavsett om användningen avser verksamhet av samma, liknande eller annat slag, eller

4. kan förväxlas med ett kännetecken som användes här i landet eller i utlandet av någon annan vid tidpunkten för ansökan och som fortfarande används, om sökanden var i ond tro vid tidpunkten för ansökan.

4 § De hinder för registrering av ett företagsnamn som anges i 3 § 1–3 gäller på motsvarande sätt i fråga om

1. ett varumärke som är registrerat enligt 2 kap. varumärkeslagen (2010:1877) eller en internationell varumärkesregistrering som gäller i Sverige,

2. ett varumärke som är registrerat enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken eller en internationell varumärkesregistrering som gäller i Europeiska unionen, och

3. ett inarbetat varukännetecken.

5 § Om det företagsnamn som en ansökan om registrering avser ska gälla i hela landet och det finns en äldre rättighet som utgörs av ett inarbetat näringskännetecken eller av ett sådant namn eller inarbetat varukännetecken som är skyddat enligt 1 kap. 3 §, finns det hinder mot registrering enligt 3 och 4 §§ endast om skyddet för den äldre rättigheten gäller inom en väsentlig del av landet.

6 § Ett företagsnamn får inte registreras om det innehåller eller består av

1. något som är ägnat att uppfattas som någon annans efternamn som har särskilt skydd eller någon annans allmänt kända konstnärsnamn eller ett likartat namn, om användningen av företagsnamnet skulle medföra en nackdel för bäraren av namnet och om namnet uppenbarligen inte syftar på någon sedan länge avliden,

2. något som kränker någon annans upphovsrätt till ett litterärt eller konstnärligt verk, eller

3. något som är ägnat att uppfattas som benämning på en stiftelse, ideell förening eller liknande sammanslutning.

7 § Bestämmelserna i 3, 4 och 6 §§ utgör inte hinder mot registrering, om den som innehar den äldre rättigheten medger registreringen.

Registrering på flera språk

8 § Ett företagsnamn får registreras på två eller flera språk, under förutsättning att språkversionerna stämmer överens till sitt innehåll. Det som sägs om företagsnamn i denna lag ska gälla för var och en av språkversionerna.

Registreringens giltighet

9 § Registreringen gäller från den dag då ansökan om registrering kom in till registreringsmyndigheten.

3 kap. Hävning av registrering

Grunder för hävning

Allmänna grunder

1 § En registrering av ett företagsnamn får hävas om

1. företagsnamnet har registrerats i strid mot denna lag eller mot annan författning,

2. registreringen fortfarande strider mot lagen,

3. rätten till företagsnamnet ändå inte får bestå enligt 1 kap. 7 §, och

4. annat inte följer av 2 § i detta kapitel.

En registrering får vidare hävas om

1. innehavaren har upphört att vara näringsidkare,

2. företagsnamnet har förlorat sin särskiljningsförmåga,

3. företagsnamnet har kommit att strida mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning, eller

4. företagsnamnet har blivit vilseledande.

Vid en prövning av om en registrering ska hävas på grund av bristande särskiljningsförmåga ska endast sådan särskiljningsförmåga beaktas som företagsnamnet har förvärvat genom användning före ansökan om hävning.

2 § Om ett yrkande om hävning av en registrering av ett företagsnamn grundas på ett hinder som utgörs av ett äldre registrerat företagsnamn enligt 2 kap. 3 §, och det vid tidpunkten för ansökan om hävning hade gått mer än fem år sedan frågan om registrering av det äldre företagsnamnet blev slutligt avgjord, får registreringen hävas på den grunden endast om det äldre företagsnamnet har tagits i verkligt bruk

1. på det sätt som avses i 3 § för den verksamhet som ligger till grund för yrkandet, och

2. inom de fem senaste åren före ansökan om hävning.

Om det vid ansökan om registrering av det yngre företagsnamnet hade gått minst fem år sedan frågan om registrering av det äldre företagsnamnet blev slutligt avgjord, ska det äldre företagsnamnet dessutom ha tagits i verkligt bruk inom de fem senaste åren före ansökan om registrering av det yngre företagsnamnet.

Om det äldre företagsnamnet inte har använts i den utsträckning som anges i första och andra styckena, får registreringen av det yngre företagsnamnet ändå hävas om det finns giltiga skäl till att det äldre företagsnamnet inte har använts i den utsträckningen.

Underlåten användning

3 § En registrering av ett företagsnamn får hävas om innehavaren inte har gjort verkligt bruk av företagsnamnet i Sverige för den verksamhet som det registrerats för inom fem år från den dag då frågan om registrering slutligt har avgjorts eller inom en period av fem år i följd. Registreringen får dock inte hävas på grund av underlåten användning om det finns giltiga skäl till att företagsnamnet inte har använts.

Med sådan användning som avses i första stycket likställs att företagsnamnet används

1. i en annan form än den registrerade, om avvikelser avser endast detaljer som inte förändrar företagsnamnets särskiljningsförmåga, och

2. av någon annan med innehavarens samtycke.

Registreringen får inte hävas om företagsnamnet har använts under tiden mellan utgången av femårsperioden och ingivandet av ansökan om hävning av registreringen. Användning som påbörjas eller återupptas efter femårsperiodens utgång och inom tre månader före ingivandet av ansökan om hävning ska dock lämnas utan avseende, om förberedelserna för att påbörja eller återuppta användningen vidtog efter det att innehavaren fått kännedom om att en ansökan om hävning kunde komma att göras.

Tillvägagångssätt

4 § Den som vill inleda ett förfarande för att häva en registrering kan föra talan vid domstol eller ansöka om hävning av registreringen hos berörd registreringsmyndighet enligt 5–19 §§ (administrativ hävning).

Ett förfarande för att häva en registrering med stöd av 1 § andra stycket eller 3 § eller 2 kap. 1 eller 2 § får också inledas av en myndighet. Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilken myndighet som får göra detta.

Administrativ hävning

Ansökans innehåll

5 § En ansökan om administrativ hävning ska innehålla

1. uppgifter om parterna i den utsträckning som anges i 33 kap. 1 § rättegångsbalken,

2. ett yrkande om hävning och uppgift om den registrering som yrkandet avser, och

3. en redogörelse för de omständigheter som åberopas till grund för yrkandet om hävning.

Sökanden ska betala föreskriven ansökningsavgift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vad ansökan i övrigt ska innehålla.

Brister i ansökan

6 § Om ansökan är så bristfällig att den inte kan läggas till grund för handläggning av ärendet, ska registreringsmyndigheten förelägga sökanden att avhjälpa bristerna inom en viss tid. Detsamma gäller om sökanden inte har betalat ansökningsavgiften.

Om sökanden inte följer föreläggandet, ska ansökan avvisas. Sökanden ska upplysas om detta i föreläggandet.

Ansökan ska också avvisas om den avser någon annan åtgärd än hävning av en registrering eller om det finns något annat hinder mot att den tas upp till prövning.

Avskrivning vid återkallelse

7 § Om sökanden återkallar ansökan, ska ärendet skrivas av.

Ogrundad ansökan

8 § Om det kan antas att ansökan är ogrundad, ska ansökan behandlas som om innehavaren har bestridit den. I så fall ska 12 § tillämpas.

Föreläggande för innehavaren att yttra sig

9 § Tar registreringsmyndigheten upp ansökan till prövning, ska myndigheten förelägga innehavaren av registreringen att yttra sig inom en viss tid från det att ansökan delgavs innehavaren.

I föreläggandet ska innehavaren uppmanas att

1. ange om ansökan medges eller bestrids och, om ansökan bestrids, skälen för bestridandet, och

2. lämna de uppgifter om sig själv som avses i 33 kap. 1 § första–tredje styckena rättegångsbalken, i den utsträckning uppgifterna i ansökan är ofullständiga eller felaktiga.

I föreläggandet ska det upplysas om att ärendet kan komma att avgöras även om innehavaren inte svarar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vad föreläggandet i övrigt ska innehålla.

Delgivning av föreläggandet

10 § Föreläggandet enligt 9 § ska delges innehavaren. Delgivningen ska ske på det sätt som enligt rättegångsbalken gäller för delgivning av stämning i tvistemål.

En kopia av ansökningshandlingarna ska fogas till föreläggandet när handlingarna innehåller något utöver vad som framgår av föreläggandet.

Om sökanden ska se till att delgivning sker, ska 32 kap. 2 § rättegångsbalken tillämpas.

11 § Har registreringsmyndigheten inte kunnat delge föreläggandet, ska myndigheten pröva om försöken till delgivning ska fortsätta eller om sökanden ska erbjudas att själv se till att delgivning sker. Hänsyn ska tas till det arbete och den kostnad som hittills har lagts ned på delgivningen, förutsättningarna för att fortsätta försök ska lyckas samt omständigheterna i övrigt. Om sökanden inte antar erbjudandet, ska ansökan avvisas.

Om sökanden ska se till att delgivning sker, ska 32 kap. 2 § rättegångsbalken tillämpas.

Överlämnande till domstol

12 § Om innehavaren i rätt tid bestrider ansökan, ska registreringsmyndigheten underrätta sökanden om detta. Vill sökanden vidhålla sitt yrkande, kan han eller hon begära att ärendet ska överlämnas till domstol.

En begäran om överlämnande ska ha kommit in till registreringsmyndigheten inom en månad från den dag då underrättelsen om bestridandet sändes till sökanden. I sin begäran ska sökanden ange de omständigheter och de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Sökanden ska samtidigt ge in de skriftliga bevis och andra handlingar som åberopas.

Om sökanden har begärt överlämnande i rätt tid, ska registreringsmyndigheten överlämna ärendet till domstolen. Om sökanden inte har begärt överlämnande i rätt tid, ska ärendet skrivas av.

13 § En underrättelse om att innehavaren har bestridit ansökan enligt

12 § första stycket ska innehålla en upplysning om

1. att sökanden kan begära överlämnande till domstol,
2. inom vilken tid en sådan begäran ska ges in,
3. vad en sådan begäran ska innehålla, och
4. det som i övrigt anges i 12 §.

Hävning av registreringen

14 § Har innehavaren inte bestridit ansökan i rätt tid, ska registreringsmyndigheten häva registreringen i enlighet med ansökan.

Återvinning

15 § Innehavaren av en registrering som hävts enligt 14 § får ansöka om återvinning. En sådan ansökan ska ha kommit in till registreringsmyndigheten inom en månad från dagen för beslutet.

Om innehavaren har ansökt om återvinning i rätt tid, ska registreringsmyndigheten överlämna ärendet till domstolen. I annat fall ska myndigheten avvisa ansökan.

Underrättelser

16 § En underrättelse om hävning ska sändas till sökanden och innehavaren.

Om en ansökan om hävning avvisas, ska registreringsmyndigheten underrätta sökanden om detta. Om en ansökan om återvinning avvisas, ska myndigheten underrätta innehavaren om detta. Meddelar myndigheten något annat beslut som innebär att ärendet avgörs, ska både sökanden och innehavaren underrättas om beslutet, om det inte är uppenbart onödigt.

Rättskraft

17 § Sedan tiden för ansökan om återvinning löpt ut, har ett beslut om hävning enligt 14 § rättskraft i enlighet med vad som gäller för en dom i ett tvistemål som har fått laga kraft.

Den fortsatta handläggningen i domstolen

18 § Om ett ärende har överlämnats till domstolen, ska talan anses väckt när ansökan om administrativ hävning kom in till registreringsmyndigheten. De handlingar som sökanden har gett in ska anses som en stämningsansökan. Stämning ska anses utfärdad när domstolen beslutar om målets handläggning.

19 § Om ett ärende har överlämnats till domstolen, ska kåranden betala föreskriven tilläggsavgift. I ett sådant fall ska det som anges i 42 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken om ansökningsavgift gälla tilläggsavgiften.

Om ett mål där registreringsmyndigheten har beslutat om hävning aviseras av domstolen på grund av att tilläggsavgiften inte har betalats, ska domstolen samtidigt undanröja myndighetens beslut.

Överklagande

20 § Ett beslut enligt 14 § om administrativ hävning av en registrering av ett företagsnamn får inte överklagas. Detsamma gäller ett beslut om överlämnande till domstol eller avskrivning enligt 12 § tredje stycket. Andra beslut i ärenden om administrativ hävning får överklagas till Patent- och marknadsdomstolen inom tre veckor från dagen för beslutet. Beslut under handläggningen av ett sådant ärende får inte överklagas särskilt.

Bemyndigande

21 § Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter i ärenden om administrativ hävning av en registrering enligt denna lag.

Avregistrering efter hävning

22 § Om registreringen av ett företagsnamn har hävts av registreringsmyndigheten enligt 14 § eller av domstolen, ska registreringsmyndigheten avregistrera företagsnamnet när avgörandet har fått laga kraft. Beslutet om avregistrering ska kungöras.

I samband med att en registrering av ett företagsnamn hävs, får registreringsmyndigheten eller domstolen besluta att företagsnamnet ska få stå kvar i registret under en viss tid, om det skäligen behövs för att innehavaren ska kunna anta ett nytt företagsnamn och ansöka om dess registrering.

Verkan av en hävning

23 § Om en registrering av ett företagsnamn har hävts med stöd av 1 § första stycket, ska registreringen anses aldrig ha haft någon verkan.

Om en registrering har hävts med stöd av 1 § andra stycket eller 3 §, ska registreringen anses ha förlorat sin verkan från dagen för ansökan om hävning. På yrkande av en part får domstolen eller, vid administrativ hävning, registreringsmyndigheten bestämma att registreringen i stället ska anses ha förlorat sin verkan den dag då det förhållande som utgör grund för hävningen uppkom.

4 kap. Överlåtelse och förbud mot utmätning

1 § Ett företagsnamn får överlåtas endast i samband med en överlåtelse av den näringsverksamhet där det används.

En överlåtelse av näringsverksamheten omfattar även företagsnamnet, om inte något annat har avtalats. Detta gäller dock inte om företagsnamnet innehåller överlåtarens eller, vid överlåtelse av ett handelsbolags verksamhet, en bolagsmans efternamn.

Om det i ett dödsbo ingår ett företagsnamn som innehåller den avlidnes efternamn, får en boutredningsman inte överlåta företagsnamnet utan samtycke av dödsbodelägarna.

2 § Ett företagsnamn får inte utmätas. Försätts innehavaren i konkurs, ingår dock rätten till företagsnamnet i konkursboet, om inte företagsnamnet innehåller gäldenärens eller, vid ett handelsbolags konkurs, en bolagsmans efternamn. Ett företagsnamn som inte ingår i ett konkursbo får likväl användas under den tid verksamheten fortsätter för boets räkning.

5 kap. Straffansvar, vitesförbud, skadestånd m.m.

Straffansvar

1 § Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet gör intrång i rätten till ett näringskännetecken (företagsnamnsintrång) ska dömas till böter eller fängelse i högst två år. Den som har överträtt ett vitesförbud enligt 3 § får inte dömas till ansvar för intrång som omfattas av förbudet.

För försök eller förberedelse till brott enligt första stycket döms det till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

Åklagaren får väcka åtal för brott endast om målsäganden anger brottet till åtal och åtal av särskilda skäl är motiverat från allmän synpunkt.

Förverkande

2 § Den egendom som ett brott enligt 1 § gäller ska förklaras förverkad, om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för egendomen får dess värde förklaras förverkat. Även utbyte av sådant brott ska förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller vad någon har tagit emot som ersättning för kostnader i samband med ett sådant brott, eller värdet av det mottagna, om mottagandet utgör brott enligt 1 §.

Egendom som har använts som hjälpmedel vid brott enligt 1 § får förklaras förverkad, om det behövs för att förebygga brott eller om det annars finns särskilda skäl. Detsamma gäller egendom som varit avsedd att användas som hjälpmedel vid brott enligt 1 §, om brottet har fullbordats eller om förfarandet har utgjort ett straffbart försök eller en straffbar förberedelse. I stället för egendomen får dess värde förklaras förverkat.

Vitesförbud

3 § På yrkande av den som har lidit företagsnamnsintrång (käranden) får domstolen vid vite förbjuda den som gör eller medverkar till intrånget (svaranden) att fortsätta med det.

Domstolen får meddela vitesförbud för tiden till dess att målet slutligt har avgjorts eller något annat har beslutats, om

1. käranden visar sannolika skäl för att det förekommer företagsnamnsintrång eller medverkan till intrång, och

2. det skäligen kan befaras att svaranden, genom att fortsätta intrånget eller medverkan till det, förringar värdet av ensamrätten till näringskännetecknet.

Innan ett förbud enligt andra stycket meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Första–tredje styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

4 § Ett förbud enligt 3 § andra stycket får meddelas endast om käranden ställer säkerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas svaranden. Om käranden inte kan ställa säkerhet, får domstolen befria honom eller henne från detta.

Bestämmelserna i 2 kap. 25 § utsköningsbalken ska tillämpas i fråga om vilken säkerhet som ska ställas. Säkerheten ska prövas av domstolen, om den inte har godkänts av svaranden.

5 § Om ett förbud har meddelats enligt 3 § andra stycket, ska domstolen när målet avgörs pröva om förbudet fortfarande ska bestå.

I fråga om överklagande av beslut enligt 3 § andra stycket och 4 § och i fråga om handläggningen i högre domstol tillämpas rättegångsbalkens bestämmelser om överklagande av beslut enligt 15 kap. rättegångsbalken.

6 § En talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet.

Skadestånd

7 § Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet gör företagsnamnsintrång ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av näringskännetecknet samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört. När storleken på ersättningen för ytterligare skada bestäms ska hänsyn särskilt tas till

1. utebliven vinst,
2. vinst som den som har begått intrånget har gjort,
3. skada på näringskännetecknets anseende,
4. ideell skada, och
5. rättighetshavarens intresse av att intrång inte begås.

Den som utan uppsåt eller oaktsamhet gör företagsnamnsintrång ska betala ersättning för utnyttjandet av näringskännetecknet i den utsträckning det är skäligt.

Begränsning av straffansvar, skadeståndsskyldighet och möjlighet till förverkande

8 § Om ett företagsnamnsintrång avser ett företagsnamn som är skyddat enbart på grund av registrering,

1. ska det inte dömas till ansvar enligt 1 § för det intrång som har gjorts före registreringsdagen,
2. får förverkande enligt 2 § inte avse det intrång som har gjorts före registreringsdagen, och
3. ska ersättning enligt 7 § betalas för det intrång som har skett före registreringsdagen endast om intrånget har gjorts uppsåtligt.

Preskription av rätten till skadestånd

9 § Rätten till ersättning för skada preskriberas om talan inte väcks inom fem år från det att skadan uppkom. Rätten till ersättning med anledning av intrång i ett företagsnamn som är skyddat enbart på grund av registrering

preskriberas dock inte i något fall tidigare än ett år från registreringsdagen.

Åtgärder med egendom och hjälpmedel

10 § På yrkande av den som har lidit företagsnamnsintrång får domstolen, efter vad som är skäligt, besluta att egendom som det olovligen förekommer näringskännetecken på ska återkallas från marknaden, ändras eller förstöras eller att någon annan åtgärd ska vidtas med den. Det samma gäller i fråga om hjälpmedel som har använts eller varit avsett att användas vid intrånget.

Sådan egendom som avses i första stycket får tas i beslag, om det skäligen kan antas att ett brott enligt 1 § har begåtts. I fråga om ett sådant beslag tillämpas reglerna om beslag i brottmål i allmänhet.

Första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

11 § Ett beslut om åtgärd enligt 10 § första stycket får inte innebära att den som har lidit företagsnamnsintrång ska betala ersättning till den som åtgärden riktas mot.

Åtgärderna ska bekostas av svaranden om det inte finns särskilda skäl mot detta.

Ett beslut enligt 10 § ska inte meddelas, om förverkande eller någon åtgärd till förebyggande av missbruk ska beslutas enligt 2 § eller enligt brottsbalken.

Spridning av information om dom

12 § I ett mål om företagsnamnsintrång får domstolen på yrkande av käranden besluta att den som har gjort eller medverkat till intrånget ska bekosta lämpliga åtgärder för att sprida information om domen i målet.

Första stycket tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

6 kap. Informationsföreläggande och intrångsundersökning

Informationsföreläggande

Grundläggande bestämmelser

1 § Om en sökande visar sannolika skäl för att någon har gjort ett företagsnamnsintrång, får domstolen vid vite besluta att någon eller några av dem som anges i andra stycket ska ge sökanden information om ursprung och distributionsnät för de varor eller tjänster som intrånget gäller (informationsföreläggande). Ett sådant beslut får meddelas på yrkande av den som har lidit intrånget. Det får meddelas bara om informationen kan antas underlätta utredningen av ett intrång som avser varorna eller tjänsterna.

Ett informationsföreläggande får riktas mot den som

1. har gjort eller medverkat till intrånget,
2. i kommersiell skala har förfogat över en vara som intrånget gäller,
3. i kommersiell skala har använt en tjänst som intrånget gäller,

4. i kommersiell skala har tillhandahållit en elektronisk kommunikationstjänst eller en annan tjänst som har använts vid intrånget, eller

5. har identifierats av någon som anges i 2–4 såsom delaktig i tillverkningen eller distributionen av en vara eller tillhandahållandet av en tjänst som intrånget gäller.

Information om varors eller tjänsters ursprung och distributionsnät kan särskilt avse

1. namn på och adress till producenter, distributörer, leverantörer och andra som har innehått varorna eller tillhandahållit tjänsterna,

2. namn på och adress till avsedda grossister och detaljister, och

3. uppgifter om hur mycket som har producerats, levererats, mottagits eller beställts och om vilket pris som har bestämts för varorna eller tjänsterna.

Första–tredje styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

2 § Ett informationsföreläggande får meddelas endast om skälen för åtgärden uppväger den olägenhet eller det men i övrigt som åtgärden innebär för den som drabbas av den eller för något annat motstående intresse.

Skyldigheten att lämna information enligt 1 § omfattar inte uppgifter vars yppande skulle röja att uppgiftslämnaren eller någon till honom eller henne närstående som avses i 36 kap. 3 § rättegångsbalken har begått en brottslig gärning.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) finns bestämmelser som begränsar hur mottagna personuppgifter får behandlas.

Handläggningen av frågor om informationsföreläggande

3 § Om ett yrkande om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska de bestämmelser om rättegång som gäller för det målet tillämpas. Ett beslut om informationsföreläggande får överklagas särskilt.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i första stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

En talan om utdömmande av vite förs av den som har ansökt om föreläggandet.

Rätt till ersättning

4 § Den som på grund av 1 § andra stycket 2–5 har förelagts att enligt första stycket samma paragraf lämna information, har rätt till skäligen ersättning för kostnader och besvär. Ersättningen ska betalas av den som har framställt yrkandet om informationsföreläggande.

Underrättelseskyldighet i vissa fall

5 § Den som tillhandahåller en elektronisk kommunikationstjänst och som till följd av ett informationsföreläggande har lämnat ut information som avses i 6 kap. 20 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation, ska sända en skriftlig underrättelse om detta till den som uppgifterna gäller tidigast efter en månad och senast tre månader från det att informationen lämnades ut. Kostnaden för underrättelsen ersätts enligt 4 §.

Intrångsundersökning

Grundläggande bestämmelser

6 § Om det skäligen kan antas att någon har gjort eller medverkat till ett företagsnamnsintrång, får domstolen för att bevisning ska kunna säkras om intrånget besluta att en undersökning får göras hos denne för att söka efter föremål eller handlingar som kan antas ha betydelse för en utredning om intrånget (intrångsundersökning). Ett sådant beslut får meddelas på yrkande av den som har lidit intrånget. Om en rättegång inte är inledd, ska yrkandet framställas skriftligen.

Första stycket tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

7 § Ett beslut om intrångsundersökning får meddelas endast om skälen för åtgärden uppväger den olägenhet eller det men i övrigt som åtgärden innebär för den som drabbas av den eller för något annat motstående intresse.

Handläggningen av frågor om intrångsundersökning

8 § Innan ett beslut om intrångsundersökning meddelas ska motparten ha fått tillfälle att yttra sig. Domstolen får dock omedelbart meddela ett beslut som gäller till dess att annat har beslutats, om ett dröjsmål skulle medföra risk för att föremål eller handlingar som har betydelse för utredningen om intrånget skaffas undan, förstörs eller förvanskas.

I övrigt ska en fråga om intrångsundersökning som uppkommer då en rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan har uppkommit under en rättegång.

Ställande av säkerhet

9 § Ett beslut om intrångsundersökning får meddelas endast om sökanden ställer säkerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas motparten. Om sökanden inte kan ställa säkerhet, får domstolen befria honom eller henne från detta.

Bestämmelserna i 2 kap. 25 § utsökningsbalken ska tillämpas i fråga om vilken säkerhet som ska ställas. Säkerheten ska prövas av domstolen, om den inte har godkänts av motparten.

Beslut om intrångsundersökning

10 § Ett beslut om intrångsundersökning ska innehålla uppgifter om

1. vilket ändamål undersökningen ska ha,
2. vilka föremål och handlingar som det får sökas efter, och

3. vilka utrymmen som får genomsökas.

Om det behövs, ska domstolen även besluta om andra villkor för verkställandet.

Överklagande av beslut

11 § I fråga om överklagande av domstolens beslut om inråningsundersökning och i fråga om handläggningen i högre domstol gäller vad som föreskrivs i rättegångsbalken om överklagande av beslut enligt 15 kap. rättegångsbalken.

Verkställighet av ett beslut om inråningsundersökning

12 § Ett beslut om inråningsundersökning gäller omedelbart. Om ansökan om verkställighet inte har gjorts inom en månad från beslutet, upphör det att gälla.

13 § Ett beslut om inråningsundersökning verkställs av Kronofogdemyndigheten enligt de villkor som domstolen har beslutat och med tillämpning av 1–3 kap., 17 kap. 1–5 §§ och 18 kap. utsökningbalken. Sökandens motpart ska underrättas om verkställigheten endast om beslutet om inråningsundersökning har tillkommit efter det att motparten hörts. Myndigheten har rätt att ta fotografier och göra film- och ljudupptagningar av sådana föremål som den får söka efter. Myndigheten har också rätt att ta kopior av och göra utdrag ur sådana handlingar som den får söka efter.

En inråningsundersökning får inte omfatta en skriftlig handling som avses i 27 kap. 2 § rättegångsbalken.

Juridiskt biträde och rätt att närvara vid inråningsundersökningen

14 § När ett beslut om inråningsundersökning ska verkställas, har motparten rätt att tillkalla ett juridiskt biträde. Verkställigheten får inte påbörjas innan biträdet har inställt sig. Detta gäller dock inte om

1. undersökningen därigenom onödigt fördröjs, eller
2. det finns en risk att ändamålet med åtgärden annars inte uppnås.

Vid verkställigheten får Kronofogdemyndigheten vid behov anlita en sakkunnig som biträde.

Myndigheten får tillåta att sökanden eller ett ombud för sökanden är närvarande vid undersökningen för att kunna lämna upplysningar. Om ett sådant tillstånd ges, ska myndigheten se till att sökanden eller ombudet inte i större utsträckning än som kan motiveras av verkställigheten får kännedom om förhållanden som kommer fram.

Återgång av en åtgärd vid inråningsundersökning

15 § Om sökanden inte inom en månad från det att verkställigheten avslutats väcker talan eller på något annat sätt inleder ett förfarande om saken, ska en åtgärd som vidtagits vid verkställigheten av inråningsundersökningen omedelbart gå åter, i den utsträckning det är möjligt. Detsamma gäller om ett beslut om inråningsundersökning upphävs sedan verkställighet genomförts.

Hantering av material från intrågsundersökningen

16 § Kronofogdemyndigheten ska förteckna fotografier och film- och ljudupptagningar av föremål samt kopior av och utdrag ur handlingar från intrågsundersökningen. Materialet ska hållas tillgängligt för sökanden och motparten.

7 kap. Övriga bestämmelser

Behörig domstol

1 § Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål och ärenden enligt denna lag om de inte ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller intrågsundersökning.

Underrättelse om dom

2 § Domstolen ska underrätta registreringsmyndigheten om en dom som gäller

1. hävning av en registrering av ett företagsnamn, eller
2. intrång i ett registrerat företagsnamn.

Domstolen ska även underrätta registreringsmyndigheten om en dom i ett mål där det förts en fastställsetalan avseende ett registrerat företagsnamn.

Invändning om ogiltighet

3 § Om det förs en talan om intrång i ett registrerat företagsnamn och den som talan förs mot gör gällande att registreringen är ogiltig, får frågan om ogiltighet prövas endast sedan en talan om hävning har väckts. Domstolen får förelägga den som gör gällande att registreringen är ogiltig att inom en viss tid väcka en sådan talan. Utan att en talan om hävning har väckts får dock frågan om ogiltighet prövas i ett brottmål och i ett fall som avses i 4 §.

Första stycket ska också tillämpas om det i ett mål som gäller fastställsetalan avseende ett registrerat företagsnamn görs gällande att registreringen är ogiltig.

Särskilda förutsättningar för att bifalla en talan som avser intrång

4 § Om det förs en talan om intrång i ett registrerat företagsnamn, och det vid tidpunkten för talans väckande hade gått mer än fem år sedan frågan om registrering av företagsnamnet blev slutligt avgjord, får talan bifallas endast om företagsnamnet har tagits i verkligt bruk

1. på det sätt som avses i 3 kap. 3 § för den verksamhet som ligger till grund för talan, och
2. inom de fem senaste åren före talans väckande.

Om en talan enligt första stycket avser intrång genom användning av ett yngre registrerat företagsnamn och det vid ansökan om registrering av

det yngre företagsnamnet hade gått minst fem år sedan frågan om registrering av det äldre företagsnamnet blev slutligt avgjord, ska det äldre företagsnamnet dessutom ha tagits i verkligt bruk inom de fem senaste åren före ansökan om registrering av det yngre företagsnamnet.

Om det äldre företagsnamnet inte har använts i den utsträckning som anges i första och andra styckena, får talan ändå bifallas om det finns giltiga skäl till att det inte har använts i den utsträckningen.

Första–tredje styckena ska också tillämpas när det förs en fastställelse-talan om att ett visst förfarande utgör intrång i ett registrerat företagsnamn.

Förbud att döma till ansvar

5 § Om en registrering av ett företagsnamn har hävts med stöd av 3 kap. 1 § första stycket, får domstolen inte döma till ansvar enligt 5 kap. 1 § eller besluta om ersättning eller annan åtgärd enligt 5 eller 6 kap. Om en registrering har hävts med stöd av 3 kap. 1 § andra stycket eller 3 §, får domstolen inte döma till ansvar enligt 5 kap. 1 §.

Behandling av personuppgifter

6 § Utöver det som anges i 3 kap. 8 och 9 §§ lagen (2018:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning får personuppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott enligt 5 kap. 1 § behandlas om detta är nödvändigt för att ett rättsligt anspråk ska kunna fastställas, göras gällande eller försvaras.

Firmateckning

7 § Firmateckning görs genom ett tydligt angivande av det fullständiga företagsnamnet och underskrift med namn av firmatecknare. Vid firmateckning för en sådan del av verksamheten som drivs under ett särskilt företagsnamn, ska även företagsnamnet för hela verksamheten anges.

Under likvidation eller konkurs ska firmateckning göras med ett tillägg som anger det ändrade förhållandet.

I fråga om firmateckning gäller i övrigt vad som är särskilt föreskrivet i andra författningar.

Företagsnamn som fastställs i särskild ordning

8 § En myndighet eller en annan inrättning eller sammanslutning för vilken regeringen har fastställt ett företagsnamn har ensamrätt till detta som om företagsnamnet hade blivit registrerat enligt denna lag.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
  2. Genom lagen upphävs firmalagen (1974:156).
  3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande
    - a) för åtgärder som har vidtagits eller rättigheter som har förvärvats före ikraftträdandet, och

b) i fråga om bestämmelserna om behörig domstol och handläggning i domstol, för mål och ärenden som har inletts i allmän domstol före den 1 september 2016.

4. Den nya lagen tillämpas även på näringskännetecken som har inarbetats, firmor som har registrerats och firmaregistreringar som har sökts före ikraftträdandet, om inte annat följer av 3.

5. Nationella och internationella varumärken som genom registrering har beviljats skydd i Sverige enligt äldre föreskrifter ska anses utgöra sådana varumärken som avses i 2 kap. 4 § 1.

6. Sveriges riksbank och Svenska Skeppshypotekskassan samt annan inrättning eller sammanslutning som har fått ensamrätt till sin firma enligt 27 § firmalagen ska fortfarande ha ensamrätt till firman som om denna hade blivit registrerad som ett företagsnamn enligt denna lag.

2.3 Förslag till lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Häri genom föreskrivs¹ följande

Beteckningar som skyddas enligt EU-förordningar

1 § Bestämmelserna i 8 kap. 3–8 §§, 9 kap. och 10 kap. 9 § varumärkeslagen (2010:1877) ska tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1576/89, i den ursprungliga lydelsen,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel, i den ursprungliga lydelsen,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007, i den ursprungliga lydelsen, eller

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91, i den ursprungliga lydelsen.

Beteckningar som skyddas enligt internationella avtal

2 § Bestämmelserna i 8 kap. 3–8 §§, 9 kap. och 10 kap. 9 § varumärkeslagen (2010:1877) ska också tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av

1. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, av den 6 oktober 2010 (EUT L 127, 14.5.2011, s. 6),

2. handelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Colombia, Peru och Ecuador, å andra sidan, av den 26 juni 2012 (EUT L 354, 21.12.2012, s. 3 och EUT L 356, 24.12.2016, s. 3),

3. avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Centralamerika, å andra sidan, av den 29 juni 2012 (EUT L 346, 15.12.2012, s. 3),

4. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 161, 29.5.2014, s. 3),

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter, i den ursprungliga lydelsen.

5. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 260, 30.8.2014, s. 4),

6. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 261, 30.8.2014, s. 4), eller

7. det övergripande avtalet om ekonomi och handel (CETA) mellan Kanada, å ena sidan, och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å andra sidan, av den 30 oktober 2016 (EUT L 11, 14.1.2017, s. 23).

Behörig domstol

3 § Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål och ärenden enligt denna lag om de inte ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller intrångsundersökning enligt 9 kap. varumärkeslagen (2010:1877).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
  2. Lagen tillämpas även på beteckningar som har fått skydd före ikraftträdandet, om inte annat följer av 3.
  3. Bestämmelserna i 2 § som avser hänvisningen till 8 kap. 4–6 och 8 §§ varumärkeslagen (2010:1877) tillämpas inte på intrång, försök till intrång eller förberedelse till intrång som skett före ikraftträdandet.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse

Häri genom föreskrivs att 5 § lagen (1966:742) om hotell- och pensionatrörelse¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §²

En ansökan om tillstånd att driva hotell- eller pensionatrörelse ska vara skriftlig och

a) innehålla en uppgift om sökandens fullständiga namn, *firma* och postadress samt, sökanden tidigare haft ett annat efternamn, detta,

a) innehålla en uppgift om sökandens fullständiga namn, *företagsnamn* och postadress samt, sökanden tidigare haft ett annat efternamn, detta,

b) för sökande, som är enskild person, födelsetid och yrke eller titel samt ett bevis att han eller hon inte är underårig eller i konkursstillstånd eller har en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,

c) innehålla en uppgift om fullständigt namn, födelsetid och yrke eller titel för den som utsetts till föreståndare eller ersättare samt ett bevis att han eller hon inte är underårig eller har en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,

d) innehålla en uppgift om var den byggnad eller lägenhet där rörelsen ska drivas ligger, det största antal gäster som ska kunna tas emot samtidigt och det största antal gästrum som rörelsen ska omfatta.

Om ett bygglov har meddelats för hotellet eller pensionatet, ska till ansökan bifogas handlingar som visar att så har skett.

Om tillstånd beviljas, ska ett skriftligt bevis utfärdas. Om ett bygglov inte har meddelats och det inte är uppenbart att ett bygglov inte behövs, ska beviset innehålla en upplysning om att ett bygglov kan krävas. Om det inte finns någon godkänd ersättare eller, i de fall när det ska finnas en föreståndare enligt 3 §, en godkänd föreståndare, ska det i beviset anges att tillståndet inte får utnyttjas förrän en ersättare eller en föreståndare har utsetts och godkänts. En kopia av beviset ska skickas till den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom räddningstjänsten, inom plan- och byggnadsväsendet och inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Det ska utfärdas ett skriftligt bevis om godkännande av en föreståndare eller en ersättare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1975:599.

² Senaste lydelse 2016:1014.

2.5 Förslag till lag om ändring i mönsterskyddslagen (1970:485)

Härigenom föreskrivs att 4 och 36 §§ mönsterskyddslagen (1970:485) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Det finns hinder mot mönsterrätt, om

1. mönstret strider mot goda seder eller allmän ordning,

2. det i mönstret utan tillstånd tagits in statsvapen, statsflagga eller annat statselement, statlig kontroll- eller garantibeteckning, annan beteckning som hänsyftar på svenska staten och därigenom ger mönstret en officiell karaktär, svenskt kommunalt vapen eller sådan internationell beteckning som är skyddad enligt lagen (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar eller något som lätt kan förväxlas med vapen, flagga, emblem eller beteckning som nu nämnts,

3. mönstret strider mot ett annat mönster som visserligen inte var allmänt tillgängligt före den dag som anges i 2 § andra stycket men som framgår av en ansökan om registrering i Sverige eller vid Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet för vilken en tidigare ansöknings- eller prioritetsdag gäller, förutsatt att detta mönster sedermera har gjorts allmänt tillgängligt,

4. mönstret utan tillstånd innehåller

a) någon annans i Sverige skyddade *firma* eller varukännetecken eller något som kan uppfattas som ett kännetecken som i näringsverksamhet har inarbetats i Sverige för annan,

b) någon annans porträtt *eller* något som kan uppfattas som annans *släktnamn*, konstnärnamn eller likartat namn, *om inte porträttet eller* namnet *uppenbart* syftar på någon sedan länge avliden *person*,

a) någon annans i Sverige skyddade *företagsnamn* eller varukännetecken eller något som kan uppfattas som ett kännetecken som i näringsverksamhet har inarbetats i Sverige för annan,

b) någon annans porträtt *som uppenbarligen inte* syftar på någon sedan länge avliden,

c) något som kan uppfattas som någon annans *efternamn som har särskilt skydd eller någon annans allmänt kända konstnärnamn* eller ett likartat namn, *om användningen av mönstret skulle medföra en nackdel för bäraren av namnet och om namnet uppenbarligen inte* syftar på någon sedan länge avliden,

¹ Senaste lydelse 2016:372.

c) något som kan uppfattas som titel på annans i Sverige skyddade litterära eller konstnärliga verk i fall då titeln är egenartad eller något som kränker annans upphovsrätt till sådant verk eller annans rätt till fotografisk bild som är skyddad i Sverige.

d) något som kränker någon annans upphovsrätt till ett litterärt eller konstnärligt verk eller någon annans rätt till en fotografisk bild som är skyddad i Sverige.

36 §²

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör mönsterintrång ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av mönstret samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört. När ersättningens storlek bestäms ska hänsyn särskilt tas till

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör mönsterintrång ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av mönstret samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört. När storleken på ersättningen för ytterligare skada bestäms ska hänsyn särskilt tas till

1. utebliven vinst,
2. vinst som den som har begått intrånget har gjort,
3. skada på mönstrets anseende,
4. ideell skada, och
5. mönsterhavarens intresse av att intrång inte begås.

Den som utan uppsåt eller oaktsamhet gör mönsterintrång ska betala ersättning för utnyttjandet av mönstret, om och i den mån det är skäligt.

Den som utan uppsåt eller oaktsamhet gör mönsterintrång ska betala ersättning för utnyttjandet av mönstret i den utsträckning det är skäligt.

Rätten till ersättning för mönsterintrång preskriberas, om talan inte väcks inom fem år från det skadan uppkom.

Rätten till ersättning för mönsterintrång preskriberas om talan inte väcks inom fem år från det skadan uppkom.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
  2. De nya bestämmelserna tillämpas även på mönster som har registrerats och mönsterregistreringar som har sökts före ikraftträdandet.

² Senaste lydelse 2009:112.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter

Härigenom föreskrivs att 25, 28, 29 och 67 §§ och rubriken närmast före 25 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Registrering, stadgar och firma

Registrering, stadgar och företagsnamn

Lydelse enligt prop. 2017/18:185

Föreslagen lydelse

25 §

En samfällighetsförening registreras hos den statliga lantmäterimyndigheten.

Hos den statliga lantmäterimyndigheten ska det föras ett samfällighetsföreningsregister för införing av de uppgifter som enligt denna lag eller någon annan författning ska anmälas för registrering eller annars tas in i registret. I registret ska uppgifterna föras separat för varje län. Uppgifter om en samfällighetsförening ska föras i den del av registret som avser det län där föreningens styrelse enligt stadgarna har sitt säte. I fråga om registrering i samfällighetsföreningsregistret tillämpas 19 kap. 3 och 4 §§ lagen (2018:000) om ekonomiska föreningar. Hänvisningen i 4 § i det kapitlet ska då gälla en sådan klandertalan som avses i 23 § första stycket och 53 § andra stycket i denna lag. Ett beslut om en sådan ändring av stadgarna att styrelsens säte ska flyttas från ett län till ett annat får dock inte registreras, om samfällighetsföreningens *firma* på grund av 29 § första stycket andra meningen i denna lag inte får föras in i den delen av samfällighetsförenings-

Hos den statliga lantmäterimyndigheten ska det föras ett samfällighetsföreningsregister för införing av de uppgifter som enligt denna lag eller någon annan författning ska anmälas för registrering eller annars tas in i registret. I registret ska uppgifterna föras separat för varje län. Uppgifter om en samfällighetsförening ska föras i den del av registret som avser det län där föreningens styrelse enligt stadgarna har sitt säte. I fråga om registrering i samfällighetsföreningsregistret tillämpas 19 kap. 3 och 4 §§ lagen (2018:000) om ekonomiska föreningar. Hänvisningen i 4 § i det kapitlet ska då gälla en sådan klandertalan som avses i 23 § första stycket och 53 § andra stycket i denna lag. Ett beslut om en sådan ändring av stadgarna att styrelsens säte ska flyttas från ett län till ett annat får dock inte registreras, om samfällighetsföreningens *företagsnamn* på grund av 29 § första stycket andra meningen i denna lag inte får föras in i den delen av samfällighetsförenings-

¹ Lagen omtryckt 1987:128.

registret.

registret.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter i ärenden om registrering enligt denna lag. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan vidare med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om samfällighetsföreningsregistret.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

28 §²

Stadgar för samfällighetsförening skall ange

1. föreningens *firma*,
2. samfällighet som förvaltas av föreningen och grunderna för förvaltningen,

3. den ort där styrelsen *skall* ha sitt säte,

4. hur styrelsen *skall* vara sammansatt och hur den *skall* utses samt grunderna för dess *beslutförhet*,

5. hur revision av styrelsens förvaltning *skall* ske,

6. föreningens räkenskapsperiod,

7. grunderna för sådan fondavsättning som avses i 19 § andra stycket,
8. hur ofta ordinarie föreningsstämma *skall* hållas,
9. det sätt på vilket kallelse till föreningsstämma *skall* ske och andra meddelanden *bringas till* medlemmarnas kännedom *även som* den tid före sammanträde då kallelseåtgärd *skall vidtagas*.

Stadgarna får *ej* innehålla *föreskrift* som strider mot denna lag eller annan författning.

En samfällighetsföreningsstadgar ska innehålla uppgifter om

1. föreningens *företagsnamn*,
2. *den* samfällighet som förvaltas av föreningen och grunderna för förvaltningen,

3. den ort där styrelsen *ska* ha sitt säte,

4. hur styrelsen *ska* vara sammansatt och hur den *ska* utses samt grunderna för dess *beslutförhet*,

5. hur revision av styrelsens förvaltning *ska* ske,

8. hur ofta ordinarie föreningsstämma *ska* hållas,

9. det sätt på vilket kallelse till föreningsstämma *ska* ske och *hur* andra meddelanden *ska komma till* medlemmarnas kännedom *samt* den tid före sammanträde då kallelseåtgärd *ska vidtas*.

Stadgarna får *inte* innehålla *föreskrifter* som strider mot denna lag eller annan författning.

29 §³

En samfällighetsförenings *firma* ska innehålla ordet samfällighetsförening. *Firman* ska tydligt skilja sig från andra registrerade ännu bestående *samfällighetsföreningsfirmor* i samma län. För registrering av en samfällighetsförenings *firma* gäller i övrigt be-

En samfällighetsförenings *företagsnamn* ska innehålla ordet samfällighetsförening. *Företagsnamnet* ska tydligt skilja sig från andra registrerade ännu bestående *företagsnamn för samfällighetsföreningar* i samma län. För registrering av en samfällighetsförenings

² Senaste lydelse 1989:727.

³ Senaste lydelse 2008:544.

stämmelserna i *firmalagen* *företagsnamn* gäller i övrigt bestämmelserna i *lagen* (2018:000) om *företagsnamn*.

Någon annan än en samfällighetsförening får inte använda ordet samfällighetsförening i *sin firma*. Den som bryter mot *det som nu sagts* döms till böter.

Någon annan än en samfällighetsförening får inte använda ordet samfällighetsförening i *sitt företagsnamn*. Den som bryter mot *detta* döms till böter.

67 §⁴

Lantmäterimyndighetens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut av den statliga lantmäterimyndigheten att vägra registrering av *en firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett beslut som gäller avskrivning av en ansökan eller anmälan om registrering eller vägrad registrering får överklagas inom två månader från dagen för beslutet.

Lantmäterimyndighetens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut av den statliga lantmäterimyndigheten att vägra registrering av *ett företagsnamn* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett beslut som gäller avskrivning av en ansökan eller anmälan om registrering eller vägrad registrering får överklagas inom två månader från dagen för beslutet.

Länsstyrelsens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

⁴ Senaste lydelse 2016:196.

2.7 Förslag till lag om ändring i handelsregisterlagen (1974:157)

Härigenom föreskrivs att 2, 4–8, 13, 15, 16 och 21 §§ handelsregisterlagen (1974:157) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Följande näringsidkare kan registreras i handelsregistret:

1. enskilda personer som utövar eller avser att utöva näringsverksamhet (enskilda näringsidkare),

2. handelsbolag,

3. ideella föreningar som utövar eller avser att utöva näringsverksamhet,

4. registrerade trossamfund som utövar eller avser att utöva näringsverksamhet, och

5. bolagsmän i enkla bolag, om bolagsmännen utövar eller avser att utöva näringsverksamhet i bolaget.

Registrering i handelsregistret sker efter ansökan. Näringsidkare som avses i första stycket 1, 3, 4 eller 5 och som enligt bokföringslagen (1999:1078) är skyldiga att upprätta en årsredovisning *skall* ansöka om registrering.

Bestämmelserna i denna lag om *enskild* näringsidkare *skall* tillämpas på de bolagsmän i ett enkelt bolag som förs in i handelsregistret, dock med följande undantag:

1. *Någon firma skall* inte registreras för verksamheten.

2. Bolagsmännen *skall* registreras under sina namn.

Bestämmelserna i denna lag om registrerade trossamfund *skall* tillämpas även på registrerade organisatoriska delar av ett trossamfund.

Registrering i handelsregistret sker efter ansökan. *De* näringsidkare som avses i första stycket 1, 3, 4 eller 5 och som enligt bokföringslagen (1999:1078) är skyldiga att upprätta en årsredovisning *ska* ansöka om registrering.

Bestämmelserna i denna lag om *enskilda* näringsidkare *ska* tillämpas på de bolagsmän i ett enkelt bolag som förs in i handelsregistret, dock med följande undantag:

1. *Något företagsnamn ska* inte registreras för verksamheten.

2. Bolagsmännen *ska* registreras under sina namn.

Bestämmelserna i denna lag om registrerade trossamfund *ska* tillämpas även på registrerade organisatoriska delar av ett trossamfund.

¹ Senaste lydelse 2006:865.

Handelsregister skall innehålla följande uppgifter om:

Enskild näringsidkare:

1. näringsidkarens *firma*,
2. näringsidkarens fullständiga namn, personnummer eller, om sådant saknas, av Skatteverket tilldelat registreringsnummer, och postadress,

3. näringsverksamhetens art,

4. det län och den ort där huvudkontoret finns samt kontorets postadress,

5. om näringsidkaren enligt 2 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. *skall* ha en föreståndare, föreståndarens fullständiga namn, personnummer och postadress,

6. om näringsidkaren enligt revisionslagen (1999:1079) *skall* ha en auktoriserad eller godkänd revisor

– revisorns namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum,

– revisorns postadress och, om postadressen avviker från revisorns hemvist, hemvist, och

– om revisorn är ett registrerat revisionsbolag, bolagets organisationsnummer och vem som är huvudansvarig för revisionen.

Handelsbolag:

1. bolagets organisationsnummer och *firma*,

2. näringsverksamhetens art,

3. det län och den ort där huvudkontoret finns samt kontorets postadress,

4. bolagsmännens fullständiga namn, personnummer eller organisationsnummer och postadresser,

5. om en stiftelse med egen förvaltning eller en ideell förening är bolagsman, fullständiga namn, personnummer och postadresser för styrelseledamöter och styrelsesuppleanter i stiftelsen eller föreningen,

6. om en stiftelse med anknuten förvaltning är bolagsman, förvaltarens namn, organisationsnummer och postadress samt fullständigt namn, personnummer och postadress för en ställföreträdare för förvaltaren,

7. av vem och hur firman tecknas, om firman inte får tecknas av varje bolagsman ensam,

8. om bolaget utgör kommanditbolag, vilken eller vilka av bolagsmännen som är kommanditdelägare och beloppet av varje sådan bolagsmans utfästa insats,

9. om bolaget enligt revisionslagen (1999:1079) *skall* ha en auktoriserad eller godkänd revisor

Handelsregistret ska innehålla följande uppgifter om:

1. näringsidkarens *företagsnamn*,

5. om näringsidkaren enligt 2 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. *ska* ha en föreståndare, föreståndarens fullständiga namn, personnummer och postadress,

6. om näringsidkaren enligt revisionslagen (1999:1079) *ska* ha en auktoriserad eller godkänd revisor

1. bolagets organisationsnummer och *företagsnamn*,

1. bolagets organisationsnummer och *företagsnamn*,

1. bolagets organisationsnummer och *företagsnamn*,

1. bolagets organisationsnummer och *företagsnamn*,

1. bolagets organisationsnummer och *företagsnamn*,

1. bolagets organisationsnummer och *företagsnamn*,

1. bolagets organisationsnummer och *företagsnamn*,

1. bolagets organisationsnummer och *företagsnamn*,

1. bolagets organisationsnummer och *företagsnamn*,

1. bolagets organisationsnummer och *företagsnamn*,

1. bolagets organisationsnummer och *företagsnamn*,

1. bolagets organisationsnummer och *företagsnamn*,

1. bolagets organisationsnummer och *företagsnamn*,

² Senaste lydelse 2006:865.

– revisorns namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum,
– revisorns postadress och, om postadressen avviker från revisorns hemvist, hemvist, och

– om revisorn är ett registrerat revisionsbolag, bolagets organisationsnummer och vem som är huvudansvarig för revisionen.

Ideell förening och registrerat trossamfund:

1. *den firma* under vilken föreningen eller trossamfundet utövar eller avser att utöva näringsverksamhet,

2. föreningens eller trossamfundets namn, om det inte sammanfaller med *firman*, och organisationsnummer,

3. näringsverksamhetens art,

4. det län och den ort där föreningens eller trossamfundets styrelse eller motsvarande organ i samfundet har sitt säte samt föreningens eller samfundets postadress,

5. styrelseledamöternas och, där suppleanter utsetts, deras fullständiga namn, personnummer och postadresser,

6. av vem och hur föreningens, eller trossamfundets namn tecknas, om namnet inte tecknas av styrelsen eller motsvarande organ ensamt,

7. om föreningen eller trossamfundet enligt revisionslagen (1999:1079) *skall* ha en auktoriserad eller godkänd revisor

– revisorns namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum,
– revisorns postadress och, om postadressen avviker från revisorns hemvist, hemvist, och,

– om revisorn är ett registrerat revisionsbolag, bolagets organisationsnummer och vem som är huvudansvarig för revisionen.

1. *det företagsnamn* under vilket föreningen eller trossamfundet utövar eller avser att utöva näringsverksamhet,

2. föreningens eller trossamfundets namn, om det inte sammanfaller med *företagsnamnet*, och organisationsnummer,

7. om föreningen eller trossamfundet enligt revisionslagen (1999:1079) *ska* ha en auktoriserad eller godkänd revisor

5 §

Näringsidkare registreras under *den firma* under vilken han driver sin verksamhet. *Firma* registreras enligt bestämmelserna i *firmalagen* (1974:156) med iakttagande av vad som sägs i 6 och 7 §§ nedan.

En näringsidkare registreras under *det företagsnamn* under vilket näringsidkaren driver sin verksamhet. *Ett företagsnamn* registreras enligt bestämmelserna i *lagen* (2018:000) om *företagsnamn* med iakttagande av vad som sägs i 6 och 7 §§ nedan.

6 §

Handelsbolags *firma* *skall* innehålla ordet handelsbolag eller, om kommanditdelägare finns, ordet kommanditbolag. I *bifirma* får dock *ej intagas* något av orden handelsbolag eller kommanditbolag.

Ett handelsbolags företagsnamn *ska* innehålla ordet handelsbolag eller, om kommanditdelägare finns, ordet kommanditbolag. I *ett särskilt företagsnamn* får *det dock inte tas in* något av orden handelsbolag eller kommanditbolag.

7 §³

En firma skall tydligt skilja sig från andra i handelsregistret förut registrerade och ännu bestående firmor registrerade för samma län. Detta gäller även om firmorna inte avser verksamhet av samma eller liknande slag.

Ett företagsnamn ska tydligt skilja sig från andra i handelsregistret förut registrerade och ännu bestående företagsnamn registrerade för samma län. Detta gäller även om företagsnamnen inte avser verksamhet av samma eller liknande slag.

8 §⁴

Har näringsidkare som införts i handelsregister meddelat prokura, får prokuran registreras under näringsidkarens firma. Prokura får dock *ej* registreras om den innehåller annan begränsning eller annat förbehåll än som följer av 1 eller 2 § prokuralagen (1974:158).

Har *en* näringsidkare som förts in i handelsregistret meddelat *en* prokura, får prokuran registreras under näringsidkarens företagsnamn. *En* prokura får dock *inte* registreras om den innehåller annan begränsning eller annat förbehåll än *vad* som följer av 1 eller 2 § prokuralagen (1974:158).

För registrerad prokura skall registret innehålla uppgifter om prokuristens fullständiga namn, personnummer och postadress.

För *en* registrerad prokura *ska* registret innehålla uppgifter om prokuristens fullständiga namn, personnummer och postadress.

Har prokuristen särskilt be- myndigande att överlåta huvudmannens fasta egendom eller tomt- rätt eller att söka inteckning eller upplåta rättighet i denna, *skall* registret även innehålla uppgift *härom*. Detsamma gäller om pro- kuran meddelats som kollektiv- prokura.

Har prokuristen *ett* särskilt be- myndigande att överlåta huvudmannens fasta egendom eller tomt- rätt eller att *ansöka om* inteckning eller upplåta rättighet i denna, *ska* registret även innehålla *en* uppgift *om detta*. Detsamma gäller om pro- kuran meddelats som kollektiv- prokura.

13 §⁵

Upphör näringsidkare med sin verksamhet eller överläts verksamheten eller sätts den under lik- vitation eller ändras i annat fall uppgift som registrerats, *skall* an- mälan om det utan dröjsmål göras till Bolagsverket.

Upphör *en* näringsidkare med sin verksamhet eller överläts verksamheten eller sätts den under lik- vitation eller ändras i annat fall *en* uppgift som *har* registrerats, *ska* anmälan om det utan dröjsmål göras till Bolagsverket.

Anmälan görs och handläggs i den ordning som gäller för ansökan om registrering, om *ej* annat följer av vad nedan i denna

Anmälan görs och handläggs i den ordning som gäller för ansökan om registrering, om *inte* annat följer av vad *sågs* nedan

³ Senaste lydelse 2003:866.

⁴ Senaste lydelse 1992:1448.

⁵ Senaste lydelse 2004:239.

paragraf *sågs* eller av vad regeringen bestämmer.

Har enskild näringsidkare avlidit, är den som har vård om boet skyldig att göra anmälan med anledning av dödsfallet. Har delägare i handelsbolag avlidit, *åligger anmälningsskyldigheten övriga bolagsmän*. Om domstol utsett likvidator i handelsbolag, är han anmälningsskyldig beträffande bolaget. Bolagsman som lämnat bolaget har rätt att göra anmälan om sin avgång. Återkallelse av prokura får anmälas av varje bolagsman som *ej* är utesluten från rätten att företräda bolaget.

Omfattar överlåtelse av *näringsverksamhet* även *firman*, skall anmälan om överlåtelsen göras av den *nye* innehavaren.

i denna paragraf eller av vad regeringen bestämmer.

Har *en* enskild näringsidkare avlidit, är den som har vård om boet skyldig att göra anmälan med anledning av dödsfallet. Har *en* delägare i *ett* handelsbolag avlidit, *ska övriga bolagsmän fullgöra anmälningsskyldigheten*. Om *en* domstol *har* utsett likvidator i *ett* handelsbolag, är han *eller hon* anmälningsskyldig beträffande bolaget. *En* bolagsman som *har* lämnat bolaget har rätt att göra *en* anmälan om sin avgång. Återkallelse av *en* prokura får anmälas av varje bolagsman som *inte* är utesluten från rätten att företräda bolaget.

Omfattar *en* överlåtelse av *näringsverksamheten* även *företagsnamnet*, *ska* anmälan om överlåtelsen göras av den *nya* innehavaren.

15 §

Om förbud mot användning av firma och om hävande av firmaregistrering finns bestämmelser i firmalagen (1974:156).

Menar någon i annat fall att registrering i *handelsregister länder honom till* förfång, får talan föras mot näringsidkaren om *hävande* av registreringerna och om skadestånd.

Bestämmelser om förbud mot användning av ett företagsnamn och om hävning av en registrering av ett företagsnamn finns i lagen (2018:000) om företagsnamn.

Menar någon i annat fall att *han eller hon lider* förfång av en registrering i *handelsregistret*, får talan föras mot näringsidkaren om *hävning* av registreringerna och om skadestånd.

16 §⁶

Om en bolagsman genom dom har skilts från rätten att teckna bolagets firma, ska uppgift om detta registreras även om domen inte har *vunnit* laga kraft.

Om en näringsidkare har försatts i konkurs, ska konkursbeslutet registreras i handelsregistret tillsammans med uppgift om vem som har

Om en bolagsman genom dom har skilts från rätten att teckna bolagets firma, ska uppgift om detta registreras även om domen inte har *fått* laga kraft.

⁶ Senaste lydelse 2008:92.

utsetts till konkursförvaltare. Har konkursbeslutet upphävts eller har konkursen avslutats, ska även detta registreras.

Registrering ska också ske när det har meddelats ett beslut om företagsrekonstruktion som avser en näringsidkare. Har beslutet om företagsrekonstruktion upphävts eller har företagsrekonstruktionen upphört, ska även detta registreras.

Om det i en dom som har *vunnit* laga kraft har förklarats, att registrering inte borde ha skett eller att det beslut som har registrerats är ogiltigt eller att i annat fall ett visst förhållande som har registrerats inte föreligger, ska avregistrering ske.

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om avregistrering av *firma från* handelsregistret sedan dom om *hävande* av *firmaregistrering* har *vunnit* laga kraft.

Om det i en dom som har *fått* laga kraft har förklarats, att registrering inte borde ha skett eller att det beslut som har registrerats är ogiltigt eller att i annat fall ett visst förhållande som har registrerats inte föreligger, ska avregistrering ske.

I *lagen (2018:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om avregistrering av *ett företagsnamn* ur handelsregistret sedan *en* dom om *hävning* av *registreringen* av *företagsnamnet* har *fått* laga kraft.

21 §⁷

Registreringsmyndighetens beslut att skriva av en ansökan eller anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller i fråga om beslut enligt 15 a eller 17 §. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av *en firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Registreringsmyndighetens beslut att skriva av en ansökan eller anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller i fråga om beslut enligt 15 a eller 17 §. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av *ett företagsnamn* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

⁷ Senaste lydelse 2016:198.

2.8 Förslag till lag om ändring i prokuralagen (1974:158)

Härigenom föreskrivs att 4 § prokuralagen (1974:158) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Prokurist bör teckna firman med ett tillägg som anger prokurauppdraget (per prokura, p.p. eller annan förkortning av dessa ord). *I övrigt gäller om firmateckning bestämmelserna i firmalagen (1974:156).*

Prokurist bör teckna firman med ett tillägg som anger prokurauppdraget (per prokura, p.p. eller annan förkortning av dessa ord). *Ytterligare bestämmelser om firmateckning finns i lagen (2018:000) om företagsnamn.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

som är bestående. För registrering av en sambruksförenings *firma* gäller i övrigt *firmalagen* (1974:156).

för föreningar i samma län som är bestående. För registrering av en sambruksförenings *företagsnamn* gäller i övrigt *lagen* (2018:000) *om företagsnamn*.

Bestämmelserna i 20 kap. 4 § *lagen* (2018:000) om ekonomiska föreningar gäller i fråga om sambruksföreningar.

19 §

Bestämmelserna i 19 kap. *lagen* (2018:000) om ekonomiska föreningar gäller i fråga om sambruksföreningar. Ett beslut om sådan ändring av stadgarna att styrelsens säte ska flyttas från ett län till ett annat får dock inte registreras, om sambruksföreningens *firma* på grund av 18 § tredje stycket i denna lag inte får föras in i Bolagsverkets register.

Bestämmelserna i 19 kap. *lagen* (2018:000) om ekonomiska föreningar gäller i fråga om sambruksföreningar. Ett beslut om sådan ändring av stadgarna att styrelsens säte ska flyttas från ett län till ett annat får dock inte registreras, om sambruksföreningens *företagsnamn* på grund av 18 § tredje stycket i denna lag inte får föras in i Bolagsverkets register.

Inskrivning av uppgifter angående sambruksföreningar ska göras i en särskild avdelning av det föreningsregister som avses i 19 kap. 1 § *lagen* om ekonomiska föreningar.

Bolagsverkets beslut enligt 16 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:997) om vattenförbund

Härigenom föreskrivs att 30 § lagen (1976:997) om vattenförbund ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Stadgar för vattenförbund skall ange

1. förbundets *firma*, vilken skall innehålla ordet vattenförbund,

2. grunderna för förvaltningen,

3. den ort där styrelsen *skall* ha sitt säte,

4. hur styrelsen *skall* vara sammansatt och hur den *skall* utses samt grunderna för dess *beslutsförhet*,

5. hur revision av styrelsens förvaltning *skall* ske,

6. förbundets räkenskapsperiod,

7. hur ofta ordinarie förbundsstämma *skall* hållas,

8. det sätt på vilket kallelse till förbundsstämma *skall* ske och andra meddelanden *skall bringas* till medlemmarnas kännedom samt den tid före sammanträde då kallelseåtgärd senast *skall vidtagas*.

Stadgarna får *ej* innehålla *föreskrift* som strider mot denna lag eller annan författning.

Föreslagen lydelse

30 §

Ett vattenförbunds stadgar ska innehålla uppgifter om

1. förbundets *företagsnamn*, vilket *ska* innehålla ordet vattenförbund,

3. den ort där styrelsen *ska* ha sitt säte,

4. hur styrelsen *ska* vara sammansatt och hur den *ska* utses samt grunderna för dess *beslutsförhet*,

5. hur revision av styrelsens förvaltning *ska* ske,

7. hur ofta ordinarie förbundsstämma *ska* hållas,

8. det sätt på vilket kallelse till förbundsstämma *ska* ske och *hur* andra meddelanden *ska komma* till medlemmarnas kännedom samt den tid före sammanträde då kallelseåtgärd senast *ska vidtas*.

Stadgarna får *inte* innehålla *föreskrifter* som strider mot denna lag eller annan författning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2.11 Förslag till lag om ändring i lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag

Häri genom föreskrivs att 1 kap. 1 § och 3 kap. 9 § lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

Ett handelsbolag föreligger, om två eller flera har avtalat att gemensamt utöva näringsverksamhet i bolag och bolaget har förts in i handelsregistret.

Bestämmelser om *firma* för handelsbolag finns i *firmalagen* (1974:156) och handelsregisterlagen (1974:157).

Ett handelsbolag föreligger, om två eller flera har avtalat att gemensamt utöva näringsverksamhet i ett bolag och bolaget har förts in i handelsregistret.

Bestämmelser om *företagsnamn* för handelsbolag finns i *lagen* (2018:000) om *företagsnamn* och handelsregisterlagen (1974:157).

3 kap.

9 §

Om kommanditbolaget ingår ett avtal med tredje man och denne vid avtalets ingående varken kände till eller borde ha känt till att förbehåll *skett* enligt 1 kap. 2 §, svarar den kommanditdelägare som förbehållet avser såsom komplementär för de förbindelser som uppkommit för bolaget genom avtalet.

Om ett avtal ingås för bolagets räkning och därvid med en kommanditdelägarers vetskap och vilja *en firma* används som inte innehåller ordet ”kommanditbolag”, svarar kommanditdelägaren såsom komplementär gentemot den med vilken avtalet ingicks, även om denne på grund av 19 § handelsregisterlagen (1974:157) *skall* anses ha haft vetskap om att förbehåll *skett* enligt 1 kap. 2 §.

Om kommanditbolaget ingår ett avtal med tredje man och denne vid avtalets ingående varken kände till eller borde ha känt till att *det skett ett* förbehåll enligt 1 kap. 2 §, svarar den kommanditdelägare som förbehållet avser såsom komplementär för de förbindelser som uppkommit för bolaget genom avtalet.

Om ett avtal ingås för bolagets räkning och därvid med en kommanditdelägarers vetskap och vilja *ett företagsnamn* används som inte innehåller ordet ”kommanditbolag”, svarar kommanditdelägaren såsom komplementär gentemot den med vilken avtalet ingicks, även om denne på grund av 19 § handelsregisterlagen (1974:157) *ska* anses ha haft vetskap om att *det skett ett* förbehåll enligt 1 kap. 2 §.

---

¹ Senaste lydelse 1993:760.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2.12 Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 5 §, 4 a kap. 12 b §, 10 kap. 1–5 §§, 11 kap. 5 och 6 §§ och rubriken till 10 kap. sparbankslagen (1987:619)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

5 §²

Reglementet *skall* ange

1. sparbankens *firma*,
2. sparbankens verksamhetsområde,
3. den ort i Sverige där styrelsen *skall* ha sitt säte,
4. de rörelsegrenar som sparbanken avser att driva,
5. grundfondens belopp samt huruvida hela grundfonden eller del av denna *skall* betalas tillbaka med eller utan ränta,
6. antalet huvudmän,
7. den kommunala valkorporation som *skall* förrätta val av huvudmän och, där sådant val *skall* förrättas av flera korporationer, fördelningen av antalet mandat dem emellan, samt ordningen för att åstadkomma en successiv förnyelse av huvudmannakåren och det närmare förfarandet i övrigt vid huvudmannavalen,
8. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter och revisorer samt eventuella ersättare, som *skall* utses av sparbanksstämman, samt tiden för deras uppdrag,
9. sättet att sammankalla sparbanksstämman, samt
10. vilka ärenden som *skall* förekomma på den ordinarie stämman.

Om banken *skall* ha euro som redovisningsvaluta enligt 4 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078), *skall* detta anges i reglementet. I så fall *skall* det i reglementet också anges

Reglementet *ska* ange

1. sparbankens *företagsnamn*,
3. den ort i Sverige där styrelsen *ska* ha sitt säte,
5. grundfondens belopp samt huruvida hela grundfonden eller del av denna *ska* betalas tillbaka med eller utan ränta,
7. den kommunala valkorporation som *ska* förrätta val av huvudmän och, där sådant val *ska* förrättas av flera korporationer, fördelningen av antalet mandat dem emellan, samt ordningen för att åstadkomma en successiv förnyelse av huvudmannakåren och det närmare förfarandet i övrigt vid huvudmannavalen,
8. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter och revisorer samt eventuella ersättare, som *ska* utses av sparbanksstämman, samt tiden för deras uppdrag,
10. vilka ärenden som *ska* förekomma på den ordinarie stämman.

Om banken *ska* ha euro som redovisningsvaluta enligt 4 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078), *ska* detta anges i reglementet. I så fall *ska* det i reglementet också anges

¹ Lagen omtryckt 1996:1005.

² Senaste lydelse 2000:39.

att grundfondens belopp *skall* vara bestämt i euro. att grundfondens belopp *ska* vara bestämt i euro.

4 a kap.

12 b §³

Revisionsberättelsens inledning ska innehålla *uppgift* om

1. bankens *firma* och organisationsnummer,
2. vilken räkenskapsperiod som revisionsberättelsen avser,
3. vilket eller vilka normsystem för redovisning som banken har tillämpat, och
4. revisorns etableringsort.

Revisionsberättelsen ska vara undertecknad av revisorn och innehålla uppgift om vilken dag revisionen avslutades.

Revisionsberättelsens inledning ska innehålla *uppgifter* om

1. bankens *företagsnamn* och organisationsnummer,

10 kap. Sparbanks firma

10 kap. Sparbankens företagsnamn

1 §⁴

En sparbanks *firma* *skall* innehålla ordet sparbank.

Firman *skall* registreras i bankregistret.

Om *firman* *skall* registreras på två eller flera språk, *skall* varje lydelse anges i bankens reglemente.

En sparbanks *företagsnamn* *ska* innehålla ordet sparbank.

Företagsnamnet *ska* registreras i bankregistret.

Om *företagsnamnet* *ska* registreras på två eller flera språk, *ska* varje lydelse anges i bankens reglemente.

2 §⁵

En sparbanks *firma* *skall* tydligt skilja sig från andra ännu bestående *firmor* som är införda i bankregistret samt från benämningar på utländska bankföretag, som är allmänt kända i Sverige.

För registrering av *firma* gäller i övrigt vad som föreskrivs i *firmalagen* (1974:156).

En sparbanks *företagsnamn* *ska* tydligt skilja sig från andra ännu bestående *företagsnamn* som är införda i bankregistret samt från benämningar på utländska bankföretag, som är allmänt kända i Sverige.

För registrering av *företagsnamn* gäller i övrigt vad som föreskrivs i *lagen* (2018:000) om *företagsnamn*.

³ Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2016:434.

⁴ Senaste lydelse 2004:304.

⁵ Senaste lydelse 2004:304.

3 §⁶

En sparbanks styrelse kan anta *bifirma*. Bestämmelsen i 1 § andra stycket och 2 § om *firma* gäller även *bifirma*. Ordet bank eller sparbank får bara användas i *bifirma* för bankverksamhet.

En sparbanks styrelse kan anta *ett särskilt företagsnamn*. Bestämmelsen i 1 § andra stycket och 2 § om *företagsnamn* gäller även för *ett särskilt företagsnamn*. Ordet bank eller sparbank får bara användas i *ett särskilt företagsnamn* för bankverksamhet.

4 §⁷

Skriftliga handlingar, som utfärdas för en sparbank, bör undertecknas med bankens *firma*. Om styrelsen eller annan ställföreträdare för banken har utfärdat en handling utan firmateckning och det inte framgår av dess innehåll att den utfärdats på bankens vägnar, är de som undertecknat handlingen solidariskt ansvariga för förpliktelse enligt handlingen såsom för egen skuld. Detta gäller dock inte om det av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick att den utfärdades för banken och den till vilken handlingen ställts av banken får ett behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det att detta begärts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

Skriftliga handlingar som utfärdas för en sparbank bör undertecknas med bankens *företagsnamn*. Om styrelsen eller *någon* annan ställföreträdare för banken har utfärdat en handling utan firmateckning och det inte framgår av dess innehåll att den utfärdats på bankens vägnar, är de som undertecknat handlingen solidariskt ansvariga för förpliktelse enligt handlingen såsom för egen skuld. Detta gäller dock inte om det av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick att den utfärdades för banken och den till vilken handlingen ställts av banken får ett behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det att detta begärts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

5 §⁸

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om förbud mot användning av *firma* och om *hävande av firmaregistrering*.

I *lagen (2018:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om förbud mot användning av *ett företagsnamn* och om *hävning av en registrering av ett företagsnamn*.

⁶ Senaste lydelse 2004:304.

⁷ Senaste lydelse 2004:304.

⁸ Senaste lydelse 2004:304.

11 kap.

5 §⁹

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om *avförande av en firma ur registret* sedan en dom om *hävande av firmaregistrering* en har vunnit laga kraft.

I *lagen (2018:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om *avregistrering av ett företagsnamn* sedan en dom om *hävning av registreringen av företagsnamnet* har fått laga kraft.

6 §¹⁰

Ett beslut av registreringsmyndigheten att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering enligt 3 § andra stycket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller beslut enligt 7 kap. 7 § tredje stycket och 8 kap. 8 §. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av *en firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Ett beslut av registreringsmyndigheten att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering enligt 3 § andra stycket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller beslut enligt 7 kap. 7 § tredje stycket och 8 kap. 8 §. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av *ett företagsnamn* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

⁹ Senaste lydelse 2004:304.

¹⁰ Senaste lydelse 2016:205.

2.13 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion

Härigenom föreskrivs att 18 § lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §¹

Naturvårdsverket *skall* föra register över vad som förekommer i ett avgiftsärende.

Från register som förs enligt första stycket får nedan angivna uppgifter lämnas ut till en enskild, om det inte av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående lider men om uppgiften röjs.

Uppgifter får lämnas ut om

1. namn och personnummer,
2. organisationsnummer, namn och *firma*,
3. adress,
4. slag av verksamhet, och
5. tidpunkt för registrering samt i förekommande fall avregistrering.

Naturvårdsverket *ska* föra register över vad som förekommer i ett avgiftsärende.

Från *ett* register som förs enligt första stycket får nedan angivna uppgifter lämnas ut till en enskild, om det inte av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående lider men om uppgiften röjs.

2. organisationsnummer, namn och *företagsnamn*,

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse 2002:411.

som är bestående. För registrering av en förenings *firma* gäller i övrigt *firmalagen* (1974:156).

Endast en bostadsrättsförening eller en sammanslutning av bostadsrättsföreningar får använda ordet bostadsrätt eller en sammansättning med detta ord i *sin firma* eller i övrigt vid beteckning av rörelsen.

för föreningar i samma län som är bestående. För registrering av en förenings *företagsnamn* gäller i övrigt *lagen* (2018:000) om *företagsnamn*.

Endast en bostadsrättsförening eller en sammanslutning av bostadsrättsföreningar får använda ordet bostadsrätt eller en sammansättning med detta ord i *sitt företagsnamn* eller i övrigt vid beteckning av rörelsen.

31 §

Bestämmelserna om registrering och överklagande i 19 respektive 23 kap. lagen (2018:000) om ekonomiska föreningar gäller i fråga om bostadsrättsföreningar. Ett beslut om ändring av stadgarna så att styrelsens säte ska flyttas från ett län till ett annat får dock inte registreras, om bostadsrättsföreningens *firma* på grund av 6 § tredje stycket i detta kapitel inte får föras in i Bolagsverkets register.

Bestämmelserna om registrering och överklagande i 19 respektive 23 kap. lagen (2018:000) om ekonomiska föreningar gäller i fråga om bostadsrättsföreningar. Ett beslut om ändring av stadgarna så att styrelsens säte ska flyttas från ett län till ett annat får dock inte registreras, om bostadsrättsföreningens *företagsnamn* på grund av 6 § tredje stycket i detta kapitel inte får föras in i Bolagsverkets register.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2.15 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:615) om omregistrering av vissa bostadsföreningar till bostadsrättsföreningar

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1991:615) om omregistrering av vissa bostadsföreningar till bostadsrättsföreningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Omregistrering får ske under förutsättning

1. att bostadsföreningen har beslutat ändra innehållet i sina stadgar i överensstämmelse med bestämmelserna i bostadsrättslagen (1991:614),

2. att bostadsföreningen har minst tre medlemmar och har utsett styrelse och revisor för bostadsrättsföreningen i enlighet med bestämmelserna i 9 kap. 12 och 26 §§ bostadsrättslagen,

3. att bostadsföreningen har beslutat ändra *sin firma* till överensstämmelse med bestämmelserna i 9 kap. 6 § bostadsrättslagen, samt

3. att bostadsföreningen har beslutat ändra *sitt företagsnamn* till överensstämmelse med bestämmelserna i 9 kap. 6 § bostadsrättslagen, samt

4. att en sådan ekonomisk plan som anges i 4 § denna lag har upprättats och registreras samtidigt med att föreningen omregistreras.

I fråga om *omregistreringen* tillämpas i övrigt bestämmelserna i 9 kap. 31 § bostadsrättslagen.

I fråga om *omregistreringen* tillämpas i övrigt bestämmelserna i 9 kap. 31 § bostadsrättslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse 1993:315.

2.16 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Härigenom föreskrivs att 5, 5 a, 7 och 27 §§ och rubriken närmast före 5 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Firma

Företagsnamn

5 §¹

Det utländska företags verksamhet genom filial i Sverige ska drivas under *firma*, som innehåller ordet filial.

Firman ska tydligt skilja sig från andra bestående *firmor* som tidigare införts i aktiebolagsregistret eller filialregistret. *Firman* för ett utländskt bankföretags filial ska dessutom innehålla ordet bank. För registrering av en filials *firma* gäller i övrigt vad som föreskrivs i *firmalagen* (1974:156).

Det utländska företags verksamhet genom filial i Sverige ska drivas under *ett företagsnamn*, som innehåller ordet filial.

Företagsnamnet ska tydligt skilja sig från andra bestående *företagsnamn* som tidigare införts i aktiebolagsregistret eller filialregistret. *Företagsnamnet* för ett utländskt bankföretags filial ska dessutom innehålla ordet bank. För registrering av en filials *företagsnamn* gäller i övrigt vad som föreskrivs i *lagen* (2018:000) om *företagsnamn*.

5 a §²

Filialens brev, fakturor, orderblanketter och webbplatser ska innehålla *uppgift* om det utländska företags rättsliga form och säte, det utländska register där företaget är registrerat, företags nummer i detta register samt filialens *firma* och organisationsnummer enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. och det svenska register där filialen är registrerad.

Om det finns särskilda skäl, får registreringsmyndigheten tillåta att en filial inte lämnar uppgift om *sin firma* på sina webbplatser. Ett sådant tillstånd ska begränsas till

Filialens brev, fakturor, orderblanketter och webbplatser ska innehålla *uppgifter* om det utländska företags rättsliga form och säte, det utländska register där företaget är registrerat, företags nummer i detta register samt filialens *företagsnamn* och organisationsnummer enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. och det svenska register där filialen är registrerad.

Om det finns särskilda skäl, får registreringsmyndigheten tillåta att en filial inte lämnar uppgift om *sitt företagsnamn* på sina webbplatser. Ett sådant tillstånd ska

¹ Senaste lydelse 2011:722.

² Senaste lydelse 2011:722.

viss tid och får förenas med villkor. begränsas till viss tid och får förenas med villkor.

7 §

Om förbud mot användning av firma och om hävande av firma-registrering finns bestämmelser i firmalagen (1974:156).

Anser någon i annat fall än som avses i första stycket att han lider skada av registrering som gjorts i filialregistret, får han hos domstol föra talan om *registreringens hävande* och om skadestånd.

Bestämmelser om förbud mot användning av ett företagsnamn och om hävning av en registrering av ett företagsnamn finns i lagen (2018:000) om företagsnamn.

Anser någon i annat fall än som avses i första stycket att han *eller hon* lider skada av *en* registrering som gjorts i filialregistret, får han *eller hon* hos domstol föra talan om *hävning av registreringen* och om skadestånd.

27 §³

En förvaltningsmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. En förvaltningsmyndighets beslut att vägra registrering av *en firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

En förvaltningsmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. En förvaltningsmyndighets beslut att vägra registrering av *ett företagsnamn* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

³ Senaste lydelse 2016:208.

2.17 Förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220)

Häri genom föreskrivs att 1 kap. 6 §, 8 kap. 1–4 §§, 10 kap. 2, 6, 10 och 13 §§, 11 kap. 2 och 4 §§ och rubriken till 8 kap. stiftelselagen (1994:1220) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

6 §

En stiftelse *skall* ha ett namn. En stiftelse *ska* ha ett namn. Namnet *skall* innehålla ordet stiftelse. Namnet *ska* innehålla ordet stiftelse.

Ingen annan än en stiftelse får i sitt namn använda ordet stiftelse eller en förkortning av detta ord.

Bestämmelser om stiftelses *firma* finns i 8 kap. Bestämmelser om *en* stiftelses *företagsnamn* finns i 8 kap.

8 kap. Stiftelses firma

8 kap. Stiftelsens företagsnamn

1 §

En stiftelses *firma* *skall* tydligt skilja sig från andra *firmor* som förut är införda i stiftelseregistret. I *en firma* som skiljer sig från stiftelsens namn får inte ordet stiftelse eller en förkortning av detta ord ingå. I övrigt finns bestämmelser om registreringen i *firmalagen (1974:156)*.

En stiftelses *företagsnamn* *ska* tydligt skilja sig från andra *företagsnamn* som förut är införda i stiftelseregistret. I *ett företagsnamn* som skiljer sig från stiftelsens namn får inte ordet stiftelse eller en förkortning av detta ord ingå. I övrigt finns bestämmelser om registreringen i *lagen (2018:000) om företagsnamn*.

2 §

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om förbud mot användning av *firma* och om *hävande* av *firmaregistrering*.

I *lagen (2018:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om förbud mot användning av *ett företagsnamn* och om *hävning* av *en registrering* av *ett företagsnamn*.

3 §

Om *en* i stiftelseförordnandet *angiven firma* inte kan registreras, får styrelsens eller förvaltarens beslut om *ny firma* tillämpas utan att bestämmelserna i 6 kap. iakttas.

Om *ett* i stiftelseförordnandet *angivet företagsnamn* inte kan registreras, får styrelsens eller förvaltarens beslut om *ett nytt företagsnamn* tillämpas utan att bestämmelserna i 6 kap. iakttas.

4 §

Skriftliga handlingar som utfärdas för en stiftelse i dess näringsverksamhet bör undertecknas med angivande av stiftelsens *firma*. Vid angivande av *firma* som inte sammanfaller med stiftelsens namn *skall* på lämpligt sätt alltid anges att det är en stiftelse som innehar *firman*.

Skriftliga handlingar som utfärdas för en stiftelse i dess näringsverksamhet bör undertecknas med angivande av stiftelsens *företagsnamn*. Vid angivande av *ett företagsnamn* som inte sammanfaller med stiftelsens namn *ska det* på lämpligt sätt alltid anges att det är en stiftelse som innehar *företagsnamnet*.

Har styrelsen eller förvaltaren eller någon annan företrädare för stiftelsen utfärdat en handling utan firmateckning och framgår det inte av handlingens innehåll att den har utfärdats på stiftelsens vägnar, svarar de som har undertecknat handlingen solidariskt för förpliktelsen enligt handlingen. Detta gäller dock inte, om

1. det framgick av omständigheterna vid handlingens tillkomst att handlingen utfärdades för stiftelsen, samt

2. medkontrahten har fått ett av stiftelsen behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det att antingen en begäran om sådant godkännande har framställts eller personlig ansvarighet har gjorts gällande mot undertecknarna.

10 kap.

2 §¹

En stiftelses styrelse eller förvaltare ska anmäla stiftelsen för registrering i stiftelseregistret senast sex månader efter det att stiftelsen bildades.

Anmälan ska innehålla *uppgift* om

Anmälan ska innehålla *uppgifter* om

1. stiftelsens postadress och telefon,

2. styrelseledamöternas namn, personnummer, bostadsadress, postadress och telefon eller förvaltarens namn eller *firma*, organisationsnummer, postadress och telefon,

2. styrelseledamöternas namn, personnummer, bostadsadress, postadress och telefon eller förvaltarens namn eller *företagsnamn*, organisationsnummer, postadress och telefon,

3. revisorns namn, personnummer och postadress samt, om revisorn är ett registrerat revisionsbolag, vem som är huvudansvarig för revisionen och bolagets organisationsnummer.

Vid egen förvaltning ska anmälan vidare innehålla uppgift om den ort där styrelsen har sitt säte eller, om säte inte är bestämt, där förvaltningen huvudsakligen utövas. Vid anknuten förvaltning ska uppgift i stället lämnas om den ort där förvaltaren har sitt säte eller, om säte inte är bestämt, där förvaltarens egen förvaltning huvudsakligen utövas eller, om förvaltaren är ett handelsbolag, där bolaget har sitt huvudkontor inrättat.

¹ Senaste lydelse 2009:244.

Till anmälan ska det fogas en kopia av stiftelseförordnandet, om det är möjligt. Har styrelsen eller förvaltaren enligt 2 kap. 7 § fattat beslut om namn för stiftelsen, ska anmälan innehålla uppgift även om namnet.

6 §²

Innan en stiftelse börjar utöva näringsverksamhet ska styrelsen eller förvaltaren lämna *uppgift* för registrering i stiftelseregistret om

1. *den firma* under *vilken* näringsverksamheten ska bedrivas, och

2. näringsverksamhetens art.

Stiftelsen får registreras även i stiftelseregister hos registreringsmyndighet för annat eller andra län, om verksamheten är avsedd att utövas där.

Innan en stiftelse börjar utöva näringsverksamhet ska styrelsen eller förvaltaren lämna *uppgifter* för registrering i stiftelseregistret om

1. *det företagsnamn* under *vilket* näringsverksamheten ska bedrivas, och

10 §

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om *avförande* av *en firma ur registret* sedan en dom om att häva *firmaregistringen* har *vunnit* laga kraft.

I *lagen (2018:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om *avregistrering* av *ett företagsnamn* sedan en dom om att häva *registringen av företagsnamnet* har *fått* laga kraft.

13 §³

Registreringsmyndighetens beslut enligt denna lag och beslut av Länsstyrelsen i Stockholms län enligt 12 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av *en firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen.

Registreringsmyndighetens beslut enligt denna lag och beslut av Länsstyrelsen i Stockholms län enligt 12 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av *ett företagsnamn* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

11 kap.

2 §⁴

För en insamlingsstiftelse gäller följande bestämmelser i

1 kap. (inledande bestämmelser): 4–5 b §§, 6 § första stycket första meningen och 9 §,

2 kap. (förvaltning): samtliga bestämmelser,

3 kap. (bokföring och årsredovisning m.m.): 1 §,

² Senaste lydelse 2009:244.

³ Senaste lydelse 2016:210.

⁴ Senaste lydelse 2009:567.

4 kap. (revision): 1–4 §§, 6 §, 7 § första–tredje och femte styckena, 7 a–14 §§, 15 § första och andra styckena samt 16 §,
 5 kap. (skadestånd): 1–3 §§, 4 § första–tredje styckena samt 5 §,
 6 kap. (ändring m.m. av föreskrifter i ett stiftelseförordnande): samtliga bestämmelser,
 7 kap. (likvidation och upplösning): samtliga bestämmelser,
 8 kap. (*stiftelses firma*): samtliga bestämmelser, 8 kap. (*stiftelsens företagsnamn*): samtliga bestämmelser,
 9 kap. (tillsyn m.m.): 1–9, 11 och 12 §§, samt
 10 kap. (registrering): samtliga bestämmelser.
 En insamlingsstiftelses namn ska innehålla ordet insamlingsstiftelse.
 En insamlingsstiftelse är upplöst om den har saknat tillgångar under en sammanhängande tid av två år.

Bestämmelserna i 1 kap. 5–5 b §§, 6 § första stycket, 2–10 kap. samt andra stycket i denna paragraf gäller inte i fråga om insamlingsstiftelser vilkas tillgångar enligt stiftelseförordnandet får användas endast till förmån för bestämda fysiska personer.

4 §⁵

För en kollektivavtalsstiftelse gäller följande bestämmelser i
 1 kap. (inledande bestämmelser): 4–5 b §§, 6 § första stycket första meningen och 9 §,
 2 kap. (förvaltning): samtliga bestämmelser,
 3 kap. (bokföring och årsredovisning m.m.): 1 §,
 4 kap. (revision): 1–4 §§, 6 §, 7 § första, andra och femte styckena samt 7 a–16 §§,
 5 kap. (skadestånd): 1–3 §§, 4 § första stycket 1–4, andra och tredje styckena och 5 §,
 6 kap. (ändring m.m. av föreskrifter i ett stiftelseförordnande): samtliga bestämmelser,
 7 kap. (likvidation och upplösning): samtliga bestämmelser,
 8 kap. (*stiftelses firma*): samtliga bestämmelser, 8 kap. (*stiftelsens företagsnamn*): samtliga bestämmelser,
 9 kap. (tillsyn m.m.): 1 och 2 §§, 3 § andra stycket, 5 § första stycket 1, 6 § första och andra styckena, 7 och 8 §§, 10 § andra stycket och 11 och 12 §§, samt
 10 kap. (registrering): samtliga bestämmelser.

Utan hinder av bestämmelserna i 6 kap. får stiftarna och stiftelsen genom skriftlig överenskommelse ändra eller upphäva stiftelseförordnandet. Vad som anges i 2–10 kap. om föreskrifter i ett stiftelseförordnande ska i fråga om en kollektivavtalsstiftelse gälla även föreskrifter för stiftelsen som har meddelats genom en sådan över-
Trots bestämmelserna i 6 kap. får stiftarna och stiftelsen genom skriftlig överenskommelse ändra eller upphäva stiftelseförordnandet. Vad som anges i 2–10 kap. om föreskrifter i ett stiftelseförordnande ska i fråga om en kollektivavtalsstiftelse gälla även föreskrifter för stiftelsen som har meddelats genom en sådan överens-

⁵ Senaste lydelse 2009:567.

enskommelse.

kommelse.

En kollektivavtalsstiftelses namn ska innehålla ordet kollektivavtalsstiftelse.

Vid tillämpning av 4 kap. 15 § ska en kollektivavtalsstiftelse behandlas som en sådan stiftelse som avses i 9 kap. 10 § första stycket.

En kollektivavtalsstiftelse är upplöst om den har saknat tillgångar under en sammanhängande tid av två år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2.18 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1927) om europeiska ekonomiska intressegrupperingar

Häri genom föreskrivs att 8, 9, 11 och 16 §§ och rubriken närmast före 8 § lagen (1994:1927) om europeiska ekonomiska intressegrupperingar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Firma

Företagsnamn

8 §

En intressegrupperings *firma* skall innehålla orden ”europeisk ekonomisk intressegruppering” eller förkortningen ”EEIG”. *Firman* skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående *firmor* som är införda i det EEIG-register som avses i 11 §. I övrigt finns bestämmelser om registrering i *firmalagen (1974:156)*.

En intressegrupperings *företagsnamn* ska innehålla orden ”europeisk ekonomisk intressegruppering” eller förkortningen ”EEIG”. *Företagsnamnet* ska tydligt skilja sig från andra ännu bestående *företagsnamn* som är införda i det EEIG-register som avses i 11 §. I övrigt finns bestämmelser om registrering i *lagen (2018:000) om företagsnamn*.

En intressegrupperings *firma* får registreras på två eller flera språk, endast om varje lydelse anges i avtalet om att bilda intressegrupperingen.

En intressegrupperings *företagsnamn* får registreras på två eller flera språk, endast om varje lydelse anges i avtalet om att bilda intressegrupperingen.

9 §

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om förbud mot användning av *firma* och om hävande av *firmaregistrering*

I *lagen (2018:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om förbud mot användning av *ett företagsnamn* och om hävning av *en registrering av ett företagsnamn*.

11 §¹

Registreringsmyndighet för intressegrupperingar är Bolagsverket.

Registreringsmyndigheten *skall* Registreringsmyndigheten *ska* föra ett register (EEIG-registret) föra ett register (EEIG-registret) över över

1. sådana intressegrupperingar som har sitt säte i Sverige, och
2. huvud- eller avdelningskontor i Sverige för sådana intressegrupperingar som inte har sitt säte i Sverige.

Registreringsmyndigheten *skall* Registreringsmyndigheten *ska*

¹ Senaste lydelse 2004:243.

utan dröjsmål i Post- och Inrikes Tidningar offentliggöra vad som införs i EEIG-registret.

Regeringen eller, *efter regeringens bemyndigande, registreringsmyndigheten får bestämma* hur uppgifter enligt artikel 8 c i EEG-förordningen *skall* offentliggöras samt meddela föreskrifter om avgifter i registreringsärenden.

Bestämmelser om *avförande av firman ur registret* sedan en dom om *hävande av firmaregistrering* har vunnit laga kraft finns i *firmalagen (1974:156)*.

utan dröjsmål i Post- och Inrikes Tidningar offentliggöra vad som införs i EEIG-registret.

Regeringen eller *den myndighet som regeringen bestämmer får* meddela föreskrifter om avgifter i registreringsärenden. *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan vidare med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om hur uppgifter enligt artikel 8 c i EEG-förordningen ska offentliggöras.*

Bestämmelser om *avregistrering av företagsnamnet* sedan en dom om *hävning av en registrering av ett företagsnamn* har fått laga kraft finns i *lagen (2018:000) om företagsnamn*.

16 §²

Registreringsmyndighetens beslut att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller beslut enligt 13 § tredje stycket och 15 §. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av *en firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Registreringsmyndighetens beslut att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller beslut enligt 13 § tredje stycket och 15 §. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av *ett företagsnamn* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

² Senaste lydelse 2016:212.

2.19 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker

Häri genom föreskrivs att 1 a kap. 3 §, 2 kap. 4 §, 5 kap. 4 §, 7 a kap. 12 b §, 12 kap. 1–5 §§ och 13 kap. 5 och 6 §§, rubriken till 12 kap. och rubriken närmast före 1 a kap. 3 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 a kap.

Firma

Företagsnamn

3 §¹

Ett europakooperativs *firma* skall innehålla beteckningen SCE. *Firman* skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående *firmor* som är införda i det register som avses i 10 §.

Ett europakooperativs *företagsnamn* ska innehålla beteckningen SCE. *Företagsnamnet* ska tydligt skilja sig från andra ännu bestående *företagsnamn* som är införda i det register som avses i 10 §.

2 kap.

4 §²

Stadgarna *skall* ange

1. medlemsbankens *firma*,
2. den ort i Sverige där styrelsen *skall* ha sitt säte,
3. de rörelsegrenar som banken avser att driva,
4. villkoren för medlemskap i banken,
5. den insats med vilken varje medlem *skall* delta i banken och i vilken utsträckning medlemmarna får delta i banken med insats utöver vad de är skyldiga att delta med,
6. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter och revisorer samt eventuella suppleanter, som *skall* utses av stämman, samt tiden för deras uppdrag,
7. för det fall att fullmäktige enligt 7 kap. 12 § *skall* finnas,

Stadgarna *ska* ange

1. medlemsbankens *företagsnamn*,
2. den ort i Sverige där styrelsen *ska* ha sitt säte,
5. den insats med vilken varje medlem *ska* delta i banken och i vilken utsträckning medlemmarna får delta i banken med *en* insats utöver vad de är skyldiga att delta med,
6. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter och revisorer samt eventuella suppleanter, som *ska* utses av stämman, samt tiden för deras uppdrag,
7. för det fall att fullmäktige enligt 7 kap. 12 § *ska* finnas, deras

¹ Senaste lydelse 2006:608.

² Senaste lydelse 2000:45.

deras befogenhet, hur de *skall* utses och tiden för deras uppdrag,

8. inom vilken tid och hur föreningsstämman *skall* sammankallas samt hur andra meddelanden *skall* komma till medlemmarnas eller fullmäktiges kännedom,

9. vilka ärenden som *skall* förekomma på ordinarie stämma,

10. vad som *skall* ske med bankens behållna tillgångar när den upplöses, samt

11. för det fall att förlagsinsatser som avses i 5 kap. eller insatsmission som avses i 8 kap. 2 a § *skall* förekomma, vad som *skall* gälla för dessa.

Om banken *skall* ha euro som redovisningsvaluta enligt 4 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078), *skall* detta anges i stadgarna. I så fall *skall* det i stadgarna också anges att den insats med vilken varje medlem *skall* delta i föreningen *skall* vara bestämd i euro.

Vid byte av redovisningsvaluta får ändring av uppgift om insatsbelopp anstå till den första ordinarie föreningsstämman efter det att beslutet om byte av redovisningsvaluta fick verkan.

befogenhet, hur de *ska* utses och tiden för deras uppdrag,

8. inom vilken tid och hur föreningsstämman *ska* sammankallas samt hur andra meddelanden *ska* komma till medlemmarnas eller fullmäktiges kännedom,

9. vilka ärenden som *ska* förekomma på ordinarie stämma,

10. vad som *ska* ske med bankens behållna tillgångar när den upplöses, samt

11. för det fall att förlagsinsatser som avses i 5 kap. eller insatsmission som avses i 8 kap. 2 a § *ska* förekomma, vad som *ska* gälla för dessa.

Om banken *ska* ha euro som redovisningsvaluta enligt 4 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078), *ska* detta anges i stadgarna. I så fall *ska* det i stadgarna också anges att den insats med vilken varje medlem *ska* delta i föreningen *ska* vara bestämd i euro.

5 kap.

4 §³

För varje förlagsinsats ska medlemsbanken utfärda ett förlagsandelsbevis. Beviset ska ställas till viss person, till innehavaren eller till viss person eller order och innehålla uppgift om

1. bankens *firma*,
2. nummer eller annan beteckning för beviset,
3. insatsens storlek,
4. den rätt till utdelning som insatsen medför,
5. det sätt på vilket utdelning ska betalas ut och inlösen ske,
6. föreskrifter som avses i 2 § första stycket, samt
7. upplysning om vad 2 § andra stycket innehåller.

Förlagsandelsbeviset ska undertecknas av banken. Styrelseledamöters eller firmatecknarens namnteckning får återges genom tryckning eller på liknande sätt.

För varje förlagsinsats ska medlemsbanken utfärda ett förlagsandelsbevis. Beviset ska ställas till viss person, till innehavaren eller till viss person eller order och innehålla uppgifter om

1. bankens *företagsnamn*,

³ Senaste lydelse 2016:49.

I stadgarna kan det bestämmas att medlemsbanken får registrera förlagsandelar hos en svensk värdepapperscentral enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument i stället för att utfärda förlagsandelsbevis. Detta gäller dock inte förlagsandelar för vilka det gäller förvärvsbegränsningar enligt 2 § första stycket första meningen.

Av 4 kap. 5 § lagen om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument följer att förlagsandelsbevis inte får utfärdas för förlagsandelar som har registrerats enligt den lagen.

Ett beslut som innebär att en förlagsandel inte längre ska vara registrerad hos en värdepapperscentral blir giltigt endast om den som har panträtt i förlagsandelen skriftligen har samtyckt till beslutet.

7 a kap.

12 b §⁴

Revisionsberättelsens inledning ska innehålla <i>uppgift</i> om	Revisionsberättelsens inledning ska innehålla <i>uppgifter</i> om
1. bankens <i>firma</i> och organisationsnummer,	1. bankens <i>företagsnamn</i> och organisationsnummer,
2. vilken räkenskapsperiod som revisionsberättelsen avser,	
3. vilket eller vilka normsystem för redovisning som banken har tillämpat, och	
4. revisorns etableringsort.	

Revisionsberättelsen ska vara undertecknad av revisorn och innehålla uppgift om vilken dag revisionen avslutades.

12 kap. Medlemsbanks firma

12 kap. Medlemsbankens företagsnamn

1 §⁵

En medlemsbanks *firma* skall innehålla ordet medlemsbank.

Firman skall registreras i bankregistret.

Om *firman* skall registreras på två eller flera språk, skall varje lydelse anges i bankens stadgar.

En medlemsbanks *företagsnamn* ska innehålla ordet medlemsbank.

Företagsnamnet ska registreras i bankregistret.

Om *företagsnamnet* ska registreras på två eller flera språk, ska varje lydelse anges i bankens stadgar.

2 §⁶

En medlemsbanks *firma* skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående *firmor* som är införda i bankregistret samt från benämningar på utländska bankföretag,

En medlemsbanks *företagsnamn* ska tydligt skilja sig från andra ännu bestående *företagsnamn* som är införda i bankregistret samt från benämningar på utländska bank-

⁴ Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2016:435.

⁵ Senaste lydelse 2004:318.

⁶ Senaste lydelse 2004:318.

som är allmänt kända i Sverige.

För registrering av *firma* gäller i övrigt vad som föreskrivs i *firma-lagen (1974:156)*.

företag, som är allmänt kända i Sverige.

För registrering av *ett företagsnamn* gäller i övrigt vad som föreskrivs i *lagen (2018:000) om företagsnamn*.

3 §⁷

En medlemsbanks styrelse kan anta *bifirma*. Bestämmelsen i 1 § andra stycket och 2 § om *firma* gäller även *bifirma*. Ordet bank eller medlemsbank får bara användas i *bifirma* för bankverksamhet.

En medlemsbanks styrelse kan anta *ett särskilt företagsnamn*. Bestämmelsen i 1 § andra stycket och 2 § om *företagsnamn* gäller även för *ett särskilt företagsnamn*. Ordet bank eller medlemsbank får bara användas i *ett särskilt företagsnamn* för bankverksamhet.

4 §⁸

Skriftliga handlingar, som utfärdas för en medlemsbank, bör undertecknas med bankens *firma*. Om styrelsen eller annan ställföreträdare för banken har utfärdat en handling utan firmateckning och det inte framgår av dess innehåll att den utfärdats på bankens vägnar, är de som undertecknat handlingen solidariskt ansvariga för förpliktelse enligt handlingen såsom för egen skuld. Detta gäller dock inte om det av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick att den utfärdades för banken och den till vilken handlingen ställts av banken får ett behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det att detta begärts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

Skriftliga handlingar som utfärdas för en medlemsbank bör undertecknas med bankens *företagsnamn*. Om styrelsen eller någon annan ställföreträdare för banken har utfärdat en handling utan firmateckning och det inte framgår av dess innehåll att den utfärdats på bankens vägnar, är de som undertecknat handlingen solidariskt ansvariga för förpliktelse enligt handlingen såsom för egen skuld. Detta gäller dock inte om det av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick att den utfärdades för banken och den till vilken handlingen ställts av banken får ett behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det att detta begärts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

⁷ Senaste lydelse 2004:318.

⁸ Senaste lydelse 2004:318.

5 §⁹

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om förbud mot användning av *firma* och om hävande av *firmaregistrering*.

I *lagen (2018:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om förbud mot användning av *ett företagsnamn* och om hävning av *en registrering av ett företagsnamn*.

13 kap.

5 §¹⁰

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om *avförande av en firma ur registret* sedan en dom om hävande av *firmaregistreringen* har vunnit laga kraft.

I *lagen (2018:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om *avregistrering av ett företagsnamn* sedan en dom om hävning av *registreringen av företagsnamnet* har fått laga kraft.

6 §¹¹

Ett beslut av registreringsmyndigheten att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering enligt 3 § andra stycket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller ett beslut av registreringsmyndigheten enligt 10 kap. 5 § tredje stycket. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av *en firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Ett beslut av registreringsmyndigheten att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering enligt 3 § andra stycket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller ett beslut av registreringsmyndigheten enligt 10 kap. 5 § tredje stycket. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av *ett företagsnamn* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

⁹ Senaste lydelse 2004:318.

¹⁰ Senaste lydelse 2004:318.

¹¹ Senaste lydelse 2016:213.

2.20 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor

Häri genom föreskrivs att 4 och 5 §§ lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

En arbetslöshetskassas *firma* skall innehålla ordet arbetslöshetskassa.

Firman skall tydligt skilja sig från andra bestående arbetslöshetskassors *firma*.

Endast arbetslöshetskassor enligt denna lag får i *sin firma* använda benämningen arbetslöshetskassa eller förkortningar därav.

En arbetslöshetskassas *företagsnamn* ska innehålla ordet arbetslöshetskassa.

Företagsnamnet ska tydligt skilja sig från andra bestående arbetslöshetskassors *företagsnamn*.

Endast arbetslöshetskassor enligt denna lag får i *sitt företagsnamn* använda benämningen arbetslöshetskassa eller förkortningar därav.

5 §¹

En arbetslöshetskassas stadgar skall ange följande:

1. arbetslöshetskassans *firma*,
2. kassans verksamhetsområde,
3. uppgift om kassan är avsedd för anställda eller företagare eller båda kategorierna,
4. den ort i Sverige där kassans styrelse skall ha sitt säte,
5. betalningssätt för arbetslöshetsersättning,
6. betalningssätt för avgifter,
7. påföljden för försummelse att till kassan betala avgift eller särskilt uttaxerat belopp,
8. antalet styrelseledamöter och revisorer samt deras suppleanter, sättet att tillsätta dem och tiden för deras uppdrag,
9. bestämmelser om föreningsstämma,
10. antalet ombud som skall utses till föreningsstämman, sättet att utse dem och tiden för deras uppdrag,
11. tid för ordinarie föreningsstämma,
12. den tid inom vilken föreningsstämman skall sammankallas, hur den skall sammankallas och hur andra meddelanden skall ges till kända för ombuden och

En arbetslöshetskassas stadgar ska ange

1. arbetslöshetskassans *företagsnamn*,

4. den ort i Sverige där kassans styrelse ska ha sitt säte,

10. antalet ombud som ska utses till föreningsstämman, sättet att utse dem och tiden för deras uppdrag,

12. den tid inom vilken föreningsstämman ska sammankallas, hur den ska sammankallas och hur andra meddelanden ska ges till kända för ombuden och

¹ Senaste lydelse 2002:543.

medlemmarna, samt

13. den tid inom vilken en medlem som vill få ett ärende behandlat vid en föreningsstämma *skall* begära det och hur det *skall* göras.

medlemmarna, samt

13. den tid inom vilken en medlem som vill få ett ärende behandlat vid en föreningsstämma *ska* begära det och hur det *ska* göras.

Första stycket 8 gäller inte arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för privatanställda.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen får medge att en arbetslöshetskassas stadgar innehåller annat än det som anges i första stycket, om det finns särskilda skäl.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2.21 Förslag till lag om ändring i växtförädlarrättslagen (1997:306)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1 § och 9 kap. 6 § växtförädlarrättslagen (1997:306) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §

En registrerad växtsort *skall* ha en sortbenämning. Denna *skall* göra det möjligt att skilja växtsorten från andra sorter.

En registrerad växtsort *ska* ha en sortbenämning. Denna *ska* göra det möjligt att skilja växtsorten från andra sorter.

En sortbenämning får inte godtas, om den

1. består av enbart siffror, såvida det inte är fast praxis att beteckna sorter på det sättet,

2. uppenbarligen är ägnad att vilseleda allmänheten,

3. strider mot lag eller annan författning eller mot allmän ordning eller är ägnad att väcka förargelse,

4. kan förväxlas med en sortbenämning som för en sort inom växtarten – eller en näraliggande växtart införts i eller föreslagits för införande i växtsortregistret, ett motsvarande utländskt register eller en annan officiell sortlista eller som används på förökningsmaterial av en sådan sort,

4. kan förväxlas med en sortbenämning som för en sort inom växtarten eller en näraliggande växtart införts i eller föreslagits för införande i växtsortregistret, ett motsvarande utländskt register eller en annan officiell sortlista eller som används på förökningsmaterial av en sådan sort,

5. kan förväxlas med ett varumärke, *ett namn, en firma* eller någon annan beteckning för vilken någon annan än sökanden har skydd och som skulle ha utgjort hinder mot att registrera sortbenämningen som varumärke för material av en växtsort eller för varor av liknande slag,

5. kan förväxlas med ett varumärke, *ett företagsnamn eller ett annat namn* eller någon annan beteckning för vilken någon annan än sökanden har skydd och som skulle ha utgjort hinder mot att registrera sortbenämningen som varumärke för material av en växtsort eller för varor av liknande slag,

6. kan förväxlas med ett sådant varumärke för material av en växtsort eller för varor av liknande slag för vilket sökanden har skydd.

Regeringen får under förutsättning av ömsesidighet förordna att en sortbenämning som har registrerats eller sökts registrerad i en främmande stat *skall* registreras i Sverige trots första och andra styckena, om det inte finns synnerliga skäl mot detta.

Regeringen får under förutsättning av ömsesidighet förordna att en sortbenämning som har registrerats eller sökts registrerad i en främmande stat *ska* registreras i Sverige trots första och andra styckena, om det inte finns synnerliga skäl mot detta.

9 kap.

6 §¹

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör intrång i en växtförädlarrätt ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av växtsorten samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört. När *ersättningens storlek* bestäms ska hänsyn särskilt tas till

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör intrång i en växtförädlarrätt ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av växtsorten samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört. När *storleken på ersättningen för ytterligare skada* bestäms ska hänsyn särskilt tas till

1. utebliven vinst,
2. vinst som den som har begått intrånget har gjort,
3. skada på växtsortens anseende,
4. ideell skada, och
5. innehavarens intresse av att intrång inte begås.

Den som gör intrång i en växtförädlarrätt *utan uppsåt eller oaktsamhet* ska betala ersättning för utnyttjandet av sorten, *om och* i den utsträckning det är skäligt.

Den som *utan uppsåt eller oaktsamhet* gör intrång i en växtförädlarrätt ska betala ersättning för utnyttjandet av sorten i den utsträckning det är skäligt.

Talan om ersättning får endast avse skada under de fem senaste åren innan talan väcktes. Om talan inte förs inom den tiden, är rätten till ersättning förlorad.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse 2009:115.

2.22 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstitutets verksamhet i Sverige

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 3 § och 10 kap. 1 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstitutets verksamhet i Sverige¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

3 §²

Företrädaren för en försäkringsgivare från tredje land *skall* utan *anmaning* lämna Finansinspektionen

Företrädaren för en försäkringsgivare från tredje land *ska* utan *uppmaning* lämna Finansinspektionen

1. en redogörelse för försäkringsgivarens verksamhet i Sverige för varje räkenskapsår, enligt formulär som fastställs av inspektionen,

2. ett intyg för varje räkenskapsår om att försäkringsgivarens deposition motsvarar kraven i 5 kap. 1–3 §§,

3. försäkringstekniska riktlinjer för livförsäkring eller en ändring i riktlinjerna senast när de börjar användas,

4. uppgifter om de tvångsmedel som den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland har tillgripit mot försäkringsgivaren, samt

5. meddelande om ändring av försäkringsgivarens *firma*.

5. meddelande om ändring av försäkringsgivarens *företagsnamn*.

Till de försäkringstekniska riktlinjerna eller de ändrade försäkringstekniska riktlinjerna *skall* fogas en redogörelse för de konsekvenser som riktlinjerna får för försäkringsgivaren samt för försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringarna.

Till de försäkringstekniska riktlinjerna eller de ändrade försäkringstekniska riktlinjerna *ska det* fogas en redogörelse för de konsekvenser som riktlinjerna får för försäkringsgivaren samt för försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringarna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela *närmare* föreskrifter om uppgiftsskyldigheten enligt första och andra styckena.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om uppgiftsskyldigheten enligt första och andra styckena.

10 kap.

1 §³

Finansinspektionen *skall* i Post- och Inrikes Tidningar kungöra

Finansinspektionen *ska* i Post- och Inrikes Tidningar kungöra

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2005:1123.

² Senaste lydelse 1999:602.

³ Senaste lydelse 2005:1123.

1. förordnande av ett ombud enligt 3 kap. 6 § fjärde stycket, 8 § eller 6 kap. 12 §,
  2. beslut om att förbjuda eller begränsa en utländsk försäkringsgivares eller ett utländskt tjänstepensionsinstituts rätt att förfoga över sina tillgångar här i landet enligt 3 kap. 7 § första stycket, 9 § första stycket eller 6 kap. 11 § första stycket,
  3. koncession som beviljas en försäkringsgivare från tredje land enligt 4 kap. 5 § första stycket,
  4. förlängning av koncession som beviljas en försäkringsgivare från tredje land enligt 4 kap. 6 §,
  5. godkännande av en företrädare för en försäkringsgivare från tredje land enligt 4 kap. 5 § första stycket eller 8 §,
  6. ändring av *firma* för en försäkringsgivare från *tredje land* enligt 6 kap. 3 § första stycket 5, 6. ändring av *företagsnamn* för en försäkringsgivare från *tredje land* enligt 6 kap. 3 § första stycket 5,
  7. förverkande av koncession enligt 6 kap. 2 eller 13 § eller återkallande av koncession enligt 7 kap. 1 § för en försäkringsgivare från tredje land,
  8. godkännande eller förordnande av ett ombud enligt 7 kap. 2 § andra stycket,
  9. anbud om övertagande av ett försäkringsbestånd i ett administrationsbo enligt 7 kap. 6 § första stycket,
  10. beslut om antagande av anbud enligt 7 kap. 7 § första stycket,
  11. ansökan om tillstånd till överlåtelse av försäkringsbestånd enligt 9 kap. 5 §, och
  12. tillstånd till överlåtelse enligt 9 kap. 8 § första stycket.
- I 7 kap. 7 § fjärde stycket och 9 kap. 8 § andra stycket finns bestämmelser om offentliggörande av vissa överlåtelsebeslut i andra EES-länder.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2.23 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 9 § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

9 §

Ett avstämningskonto för förvaltarregistrerade finansiella instrument *skall* innehålla

1. förvaltarens *firma*, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer samt postadress,

2. anmärkning om att instrumenten förvaltas för annans räkning,

3. i fråga om aktier, de uppgifter som avses i 4 kap. 18 § första stycket 1–5 samt andra stycket, och

4. i fråga om skuldförbindelser, de uppgifter som avses i 4 kap. 19 §.

Ett avstämningskonto för förvaltarregistrerade finansiella instrument *ska* innehålla

1. förvaltarens *företagsnamn*, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer samt postadress,

---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2016:51.

2.24 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1593) om trossamfund

Häri genom föreskrivs att 7 och 14 §§ lagen (1998:1593) om trossamfund ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Ett trossamfund *skall* på egen begäran registreras av den myndighet som regeringen bestämmer, om trossamfundet har

Ett trossamfund *ska* på egen begäran registreras av den myndighet som regeringen bestämmer, om trossamfundet har

1. stadgar där det finns bestämmelser om trossamfundets ändamål och om hur det fattas beslut i trossamfundets angelägenheter, och

2. en styrelse eller motsvarande organ.

Ett trossamfund får registreras bara om dess namn är ägnat att särskilja trossamfundets verksamhet från andras. Bestämmelserna i 10 § *firmalagen* (1974:156) om hinder mot registrering av *firma* *skall* också tillämpas i fråga om trossamfunds namn.

Ett trossamfund får registreras bara om dess namn är ägnat att särskilja trossamfundets verksamhet från andras. Bestämmelserna i 2 kap. 2–7 §§ *lagen* (2018:000) om *företagsnamn* om hinder mot registrering av *ett företagsnamn* *ska* också tillämpas i fråga om trossamfunds namn.

Aktiebolag, ekonomiska föreningar eller stiftelser får inte registreras enligt denna lag.

14 §

Ett registrerat trossamfunds namn eller en benämning som är förväxlingsbar med detta namn får inte utan tillstånd offentligen användas av någon annan annat än som benämning på trossamfundet i fråga.

Vid överträdelse av första stycket tillämpas 15 och 18–20 §§ *firmalagen* (1974:156). Härvid *skall* vad som sägs om *firma-intrång* gälla intrång i trossamfundets namn. I fråga om registrerade trossamfunds namn *skall* även 16 § *firmalagen* tillämpas.

Vid överträdelse av första stycket tillämpas 5 kap., 6 kap. 1–5 §§ och 7 kap. 6 § *lagen* (2018:000) om *företagsnamn*. I dessa fall *ska* vad som sägs om *företagsnamns-intrång* gälla intrång i trossamfundets namn. I fråga om registrerade trossamfunds namn *ska* även 3 kap. 1 § *lagen om företagsnamn* tillämpas.

Första och andra styckena gäller också för registrerade organisatoriska delars namn.

Denna lag träder i kraft 1 januari 2019.

2.25 Förslag till lag om ändring i revisionslagen (1999:1079)

Häriigenom föreskrivs att 27 b och 33 §§ revisionslagen (1999:1079) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 b §¹

Revisionsberättelsens inledning ska innehålla *uppgift* om

1. företagets *firma* och organisationsnummer eller personnummer,

Revisionsberättelsens inledning ska innehålla *uppgifter* om

1. företagets *företagsnamn* och organisationsnummer eller personnummer,
2. vilken räkenskapsperiod som revisionsberättelsen avser,
3. vilket eller vilka normsystem för redovisning som företaget har tillämpat, och
4. revisorns etableringsort eller hemort.

Revisionsberättelsen ska vara undertecknad av revisorn och innehålla uppgift om vilken dag revisionen avslutades.

33 §²

I fråga om koncernrevisionsberättelsen gäller 27 § första stycket om tidpunkten för lämnande av revisionsberättelsen, 27 a § första stycket första meningen och andra stycket om gemensam revisionsberättelse samt 27 b § första stycket 2 och 4 och andra stycket, 27 c, 27 d, 28 och 31–32 §§ om revisionsberättelsens innehåll.

Revisorn ska på koncernredovisningen teckna en hänvisning till koncernrevisionsberättelsen. Om moderföretaget har fler än en revisor, gäller detta samtliga revisorer.

Koncernrevisionsberättelsens inledning ska innehålla *uppgift* om moderföretagets *firma* och organisationsnummer eller personnummer och om vilket eller vilka normsystem för koncernredovisning som moderföretaget har tillämpat.

Koncernrevisionsberättelsens inledning ska innehålla *uppgifter* om moderföretagets *företagsnamn* och organisationsnummer eller personnummer och om vilket eller vilka normsystem för koncernredovisning som moderföretaget har tillämpat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2016:433.

² Senaste lydelse 2016:433.

2.26 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 66 kap. 18 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

66 kap.

18 §

I inkomstslaget näringsverksamhet får särskild skatteberäkning göras för ackumulerad inkomst i form av

1. sådana inkomster genom vetenskaplig, litterär eller konstnärlig verksamhet eller annan personlig, självständig näringsutövning som inte medför avdrag på grund av insättning på upphovsmannakonto,

2. inkomster vid överlåtelse av hyresrätt samt av varumärke, *förefirmanamn* och andra liknande *tagsnamn* och andra liknande rättigheter av goodwillers natur,

3. ersättning som den skattskyldige får för att flytta från en lokal som används i näringsverksamheten,

4. återföring av värdeminskningssavdrag m.m. avseende näringsfastigheter enligt 26 kap. 2, 8, 9 eller 13 §,

5. återföring av avdrag för utgifter för förbättrande reparationer och underhåll avseende näringsbostadsrätter enligt 26 kap. 10, 11 eller 13 §,

6. engångsersättning vid upplåtelse eller upphörande av nyttjanderätt, dock inte upplåtelse av rätt att avverka skog, eller servitutsrätt och vid överlåtelse av nyttjanderätt, och

7. ersättning vid avräkning enligt 9 kap. 23 § jordabalken och inkomster för en fastighetsägare som avser värdet av sådan förbättring som en nyttjanderättshavare bekostat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

2.27 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 5 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet¹ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2017/18:185   Föreslagen lydelse

2 kap.

5 §

Från databasen får nedan angivna uppgifter lämnas ut till en enskild, om det inte av särskild anledning kan antas att den enskilde som uppgiften avser eller någon närstående lider men om uppgiften röjs.

Uppgifter får lämnas ut om

1. namn och personnummer,
2. organisationsnummer, namn, *firma* och juridisk form samt i fråga om handelsbolag och andra juridiska personer sådana uppgifter om huvudkontor och säte som avses i 67 kap. 8 § skatteförfarandelagen (2011:1244),
2. organisationsnummer, namn, *företagsnamn* och juridisk form samt i fråga om handelsbolag och andra juridiska personer sådana uppgifter om huvudkontor och säte som avses i 67 kap. 8 § skatteförfarandelagen (2011:1244),
3. registrering enligt skatteförfarandelagen samt särskilt registrerings- eller redovisningsnummer,
4. på vilket sätt den preliminära skatten ska betalas för en fysisk person,
5. registrering av skyldighet att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter,
6. slag av näringsverksamhet,
7. beslut om likvidation, förenklad avveckling eller konkurs,
8. huruvida en fysisk eller juridisk person är godkänd som skattebefriad förbrukare enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller lagen (1994:1776) om skatt på energi och i sådana fall från vilken tidpunkt, och
9. huruvida en fysisk eller juridisk person är godkänd som registrerad avsändare enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi och i sådana fall från vilken tidpunkt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

2.28 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 25, 26 och 28 §§ och 6 kap. 2 § och rubriken närmast före 2 kap. 25 § lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Firma

Företagsnamn

Lydelse enligt prop. 2017/18:185

Föreslagen lydelse

25 §

En förenings *firma* ska innehålla orden kooperativ hyresrättsförening.

I *firman* får inte ordet bolag eller något annat ord som betecknar ett bolagsförhållande finnas med på ett sätt som kan leda till missförståndet att det är ett bolag som innehar *firman*.

Firman ska tydligt skilja sig från andra *föreningsfirmor* i samma län som är registrerade hos Bolagsverket och som är bestående. För registrering av föreningens *firma* gäller i övrigt bestämmelserna i *firmalagen* (1974:156).

En förenings *företagsnamn* ska innehålla orden kooperativ hyresrättsförening.

I *företagsnamnet* får inte ordet bolag eller något annat ord som betecknar ett bolagsförhållande finnas med på ett sätt som kan leda till missförståndet att det är ett bolag som innehar *företagsnamnet*.

Företagsnamnet ska tydligt skilja sig från andra *företagsnamn för föreningar* i samma län som är registrerade hos Bolagsverket och som är bestående. För registrering av föreningens *företagsnamn* gäller i övrigt bestämmelserna i *lagen* (2018:000) om *företagsnamn*.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

26 §

Endast en kooperativ hyresrättsförening eller en sammanslutning av kooperativa hyresrättsföreningar får använda beteckningen ”kooperativ hyresrätt” eller en sammansättning med dessa ord i *sin firma* eller i övrigt vid beteckning av rörelsen.

Endast en kooperativ hyresrättsförening eller en sammanslutning av kooperativa hyresrättsföreningar får använda beteckningen ”kooperativ hyresrätt” eller en sammansättning med dessa ord i *sitt företagsnamn* eller i övrigt vid beteckning av rörelsen.

28 §

Bestämmelserna om registrering och överklagande i 19 respektive 23 kap. lagen (2018:000) om ekonomiska föreningar gäller också för kooperativa hyresrättsföreningar.

Ett beslut om en ändring av stadgarna så att styrelsens säte ska flyttas från ett län till ett annat får inte registreras, om den kooperativa hyresrättsföreningens *firma* på grund av 25 § tredje stycket inte får föras in i Bolagsverkets register.

Ett beslut om en ändring av stadgarna så att styrelsens säte ska flyttas från ett län till ett annat får inte registreras, om den kooperativa hyresrättsföreningens *företagsnamn* på grund av 25 § tredje stycket inte får föras in i Bolagsverkets register.

6 kap.

2 §

Det som sägs i 22 kap. lagen (2018:000) om ekonomiska föreningar gäller också i fråga om kooperativa hyresrättsföreningar.

Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. tar emot förskott i strid med 2 kap. 12 §, eller
2. använder *firma* i strid med 2 kap. 26 §.
2. använder *ett företagsnamn* i strid med 2 kap. 26 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2.29 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 9 §, 10 kap. 35 och 36 §§ och 11 kap. 1 § och rubrikerna närmast före 1 kap. 9 § och 10 kap. 35 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Bank i *firman m.m.*

Bank i *företagsnamnet*

9 §¹

Bara banker, Sveriges riksbank och utländska kreditinstitut får i *sin firma* eller i övrigt vid beteckning av sin affärsrörelse använda ordet bank. Ett utländskt kreditinstitut får driva verksamhet i Sverige under *den firma* som institutet använder i det land där det har sitt huvudkontor.

En sammanslutning eller annan juridisk person med nära anknytning till någon som avses i första stycket får, efter tillstånd av Finansinspektionen, använda ordet bank i *sin firma*.

Vad som sägs i denna paragraf hindrar inte att ett företag som omfattas av pantbankslagen (1995:1000) använder ordet pantbank i *sin firma* eller annars i sin rörelse.

Bara banker, Sveriges riksbank och utländska kreditinstitut får i *sitt företagsnamn* eller i övrigt vid beteckning av sin affärsrörelse använda ordet bank. Ett utländskt kreditinstitut får driva verksamhet i Sverige under *det företagsnamn* som institutet använder i det land där det har sitt huvudkontor.

En sammanslutning eller annan juridisk person med nära anknytning till någon som avses i första stycket får, efter tillstånd av Finansinspektionen, använda ordet bank i *sitt företagsnamn*.

Vad som sägs i denna paragraf hindrar inte att ett företag som omfattas av pantbankslagen (1995:1000) använder ordet pantbank i *sitt företagsnamn* eller annars i sin rörelse.

10 kap.

Firma

Företagsnamn

35 §²

Ett bankaktiebolags *firma* skall innehålla ordet bank.

Ett bankaktiebolags *företagsnamn* ska innehålla ordet bank.

¹ Senaste lydelse 2011:460.

² Senaste lydelse 2005:932.

36 §³

Ett bankaktiebolag som har övertagit en sparbanks rörelse vid ombildning enligt 8 kap. sparbankslagen (1987:619) får, efter tillstånd av Finansinspektionen, använda ordet sparbank i *sin firma*. Detsamma gäller ett bankaktiebolag som senare har övertagit en sådan rörelse.

Ett bankaktiebolag som har övertagit en sparbanks rörelse vid ombildning enligt 8 kap. sparbankslagen (1987:619) får, efter tillstånd av Finansinspektionen, använda ordet sparbank i *sitt företagsnamn*. Detsamma gäller ett bankaktiebolag som senare har övertagit en sådan rörelse.

11 kap.

1 §⁴

Det som enligt 10 kap. gäller för bankaktiebolag ska även gälla för kreditmarknadsbolag utom bestämmelserna om fusion i 18 §, om likvidation i 31–34 §§ och om *firma* i 35 och 36 §§.

Det som enligt 10 kap. gäller för bankaktiebolag ska även gälla för kreditmarknadsbolag utom bestämmelserna om fusion i 18 §, om likvidation i 31–34 §§ och om *företagsnamn* i 35 och 36 §§.

Bestämmelserna om fusion i 10 kap. 19–25 b §§ gäller bara vid fusion mellan ett kreditmarknadsbolag och ett annat bolag och bara om en bank inte är övertagande bolag. Ärenden som avser tillstånd enligt 20, 25 eller 40 § prövas av Finansinspektionen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

³ Senaste lydelse 2005:932.

⁴ Senaste lydelse 2009:711.

2.30 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag

Härigenom föreskrivs att 3 och 32 §§ och rubriken närmast före 3 § lagen (2004:575) om europabolag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Firma

Företagsnamn

3 §

Ett europabolags *firma* skall innehålla beteckningen SE. *Firman* skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående *firmer* som är införda i det register som avses i 7 §.

Ett europabolags *företagsnamn* ska innehålla beteckningen SE. *Företagsnamnet* ska tydligt skilja sig från andra ännu bestående *företagsnamn* som är införda i det register som avses i 7 §.

32 §¹

Bolagsverkets beslut att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 11 §, verkets beslut om att vägra att utfärda ett intyg enligt 6 eller 15 § samt verkets beslut enligt 28 eller 31 §. Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av *en firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Bolagsverkets beslut att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 11 §, verkets beslut om att vägra att utfärda ett intyg enligt 6 eller 15 § samt verkets beslut enligt 28 eller 31 §. Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av *ett företagsnamn* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Finansinspektionens beslut enligt 9 b § och Skatteverkets beslut om hinder mot flyttning av säte enligt 11 a § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse 2016:217.

2.31 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 §, 3 kap. 1 och 11 §§, 6 kap. 2 §, 9 kap. 29 och 38 §§, 23 kap. 7, 28, 38 och 42 §§, 24 kap. 8 §, 26 kap. 3 och 7 §§, 27 kap. 7 §, 28 kap. 1–7 §§, 31 kap. 2 §, 32 kap. 17 §, rubriken till 28 kap. och rubrikerna närmast före 27 kap. 7 §, 28 kap. 1, 3, 4 och 5 §§ och 32 kap. 17 § aktiebolagslagen (2005:551) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

Denna lag innehåller bestämmelser om aktiebolag. Bestämmelserna avser

- bildande av aktiebolag (2 kap.),
- bolagsordning (3 kap.),
- aktierna (4 kap.),
- aktiebok (5 kap.),
- aktiebrev (6 kap.),
- bolagsstämma (7 kap.),
- bolagets ledning (8 kap.),
- revision (9 kap.),
- allmän och särskild granskning (10 kap.),
- ökning av aktiekapitalet, utgivande av nya aktier, upptagande av vissa penninglån, m.m. (11 kap.),
- fondemission (12 kap.),
- nyemission av aktier (13 kap.),
- emission av teckningsoptioner med åtföljande teckning av nya aktier (14 kap.),
- emission av konvertibler med åtföljande konvertering till nya aktier (15 kap.),
- vissa riktade emissioner m.m. (16 kap.),
- värdeöverföringar från bolaget (17 kap.),
- vinstutdelning (18 kap.),
- förvärv av egna aktier m.m. (19 kap.),
- minskning av aktiekapitalet och reservfonden (20 kap.),
- lån från bolaget till aktieägare m.fl. (21 kap.),
- inlösen av minoritetsaktier (22 kap.),
- fusion av aktiebolag (23 kap.),
- delning av aktiebolag (24 kap.),
- likvidation och konkurs (25 kap.),
- byte av bolagskategori (26 kap.),
- registrering (27 kap.),
- *aktiebolags firma* (28 kap.),   – *aktiebolagets företagsnamn* (28 kap.),
- skadestånd (29 kap.),

¹ Senaste lydelse 2005:812.

- straff och vite (30 kap.),
- överklagande (31 kap.), samt
- aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning (32 kap.).

3 kap.

1 §²

Bolagsordningen ska ange

1. bolagets <i>firma</i>, 2. den ort i Sverige där bolagets styrelse ska ha sitt säte, 3. föremålet för bolagets verksamhet, angivet till sin art, 4. aktiekapitalet eller, om detta utan ändring av bolagsordningen ska kunna bestämmas till ett lägre eller högre belopp, minimikapitalet och maximikapitalet, varvid minimikapitalet inte får vara mindre än en fjärdedel av maximikapitalet, 5. antalet aktier eller, om det i bolagsordningen har angetts ett minimikapital och ett maximikapital, ett lägsta och högsta antal aktier, varvid relationen mellan minimikapitalet och det lägsta antalet aktier ska vara densamma som relationen mellan maximikapitalet och det högsta antalet aktier, 6. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter, 7. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelsesuppleanter, om sådana ska finnas, 8. antalet eller lägsta och högsta antalet revisorer, om revisor ska finnas enligt 9 kap. 1 §, 9. hur bolagsstämma ska sammankallas, och 10. den tid som bolagets räkenskapsår ska omfatta.	1. bolagets <i>företagsnamn</i>,

När antalet styrelseledamöter och styrelsesuppleanter anges enligt första stycket 6 och 7, ska arbetstagarrepresentanter som utses enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda inte räknas med.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 11 §.

11 §

<p>I fråga om publika aktiebolag, vars <i>firma</i> inte innehåller ordet publikt, <i>skall</i> i bolagsordningen anges beteckningen (publ) efter <i>firman</i>.</p>	<p>I fråga om publika aktiebolag, vars <i>företagsnamn</i> inte innehåller ordet publikt, <i>ska</i> i bolagsordningen anges beteckningen (publ) efter <i>företagsnamnet</i>.</p>
--	---

6 kap.

2 §³

Ett aktiebrev ska ange

1. bolagets <i>firma</i>, organisationsnummer och bolagskategori, 2. aktieägarens namn och personnummer, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer,	1. bolagets <i>företagsnamn</i>, organisationsnummer och bolagskategori,

² Senaste lydelse 2010:834.

³ Senaste lydelse 2013:576.

3. nummer på de aktier som avses med brevet,
4. aktiernas slag, om det enligt bolagsordningen kan finnas aktier av olika slag,
5. förbehåll enligt 4 kap. 6, 8, 18 eller 27 § eller 20 kap. 31 §, om aktierna omfattas av ett sådant förbehåll, och
6. vilken dag aktiebrevet lämnades ut.

I det fall som avses i 5 kap. 6 § tredje stycket ska aktiebrevet i stället för fondandelsägarna ange fondens förvaltare liksom fondens beteckning.

En uppgift som avses i första stycket 5 kan anges i förkortad form. Förkortningsformer fastställs av regeringen.

9 kap.

29 §⁴

<p>Revisionsberättelsens inledning ska innehålla <i>uppgift</i> om</p>	<p>Revisionsberättelsens inledning ska innehålla <i>uppgifter</i> om</p>
--	--

<p>1. bolagets <i>firma</i> och organisationsnummer,</p>	<p>1. bolagets <i>företagsnamn</i> och organisationsnummer,</p>
--	---

<p>2. vilken räkenskapsperiod som revisionsberättelsen avser,</p>	
---	--

<p>3. vilket eller vilka normsystem för redovisning som bolaget har tillämpat, och</p>	
--	--

<p>4. revisorns etableringsort.</p>	
-------------------------------------	--

Revisionsberättelsen ska vara undertecknad av revisorn och innehålla uppgift om vilken dag revisionen avslutades.

38 §⁵

I fråga om koncernrevisionsberättelsen gäller 28 § första stycket om tidpunkten för lämnande av revisionsberättelsen, 28 a § första stycket första meningen och andra stycket om gemensam revisionsberättelse samt 29 § första stycket 2 och 4 och andra stycket, 30 §, 31 § första och andra styckena, 31 a §, 32 § första stycket 1 och 35–36 §§ om revisionsberättelsens innehåll. Bestämmelserna i 31 § första och andra styckena gäller dock inte i fråga om en hållbarhetsrapport för koncernen. I den delen ska revisionsberättelsen i stället innehålla ett uttalande om huruvida en rapport har upprättats eller inte.

<p>Koncernrevisionsberättelsens inledning ska innehålla <i>uppgift</i> om moderbolagets <i>firma</i> och organisationsnummer samt om vilket eller vilka normsystem för koncernredovisning som moderbolaget har tillämpat.</p>	<p>Koncernrevisionsberättelsens inledning ska innehålla <i>uppgifter</i> om moderbolagets <i>företagsnamn</i> och organisationsnummer samt om vilket eller vilka normsystem för koncernredovisning som moderbolaget har tillämpat.</p>
---	--

På koncernredovisningen ska revisorn göra en hänvisning till koncernrevisionsberättelsen. Om revisorn anser att koncernbalansräkningen eller koncernresultaträkningen inte bör fastställas, ska också detta antecknas på koncernredovisningen. Om moderbolaget har fler än en revisor, gäller detta samtliga revisorer.

⁴ Senaste lydelse 2016:431.

⁵ Senaste lydelse 2016:955.

23 kap.

7 §

I fusionsplanen *skall* det för varje bolag anges

1. *firma*, bolagskategori, organisationsnummer och den ort där styrelsen *skall* ha sitt säte,

2. hur många aktier i det övertagande bolaget som *skall* lämnas för ett angivet antal aktier i överlåtande bolag och vilken kontant ersättning som *skall* lämnas som fusionsvederlag,

3. den tidpunkt och de övriga villkor som *skall* gälla för utlämnandet av fusionsvederlaget,

4. från vilken tidpunkt och på vilka villkor de aktier som lämnas som fusionsvederlag medför rätt till utdelning i det övertagande bolaget,

5. den planerade tidpunkten för överlåtande bolags upplösning,

6. vilka rättigheter i det övertagande bolaget som *skall* tillkomma innehavare av aktier, teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med särskilda rättigheter i överlåtande bolag eller vilka åtgärder som i övrigt *skall* vidtas till förmån för de nämnda innehavarna, och

7. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen *skall* lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör i överlåtande eller övertagande bolag eller till en revisor som utför granskning enligt 11 §.

I fusionsplanen *ska* det för varje bolag anges

1. *företagsnamn*, bolagskategori, organisationsnummer och den ort där styrelsen *ska* ha sitt säte,

2. hur många aktier i det övertagande bolaget som *ska* lämnas för ett angivet antal aktier i överlåtande bolag och vilken kontant ersättning som *ska* lämnas som fusionsvederlag,

3. den tidpunkt och de övriga villkor som *ska* gälla för utlämnandet av fusionsvederlaget,

4. från vilken tidpunkt och på vilka villkor de aktier som lämnas som fusionsvederlag medför rätt till utdelning i det övertagande bolaget,

5. den planerade tidpunkten för överlåtande bolags upplösning,

6. vilka rättigheter i det övertagande bolaget som *ska* tillkomma innehavare av aktier, teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med särskilda rättigheter i överlåtande bolag eller vilka åtgärder som i övrigt *ska* vidtas till förmån för de nämnda innehavarna, och

7. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen *ska* lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör i överlåtande eller övertagande bolag eller till en revisor som utför granskning enligt 11 §.

28 §

Om ett moderbolag äger samtliga aktier i ett dotterbolag, kan bolagens styrelser fatta beslut om att dotterbolaget *skall* gå upp i moderbolaget. De *skall* därvid upprätta en fusionsplan. Planen *skall* för vart och ett av bolagen ange

1. *firma*, bolagskategori, organisationsnummer och den ort där styrelsen *skall* ha sitt säte,

2. den planerade tidpunkten för dotterbolagets upplösning,

3. vilka rättigheter i moderbolaget som *skall* tillkomma inne-

Om ett moderbolag äger samtliga aktier i ett dotterbolag, kan bolagens styrelser fatta beslut om att dotterbolaget *ska* gå upp i moderbolaget. De *ska* därvid upprätta en fusionsplan. Planen *ska* för vart och ett av bolagen ange

1. *företagsnamn*, bolagskategori, organisationsnummer och den ort där styrelsen *ska* ha sitt säte,

2. den planerade tidpunkten för dotterbolagets upplösning,

3. vilka rättigheter i moderbolaget som *ska* tillkomma inne-

havare av teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med särskilda rättigheter i dotterbolaget eller vilka åtgärder som i övrigt *skall* vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,

4. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen *skall* lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör eller till en revisor som utför granskning enligt 29 §.

I fusionsplanen *skall* det lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för bolagen.

havare av teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med särskilda rättigheter i dotterbolaget eller vilka åtgärder som i övrigt *ska* vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,

4. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen *ska* lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör eller till en revisor som utför granskning enligt 29 §.

I fusionsplanen *ska* det lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för bolagen.

38 §⁶

Fusionsplanen ska innehålla uppgift om

1. de fusionerande bolagens form, *firma* och säte,

2. utbytesförhållanden mellan aktier och förekommande värdepapper i överlåtande respektive övertagande bolag och eventuell kontant betalning,

3. de villkor som ska gälla för tilldelning av aktier och förekommande värdepapper i det övertagande bolaget,

4. den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för sysselsättningen,

5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor aktier och förekommande värdepapper medför rätt till utdelning i det övertagande bolaget,

6. från vilken tidpunkt de fusionerande bolagens transaktioner bokföringsmässigt ska anses ingå i det övertagande bolaget,

7. vilka rättigheter i det övertagande bolaget som ska tillkomma innehavare av särskilda rättigheter i överlåtande bolag eller vilka åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,

8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen ska lämnas till en styrelseledamot, verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare eller till den som utför granskning enligt 11, 40 eller 41 §,

9. bolagsordning för det övertagande bolaget,

10. värdet av de tillgångar och skulder som ska överföras till det övertagande bolaget och de överväganden som har gjorts vid värderingen, och

11. datum för de räkenskaper som har legat till grund för fastställandet av villkoren för fusionen.

Fusionsplanen ska innehålla uppgifter om

1. de fusionerande bolagens form, *företagsnamn* och säte,

1. de fusionerande bolagens form, *företagsnamn* och säte,

1. de fusionerande bolagens form, *företagsnamn* och säte,

1. de fusionerande bolagens form, *företagsnamn* och säte,

1. de fusionerande bolagens form, *företagsnamn* och säte,

1. de fusionerande bolagens form, *företagsnamn* och säte,

1. de fusionerande bolagens form, *företagsnamn* och säte,

1. de fusionerande bolagens form, *företagsnamn* och säte,

1. de fusionerande bolagens form, *företagsnamn* och säte,

1. de fusionerande bolagens form, *företagsnamn* och säte,

1. de fusionerande bolagens form, *företagsnamn* och säte,

⁶ Senaste lydelse 2008:12.

I förekommande fall ska fusionsplanen också innehålla uppgift om hur arbetstagarna deltar i den process genom vilken formerna för arbetstagarnas medverkan i det övertagande bolaget beslutas.

Vid kombination ska fusionsplanen också innehålla uppgift om det övertagande bolagets form, *firma* och säte.

I förekommande fall ska fusionsplanen också innehålla *en* uppgift om hur arbetstagarna deltar i den process genom vilken formerna för arbetstagarnas medverkan i det övertagande bolaget beslutas.

Vid kombination ska fusionsplanen också innehålla uppgifter om det övertagande bolagets form, *företagsnamn* och säte.

42 §⁷

Vid en gränsöverskridande fusion ska skyldigheten enligt 14 § att ge in fusionsplanen med bifogade handlingar för registrering fullgöras av det svenska bolag som deltar i fusionen. Om flera svenska bolag deltar ska skyldigheten fullgöras av det svenska bolag som är övertagande bolag eller, om det övertagande bolaget inte är ett svenskt bolag, av det äldsta av de överlåtande svenska bolagen.

Om fusionsplanen eller de handlingar som är fogade till planen är avfattade på annat språk än svenska, ska sökanden ge in en översättning till svenska. Översättningen ska vara gjord av en översättare som är auktoriserad eller har motsvarande utländsk behörighet. Bolagsverket får medge att någon översättning inte ges in.

I anmälan för registrering ska lämnas uppgift om

1. form, *firma* och säte för vart och ett av de fusionerande bolagen,

2. de register där bolagen är registrerade och de nummer som används för identifiering i registren,

3. hur borgenärer och, i förekommande fall, minoritetsaktieägare ska förfara för att utöva sina rättigheter samt de adresser där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas, och

4. bolagens adresser.

När registreringen kungörs enligt 27 kap. 3 §, ska kungörelsen innehålla de uppgifter som avses i tredje stycket 1–3.

24 kap.

8 §

I delningsplanen *skall* det för varje bolag anges

1. *firma*, bolagskategori, organisationsnummer och den ort där styrelsen *skall* ha sitt säte,

2. en noggrann beskrivning av de tillgångar och skulder som *skall*

I delningsplanen *ska* det för varje bolag anges

1. *företagsnamn*, bolagskategori, organisationsnummer och den ort där styrelsen *ska* ha sitt säte,

2. en noggrann beskrivning av de tillgångar och skulder som *ska*

⁷ Senaste lydelse 2008:12.

överförs till vart och ett av de övertagande bolagen eller, vid delning enligt 1 § andra stycket 2, behållas av det överlåtande bolaget med uppgift om tillgångarnas och skuldernas verkliga värde,

3. hur många aktier i övertagande bolag som *skall* lämnas för ett angivet antal aktier i det överlåtande bolaget och vilken kontant ersättning som *skall* lämnas som delningsvederlag,

4. den tidpunkt och de övriga villkor som *skall* gälla för utlämnandet av delningsvederlaget,

5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor de aktier som lämnas som delningsvederlag medför rätt till utdelning i övertagande bolag,

6. den planerade tidpunkten för upplösningen av det överlåtande bolaget, om detta *skall* upplösas,

7. vilka rättigheter i övertagande bolag som *skall* tillkomma innehavare av aktier, teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med särskilda rättigheter i det överlåtande bolaget eller vilka åtgärder som i övrigt *skall* vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,

8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av delningen *skall* lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör i överlåtande eller övertagande bolag eller till en revisor som utför granskning enligt 13 §,

9. om någon på något annat sätt *skall* få särskilda rättigheter eller förmåner av övertagande bolag som bildas i samband med delningen, och

10. kostnaderna för delningen och hur dessa *skall* fördelas på deltagande bolag.

överförs till vart och ett av de övertagande bolagen eller, vid delning enligt 1 § andra stycket 2, behållas av det överlåtande bolaget med uppgift om tillgångarnas och skuldernas verkliga värde,

3. hur många aktier i övertagande bolag som *ska* lämnas för ett angivet antal aktier i det överlåtande bolaget och vilken kontant ersättning som *ska* lämnas som delningsvederlag,

4. den tidpunkt och de övriga villkor som *ska* gälla för utlämnandet av delningsvederlaget,

6. den planerade tidpunkten för upplösningen av det överlåtande bolaget, om detta *ska* upplösas,

7. vilka rättigheter i övertagande bolag som *ska* tillkomma innehavare av aktier, teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med särskilda rättigheter i det överlåtande bolaget eller vilka åtgärder som i övrigt *ska* vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,

8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av delningen *ska* lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör i överlåtande eller övertagande bolag eller till en revisor som utför granskning enligt 13 §,

9. om någon på något annat sätt *ska* få särskilda rättigheter eller förmåner av övertagande bolag som bildas i samband med delningen, och

10. kostnaderna för delningen och hur dessa *ska* fördelas på deltagande bolag.

26 kap.

3 §

Ett beslut enligt 1 § *skall* anmälas för registrering i aktiebolagsregistret.

Ett beslut enligt 1 § *ska* anmälas för registrering i aktiebolagsregistret.

Beslutet får registreras endast om

1. bolagets registrerade aktiekapital uppgår till minst det belopp som anges i 1 kap. 14 §,

2. ett yttrande visas upp, undertecknat av en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag, av vilket det framgår att det finns täckning för det registrerade aktiekapitalet, och

3. bolagets *firma* inte strider mot föreskrifterna i 28 kap. 1 och 7 §§ om ett publikt aktiebolags *firma*.

3. bolagets *företagsnamn* inte strider mot föreskrifterna i 28 kap. 1 och 7 §§ om ett publikt aktiebolags *företagsnamn*.

7 §

Ett beslut enligt 6 § *skall* anmälas för registrering i aktiebolagsregistret.

Beslutet får registreras endast om bolagets *firma* inte strider mot föreskrifterna i 28 kap. 1 och 2 §§ om ett privat aktiebolags *firma*.

Ett beslut enligt 6 § *ska* anmälas för registrering i aktiebolagsregistret.

Beslutet får registreras endast om bolagets *företagsnamn* inte strider mot föreskrifterna i 28 kap. 1 och 2 §§ om ett privat aktiebolags *företagsnamn*.

27 kap.

Avregistrering av *firma*

Avregistrering av *ett företagsnamn*

7 §

I *firmalagen* (1974:156) finns bestämmelser om avregistrering av *firma* ur aktiebolagsregistret sedan en dom om *hävande* av *firma*-registrering har vunnit laga kraft.

I *lagen* (2018:000) om *företagsnamn* finns bestämmelser om avregistrering av *ett företagsnamn* ur aktiebolagsregistret sedan en dom om *hävning* av *registreringen* av *företagsnamnet* har fått laga kraft.

28 kap. Aktiebolags *firma*

28 kap. Aktiebolagets *företagsnamn*

Firma

Företagsnamn

1 §

Ett aktiebolags *firma* *skall* innehålla ordet aktiebolag eller förkortningen AB.

Firman *skall* tydligt skilja sig från *annan firma* som tidigare har registrerats i aktiebolagsregistret eller filialregistret och ännu är bestående.

Om bolagets *firma* *skall* registreras på två eller flera språk,

Ett aktiebolags *företagsnamn* *ska* innehålla ordet aktiebolag eller förkortningen AB.

Företagsnamnet *ska* tydligt skilja sig från *annat företagsnamn* som tidigare har registrerats i aktiebolagsregistret eller filialregistret och ännu är bestående.

Om bolagets *företagsnamn* *ska* registreras på två eller flera språk,

skall varje lydelse anges i bolagsordningen.

ska varje lydelse anges i bolagsordningen.

2 §

Ett privat aktiebolags *firma* får inte innehålla ordet publikt.

Ett privat aktiebolags *företagsnamn* får inte innehålla ordet publikt.

I fråga om publika aktiebolags *firma* finns bestämmelser i 7 §.

I fråga om publika aktiebolags *företagsnamn* finns bestämmelser i 7 §.

Bifirma

Särskilt företagsnamn

3 §

Bolagets styrelse kan anta *bifirma*. Bestämmelserna i 1 § om *firma* gäller även *bifirma*. Orden aktiebolag, privat eller publikt eller förkortningen AB får dock inte tas in i en *bifirma*.

Bolagets styrelse kan anta *ett särskilt företagsnamn*. Bestämmelserna i 1 § om *företagsnamn* gäller även *ett särskilt företagsnamn*. Orden aktiebolag, privat eller publikt eller förkortningen AB får dock inte tas in i *ett särskilt företagsnamn*.

Övriga bestämmelser om *firma*

Övriga bestämmelser om *företagsnamn*

4 §

För registrering av aktiebolags *firma* gäller, utöver vad som framgår av 1–3 §§, vad som föreskrivs i *firmalagen (1974:156)*. I den lagen finns också bestämmelser om förbud mot användning av *firma* och om *hävande* av *firma*-registrering.

För registrering av *ett* aktiebolags *företagsnamn* gäller, utöver vad som framgår av 1–3 §§, vad som föreskrivs i *lagen (2018:000) om företagsnamn*. I den lagen finns också bestämmelser om förbud mot användning av *ett företagsnamn* och om *hävning* av en registrering av *ett företagsnamn*.

Uppgifter om *firma* m.m. i brev, fakturor och orderblanketter samt på webbplatser

Uppgifter om *företagsnamn* m.m. i brev, fakturor och orderblanketter samt på webbplatser

5 §⁸

Ett aktiebolags brev, fakturor, orderblanketter och webbplatser

Ett aktiebolags brev, fakturor, orderblanketter och webbplatser

⁸ Senaste lydelse 2006:486.

skall ange bolagets *firma*, den ort där styrelsen har sitt säte samt bolagets organisationsnummer enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. Om bolaget har gått i likvidation, *skall* också detta anges.

Om det finns särskilda skäl, får Bolagsverket tillåta att ett aktiebolag inte lämnar uppgift om bolagets *firma* på sina webbplatser. I så fall *skall uppgift* i stället lämnas om att bolaget är ett aktiebolag och om bolagskategori. Ett sådant tillstånd *skall* begränsas till viss tid och får förenas med villkor.

ska ange bolagets *företagsnamn*, den ort där styrelsen har sitt säte samt bolagets organisationsnummer enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. Om bolaget har gått i likvidation, *ska* också detta anges.

Om det finns särskilda skäl, får Bolagsverket tillåta att ett aktiebolag inte lämnar uppgift om bolagets *företagsnamn* på sina webbplatser. I så fall *ska uppgifter* i stället lämnas om att bolaget är ett aktiebolag och om bolagskategori. Ett sådant tillstånd *ska* begränsas till viss tid och får förenas med villkor.

6 §

Skriftliga handlingar som utfärdas för ett aktiebolag *skall* undertecknas med bolagets *firma*, om *firman* inte framgår på något annat sätt.

Om styrelsen eller någon annan ställföreträdare för bolaget har utfärdat en handling utan firmateckning, är de som har undertecknat handlingen solidariskt ansvariga för förpliktelser enligt handlingen som för egen skuld. Detta gäller dock inte, om det av handlingens innehåll framgår att den har utfärdats på bolagets vägnar. Det gäller inte heller, om

1. det av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick att den utfärdades för bolaget, och

2. mottagaren av handlingen får ett behörigen undertecknat godkännande av handlingen så snart som möjligt efter det att han eller hon har begärt det eller gjort personlig ansvarighet gällande mot undertecknarna av handlingen.

7 §

Ett publikt aktiebolags *firma* *skall* följas av beteckningen (publ), om det inte av bolagets *firma* framgår att bolaget är publikt. *Firman* får inte innehålla ordet privat.

Ett publikt aktiebolags *företagsnamn* *ska* följas av beteckningen (publ), om det inte av bolagets *företagsnamn* framgår att bolaget är publikt. *Företagsnamnet* får inte innehålla ordet privat.

31 kap.

2 §⁹

Följande beslut av Bolagsverket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol:

1. beslut i ärenden enligt 7 kap. 17 §, 9 kap. 9, 9 a, 25, 26 eller 27 § eller 10 kap. 22 §,

2. beslut i tillståndsärenden enligt 8 kap. 9 §, 30 § eller 37 § andra stycket, 9 kap. 15 §, 20 kap. 23 §, 23 kap. 20 eller 33 § eller 24 kap. 22 §,

3. beslut enligt 23 kap. 27 eller 35 § eller 24 kap. 29 § att förklara att frågan om fusion eller delning har fallit,

4. beslut att vägra utfärda ett intyg enligt 23 kap. 46 §,

5. beslut enligt 27 kap. 2 § att skriva av en anmälan om registrering eller vägra registrering i andra fall än det som anges i andra stycket,

6. beslut att avregistrera företrädare enligt 27 kap. 6 §,

7. beslut i ärenden enligt 28 kap. 5 § andra stycket,

8. beslut att förelägga eller döma ut vite enligt 30 kap. 3 §.

Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av *en firma* enligt 27 kap. 2 § överklagas till Patent- och marknadsdomstolen.

Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av *ett företagsnamn* enligt 27 kap. 2 § överklagas till Patent- och marknadsdomstolen.

Ett överklagande ska ges in till Bolagsverket inom två månader från dagen för beslutet.

32 kap.

Bolagets *firma*

Bolagets *företagsnamn*

17 §¹⁰

Firman för ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning *skall* följas av beteckningen (svb), om det inte av bolagets *firma* framgår att det är ett sådant aktiebolag.

Företagsnamnet för ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning *ska* följas av beteckningen (svb), om det inte av bolagets *företagsnamn* framgår att det är ett sådant aktiebolag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

⁹ Senaste lydelse 2016:219.

¹⁰ Senaste lydelse 2005:812.

2.32 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ

Härigenom föreskrivs att 3 och 40 §§ och rubriken närmast före 3 § lagen (2006:595) om europakooperativ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Firma

Företagsnamn

3 §

Ett europakooperativs *firma* skall innehålla beteckningen SCE. *Firman* skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående *firmer* som är införda i det register som avses i 10 §.

Ett europakooperativs *företagsnamn* ska innehålla beteckningen SCE. *Företagsnamnet* ska tydligt skilja sig från andra ännu bestående *företagsnamn* som är införda i det register som avses i 10 §.

40 §¹

Bolagsverkets beslut att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 16 §, verkets beslut om att vägra utfärda ett intyg enligt 8 eller 20 § samt verkets beslut enligt 36 eller 39 §. Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av *en firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Bolagsverkets beslut att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 16 §, verkets beslut om att vägra utfärda ett intyg enligt 8 eller 20 § samt verkets beslut enligt 36 eller 39 §. Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av *ett företagsnamn* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Finansinspektionens beslut i ett ärende enligt 6 eller 13 § och Skatteverkets beslut om hinder mot flyttning av säte enligt 16 a § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹Senaste lydelsen 2016:222.

2.33 Förslag till lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486)

Härigenom föreskrivs att 18 § marknadsföringslagen (2008:486) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §

En näringsidkare får i sin reklam direkt eller indirekt peka ut en annan näringsidkare eller dennes produkter bara om jämförelsen

1. inte är vilseledande,
2. avser produkter som svarar mot samma behov eller är avsedda för samma ändamål,
3. på ett objektivt sätt avser väsentliga, relevanta, kontrollerbara och utmärkande egenskaper hos produkterna,
4. inte medför förväxling mellan näringsidkaren och en annan näringsidkare eller mellan deras produkter, varumärken, *firmer* eller andra kännetecken,
5. inte misskrediterar eller är nedsättande för en annan näringsidkares verksamhet, förhållanden, produkter, varumärken, *firma* eller andra kännetecken,
6. i fråga om varor med ursprungsbeteckning alltid avser varor med samma beteckning,
7. inte drar otillbörlig fördel av en annan näringsidkares renommé som är förknippat med näringsidkarens varumärke, *firma* eller andra kännetecken eller varans ursprungsbeteckning, och
8. inte framställer en produkt som en imitation eller kopia av en produkt som har ett skyddat varumärke eller *firma*.

4. inte medför förväxling mellan näringsidkaren och en annan näringsidkare eller mellan deras produkter, varumärken, *företagsnamn* eller andra kännetecken,
5. inte misskrediterar eller är nedsättande för en annan näringsidkares verksamhet, förhållanden, produkter, varumärken, *företagsnamn* eller andra kännetecken,
7. inte drar otillbörlig fördel av en annan näringsidkares renommé som är förknippat med näringsidkarens varumärke, *företagsnamn* eller andra kännetecken eller varans ursprungsbeteckning, och
8. inte framställer en produkt som en imitation eller kopia av en produkt som har ett skyddat varumärke eller *företagsnamn*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2.34 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:990) om företagshypotek

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 10 § lagen (2008:990) om företagshypotek ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

10 §

En ansökan om företagsinteckning ska innehålla uppgift om det belopp på vilket inteckningen ska lyda.

Inteckningens belopp ska anges i svenska kronor eller i sådan utländsk valuta för vilken det löpande finns tillgång till en tillförlitlig kurs för växling mellan den aktuella valutan och svenska kronor.

Sökanden ska lämna styrkt uppgift om namn eller *firma* och person- eller organisationsnummer. Om uppgifterna redan finns registrerade hos inskrivningsmyndigheten behöver sökanden inte styrka dessa.

Sökanden ska lämna styrkt uppgift om namn eller *företagsnamn* och person- eller organisationsnummer. Om uppgifterna redan finns registrerade hos inskrivningsmyndigheten behöver sökanden inte styrka dessa.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2.35 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Lagen påverkar inte utövandet av sådan ensamrätt som följer av patentlagen (1967:837), mönsterskyddslagen (1970:485), *firmlagen* (1974:156), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter, växtförädlarrättslagen (1997:306) eller varumärkeslagen (2010:1877).

Lagen påverkar inte utövandet av sådan ensamrätt som följer av patentlagen (1967:837), mönsterskyddslagen (1970:485), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter, växtförädlarrättslagen (1997:306), varumärkeslagen (2010:1877) eller *lagen (2018:000) om företagsnamn*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse 2015:289.

2.36 Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 2 § radio- och tv-lagen (2010:696) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §¹

Den som bedriver en sändningsverksamhet som det inte behövs tillstånd för enligt denna lag eller som tillhandahåller beställ-tv, ska anmäla sig för registrering hos Myndigheten för press, radio och tv. Detsamma gäller den som för någon annans räkning bedriver sändningsverksamhet över satellit eller upplåter satellitkapacitet (satellit-entreprenör).

I anmälan ska följande anges:

1. namn, <i>firma</i> eller motsvarande,	1. namn, <i>företagsnamn</i> eller motsvarande,
2. ställföreträdare för juridisk person,	
3. postadress, telefonnummer, e-postadress och webbplats, och	
4. uppgift om den verksamhet som bedrivs.	

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse 2015:808.

2.37 Förslag till lag om ändring i alkohollagen (2010:1622)

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

2 §

Registret får innehålla uppgifter om dem som har tillstånd eller bedriver verksamhet enligt denna lag.

I registret får behandlas uppgifter om

1. namn eller *firma*, person-, 1. namn eller *företagsnamn*, samordnings-, registrerings- eller person-, samordnings-, registrerings- organisationsnummer, adress och ings- eller organisationsnummer, telefonnummer, och adress och telefonnummer, och

2. den verksamhet som tillståndet avser och om villkor som har meddelats för denna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2.38 Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043)

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 50 §, 12 kap. 11 och 88 §§, 13 kap. 39 § och rubrikerna närmast före 11 kap. 50 §, 12 kap. 88 § och 13 kap. 39 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

Försäkringsaktiebolags firma

Försäkringsaktiebolagets företagsnamn

50 §

Ett försäkringsaktiebolags *firma* ska innehålla ordet försäkring.

Ett försäkringsaktiebolags *företagsnamn* ska innehålla ordet försäkring.

Lydelse enligt prop. 2017/18:185

Föreslagen lydelse

12 kap.

11 §

Ett ömsesidigt försäkringsbolags bolagsordning ska innehålla uppgifter om

1. bolagets *firma*,
1. bolagets *företagsnamn*,
2. den ort i Sverige där bolagets styrelse ska ha sitt säte,
3. föremålet för bolagets verksamhet, varvid det ska anges särskilt om rörelsen ska avse såväl direkt försäkring som mottagen återförsäkring,
4. om försäkringsrörelse ska drivas utanför EES,
5. antalet eller lägsta och högsta antalet av de styrelseledamöter, revisorer och eventuella styrelsesuppleanter som får utses av bolagsstämman och tiden för styrelseledamöternas och revisorerens uppdrag,
6. den krets av försäkrade som i denna egenskap är delägare, om inte bara försäkringstagarna är delägare,
7. garantikapitalet,
8. regler för hur rösträtten och förslagsrätten ska utövas och hur beslut ska fattas på stämman, varvid det ska anges särskilt i vilken utsträckning garanterna ska ha rösträtt,
9. för vilka försäkringar, i vilka situationer, intill vilket belopp och i vilken ordning uttaxering kan ske hos delägarna i skadeförsäkringsföretag och hur uttaxeringen ska genomföras,
10. i vilken ordning garanterna ska betala in det tecknade garantikapitalet,
11. om och i vilken ordning vinst ska delas ut till garanterna och i vilken ordning garantikapitalet ska återbetalas,
12. hur en bolagsstämma ska sammankallas,
13. de ärenden som ska förekomma på en ordinarie bolagsstämma,
14. de regler enligt vilka bolagsstämman får förfoga över bolagets vinst

eller, i ett livförsäkringsbolag, på annat sätt täcka bolagets förlust,

15. antal och sammanlagt belopp av de försäkringar som ska vara tecknade innan bolaget kan anses bildat,

16. hur tillgångarna ska fördelas mellan delägarna vid bolagets upplösning, och

17. det som ska gälla för sådana förlagsinsatser som avses i 11 kap. lagen (2018:000) om ekonomiska föreningar, om sådana ska förekomma.

Om försäkringsbolaget ska ha euro som redovisningsvaluta, ska det anges i bolagsordningen.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Firma

Företagsnamn

88 §

Ett ömsesidigt försäkringsbolags *firma* ska innehålla orden ömsesidig och försäkring. Om verksamheten avser att meddela försäkring av egendom bara inom ett begränsat geografiskt område, ska *firman* ange området för bolagets verksamhet men ordet ömsesidig får utelämnas.

Bolagets styrelse får anta *bifirma*. *Bifirma* får inte innehålla ordet ömsesidig.

Firman ska tydligt skilja sig från *firmor* som är införda i det register som avses i 14 kap. 1 §. I övrigt finns bestämmelser om registreringen i *firmalagen* (1974:156).

Ett ömsesidigt försäkringsbolags *företagsnamn* ska innehålla orden ömsesidig och försäkring. Om verksamheten avser att meddela försäkring av egendom bara inom ett begränsat geografiskt område, ska *företagsnamnet* ange området för bolagets verksamhet men ordet ömsesidig får utelämnas.

Bolagets styrelse får anta *ett särskilt företagsnamn*. *Ett särskilt företagsnamn* får inte innehålla ordet ömsesidig.

Företagsnamnet ska tydligt skilja sig från *företagsnamn* som är införda i det register som avses i 14 kap. 1 §. I övrigt finns bestämmelser om registreringen i *lagen* (2018:000) om *företagsnamn*.

13 kap.

Firma

Företagsnamn

Lydelse enligt prop. 2017/18:185

Föreslagen lydelse

39 §

I stället för bestämmelserna i 20 kap. 1 § första stycket första meningen och 2 § lagen (2018:000) om ekonomiska föreningar om en förenings *firma* gäller för försäkringsföreningar att dess *firma* ska innehålla ordet

I stället för bestämmelserna i 20 kap. 1 § första stycket första meningen och 2 § lagen (2018:000) om ekonomiska föreningar om en förenings *företagsnamn* gäller för försäkringsföreningar att dess *företagsnamn*

försäkringsförening och att ordet försäkringsförening eller en förkortning av det uttrycket inte får finnas med i *en bifirma*.

Endast försäkringsföreningar får i *sin firma* använda uttrycket försäkringsförening.

ska innehålla ordet försäkringsförening och att ordet försäkringsförening eller en förkortning av det uttrycket inte får finnas med i *ett särskilt företagsnamn*.

Endast försäkringsföreningar får i *sitt företagsnamn* använda uttrycket försäkringsförening.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2.39 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:602) om överlämnande av allmänna handlingar för förvaring

Härigenom föreskrivs att 6 § och rubriken närmast före 6 § lagen (2015:602) om överlämnande av allmänna handlingar för förvaring ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anmälan av firmaändring

Anmälan av ändring av ett företagsnamn

6 §

Om ett enskilt organ som förvarar allmänna handlingar från en statlig myndighet ändrar *sin firma*, ska organet genast anmäla ändringen till den statliga arkivmyndigheten.

Om ett enskilt organ som förvarar allmänna handlingar från en statlig myndighet ändrar *sitt företagsnamn*, ska organet genast anmäla ändringen till den statliga arkivmyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2.40 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §¹

Patent- och marknadsdomstolen handlägger mål och ärenden enligt det som föreskrivs i

1. lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar, patentlagen (1967:837), lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar, lagen (1978:152) om svensk domstols behörighet i vissa mål på patenträttens område m.m. och växtförädlarrättslagen (1997:306),

2. lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, mönsterskyddslagen (1970:485), *firmalagen* (1974:156), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter, varumärkeslagen (2010:1877) och lagen (2017:322) om medling i vissa upphovsrättstvister,

2. lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, mönsterskyddslagen (1970:485), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter, varumärkeslagen (2010:1877), lagen (2017:322) om medling i vissa upphovsrättstvister, *lagen (2018:000) om företagsnamn och lagen (2018:000) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel,*

3. konkurrenslagen (2008:579), marknadsföringslagen (2008:486), lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare, lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden, lagen (2000:1175) om talerätt för vissa utländska konsumentmyndigheter och konsumentorganisationer, försäkringsavtalslagen (2005:104), lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet, lagen (2010:510) om lufttransporter, lagen (2010:1350) om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden, lagen (2014:836) om näringsförbud, lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar, konkurrensskadelagen (2016:964) och lagen (2016:977) om kollektiv förvaltning av upphovsrätt, och

4. annan lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse 2017:324.

2.41 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:000) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 §, 3 kap. 1 §, 8 kap. 33 och 41 §§, 11 kap. 12 §, 16 kap. 6, 32 och 38 §§, 20 kap. 1–4 §§, 23 kap. 1 och 2 §§, rubriken till 20 kap. och rubrikerna närmast före 20 kap. 1–3 §§ lagen (2018:000) om ekonomiska föreningar ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2017/18:185 Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om ekonomiska föreningar.
Bestämmelserna avser

- bildande av en ekonomisk förening (2 kap.),
- föreningens stadgar (3 kap.),
- medlemmar i föreningen (4 kap.),
- medlemsförteckning (5 kap.),
- föreningsstämma (6 kap.),
- föreningens ledning (7 kap.),
- revision (8 kap.),
- särskild granskning (9 kap.),
- medlemsinsatser (10 kap.),
- förlagsinsatser (11 kap.),
- värdeöverföring från föreningen (12 kap.),
- vinstutdelning (13 kap.),
- gottgörelse (14 kap.),
- minskning av reservfonden (15 kap.),
- fusion (16 kap.),
- likvidation (17 kap.),
- upplösning utan föregående likvidation (18 kap.),
- registrering (19 kap.),
- *firma* (20 kap.),
- *företagsnamn* (20 kap.),
- skadestånd (21 kap.),
- straff och vite (22 kap.),
- överklagande (23 kap.).

3 kap.

1 §

Föreningens stadgar ska innehålla uppgifter om

1. föreningens *firma*,
1. föreningens *företagsnamn*,
2. den ort i Sverige där föreningens styrelse ska ha sitt säte,
3. den verksamhet som föreningen ska bedriva,
4. vilken obligatorisk insats som varje medlem ska delta med, hur insatsen ska fullgöras och i vilken utsträckning som en medlem får delta i föreningen med en överinsats,
5. antalet, eller lägsta och högsta antalet, styrelseledamöter, revisorer och eventuella suppleanter och tiden för deras uppdrag,
6. hur en föreningsstämma ska sammankallas,
7. de ärenden som ska förekomma på en ordinarie föreningsstämma,

8. den tid som föreningens räkenskapsår ska omfatta,
9. grunderna för hur föreningens vinst ska fördelas, och
10. hur föreningens återstående tillgångar ska fördelas när föreningen upplöses.

8 kap.

33 §

Revisionsberättelsens inledning ska innehålla uppgifter om

1. föreningens *firma* och organisationsnummer, 1. föreningens *företagsnamn* och organisationsnummer,
2. vilken räkenskapsperiod som revisionsberättelsen avser, och
3. revisorns etableringsort eller hemort.

Revisionsberättelsen ska vara undertecknad av revisorn och innehålla en uppgift om vilken dag som revisionen avslutades.

41 §

I fråga om koncernrevisionsberättelsen tillämpas 32 § första stycket om tidpunkten för lämnande av revisionsberättelsen och 33 § första stycket 2 och 3 och andra stycket, 34 §, 35 § första stycket 1 och 38 och 39 §§ om revisionsberättelsens innehåll. Bestämmelserna i 34 § första stycket tillämpas dock inte i fråga om en hållbarhetsrapport för koncernen. I den delen ska revisionsberättelsen i stället innehålla ett uttalande om huruvida en rapport har upprättats eller inte.

Koncernrevisionsberättelsens inledning ska innehålla uppgifter om moderföreningens *firma* och organisationsnummer. Koncernrevisionsberättelsens inledning ska innehålla uppgifter om moderföreningens *företagsnamn* och organisationsnummer.

Revisorn ska på koncernredovisningen göra en hänvisning till koncernrevisionsberättelsen. Om revisorn anser att koncernbalansräkningen eller koncernresultaträkningen inte bör fastställas, ska revisorn anteckna även det på koncernredovisningen.

11 kap.

12 §

För varje förlagsinsats ska föreningen utfärda ett förlagsandelsbevis. Beviset ska ställas till viss man, till innehavaren eller till viss man eller order och innehålla uppgifter om

1. föreningens *firma*, 1. föreningens *företagsnamn*,
2. nummer eller annan beteckning för beviset,
3. insatsens storlek,
4. den rätt till utdelning som insatsen medför,
5. sättet för inlösen och utbetalning av utdelning,
6. stadgelsebestämmelser som avses i 2 § andra stycket första meningen, och
7. den ogiltighet som följer av 2 § andra stycket andra meningen.

Förlagsandelsbeviset ska undertecknas av föreningen. Styrelseledamöters eller firmatecknares namnteckning får återges genom tryckning eller på liknande sätt. Bestämmelsen i 1 kap. 15 § ska inte tillämpas.

Av 4 kap. 5 § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument framgår att förlagsandelsbevis inte får utfärdas för förlagsandelar som har registrerats enligt den lagen.

16 kap.

6 §

I fusionsplanen ska det för varje förening anges

1. *firma*, organisationsnummer 1. *företagsnamn*, organisations-
och den ort där styrelsen ska ha sitt nummer och den ort där styrelsen
säte, ska ha sitt säte,

2. den planerade tidpunkten för föreningens upplösning, när det gäller
en överlåtande förening,

3. de särskilda förmåner som medlemmar i någon av föreningarna i
förekommande fall ska ha, och

4. vilka rättigheter i den övertagande föreningen som innehavare av
värdepapper med särskilda rättigheter i en överlåtande förening ska ha
eller vilka åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för de nämnda
innehavarna.

I fusionsplanen ska det även lämnas en redogörelse för de omständig-
heter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för
föreningarna. Om medlemmar i någon av föreningarna ska ha särskilda
förmåner i samband med fusionen, ska det framgå av redogörelsen hur
förmånerna har bestämts.

32 §

En fusionsplan enligt 31 § ska innehålla uppgifter om

1. de fusionerande föreningarnas 1. de fusionerande föreningarnas
form, *firma* och säte, form, *företagsnamn* och säte,

2. utbytesförhållandena mellan andelar och förekommande värde-
papper i överlåtande respektive övertagande förening och eventuell
kontant betalning,

3. de villkor som ska gälla för tilldelning av andelar och
förekommande värdepapper i den övertagande föreningen,

4. den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för syssel-
sättningen,

5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor som andelar och före-
kommande värdepapper medför rätt till utdelning i den övertagande
föreningen,

6. från vilken tidpunkt som de fusionerande föreningarnas transak-
tioner bokföringsmässigt ska anses ingå i den övertagande föreningen,

7. vilka rättigheter i den övertagande föreningen som innehavare av
särskilda rättigheter i den överlåtande föreningen ska ha eller vilka
åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för innehavarna,

8. arvode och andra särskilda förmåner som med anledning av fusionen
ska lämnas till en styrelseledamot, verkställande direktör eller mot-
svarande befattningshavare eller till den som utför granskning enligt 34 §
eller 35 § första stycket 2,

9. stadgarna för den övertagande föreningen,

10. värdet av de tillgångar och skulder som ska överföras till den över-
tagande föreningen och de överväganden som har gjorts vid värderingen,
och

11. datum för de räkenskaper som har legat till grund för att fastställa
villkoren för fusionen.

I förekommande fall ska fusionsplanen också innehålla en uppgift om hur arbetstagarna deltar i den process genom vilken formerna för arbetstagarnas medverkan i den övertagande föreningen beslutas.

Vid kombination ska fusionsplanen också innehålla uppgifter om den övertagande föreningens form, *firma* och säte.

Vid kombination ska fusionsplanen också innehålla uppgifter om den övertagande föreningens form, *företagsnamn* och säte.

38 §

I anmälan om registrering enligt 37 § ska det lämnas uppgifter om

1. form, *firma* och säte för var och en av de fusionerande föreningarna,

1. form, *företagsnamn* och säte för var och en av de fusionerande föreningarna,

2. de register där föreningarna är registrerade och de nummer som används för identifiering i registren,

3. hur borgenärer och i förekommande fall medlemmar ska gå till väga för att utöva sina rättigheter samt de adresser där det kostnadsfritt finns tillgång till fullständig information om detta förfarande, och

4. föreningarnas adresser.

När registreringen kungörs enligt 19 kap. 5 §, ska kungörelsen innehålla de uppgifter som avses i första stycket 1–3.

20 kap. *Firma*

20 kap. *Företagsnamn*

Firma

Företagsnamn

1 §

En ekonomisk förenings *firma* ska innehålla orden ekonomisk och förening eller förkortningen ek. för. I *firman* får inte ordet bolag eller något annat som betecknar ett bolagsförhållande finnas med på ett sätt som kan leda till missförståndet att det är ett bolag som innehar *firman*. *Firman* ska tydligt skilja sig från andra *firmor* som är införda i föreningsregistret och ännu är bestående.

Om föreningens *firma* ska registreras på två eller flera språk, ska varje lydelse anges i stadgarna.

En ekonomisk förenings *företagsnamn* ska innehålla orden ekonomisk och förening eller förkortningen ek. för. I *företagsnamnet* får inte ordet bolag eller något annat som betecknar ett bolagsförhållande finnas med på ett sätt som kan leda till missförståndet att det är ett bolag som innehar *företagsnamnet*. *Företagsnamnet* ska tydligt skilja sig från andra *företagsnamn* som är införda i föreningsregistret och ännu är bestående.

Om föreningens *företagsnamn* ska registreras på två eller flera språk, ska varje lydelse anges i stadgarna.

Bifirma

Särskilt företagsnamn

2 §

Föreningens styrelse kan anta *en* eller flera *bifirmor*. Bestämmelserna i 1 § om *firma* gäller även *bifirma*. Uttrycket ekonomisk förening eller en förkortning av detta uttryck får dock inte finnas med i *en bifirma*.

Föreningens styrelse kan anta *ett* eller flera *särskilda företagsnamn*. Bestämmelserna i 1 § om *företagsnamn* gäller även *särskilt företagsnamn*. Uttrycket ekonomisk förening eller en förkortning av detta uttryck får dock inte finnas med i *ett särskilt företagsnamn*.

Andra bestämmelser om firma

Andra bestämmelser om företagsnamn

3 §

Bestämmelser om registrering av en ekonomisk förenings *firma* finns även i *firmalagen (1974:156)*. I den lagen finns också bestämmelser om förbud mot användning av *firma* och om *hävande av firmaregistrering*.

Bestämmelser om registrering av en ekonomisk förenings *företagsnamn* finns även i *lagen (2018:000) om företagsnamn*. I den lagen finns också bestämmelser om förbud mot användning av *företagsnamn* och om *hävning av registreringen av företagsnamnet*.

4 §

Skriftliga handlingar som utfärdas för en ekonomisk förening ska undertecknas med föreningens *firma*, om *firman* inte framgår på något annat sätt.

Skriftliga handlingar som utfärdas för en ekonomisk förening ska undertecknas med föreningens *företagsnamn*, om *företagsnamnet* inte framgår på något annat sätt.

Om styrelsen eller någon annan ställföreträdare för föreningen har utfärdat en handling utan firmateckning, är de som har undertecknat handlingen solidariskt ansvariga för skyldigheter enligt handlingen.

Andra stycket gäller inte, om

1. det av handlingens innehåll framgår att den har utfärdats för föreningens räkning, eller

2. det av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick att den utfärdades för föreningen och mottagaren av handlingen får ett behörigt undertecknat godkännande av handlingen så snart som möjligt efter det att han eller hon har begärt det eller gjort personligt ansvar gällande mot undertecknarna av handlingen.

23 kap.

1 §

Bolagsverkets beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol, om verket har

1. prövat en ansökan enligt 6 kap. 16 § om att kalla till föreningsstämma,

2. prövat en ansökan enligt 7 kap. 16 § om att utse en ersättare för en styrelseledamot,

3. prövat en ansökan enligt 8 kap. 9, 10, 29, 30 eller 31 § om att utse eller entlediga en revisor,

4. beslutat enligt 8 kap. 17 § första stycket att en förening ska ha en revisor som är auktoriserad eller godkänd revisor eller utsett en viss revisor enligt 8 kap. 17 § andra stycket,

5. prövat en ansökan enligt 9 kap. 2 eller 3 § om att utse en särskild granskare,

6. prövat ett tillståndsärende enligt 7 kap. 8, 30 eller 38 §, 8 kap. 11, 14 eller 22 §, 15 kap. 1 § 2 eller 16 kap. 18 §,

7. förklarat enligt 16 kap. 26 § att en fusion har fallit,

8. vägrat att utfärda ett intyg enligt 16 kap. 42 §,

9. tagit bort en förening ur föreningsregistret enligt 18 kap. 8 §,

10. skrivit av en anmälan om registrering enligt 19 kap. 3 § eller vägrat registrering av något annat än *en firma*,

10. skrivit av en anmälan om registrering enligt 19 kap. 3 § eller vägrat registrering av något annat än *ett företagsnamn*,

11. avregistrerat någon enligt 19 kap. 9 §, eller

12. förelagt eller dömt ut vite enligt 22 kap. 3 §.

Ett överklagande ska ha kommit in till Bolagsverket inom två månader från dagen för beslutet.

2 §

Om Bolagsverket har vägrat registrering av *en firma* får beslutet överklagas till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in till Bolagsverket inom två månader från dagen för beslutet.

Om Bolagsverket har vägrat registrering av *ett företagsnamn* får beslutet överklagas till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in till Bolagsverket inom två månader från dagen för beslutet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

3 Ärendet och dess beredning

Den 16 december 2015 antog Europaparlamentet och rådet ett nytt varumärkesdirektiv¹. Direktivet finns i svensk och engelsk lydelse i *bilagorna 1–3*. EU:s medlemsstater ska ha genomfört direktivet senast den 14 januari 2019.

Regeringen gav i maj 2015 en särskild utredare i uppdrag att ta fram ett förslag till hur direktivet ska genomföras i Sverige. Utredaren skulle också analysera hur de ändringar i varumärkeslagen som föranleds av direktivet förhåller sig till firmarätten. I mån av tid skulle uppdraget dessutom omfatta en redaktionell översyn av fimalagstiftningen, liksom en analys av om regleringen av skyddet för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel i varumärkeslagen behöver ändras med hänsyn till vissa internationella handelsavtal. Vidare skulle utredaren analysera reglerna om skydd för allmänt kända konstnärsnamn och likartade namn och bedöma om det finns behov av lagändringar.

Utredningen tog namnet 2015 års varumärkesutredning. Uppdraget redovisades i november 2016 i betänkandet En känneteckensrättslig reform (SOU 2016:79). En sammanfattning av betänkandet finns i *bilaga 4*. Betänkandets lagförslag finns i *bilaga 5*.

Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 6*. Remissyttrandena finns tillgängliga i lagstiftningsärendet (Ju2016/08020/L3).

I Europeiska kommissionens regi har ett möte hållits om genomförandet av direktivet. Dessutom har överläggningar om genomförandet hållits med företrädare för berörda departement i de andra nordiska länderna.

I lagrådsremissen behandlas de lagförslag som läggs fram i betänkandet.

4 Allmänna utgångspunkter

4.1 Varumärken och företagsnamn

Betydelsen av varumärken och företagsnamn för näringslivet och konsumenter

Varumärken har stor betydelse för företagens möjligheter att nå framgång. Genom att använda varumärken kan företag identifiera och marknadsföra sig och sina varor och tjänster och på så sätt nå ut till kunder. Många varumärken representerar betydande ekonomiska värden för innehavaren, grundat på stora investeringar. De kan ofta vara ett företags mest värdefulla tillgång. Varumärken fyller även en viktig funktion för

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2436 av den 16 december 2015 för tillnärmning av medlemsstaternas varumärkeslagstiftning.

konsumenter genom att de gör det lättare att välja de varor och tjänster som motsvarar konsumentens önskemål.

Varumärkenas betydelse för en väl fungerande inre marknad har uppmärksammats sedan länge inom EU och det finns gemensamma regler på området sedan slutet av 1980-talet. Det nya varumärkesdirektivet innebär att ytterligare steg tas för att förbättra villkoren för näringslivet genom att reglerna om varumärken blir modernare och enklare att använda. Från svensk sida har man deltagit aktivt i arbetet med det nya direktivet som medför att varumärkesrätten blir mer likalydande inom unionen.

Även företagsnamn har en viktig funktion. Genom sitt företagsnamn kan en näringsidkare särskilja sin verksamhet från andra näringsidkares. Det är vanligt att företag använder sitt företagsnamn som enda kännetecken, både för verksamheten som sådan och som kännetecken för de varor och tjänster som företaget erbjuder. Ett företagsnamn har därför ofta samma funktion som ett varumärke. Det är också skälet till att lagstiftningen på dessa områden i stor utsträckning är samordnad. I likhet med vad som gäller för varumärken kan företagsnamnet vara en värdefull tillgång för ett företag. Det är mot den bakgrunden angeläget att det finns en ändamålsenlig lagstiftning på området som är lätt att förstå och tillämpa.

De svenska reglerna om varumärken och företagsnamn

Bestämmelser om varumärken och andra varukännetecken finns främst i varumärkeslagen (2010:1877). Kompletterande bestämmelser om förfarandet i varumärkesärenden finns i varumärkesförordningen (2011:594).

Rätten till ett varukännetecken ger innehavaren en ensamrätt att använda kännetecknet i näringsverksamhet som symbol för innehavarens varor och tjänster. Ensamrätten gäller som huvudregel i förhållande till samma eller liknande kännetecken som används för varor eller tjänster av samma eller liknande slag om det finns en risk för förväxling. Kända varukännetecken ges dessutom ett utökat skydd som innebär att ensamrätten kan göras gällande även om kännetecknet används för andra slags varor eller tjänster. Ensamrätten uppkommer genom registrering hos Patent- och registreringsverket eller genom inarbetning. Ett varukännetecken ska anses inarbetat om det är känt inom en betydande del av den krets som det riktar sig till. Det är också möjligt att få skydd i Sverige genom en internationell varumärkesregistrering. Registreringen av ett varumärke gäller i tio år, men den kan förnyas ett obegränsat antal gånger. Under vissa förutsättningar kan en registrering upphävas, t.ex. om varumärket registrerats i strid med lagen. Ensamrätten till ett varukännetecken som inte är registrerat upphör när det inte längre är känt på det sätt som krävs för att det ska anses inarbetat.

Firmalagen (1974:156) innehåller generella bestämmelser om företagsnamn (firma) och andra näringskännetecken. Rätten till ett näringskännetecken innebär att ingen annan än innehavaren i näringsverksamhet får använda tecknet, eller ett liknande tecken, för sådan verksamhet som innehavaren bedriver. Ensamrätten är utformad på i huvudsak samma sätt som ensamrätten till ett varukännetecken. I likhet med vad som gäller för varukännetecken ges kända näringskännetecken ett utökat skydd. Ensamrätten kan uppkomma genom registrering eller inarbetning. Registrering sker

huvudsakligen hos Bolagsverket men också hos andra registreringsmyndigheter. Vilken myndighet som ansvarar för registreringen är beroende av vilken företagsform som är aktuell.

Registreringen av ett företagsnamn behöver inte förnyas utan kan bestå under obegränsad tid. Av lagen framgår under vilka förutsättningar en registrering av ett företagsnamn kan upphävas.

För att skydda ensamrätten till varukännetecken och näringskännetecken kan flera sanktioner komma i fråga vid intrång i ensamrätten. I varumärkeslagen och fimalagen finns bestämmelser om straffansvar och skadeståndsskyldighet. Vidare kan en domstol vid vite förbjuda den som gör eller medverkar till ett intrång att fortsätta med det. Det finns också bestämmelser om andra skydds- och säkerhetsåtgärder, såsom förstörande av egendom, informationsföreläggande och intrångsundersökning.

Varumärkesrätten bygger på EU-regler

Varumärkesrätten är nationell, dvs. det skydd som svensk rätt ger en varumärkesinnehavare omfattar i princip bara Sverige. Samtidigt är varumärkena sådana att de lätt kan användas i flera länder. Den omfattande internationella handeln har medfört att många företag söker varumärkeskydd utomlands, genom nationella eller internationella förfaranden. En följd av det är att varumärkesrätten allt eftersom har kommit att harmoniseras mer och mer. Särskilt samarbetet inom EU har haft stor betydelse för utformningen och tillämpningen av den svenska varumärkesrätten. På varumärkesområdet finns det också flera internationella konventioner som Sverige är anslutet till.

Varumärkesrätten inom EU regleras hittills genom två centrala rättsakter – 2008 års varumärkesdirektiv² och EU:s varumärkesförordning³ från 2017. Både direktivet och förordningen är kodifieringar (sammanslagningar) av tidigare direktiv respektive förordningar på området. Syftet med 2008 års direktiv är att EU:s medlemsstater i flera viktiga avseenden ska ha enhetliga nationella regler. Framför allt reglerar direktivet frågor om vad som behövs för att kunna få och vidmakthålla en registrering av ett varumärke och frågor om omfattningen av ensamrätten.

I EU:s varumärkesförordning finns bestämmelser om en särskild ordning på EU-nivå för registrering av varumärken, s.k. EU-varumärken. Ett EU-varumärke gäller inom hela unionen och registreras hos EU:s immaterialrättsmyndighet (European Union Intellectual Property Office, EUIPO). Förfarandet har funnits sedan mitten av 1990-talet och används i betydande utsträckning av svenska företag. Förutsättningarna för registrering och förfarandet vid registrering är fristående från den nationella varumärkesrätten och regleras i princip uteslutande i förordningen.

I samband med att det nya varumärkesdirektivet antogs i december 2015 antogs också ändringar i EU:s varumärkesförordning. Ändringarna

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/95/EG av den 22 oktober 2008 om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken.

i förordningen trädde i kraft den 23 mars 2016 och har lett till vissa anpassningar i svensk rätt (se prop. 2015/16:123 och prop. 2016/17:221).

Företagsnamnsrätten har inte varit föremål för internationell harmonisering på samma sätt som varumärkesrätten. Någon särskild reglering av företagsnamnsrätten finns inte inom EU. Rätten till företagsnamn berörs dock i varumärkesdirektivet och i EU:s varumärkesförordning, bl.a. när det gäller vad som kan utgöra hinder mot registrering av varumärken och grund för upphävande av varumärkesregistreringar.

Utöver EU:s varumärkesdirektiv och varumärkesförordning är det s.k. civilrättsliga sanktionsdirektivet⁴ en rättsakt av betydelse på området. Det syftar till att underlätta för rättighetshavare att ingripa mot den som begår intrång i en rättighet. Direktivet är tillämpligt i fråga om alla intrång i immateriella rättigheter som skyddas enligt EU-rätten eller svensk rätt. Det omfattar alltså både varumärken och företagsnamn.

4.2 Det nya varumärkesdirektivet

Direktivet innebär moderniseringar och förenklingar

Det nya varumärkesdirektivet är en omarbetning av 2008 års varumärkesdirektiv. Det övergripande syftet med omarbetningen är att främja innovation och ekonomisk tillväxt genom att göra reglerna mer tillgängliga och ändamålsenliga för användarna. Ändringarna ska bl.a. leda till lägre kostnader, snabbare förfaranden samt ökad förutsebarhet och rättssäkerhet. Direktivet innebär dels en fördjupad harmonisering av den materiella varumärkesrätten, dels nya gemensamma regler när det gäller förfarandena vid registrering av ett varumärke och hävning av en varumärkesregistrering. Förfarandena omfattas inte av 2008 års direktiv utan regleras hittills uteslutande på nationell nivå. Vidare finns det nya bestämmelser om kollektiv-, garanti- och kontrollmärken, liksom regler om varumärken som förmögenhetsobjekt, t.ex. vid överlåtelse. Även om det inte är fråga om någon fullharmonisering av hela rättsområdet, innebär det nya direktivet att varumärkesrätten i stor utsträckning blir likalydande inom EU. Direktivet reglerar i princip uttömmande vad som krävs för att få och vidmakthålla en varumärkesregistrering och omfattningen av innehavarens ensamrätt. Dessutom är förutsättningarna för registrering och grunderna för hävning uttömmande, låt vara att vissa bestämmelser är frivilliga för medlemsstaterna att införa. I andra delar är direktivet mer allmänt utformat och i dessa delar är det upp till medlemsstaterna att bestämma den närmare utformningen av den nationella regleringen. Det gäller t.ex. vad som ska gälla vid överlåtelse av varumärken och vissa av bestämmelserna om förfarandena vid registrering och hävning.

Regeringen välkomnar de nya EU-reglerna. För att svenska företag ska kunna konkurrera på bästa sätt på den europeiska marknaden behövs det regler som är enkla, förutsebara och rättssäkra. Direktivet innebär i flera avseenden en modernisering och förenkling av varumärkesrätten. Som

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter.

många remissinstanser framhåller är det positivt med mer enhetliga regler inom EU eftersom det gynnar företag med verksamhet i både Sverige och andra EU-länder. Det underlättar därigenom internationell handel och ger bättre förutsättningar för svenska företag att exportera. Det gör det också lättare för utländska företag att verka i Sverige vilket kan leda till ökade investeringar i landet.

Det finns ett nära samband mellan den nationella varumärkesrätten och regleringen om EU-varumärken och många bestämmelser är likalydande i direktivet och förordningen. En av de bärande tankarna bakom varumärkesreformen är också att direktivet – och därmed den nationella varumärkesrätten – ska närma sig vad som gäller för EU-varumärken. Att reglerna liknar varandra innebär fördelar för de många svenska företag som registrerar varumärken både i Sverige och på EU-nivå. Det kan bl.a. resultera i tids- och kostnadsbesparingar för de företag som efter hand vill expandera och skydda sitt varumärke i andra EU-länder.

Sammantaget bedömer regeringen att de nya varumärkesreglerna kan främja handel och skapa förutsättningar för ökad export och ekonomisk tillväxt.

Närmare om genomförandet av direktivet

Ett EU-direktiv är bindande med avseende på det resultat som ska uppnås men överlåter åt medlemsstaterna att bestämma formen och tillvägagångssättet för genomförandet.

Många bestämmelser i 2008 års direktiv överförs i princip oförändrade till det nya direktivet. Skyldigheten att genomföra det nya direktivet gäller bara de bestämmelser som innebär ändringar i förhållande till tidigare, medan skyldigheten att genomföra de oförändrade bestämmelserna följer av 2008 års direktiv. I dessa delar görs som utgångspunkt inga nya ställningstaganden. I vissa fall kan det emellertid finnas behov av författningsändringar som inte direkt föranleds av det nya direktivet.

En särskild fråga är hur nära den svenska lagtexten ska ansluta till texten i direktivet. Många centrala bestämmelser i varumärkeslagen är i dag utformade i nära överensstämmelse med 2008 års direktiv. Det är därför en naturlig utgångspunkt att de bestämmelserna även fortsättningsvis bör vara utformade i nära anslutning till direktivet. Det gäller särskilt de bestämmelser som innebär rättigheter och skyldigheter för enskilda, t.ex. de som reglerar det grundläggande immaterialrättsliga skyddet. En sådan lagstiftningsteknik underlättar en EU-konform tolkning, dvs. en tolkning i enlighet med de bakomliggande EU-reglerna.

Liksom 2008 års varumärkesdirektiv omfattar det nya direktivet bara registrerade varumärken. Inarbetade varukännetecken regleras endast med avseende på deras förhållande till registrerade varumärken. I varumärkeslagen tillämpas med några undantag samma regler för såväl registrerade varumärken som inarbetade varukännetecken. Direktivets bestämmelser bör därför som utgångspunkt vara tillämpliga även för inarbetade varukännetecken, om det inte finns skäl som talar för att undanta sådana kännetecken.

Regeringen lämnar i lagrådsremissen de förslag till lagändringar som bedöms behövas för att genomföra det nya varumärkesdirektivet. Detta bör göras med ändringar i varumärkeslagen. I övriga delar görs bedöm-

ningen att svensk rätt, i vissa fall efter förordningsändringar, uppfyller direktivets krav.

Hänvisningar till EU:s varumärkesförordning

En hänvisning i en författning till en EU-förordning kan utformas så att den antingen avser den vid varje tidpunkt gällande lydelsen av förordningen (s.k. dynamisk hänvisning) eller så att den avser förordningen i en viss angiven lydelse (s.k. statisk hänvisning). Vid författningsskrivning är utgångspunkten att man använder sig av statiska hänvisningar. En följd av att ha statiska hänvisningar blir att om EU-bestämmelserna ändras behöver lagstiftaren överväga om någon ändring ska göras i den nationella lagstiftningen.

I de bestämmelser i varumärkeslagen som föreslås med anledning av direktivet finns nya hänvisningar till EU:s varumärkesförordning på tre ställen (2 kap. 30 § första stycket 1, 3 kap. 1 a § första stycket 1 och 10 kap. 7 §). I de första två fallen fyller hänvisningen endast funktionen att informera om att EU:s varumärkesförordning är tillämplig och inte varumärkeslagen. Det saknar betydelse vilken lydelse av förordningen som hänvisningen sker till varför det är mest ändamålsenligt att välja en dynamisk hänvisning. I det sista fallet syftar hänvisningen till att reglera förutsättningarna för att kunna nå framgång med en intrångstalan mot den som använder ett yngre EU-varumärke. Hänvisningen är i det fallet av saklig karaktär vilket skulle kunna tala för en statisk hänvisning. En konsekvens av att välja en statisk hänvisning i detta fall skulle dock vara att om de aktuella bestämmelserna i förordningen ändras, utan att en motsvarande ändring görs i den svenska lagstiftningen, kan det leda till en felaktig utgång i ett mål om intrång mot den som använder ett EU-varumärke. Regeringen anser att detta inte är ändamålsenligt. Hänvisningen till förordningen bör därmed även i detta fall vara dynamisk.

När det gäller valet av hänvisningsteknik i övriga bestämmelser i varumärkeslagen, lagen om företagsnamn och lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel bör inga ändringar göras i förhållande till vad som gäller i dag (jfr prop. 2015/16:32 s. 22, prop. 2015/16:123 s. 21 och 22 och prop. 2016/17:221 s. 10).

5 Varumärkesrättens omfattning

5.1 Bestämmelserna om vad som kan utgöra ett varumärke moderniseras

Regeringens förslag: Ett varumärke ska kunna bestå av alla tecken som har särskiljningsförmåga och som tydligt kan återges i Patent- och registreringsverkets varumärkesregister. Det ska inte längre krävas att ett tecken kan återges grafiskt för att kunna utgöra ett varumärke.

Färger och ljud ska läggas till i uppräknningen av exempel på tecken som kan utgöra ett varumärke.

Ensamrätt ska inte kunna förvärfvas till ett kännetecken som endast utgörs av en form eller annan egenskap som följer av varans art, är nödvändig för att varan ska uppnå ett tekniskt resultat eller ger varan ett betydande värde.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens (se betänkandet s. 225–228).

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem. *Svea hovrätt (Patent- och marknadsöverdomstolen)* föreslår att bestämmelsen om vad som kan utgöra ett varumärke utformas på samma sätt som i direktivet.

Skälen för regeringens förslag

Även tecken som inte kan återges grafiskt ska kunna registreras som varumärken

Enligt svensk rätt kan ett varumärke bestå av alla tecken som kan återges grafiskt, t.ex. ord, figurer, bokstäver, siffror eller formen på en vara, förutsatt att tecknen har särskiljningsförmåga (1 kap. 4 § varumärkeslagen). Regleringen bygger på 2008 års varumärkesdirektiv.

I det nya direktivet moderniseras bestämmelsen om vad som kan utgöra ett varumärke (artikel 3). Till att börja med tydliggörs att färger och ljud kan utgöra varumärken. Det innebär ingen saklig ändring utan är bara ett klagörande av vad som redan gäller. Av större betydelse är att det nuvarande kravet om grafisk återgivning slopas. Kravet har i praktiken inneburit att varumärken som inte i sig kan uppfattas visuellt på ett papper eller en skärm, t.ex. ett ljud, måste återges grafiskt med hjälp av figurer, linjer eller bokstäver. Enligt direktivet ska det i stället krävas att tecknet kan återges i varumärkesregistret på ett sätt som gör det möjligt för behöriga myndigheter och allmänheten att klart och tydligt avgöra föremålet för skyddet.

Kravet på återgivning i just en grafisk form har med tiden blivit föråldrat. Det bör därför i enlighet med direktivet införas ett mera flexibelt och allmänt tillämplbart krav i varumärkeslagen. Det gör det lättare att registrera varumärken som inte består av traditionella ord eller figurer, t.ex. ljudvarumärken eller varumärken som rör sig. Exempelvis ska en notbild kunna återges genom en ljudfil, vilket kan leda till en tydligare återgivning. Den nya regleringen innebär också att kravet på återgivning blir teknikneutralt. Vilka tecken som kan utgöra varumärken kan alltså förändras över tid beroende på teknikens utveckling.

I likhet med utredningen anser regeringen att regleringen kan ges en något enklare utformning än i direktivet. Det föreslås därför att ett varumärke ska kunna bestå av alla tecken som har särskiljningsförmåga och tydligt kan återges i det varumärkesregister som förs av Patent- och registreringsverket. Färger och ljud bör dessutom läggas till i uppräknningen av exempel på vad som kan utgöra ett varumärke.

Kännetecken som består av en form eller annan egenskap

Det är inte möjligt att få ensamrätt till ett kännetecken som bara består av en form som följer av varans art. På samma sätt är det inte möjligt att få

ensamrätt till ett kännetecken som bara består av en form som är nödvändig för att uppnå ett tekniskt resultat eller som ger varan ett betydande värde (1 kap. 9 § och 2 kap. 4 § varumärkeslagen). Bestämmelsen motiveras av behovet av att hålla vissa former fritt tillgängliga för att uppnå en effektiv konkurrens på marknaden. Regleringen bygger på 2008 års direktiv.

I det nya direktivet görs ett tillägg i bestämmelsen som innebär att det utöver en varus form inte går att få ensamrätt till andra särskilda egenskaper hos varan (artikel 4.1 e). Tanken är att regleringen på detta sätt ska bli mera heltäckande. Tillägget ska ses mot bakgrund av att kravet på grafisk återgivning av ett varumärke tas bort. En motsvarande ändring bör göras i varumärkeslagen.

5.2 Rättigheter knutna till ett varukännetecken

Regeringens förslag: Det ska klargöras att ensamrätten till ett varukännetecken endast omfattar användning av tecknet för varor eller tjänster.

Ensamrätten till ett varukännetecken som här i landet är känt inom en betydande del av omsättningskretsen ska omfatta användning av identiska eller liknande tecken, om användningen utan skäligen anledning drar otillbörlig fördel av eller är till skada för varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, oavsett om användningen avser varor eller tjänster av samma, liknande eller annat slag.

I exemplifieringen över vad som utgör användning av ett tecken ska det läggas till att använda det som ett företagsnamn eller ett annat näringskännetecken eller som en del av ett företagsnamn eller ett annat näringskännetecken.

Ensamrätten till ett varukännetecken ska vidare omfatta transitering eller liknande tullåtgärd med varor av samma slag under ett tecken som är identiskt med eller som i väsentliga drag inte kan särskiljas från varukännetecknet. Detta ska dock inte gälla om innehavaren av varukännetecknet saknar rätt enligt lagen i destinationslandet att hindra att varorna släpps ut på marknaden där.

Den som begår varumärkesintrång genom transitering eller en liknande tullåtgärd ska inte kunna dömas till ansvar för brott.

Det ska slutligen införas bestämmelser om att rätten till ett yngre registrerat varumärke ska gälla vid sidan av en äldre rätt till ett varukännetecken om den yngre rättigheten är en s.k. mellanliggande rättighet.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens (se betänkandet s. 228–240). Utredningens förslag om att utvidga ensamrätten vid transitering av varumärkesförfalskningar skiljer sig dock lagtekniskt från regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem.

Flera remissinstanser, däribland *Svea hovrätt (Patent- och marknadsöverdomstolen)*, *Stockholms tingsrätt (Patent- och marknadsdomstolen)*,

Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet, Företagarna och Svenska Föreningen för Immaterialrätt (SFIR), anser att det bör övervägas om utformningen av det s.k. korsvisa skyddet mellan varukännetecken och näringskännetecken bör ändras. Några remissinstanser, däribland *Patent- och registreringsverket (PRV)*, *Uppsala universitet* och *SFIR*, anser att det korsvisa skyddet bör ändras så att rätten till ett företagsnamn ska kunna hindra användningen av ett varukännetecken, bara om företagsnamnet också används som ett varukännetecken för företagets varor och tjänster. Denna faktiska användning ska också, enligt remissinstansernas förslag, vara en förutsättning för att företagsnamnet ska kunna utgöra hinder mot registrering av ett varumärke. PRV och Uppsala universitet uttrycker också vissa tveksamheter till om utformningen av det korsvisa skyddet mellan varukännetecken och näringskännetecken är förenligt med EU-rätten; bl.a. pekar PRV på unionsrättens förbud mot nationella regler som kan hindra handeln mellan medlemsländerna.

Lunds universitet, Uppsala universitet och *SFIR* delar utredningens bedömning att innehavarens möjlighet att förhindra transitering av varumärkesförfalskningar ska ses som en utvidgning av ensamrätten till ett varukännetecken, men föreslår en något annan utformning av lagtexten.

Läkemedelsindustriföreningen och *Svenska Föreningen mot Piratkopiering (SACG)* anser att förslaget om att inte straffbelägga intrång i transitsituationer begränsar varumärkesinnehavarens möjligheter att förhindra handel med varumärkesförfalskningar alltför mycket. SACG ifrågasätter också om förslaget är förenligt med Sveriges internationella åtaganden i frihandelsavtal.

SACG anser att det bör övervägas att införa en särskild bestämmelse i varumärkeslagen som genomför regleringen i direktivet om rätten att förbjuda förberedande åtgärder.

Skälen för regeringens förslag

Ensamrättens innebörd förtydligas

Ensamrätten till ett varukännetecken ger innehavaren rätt att hindra andra från att utan medgivande använda tecknet i näringsverksamhet. Innehavaren har ett grundläggande skydd som innebär att ingen annan får använda dels ett tecken som är identiskt med varukännetecknet för varor eller tjänster av samma slag, dels ett tecken som är identiskt med eller liknar varukännetecknet för varor eller tjänster av samma eller liknande slag om det finns en risk för förväxling (1 kap. 10 § första stycket 1 och 2). Vidare har ett känt varukännetecken ett utökat skydd på så sätt att innehavaren kan hindra att någon annan använder tecknet även om det inte är fråga om varor eller tjänster av samma eller liknande slag. Det krävs då att användningen drar otillbörlig fördel av eller utan skälig anledning är till skada för varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende (1 kap. 10 § första stycket 3).

Varumärkeslagens bestämmelser om ensamrättens omfattning bygger på 2008 års direktiv och är utformade i nära anslutning till direktivtexten. I det nya direktivet görs vissa ändringar när det gäller innebörden av ensamrätten (artikel 10). Den hittillsvarande frivilliga bestämmelsen om utökat skydd för kända varumärken blir nu obligatorisk för medlems-

staterna att genomföra. En sådan bestämmelse finns redan i svensk rätt. I övrigt är ändringarna främst klargöranden utifrån EU-domstolens praxis (med undantag för artikel 10.4 om ensamrätten vid transit som syftar till att ändra rättsläget i jämförelse med domstolens praxis). Bland annat förtydligas att det utökade skyddet för ett känt varumärke gäller oavsett om tecknet används för varor eller tjänster av samma, liknande eller annat slag (artikel 10.2 c). Varumärkeslagen uppfyller här i och för sig direktivets krav, eftersom det i lagen inte anges att skyddet gäller endast för vissa slags varor eller tjänster. Bestämmelsen är dock utformad på ett annat sätt än i direktivet.

Det förtydligas också i direktivet att varumärkesinnehavaren endast kan hindra att varumärket används i förhållande till varor eller tjänster (artikel 10.2). Detta får redan anses gälla i svensk rätt, men det framgår inte i alla delar uttryckligen av lagtexten.

Det är lämpligt att bestämmelserna om ensamrätten även fortsättningsvis är utformade i nära anslutning till det bakomliggande direktivet. Det gör det lättare att tillämpa lagen i enlighet med direktivet, vilket är av särskild vikt eftersom det handlar om den grundläggande innebörden av det immaterialrättsliga skyddet. Förtydligandena i direktivet bör därför föras in uttryckligen i lagen.

Utredningen föreslår också att bestämmelsen om det utökade skyddet för kända varukännetecken ska anpassas ytterligare till direktivtexten i ett avseende som inte är ändrat i förhållande till 2008 års direktiv. Enligt nuvarande ordning skiljer sig svensk rätt från direktivet eftersom rekvisitet ”utan skäl原因 anledning” bara är relevant vid bedömningen av om användningen av tecknet är till skada för varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende (s.k. urvattning). Av EU-domstolens praxis framgår emellertid att rekvisitet kan ha betydelse också vid prövningen av om användningen av tecknet drar otillbörlig fördel av varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende (s.k. snyltning), se EU-domstolens dom den 6 februari 2014 i mål nr C-65/12, *Leidseplein Beheer och de Vries*. Lagtexten bör därför anpassas till direktivets lydelse på det sätt som utredningen föreslår.

I direktivet klargörs vidare att ensamrätten till ett varumärke inte påverkar tidigare rättigheter, dvs. sådana rättigheter som har förvärvats före rätten till varumärket (artikel 10.2). Klargörandet syftar till att säkerställa att direktivet fullt ut överensstämmer med avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (TRIPs-avtalet) som slår fast att ensamrätten till ett registrerat varumärke inte får skada äldre rättigheter (se artikel 16.1 i TRIPs-avtalet). I varumärkeslagen finns redan en bestämmelse som ger uttryck för principen att företräde ska ges åt den rättighet som uppstod först (se 1 kap. 13 §). Någon ändring är därför inte nödvändig i detta fall.

Användning av ett företagsnamn omfattas av ensamrätten

I varumärkeslagen finns en uppräknning med exempel på vad som ska anses vara användning av ett varukännetecken, t.ex. att förse varor eller deras förpackningar med tecknet och att bjuda ut varor till försäljning (1 kap. 10 § andra stycket 1 och 2). Även i denna del är lagen utformad i nära anslutning till 2008 års direktiv.

I det nya direktivets uppräknning över vad som ska anses utgöra användning av ett tecken läggs det till användning av tecknet som ett företagsnamn eller som en del av ett företagsnamn (artikel 10.3 d). Ändringen innebär ett klargörande till följd av EU-domstolens praxis. Klargörandet rör det förhållandet att en varumärkesinnehavare kan hindra att ett tecken används som ett företagsnamn, om företagsnamnet används för att särskilja varor eller tjänster.

Varumärkeslagens uppräknning av vad som ska anses utgöra användning av ett varukännetecken innefattar inte användning av tecknet i ett företagsnamn eller ett annat näringskännetecken. Det står visserligen klart att sådan användning kan omfattas av ensamrätten genom det s.k. korsvisa skyddet, men det bör ändå anges uttryckligen i varumärkeslagens bestämmelse om ensamrättens omfattning. För att svensk rätt fullt ut ska anpassas till direktivet bör det också framgå att användning av en del av ett företagsnamn eller ett näringskännetecken, t.ex. den dominerande delen, kan utgöra användning av varukännetecknet.

I detta sammanhang kan också det korsvisa skyddet mellan varukännetecken och näringskännetecken uppmärksammas. Flera remissinstanser anser att utformningen av det bör ändras eller att det bör övervägas ytterligare om det bör ändras.

Det korsvisa skyddet innebär att den som innehar ett varumärke eller ett annat varukännetecken har ensamrätt till kännetecknet som näringskännetecken. Innehavaren kan alltså hindra att någon använder kännetecknet som företagsnamn. Den som innehar ett företagsnamn eller ett annat näringskännetecken har motsvarande ensamrätt till kännetecknet som varukännetecken (1 kap. 8 § första stycket varumärkeslagen och 2 a § första stycket firmalagen).

Ensamrätten till ett varumärke är i första hand knuten till de varor och tjänster som det registreras för. Ensamrätten till ett företagsnamn är i stället i första hand knuten till den verksamhet som det registreras för. Några av remissinstanserna anser att registrerade företagsnamn i Sverige har ett oproportionerligt starkt och brett skyddsomfång jämfört med registrerade varumärken. Det beror enligt remissinstanserna främst på att det ställs strängare krav på vilka varor och tjänster ett varumärke registreras för än på vilken verksamhet ett företagsnamn registreras för och att kraven på särskiljningsförmåga skiljer sig åt. Det framhålls bl.a. att det korsvisa skyddet medför att företag kan kringgå reglerna om varumärken genom att låta registrera företagsnamn med breda verksamhetsbeskrivningar för att åstadkomma ett så brett varumärkesrättsligt skydd som möjligt. Vidare framhåller remissinstanserna att kraven på användning av varumärken respektive företagsnamn skiljer sig åt. Det finns t.ex. möjlighet till partiell hävning av registreringen av ett varumärke beträffande vissa varor och tjänster. Någon motsvarande möjlighet till hävning av en viss del av verksamheten för ett företagsnamn finns däremot inte.

Regeringen konstaterar att anledningen till att regleringen om varumärken och företagsnamn i vissa hänseenden inte är samordnad, t.ex. när det gäller partiell hävning, är att ett företagsnamn förutom att utgöra ett kännetecken för en viss verksamhet också har den funktionen att det identifierar en viss näringsidkare. Även andra än rent känneteckensrätts-

liga hänsyn gör sig därför gällande när det gäller regleringen om företagsnamn.

Utredningen gör bedömningen att det inte finns skäl att överväga några ändringar när det gäller det korsvisa skyddet mellan varukännetecken och näringskännetecken. Som utredningen framhåller skulle ytterligare överväganden beträffande utformningen av det korsvisa skyddet kräva en omsorgsfull analys. Det är inte möjligt att i detta sammanhang jämföra och bedöma alternativa utformningar – t.ex. det förslag som *PRV* och *Uppsala universitet* ställer sig bakom – och vilka konsekvenser de skulle få i praktiken eller för det känneteckensrättsliga systemet.

Det finns också fördelar med att behålla det korsvisa skyddet i dess nuvarande form. Som *Bolagsverket* framhåller har näringslivet ett intresse av att näringsidkares företagsnamn ges skydd som varukännetecken på det sätt som sker i dag. Bolagsverket pekar särskilt på att många företag börjar sin verksamhet med endast sitt företagsnamn som kännetecken, för att senare eventuellt även registrera ett varumärke.

På senare tid har det också genomförts en genomgripande översyn av den känneteckensrättsliga lagstiftningen i Sverige. Det ansågs i det lagstiftningsarbetet att det korsvisa skyddet bör behållas i sin nuvarande form (prop. 2009/10:225 s. 109 och 359).

Av 2008 års varumärkesdirektiv och EU-domstolens praxis följer att medlemsstaterna under vissa omständigheter är skyldiga att tillerkänna en varumärkesinnehavare rätten att hindra att ett kännetecken används som företagsnamn, under förutsättning att företagsnamnet används för att särskilja varor eller tjänster. I det nya direktivet klargörs detta förhållande men det innebär inte någon saklig ändring i förhållande till vad som gäller i dag. I direktivet anges det också att medlemsstaterna får ha regler om att rätten till ett företagsnamn kan hindra registrering av varumärken och utgöra grund för hävning av en varumärkesregistrering. Det anges däremot inte under vilka närmare förutsättningar innehavaren av ett företagsnamn kan ges rätt att hindra användningen av ett kännetecken som varumärke, varför den frågan får regleras i nationell rätt.

Regeringen delar utredningens bedömning att den nuvarande ordningen med korsvist skydd är förenlig med EU-rätten och att det nya direktivet inte hindrar att företagsnamnsrätten är samordnad med varumärkesrätten på det sättet. Det finns därför inte tillräckliga skäl att nu – i samband med genomförandet av direktivet – göra en förnyad översyn av utformningen av det korsvisa skyddet på det sätt som vissa remissinstanser efterfrågar.

Transitering av varumärkesförfalskningar omfattas av ensamrätten

EU-domstolens praxis innebär att ensamrätten till ett varumärke inte ger innehavaren rätt att hindra att varor, som är försedda med varumärket, passerar (transiteras) genom en medlemsstat där varumärket är skyddat, när varorna inte importeras till landet. En transitering innebär nämligen formellt sett att varorna inte kommer in i landet; varorna ska bara vidare till ett annat land. Vill varumärkesinnehavaren i en sådan situation göra ensamrätten gällande, måste denne bevisa att avsikten är att varorna egentligen ska släppas ut i medlemsstaten. Eftersom transitering genom en medlemsstat av varor som är försedda med det skyddade varumärket

inte utgör ett varumärkesintrång i det landet, har tullmyndigheten där begränsade möjligheter att ingripa mot sådana varor. Ett ingripande förutsätter nämligen att det rör sig om ett misstänkt intrång.

EU-domstolens praxis har ansetts lägga en alltför betungande bevisbörda på rättighetshavarna och förhindra ett effektivt bekämpande av varumärkesförfalskningar. I det nya direktivet införs därför en bestämmelse som ändrar detta rättsläge.

Enligt bestämmelsen ska varumärkesinnehavaren ha rätt att hindra andra från att, i näringsverksamhet, föra in varumärkesförfalskade varor som kommer från ett tredjeland i den medlemsstat där varumärket är skyddat, även om varorna inte övergår till fri omsättning där, dvs. importerats (artikel 10.4 första stycket). Innehavarens rätt att ingripa gäller i alla tullsituationer så länge varorna inte är avsedda att släppas ut på marknaden i den berörda medlemsstaten (t.ex. transitering, lagring i tullager och frizoner och tillfällig införsel). Varumärkesinnehavarens rätt gäller dock inte om den som vill vidta tullåtgärden kan bevisa att varumärkesinnehavaren inte kan hindra att varorna släpps ut på marknaden i det land som är slutdestinationen (artikel 10.4 andra stycket), en s.k. omvänd bevisbörda. Kan den som vill vidta tullåtgärden bevisa att varorna ska släppas ut på en marknad där varumärket saknar skydd, kan varumärkesinnehavaren alltså inte hindra detta med stöd av den nya ensamrätten. Frågan om vilket land som är slutdestinationen och vilket skydd varumärket har där ska prövas först i ett eventuellt intrångsmål vid domstol.

Det finns inte någon motsvarighet till artikel 10.4 i varumärkeslagen. En sådan bestämmelse bör därför införas och utformas som en utvidgning av ensamrätten. Det innebär att varumärkesskyddet stärks och att det blir lättare för Tullverket att ingripa mot varumärkesförfalskade varor. Det kan i sin tur leda till att färre förfalskade varor – som dessutom kan vara bristfälliga och medföra hälso- och säkerhetsrisker – kommer ut på marknaden i Sverige.

För att underlätta tillämpningen av bestämmelsen anser några remissinstanser att lagtexten bör utformas i närmare anslutning till direktivet än vad utredningen föreslår.

Den nya ensamrätten har koppling till tullregler och är i viss utsträckning ett avsteg från den grundläggande immaterialrättsliga principen om att ensamrätten endast gäller i det land där skyddet uppkommit. Vidare skiljer sig regleringen inte oväsentligt från vad som gäller för ensamrätten i övrigt, t.ex. är skyddet begränsat till varumärkesförfalskade varor och knyter på så sätt an till den terminologi som används i EU:s tullagstiftning. Regeringen delar utredningens uppfattning att det är lämpligt att bestämmelsen får en tydligare immaterialrättslig utformning än vad den har fått i direktivet. Utredningens förslag innebär dock att transit eller liknande tullåtgärder ska ses som ytterligare exempel på sådan användning av varukännetecknet som innehavaren har ensamrätt till, vid sidan av t.ex. användning vid import eller i reklam. I likhet med *Uppsala universitet* och *SFIR* anser emellertid regeringen att det är lämpligare om ensamrätten till ett varukännetecken vid transit och i liknande situationer utformas som en självständig bestämmelse. Det blir då tydligare att ensamrätten i dessa fall skiljer sig från bestämmelserna om ensamrättens omfattning i övrigt.

Undantag från straffansvar vid intrång genom transitering eller liknande tullåtgärd

Sådana transitbestämmelser som nu föreslås för nationella varumärken gäller redan sedan år 2016 för EU-varumärken. Av varumärkeslagen framgår att den som begår intrång i ett EU-varumärke genom transitering eller liknande tullåtgärd inte kan dömas till ansvar för brott (10 kap. 5 § andra stycket varumärkeslagen). Inte heller kan varorna förverkas. Däremot gäller på vanligt sätt de civilrättsliga sanktionerna vid ett sådant intrång, vilket innebär att varorna kan förstöras (10 kap. 5 § första stycket). Utredningen föreslår att samma undantag ska gälla för intrång i ett varukännetecken enligt varumärkeslagen.

På samma sätt som i direktivet innebär EU:s varumärkesförordning att förekomsten av varumärkesförfalskade varor i transitsituationer utgör intrång i ett EU-varumärke, om inte den misstänkte intrångsgöraren kan bevisa att varumärket saknar skydd i det land där varorna slutligen ska släppas ut (omvänd bevisbörda). Att tillämpa en omvänd bevisbörda i ett straffrättsligt mål om varumärkesintrång skulle vara ett avsteg från principen i svensk rätt om att det är åklagaren eller målsäganden som ska bevisa samtliga de omständigheter som måste finnas för att den tilltalade ska kunna dömas. Vid införandet av det straffrättsliga undantaget för EU-varumärken uttalade regeringen att en sådan ordning måste undvikas. Vidare ansågs att skälen för att införa en separat nationell bestämmelse om lagföring vid intrång i transitsituationer inte skulle stå i proportion till de ansträngningar som krävs från rättsväsendet att nå de ansvariga, som typiskt sett befinner sig utanför EU (se prop. 2015/16:123 s. 20 och 21). Motsvarande ställningstaganden gör sig gällande vid intrång genom transitering eller en liknande tullåtgärd avseende varukännetecken som är skyddade enligt varumärkeslagen.

SACG ifrågasätter om det är förenligt med Sveriges åtaganden i internationella handelsavtal att inte kriminalisera varumärkesintrång i sådana situationer. Enligt SACG följer det av t.ex. frihandelsavtalet mellan EU och dess medlemsstater och Republiken Korea (Sydkorea) en skyldighet att straffbelägga uppsåtlig varumärkesförfalskning, vilket även omfattar transitering.

Regeringen konstaterar att det i vissa handelsavtal som EU och dess medlemsstater har ingått med tredjeländer, t.ex. avtalen med Sydkorea och med Centralamerika, finns bestämmelser om straffrättsliga påföljder vid immaterialrättsintrång. Den skyldighet att kriminalisera intrång i transitsituationer som följer av dessa avtal sträcker sig dock inte längre än vad som följer av Sveriges åtaganden enligt TRIPs-avtalet. Vid införandet av det straffrättsliga undantaget år 2016 för EU-varumärken konstaterades att ett sådant undantag är förenligt både med EU-rätten och med TRIPs-avtalet. Det finns inte skäl att göra någon annan bedömning nu. Samma straffrättsliga undantag som finns för intrång i ett EU-varumärke bör alltså gälla för intrång i ett varukännetecken som är skyddat enligt varumärkeslagen. Det ska noteras att begränsningen av det straffrättsliga ansvaret endast kommer att gälla för ett sådant intrång. Om det framgår att varorna trots att de har deklarerats för transit i själva verket ska släppas ut på marknaden här, rör det sig om ett annat slags

intrång och straffrättsligt ansvar kan komma i fråga för detta på vanligt sätt, dvs. i förekommande fall som förberedelse till sådant intrång.

Ett undantag från straffansvar innebär att varorna inte heller kan förklaras förverkade med stöd av 8 kap. 2 § varumärkeslagen. Det behövs därför inte någon ändring i den bestämmelsen.

Svenskt Näringsliv påtalar i sammanhanget att Tullverket borde få ökade befogenheter att förstöra intrångsgörande varor även om inte varumärkesinnehavaren begär det, t.ex. om det skulle innebära påtagliga risker för konsumenters hälsa eller miljön om varorna släpps ut på marknaden.

Tullverkets befogenheter att ingripa och förstöra varumärkesförfalskade varor styrs av EU-lagstiftning. Om en varumärkesinnehavare efter ett ingripande från Tullverket väljer att inte agera ska varorna enligt gällande regler frigöras. En förutsättning för frigörande är, precis som vid all import, att alla tullformaliteter har fullgjorts, däribland produkt-säkerhetskrav. Det finns möjligheter för Tullverket att hålla kvar varor vid misstanke om att de utgör risk för hälsa eller säkerhet, miljön eller andra allmänna intressen. Frågan om varorna sedan ska få släppas ut på den svenska marknaden avgörs av ansvarig marknadskontrollmyndighet, t.ex. Konsumentverket eller Kemikalieinspektionen. Regeringen konstaterar således att det redan finns möjligheter att förstöra varumärkesförfalskningar som skulle kunna utgöra en risk för konsumenters hälsa eller miljön även om rättighetshavaren inte begär det.

Nya regler om mellanliggande rättigheter

I det nya direktivet införs bestämmelser som syftar till att säkerställa att ett varumärke som har registrerats vid en tidpunkt då det inte ansågs finnas något hinder mot registreringen, men som senare har kommit att strida mot en äldre rättighet, kan bestå i vissa situationer. Den yngre rättigheten – en s.k. mellanliggande rättighet – ska i dessa fall få gälla vid sidan av den äldre.

Direktivet reglerar tre olika situationer där ett yngre varumärke betraktas som en mellanliggande rättighet (artikel 8). En innehavare av ett äldre varukännetecken kan i dessa fall inte få den yngre rättigheten hävd. Tanken bakom bestämmelserna är att frågan om den yngre rättigheten strider mot den äldre ska bedömas utifrån förhållandena då den yngre rättigheten uppkom och inte vid tidpunkten för ansökan om hävning.

Den första situationen där ett yngre varumärke ska ses som en mellanliggande rättighet tar sikte på fall där det äldre varumärket inte hade särskiljningsförmåga då den yngre rättigheten uppkom (artikel 8 a). En grundläggande förutsättning för registrering av ett varumärke är nämligen att det kan skilja varor eller tjänster som tillhandahålls i en näringsverksamhet från dem som tillhandahålls i en annan. Förevarande bestämmelse i direktivet har betydelse i den situationen att ett äldre varumärke har registrerats, trots att det saknade särskiljningsförmåga, och varumärket därefter har kommit att förvärva särskiljningsförmåga genom användning. Ett yngre varumärke, som har registrerats under mellantiden, dvs. innan det äldre varumärket fick särskiljningsförmåga, ska då kunna gälla vid sidan av den äldre rättigheten.

Den andra situationen tar sikte på fall där det yngre varumärket är identiskt med eller liknar ett äldre varumärke och det finns en risk för att varumärkena kan förväxlas. Enligt direktivet får det yngre varumärket i sådana fall bara hävas om det äldre varumärket var tillräckligt särskiljande för att det skulle finnas en risk för förväxling då rätten till det yngre varumärket uppkom. I annat fall ses det yngre varumärket som en mellanliggande rättighet (artikel 8 b).

Den tredje situationen reglerar fall där den äldre rättigheten är ett känt varumärke med ett utökat skydd. I den situationen ska ett yngre varumärke ses som en mellanliggande rättighet om det äldre varumärket ännu inte hade blivit känt när rätten till det yngre varumärket uppkom. Det yngre varumärket får i en sådan situation alltså inte hävas (artikel 8 c).

Av direktivet framgår vidare att en innehavare av ett äldre varumärke i dessa tre situationer inte heller kan vinna framgång i ett mål om intrång vid domstol mot en innehavare av ett yngre varumärke. De båda rättigheterna ska då gälla vid sidan av varandra, vilket medför att inte någon av innehavarna kan hindra användningen av den andres varumärke (artikel 18.1 och 18.3).

I varumärkeslagen finns inga bestämmelser om mellanliggande rättigheter, varför sådana bör införas. Bestämmelserna bör utformas på ett liknande sätt som regleringen om att varumärkesrättigheter ska gälla vid sidan av varandra om innehavaren av det äldre varukännetecknet inte har agerat i tid mot att det yngre varukännetecknet används (se 1 kap. 14–16 §§ om verkan av passivitet).

Möjlighet att ingripa vid förberedelse till varumärkesintrång

Enligt direktivet ska en varumärkesinnehavare ha rätt att förbjuda bl.a. produktion och försäljning av förpackningar, etiketter och andra liknande föremål med varumärket på, om det finns en risk för att föremålen används på ett sätt som skulle kunna utgöra varumärkesintrång (artikel 11). Detta är en nyhet i förhållande till 2008 års direktiv. Av skälen till direktivet framgår att syftet med bestämmelsen är att kunna bekämpa varumärkesförfalskningar effektivare genom att göra det möjligt att förbjuda vissa åtgärder som vidtas innan ett intrångsgörande varumärke placeras på varor (skäl 26). Regeringen delar utredningens bedömning att direktivet reglerar sådana åtgärder som någon vidtar innan det har skett ett fullbordat intrång och som kan anses utgöra förberedelse till varumärkesintrång.

Enligt varumärkeslagen får en domstol vid vite förbjuda den som gör eller medverkar till varumärkesintrång att fortsätta med det (8 kap. 3 § varumärkeslagen). En sådan prövning görs på yrkande av den som innehar varukännetecknet eller av den som på grund av licens har rätt att utnyttja detta. Bestämmelsen tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång (8 kap. 3 § tredje stycket). Som utredningen framhåller finns det enligt svensk rätt alltså redan möjligheter att ingripa med vitesförbud i de situationer som omfattas av direktivet. Det är därför inte nödvändigt att införa en särskild reglering i detta avseende, som SACG förespråkar. Tvärtom skulle det kunna leda till tillämpningsproblem om det infördes en sådan särskild bestämmelse för vissa förberedande åtgärder.

gärder som redan i dag omfattas av den allmänna bestämmelsen om vitesförbud vid förberedelse till intrång.

5.3 Begränsningar av ensamrätten

Regeringens förslag: Användning av företagsnamn ska inte längre undantas från ensamrätten till ett varukännetecken.

Det ska klargöras att ensamrätten till ett varukännetecken inte hindrar att någon annan, när det sker i enlighet med god affärssed, använder varukännetecknet för att identifiera eller hänvisa till innehavarens varor eller tjänster.

Ensamrätten till ett varukännetecken ska inte hindra att någon annan använder tecknet i jämförande reklam på ett sätt som är förenligt med marknadsföringslagen.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens (se betänkandet s. 240–243).

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem. *Patent- och registreringsverket (PRV)* anser att bestämmelsen om begränsning av ensamrätten som rör användning av ett varukännetecken för att identifiera eller hänvisa till innehavarens varor och tjänster bör utformas närmare direktivets lydelse. *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet* och *Svenska Föreningen för Immaterialrätt (SFIR)* anser att direktivets bestämmelse om användning av någon annans varukännetecken i jämförande reklam ska genomföras som en del av den grundläggande ensamrätten, och inte som en begränsning av ensamrätten.

Skälen för regeringens förslag: Ensamrätten till ett varukännetecken är inte absolut utan kan begränsas med hänsyn till andra intressen. Till exempel omfattar ensamrätten bara användning i näringsverksamhet medan användning för privat bruk faller utanför. I varumärkeslagen finns det också vissa andra begränsningar som främst har sin motsvarighet i 2008 års varumärkesdirektiv (se 1 kap. 11 §). I det nya direktivet görs några ändringar i dessa bestämmelser.

Enligt varumärkeslagen hindrar inte ensamrätten till ett varukännetecken under vissa förutsättningar att någon annan använder sitt företagsnamn (sin firma), sitt namn eller sin adress (1 kap. 11 § andra stycket 1). Bestämmelsen innebär bl.a. att det är möjligt för en innehavare av ett företagsnamn att använda ett tecken som omfattas av varumärkesskydd så länge användningen är förenlig med god affärssed. Den motsvarande bestämmelsen i direktivet ändras nu så att endast användning av fysiska personers namn undantas från ensamrätten (artikel 14.1 a). Syftet med ändringen är att skapa lika villkor för företagsnamn och varumärken, eftersom äldre företagsnamn ändå regelmässigt har företräde framför yngre varumärken (skäl 27 till direktivet). Det anses alltså inte befogat att företagsnamnet dessutom ska ha ett visst skydd i förhållande till äldre varumärken. Vid en konflikt mellan ett företagsnamn och ett varumärke ska i stället de allmänna reglerna om företräde vid kolliderande rättigheter tillämpas.

För att svensk rätt ska vara förenlig med direktivet bör den ändras så att användning av företagsnamn inte längre undantas från ensamrätten. I den praktiska tillämpningen kan det få betydelse i fråga om företagsnamn som används i en begränsad del av landet och där det hittills har kunnat anses förenligt med god affärssed att använda företagsnamnet trots att det annars varit förväxlingsbart med ett varukännetecken.

I direktivet görs också ändringar när det gäller möjligheten för någon annan att använda ett varukännetecken för att identifiera och hänvisa till innehavarens varor eller tjänster (artikel 14.1 c). Bestämmelsen tar bl.a. sikte på marknadsföring av reservdelar. Ändringen medför en viss utvidgning i förhållande till vad som gäller i dag. Lagen bör därför anpassas till direktivet. Som utredningen framhåller är det inte nödvändigt att precisera i lagtexten att begränsningen särskilt gäller användning som rör tillbehör och reservdelar (jfr 1 kap. 11 § andra stycket 3). Det står ändå klart att en sådan användning omfattas. *PRV* anser att det bör klargöras att begränsningen särskilt gäller användning som är nödvändig för att ange varans eller tjänstens avsedda ändamål. I likhet med utredningen anser emellertid regeringen att det är tillräckligt och lämpligare att saken tydliggörs i författningskommentaren.

Av artikel 14.1 b följer vidare att en varumärkesinnehavare inte kan hindra någon från att använda ett tecken eller andra uppgifter som saknar särskiljningsförmåga. En motsvarande begränsning finns redan i svensk rätt (se 1 kap. 11 § första stycket).

Slutligen innehåller direktivet bestämmelser om användning av ett varukännetecken i jämförande reklam. Bakgrunden till regleringen är att förhållandet mellan 2008 års varumärkesdirektiv och direktivet om vilseledande och jämförande reklam⁵ har ansetts ge upphov till en del oklarheter. I det nya direktivet klargörs därför att innehavaren av ett varumärke kan hindra andra att använda tecknet i jämförande reklam om användningen strider mot direktivet om vilseledande och jämförande reklam (artikel 10.3 f).

Med jämförande reklam menas att en näringsidkare i sin reklam direkt eller indirekt pekar ut en konkurrent eller en konkurrents varor eller tjänster. Sådan reklam är i princip tillåten eftersom det främjar konkurrensen och kan ge viktiga upplysningar till konsumenterna. Men jämförelsen får inte vara vilseledande och det får inte finnas en risk för förväxling mellan näringsidkarna eller mellan deras produkter eller kännetecken. Reklamen får inte heller vara misskrediterande eller innebära s.k. renommésnyltning. Direktivet om vilseledande och jämförande reklam har genomförts i svensk rätt genom marknadsföringslagen (2008:486).

I varumärkesdirektivet är reglerna om användning av ett varumärke i jämförande reklam placerade i den grundläggande artikeln om vad ensamrätten till ett varukännetecken innebär. Utredningen föreslår att direktivet i detta avseende i stället genomförs i varumärkeslagens bestämmelse om vilka begränsningar som finns i ensamrätten. *Uppsala universitet* och *SFIR* menar att utredningens förslag kan leda till problem

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/114/EG av den 12 december 2006 om vilseledande och jämförande reklam.

vid tillämpningen bl.a. eftersom det i allmänhet saknas anledning att pröva om en inskränkning är tillämplig innan det har konstaterats att den ifrågasatta användningen innebär ett intrång i ensamrätten. De förespråkar därför att bestämmelsen utformas närmare direktivets lydelse.

Ensamrätten till ett varukännetecken innebär som utgångspunkt att ingen annan än innehavaren får använda tecknet i reklam. Att innehavaren trots sin ensamrätt inte kan hindra att andra använder tecknet i jämförande reklam utgör alltså ett undantag från ensamrätten. Även om det finns fördelar med att varumärkeslagen följer direktivet när det gäller utformningen av ensamrätten, anser regeringen att det är mer naturligt i detta fall att betrakta användning i jämförande reklam som en begränsning i ensamrätten. En sådan reglering passar bättre in i systematiken i varumärkeslagen. Regeringen delar inte heller de farhågor som remissinstanserna lyfter fram om att utredningens förslag kan leda till tillämpningsproblem. Skulle tveksamheter ändå förekomma vid tillämpningen av de svenska bestämmelserna ska dessutom alltid en tolkning göras mot de bakomliggande EU-reglerna. Enligt regeringen talar övervägande skäl för att direktivets bestämmelse om användning av ett varukännetecken i jämförande reklam bör genomföras på det sätt som utredningen föreslår. Det innebär att ensamrätten till ett varukännetecken inte bör hindra att någon annan använder tecknet i jämförande reklam på ett sätt som är förenligt med marknadsföringslagen.

5.4 Återgivande av varumärken i lexikon

Regeringens förslag: Vid utgivning eller annat tillgängliggörande av lexikon, handböcker eller andra liknande skrifter i tryckt eller elektronisk form ska författaren, utgivaren eller förläggaren vara skyldig att se till att ett registrerat varumärke inte återges i skriften utan uppgift om att varumärket är skyddat genom registrering. Skyldigheten ska gälla om innehavaren av varumärket begär att uppgiften ska finnas med och återgivningen ger intryck av att varumärket är en sedvanlig beteckning för de varor eller tjänster som varumärket är registrerat för. I fråga om en skrift i tryckt form ska en uppgift om att varumärket är skyddat föras in senast i nästa utgåva. I fråga om en skrift i elektronisk form ska uppgiften föras in utan dröjsmål.

Utredningens förslag överensstämmer i sak med regeringens (se betänkandet s. 243 och 244).

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslaget eller har ingen invändning mot det. *Institutet för språk och folkminnen* förespråkar att degenererade varumärken undantas från ordboksutgivarens skyldigheter. Vidare anser institutet att det bör förtydligas dels att det inte finns någon skyldighet att helt ta bort ett varumärke ur en publikation, dels om bestämmelsen bara omfattar varumärkets egentliga form eller om den också omfattar t.ex. verb och andra avledningar eller sammansättningar av varumärket.

Skälen för regeringens förslag: I det nya direktivet införs en regel som innebär att om ett varumärke återges i ett lexikon, en encyklopedi eller ett liknande uppslagsverk, på ett sätt som ger intryck av att varumärket är en generisk benämning för varorna eller tjänsterna, kan innehavaren begära att det ska finnas med en uppgift om att det är fråga om ett registrerat varumärke (artikel 12). Bestämmelsen omfattar både tryckta och elektroniska skrifter. En uppgift om att varumärket är skyddat ska tas in utan dröjsmål, vilket för tryckta skrifter innebär senast i nästa utgåva av verket. Regleringen saknar motsvarighet i 2008 års direktiv.

Syftet med bestämmelsen är att ge varumärkesinnehavaren en möjlighet att förhindra att varumärket degenererar, alltså kommer till allmän användning och uppfattas som en allmän beteckning för alla slags varor och tjänster av aktuellt slag. Om ett varumärke degenererar och förlorar sin särskiljningsförmåga, kan nämligen registreringen av varumärket komma att hävas.

I varumärkeslagen finns redan en bestämmelse om uppgiftsskyldighet vid återgivning av varumärken i lexikon, handböcker eller andra liknande tryckta skrifter (se 1 kap. 17 §). Direktivet har dock ett vidare tillämpningsområde än regleringen i varumärkeslagen. Det omfattar nämligen all form av elektroniskt tillgängliggörande, vilket även inkluderar internetbaserade lexikon där var och en kan bidra med material. Lagens reglering är däremot tillämplig bara på tillhandahållanden som görs av en utgivare av en tryckt skrift, såsom ett bokförlag, eller av någon som har utgivningsbevis. Även i övrigt har direktivet en något annan utformning, bl.a. gäller uppgiftsskyldigheten endast för utgivare. Enligt varumärkeslagen omfattas även författare och förläggare.

Regeringen konstaterar att uppslagsverk ofta används i flera länder, särskilt de internetbaserade. Det finns således fördelar med att ha enhetliga regler inom EU om återgivning av varumärken i uppslagsverk. Bestämmelsen i varumärkeslagen bör nu ändras så att den anpassas till direktivet. Uppgiftsskyldigheten bör dock även i fortsättningen gälla i förhållande till skriftens författare, utgivare eller förläggare, vilket direktivet inte hindrar.

Institutet för språk och folkminnen efterfrågar vissa förtydliganden av bestämmelsen. Bland annat anser Institutet att det bör klargöras att det inte finns någon skyldighet att ta bort ett varumärke ur en publikation. Regeringen anser inte att det finns skäl att överväga några ändringar i detta avseende eftersom det redan framgår att den föreslagna bestämmelsen innebär en uppgiftsskyldighet och inte någon skyldighet att ta bort ett varumärke ur en skrift. Med hänsyn till utformningen av direktivet är det inte heller möjligt att göra undantag från tillämpningsområdet för degenererade varumärken på det sätt som Institutet förespråkar eller att i övrigt göra sådana ändringar som Institutet efterfrågar.

6 Registrering av varumärken

6.1 Ansökningsförfarandet

Regeringens förslag: En ansökan om registrering av ett varumärke ska innehålla en tydlig förteckning över de varor eller tjänster som varumärket avser och vilka klasser dessa tillhör.

För att en ansökan ska anses ingiven till Patent- och registreringsverket ska den innehålla en uppgift om att det som har getts in är en ansökan om registrering, en uppgift om sökandens namn eller företagsnamn, en tydlig återgivning av varumärket och en förteckning över de varor eller tjänster som varumärket avser.

Utredningens förslag överensstämmer i sak med regeringens (se betänkandet s. 245–250 och 252).

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem. *Svea hovrätt (Patent- och marknadsöverdomstolen)* föreslår att begreppet ansökningsdag används i stället för ”ingivningsdag”.

Skälen för regeringens förslag

Gemensamma regler om ansökningsförfarandet

I 2008 års varumärkesdirektiv finns det ingen reglering av förfarandet vid registreringen av varumärken. I det nya direktivet införs nu sådana förfaranderegler som uppställer krav på vad en ansökan ska innehålla (artikel 37) och när den ska anses ingiven (artikel 38). Vidare finns regler om klassificering (artikel 39), anmärkningar från andra (artikel 40), delning av ansökan eller registreringen (artikel 41) och klassavgifter (artikel 42).

Bestämmelser om handläggningen hos Patent- och registreringsverket (PRV) vid registrering av ett varumärke finns i varumärkeslagen (2 kap.) och i viss utsträckning i den svenska varumärkesförordningen. Vissa formella krav måste vara uppfyllda för att en ansökan ska kunna bifallas, bl.a. ska ansökan innehålla sökandens kontaktuppgifter och en tydlig återgivning av varumärket. Dessa regler överensstämmer i stora delar redan med direktivet men vissa ändringar behöver göras.

Vad ska en varumärkesansökan innehålla?

En ansökan om varumärkesregistrering ska enligt direktivet åtminstone innehålla en begäran om registrering, uppgifter om sökandens identitet, en förteckning över de varor eller tjänster för vilka registrering begärs och en återgivning av varumärket som kan tas in i registret på ett sätt som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna och allmänheten att klart och tydligt avgöra föremålet för skyddet (artikel 37). Sökanden ska dessutom betala en ansökningsavgift, som bestäms av medlemsstaten.

Regeringen konstaterar att varumärkeslagens bestämmelser om vad en ansökan ska innehålla redan uppfyller direktivets krav (se 2 kap. 1 § varumärkeslagen). Bestämmelsen i svensk rätt om att sökanden dessutom

ska ange ett ombuds namn och adress saknar dock motsvarighet i direktivet. Eftersom sådan information underlättar PRV:s handläggning, och det är förenligt med direktivet att begära att en ansökan ska innehålla ytterligare uppgifter, bör kravet finnas kvar. Frågan om vilka krav som ska ställas på förteckningen över de varor eller tjänster som en registrering avser behandlas nedan.

Nya regler om ingivningsdag

I direktivet finns regler om vad en ansökan ska innehålla för att den ska anses ingiven till varumärkesmyndigheten (artikel 38). Ingivningsdagen är bl.a. avgörande för registreringens giltighetstid och frågan om företräde vid konflikter mellan två rättigheter. För att ansökan ska anses ingiven ska den enligt direktivet innehålla en begäran om registrering, uppgifter om sökandens identitet, en förteckning över de varor eller tjänster för vilka registrering begärs och en tydlig återgivning av varumärket.

Varumärkeslagen saknar en uttrycklig bestämmelse om ingivningsdag. Lagen bygger på principen att ansökan anses ingiven den dag då den faktiskt gavs in till PRV. Enligt den handläggningspraxis som har utvecklats är kraven låga. Om den handling som har getts in är möjlig att uppfatta som en ansökan, behandlas den som detta även om den innehåller formella eller materiella brister. Om sökanden därefter ger in nödvändiga kompletteringar, behåller ansökan sin ursprungliga ingivningsdag.

Det bör nu införas en bestämmelse om ingivningsdag i enlighet med direktivet. *Svea hovrätt* föreslår att begreppet ansökningsdag används i stället för ”ingivningsdag”, som utredningen föreslår. Begreppet ingivningsdag förekommer redan i varumärkeslagen, varför det är lämpligt att fortsätta att använda det begreppet (se 2 kap. 3 och 30 §§). Dessutom används ”ingivningsdag” i patentlagen (1967:837), se 2 kap. 8 c §. Patentlagsutredningen föreslår också i sitt betänkande om en ny patentlag att detta begrepp ska behållas (se SOU 2015:41 s. 27). Även fördelarna med att ha en enhetlig terminologi på det immaterialrättsliga området leder därför till slutsatsen att ”ingivningsdag” bör användas i varumärkeslagen.

Klassindelning och klassavgifter

I direktivet finns bestämmelser om hur varor och tjänster ska betecknas och klassificeras vid registreringen av ett varumärke (artikel 39). De innebär att medlemsstaterna ska tillämpa Niceöverenskommelsen om internationell klassificering av varor och tjänster vid registrering av varumärken av den 15 juni 1957 (Niceöverenskommelsen). Sverige har tillträtt överenskommelsen.

Enligt varumärkeslagen registreras varumärken i en eller flera klasser av varor eller tjänster (2 kap. 13 §). Närmare regler om detta finns i den svenska varumärkesförordningen (se 3 kap. 3 §). Där framgår, på samma sätt som i direktivet, att Niceöverenskommelsen ska tillämpas vid klassindelningen.

Enligt direktivet ska sökanden tydligt och exakt ange de varor eller tjänster för vilka varumärkesskydd söks så att behöriga myndigheter och ekonomiska aktörer kan avgöra omfattningen av skyddet enbart utifrån den informationen (artikel 39.2). Bestämmelsen är en kodifiering av EU-

domstolens praxis. Enligt varumärkeslagen ska en ansökan om registrering av ett varumärke innehålla en förteckning över de varor eller tjänster som varumärket avser och vilka klasser dessa tillhör (2 kap. 1 § första stycket 4). Direktivet bör genomföras så att det klargörs att en sådan förteckning måste vara tydlig.

I direktivet sägs vidare att de allmänna beteckningar som ingår i klassrubrikerna till Niceklassificeringen, eller andra allmänna uttryck, får användas om de uppfyller kraven på tydlighet (artikel 39.3). Det anges också att användningen av sådana allmänna beteckningar eller uttryck ska anses avse endast sådana varor och tjänster som tydligt och klart omfattas av beteckningen eller uttryckets bokstavliga innebörd (artikel 39.5). Dessa principer är i enlighet med EU-domstolens praxis och tillämpas redan av PRV. Regeringen anser, i likhet med utredningen, att vad som sägs i direktivet redan ligger i det föreslagna kravet på att en ansökan ska innehålla en tydlig förteckning över de varor eller tjänster som varumärket avser och vilka klasser dessa tillhör. Någon ytterligare lagändring behövs därför inte.

Enligt direktivet ska registreringsmyndigheten avslå en ansökan som är oklar eller otydlig om inte sökanden föreslår en godtagbar formulering inom den tidsfrist som myndigheten fastställer (artikel 39.4) Varumärkeslagen uppfyller redan direktivet i detta avseende (se 2 kap. 17 och 18 §§).

I direktivet finns också en bestämmelse med mer detaljerade krav på en ansökan som avser registrering av varor eller tjänster i mer än en klass (artikel 39.6). I sådana fall ska sökanden bl.a. gruppera varorna och tjänsterna enligt klasserna i Niceklassificeringen och ange dem i kronologisk ordning. Dessa bestämmelser bör lämpligen genomföras på förordningsnivå.

Vidare erinras i direktivet om att varor och tjänster inte ska anses likna varandra av det skälet att de förekommer i samma klass enligt Niceklassificeringen. Inte heller ska varor och tjänster anses skilja sig från varandra bara för att de förekommer i olika klasser (artikel 39.7). Regeringen delar utredningens bedömning att denna erinran inte kräver någon särskild reglering. Detta framgår redan av utformningen av varumärkeslagens bestämmelser om ensamrättens omfattning när någon använder ett identiskt eller liknande tecken för varor eller tjänster av liknande slag (1 kap. 10 § första stycket 2). Av EU-domstolens praxis följer att förväxlingsrisken i dessa fall ska prövas utifrån en helhetsbedömning av samtliga relevanta faktorer i det enskilda fallet.

Slutligen är det enligt direktivet frivilligt för medlemsstaterna att tillämpa en ordning där sökanden betalar en avgift för varumärkesskydd i en klass och sedan en tilläggsavgift för varje ytterligare klass som ansökan avser (artikel 42). Regeringen konstaterar att svensk rätt redan uppfyller direktivet i detta avseende (se 7 kap. 1 § varumärkesförordningen).

Anmärkningar från andra

Enligt direktivet kan medlemsstaterna föreskriva att andra får göra skriftliga anmärkningar mot en ansökan om registrering (artikel 40). Den som gör en anmärkning ska inte anses som part i förfarandet. Bestämmelsen är frivillig för medlemsstaterna att införa.

Enligt svenska allmänna förvaltningsrättsliga principer är det möjligt för den som inte är part i registreringsärendet att ge in ett yttrande till PRV i vilket man motsätter sig en registrering eller anför omständigheter som PRV bör ta hänsyn till (s.k. protest). När en protest kommer in, är det PRV:s praxis att handlingen läggs in i ärendet och beaktas vid prövningen om det som anförs är relevant. PRV:s handläggning överensstämmer alltså redan med direktivet. Någon ändring i varumärkeslagen bör därmed inte göras.

6.2 Invändningsförfarandet

Regeringens förslag: Om innehavaren av det registrerade varumärket och invändaren begär det, ska Patent- och registreringsverket bestämma en tidsfrist på minst två månader då parterna ska försöka komma överens. Fristen får förlängas, om parterna begär det.

Om en invändning grundas på ett hinder som utgörs av ett äldre registrerat varumärke, ska registreringen få hävas endast om det äldre varumärket har tagits i verkligt bruk för de varor eller tjänster som ligger till grund för invändningen inom de fem senaste åren före den yngre rättigheten uppkom. Detta ska bara gälla om det äldre varumärket vid den tidpunkten hade varit registrerat i mer än fem år. Om det äldre varumärket inte har använts i den utsträckning som krävs, ska registreringen ändå få hävas om det finns giltiga skäl till att det inte har använts i den utsträckningen.

Det ska klargöras att om det äldre varumärket är ett EU-varumärke ska det ha tagits i verkligt bruk på det sätt som avses i EU:s varumärkesförordning.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens (se betänkandet s. 263–266). Utredningen föreslår att Patent- och registreringsverket ska häva en registrering efter invändning endast om det finns något hinder mot registreringen på grund av andra rättigheter, dvs. de relativa registreringshindren.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem.

Svea hovrätt (Patent- och marknadsöverdomstolen) och *Stockholms tingsrätt (Patent- och marknadsdomstolen)* anser att direktivet inte utesluter möjligheten att invända mot en registrering på grund av ett registreringshinder som är motiverat av allmänna intressen. Enligt domstolarna bör det därför övervägas om s.k. absoluta hinder även fortsättningsvis ska kunna göras gällande vid invändning. Svea hovrätt, som anser att det finns starka skäl att behålla nuvarande ordning, framhåller att utredningens förslag dels kan komma att ställa högre krav på enskilda att bevaka och rikta anmärkningar mot varumärkesansökningar som ges in till Patent- och registreringsverket, dels leda till ett ökat antal domstolsprocesser. Enligt domstolen kan detta innebära negativa konsekvenser, särskilt för mindre företag med begränsade resurser. Även *Sveriges advokatsamfund* och *Svenska Patentombudsföreningen* pekar på att det

finns nackdelar med förslaget att begränsa invändningsförfarandet till de relativa registreringshindren.

Patent- och registreringsverket (PRV) anser att det bör införas regler som effektiviserar handläggningen vid delning av en registrering under invändningsförfarandet.

Skälen för regeringens förslag

I Sverige finns redan ett invändningsförfarande

Invändningsförfarandet ger den som anser att ett varumärke inte borde ha registrerats möjlighet att få saken prövad vid registreringsmyndigheten i omedelbar anslutning till registreringen. På det sättet kan den som har en tidigare ensamrätt på ett enkelt och billigt sätt angripa registreringen.

Enligt det nya direktivet ska medlemsstaterna erbjuda ett effektivt och snabbt administrativt förfarande för att invända mot registreringen av en varumärkesansökan (artikel 43). Sådana förfaranderegler omfattas inte alls av 2008 års direktiv.

I svensk rätt finns det redan ett invändningsförfarande (se 2 kap. 24–28 §§ varumärkeslagen). En invändning kan göras efter registreringen, vilket skiljer sig från vad som gäller vid EU:s immaterialrättsmyndighet, där en invändning ska göras innan registreringen sker. Den som vill invända mot en varumärkesregistrering kan göra det hos PRV inom tre månader från kungörelsen av registreringen. Finns det hinder mot registreringen ska PRV häva registreringen helt eller delvis.

Regeringen konstaterar att invändningsförfarandet uppfyller direktivets krav på ett effektivt och snabbt förfarande. Även den svenska ordningen med att invändningsförfarandet kommer efter en registrering är förenlig med direktivet. För att uppfylla direktivet fullt ut bör det dock införas en möjlighet för parterna att gemensamt begära en frist under invändningsförfarandet för att se om de kan komma överens i ärendet. En sådan frist bör vara minst två månader, men bör kunna förlängas om parterna begär det.

Enligt varumärkeslagen är det möjligt att invända mot en registrering på grund av alla typer av registreringshinder, dvs. både hinder som är motiverade av hänsyn till allmänna intressen (s.k. absoluta registreringshinder) och hinder med hänsyn till andras rättigheter (s.k. relativa registreringshinder). Se närmare avsnitt 6.3 om de olika registreringshindren. Utredningen föreslår att endast de relativa registreringshindren ska kunna göras gällande i invändningsförfarandet och att bestämmelserna om PRV:s prövning av de absoluta registreringshindren följaktligen tas bort. Enligt utredningen är detta en nödvändig ändring på grund av direktivet, som enligt utredningens tolkning innebär att invändaren endast får åberopa hinder mot registrering på grund av andras rättigheter. Detta är också den tolkning som tjänstemän vid Europeiska kommissionen har gett uttryck för på det genomförandemöte som hållits i kommissionens regi om genomförandet av direktivet.

Av artikel 43.1 i direktivet följer en skyldighet att införa ett förfarande för att invända mot en varumärkesregistrering på de grunder som anges i artikel 5, dvs. de relativa registreringshindren. Av artikel 43.2 framgår vidare att invändningsförfarandet åtminstone ska ge innehavare av äldre rättigheter möjlighet att invända mot en registrering. Som *Svea hovrätt*

och *Stockholms tingsrätt* påpekar finns det ingen uttrycklig reglering i direktivet mot en ordning som innebär att en invändare också kan göra gällande ett absolut registreringshinder. Till detta kommer att de nya förfarandereglererna i direktivet är utformade som allmänna principer varför det står medlemsstaterna fritt att fastställa mer specifika bestämmelser (se skäl 9 i direktivets ingress).

Enligt regeringens uppfattning hindrar alltså inte direktivet att det i svensk rätt föreskrivs att PRV även fortsättningsvis får häva en registrering efter invändning på grund av både de absoluta och de relativa hindren. Någon ändring på grund av direktivet är alltså inte nödvändig. Det finns inte heller andra skäl att överväga någon ändring i detta avseende.

Det bör ställas krav på användning av ett äldre varumärke vid invändning

I varumärkeslagen finns bestämmelser om att den som innehar ett varumärke måste använda det för att inte riskera att registreringen hävs (se 3 kap. 2 §). Nu införs nya regler i direktivet som innebär att frågan om användning av ett äldre varumärke också kan prövas i samband med en invändning mot en registrering.

Enligt direktivet ska innehavaren av det ifrågasatta varumärket i ett invändningsförfarande kunna begära att invändaren lägger fram bevis om att dennes varumärke faktiskt används (artikel 44.1). Detta kan bli aktuellt om det på ingivningsdagen för det yngre varumärket, eller den tidigare dag då den yngre rättigheten uppkom (s.k. prioritetsdag), hade gått mer än fem år sedan invändarens varumärke registrerades. Om invändaren inte lägger fram bevis om användning eller bevis om att det finns giltiga skäl till att varumärket inte har använts, kan invändningen inte leda till framgång.

Motsvarande regler införs också när det gäller förfarandet om hävning (artikel 46) och i intringsmål (artikel 17), se närmare avsnitten 7.2 och 11.1. Syftet med reglerna är att skärpa kravet på att varumärken verkligen används. Tanken är att den som har en rättighet men avstår från att använda den inte ska få åberopa rättigheten gentemot andra.

Några bestämmelser som motsvarar artikel 44.1 finns inte i varumärkeslagen. Sådana bör därför införas. I enlighet med direktivet bör det ankomma på innehavaren av det yngre varumärket att invända att det äldre varumärket inte har använts och på innehavaren av den äldre rättigheten att då visa att varumärket har använts på föreskrivet sätt eller att det finns giltiga skäl till att det inte har använts på sådant sätt.

Av direktivet följer att om det äldre varumärket endast har använts för en del av de varor eller tjänster för vilka det har registrerats ska prövningen av invändningen bara grundas på den del som har använts (artikel 44.2). En motsvarande bestämmelse finns redan i svensk rätt (se 2 kap. 28 §).

I direktivet anges vidare att bestämmelserna om bevis om användning också ska tillämpas om det äldre varumärket är ett EU-varumärke (artikel 44.3). I dessa fall ska frågan om huruvida varumärket används på det sätt som krävs inte bedömas enligt varumärkeslagen utan enligt EU:s varumärkesförordning. I och för sig torde detta följa av unionsrättens

tillämplighet, men som utredningen framhåller finns det skäl att klargöra saken i lagtexten.

Delning av ansökningar och registreringar

Enligt direktivet ska en ansökan om varumärkesregistrering eller en registrering kunna delas upp i två eller flera separata ansökningar eller registreringar. För varje delansökan eller delregistrering ska sökanden ange vilka varor eller tjänster i den ursprungliga ansökan eller registreringen som ska omfattas av delansökan eller delregistreringen (artikel 41). Delning kan bli aktuellt t.ex. om det finns hinder mot registreringen av varumärket endast i förhållande till vissa varor eller tjänster, men inte alla.

För svensk del finns redan möjlighet till delning av en ansökan eller en registrering (se 2 kap. 3 och 30 §§ varumärkeslagen och 3 kap. 10 § varumärkesförordningen). Av direktivsbestämmelserna framgår det visserligen inte uttryckligen – såsom är fallet i svensk rätt och enligt EU:s varumärkesförordning – att varorna och tjänsterna ska fördelas på ansökningarna respektive registreringarna; de separata ansökningarna och registreringarna får inte överlappa varandra. Artikeln är dock allmänt utformad och överlämnar till nationell rätt att bestämma de närmare förutsättningarna för förfarandet. Att varorna och tjänsterna ska fördelas på ansökningarna respektive registreringarna följer dessutom av artikel 7 i Singaporekonventionen om varumärkesrätt från 2006, som Sverige och en majoritet av EU-länderna har tillträtt. Regeringen konstaterar därför att svensk rätt uppfyller direktivets bestämmelser om delning.

Frågan om delning av en varumärkesregistrering kan komma upp under invändningsförfarandet. För en varumärkesinnehavare kan det vara fördelaktigt med delning av en registrering om invändningen endast riktar sig mot vissa av de varor eller tjänster som registreringen avser. PRV menar att det i dag inte är möjligt att dela en registrering under ett invändningsförfarande utan att invändningen – och de grunder och omständigheter som åberopas – följer med båda registreringarna. Enligt PRV innebär det att myndigheten inte kan avsluta invändningsärendet som avser den del av registreringen som inte längre är ifrågasatt. PRV efterfrågar därför regler som effektiviserar handläggningen vid delning under ett invändningsförfarande.

Enligt utredningen kan det finnas behov av en reglering som gör det möjligt för PRV att först avgöra den del av invändningen som inte är ifrågasatt. Utredningen lämnar dock inte något sådant förslag eftersom det skulle kräva ett flertal ändringar i varumärkeslagen, en del av ganska principiell natur, och tiden för utredningsuppdraget inte har medgett ytterligare överväganden. Mot denna bakgrund och då detta inte är något som krävs enligt direktivet kan frågan inte behandlas inom ramen för detta lagstiftningsärende.

6.3 Olika hinder mot registrering av ett varumärke

Regeringens förslag: I uppräknningen av vad som utgör hinder mot registrering på grund av allmänna intressen ska det läggas till att ett varumärke inte får registreras om varumärket

– innehåller en ursprungsbeteckning, en geografisk beteckning, en beteckning för ett traditionellt uttryck för vin eller en beteckning för en garanterad traditionell specialitet, i den utsträckning som beteckningen är skyddad enligt unionsrätten, eller

– innehåller eller i väsentliga delar återger en äldre växtsortbenämning som avser en växtsort av samma eller närstående växtart, i den utsträckning som växtsorten är skyddad enligt växtförädlarrättslagen eller unionsrätten.

Ett varumärke ska inte få registreras om det är identiskt med eller liknar ett äldre varukännetecken som är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, och användningen av varumärket utan skäl原因 skulle dra otillbörlig fördel av eller vara till skada för varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, oavsett om användningen avser varor eller tjänster av samma, liknande eller annat slag.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens (se betänkandet s. 253–263). Utredningen föreslår att det i uppräknningen av vad som utgör hinder mot registrering på grund av allmänna intressen ska läggas till att ett varumärke inte får registreras om sökanden var i ond tro vid tidpunkten för ansökan. Samtidigt föreslår utredningen att det hittillsvarande relativa hindret mot registrering på grund av ond tro ändras så att sökandens onda tro bara gäller i förhållande till äldre varukännetecken som är skyddade i ett annat land. Vidare föreslår utredningen att det i uppräknningen av relativa hinder ska läggas till att ett varumärke inte får registreras om det innehåller eller består av en äldre ursprungsbeteckning eller geografisk beteckning som skyddas enligt någon av tillämpliga EU-förordningar.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem.

Patent- och registreringsverket (PRV) och *Svenska Föreningen för Immaterialrätt (SFIR)* anser att det finns skäl att ytterligare anpassa bestämmelserna om särskiljningsförmåga till direktivet.

Kammarrätten i Sundsvall, *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet*, *PRV*, *SFIR* och *Sveriges advokatsamfund* är tveksamma till utredningens bedömning när det gäller s.k. agentvarumärken. De anser att varumärkeslagen bör kompletteras med ett registreringshinder som tar sikte på situationen att en agent eller företrädare för varumärkesinnehavaren ansöker om registrering av varumärket i eget namn. *Uppsala universitet*, *SFIR* och *Advokatsamfundet* anser också att det finns anledning att överväga en uttrycklig bestämmelse om överföring av agentvarumärken. *Stockholms tingsrätt (Patent- och marknadsdomstolen)* framhåller att den nuvarande ordningen möjligen inte är tillräcklig för att uppfylla direktivet när det gäller en varumärkesinnehavares rätt att motsätta sig användning av ett agentvarumärke. Även

Uppsala universitet och Advokatsamfundet är tveksamma till utredningens bedömning i den delen.

Svenska Patentombudsforeningen anser att PRV endast ska granska registreringshinder på grund av andras rättigheter om sökanden begär det.

Skälen för regeringens förslag

Skyddade beteckningar som absolut hinder mot registrering

Enligt varumärkeslagen får ett varumärke inte registreras om det strider mot något allmänt intresse (2 kap. 4–7 §§). Dessa hinder mot registrering kallas för absoluta registreringshinder. Hit hör bl.a. det grundläggande kravet på att varumärket måste ha särskiljningsförmåga, dvs. att det kan skilja varor eller tjänster som tillhandahålls i en näringsverksamhet från dem som tillhandahålls i en annan. Andra sådana hinder är att varumärket strider mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning. Reglerna bygger på 2008 års varumärkesdirektiv.

I det nya direktivet görs några ändringar i bestämmelserna om absoluta registreringshinder. En nyhet är att ett varumärke inte får registreras om det innehåller en skyddad ursprungsbeteckning, en geografisk beteckning, en beteckning för ett traditionellt uttryck för vin eller för en garanterad traditionell specialitet (artikel 4.1 i–k).

Inom EU finns det ett antal förordningar som ger skydd för sådana beteckningar för vin, spritdrycker, aromatiserade viner, jordbruksprodukter och livsmedel. Skyddet uppstår genom registrering hos Europeiska kommissionen. Huvudregeln är att en beteckning får registreras endast på ansökan av en grupp producenter.

Det kan nämnas att när det gäller skydd för geografiska beteckningar för spritdrycker pågår för närvarande EU-förhandlingar om en ny förordning.

Ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar används för att ange att en produkt kommer från ett visst avgränsat geografiskt område och att produktens kvalitet, anseende eller annan egenskap kan hänföras till detta geografiska ursprung, t.ex. Champagne eller Kalix Löjrom.

Ett traditionellt uttryck för vin är något som man av tradition har använt för att beteckna produktions- eller lagringsmetod för det aktuella vinet, t.ex. Riserva för vin som lagrats under en viss period. Med garanterad traditionell specialitet avses ett namn som beskriver framställningen av en specifik produkt eller ett livsmedel som har en viss sammansättning, produktion eller bearbetning som överensstämmer med traditionell praxis för denna produkt eller som är gjord av traditionella råvaror. Svenska exempel är Falukorv och Hushållsost.

Enligt varumärkeslagen får ett varumärke inte registreras om märket innehåller eller består av något som är ägnat att uppfattas som en geografisk ursprungsbeteckning för vin eller spritdrycker och det avser vin eller spritdrycker av annat ursprung (2 kap. 7 § andra stycket). När det gäller andra skyddade beteckningar finns inga uttryckliga regler i lagen. Enligt praxis anses det dock finnas hinder mot registrering om någon annan än innehavaren av en skyddad beteckning ansöker om registrering av ett varumärke som innehåller beteckningen. Varumärket anses nämligen då strida mot ”lag eller annan författning” (2 kap. 7 § första stycket 1).

Som utredningen konstaterar uppfyller varumärkeslagen endast till viss del direktivets krav när det gäller skyddade beteckningar som absoluta registreringshinder. För att lagen ska vara förenlig med direktivet fullt ut bör det därför införas bestämmelser om att en skyddad ursprungsbeteckning, en geografisk beteckning, en beteckning för ett traditionellt uttryck för vin eller för en garanterad traditionell specialitet utgör ett absolut hinder för registrering av ett varumärke. Enligt direktivet utgör sådana beteckningar registreringshinder om beteckningen är skyddad enligt unionslagstiftning eller genom en internationell överenskommelse som EU är anslutet till. Ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar kan också utgöra registreringshinder om de är skyddade enligt nationell rätt eller någon bilateral internationell överenskommelse. I svensk rätt finns inget specifikt immaterialrättsligt skydd för ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar. Sverige är inte heller anslutet till någon internationell överenskommelse om skydd för sådana beteckningar utöver de som EU är anslutet till. Skyddet för de aktuella beteckningarna finns alltså endast på EU-nivå. Mot denna bakgrund bör registreringshindret i varumärkeslagen omfatta beteckningar som skyddas enligt unionslagstiftning eller en internationell överenskommelse som EU är anslutet till. Direktivet hänvisar till både "unionslagstiftning" och internationella överenskommelser som EU är part till. Sådana internationella avtal utgör egentligen också unionslagstiftning genom EU:s beslut att ratificera avtalet. Med unionslagstiftning avses dock normalt förordningar, direktiv och beslut. I varumärkeslagen bör därför det vidare begreppet unionsrätt användas.

Registreringshindret i 2 kap. 7 § andra stycket varumärkeslagen om vin och spritdrycker genomför Sveriges internationella förpliktelser enligt artikel 23 i TRIPs-avtalet. Även EU är medlem till TRIPs-avtalet, som därmed utgör en integrerad del av unionens rättsordning, dvs. unionsrätt. Man skulle därför kunna hävda att det registreringshindret omfattas av den föreslagna bestämmelsen om skyddade beteckningar som absolut registreringshinder. EU-domstolen har dock slagit fast att överenskommelser inom ramen för Världshandelsorganisationen (World Trade Organization, WTO), vilket omfattar TRIPs-avtalet, inte ger upphov till några rättigheter eller skyldigheter som enskilda kan göra gällande direkt inför domstolar och myndigheter. Det finns därför skäl att behålla det registreringshinder som i dag genomför TRIPs-avtalet som en egen bestämmelse. För att uppnå en mera enhetlig terminologi bör dock begreppet geografisk beteckning användas.

Växtförädlarrätt som absolut hinder mot registrering

En annan nyhet i direktivet är att ett varumärke inte får registreras om det består av eller i väsentliga delar återger en registrerad växtsortbenämning och det är fråga om växtsorter av samma eller närbesläktad art (artikel 4.1 1).

Växtförädlarrätt innebär att den som har framställt en ny växtsort kan få ensamrätt att utnyttja växtsorten. En registrerad växtsort ska ha en s.k. sortbenämning som gör det möjligt att skilja växtsorten från andra växtsorter. Växtförädlarrätt kan uppkomma genom registrering enligt växtförädlarrättslagen (1997:306) eller rådets förordning (EG) nr 2100/94

av den 27 juli 1994 om gemenskapens växtförädlarrätt. Registreringshindret i direktivet omfattar också sortbenämningar som är registrerade enligt en internationell överenskommelse som EU eller den berörda medlemsstaten har tillträtt. Med en sådan internationell överenskommelse avses främst den internationella konventionen för skydd av växtförädlingsprodukter (UPOV-konventionen) som EU och Sverige har tillträtt. Konventionen har införlivats i svensk rätt genom växtförädlarrättslagen.

I varumärkeslagen saknas det en uttrycklig reglering som hindrar att ett varumärke registreras trots att det innehåller en benämning på en växtsort. En sortbenämning anses dock enligt allmänna varumärkesrättsliga principer inte kunna få skydd som varumärke. Även om det redan i dag inte är möjligt att registrera en sådan benämning som varumärke finns det skäl att införa ett uttryckligt registreringshinder i lagen. Regleringen bör – förutom sortbenämningar för växtsorter som är skyddade enligt växtförädlarrättslagen – omfatta sådana benämningar som skyddas enligt unionsrätt. Därmed inbegrips skydd enligt rådets förordning om gemenskapens växtförädlarrätt, liksom internationella avtal som EU ingår på området.

Ett varumärke måste ha särskiljningsförmåga

Av varumärkeslagen framgår att ett varumärke som ska registreras måste ha särskiljningsförmåga för de varor eller tjänster som det avser (2 kap. 5 §). Ett varukännetecken anses ha särskiljningsförmåga om det kan skilja varor eller tjänster som tillhandahålls i en näringsverksamhet från dem som tillhandahålls i en annan. Bristande särskiljningsförmåga kan t.ex. bero på att ett varukännetecken endast består av beskrivande tecken eller tecken som är generiska (1 kap. 5 § första och andra styckena). Bestämmelserna bygger på 2008 års varumärkesdirektiv.

Det finns alltså redan i dag möjligheter – vilket *Institutet för språk och folkminnen* efterfrågar – att avslå en ansökan om registrering av ett varumärke som innehåller allmänna uttryck som är beskrivande (jfr också 9 § firmalagen).

PRV och *SFIR* anser att bestämmelserna om särskiljningsförmåga i varumärkeslagen bör anpassas ytterligare till direktivet (artikel 4.1 b och c) eftersom det skulle underlätta förståelsen för EU-domstolens praxis och tillämpningen av svensk rätt. Att ett varumärke är beskrivande bör enligt remissinstanserna vara ett självständigt registreringshinder och inte, som i varumärkeslagen, ett exempel på bristande särskiljningsförmåga. Remissinstanserna hänvisar till EU-domstolens tolkning av motsvarande bestämmelser i EU:s varumärkesförordning enligt vilken de två registreringshindren är oberoende av varandra och ska tillämpas separat, även om de i viss mån är överlappande. Enligt EU-domstolen återspeglar de allmänintressen som ska beaktas vid prövningen av dessa registreringshinder olika hänsynstaganden. Kravet på särskiljningsförmåga syftar till att garantera varans eller tjänstens kommersiella ursprung för konsumenter medan förbudet mot beskrivande varumärken syftar till att säkerställa en sund konkurrens på marknaden genom att tecken eller upplysningar som beskriver egenskaper hos varor eller tjänster ska kunna användas fritt av alla (se t.ex. dom den 8 maj 2008 i mål nr C-304/06 P, Eurohypo mot harmoniseringsbyrån). Slutligen framhåller *PRV* att

bestämmelsen bör anpassas till direktivets lydelse i andra språkversioner än den svenska eftersom det bättre återspeglar den korrekta innebörden.

Bestämmelserna om särskiljningsförmåga i varumärkeslagen fick sin nuvarande utformning i samband med att den nya varumärkeslagen infördes 2011. Lagtexten anpassades i förhållande till 1960 års varumärkeslag bl.a. ytterligare till 2008 års direktiv och utformades med beaktande av synpunkter från Lagrådet (se prop. 2009/10:225 s. 165, 166, 692 och 693). Som utredningen konstaterar har det inte gjorts några ändringar i dessa regler i det nya varumärkesdirektivet. Det kan också noteras att den praxis från EU-domstolen som remissinstanserna hänvisar till ligger i tiden före den nuvarande svenska varumärkeslagen. Rättsläget har alltså inte ändrats sedan frågan behandlades i propositionen om en ny varumärkeslag.

Som remissinstanserna framhåller är bestämmelserna om särskiljningsförmåga i varumärkeslagen utformade på ett delvis annat sätt än i direktivet. Systematiken i varumärkeslagen hindrar dock inte att registreringshindren bedöms självständigt på det sätt som EU-domstolen har slagit fast (jfr Patent- och marknadsöverdomstolens beslut den 14 februari 2018 i ärende PMÖÅ 10702-16). Regeringen delar därför utredningens bedömning att lagens definition av särskiljningsförmåga är förenlig med direktivet. Eftersom bestämmelserna om särskiljningsförmåga reglerar de grundläggande kraven för ett varumärkes registrerbarhet kan det ändå finnas skäl att överväga en utformning i närmare anslutning till direktivet. Utredningen lämnar emellertid inte något sådant förslag. Det innebär i sin tur att remissinstanserna inte har getts tillfälle att komma med synpunkter i frågan. Det finns därför inte underlag att inom ramen för detta ärende överväga några sådana ändringar som PRV och SFIR efterfrågar. Det kan dock finnas anledning att återkomma till frågan i ett annat sammanhang.

Av både 2008 års direktiv och varumärkeslagen framgår att ett varumärke kan förvärva särskiljningsförmåga. I det nya direktivet anges att ett varumärke ska ha förvärvat särskiljningsförmåga genom användning före ansökan om registrering för att kunna registreras (artikel 4.4). Medlemsstaterna får dock bestämma att sådan särskiljningsförmåga kan förvärfvas efter en ansökan om registrering men före tidpunkten för registreringen (artikel 4.5).

Vid bedömningen enligt varumärkeslagen av om ett varumärke har särskiljningsförmåga ska hänsyn tas till att det kan förvärva förmågan genom användning (1 kap. 5 § tredje stycket). Av lagen följer att förvärv av särskiljningsförmåga kan beaktas fram till registreringen. En sådan ordning är alltså förenlig med direktivet varför det saknas skäl att nu överväga några ändringar.

Hinder mot registrering med hänsyn till andras rättigheter

I varumärkeslagen finns en uppräknning av olika enskilda intressen som utgör hinder mot en varumärkesregistrering (2 kap. 8–10 §§). Dessa kallas för relativa registreringshinder och är motiverade av att det sökta varumärket inte ska stå i konflikt med en tidigare rättighet. Det kan t.ex. röra sig om ett äldre varukännetecken, ett äldre företagsnamn eller någon

annans skyddade efternamn eller allmänt kända konstnärsnamn. Reglerna bygger på 2008 års varumärkesdirektiv.

Direktivet överlämnar till medlemsstaterna att avgöra om registreringsmyndigheten på eget initiativ ska granska om en ansökan om registrering strider mot de relativa registreringshindren. Vid EU:s immaterialrättsmyndighet och i vissa medlemsstater omfattar prövningen bara de absoluta registreringshindren medan PRV prövar både de absoluta och de relativa hindren på eget initiativ (s.k. officialprövning). Det saknas skäl att överväga någon ändring av den ordning som gäller i Sverige i detta avseende (se prop. 2009/10:225 s. 84–97).

I direktivet görs några ändringar när det gäller bestämmelserna om relativa registreringshinder. Den hittillsvarande frivilliga bestämmelsen om ett utökad skydd för kända varumärken blir nu obligatorisk för medlemsstaterna att införa och får samtidigt en något ändrad utformning (artikel 5.3 a). Detta registreringshinder är genomfört i varumärkeslagen sedan tidigare (2 kap. 8 § första stycket 3). Bestämmelsen bör dock anpassas ytterligare till direktivet. Det bör bl.a. tydliggöras att det utökade skyddet för kända varukännetecken är tillämpligt oavsett om de varor eller tjänster som registreringen avser gäller varor eller tjänster av samma, liknande eller annat slag.

En annan nyhet i direktivet är att en ursprungsbeteckning eller en geografisk beteckning som skyddas enligt unionslagstiftning eller nationell lagstiftning ska utgöra ett relativt registreringshinder (artikel 5.3 c). Även en ansökan om registrering av en sådan beteckning utgör registreringshinder, förutsatt att den leder till registrering. I föregående avsnitt föreslår regeringen att det införs ett absolut hinder mot registrering av sådana beteckningar. Utredningen föreslår att ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar dessutom ska utgöra relativa registreringshinder. Det förslaget utgår dock från att endast de relativa registreringshindren kan prövas i ett invändningsförfarande vid PRV vilket skulle innebära att de aktuella beteckningarna inte skulle kunna göras gällande i ett sådant förfarande om det inte också infördes ett motsvarande relativt hinder.

Som redogörs för i avsnitt 6.2 anser regeringen att direktivet inte hindrar medlemsstaterna från att ha förfaranden som möjliggör invändning mot en registrering både på grund av absoluta och relativa registreringshinder. Regeringen föreslår därför inte någon ändring av invändningsförfarandet. Detta innebär att det absoluta registreringshindret om ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar som föreslås i lagrådsremissen kommer kunna prövas i ett invändningsförfarande. Det saknas därför skäl att också införa ett relativt registreringshinder som omfattar dessa beteckningar.

Onödig tro som hinder mot registrering

I varumärkeslagen finns en bestämmelse om onödig tro som ett relativt registreringshinder. Av den följer att ett varumärke inte får registreras om det kan förväxlas med ett kännetecken som användes här i landet eller i utlandet av någon annan vid tidpunkten för ansökan och som fortfarande används, om sökanden var i onödig tro vid tidpunkten för ansökan (2 kap. 8 § första stycket 4). Systematiken i varumärkeslagen bygger på att en omständighet som utgör hinder mot registrering även kan åberopas som

grund för att senare häva registreringen. Lagens bestämmelse om ond tro utgör därför också en hävningsgrund.

Regleringen i varumärkeslagen genomför bestämmelserna i 2008 års varumärkesdirektiv där ond tro utgör både ett absolut och ett relativt registreringshinder, och grund för hävning av en registrering. Bestämmelserna i 2008 års direktiv har förts över till det nya direktivet i huvudsak oförändrade. Enligt direktivet är det obligatoriskt att föreskriva att en registrering ska kunna hävas om sökanden ansökte om registrering i ond tro (artikel 4.2). Medlemsstaterna får vidare föreskriva att ett sådant varumärke inte ska få registreras. Att hävningsgrunden är obligatorisk innebär en skillnad i förhållande till 2008 års direktiv då hävningsgrunden var frivillig för medlemsstaterna att införa. Bestämmelsen har dock inte ändrats i sak. Registreringshindret och hävningsgrunden i artikel 4.2 har i tidigare lagstiftningssammanhang ansetts avse ond tro i den situationen då ansökan i ett land görs om registrering av ett varumärke, vilket är förväxlingsbart med ett varukännetecken som vid tiden för ansökan används av någon annan i samma land (se prop. 2009/10:225 s. 185 och 186). I direktivet finns som sagt också en bestämmelse om ond tro som relativt registreringshinder och grund för hävning i förhållande till utländska varumärken. Bestämmelsen gäller om varumärket kan förväxlas med ett äldre varumärke som är skyddat utomlands under förutsättning att sökanden vid tidpunkten för ansökan handlade i ond tro (artikel 5.4 c).

Bestämmelsen om ond tro i varumärkeslagen fick sin nuvarande utformning i samband med 2010 års varumärkeslag. I det lagstiftningsarbetet konstaterades att de bakomliggande EU-reglerna ger medlemsstaterna relativt stor handlingsfrihet att införa bestämmelser för att hindra en registrering som sökanden har gjort i ond tro (se prop. 2009/10:225 s. 186). Utformningen av bestämmelserna om ond tro har i huvudsak inte förändrats i det nya direktivet. De bedömningar som gjordes i det tidigare lagstiftningsarbetet av hur dessa EU-rättsliga regler bör genomföras i svensk rätt gör sig alltså fortfarande gällande. Eftersom regeringen – till skillnad från utredningen – inte föreslår några ändringar när det gäller vilka grunder som kan prövas i ett invändningsförfarande, är det inte heller nödvändigt att ond tro utgör både ett absolut och ett relativt registreringshinder. Regeringen anser därför att den nuvarande ordningen bör behållas och att det inte bör göras några ändringar med anledning av direktivet.

Agentvarumärken som registreringshinder och...

I det nya direktivet finns bestämmelser som rör s.k. agentvarumärken, dvs. varumärken som registreras av någon som uppträder som en agent eller företrädare för den rätta innehavaren av varumärket. Sådana bestämmelser finns även i EU:s varumärkesförordning. Reglerna saknar motsvarighet i 2008 års direktiv men bygger på artikel 6 *septies* i Pariskonventionen för industriellt rättsskydd. Sverige är sedan länge anslutet till konventionen. Regleringen i direktivet innebär därför i princip ingen nyhet för svensk del.

Bestämmelserna om agentvarumärken i direktivet rör för det första den situationen att en agent eller företrädare för varumärkesinnehavaren

ansöker om registrering av innehavarens varumärke i eget namn utan tillstånd. Enligt direktivet utgör detta ett hinder mot registrering av varumärket om inte agenten eller företrädaren kan visa fog för sitt handlande. Om ett sådant varumärke har registrerats, ska det kunna hävas (artikel 5.3 b). Syftet med reglerna är att motverka missbruk av förtroendeplikten i affärsrelationer. De tar sikte på situationer där någon företräder den andres intressen och det finns en lojalitetsskyldighet av ett eller annat slag. Det kan typiskt sett avse t.ex. handelsagenter, återförsäljare eller licenstagare. I sådana fall av otillbörligt handlande, där företrädaren utan lov registrerar den andres varumärke i sitt eget namn, ska den rättmätige innehavarens intressen skyddas.

Utredningen gör bedömningen att svensk rätt uppfyller direktivet i detta avseende genom det allmänna registreringshindret på grund av ond tro och föreslår inte någon särskild reglering om agentvarumärken.

Några remissinstanser ifrågasätter den bedömningen och förespråkar att det införs ett uttryckligt registreringshinder avseende agentvarumärken. De skäl som görs gällande har främst sin grund i att utredningen föreslår ändringar när det gäller dels bestämmelserna om ond tro som registreringshinder, dels bestämmelserna om vilka hinder som får åberopas i ett invändningsförfarande. Enligt remissinstanserna skulle förslagen innebära att agentsituationen inte fullt ut kan åberopas i ett invändningsförfarande i förhållande till äldre varukännetecken som används i Sverige.

Som nämns får ett varumärke enligt svensk rätt inte registreras om sökanden vid tidpunkten för ansökan var i ond tro om någon annans användning, här i landet eller i utlandet, av ett förväxlingsbart kännetecken. Har ett sådant varumärke registrerats kan det hävas. I de fall en agent eller en återförsäljare själv ansöker om registrering av innehavarens kännetecken utan att ha tillstånd till det, kan denne som regel anses vara i ond tro. Registreringshindret, och den motsvarande hävningsgrunden, om ond tro i varumärkeslagen omfattar alltså redan agentsituationen (jfr prop. 2009/10:225 s. 298).

Regeringen föreslår ingen ändring i lagrådsremissen, varken av regleringen om ond tro eller invändningsförfarandet (se föregående avsnitt om ond tro och avsnitt 6.2 om invändningsförfarandet). Det innebär att ond tro hos sökanden kommer att kunna göras gällande i ett invändningsförfarande, både i förhållande till tidigare användning av ett varumärke i Sverige och i utlandet. Det finns därför inte någon anledning att införa ett särskilt registreringshinder just för agentsituationen.

...överföring och förbud mot användning av agentvarumärken

Bestämmelserna om agentvarumärken i direktivet rör för det andra den situationen att en agent eller företrädare för varumärkesinnehavaren har registrerat innehavarens varumärke i eget namn utan tillstånd. I en sådan situation ska varumärkesinnehavaren ha rätt att antingen invända mot att agenten eller företrädaren använder varumärket eller begära att varumärket överförs till innehavaren eller båda, om inte agenten eller företrädaren visar fog för sitt handlande (artikel 13).

Utredningen gör även här bedömningen att någon särskild föreskrift inte är nödvändig och hänvisar till det allmänna registreringshindret på

grund av ond tro och rätten enligt varumärkeslagen att få en ansökan överförd av PRV på grund av bättre rätt (2 kap. 21–22 §§ varumärkeslagen).

Som påpekas av några remissinstanser avser bestämmelsen i direktivet om överföring av agentvarumärken redan registrerade varumärken. Följaktligen är inte bestämmelserna i varumärkeslagen om överföring på grund av bättre rätt tillräckliga för att uppfylla direktivet eftersom de endast omfattar ansökningar om varumärkesregistrering. Det finns inte heller någon uttrycklig reglering i lagen som behandlar möjligheten för en varumärkesinnehavare att motsätta sig användning, eller att begära överföring, av ett agentvarumärke. Frågan är då om svensk rätt ändå uppfyller direktivet.

Vid införandet av bestämmelserna om överföring av en ansökan om registrering övervägdes om det också borde finnas möjligheter till överföring av en registrering på grund av bättre rätt. I propositionen konstaterades att det redan fanns möjligheter att få frågan prövad i domstol genom att föra en positiv fastställelsetalan om bättre rätt, dvs. en talan för att slå fast att ett visst rättsförhållande föreligger (jfr 13 kap. 2 § rättegångsbalken). Av bl.a. den anledningen lades något sådant förslag inte fram i det lagstiftningsarbetet. Däremot ansåg man att det fanns ett behov av en uttrycklig bestämmelse som gör det möjligt för den som har vunnit framgång med en fastställelsetalan om bättre rätt att få det nya förhållandet antecknat i varumärkesregistret och kungjort (se prop. 2009/10:225 s. 301 och 302). En sådan bestämmelse finns nu i varumärkeslagen (6 kap. 2 § första stycket).

Uppsala universitet och *SFIR* ifrågasätter om det enligt svensk rätt är möjligt för en varumärkesinnehavare att föra en positiv fastställelsetalan om bättre rätt till ett agentvarumärke.

När det gäller överföring av en ansökan på grund av bättre rätt konstaterades i det tidigare lagstiftningsarbetet att möjligheten till en sådan överföring är generell och även omfattar den situationen att en agent eller företrädare ansöker om registrering i eget namn utan tillstånd från innehavaren (se prop. 2009/10:225 s. 300 och 302). Samma omständigheter som utgör grund för överföring av en ansökan om registrering på grund av bättre rätt bör också kunna utgöra grund för en positiv fastställelsetalan om bättre rätt avseende en registrering. Av de tidigare förarbetena framgår att en positiv fastställelsetalan om bättre rätt till ett varukännetecken kan grunda sig på olika omständigheter, t.ex. bättre rätt på grund av överlåtelse, bolagsbildning, arv, eller tidigare användning. När det gäller just tidigare användning av ett varukännetecken har en sådan användning betydelse för registrering av ett varumärke eftersom det kan utgöra hinder för registrering om sökanden är i ond tro (jfr prop. 2009/10:225 s. 295). Redan i dag är det alltså möjligt att föra en fastställelsetalan om bättre rätt bl.a. på grund av tidigare användning av ett kännetecken – vilket kan omfatta en agentsituation om förutsättningarna för registreringshindret om ond tro är uppfyllda. Den som har vunnit framgång med en sådan fastställelsetalan om bättre rätt kan sedan få det nya förhållandet antecknat i varumärkesregistret och kungjort. Bestämmelserna i direktivet om överföring av en registrering av ett agentvarumärke är alltså uppfyllda i svensk rätt.

Regleringen i direktivet om att en varumärkesinnehavare ska kunna hindra användningen av ett agentvarumärke har som sagt sin förebild i Pariskonventionen. Svensk rätt anses sedan länge uppfylla Pariskonventionen i detta avseende genom varumärkeslagens bestämmelser om möjlighet för den som har bättre rätt att invända mot en felaktig registrering eller att senare få denna upphävd i domstol samt att få till stånd ett förbud mot användningen av varumärket (se prop. 2009/10:225 s. 299). Om innehavarens varumärke utgörs av ett äldre varukännetecken som är skyddat i Sverige finns alltså möjligheten för innehavaren att föra en talan mot agenten eller företrädaren om varumärkesintrång och framställa ett yrkande om förbud mot fortsatt användning av agentvarumärket, s.k. vitesförbud (se 8 kap. 3 § varumärkeslagen). Vidare kan en varumärkesinnehavare ansöka om hävning av varumärkesregistreringen med hänvisning till att varumärket registrerats av innehavarens agent eller företrädare i ond tro. Denna möjlighet omfattar också innehavare av utländska varukännetecken. Om registreringen av agentvarumärket hävs kan därefter den rätta innehavaren ansöka om registrering av ett nytt varumärke för egen del. En sådan registrering hindrar då användningen av agentvarumärket.

Sammanfattningsvis är det regeringens mening att svensk rätt redan uppfyller direktivets bestämmelser om överföring av agentvarumärken och om förbud mot användning av sådana varumärken. Någon ytterligare reglering är därför inte nödvändig.

6.4 Registreringens varaktighet och förnyelse av en registrering

Regeringens förslag: En varumärkesregistrering ska gälla i tio år från ingivningsdagen för ansökan om registrering.

Registreringen ska kunna förnyas helt eller delvis varje gång för en period på tio år räknad från utgången av föregående registreringsperiod. En ansökan om förnyelse ska ha kommit in till Patent- och registreringsverket tidigast sex månader före och senast sex månader efter registreringsperiodens utgång. Den som ansöker om förnyelse ska betala föreskriven förnyelseavgift inom denna frist. En inbetalning av förnyelseavgiften som görs inom denna frist ska anses utgöra en ansökan om förnyelse.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens (se betänkandet s. 266–269).

Remissinstanserna tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem.

Skälen för regeringens förslag: Enligt svensk rätt kan ensamrätten till ett varukännetecken i princip bestå hur länge som helst. En varumärkesregistrering gäller visserligen bara tio år, men den kan förnyas ett obegränsat antal gånger (2 kap. 32 och 33 §§ varumärkeslagen).

I det nya direktivet finns bestämmelser om registreringens giltighetstid och förnyelse av en registrering (artiklarna 48 och 49). Regleringen saknar motsvarighet i 2008 års direktiv.

Enligt direktivet ska varumärken registreras för en tioårsperiod, räknad från den dag då ansökan gavs in (artikel 48.1). Registreringsperioden ska alltså gälla från ingivningsdagen. Enligt varumärkeslagen gäller perioden däremot från registreringsdagen (2 kap. 32 §). Lagen bör därför anpassas till direktivet i detta avseende. I avsnitt 6.1 föreslås en reglering av vilken dag som ska anses som ingivningsdag.

Enligt direktivet kan en registrering förnyas med ytterligare tioårsperioder från och med den dag då den befintliga registreringen löper ut. Förnyelsen ska föras in i registret (se artiklarna 48.2 och 49.5). Motsvarande regler finns redan i varumärkeslagen (se 2 kap 33 § första och tredje styckena). Direktivet anger också att en registrering ska förnyas på begäran av varumärkesinnehavaren eller av någon som har rätt att göra detta enligt lag eller avtal, under förutsättning att förnyelseavgifterna har betalats. Medlemsstaterna får bestämma att en inbetalning av förnyelseavgiften ska anses utgöra en sådan begäran (artikel 49.1). Även i detta avseende är varumärkeslagen förenlig med direktivet (se 2 kap. 33 § andra stycket).

En begäran om förnyelse ska enligt direktivet lämnas in och förnyelseavgiften betalas inom en period på minst sex månader före utgången av registreringsperioden (artikel 49.3). Om så inte skett, kan en begäran lämnas in inom en ytterligare sexmånadersperiod räknad från utgången av registreringsperioden eller den påföljande förnyelsen av denna. Förnyelseavgiften och en tilläggsavgift ska betalas inom denna ytterligare period. Varumärkeslagen skiljer sig här från direktivet på så sätt att en ansökan om förnyelse ska ha kommit in till PRV tidigast ett år före och senast sex månader efter registreringsperiodens utgång (2 kap. 33 § första stycket). Bestämmelsen bör därför ändras så att den anpassas till direktivet. Det bör också förtydligas att förnyelseavgiften ska betalas inom denna frist.

Av direktivet följer vidare att om en begäran om förnyelse har getts in, eller avgifterna har betalats, för endast en del av de varor eller tjänster för vilka varumärket har registrerats, så ska registreringen förnyas bara för dessa varor eller tjänster (artikel 49.4). Detsamma gäller i praktiken enligt svensk rätt, vilket framgår av den svenska varumärkesförordningen (3 kap. 11 § andra stycket). Det bör dock klargöras i lagtexten att en registrering kan förnyas helt eller delvis.

Enligt direktivet har den ansvariga myndigheten en skyldighet att informera innehavaren av varumärket om att registreringsperioden är på väg att löpa ut åtminstone sex månader innan så sker. I svensk rätt finns det inte något krav på att PRV ska informera om att en varumärkesregistrering löper ut. Frågan om en sådan informationsskyldighet bör lämpligen regleras på förordningsnivå.

7 Hävning av en varumärkesregistrering

7.1 Grunder och förfaranden för hävning av en registrering

Regeringens förslag: Vid en prövning av om en varumärkesregistrering ska hävas på grund av bristande särskiljningsförmåga ska endast sådan särskiljningsförmåga beaktas som varumärket har förvärvat genom användning före ansökan om hävning.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens (se betänkandet s. 273–275 och 278–283). Utredningen föreslår en uttrycklig reglering om att en ansökan om hävning som grundas på ett hinder mot registrering med hänsyn till någon annans rättigheter ska få göras endast av den som har ett eget intresse i saken.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem. *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet*, *Patent- och registreringsverket (PRV)* och *Svenska Föreningen för Immaterialrätt (SFIR)* anser att begreppet hävning bör anpassas till terminologin i varumärkesdirektivet och EU:s varumärkesförordning. *Uppsala universitet*, *PRV* och *SFIR* ifrågasätter vidare om det administrativa hävningsförfarandet vid PRV uppfyller kraven i direktivet, särskilt kraven på effektivitet och snabbhet. De anser att det bör övervägas om prövningen vid PRV också bör omfatta ansökningar som är tvistiga, och hänvisar till vad som gäller vid EU:s immaterialrättsmyndighet samt i Danmark och Norge.

PRV och *Svenska Patentombudsforeningen* anser att reglerna om delgivning vid administrativ hävning bör förenklas.

Skälen för regeringens förslag

Allmänt om hävning

Den som vill få en varumärkesregistrering hävd kan föra talan om det vid domstol eller ansöka om s.k. administrativ hävning vid PRV. Enligt varumärkeslagen kan en registrering hävas om den tillkommit i strid med lagen, dvs. trots att det fanns ett hinder mot registreringen. En omständighet som utgör hinder mot registrering utgör alltså även grund för att senare häva registreringen. Hävningsgrunderna kan på detta sätt sägas vara en spegelbild av registreringshindren. En förutsättning för hävning är dock att det fortfarande finns hinder mot registrering och att rätten till det ifrågasatta varumärket inte kan bestå enligt reglerna om förväxlingsbara varukänneteckens samexistens (3 kap. 1 § första stycket).

I vissa fall kan en varumärkesregistrering hävas på grund av omständigheter som har inträffat efter registreringen, t.ex. när varumärket i handeln har blivit en allmän beteckning för sådana varor som registreringen avser eller om varumärket inte har använts på det sätt som krävs (3 kap. 1 § andra stycket och 3 kap 2 §).

Varumärkeslagens bestämmelser om vilka förhållanden som kan utgöra grund för att häva en varumärkesregistrering bygger på bestämmelserna om

ogiltighetsgrunder och grunder för upphävande i 2008 års varumärkesdirektiv. Ogiltighetsgrunderna tar sikte på sådana förhållanden som förelåg vid registreringen och motsvaras i princip av registreringshindren. Grunderna för upphävande tar i stället sikte på förhållanden som uppkommer efter registreringen. Som några remissinstanser påpekar skiljer sig begreppen i varumärkeslagen från begreppen inom EU-rätten eftersom ”hävning” används i båda fallen. Det finns naturligtvis fördelar med att lagens terminologi överensstämmer med den som används i direktivet och förordningen. Samtidigt är hävning som ett samlat begrepp sedan länge etablerat inom den svenska varumärkesrätten. Det är också ett etablerat begrepp för en ensamrätts upphörande även på andra områden inom den immaterialrättsliga lagstiftningen, t.ex. i fimalagen och mönsterskyddslagen (1970:485). Någon ändring föreslås inte heller i den nya lagen om företagsnamn. Regeringens uppfattning är att det inte bör göras någon ändring i detta avseende.

Bestämmelsen om hävning på grund av bristande särskiljningsförmåga anpassas till direktivet

En nyhet i direktivet är att ett varumärke inte får ogiltigförklaras om det har förvärvat särskiljningsförmåga på grund av användning före ansökan om ogiltighetsförklaring (artikel 4.4). Av direktivet följer alltså att det inte är möjligt att beakta den särskiljningsförmåga som varumärket har förvärvat genom användning efter det att ansökan om hävning gjordes.

Detta skiljer sig från den nuvarande svenska ordningen enligt vilken man kan beakta sådan särskiljningsförmåga som varumärket förvärvat ända fram till avgörandet om hävning (jfr 3 kap. 1 § första stycket 1 och 2). Ett varumärke kan alltså inte hävas på grund av bristande särskiljningsförmåga om varumärket efter tidpunkten för ansökan om hävning, men före avgörandet om hävning, har förvärvat särskiljningsförmåga genom användning. En sådan situation skulle kunna uppkomma om innehavaren av ett varumärke, som inte är tillräckligt särskiljande, ser till att varumärket förvärvat särskiljningsförmåga t.ex. genom att sätta igång omfattande marknadsföringsåtgärder efter det att någon ansöker om hävning av registreringen.

För att svensk rätt ska vara förenlig med direktivet bör varumärkeslagen ändras så att man vid prövningen av om en varumärkesregistrering ska hävas på grund av bristande särskiljningsförmåga bara ska beakta sådan särskiljningsförmåga som varumärket har förvärvat genom användning före tidpunkten för ansökan om hävning.

I Sverige finns redan ett administrativt hävningsförfarande

Enligt direktivet ska medlemsstaterna erbjuda ett snabbt och effektivt administrativt förfarande för upphävande eller ogiltigförklaring av ett varumärke (artikel 45). Detta är en nyhet i direktivet, och många medlemsstater har i dag inte sådana förfaranden.

I Sverige infördes möjligheten till administrativ hävning vid PRV år 2011 (se 3 kap. 6–21 §§ varumärkeslagen). Ordningen är motiverad av behovet av ett snabbt, enkelt, rättssäkert och billigt system som är till fördel för bl.a. små och medelstora företag. Det administrativa hävningsförfarandet gäller vid sidan av rätten att väcka talan om hävning vid

domstol. Förfarandet är utformat med förebild från den summariska processen i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning. Det innebär att PRV kan häva en registrering om varumärkesinnehavaren medger ansökan eller lämnar den obestridd. Om innehavaren däremot motsätter sig att registreringen hävs ska ärendet, om sökanden begär det, överlämnas till Patent- och marknadsdomstolen som gör den materiella prövningen.

I direktivet regleras vilka grunder som ska kunna åberopas i ett administrativt hävningsförfarande och vem som har rätt att göra en ansökan. I övrigt överlämnar direktivet till medlemsstaterna att bedöma hur förfarandet ska vara utformat. I svensk rätt görs ingen skillnad mellan vilka grunder som kan åberopas i domstol och vilka som kan anföras hos PRV. Samtliga hävningsgrunder enligt varumärkeslagen kan alltså åberopas i det administrativa förfarandet. En annan sak är att den faktiska prövningen i de fall där ansökan bestrids kommer att ske i domstol. I likhet med utredningen konstaterar regeringen att ett sådant summariskt förfarande är förenligt med direktivet.

Uppsala universitet, PRV och SFIR anser att man bör överväga att införa en möjlighet för PRV att pröva en ansökan om administrativ hävning även om ansökan bestrids.

Genom det administrativa förfarandet ges en möjlighet till hävning av en varumärkesregistrering på ett snabbt och enkelt sätt. Samtidigt upprätthålls de höga krav på rättssäkerhet som måste finnas till de mycket stora värden som varumärken kan representera. Av dessa skäl – och då det inte är nödvändigt på grund av direktivet – saknas det anledning att överväga någon ändring av den nuvarande ordningen.

I direktivet finns som sagt regler om att åtminstone vissa ska ha rätt att ansöka om administrativ hävning. Bland annat ska den som innehar en äldre rättighet ha talerätt om grunden för hävning är att ett varumärke inte borde ha registrerats på grund av förekomsten av den äldre rättigheten (artikel 45.4). Utredningen föreslår att det särskilt ska föreskrivas att en ansökan om hävning som grundas på ett hinder mot registrering med hänsyn till någon annans rättigheter ska få föras endast av den som har ett eget intresse i saken.

Enligt varumärkeslagen kan den som vill inleda ett förfarande för att häva en registrering ansöka om administrativ hävning (3 kap. 5 § första stycket). Allmänna civilprocessuella principer kan dock innebära att inte vem som helst har rätt att få en sådan ansökan prövad. De som enligt direktivet ska ha rätt att ansöka om administrativ hävning har däremot det. Enligt regeringens bedömning finns det därför inte anledning att i enlighet med utredningens förslag, utöver det som följer av allmänna civilprocessuella principer, begränsa rätten att ansöka om hävning jämfört med vad som gäller i dag.

Direktivet föreskriver också att en ansökan om hävning får riktas mot en del av eller alla de varor och tjänster som det omtvistade varumärket är registrerat för (artikel 45.5). En motsvarande bestämmelse finns redan i varumärkeslagen (se 3 kap. 4 §).

Reglerna om delgivning bör inte ändras

Enligt nuvarande ordning gäller samma regler för delgivning av en ansökan om administrativ hävning som vid delgivning av en ansökan om stämning i tvistemål (3 kap. 11 § första stycket varumärkeslagen).

PRV och Svenska Patentombudsforeningen föreslår att särskilda bestämmelser införs i varumärkeslagen som ger möjligheter till delgivning med mindre stränga krav. Enligt PRV är detta angeläget för att varumärkesregistret ska kunna rensas från övergivna märken som hindrar senare ansökningar. Förfarandet vid EU:s immaterialrättsmyndighet skulle i så fall kunna tjäna som förebild.

Som PRV påpekar kan det i vissa fall vara svårt att delge varumärkesinnehavare vilket kan leda till att ett beslut om hävning fördröjs. Sådana problem är till nackdel för sökanden som har ett intresse av att få till stånd ett beslut om hävning så snabbt som möjligt. Ett beslut om hävning kan dock få långtgående konsekvenser för varumärkesinnehavaren. Av rätts-säkerhetsskäl bör därför kraven på delgivning vid administrativ hävning motsvara vad som gäller för en ansökan om stämning i tvistemål (se även prop. 2009/10:225 s. 233). Bestämmelserna om delgivning bör därför inte ändras.

Kommunikation med varumärkesinnehavare och ombud i olika förfaranden

Enligt direktivet ska parterna i ett förfarande vid registreringsmyndigheten ange en officiell adress för all kommunikation med myndigheten (artikel 50).

Enligt svensk rätt krävs att sökanden anger sin adress och sitt ombuds adress vid en ansökan om administrativ hävning (3 kap. 6 § första stycket 1 varumärkeslagen och 33 kap. 1 § första stycket 2 och andra stycket rättsgångsbalken). Detsamma gäller vid en ansökan om varumärkesregistrering (2 kap. 1 § första stycket 1 och 2 varumärkeslagen) och vid en invändning (2 kap. 24 § andra stycket 1 och 2 varumärkeslagen). Svensk rätt uppfyller således direktivets krav i detta avseende.

Av direktivet framgår också att medlemsstaterna får kräva att parterna har en officiell adress inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Det saknas skäl att införa ett sådant krav.

Företråde för ett EU-varumärke på grund av ett nationellt varumärke

I EU:s varumärkesförordning finns bestämmelser om att en innehavare av ett äldre nationellt varumärke, eller ett varumärke som blivit föremål för en internationell varumärkesregistrering med rättsverkan i en medlemsstat, som ansöker om ett identiskt EU-varumärke för identiska varor eller tjänster får åberopa det äldre varumärkets företråde (se artikel 39). Företråde kan också åberopas för ett redan registrerat EU-varumärke (se artikel 40). Företrädet, som gäller i den medlemsstat där det äldre varumärket är registrerat, innebär att innehavaren av EU-varumärket kan göra gällande de rättigheter som är knutna till det äldre varumärket. Detta kan ha betydelse vid t.ex. en tvist om intrång i EU-varumärket där innehavaren kan stödja sig på den tidigare dag då rätten till det äldre varumärket uppkom. Företrädet har vidare den effekten att innehavaren av EU-varumärket kan avstå från det äldre varumärket som företrädet

grundar sig på, eller inte förnya registreringen, men ändå ha samma rättigheter som om det äldre varumärket hade fortsatt att vara registrerat. Om det äldre varumärket hävs innan rätten till EU-varumärket uppkom, upphör dock företrädet.

I direktivet finns en bestämmelse som kompletterar förordningen (se artikel 6). Den innebär att om innehavaren av ett nationellt varumärke, eller ett varumärke som blivit föremål för en internationell registrering med rättsverkan i den aktuella medlemsstaten, som återopats som företräde för ett EU-varumärke har avstått från det äldre varumärket, eller inte har förnyat det, kan det i efterhand fastställas att det fanns grund för att häva registreringen. Regleringen fanns också i 2008 års direktiv. Den enda förändringen är att det nu klargörs att en förutsättning för att i efterhand fastställa att det fanns grund för hävning är att varumärket hade kunnat hävas vid den tidpunkt då innehavaren avstod från varumärket eller inte förnyade det. I så fall ska företrädet upphöra att gälla.

Bestämmelsen i 2008 års direktiv är inte särskilt genomförd i svensk rätt. Regleringen i det nya direktivet är i allt väsentligt densamma som i 2008 års direktiv. Regeringen instämmer därför i utredningens bedömning att bestämmelsen inte heller nu behöver genomföras särskilt. Frågan får i stället prövas enligt allmänna processrättsliga regler.

7.2 Krav på användning av ett varumärke

Regeringens förslag: Om ett yrkande om hävning grundas på ett hinder som utgörs av ett äldre varumärke som vid ansökan om hävning hade varit registrerat i mer än fem år, ska registreringen av det yngre varumärket bara få hävas om det äldre varumärket har tagits i verkligt bruk för de varor eller tjänster som ligger till grund för yrkandet inom de fem senaste åren före ansökan om hävning. Om det äldre varumärket hade varit registrerat i mer än fem år då den yngre rättigheten uppkom, ska det äldre varumärket dessutom ha tagits i verkligt bruk inom de fem senaste åren före den tidpunkten. Om det äldre varumärket inte har använts i den utsträckning som krävs, ska registreringen ändå få hävas om det finns giltiga skäl till att det inte har använts i den utsträckningen.

Det ska klargöras att om det äldre varumärket är ett EU-varumärke ska det ha tagits i verkligt bruk på det sätt som avses i EU:s varumärkesförordning.

Utredningens förslag överensstämmer i sak med regeringens (se betänkandet s. 283–286).

Remissinstanserna tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem.

Skälen för regeringens förslag

Ett varumärke måste användas för att behålla sitt skydd

I varumärkeslagen finns bestämmelser om användningstvång, dvs. att ett varumärke måste användas för att behålla sitt skydd (se 3 kap. 2 §). Om

innehavaren av ett registrerat varumärke inte inom fem år efter det att registreringsförfarandet slutligt avgjorts har gjort verkligt bruk av varumärket här i landet för de varor eller tjänster som det registrerats för, får registreringen hävas, under förutsättning att det inte finns giltiga skäl till att varumärket inte har använts. Detsamma gäller om en sådan användning inte har skett inom en period av fem år i följd. Bestämmelserna har sin motsvarighet i 2008 års direktiv. Reglerna i det direktivet har förts över i huvudsak oförändrade till det nya direktivet (artiklarna 16 och 19). I det nya direktivet preciseras dock hur femårsperioden ska beräknas (se artikel 16.2 och 16.3). Klargörandet påverkar inte den svenska ordningen med att femårsfristen beräknas från den dag då frågan om registrering blev slutligt avgjord. Svensk rätt är alltså förenlig med direktivet i detta avseende.

En nyhet i direktivet är att registreringsmyndigheten ska anteckna den dag då femårsperioden börjar löpa (artikel 16.4). De författningsändringar som detta föranleder bör lämpligen göras på förordningsnivå.

I direktivet klargörs det vidare att med verkligt bruk likställs att använda varumärket i en annan form än den registrerade, oavsett om varumärket i den form det används också är registrerat i innehavarens namn (artikel 16.5 a). Svensk rätt uppfyller redan detta klargörande eftersom lagtexten inte är begränsad till användning i en viss form (se 3 kap. 2 § andra stycket 1 varumärkeslagen).

Det bör ställas högre krav på användning av ett äldre varumärke vid hävning

I både 2008 års direktiv och det nya direktivet finns bestämmelser om att en varumärkesinnehavare måste göra verkligt bruk av sitt varumärke för att rättigheten ska kunna göras gällande i ett hävningsförfarande. Syftet är att den som har en rättighet men avstår från att använda den inte ska få åberopa rättigheten gentemot andra. Bestämmelserna i det nya direktivet innebär en viss skärpning i förhållande till den nuvarande ordningen. Motsvarande regler införs också när det gäller invändningsförfarandet (artikel 44) och i intrångsmål (artikel 17), se närmare avsnitten 6.2 och 11.1.

Enligt det nya direktivet ska innehavaren av det äldre varumärket, på begäran, visa att varumärket faktiskt har använts inom de fem år som föregår ansökan om hävning (artikel 46.1). Om det vid ingivningsdagen för det ifrågasatta varumärket, eller den tidigare dag då denna rättighet uppkom (s.k. prioritetsdag), hade gått minst fem år sedan frågan om registrering av det äldre varumärket blev slutligt avgjord, ska innehavaren av det äldre varumärket dessutom visa att varumärket faktiskt har använts inom de fem år som föregår denna dag (artikel 46.2). Om det äldre varumärket endast har använts för en del av de varor eller tjänster som det har registrerats för, ska prövningen av frågan om hävning bara grundas på den del som har använts (artikel 46.4). Slutligen anges att bestämmelserna om bevis om användning också ska tillämpas om det äldre varumärket är ett EU-varumärke (artikel 46.5). I dessa fall ska frågan om varumärket används på det sätt som krävs bedömas enligt EU:s varumärkesförordning.

Enligt varumärkeslagen får en registrering inte hävas på grund av en äldre rättighet om hindret utgörs av ett äldre registrerat varumärke och det äldre märket inte uppfyller kraven på användning (3 kap. 1 § tredje stycket). Bestämmelsen, som har sin grund i 2008 års direktiv, bör nu anpassas till det nya direktivet. I enlighet med direktivet bör det ankomma på innehavaren av det ifrågasatta varumärket att invända att det äldre varumärket inte har använts, och på innehavaren av den äldre rättigheten att då visa att varumärket har använts på föreskrivet sätt eller att det finns giltiga skäl till att det inte har använts på sådant sätt. Bestämmelsen bör omfatta både det administrativa hävningsförfarandet och mål om hävning som förs vid domstol.

Det bör också klargöras att om den äldre rättigheten är ett EU-varumärke så ska det ha använts på det sätt som avses i EU:s varumärkesförordning.

7.3 Verkan av en hävning

Om registreringen av ett varumärke hävs på grund av att det fanns hinder mot registreringen när den gjordes, ska registreringen anses aldrig ha haft någon verkan. I sådana fall ska domstol inte få döma till ansvar för brott och inte heller besluta om t.ex. skadestånd eller andra åtgärder på grund av intrång i den varumärkesrätt som annars skulle ha följt av registreringen.

Om registreringen av ett varumärke hävs på grund av ett förhållande som har uppkommit efter registreringen, ska registreringen anses ha förlorat sin verkan från dagen för ansökan om hävning. I sådana fall ska domstol inte få döma till ansvar för brott på grund av intrång ens om intrånget har skett under den tid då registreringen i och för sig anses ha haft verkan.

När domstol beslutar om hävning på grund av ett förhållande som har uppkommit efter registreringen, ska domstolen på yrkande av någon av parterna få bestämma att registreringen ska anses ha förlorat sin verkan den dag då det förhållande som utgör grund för hävning uppkom. Vid administrativ hävning ska Patent- och registreringsverket få fatta ett sådant beslut.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens (se betänkandet s. 275–277).

Remissinstanserna tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem.

Skälen för regeringens förslag: Om registreringen av ett varumärke har hävts genom ett beslut eller en dom som har fått laga kraft, får domstolen inte döma till påföljd eller besluta om t.ex. skadestånd eller annan åtgärd som kan komma i fråga i samband med intrång i en varumärkesrätt (10 kap. 1 § varumärkeslagen). Det saknas i övrigt regler om vilken verkan hävningen har.

I direktivet finns nya bestämmelser om vilken verkan som ett upphävande respektive en ogiltigförklaring av en varumärkesregistrering ska ha (artikel 47). Om registreringen av ett varumärke förklaras ogiltig, ska

varumärket anses ha saknat verkan från första början (artikel 47.2). Om registreringen upphävs, ska varumärket anses ha förlorat sin verkan från dagen för ansökan om upphävande (artikel 47.1). För EU-varumärken finns en liknande reglering i EU:s varumärkesförordning.

Bestämmelser som motsvarar direktivets krav bör tas in i varumärkeslagen. Om registreringen av ett varumärke hävs på grund av ett ursprungligt hinder mot registreringen, bör registreringen anses aldrig ha haft någon verkan. På samma sätt som enligt nuvarande ordning bör det för tydlighets skull uttryckligen framgå av lagen att domstolen i dessa fall inte får döma till ansvar eller besluta om ersättning eller andra åtgärder på grund av intrång i den varumärkesrätt som annars skulle ha följt av registreringen. Om en registrering hävs på grund av ett förhållande som har uppkommit efter registreringen, bör registreringen anses ha förlorat sin verkan från dagen för ansökan om hävning. I en sådan situation bör det inte finnas något hinder mot att besluta om ersättning eller annan åtgärd för intrång som hänför sig till tiden innan registreringen ska anses ha förlorat sin verkan. Av legalitetsskäl bör det däremot inte vara möjligt att döma till ansvar ens för varumärkesintrång som hänför sig till den tiden.

Att registreringen förlorar sin verkan innebär att innehavaren inte längre kan göra gällande den ensamrätt som annars förvärvas genom registreringen. I författningskommentaren berörs vilka konsekvenser detta kan få för pågående licensavtal och för domar i mål om intrång som har fått laga kraft.

Direktivet föreskriver också att om en ansökan om hävning grundas på ett förhållande som har uppkommit efter registreringen, ska en part kunna begära att det fastställs en tidigare tidpunkt vid vilken grunden för upphävande inträffade (artikel 47.1). En bestämmelse om detta bör därför tas in i lagen. Ett sådant beslut bör kunna fattas av domstolen eller, vid administrativ hävning, PRV. Tidpunkten för när en hävningsgrund ska anses ha uppkommit kan ha betydelse vid prövningen av om det har skett ett intrång och om det därför finns rätt till skadestånd.

8 Internationell varumärkesregistrering

Regeringens förslag: En ansökan om internationell varumärkesregistrering ska innehålla en tydlig förteckning över de varor eller tjänster som varumärket begärs registrerat för och vilka klasser dessa tillhör.

Om innehavaren av den internationella registreringen och invändaren begär det, ska Patent- och registreringsverket under invändningsförfarandet bestämma en tidsfrist på minst två månader då parterna ska försöka komma överens. Fristen får förlängas, om parterna begär det.

Om en invändning grundas på ett hinder som utgörs av ett äldre registrerat varumärke, ska det få beslutas att den internationella registreringen inte ska gälla här endast om det äldre varumärket har tagits i verkligt bruk för de varor eller tjänster som ligger till grund för invändningen inom de fem senaste åren före den yngre rättigheten uppkom. Detta ska bara gälla om det äldre varumärket vid den tidpunkten hade varit registrerat i mer än fem år. Om det äldre varu-

märket inte har använts i den utsträckning som krävs, ska det ändå få beslutas att den internationella registreringen inte ska gälla här om det finns giltiga skäl till att det äldre varumärket inte har använts i den utsträckningen.

Det ska klargöras att om det äldre varumärket är ett EU-varumärke ska det ha tagits i verkligt bruk på det sätt som avses i EU:s varumärkesförordning.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens (se betänkandet s. 287–290). Utredningen föreslår, på samma sätt som utredningen föreslår i fråga om nationella registreringar, att Patent- och registreringsverket ska besluta att en internationell varumärkesregistrering inte ska gälla i Sverige efter invändning endast om det finns något hinder mot registreringen på grund av andra rättigheter, dvs. de relativa registreringshindren.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem. *Svea hovrätt (Patent- och marknadsöverdomstolen)* och *Stockholms tingsrätt (Patent- och marknadsdomstolen)* anser att direktivet inte utesluter möjligheten att invända mot en registrering på grund av ett registreringshinder som är motiverat av allmänna intressen. Enligt domstolarna finns det därför skäl att överväga om s.k. absoluta hinder även fortsättningsvis ska kunna göras gällande vid invändning.

Skälen för regeringens förslag: Skyddet för ett registrerat varumärke i ett land förutsätter som regel att en nationell ansökan görs hos varumärkesmyndigheten i det landet. En innehavare som vill skydda sitt varumärke i flera länder måste därför ansöka om skydd i vart och ett av dessa länder. För att undvika detta kan innehavaren i stället ansöka om en internationell varumärkesregistrering enligt det s.k. Madridsystemet. På så sätt kan innehavaren få skydd i flera av de anslutna länderna genom en enda ansökan.

Madridsystemet administreras av Internationella byrån vid FN:s immaterialrättsorganisation World Intellectual Property Organization (WIPO). Sverige är anslutet till systemet genom Protokoll den 27 juni 1989 till Madridöverenskommelsen den 14 april 1891 om den internationella registreringen av varumärken (Madridprotokollet).

Både 2008 års varumärkesdirektiv och det nya direktivet gäller även för varumärken som är föremål för en internationell registrering med rättsverkan i en medlemsstat (artikel 1). Det innebär att de ändringar som nu föreslås för nationella registreringar som huvudregel också blir tillämpliga på de internationella registreringarna som har verkan i Sverige.

I varumärkeslagen finns vissa bestämmelser som endast gäller för internationella registreringar, t.ex. om förfarandet vid Patent- och registreringsverket (PRV) när den som har en svensk varumärkesregistrering ansöker om en internationell registrering med giltighet i andra länder. Bestämmelserna är utformade i enlighet med Madridprotokollet. Utgångspunkten är att reglerna för nationell registrering och internationell registrering när det är lämpligt och möjligt ska vara enhetliga (se prop. 2009/10:225 s. 263). Regeringen gör därför bedömningen att direktivet föranleder vissa ändringar när det gäller bestämmelserna om vad en

ansökan om internationell registrering ska innehålla och förfarandet för invändning mot ett beslut om att en internationell registrering ska gälla i Sverige. I övrigt påverkar direktivet inte den svenska regleringen.

När det gäller ansökans innehåll föreslås i avsnitt 6.1 att en ansökan om en nationell varumärkesregistrering ska innehålla en tydlig förteckning över de varor eller tjänster som varumärket avser och vilka klasser dessa tillhör. Ett motsvarande krav på tydlig förteckning bör även införas när det gäller en ansökan om en internationell registrering (5 kap. 3 § första stycket 5). Ett sådant krav är också förenligt med Madridprotokollet och dess tillämpningsföreskrifter (se regel 9.4 xiii i tillämpningsföreskrifterna till artikel 3 i Madridprotokollet).

Vidare bör, på samma sätt som föreslås för nationella registreringar, PRV på begäran av parterna bestämma en tidsfrist för att parterna ska försöka komma överens under ett invändningsförfarande.

Slutligen bör det också införas en bestämmelse – motsvarande den för nationella registreringar – om att innehavaren av ett äldre varumärke, som varit registrerat i mer än fem år, i ett invändningsförfarande kan bli skyldig att lägga fram bevisning om att det äldre varumärket har använts på visst föreskrivet sätt och inom en viss tid eller att det finns giltiga skäl till att varumärket inte har använts på sådant sätt (se avsnitt 6.2).

I avsnitt 6.2 görs bedömningen att direktivet inte utesluter en ordning som innebär att den som invänder mot en nationell varumärkesregistrering ska få åberopa hinder mot registreringen på grund av både andra rättigheter (relativa registreringshinder) och absoluta registreringshinder. Motsvarande bedömning gör sig gällande även för internationella registreringar.

9 Varukännetecken som förmögenhetsobjekt

Regeringens förslag: Det ska tydliggöras att ett varukännetecken kan överlåtas helt eller delvis och att reglerna om överlåtelse också omfattar ansökningar om varumärkesregistrering.

Det ska införas en rätt att efter begäran få en överlåtelse av en varumärkesansökan antecknad i Patent- och registreringsverkets diarium. Den som begär en sådan anteckning ska betala en avgift. Den som är antecknad i diariet ska anses vara sökande av varumärket.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens (se betänkandet s. 291–295).

Remissinstanserna tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem.

Skälen för regeringens förslag: Enligt svensk rätt kan ett registrerat varumärke överlåtas eller upplåtas (bli föremål för licens). Detsamma gäller för ett inarbetat varukännetecken. Värdet på ett registrerat eller sökt varumärke kan också utnyttjas genom att rätten pantsätts. Registrerade varumärken och varumärkesansökningar kan dessutom

utmätas, beläggas med kvarstad eller tas i anspråk genom betalnings-säkring.

I varumärkeslagen finns vissa bestämmelser om överlåtelse och licens av varukännetecken samt utförliga regler om pantsättning av registrerade varumärken och varumärkesansökningar (6 och 7 kap.). Kompletterande bestämmelser om överlåtelse, licens, pantsättning och utmätning av varukännetecken finns i den svenska varumärkesförordningen.

Bortsett från en allmän regel om förutsättningar för licens saknar 2008 års varumärkesdirektiv regler om varumärken som förmögenhetsobjekt. I det nya direktivet införs nu ett kapitel med sådana bestämmelser, vilka till viss del motsvarar vad som redan gäller för EU-varumärken. Regleringen innebär i korthet att ett registrerat varumärke eller en varumärkesansökan ska kunna överlåtas, användas som säkerhet (pantsättas), bli föremål för exekutiva åtgärder, t.ex. utmätning, och bli föremål för licens. Det ska också vara möjligt att få sådana åtgärder med varumärket antecknade i den nationella varumärkesmyndighetens register. Bestämmelserna i direktivet är generellt utformade och överlämnar i stor utsträckning till nationell rätt att avgöra de närmare förutsättningarna för t.ex. giltigheten av en överlåtelse eller en pantsättning. Bakgrunden till direktivets utformning är de relativt olika principer som gäller i medlemsstaterna på detta område.

Regeringen delar utredningens bedömning att svensk rätt i stort redan uppfyller direktivets bestämmelser om varumärken som förmögenhetsobjekt och att endast några ändringar behöver göras.

Enligt artikel 22 i direktivet ska ett varumärke kunna överlåtas separat eller tillsammans med den näringsverksamhet där märket används. Om det företag som innehar registreringen överlåter sin rörelse, ska överlåtelsen som utgångspunkt också omfatta varumärket. Motsvarande bestämmelser finns redan i svensk rätt (6 kap. 1 § varumärkeslagen). Enligt direktivet ska ett varumärke vidare kunna överlåtas endast för en del av de varor eller tjänster för vilka det är registrerat. För svenskt vidkommande anses detta gälla enligt allmänna principer och utan direkt lagstöd. Det kan ändå vara lämpligt att klargöra saken i lagtexten för att säkerställa ett korrekt genomförande av direktivet. Det bör alltså göras ett tillägg om att ett registrerat varumärke kan överlåtas helt eller delvis. Samma regler bör gälla i fråga om inarbetade varukännetecken.

Enligt allmänna principer anses varumärkeslagens bestämmelser om överlåtelse av ett varukännetecken även gälla för varumärkesansökningar. Eftersom det nu uttryckligen anges i direktivet att bestämmelserna om överlåtelse av ett varumärke också omfattar ansökningar (artikel 26) är det lämpligt att det även framgår av den svenska lagtexten. Det bör därför klargöras att de allmänna reglerna om överlåtelse också omfattar en ansökan om varumärkesregistrering.

Enligt direktivet ska det vara möjligt att få en överlåtelse av ett registrerat varumärke eller en varumärkesansökan antecknad i den nationella varumärkesmyndighetens register. Varumärkeslagen uppfyller direktivets krav när det gäller möjligheten att få en överlåtelse av ett registrerat varumärke antecknad i varumärkesregistret (se 6 kap. 2 §). Någon motsvarande regel om anteckning av en överlåtelse av en varumärkesansökan finns däremot inte. I praktiken antecknas dock en sådan överlåtelse i Patent- och registreringsverkets (PRV) diarium. För att

svensk rätt fullt ut ska vara förenlig med direktivet bör det emellertid införas en bestämmelse om rätt att efter begäran få en överlåtelse av en varumärkesansökan antecknad i PRV:s diarium. Den som begär en anteckning bör betala en avgift. Det bör inte krävas att anteckningen kungörs. Motsvarande regler finns redan när det gäller anteckning av licens (se 6 kap. 5 § första stycket och artikel 25.5).

En överlåtelse gäller även om ingen anteckning görs. Anteckningens syfte är främst att klargöra för allmänheten vem som är ny innehavare. I ett mål eller ärende om varumärket kan dock anteckningen få betydelse genom att den antecknade innehavaren anses som varumärkesinnehavare (se 6 kap. 3 § första stycket). Det innebär att en talan om t.ex. hävning av en varumärkesregistrering alltid kan riktas mot den antecknade innehavaren. Eftersom regeringen föreslår att det ska gå att anteckna en överlåtelse av en varumärkesansökan, bör motsvarande legitimationsregel införas även för dessa fall.

Enligt direktivet ska ett registrerat varumärke och en varumärkesansökan kunna användas som säkerhet utan samband med företaget som innehar registreringen (artiklarna 23 och 26). I svensk rätt finns redan bestämmelser om pantsättning som uppfyller direktivets krav (se 7 kap. 1, 2 och 10 §§).

Vidare ska ett registrerat varumärke och en varumärkesansökan kunna bli föremål för exekutiva åtgärder, t.ex. utmätning (artiklarna 24.1 och 26). Enligt varumärkeslagen får inarbetade varukännetecken inte utmätas (10 kap. 9 §). För registrerade varumärken och varumärkesansökningar finns däremot inga särskilda exekutionshinder. Det innebär att ett registrerat varumärke och en varumärkesansökan kan utmätas, beläggas med kvarstad eller tas i anspråk genom betalningssäkring. Svensk rätt uppfyller alltså här direktivets krav. Direktivet hindrar inte heller att förbudet mot utmätning av inarbetade varukännetecken finns kvar.

Om ett registrerat varumärke eller en varumärkesansökan har blivit föremål för en exekutiv åtgärd, ska det enligt direktivet kunna antecknas i det nationella varumärkesregistret (artiklarna 24.2 och 26). Av den svenska varumärkesförordningen framgår att om ett registrerat varumärke blivit föremål för en exekutiv åtgärd ska PRV, efter anmälan från Kronofogdemyndigheten, anteckna detta i varumärkesregistret (1 kap. 16 §). Syftet med en sådan anteckning är att hålla registret informativt när det gäller statusen på registrerade varumärken. Någon motsvarande reglering om anteckning efter anmälan när en varumärkesansökan har blivit föremål för en exekutiv åtgärd finns inte. De författningsändringar som direktivet föranleder i detta avseende bör lämpligen göras på förordningsnivå.

Beträffande de bestämmelser i direktivet som rör licenstagares möjligheter att väcka en talan om intrång (artikel 25.3 och 25.4) hänvisas till avsnitt 11.2. Övriga bestämmelser om licens ändras inte i förhållande till 2008 års direktiv och är redan genomförda i svensk rätt (se 6 kap. 4 § varumärkeslagen, jfr artikel 25.1 och 25.2).

10 Kollektiv-, garanti- och kontrollmärken

Regeringens förslag: Även en fysisk person ska kunna förvärva ensamrätt till ett garanti- eller kontrollmärke.

Det ska inte vara möjligt att förvärva ensamrätt till ett garanti- eller kontrollmärke för den som tillhandahåller den typ av varor eller tjänster som märket avser.

En ansökan om registrering av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke ska innehålla uppgifter om vilka som har rätt att använda märket och de övriga villkor som gäller för användningen. I fråga om ett kollektivmärke ska uppgift också lämnas om vilka förutsättningar som gäller för medlemskap i sammanslutningen.

Ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke ska inte få registreras om villkoren för märkets användning strider mot goda seder eller allmän ordning. Vidare ska ett kollektivmärke som anger geografiskt ursprung inte få registreras om villkoren inte tillåter medlemskap i sammanslutningen för alla som tillhandahåller sådana varor eller tjänster som märket avser och varorna eller tjänsterna har sitt ursprung i det geografiska område som märket avser.

Patent- och registreringsverket ska granska ändringar av villkoren för användningen av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke på samma sätt som vid en ansökan om registrering. Det ska ske innan de ändrade villkoren förs in i varumärkesregistret.

En registrering av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke ska kunna hävas om villkoren för användning av märket har ändrats och förts in i varumärkesregistret i strid mot varumärkeslagen och villkoren fortfarande strider mot lagen.

Utredningens förslag överensstämmer i sak med regeringens (se betänkandet s. 297–306).

Remissinstanserna tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem.

Skälen för regeringens förslag

Gemensamma regler om kollektiv-, garanti- och kontrollmärken

Enligt svensk rätt är det möjligt att skydda gemensamma varumärken, s.k. kollektivmärken, och andra varukännetecken som används i näringsverksamhet av medlemmarna i den sammanslutning som innehar märket. Ett kollektivmärke används således av flera olika näringsidkare som utåt sätt ska uppfattas som en och samma aktör. Det finns också varukännetecken som har en garanti- eller kontrollfunktion och som får användas för varor eller tjänster som uppfyller de kriterier som innehavaren av märket uppställer. Till skillnad från kollektivmärken, som skiljer ut varor eller tjänster med ett visst kommersiellt ursprung, syftar garanti- och kontrollmärken till att särskilja varor eller tjänster med vissa gemensamma egenskaper.

Kollektiv-, garanti- och kontrollmärken är ingen särskild märkestyp utan kan utgöras av t.ex. ett ordmärke eller ett figurmärke. Varumärkeslagens reglering om registrerade varumärken och inarbetade varukännetecken

tillämpas därför även på kollektiv-, garanti- och kontrollmärken. Det innebär att bestämmelserna om registrering och hävning liksom ensamrättens omfattning också gäller för sådana märken. Det finns dock några särskilda bestämmelser som enbart gäller för kollektiv-, garanti- och kontrollmärken. Sådana märken får t.ex. registreras i syfte att ange en varas geografiska ursprung (2 kap. 6 § varumärkeslagen).

Enligt 2008 års varumärkesdirektiv är det frivilligt för medlemsstaterna att låta registrera kollektiv-, garanti- eller kontrollmärken. Enligt det nya direktivet blir det nu obligatoriskt att ha regler om kollektivmärken. Bestämmelserna omfattar bl.a. förutsättningarna för registrering och hävning. Vidare införs nya regler om kontroll- och garantimärken som är frivilliga för medlemsstaterna att genomföra.

Regleringen i direktivet om kollektivmärken stämmer i huvudsak överens med vad som gäller för EU-kollektivmärken. Även på EU-nivå finns det en möjlighet att registrera kontrollmärken. Bestämmelserna om EU-kontrollmärken är i princip desamma som för EU-kollektivmärken.

Regeringen delar utredningens bedömning att svensk rätt i stort redan uppfyller direktivets bestämmelser om kollektiv-, garanti- och kontrollmärken och att endast några ändringar behöver göras.

Varumärkeslagen gör ingen skillnad mellan kollektiv-, garanti- och kontrollmärken. Detta bör inte ändras. Vid genomförandet av direktivets bestämmelser om kollektivmärken bör alltså dessa regler i tillämpliga delar gälla även för garanti- och kontrollmärken, även om direktivet inte kräver det.

Vem kan få ensamrätt till ett garanti- eller kontrollmärke?

Enligt direktivet kan ett garanti- eller kontrollmärke innehas av en fysisk eller juridisk person, förutsatt att denne inte bedriver näringsverksamhet som omfattar tillhandahållande av varor eller tjänster av det slag som certifieras (artikel 28.2 första meningen). Även en myndighet eller ett annat offentligrättsligt organ omfattas.

Svensk rätt skiljer sig här från direktivet eftersom endast juridiska personer, t.ex. en myndighet, en förening eller ett bolag, kan inneha ett garanti- eller kontrollmärke (1 kap. 2 § andra stycket varumärkeslagen). Inte heller innehåller lagen någon begränsning av möjligheten att få ensamrätt till ett garanti- eller kontrollmärke för den som själv tillhandahåller den typ av varor eller tjänster som märket avser.

Även om det är frivilligt för medlemsstaterna att införa bestämmelser om registrering av garanti- och kontrollmärken är det lämpligt att varumärkeslagen ändras i enlighet med direktivet i dessa två avseenden. Det framstår som rimligt att ensamrätt till ett garanti- eller kontrollmärke inte kan förvärfvas av den som bedriver näringsverksamhet med samma slags varor eller tjänster. Inte heller lagens begränsning till juridiska personer är numera sakligt motiverad. Med dessa ändringar blir även kopplingen till den EU-rättsliga regleringen om garanti- och kontrollmärken – både i direktivet och i EU:s varumärkesförordning – tydligare i lagen. Detta medför i sin tur att man vid tillämpningen av lagen kan få vägledning av EU-domstolens tolkning av de aktuella bestämmelserna i direktivet och förordningen.

Definitionen i direktivet av ett garanti- eller kontrollmärke innehåller en uppräkningslista av vilka egenskaper hos en vara eller tjänst som innehavaren av märket kan garantera eller kontrollera, t.ex. materialet eller sättet att tillverka varor eller utföra tjänster (artikel 27 a). Någon motsvarighet finns inte i varumärkeslagen. Uppräkningslistan är ganska självklar och tillför inte något; den har inte någon egentlig materiell innebörd och är inte uttömmande. Det är därför inte nödvändigt att ta in den i den svenska lagtexten.

Direktivet innehåller en möjlighet för medlemsstaterna att föreskriva att ett garanti- eller kontrollmärke inte får registreras om den som ansöker om detta inte är behörig att certifiera de aktuella varorna eller tjänsterna (artikel 28.2 andra meningen). Någon sådan bestämmelse finns inte i varumärkeslagen. För svenskt vidkommande har det inte framkommit något som tyder på att det finns ett praktiskt behov av en sådan kontroll hos Patent- och registreringsverket (PRV). Det är också mindre ändamålsenligt att PRV vid sin granskning av en ansökan om registrering ska behöva beakta omständigheter av detta slag. Kontrollen av att behörighet för certifiering följs bör i stället hanteras på vanligt sätt av ansvariga tillsynsmyndigheter och med tillämpning av marknadsrättslig och annan lagstiftning.

Särskilda regler vid registrering av kollektiv-, garanti- och kontrollmärken

Enligt direktivet ska den som ansöker om registrering av ett kollektivmärke ge in de villkor som reglerar märkets användning (artikel 30.1). Villkoren ska innehålla uppgifter om vem som har rätt att använda kollektivmärket, förutsättningarna för medlemskap i sammanslutningen och vad som i övrigt gäller för märkets användning, t.ex. vad som händer om märket inte används på rätt sätt (artikel 30.2). Uppfyller villkoren inte dessa krav, ska ansökan om registrering avslås (artikel 31.1).

Motsvarande reglering i varumärkeslagen är lite mera allmänt hållen (jfr 2 kap. 1 § andra stycket). Eftersom direktivets krav i fråga om villkoren för användning utgör en förutsättning för registrering, bör lagen ändras så att den följer direktivets lydelse. I enlighet med direktivet medför detta att, om en ansökan inte innehåller de föreskrivna uppgifterna om villkoren för användning, kan ansökan komma att avskrivas eller avslås (jfr 2 kap. 17 och 18 §§).

Enligt direktivet ska de registreringshinder som gäller vid registrering av ett varumärke tillämpas även vid registrering av ett kollektivmärke (artikel 31.1). Vid registrering av garanti- och kontrollmärken behöver endast de absoluta hindren, dvs. hinder med hänsyn till allmänna intressen, tillämpas (artikel 28.3). Utöver detta reglerar direktivet ytterligare fall där det finns hinder för registrering av ett kollektivmärke.

För det första får ett kollektivmärke inte registreras om villkoren för kollektivmärkets användning strider mot allmän ordning eller moral (artikel 31.1). Ett kollektivmärke som anger geografiskt ursprung får vidare bara registreras om villkoren för märkets användning möjliggör medlemskap i sammanslutningen för alla som tillhandahåller sådana varor eller tjänster som märket avser och som kommer från det geografiska område som märket avser, förutsatt att övriga villkor är uppfyllda

(artikel 31.1). Slutligen får ett kollektivmärke inte registreras om det kan antas att allmänheten kan vilseledas i fråga om märkets karaktär eller innebörd, särskilt om det är troligt att märket kan uppfattas som något annat än ett kollektivmärke (artikel 31.2).

Om den som ansöker om registrering av ett kollektivmärke ändrar villkoren för märkets användning så att de uppfyller kraven, får registrering inte vägras (artikel 31.3).

På samma sätt som direktivet gäller varumärkeslagens regler om hinder mot registrering av ett varumärke även för kollektiv-, garanti- och kontrollmärken. När det gäller de ytterligare hinder mot registrering av kollektivmärken som finns i direktivet skiljer sig dock svensk rätt något åt från direktivet. Enligt varumärkeslagen får ett varumärke inte registreras om det strider mot goda seder eller allmän ordning (2 kap. 7 § första stycket 1). Det finns däremot inte – såsom enligt direktivet – något registreringshinder för det fall villkoren för användningen av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke i sig själva skulle strida mot goda seder eller allmän ordning. En sådan reglering bör därför införas i lagen. Som exempel där frågan skulle kunna bli aktuell kan nämnas villkor som är rasistiska eller villkor som utgör en omotiverad särbehandling på grund av kön.

Inte heller innehåller lagen något krav på att villkoren för ett kollektivmärke som anger geografiskt ursprung måste göra det möjligt för alla som tillhandahåller sådana varor eller tjänster som märket avser och som kommer från det berörda geografiska området att bli medlem i sammanslutningen. Den traditionella synen har varit att frågor av denna karaktär helst bör hållas utanför den immaterialrättsliga lagstiftningen. För att lagen ska uppfylla direktivet måste dock även en sådan bestämmelse läggas till.

När det gäller regleringen om hinder mot registrering av vilseledande kollektivmärken anser regeringen, i likhet med utredningen, att varumärkeslagen redan uppfyller direktivets krav. Enligt lagen får ett varumärke inte registreras om det är ägnat att vilseleda allmänheten i fråga om varans eller tjänstens art, kvalitet, geografiska ursprung eller någon annan omständighet (2 kap. 7 § första stycket 2). En sådan annan omständighet kan vara märkets karaktär eller innebörd.

Att registrering av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke inte får vägras om sökanden ändrar villkoren för märkets användning följer av de allmänna reglerna i varumärkeslagen om handläggningen av ansökningar och kräver inte någon särskild föreskrift (se 2 kap. 17 och 18 §§).

Ändring av villkoren för märkets användning

Om villkoren för ett kollektivmärkes användning ändras, måste innehavaren enligt direktivet ge in de ändrade villkoren till registreringsmyndigheten (artikel 33.1). Ändringarna ska sedan föras in i varumärkesregistret, förutsatt att de grundläggande kraven för villkoren är uppfyllda och att det inte finns hinder för registrering av de ändrade villkoren (artikel 33.2). De nya villkoren ska, vid tillämpningen av direktivet, börja gälla först från och med den dag då de infördes i registret (artikel 33.3).

En motsvarande reglering om skyldighet att anmäla ändringar av villkoren för användning av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke finns i

varumärkeslagen (se 2 kap. 31 §). Av lagen framgår dock inte att PRV ska granska de ändrade villkoren på samma sätt som vid en ansökan om registrering, innan de nya villkoren förs in i varumärkesregistret. Även om detta torde ske i praktiken, bör granskningskyldigheten lämpligen anges i lagtexten.

Varumärkeslagen innehåller ingen uttrycklig bestämmelse om när de nya villkoren för användningen ska börja gälla. En konsekvens av bestämmelsen om anmälningsskyldighet vid ändrade villkor är dock att om ingen anmälan görs, så gäller vid tillämpningen av lagen de villkor för märkets användning som fördes in i varumärkesregistret i samband med registreringen av varumärket (jfr 2 kap. 23 § tredje stycket). Om anmälningsskyldigheten inte följs, kan det vidare leda till att registreringen av märket hävs (jfr 3 kap. 3 § första stycket 1). Enligt regeringens bedömning uppfyller lagen direktivets krav i detta avseende.

Särskilda bestämmelser om hävning av kollektiv-, garanti- och kontrollmärken

Direktivets bestämmelser om på vilka grunder en registrering av ett varumärke kan upphävas eller ogiltigförklaras gäller även för ett kollektivmärke (artiklarna 35 och 36). Ett kollektivmärke ska dessutom kunna förklaras ogiltigt om det har registrerats, trots att det fanns hinder mot registrering, och innehavaren av märket inte ändrar villkoren så att en registrering blir möjlig (artikel 36).

En registrering av ett garanti- eller kontrollmärke ska i vart fall kunna upphävas på grund av underlåten användning eller för att varumärket har blivit generiskt eller vilseledande. Ett sådant märke ska också kunna ogiltigförklaras i vart fall på grund av att det har registrerats i strid med de absoluta registreringshindren (artikel 28.3).

Även varumärkeslagen följer denna systematik som innebär att de allmänna grunderna för hävning av en varumärkesregistrering också gäller för kollektiv-, garanti- och kontrollmärken (se 3 kap. 3 §). Eftersom dessa hävningsgrunder är en spegelbild av registreringshindren kan en registrering av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke hävas om registreringen har skett i strid mot lagen och den fortfarande strider mot lagen (3 kap. 1 § första stycket 1 och 2). Av detta följer att registreringen inte får hävas om innehavaren ändrar villkoren för märkets användning så att de inte längre utgör något hinder mot registrering. En registrering av ett kollektiv-, garanti- och kontrollmärke får vidare hävas om märket har blivit generiskt eller om det har blivit vilseledande (3 kap. 1 § andra stycket 1 och 3). Detsamma gäller om kravet på användning inte är uppfyllt (3 kap. 2 §).

Enligt direktivet ska en registrering av ett kollektivmärke kunna upphävas eller ogiltigförklaras, förutom på de allmänna grunderna, också på vissa ytterligare grunder som hänför sig till villkoren för märkets användning (artiklarna 35 och 36). I fråga om garanti- eller kontrollmärken är detta frivilligt (artikel 28.3).

Även i detta avseende motsvarar varumärkeslagen direktivet (se 3 kap. 3 §). Det enda som saknas är en möjlighet till hävning om en ändring av villkoren för märkets användning har förts in i varumärkesregistret, trots att det sänkades förutsättningar för detta, och innehavaren därefter inte

ändrar villkoren (jfr artikel 35 c). För att lagen ska vara förenlig med direktivet fullt ut bör det införas en sådan hävningsgrund.

11 Mål om intrång i ett varukännetecken

11.1 Invändning om ogiltighet och särskilda förutsättningar för att bifalla en talan

Regeringens förslag: Brottmål ska uttryckligen undantas från kravet på att väcka talan för att få en invändning om att det finns grund för att häva registreringen av ett varumärke prövad i ett mål om varumärkesintrång.

Om det förs en talan om intrång i ett varumärke som vid talans väckande hade varit registrerat i mer än fem år, ska talan få bifallas endast om varumärket har tagits i verkligt bruk för de varor eller tjänster som ligger till grund för talan inom de fem senaste åren före talans väckande. För det fall talan avser intrång genom användning av ett yngre registrerat varumärke, och det äldre varumärket hade varit registrerat i mer än fem år då den yngre rättigheten uppkom, ska det äldre varumärket dessutom ha använts inom de fem senaste åren före den tidpunkten. Om det äldre varumärket inte har använts i den utsträckning som krävs, ska talan ändå få bifallas om det finns giltiga skäl till att det inte har använts i den utsträckningen. Samma bestämmelser ska gälla när det förs en fastställsetalan om att ett visst förfarande utgör intrång i ett registrerat varumärke.

En talan om varumärkesintrång genom användning av ett yngre EU-varumärke ska få bifallas endast om det finns grund för att häva registreringen av EU-varumärket enligt EU:s varumärkesförordning. Detta ska också gälla när det förs en fastställsetalan om att ett visst förfarande utgör intrång i ett varukännetecken.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens (se betänkandet s. 307–314). I förhållande till utredningens förslag klargörs att bestämmelserna om särskilda förutsättningar för att bifalla en talan i ett mål om intrång även omfattar en talan om fastställelse om att ett visst förfarande utgör intrång i ett registrerat varumärke.

Remissinstanserna tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem.

Skälen för regeringens förslag

Det bör ställas krav på användning av ett äldre varumärke i mål om intrång

Ensamrätten till ett varukännetecken innebär något förenklat att innehavaren har rätt att hindra andra från att i näringsverksamhet använda identiska eller liknande kännetecken. Den som använder varukännetecknet på ett otillåtet sätt begår varumärkesintrång. I det nya direktivet

införs flera bestämmelser som rör processen i mål om intrång och som saknar motsvarighet i 2008 års direktiv.

Enligt direktivet ska en varumärkesinnehavare som inte gör verkligt bruk av sitt varumärke inte heller kunna åberopa rättigheten mot någon annan i ett intrångsmål (artikel 17). Bestämmelsen innebär att svaranden i ett intrångsmål ska kunna invända att kärandens varumärke inte uppfyller det användningstvång som gäller för registrerade varumärken. Sådan användning av varumärket ska ha skett inom de fem år som föregår den dag då talan väcktes. Motsvarande regler finns när det gäller förfarandena om invändning (artikel 44) och hävning (artikel 46), se närmare avsnitten 6.2 och 7.2. Syftet med bestämmelserna är att skärpa kravet på att ett varumärke verkligen används för att innehavaren ska kunna göra gällande sin ensamrätt.

Det finns inte någon bestämmelse i varumärkeslagen som motsvarar artikel 17 i direktivet. Lagens reglering kan i stället sägas vara den motsatta eftersom frågan om ogiltighet av en registrering får prövas endast sedan en talan om hävning har väckts (se 10 kap. 2 §). För att få en invändning om att det finns grund för att häva registreringen av kärandens varumärke prövad är svaranden därför hänvisad till att väcka en talan om hävning, t.ex. genom ett genkärsmål. Bakgrunden till denna ordning är att om en sådan invändning skulle få prövas i intrångsmålet så skulle domen i den delen inte få rättskraft. Det skulle i sin tur innebära en risk för att olika domstolar kommer till olika resultat rörande giltigheten av registreringen av ett varumärke. För att undvika sådana problem är det endast möjligt att få en invändning om att det finns grund för hävning prövad efter en särskild talan om den saken. Genom domen i hävningsmålet mister rättighetshavaren sin ensamrätt inte bara gentemot den som är part i intrångsmålet, utan även i förhållande till alla andra som har nyttjat eller avser att nyttja rättigheten. (Se prop. 2009/10:225 s. 279.)

Regeringen anser att skälen bakom kravet på väckande av talan för att domstolen ska pröva frågan om hävning fortfarande gör sig gällande och att det finns goda grunder för att detta ska gälla som huvudregel.

Eftersom det i varumärkeslagen saknas en motsvarighet till artikel 17 i direktivet, bör emellertid en sådan bestämmelse införas för just den aktuella situationen. I enlighet med direktivet bör det ankomma på svaranden att invända att det äldre varumärket inte har använts, och på käranden att då visa att varumärket har använts på det sätt som krävs eller att det finns giltiga skäl till att det inte har använts på sådant sätt.

Direktivet omfattar talan om intrång. Enligt svensk rätt kan frågan om ett intrång har begåtts också prövas i en talan om fastställelse avseende varumärket. I förhållande till utredningens förslag bör det därför klargöras att regleringen i varumärkeslagen även gäller i samband med en fastställsetalan om att ett visst förfarande utgör intrång i ett registrerat varumärke.

Den föreslagna bestämmelsen blir alltså ett avsteg från principen att frågan om det finns grund för att häva en registrering inte kan prövas i ett mål om intrång eller fastställelse. Prövningen avser dock bara frågan om ett intrång har begåtts och kan inte leda till en hävning av registreringen. Domstolens bedömning har alltså inte någon rättsverkan utanför det aktuella målet. Det ankommer på den domstol som har att pröva en

eventuell senare talan om hävning att ta ställning till vilken betydelse bedömningen i det tidigare målet har.

Invändning om grund för hävning i brottmål

Utgångspunkten att en invändning om att det finns grund för hävning av en registrering bara får prövas om talan väcks gäller också beträffande andra immateriella rättigheter (se t.ex. 61 § andra stycket patentlagen [1967:837] och 39 § andra stycket mönsterskyddslagen [1970:485]). Det har på senare tid beslutats om ändring på patentområdet så att det uttryckligen kommer att framgå att en invändning om att ett patent är ogiltigt kan prövas i ett brottmål utan att en särskild talan väcks (prop. 2015/16:124 s. 5, 11, 12 och 25, bet. 2015/16:NU22, rskr. 2015/16:264, SFS 2016:726). Lagändringen träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Utredningen framhåller att det finns starka skäl för att motsvarande ändring genomförs när det gäller brottmål om varumärkesintrång. Allmänt sett gäller att en tilltalad i ett brottmål får åberopa vad han eller hon vill till sitt försvar så länge det är relevant för prövningen av åtalet.

Som utredningen och ett par remissinstanser särskilt framhåller kan en sådan ändring på varumärkesområdet få större praktiska konsekvenser än på det patenträttsliga området, eftersom brottmål om varumärkesintrång är vanligare än brottmål om patentintrång. *Svea hovrätt (Patent- och marknadsöverdomstolen)* pekar på att brottmålen om varumärkesintrång riskerar att bli mer omfattande och resurskrävande än hittills och *Åklagarmyndigheten* anför att ändringen kan medföra en tyngre utredningsbörda för brottsutredande myndigheter. Remissinstanserna instämmer ändå i utredningens bedömning att brottmålen uttryckligen bör undantas från kravet på att väcka talan för att kunna få invändningen prövad.

Regeringen delar utredningens och remissinstansernas uppfattning och föreslår därför att det görs ett undantag för brottmål även när det gäller mål om varumärkesintrång.

Även i detta fall gäller att domstolens uppfattning i frågan om det finns grund för att häva registreringen av ett varumärke – med anledning av den tilltalades invändning – inte har någon rättsverkan utanför brottmålet.

Vissa förutsättningar för att bifalla en talan om intrång

I direktivet införs nya bestämmelser som syftar till att säkerställa att innehavaren av en äldre rättighet inte kan vinna framgång i ett intrångsmål mot en innehavare av en yngre rättighet om det inte också finns förutsättningar för att häva den yngre rättigheten (artikel 18). En motsvarande bestämmelse finns i EU:s varumärkesförordning.

Som utredningen konstaterar har regleringen i direktivet fått en ganska komplicerad utformning. Av direktivet framgår att den som innehar ett äldre varumärke inte med framgång kan göra gällande att den som använder ett yngre varumärke gör sig skyldig till intrång om det yngre varumärket inte också skulle kunna hävas på grund av reglerna om mellanliggande rättigheter (artikel 8), passivitet (artikel 9) eller underlåten användning (artikel 46.3), se artikel 18.1. Genomförandet av frågan om

mellanliggande rättigheter behandlas i avsnitt 5.2 medan passivitet och underlåten användning behandlas i detta avsnitt.

Svensk rätt uppfyller redan direktivets krav när det gäller begränsningen av möjligheten att väcka talan om intrång när en innehavare av en äldre rättighet har förhållit sig passiv till en yngre rättighet. Enligt varumärkeslagen ska rätten till ett registrerat varumärke gälla vid sidan av en äldre rätt till ett varukännetecken som är identiskt eller likartat, om ansökan om registrering gjorts i god tro och innehavaren av den äldre rätten har känt till och funnit sig i att det yngre varumärket efter registreringsdagen har använts här i landet fem år i följd (1 kap. 14 § första stycket). Innehavaren av det yngre varumärket kan alltså inte göra sig skyldig till intrång i en sådan situation. En motsvarande bestämmelse finns för inarbetade varukännetecken (1 kap. 15 §). Av varumärkeslagen framgår vidare att rätten till det yngre varukännetecknet i dessa fall inte hindrar användningen av det äldre (1 kap. 16 § första stycket, jfr med artikel 18.3).

I avsnitt 7.2 föreslås en reglering som innebär att innehavaren av ett äldre varumärke i ett mål om hävning av en registrering av ett yngre varumärke endast kan få framgång med sin begäran om innehavaren av det äldre varumärket lägger fram bevis om att dennes varumärke faktiskt har använts. Användningen ska ha skett under vissa perioder som föregår dels ansökan om hävning, dels den dag då den yngre rättigheten förvärvades. Kravet på användning av det äldre varumärket gäller enligt det nya direktivet även i ett intrångsmål. Det innebär att om innehavaren av det äldre varumärket inte har använt sitt varumärke på föreskrivet sätt, kan denne inte heller göra gällande att det har skett ett intrång (artikel 18.1 som hänvisar till artikel 46.3). Bestämmelsen blir bara tillämplig i en tvist mellan registrerade varumärken.

Någon motsvarande reglering finns inte i varumärkeslagen, varför en sådan bör införas. Regeringen föreslår därför att ett varumärke som inte har använts på det sätt som krävs, vid den tidpunkt då den yngre rättigheten förvärvades, endast kan ligga till grund för en talan som avser intrång om det finns giltiga skäl till att varumärket inte har använts på det sättet. Den äldre rättigheten bör i dessa fall ha använts under de fem senaste åren före ingivningsdagen för det yngre varumärket, eller den tidigare dag då rätten till det yngre varumärket uppkom (s.k. prioritetsdag). Kravet på att det äldre varumärket också ska ha använts inom de fem senaste åren före tidpunkten för talans väckande framgår av artikel 17, som behandlas ovan.

I direktivet finns vidare bestämmelser som är tillämpliga om användningen av ett EU-varumärke påstås göra intrång i ett nationellt varumärke (artikel 18.2). I ett mål om intrång ska innehavaren av ett nationellt varumärke inte kunna förbjuda användningen av ett yngre EU-varumärke om detta inte skulle kunna hävas enligt vissa bestämmelser i EU:s varumärkesförordning. Det gäller om EU-varumärket inte skulle kunna förklaras ogiltigt på grund av vissa relativa ogiltighetsgrunder, medgivande till registrering, preklusion på grund av ett tidigare hävnings- eller intrångsförfarande, rättighetsförlust på grund av passivitet eller underlåten användning av det äldre varumärket (artiklarna 60.1, 60.3, 60.4, 61.1, 61.2 och 64.2 i EU:s varumärkesförordning). Regeringen föreslår att det införs en bestämmelse i varumärkeslagen om att innehavaren i dessa situationer

inte kan få framgång med en intrångstalan eller en fastställsetalan om intrång som avser ett yngre EU-varumärke.

Om en innehavare av ett äldre varumärke inte kan hindra användning av ett yngre varumärke, så kan inte heller innehavaren av det yngre tecknet hindra att det äldre tecknet används (artikel 18.3). De båda rättigheterna får i dessa fall alltså gälla vid sidan av varandra, och den enes användning utgör inte intrång i den andres rättighet. En uttrycklig bestämmelse om detta finns som sagt i varumärkeslagen när det gäller en innehavare som har förhållit sig passiv till en yngre rättighet (se 1 kap. 16 § första stycket). I avsnitt 5.2 föreslås att det också klargörs i den paragrafen att en yngre rättighet, som utgör en mellanliggande rättighet, inte hindrar användning av det äldre varukännetecknet. I övrigt följer det av de grundläggande bestämmelserna om att äldre rättigheter har företräde framför yngre rättigheter (se 1 kap. 13 §). Det behövs därför inte någon ytterligare reglering om detta med anledning av direktivet.

11.2 Särskilda förutsättningar för att väcka en talan

Regeringens förslag: En licenstagare ska få väcka en talan om varumärkesintrång endast om innehavaren av varukännetecknet samtycker till det. Även utan samtycke ska den som har en exklusiv licens få väcka en sådan talan, om innehavaren själv inte gör det inom skälig tid efter att ha fått underrättelse om att licenstagaren har för avsikt att väcka talan. Detta ska också tillämpas i fråga om en fastställsetalan avseende ett varukännetecken. Har något annat avtalats ska det gälla.

Väcker innehavaren av varukännetecknet en talan om varumärkesintrång, ska en licenstagare alltid ha rätt att väcka en talan om skadestånd.

Den som har rätt att använda ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke ska få väcka en talan om varumärkesintrång endast om innehavaren av varukännetecknet samtycker till det. Detta ska också tillämpas i fråga om en fastställsetalan avseende ett sådant varukännetecken. Har något annat avtalats ska det gälla.

Den som innehar ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke ska ha rätt till skadestånd för intrång i den rätt som en användare av varukännetecknet har. En användare ska dock få väcka en egen skadeståndstalan om innehavaren av varukännetecknet samtycker till det eller om innehavaren väcker en talan om varumärkesintrång som inte omfattar något yrkande om skadestånd för användarens räkning.

Utredningens förslag överensstämmer i sak med regeringens (se betänkandet s. 315–318).

Remissinstanserna tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem.

Skälen för regeringens förslag

Förutsättningar för licenstagare att väcka talan om intrång

Det är vanligt att varumärkesinnehavare genom licens ger någon annan rätt att använda varumärket. En sådan licensupplåtelse kan vara exklusiv eller icke-exklusiv. En exklusiv licens innebär att licensgivaren inte får upplåta rätt att utnyttja varukännetecknet till andra. Vid icke-exklusiv (enkel) licens förbehåller sig däremot licensgivaren rätten att licensiera varukännetecknet även till andra. I avsnitt 9 behandlas de allmänna förutsättningarna för licens.

Enligt artikel 25.3 i direktivet har licenstagare rätt att väcka en talan om intrång endast om varumärkesinnehavaren samtycker till det. Även utan samtycke får den som har en exklusiv licens väcka talan, om innehavaren själv inte gör det inom skälig tid efter att ha fått en underrättelse om att licenstagaren har för avsikt att väcka talan. Detta ska inte påverka vad som gäller enligt licensavtalet. Har varumärkesinnehavaren inlett ett intrångsmål, ska licenstagaren ändå ha rätt att för egen del väcka en talan för att kunna få skadestånd för den skada licenstagaren har lidit (artikel 25.4). Motsvarande regler finns för EU-varumärken.

Bestämmelserna i varumärkeslagen är mindre långtgående och kräver endast att licenstagaren underrättar kännetecknets innehavare om avsikten att väcka en intrångstalan eller en fastställsetalan (10 kap. 8 § första och andra styckena). Något krav på samtycke finns inte. Vidare görs ingen skillnad mellan licenstagare med enkel licens och licenstagare med exklusiv licens. För att lagen ska vara förenlig med direktivet bör den alltså ändras. Utgångspunkten bör vara att både den som har en enkel licens och den som har en exklusiv licens ska ha rätt att väcka en talan om intrång endast om innehavaren av varukännetecknet samtycker till detta. I enlighet med direktivet bör vidare den som har en exklusiv licens ha rätt att även utan samtycke väcka en intrångstalan, om innehavaren själv inte gör det inom skälig tid efter att ha fått en underrättelse om att licenstagaren har för avsikt att väcka talan. Enligt direktivet gäller kravet på samtycke och underrättelse så länge något annat inte har avtalats. Regleringen är alltså i denna del dispositiv, vilket bör framgå av lagtexten.

Direktivet omfattar talan om intrång. Den nuvarande regleringen om underrättelseskyldighet i svensk rätt gäller även när en licenstagare vill väcka en fastställsetalan avseende varukännetecknet. Enligt regeringens uppfattning bör regleringen i varumärkeslagen om förutsättningarna för licenstagare att väcka talan även fortsättningsvis gälla både talan om intrång och fastställelse.

Varumärkeslagen saknar en bestämmelse som motsvarar direktivets reglering om rätten för en licenstagare att väcka en egen talan om ersättning för den skada som intrånget har orsakat licenstagaren, även om varumärkesinnehavaren väcker en intrångstalan. Anledningen är att det i dag inte finns någon begränsning för licenstagare att väcka talan. För att lagen ska vara förenlig med direktivet bör en sådan bestämmelse införas. Licenstagarens rätt att väcka talan om skadestånd bör omfatta både skälig ersättning för utnyttjandet av varukännetecknet och ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört.

Åklagarmyndigheten anser att det bör förtydligas hur förslaget om licenstagares rätt att väcka en intrångstalan förhåller sig till målsägandebegreppet i varumärkeslagen och i rättegångsbalken, dvs. frågan om vem som är att anse som målsägande och således kan ange ett brott till åtal.

I betänkandet *Grovt upphovsrättsbrott och grovt varumärkesbrott* (SOU 2018:6) föreslås att det, till skillnad från vad som gäller i dag, ska vara möjligt att väcka åtal för varumärkesintrång även om målsäganden inte anmäler brottet till åtal. Det innebär att om förslaget i betänkandet genomförs kommer begreppet målsägande inte finnas kvar i varumärkeslagen. Utredningens förslag bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Mot denna bakgrund – och då frågan inte har någon betydelse för genomförandet av varumärkesdirektivet – finns det inte anledning att inom ramen för detta lagstiftningsärende överväga någon ändring beträffande målsägandebegreppet i varumärkeslagen.

Förutsättningar för användare av kollektiv-, garanti- och kontrollmärken att väcka talan om intrång

Enligt direktivet ska bestämmelserna om licenstagares rätt att väcka talan om intrång tillämpas också på den som har rätt att använda ett kollektivmärke (artikel 34.1). Om inget annat har avtalats, får användaren således väcka talan bara om varumärkesinnehavaren samtycker till detta. På samma sätt som för licenstagare gäller vidare att, om varumärkesinnehavaren har inlett ett intrångsmål, har användaren alltid rätt att för egen del väcka en talan för att kunna få skadestånd för sin skada. Om någon som har rätt att använda ett kollektivmärke har lidit skada på grund av olovlig användning av kollektivmärket ska, enligt direktivet, innehavaren av kollektivmärket också ha rätt att kräva skadestånd på dennes vägnar (artikel 34.2). Motsvarande regler finns för EU-varumärken.

Varumärkeslagen innehåller inget krav på samtycke från innehavaren av varukännetecknet i de fall en användare av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke vill väcka talan om intrång (jfr 10 kap. 8 § första stycket 3). För att uppfylla direktivet bör ett sådant krav införas. Kravet på samtycke bör gälla även för användare av garanti- och kontrollmärken, trots att direktivet inte kräver det (jfr avsnitt 10).

På samma sätt som beträffande licenstagares rätt att väcka talan bör bestämmelsen i varumärkeslagen som rör användare av kollektiv-, garanti- eller kontrollmärken även omfatta fastställetalan. Vidare bör det framgå att regleringen är dispositiv och alltså går att avtala bort.

Varumärkeslagen saknar en motsvarighet till direktivets bestämmelse om att innehavaren av ett kollektivmärke ska ha rätt att kräva skadestånd för den skada som en användare av ett kollektivmärke har lidit på grund av olovlig användning av märket. Direktivets bestämmelse är placerad i en artikel som handlar om vem som har rätt att väcka talan om intrång i ett kollektivmärke. Regeringen delar utredningens bedömning att bestämmelsen i sig däremot tar sikte på vem som egentligen är berättigad till ersättning vid intrång i kollektivmärket i den angivna situationen.

I 1960 års kollektivmärkeslag fanns en reglering som påminner om den i direktivet (6 §). Enligt kollektivmärkeslagen skulle endast innehavaren av ett kännetecken anses som målsägande i ett mål om intrång i rätten till sådana varukännetecken som avsågs i den lagen. Innehavaren fick föra

talán om ersättning även för skada tillfogad någon annan som var berättigad att använda kännetecknet. Denna bestämmelse fördes inte över till 2010 års varumärkeslag, eftersom det inte ansågs finnas skäl att begränsa rätten att föra talan om intrång för dem som är berättigade att använda en sådan kollektiv rättighet (se prop. 2009/10:225 s. 284 och 285).

Eftersom det föreslås att det återigen införs en begränsning i rätten att väcka talan för den som har rätt att använda ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke, och för att svensk rätt ska uppfylla direktivets krav, bör det nu införas en reglering i enlighet med direktivet. Kravet bör inte bara gälla kollektivmärken utan även kontroll- och garantimärken. Det ska noteras att det alltså här inte handlar om en processförutsättning utan en materiell reglering av rätten till ersättning vid intrång i den aktuella situationen. Regleringen bör omfatta både rätten till skälig ersättning för utnyttjandet av varukännetecknet och rätten till ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört.

För att lagen ska vara förenlig med direktivet fullt ut bör det slutligen införas en bestämmelse som innebär att en användare av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke i vissa situationer ändå ska ha rätt att väcka en egen skadeståndstalan på grund av intrång i varukännetecknet. Detta ska gälla om innehavaren av varukännetecknet samtycker till det eller om innehavaren väcker en talan om varumärkesintrång som inte innefattar något yrkande om skadestånd för användarens räkning.

12 En ny lag om företagsnamn

12.1 Lagstiftningen om skydd för företagsnamn moderniseras

Regeringens förslag: En ny lag om företagsnamn ska införas som ersätter den nuvarande firmalagen.

Utöver de ändringar som föreslås i nästa avsnitt ska bestämmelserna i firmalagen överföras i sak oförändrade till den nya lagen om företagsnamn. Detta gäller t.ex. bestämmelserna om hur näringsidkare förvärvar ensamrätt till ett företagsnamn och förfarandet för hävning av en registrering av ett företagsnamn.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens (se betänkandet s. 319–321 och 328–330).

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem.

Flera remissinstanser, däribland *Svea hovrätt (Patent- och marknadsöverdomstolen)*, *Stockholms tingsrätt (Patent- och marknadsdomstolen)*, *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet*, *Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet*, *Patent- och registreringsverket (PRV)*, *Företagarna* och *Svenska Föreningen för Immaterialrätt (SFIR)*, anser att utformningen av det korsvisa skyddet mellan näringskännetecknen och

varukännetecken bör ändras eller att det bör övervägas ytterligare om det bör ändras. Uppsala universitet framhåller att ett alternativ till att ändra det korsvisa skyddet är att införa en möjlighet att få registreringen av ett företagsnamn hävt för en viss del av verksamheten (partiell hävning). Också Svea hovrätt och SFIR anser att det finns skäl att se över frågan om partiell hävning.

Skälen för regeringens förslag: Ensamrätten till företagsnamn och andra näringskännetecken har stor betydelse för många företag. Företagsnamnet är i många fall det enda kännetecken som ett företag använder för att nå ut till kunder. Den goodwill som är knuten till ett företagsnamn kan också påverka t.ex. ett företags möjligheter att finansiera sin verksamhet, att få de tillstånd som krävs för etablering av verksamheten och att behålla och rekrytera den personal som behövs.

Regleringen om skydd för näringskännetecken finns huvudsakligen i firmalagen som trädde i kraft den 1 juli 1974. Firmalagen har därefter ändrats vid flera tillfällen. Ändringarna har som regel haft samband med motsvarande ändringar i varumärkeslagen, och i vissa fall även i annan immaterialrättslig lagstiftning. Det har däremot inte gjorts någon redaktionell och språklig översyn av firmalagen. Med tiden har lagstiftningen blivit mer och mer svårtillgänglig.

Det bör därför införas en ny lag med en struktur som är mer överskådlig och lättillgänglig och som genomgående innehåller ett modernare språk.

Många remissinstanser välkomnar förslaget till en ny lag, som gör det lättare för enskilda företagare och andra att förstå reglerna och använda lagstiftningen. Särskilt för mindre företag är det viktigt att reglerna är moderna och lätta att tillämpa.

Den närliggande varumärkeslagen har nyligen genomgått en omfattande modernisering. Eftersom reglerna om näringskännetecken och varukännetecken är nära sammankopplade är det naturligt att den nya lagen får följa samma struktur som varumärkeslagen. Detta kan också innebära fördelar för företagen eftersom de ofta behöver förhålla sig till både reglerna om näringskännetecken och reglerna om varukännetecken.

Begreppet firma har funnits i många år. Bland de nordiska länderna har det använts i lagstiftningen sedan slutet av 1800-talet. Firma är enligt firmalagen den benämning under vilken en näringsidkare driver sin verksamhet (1 § första stycket). Men i det allmänna språkbruket används firma i stor utsträckning i stället som synonym till företag eller bolag. För den som inte är insatt i den immaterialrättsliga terminologin kan det därför vara svårt att förstå vad som egentligen avses i lagstiftningen.

I den nya lagen bör därför begreppet firma ersättas med företagsnamn, som är ett modernare och mer passande begrepp än vad firma är.

Den nya lagen om företagsnamn medför ett behov av följdändringar i andra författningar som hänvisar till firma och firmalagen. I ett antal lagar förekommer en hänvisning till firma i samband med angivande av uppgifter om t.ex. en sökandes namn. Regeringen delar utredningens bedömning att det i dessa fall endast finns skäl att ersätta ”firma” med ”företagsnamn”. Det saknas däremot skäl att i förevarande sammanhang överväga någon saklig ändring i de andra författningarna, något som *Jordbruksverket* efterfrågar när det gäller vad som avses i växtförädlarrättslagen med namn för vilket någon annan än sökanden har skydd och *Institutet för språk och*

folkminnen efterfrågar när det gäller beaktandet av god ortnamssed vid en tillämpning av lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter.

Dåvarande *Revisorsnämnden* anser att det framstår som olyckligt att behålla begreppen firmateckning och firmatecknare när firma ersätts med företagsnamn. Firmateckning och firmatecknare är dock vedertagna och välkända begrepp som handlar om på vilket sätt och av vem handlingar undertecknas för en juridisk persons räkning. Det saknas därför skäl att ersätta även dessa begrepp i lagstiftningen.

Flera remissinstanser anser att utformningen av det korsvisa skyddet mellan näringskännetecken och varukännetecken bör ändras eller att det bör övervägas ytterligare om det bör ändras. Som regeringen anför i avsnitt 5.2 finns det inte anledning att ytterligare överväga frågan med anledning av genomförandet av det nya varumärkesdirektivet. Den huvudsakligen redaktionella och språkliga översyn som nu bör genomföras av den företagsnamnsrättsliga lagstiftningen motiverar inte heller en förnyad översyn. Det finns således inte skäl att nu ytterligare belysa eller överväga några förändringar i fråga om det korsvisa skyddet mellan näringskännetecken och varukännetecken.

Uppsala universitet framhåller att ett alternativ till att ändra det korsvisa skyddet är att införa en möjlighet att få registreringen av ett företagsnamn hävt för en viss del av verksamheten (partiell hävning). Frågan om partiell hävning behandlades i lagstiftningsarbetet med 2010 års varumärkeslag och de ändringar i firmalagen som gjordes samtidigt. Det konstaterades då att en ordning med partiell hävning skulle vara förenad med flera problem, t.ex. en påtaglig risk för att det skulle bli otydligt vad det företagsnamnsrättsliga skyddet egentligen omfattar efter en partiell hävning. Andra problem som identifierades hänger samman med det förhållandet att beskrivningen av en näringsidkares verksamhet också har en associationsrättslig funktion. Med hänsyn till dessa invändningar kom man till slutsatsen att det inte skulle införas någon möjlighet till partiell hävning (se prop. 2009/10:225 s. 363–365). Regeringen har inte anledning att nu göra en annan bedömning än den som gjordes i det tidigare lagstiftningsarbetet.

Utöver de strukturella ändringar som bör göras och de sakliga ändringar som föreslås nedan bör bestämmelserna i firmalagen överföras i sak oförändrade till den nya lagen om företagsnamn.

12.2 Reglerna om företagsnamn anpassas till vissa ändringar i varumärkeslagen

Regeringens förslag: Några av de ändringar som föreslås i varumärkeslagen ska på motsvarande sätt genomföras även i den nya lagen om företagsnamn. Det innebär följande.

– Skyddet för ett näringskännetecken som här i landet är känt inom en betydande del av omsättningskretsen ska omfatta användning av identiska eller liknande näringskännetecken om användningen utan skälig anledning drar otillbörlig fördel av eller är till skada för näringskännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, oavsett om användningen avser verksamhet av samma, liknande eller annat slag.

– I uppräkningsdelen av hinder mot registrering av företagsnamn på grund av allmänna intressen ska det i förhållande till firmalagen läggas till att ett företagsnamn inte får registreras om det innehåller eller i väsentliga delar återger en växtsortbenämning som avser en skyddad växtsort av samma eller närstående växtart.

– Vid en prövning av om en registrering av ett företagsnamn ska hävas på grund av bristande särskiljningsförmåga ska endast sådan särskiljningsförmåga beaktas som företagsnamnet har förvärvat genom användning före ansökan om hävning.

– En registrering av ett företagsnamn ska få hävas på grund av att det finns hinder mot registreringen med hänsyn till ett äldre registrerat företagsnamn, endast om det äldre företagsnamnet har använts i viss utsträckning eller om det finns giltiga skäl till att företagsnamnet inte har använts i den utsträckningen.

– Om registreringen av ett företagsnamn hävs på grund av att det fanns hinder mot registreringen när den gjordes, ska registreringen anses aldrig ha haft någon verkan. I sådana fall ska domstol inte få döma till ansvar för brott och inte heller besluta om t.ex. skadestånd eller andra åtgärder på grund av intrång i den företagsnamnsrätt som annars skulle ha följt av registreringen. Om registreringen hävs på grund av ett förhållande som har uppkommit efter registreringen, ska registreringen anses ha förlorat sin verkan från dagen för ansökan om hävning eller den dag som på yrkande av någon av parterna fastställs av domstolen eller registreringsmyndigheten. I sådana fall ska domstol inte få döma till ansvar för brott på grund av intrång ens om intrånget har skett under den tid då registreringen i och för sig anses ha haft verkan.

– Brottmål ska uttryckligen undantas från kravet på att väcka talan för att få en invändning om att det finns grund för att häva registreringen av ett företagsnamn prövad i ett mål om intrång.

– En talan om intrång, eller en fastställsetalan om att ett visst förfarande utgör intrång, i ett registrerat företagsnamn ska få bifallas endast om företagsnamnet har använts i viss utsträckning eller om det finns giltiga skäl till att företagsnamnet inte har använts i den utsträckningen.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens (se betänkandet s. 321–326).

I förhållande till utredningens förslag klargörs att bestämmelserna om krav på användning i mål om intrång även omfattar en talan om fastställelse om att ett visst förfarande utgör intrång i ett registrerat företagsnamn.

Utredningen föreslår ytterligare några ändringar i den nya lagen om företagsnamn jämfört med firmalagen med anledning av att utredningen föreslår motsvarande ändringar i varumärkeslagen. I de delar regeringen inte följer utredningens förslag om ändringar i varumärkeslagen föreslår regeringen följaktligen inte några motsvarande ändringar i lagen om företagsnamn jämfört med firmalagen. Utredningen föreslår i dessa delar följande. I uppräkningsdelen av hinder mot registrering av företagsnamn på grund av allmänna intressen ska det läggas till att ett företagsnamn inte

får registreras om sökanden var i ond tro vid tidpunkten för ansökan. Firmalagens bestämmelse om att det föreligger ett relativt registreringshinder om företagsnamnet kan förväxlas med ett kännetecken som användes av någon annan, om sökanden var i ond tro, ska inte föras över till lagen om företagsnamn. Det ska införas en uttrycklig reglering om att en ansökan om hävning som grundas på ett hinder mot registreringen med hänsyn till någon annans rättigheter ska få göras endast av den som har ett eget intresse i saken.

Remissinstanserna tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem. *Svenska Föreningen för Immaterialrätt (SFIR)* menar att det kan diskuteras om den föreslagna regleringen om mellanliggande rättigheter i varumärkeslagen bör genomföras också i lagen om företagsnamn.

Skälen för regeringens förslag: En allmän utgångspunkt är att de känneteckensrättsliga reglerna om skydd för näringskännetecken och varukännetecken bör samordnas i så hög grad som det är möjligt. Skyddet för företagsnamn och andra näringskännetecken bör även fortsättningsvis vara utformat så att det skapas förutsättningar för en bra balans och ett gott samspel mellan företagsnamnsrätten och varumärkesrätten. De ändringar som föreslås i varumärkeslagen bör därför i många fall genomföras på motsvarande sätt även i den nya lagen om företagsnamn. Ibland finns det dock skäl för att välja en annan lösning när det gäller företagsnamn, t.ex. på grund av hänsyn till företagsnamnets associationsrättsliga funktion.

Ett företagsnamn eller ett annat näringskännetecken som är känt inom en betydande del av omsättningskretsen har ett utökat skydd jämfört med företagsnamn som inte är lika kända (3 § första stycket 3 och 10 § första stycket 7 firmalagen). Regeringen föreslår – med anledning av direktivet – att det motsvarande utökade skyddet för ett känt varukännetecken ska gälla om användningen av kännetecknet utan skälig anledning drar otillbörlig fördel av eller är till skada för varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, oavsett om tecknet används för varor eller tjänster av samma, liknande eller annat slag (avsnitt 5.2 och 6.3). Motsvarande ändringar bör göras i fråga om företagsnamn, både när det gäller bestämmelserna om ensamrätten och vad som utgör registreringshinder.

Regeringen föreslår vidare att ett varumärke inte ska få registreras om det innehåller eller i väsentliga delar återger en växtsortbenämning och återgivningen avser en skyddad växtsort av samma eller närstående växtart (avsnitt 6.3). Motsvarande registreringshinder bör införas i lagen om företagsnamn.

Det föreslås vidare att vid en prövning av om en varumärkesregistrering ska hävas på grund av bristande särskiljningsförmåga ska endast sådan särskiljningsförmåga beaktas som varumärket har förvärvat genom användning före tidpunkten för ansökan om hävning (avsnitt 7.1). Motsvarande bör gälla i fråga om företagsnamn.

En förutsättning för hävning av en registrering av ett företagsnamn på den grunden att det finns hinder mot registrering med hänsyn till ett tidigare registrerat företagsnamn, är att innehavaren av det tidigare företagsnamnet har gjort verkligt bruk av företagsnamnet inom en viss tid (16 § tredje stycket firmalagen). Regeringen föreslår att motsvarande bestämmelse i varumärkeslagen ska ändras. Det är innehavaren av den

äldre rättigheten som har bevisbördan för att varumärket faktiskt används och prövningen ska endast göras på begäran av innehavaren av det ifrågasatta varumärket. Det äldre varumärket ska ha använts inom en viss period som föregår ansökan om hävning. Användningen av varumärket ska också ha skett inom en viss tid som föregår ingivningsdagen eller prioritetsdagen för det yngre varumärket (avsnitt 7.2). Motsvarande bör gälla enligt lagen om företagsnamn. Eftersom det inte är möjligt att göra gällande prioritet vid en ansökan om registrering av ett företagsnamn bör bestämmelserna i lagen om företagsnamn dock utformas på ett delvis annat sätt än i varumärkeslagen.

Om registreringen av ett företagsnamn har hävts genom en dom som har fått laga kraft, får det inte dömas till straff eller beslutas om t.ex. skadestånd eller informationsföreläggande för intrång i ett företagsnamn som är skyddat enbart på grund av registreringen (21 § firmalagen). Utöver denna bestämmelse finns det inte några regler om vilken verkan hävningen av en registrering av ett företagsnamn har. Regeringen föreslår att det regleras vilken verkan en hävning av en varumärkesregistrering ska ha och att bestämmelserna om förbud att döma till ansvar när en registrering har hävts ändras. Förslagen innebär i huvudsak följande. Om registreringen av ett varumärke hävs på grund av att det fanns hinder mot registreringen när den gjordes, ska registreringen anses aldrig ha haft någon verkan. I sådana fall ska domstol inte få döma till ansvar för brott och inte heller besluta om t.ex. skadestånd eller andra åtgärder på grund av intrång i den varumärkesrätt som annars skulle ha följt av registreringen. Om registreringen av ett varumärke hävs på grund av ett förhållande som har uppkommit efter registreringen, ska registreringen anses ha förlorat sin verkan från dagen för ansökan om hävning. I sådana fall ska domstol inte få döma till ansvar för brott på grund av intrång ens om intrånget har skett under den tid då registreringen i och för sig anses ha haft verkan (avsnitt 7.3). Motsvarande bör gälla enligt lagen om företagsnamn.

I ett mål om intrång eller fastställelse får frågan om ogiltighet av en registrering prövas endast sedan en talan om hävning har väckts (22 § firmalagen). En motsvarande bestämmelse finns i varumärkeslagen. Regeringen föreslår att den bestämmelsen ska ändras så att svaranden i ett mål om intrång, eller en fastställelsetalan om att ett visst förfarande utgör intrång, i ett varumärke ska kunna invända att varumärket inte används på föreskrivet sätt (avsnitt 11.1). Motsvarande bör gälla för företagsnamn. Eftersom det inte är möjligt att göra gällande prioritet vid en ansökan om registrering av ett företagsnamn, bör bestämmelsen i lagen om företagsnamn dock utformas på ett delvis annat sätt än i varumärkeslagen.

Regeringen föreslår också att en tilltalad i ett brottmål om varumärkesintrång uttryckligen ska undantas från kravet på att väcka talan för att få en invändning om att det finns grund för att häva registreringen prövad i målet (avsnitt 11.1). Motsvarande uttryckliga undantag bör införas i den nya lagen om företagsnamn.

SFIR lyfter frågan om en reglering om mellanliggande rättigheter som motsvarar den som föreslås i varumärkeslagen också bör införas i den nya lagen om företagsnamn. Utredningen har dock inte lämnat något förslag om det och det är heller inte klarlagt vad det faktiska behovet av

sådana bestämmelser är. Det saknas därför skäl att nu överväga en sådan reglering.

12.3 Registrering av ändrad verksamhet

Regeringens bedömning: Det bör inte införas en skyldighet för registreringsmyndigheten att, när en näringsidkare anmäler att den verksamhet som bedrivs under företagsnamnet har ändrats, pröva om det finns något hinder mot registreringen med hänsyn till företagsnamnet.

Utredningens förslag överensstämmer inte med regeringens bedömning. Utredningen föreslår att registreringsmyndigheten, när en näringsidkare anmäler att den verksamhet som bedrivs under företagsnamnet har ändrats, ska pröva om det finns något hinder mot registreringen med hänsyn till företagsnamnet. Om det finns ett sådant hinder, ska ändringen inte få registreras (se betänkandet s. 326–328).

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inga invändningar mot det. *Svenska Föreningen för Immaterialrätt (SFIR)* och *Sveriges advokatsamfund* framhåller att utredningens förslag kan få associationsrättsliga konsekvenser.

Skälen för regeringens bedömning: En uppgift om den verksamhet som en näringsidkare ägnar sig åt ska normalt föras in i det aktuella registret för den bolagstyp, föreningstyp eller motsvarande som näringsidkaren hänförs till. Om näringsidkaren utökar eller ändrar sin verksamhet, ska näringsidkaren som regel anmäla en ny verksamhetsbeskrivning för registrering. När registreringsmyndigheten prövar om de nya uppgifterna ska registreras sker inte en förnyad prövning enligt firmalagen, t.ex. av om företagsnamnet är förväxlingsbart med ett äldre näringskännetecken som används för verksamhet av samma eller liknande slag. Ett företagsnamn kan på så sätt komma att vara registrerat för viss slags verksamhet, trots att det skulle finnas hinder mot registrering av företagsnamnet om det ursprungligen var avsett att användas av en näringsidkare som ägnar sig åt den verksamheten. Som utredningen framhåller innebär detta en brist utifrån känneteckensrättsliga hänsyn. Utredningen föreslår därför att registreringsmyndigheten ska vara skyldig att göra en sådan prövning.

Som *SFIR* och *Advokatsamfundet* är inne på skulle det dock innebära vissa problem om utredningens förslag genomförs.

Även om den nya verksamhetsinriktningen inte förs in i registret kan näringsidkaren ha rätt att ägna sig åt verksamheten. Det skulle alltså kunna leda till att registret inte återger den verksamhet som näringsidkaren faktiskt ägnar sig åt. I många fall har utomstående, t.ex. potentiella kreditgivare och investerare, ett befogat intresse av att kunna få en rättvisande bild av vilken verksamhet en näringsidkare ägnar sig åt. En ordning som innebär att missvisande uppgifter om en näringsidkares verksamhet är kvar i registret efter att en anmälan om den faktiska verksamheten har gjorts är inte tillfredsställande.

I det fall registrering nekas har det inte heller framkommit något lämpligt alternativ som skulle komma till rätta med problemet med missvisande uppgifter i registret. Enligt *SFIR* skulle de alternativ som står till buds vara att näringsidkaren byter företagsnamn eller anmäler ett särskilt företagsnamn (nuvarande bifirma). I likhet med vad som påtalades i tidigare lagstiftningssammanhang beträffande möjligheten till partiell hävning skulle det dock i ett sådant här fall vara för långtgående att kräva att näringsidkaren överger det befintliga företagsnamnet och antar ett nytt. Det är också tveksamt om det i alla fall är möjligt att registrera ett särskilt företagsnamn för den del av verksamheten som inte skulle få föras in i registret (se prop. 2009/10:225 s. 365). Näringsidkaren har inte heller möjlighet att registrera ett nytt företagsnamn för den del av verksamheten som inte skulle få föras in i registret, eftersom en näringsidkare bara kan ha ett grundläggande företagsnamn som beteckning för verksamheten. Sammantaget anser regeringen därför att övervägande skäl talar för att utredningens förslag i denna del inte bör genomföras.

13 En ny lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Regeringens förslag: En ny lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel ska införas. I den lagen ska bestämmelser om sanktioner vid intrång i rätten till vissa beteckningar som är skyddade inom EU samlas. Det sker dels genom att befintliga regler förs över från varumärkeslagen när det gäller beteckningar som skyddas enligt EU-förordningar, dels genom att motsvarande regler införas när det gäller beteckningar som är skyddade enligt internationella avtal.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens (se betänkandet s. 331–337).

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem. *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet* är tveksam till om bestämmelserna om skyddade beteckningar bör vara i en egen lag eftersom det finns en nära koppling till varumärkesrätten. *Lantbrukarnas Riksförbund* anser att underrättelseskyldigheten för en användare av en skyddad beteckning som vill väcka en talan om intrång bör behållas.

Skälen för regeringens förslag

EU-rättsligt skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Inom EU finns det ett antal förordningar som ger skydd för ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar, beteckningar för traditionella uttryck för vin och för garanterade traditionella specialiteter. Sådana skyddade beteckningar kan användas för vin, spritdrycker, aromatiserade

viner, jordbruksprodukter och livsmedel och visar främst det geografiska ursprunget för varorna eller är på något annat sätt starkt kopplade till en nationell tradition för vissa varor. Skyddet uppstår genom registrering hos Europeiska kommissionen. Huvudregeln är att en beteckning får registreras endast på ansökan av en grupp producenter. Gemensamt för beteckningarna är att endast de producenter som följer den produkt-specifikation som godkänts vid registreringen får använda beteckningen vid t.ex. märkning och marknadsföring av varan. För ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar krävs en starkare koppling till det berörda geografiska området. En registrerad beteckning är alltså en slags kollektiv ensamrätt som skyddar innehavarna mot att beteckningen obehörigen används av andra.

Det kan nämnas att det för närvarande pågår EU-förhandlingar om en ny förordning om skydd för geografiska beteckningar för spritdrycker.

Ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar, beteckningar för traditionella uttryck för vin och för garanterade traditionella specialiteter kan också vara skyddade i EU enligt en internationell överenskommelse som EU ensamt eller tillsammans med medlemsstaterna är part till. EU har slutit flera avtal som innehåller bestämmelser om skydd för framförallt ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar. Förutom att säkerställa skydd för EU:s ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar i det andra landet innebär dessa avtal att EU i gengäld måste ge skydd för vissa av det andra landets beteckningar. Skyddsnivån för beteckningarna definieras närmare i varje avtal. Vilka specifika beteckningar samt vilka varor som skyddet gäller för brukar framgå av bilagor till avtalen. Det krävs ingen ytterligare registrering av beteckningarna, utan skyddet gäller direkt på grund av avtalen.

Sanktioner vid intrång i rätten till en skyddad beteckning

Vid genomförandet av det civilrättsliga sanktionsdirektivet konstaterades att registrerade beteckningar som skyddas enligt EU-förordningar är sådana immateriella rättigheter som omfattas av det direktivet. För att genomföra direktivet infördes en bestämmelse i varumärkeslagen om att lagens civilrättsliga sanktioner skulle vara tillämpliga även vid intrång i en rätt till en beteckning som följer av de aktuella EU-förordningarna. De sanktioner som kan bli aktuella är bl.a. vitesförbud, intrångsundersökning, skadestånd, informationsföreläggande och åtgärder som avser intrångsgörande varor (se prop. 2008/09:67 s. 246). Regleringen finns i 10 kap. 7 § varumärkeslagen.

Vissa av de internationella avtal som har ingåtts på senare år mellan EU och dess medlemsstater å ena sidan och tredjeland å andra sidan, och som ger skydd för beteckningar av det diskuterade slaget, innehåller också artiklar om civilrättsliga sanktioner vid intrång i rättigheterna. Detta gäller för frihandelsavtalet med Republiken Korea (se prop. 2013/14:20), handelsavtalet med Colombia, Peru och Ecuador (se prop. 2013/14:166, Ecuador anslöt sig först 2016), associeringsavtalet med Centralamerika (se prop. 2013/14:167), associeringsavtalet med Ukraina (se prop. 2013/14:249), associeringsavtalet med Moldavien (se prop. 2013/14:250), associeringsavtalet med Georgien (se prop. 2013/14:251) och det över-

gripande avtalet om ekonomi och handel (CETA) med Kanada (se prop. 2017/18:60). Ytterligare avtal förhandlas för närvarande.

Enligt avtalen ska EU och dess medlemsstater tillhandahålla de civilrättsliga åtgärder, förfaranden och sanktioner som är nödvändiga för att säkerställa skyddet för de beteckningar som omfattas av avtalen. Artiklarna om sanktioner är i stort utformade på samma sätt i de olika avtalen och följer i huvudsak det civilrättsliga sanktionsdirektivet. Eftersom de avtal som EU ingår gäller som unionsrätt utgör bestämmelserna i sådana avtal också en integrerad del av unionens rättsordning (jfr artikel 216.2 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt). När det gäller vilka beteckningar som skyddas enligt avtalen och reglerna kring skyddets omfattning ska avtalen tillämpas direkt. Innehavare till sådana skyddade beteckningar har alltså formellt sett en ensamrätt som gäller här i Sverige på grund av avtalen. När det gäller sanktionsbestämmelserna i avtalen kan det däremot ifrågasättas om bestämmelserna har en sådan klar och ovillkorlig utformning att de kan grunda rättigheter och skyldigheter för enskilda (s.k. direkt effekt). Bestämmelserna är riktade till avtalsparterna, dvs. EU och dess medlemsstater, och utformningen påminner delvis om den form som är bruklig för EU-direktiv; det är resultatet som är bindande medan formen och tillvägagångssättet för att uppnå detta resultat lämnas öppet. Vidare är några av sanktionsbestämmelserna fakultativa, medan andra förutsätter lämplighetsavvägningar utifrån nationell rätt.

Visserligen kan innehavare till de aktuella beteckningarna göra gällande sin ensamrätt i den utsträckning som det redan finns svensk lagstiftning som kan tillämpas. Det innebär t.ex. att marknadsrätten och reglerna om vilseledande marknadsföring i och för sig kan tillämpas på sådana beteckningar. Men i övrigt finns det i dag inte några sanktionsbestämmelser i svensk rätt som är tillämpliga vid intrång i beteckningar som skyddas enligt de internationella avtalen. För att de avsedda rättigheterna ska kunna göras gällande tillräckligt effektivt av enskilda inför domstolar och myndigheter bör sådana sanktionsbestämmelser införas. På samma sätt som för de beteckningar som skyddas enligt tillämpliga EU-förordningar bör varumärkeslagens bestämmelser om civilrättsliga sanktioner därför vara tillämpliga också vid intrång i en rätt till en beteckning som följer av de avtal som innehåller sanktionsbestämmelser.

När det gäller placeringen av de nya sanktionsbestämmelserna delar regeringen utredningens bedömning att det är mest ändamålsenligt att samla samtliga bestämmelser om sanktioner vid intrång i skyddade beteckningar i en egen ny lag. En ny lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel bör därför införas. Den nuvarande regleringen i varumärkeslagen (10 kap. 7 §) bör föras över till den nya lagen.

Förutsättningar för att väcka talan om intrång

I varumärkeslagen finns en dispositiv bestämmelse om skyldighet för användaren av en sådan beteckning som skyddas enligt de angivna EU-förordningarna att underrätta innehavaren av beteckningen innan en talan om intrång väcks (10 kap. 8 § första stycket 4). Regeln infördes 2011 i samband med den nya varumärkeslagen. Som motiv anfördes att samma

regler borde gälla för sådana beteckningar som för kollektiv-, garanti och kontrollmärken, eftersom beteckningarna enligt svensk rätt i vissa fall kan anses som inarbetade kollektivmärken (se prop. 2009/10:225 s. 285).

I det nya direktivet har det emellertid införts en särskild reglering när det gäller rätten att väcka talan för den som är berättigad att använda ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke. Det krävs bl.a. samtycke från innehavaren av varumärket innan en talan väcks (se avsnitt 11.2).

Varken EU-förordningarna eller de internationella avtal som skyddar de aktuella beteckningarna innehåller bestämmelser om krav på samtycke eller underrättelse vid väckande av en intrångstalan. Förklaringen kan vara att denna typ av frågor normalt brukar regleras mellan innehavaren av beteckningen och den som har rätt att använda denna. Regeringen anser att några sådana krav inte heller bör finnas i den svenska lagstiftningen. Den nuvarande bestämmelsen i varumärkeslagen om underrättelseskyldighet bör därför inte föras över till den nya lagen. Det kan noteras att vissa begränsningar följer av att det i flera av sanktionsbestämmelserna i varumärkeslagen anges att talan endast får väckas av innehavaren eller en licenstagare.

Behörig domstol

Enligt varumärkeslagen är Patent- och marknadsdomstolen exklusivt forum för mål och ärenden som rör skyddade beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel enligt EU-förordningarna (10 kap. 6 § första stycket 1 och 7 §). Eftersom det föreslås att regleringen beträffande EU-förordningarna förs över till den nya lagen bör frågan om behörig domstol regleras på samma sätt i den nya lagen som i varumärkeslagen. Det innebär att mål och ärenden enligt den nya lagen ska handläggas av Patent- och marknadsdomstolen som första domstol, med undantag för arbetstvister som ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister. Vidare ska Patent- och marknadsdomstolen vara behörig att pröva en fråga om informationsföreläggande eller intrångsundersökning även om parterna har ingått ett skiljeavtal.

Lagrådet har i ett tidigare lagstiftningsärende efterfrågat en tydligare utformning, än den som finns i varumärkeslagen och i de övriga immaterialrättsliga lagarna, av bestämmelsen om domstolens behörighet att pröva en fråga om informationsföreläggande eller intrångsundersökning även om parterna har ingått ett skiljeavtal (se prop. 2015/16:57 s. 588 och 589). Eftersom det inte var möjligt att föreslå några sådana ändringar i det ärendet angavs att frågan bör övervägas i ett annat lämpligt sammanhang (se prop. 2015/16:57 s. 171). Utredningen föreslår att bestämmelsen om behörig domstol i den nya lagen utformas på samma sätt som i varumärkeslagen och lagen om företagsnamn. Det finns därför inte något underlag för att hantera frågan i detta lagstiftningsärende. Eftersom motsvarande bestämmelser finns i de övriga immaterialrättsliga lagarna är det dessutom lämpligt att frågan behandlas samlat.

14 Skydd för namn

Regeringens förslag: Beträffande mönsterskydd ska de bestämmelser som gäller hinder mot registrering av mönster som utan tillstånd innehåller någon annans namn eller något som kränker någon annans upphovsrätt anpassas till vad som gäller för varumärken och företagsnamn.

Regeringens bedömning: Det finns inte skäl att ändra de varumärkesrättsliga eller företagsnamnsrättsliga bestämmelserna om skydd för konstnärsnamn och likartade namn.

Utredningens förslag och bedömning överensstämmer med regeringens (se betänkandet s. 339–346).

Remissinstanserna tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem. De flesta remissinstanser delar bedömningen eller har ingen invändning mot den.

Bolagsverket menar att de varumärkesrättsliga och företagsnamnsrättsliga bestämmelserna om skydd för konstnärsnamn och likartade namn bör förtydligas på så sätt att det egna personnamnet ska kunna vara skyddat som konstnärsnamn.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Skyddet för namn och upphovsrätt i mönsterskyddslagen anpassas till varumärkeslagen och lagen om företagsnamn

Den som har skapat ett mönster kan genom registrering få ensamrätt till mönstret enligt mönsterskyddslagen (1970:485). Under vissa förutsättningar finns det hinder mot registrering. Det gäller t.ex. om mönstret utan tillstånd innehåller något som kan uppfattas som någon annans släktnamn, konstnärsnamn eller likartat namn, om inte namnet uppenbarligen syftar på någon sedan länge avliden person (4 § 4 b mönsterskyddslagen). Motsvarande bestämmelser om hinder mot registrering av varumärken och företagsnamn (2 kap. 10 § 2 varumärkeslagen och 10 § första stycket 9 firmalagen) ändrades år 2011 i samband med att den nuvarande varumärkeslagen infördes och ändringar gjordes i firmalagen. De ändrades också år 2017 i samband med att den nya lagen (2016:1013) om personnamn infördes. Bestämmelsen i mönsterskyddslagen bör av samordningsskäl anpassas till bestämmelserna för varumärken och företagsnamn. Det innebär att begreppet släktnamn ersätts av ”efternamn som har särskilt skydd”, att det är en förutsättning att användningen av mönstret medför nackdel för bäraren av namnet för att det ska finnas hinder mot registrering och att det klagörs att endast konstnärsnamn eller likartade namn som är allmänt kända omfattas (prop. 2009/10:225 s. 418 och 496 samt prop. 2015/16:180 s. 138 och 140).

Av samordningsskäl bör mönsterskyddslagen också anpassas till vad som gäller för varumärken och företagsnamn när det gäller titelskydd (4 § 4 c mönsterskyddslagen). Det innebär att det förhållandet att ett mönster innehåller något som kan uppfattas som en egenartad titel på någon annans upphovsrättsligt skyddade verk inte i sig utgör hinder mot registrering av mönstret. Det bör dock framhållas att en titel som upp-

fyller det upphovsrättsliga originalitetskravet och anses ha verkshöjd har ett skydd som självständigt verk, och kan på grund av det fortfarande utgöra hinder mot registrering.

Skydd för konstnärsnamn och likartade namn

Ett företagsnamn eller ett varumärke får inte registreras om det innehåller eller består av något som är ägnat att uppfattas som någon annans efternamn som har särskilt skydd, någon annans allmänt kända konstnärsnamn eller ett likartat namn, om användningen av företagsnamnet eller varumärket skulle medföra en nackdel för bäraren av namnet och om namnet uppenbarligen inte syftar på någon sedan länge avliden (10 § första stycket 9 firmalagen och 2 kap. 10 § 2 varumärkeslagen). Som framgår finns det liknande bestämmelser beträffande hinder mot registrering av mönster i mönsterskyddslagen. Utredningen har analyserat reglerna i firmalagen och varumärkeslagen mot bakgrund av en framställning från Bolagsverket där myndigheten anför att det egna personnamnet bör kunna vara skyddat som konstnärsnamn. Utredningen gör bedömningen att det inte finns behov av lagändringar och lämnar därför inte heller något förslag.

Enligt utredningen väcker Bolagsverkets förslag frågor om kända personers namn eller kända gruppnamn bör skyddas i allmänhet på så sätt att de skulle utgöra hinder mot registrering av varumärken och företagsnamn. Utredningen pekar särskilt på att det skulle vara förenat med svårigheter att avgränsa vilka personer eller grupper som bör tillerkännas ett sådant skydd, och att det knappast går att motivera att låta skyddet inbegripa endast konstnärer i snäv bemärkelse. Av remissinstanserna är det endast *Bolagsverket* som yttrar sig i denna del. Bolagsverket ser inte de problem som utredningen lyfter fram som ett hinder mot klagande av lagstiftningen. Regeringen har dock inte anledning att göra någon annan bedömning än att det nu inte finns tillräckliga skäl att ändra reglerna.

15 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: De nya lagarna och lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2019. Firmalagen upphör då att gälla.

Följande övergångsbestämmelser ska införas i varumärkeslagen:

– De nya bestämmelserna ska tillämpas även på varukännetecken som har inarbetats, varumärken som har registrerats och varumärkesregistreringar som har sökts före ikraftträdandet.

– De nya bestämmelserna om ingivningsdag ska inte tillämpas på varumärken som har registrerats eller varumärkesregistreringar som har sökts före ikraftträdandet.

– Äldre föreskrifter ska gälla i fråga om registreringens varaktighet för varumärken som har registrerats eller varumärkesregistreringar som har sökts före ikraftträdandet och för åtgärder som har vidtagits och rättigheter som har förvärvats före ikraftträdandet.

– Ett garanti- eller kontrollmärke som har registrerats före ikraftträdandet ska inte få hävas på grund av det nya kravet på att innehavaren inte får tillhandahålla varor eller tjänster av det slag som märket avser.

– Ett varumärke som har registrerats före ikraftträdandet får inte hävas på grund av utvidgningen av registreringshindret som rör varumärken som endast består av en form eller annan egenskap.

Följande övergångsbestämmelser ska införas i den nya lagen om företagsnamn:

– Den upphävda firmalagen ska fortfarande gälla för åtgärder som har vidtagits och rättigheter som har förvärvats före ikraftträdandet.

– Mål och ärenden enligt firmalagen som inletts vid andra allmänna domstolar än Stockholms tingsrätt och Svea hovrätt innan patent- och marknadsdomstolarna inrättades den 1 september 2016 och som handläggs vid sådana andra allmänna domstolar ska handläggas där även i fortsättningen.

– Den nya lagen ska tillämpas även på näringskännetecken som har inarbetats, firmor som har registrerats och firmaregistreringar som har sökts före ikraftträdandet.

– Nationella eller internationella varumärken som genom registrering har beviljats skydd i Sverige enligt äldre föreskrifter ska anses utgöra sådana varumärken som avses i bestämmelsen om relativa registreringshinder.

– Sveriges riksbank och Svenska Skeppshypotekskassan samt annan inrättning eller sammanslutning som har fått ensamrätt till sin firma enligt firmalagen genom att Konungen fastställt firman ska ha ensamrätt till firman som om denna hade blivit registrerad enligt den nya lagen om företagsnamn.

Den nya lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel ska tillämpas även på beteckningar som har fått skydd före ikraftträdandet. I fråga om beteckningar som skyddas enligt internationella avtal ska bestämmelserna om skadestånd och spridning av information om dom i intrångsmål inte tillämpas på intrång, försök till intrång eller förberedelse till intrång som skett före ikraftträdandet.

De nya bestämmelserna i mönsterskyddslagen ska tillämpas även på mönster som har registrerats och mönsterregistreringar som har sökts före ikraftträdandet.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens (se betänkandet s. 347–354). Utredningen föreslår dock inga övergångsbestämmelser när det gäller varaktigheten av en varumärkesregistrering eller när det gäller hävning av en registrering på grund av utvidgningen av registreringshindret som rör varumärken som endast består av en form eller annan egenskap.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslagen eller har inga invändningar mot dem. *Svenska Patentombudsföreningen* och *Sveriges advokatsamfund* efterfrågar en övergångsbestämmelse till de nya bestämmelserna i varumärkeslagen om att ingivningsdagen, och inte registreringsdagen, ska räknas som startpunkt för giltighetstiden för en varumärkesregistrering.

Skälen för regeringens förslag

Ikraftträdande

Direktivet trädde i kraft den 12 januari 2016. Det ska vara genomfört i svensk rätt den 14 januari 2019. Förslagen till lagändringar med anledning av direktivet bör alltså träda i kraft senast vid den tidpunkten.

Den 1 januari 2019 är en lämplig dag för ikraftträdande av ändringarna i varumärkeslagen. Övriga lagar och lagändringar bör träda i kraft vid samma tidpunkt. Firmalagen (1974:156) bör samtidigt upphöra att gälla.

Ändringarna i varumärkeslagen

Det är en allmän princip inom immaterialrätten att ny lagstiftning blir tillämplig också på rättigheter som har uppkommit innan den nya lagstiftningen har trätt i kraft. Detta gäller även utan särskilt förordnande (se t.ex. prop. 2008/09:67 s. 253, prop. 2012/13:141 s. 70 och prop. 2015/16:123 s. 23 och 24). Av tydlighetsskäl är det dock lämpligt att detta uttryckligen anges i en övergångsbestämmelse. Det innebär att de nya reglerna bör tillämpas på varukännetecken som har fått skydd enligt äldre bestämmelser. De nya reglerna bör även bli tillämpliga beträffande sådana ansökningar om registrering där beslut om registrering ännu inte har meddelats när lagändringarna träder i kraft. Det medför att de sakliga förändringar som införs, t.ex. avskaffandet av kravet på grafisk återgivning, slår igenom på en gång. På så sätt undviks dubbla regelverk för dessa fall och det innebär också ökad tydlighet och förutsebarhet, vilket är till fördel för användarna. Även de förändringar som påverkar handläggningen hos Patent- och registreringsverket (PRV), t.ex. om försök till samförståndslösning under invändningsförfarandet, kan därmed aktualiseras så tidigt som möjligt.

Vissa undantag bör dock göras. Ett första gäller förslaget om en uttrycklig bestämmelse om ingivningsdag (se avsnitt 6.1) och förslaget om en registrerings varaktighet (se avsnitt 6.4). Ingivningsdagen är avgörande för möjligheten att göra gällande företräde vid kolliderande rättigheter. Med regeringens förslag kommer ingivningsdagen för en ansökan om registrering av ett varumärke också att vara avgörande för registrerings giltighetstid. I förhållande till den handläggningspraxis som har utvecklats vid PRV innebär förslaget en viss skärpning av de krav som ställs för att en ansökan ska anses ingiven. För att den innehavare som redan har fått en ingivningsdag fastställd inte ska lida någon rättsförlust bör ett varumärke som har registrerats före ikraftträdandet undantas från tillämpningen av den nya bestämmelsen om ingivningsdag. Också redan inkomna varumärkesansökningar bör undantas, oavsett om PRV:s handläggning har påbörjats eller inte vid lagens ikraftträdande. Endast de ansökningar som kommer in till myndigheten efter ikraftträdandet bör alltså omfattas av de nya bestämmelserna om ingivningsdag. Som en konsekvens av detta bör, som *Svenska Patentombudsforeningen* och *Sveriges advokatsamfund* föreslår, även redan registrerade varumärken undantas från den nya bestämmelsen om registrerings varaktighet. För sådana varumärken föreslås alltså giltighetstiden fortsätta att gälla från ansökningsdagen och i tio år från registreringsdagen. Samma ordning bör gälla för ingivna ansökningar som ännu inte registrerats före ikraftträdandet.

Ett andra undantag som bör göras är att de nya bestämmelserna inte ska tillämpas på åtgärder som har vidtagits eller rättigheter som har förvärvats

före ikraftträdandet. Ett sådant undantag får anses vara vedertaget inom immaterialrätten (jfr t.ex. prop. 2009/10:225 s. 390 och prop. 2015/16:123 s. 23). Övergångsbestämmelsen innebär att i den utsträckning den nya lagstiftningen ger en starkare ensamrätt, t.ex. vid transitering av förfalskade varor, kan denna inte användas för att angripa en åtgärd som har vidtagits av tredje man före ikraftträdandet. Det betyder alltså att en åtgärd som inte skulle bedömas som ett intrång när den vidtogs inte heller senare ska bedömas som ett intrång. Bestämmelsen skyddar också tredje mans intressen avseende rättigheter som har uppkommit innan den nya lagstiftningen har trätt i kraft, t.ex. genom ett licensavtal. Redan ingångna avtal bör alltså inte påverkas.

Ett sista undantag som bör göras gäller frågan om hävning av en varumärkesregistrering. Den som har fått en registrering beviljad bör i princip inte behöva riskera att registreringen hävs bara för att förutsättningarna för registrering ändras med den nya lagstiftningen. Frågan aktualiseras i två fall. Det första gäller förslaget att begränsa möjligheten att förvärva ensamrätt till ett garanti- eller kontrollmärke så att den som själv tillhandahåller varor eller tjänster av samma slag som märket avser inte längre ska kunna ansöka om ett sådant varumärke (se avsnitt 10). Även i detta fall bör det införas en övergångsbestämmelse. Enligt den bestämmelsen ska ett garanti- eller kontrollmärke som har registrerats före ikraftträdandet inte kunna hävas på grund av denna nya begränsning. Det andra gäller förslaget att utvidga det registreringshinder som avser varumärken som endast utgörs av vissa former hos varan, till att också omfatta andra egenskaper hos varan (se avsnitt 5.1). I detta fall bör det införas en övergångsbestämmelse om att varumärken som har registrerats före ikraftträdandet inte ska kunna hävas på grund av utvidgningen av registreringshindret.

När det gäller övriga ändringar av registreringshindren i varumärkeslagen – och därmed hävningsgrunderna – innebär de en utvidgning i två ganska speciella avseenden (registreringshindren som rör beteckningar som skyddas enligt unionsrätten och växtsortbenämningar är i sak inte nya). Det föreslås nämligen att ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke inte ska få registreras om villkoren för märkets användning strider mot goda seder eller allmän ordning eller, i fråga om kollektivmärken, inte möjliggör medlemskap i sammanslutningen för den som tillhandahåller varor eller tjänster som har sitt ursprung i det geografiska område som märket avser. Med hänsyn till dessa registreringshindrens natur anser regeringen att de nya bestämmelserna bör omfatta också varumärken som har registrerats före ikraftträdandet. Några särskilda övergångsbestämmelser som rör frågan om hävning i dessa avseenden bör således inte införas.

Lagen om företagsnamn och följdändringar i andra lagar

Även när det gäller rätten till näringskännetecken är det lämpligt att uttryckligen ange i en övergångsbestämmelse att de nya reglerna i lagen om företagsnamn tillämpas även på rättigheter som har uppkommit före ikraftträdandet av den nya lagen.

När det gäller ansökningar om firmaregistrering där beslut ännu inte meddelats när den nya lagen träder i kraft bör samma ordning gälla som för varumärkesansökningar. Det innebär att firmaregistreringar som har sökts

men inte avgjorts vid lagens ikraftträdande ska handläggas enligt den nya lagen.

På motsvarande sätt som beträffande ändringarna i varumärkeslagen bör det vidare i en övergångsbestämmelse anges att den äldre lagen fortfarande gäller i fråga om åtgärder som har vidtagits eller rättigheter som har förvärvats före ikraftträdandet.

Genom den nya lagen om företagsnamn upphävs firmalagen och därmed alla övergångsbestämmelser till den lagen och till ändringar av lagen. Några av övergångsbestämmelserna bör dock gälla även i fortsättningen.

När patent- och marknadsdomstolarna inrättades den 1 september 2016 infördes en övergångsbestämmelse som innebär att firmarättsliga mål och ärenden som dessförinnan hade inletts i Stockholms tingsrätt eller Svea hovrätt överlämnades till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen. Firmarättsliga mål och ärenden som då hade inletts i någon annan allmän domstol handläggs däremot fortfarande vid aktuell domstol i enlighet med äldre bestämmelser (se punkt 3 i övergångsbestämmelserna till ändringarna i firmalagen som gjordes genom SFS 2016:197 samt prop. 2015/16:57 s. 276 och 280). Motivet var att de nya patent- och marknadsdomstolarna inte skulle belastas med alltför många mål och ärenden redan vid ikraftträdandet. Den nya lagen om företagsnamn föreslås träda i kraft den 1 januari 2019. Även om det kommer att ha gått en tid från ikraftträdandet av den nya domstolsordningen till dess att den nya lagen om företagsnamn träder i kraft, skulle det kunna finnas firmarättsliga mål och ärenden i andra domstolar än patent- och marknadsdomstolarna som inte är slutligt avgjorda. Övergångsordningen bör därför gälla också i fortsättningen.

Ett äldre varumärke som är registrerat enligt varumärkeslagen eller en internationell varumärkesregistrering som gäller i Sverige utgör ett relativt hinder mot registrering av ett företagsnamn. Den nya lagen om företagsnamn innebär i förhållande till firmalagen inte någon ändring i det avseendet. Enligt en övergångsbestämmelse till ändringar i firmalagen finns det hinder mot registrering också om ett nationellt eller internationellt varumärke har registrerats i enlighet med äldre föreskrifter. Lagändringen och övergångsbestämmelsen infördes samtidigt som den nuvarande varumärkeslagen tillkom 2011. Det rör alltså registreringar som har gjorts enligt 1960 års varumärkeslag eller dess föregångare (se punkt 4 i övergångsbestämmelserna till ändringarna i firmalagen som gjordes genom SFS 2010:1889 samt prop. 2009/10:225 s. 387 och 390). Även detta bör gälla i fortsättningen och lämpligen regleras i en övergångsbestämmelse till lagen om företagsnamn.

För att Sveriges riksbank, Svenska Skeppshypotekskassan och andra inrättningar eller sammanslutningar som har fått ensamrätt till sin firma (sitt företagsnamn) med stöd av firmalagen (27 §) även fortsättningsvis ska ha ensamrätt till firman (företagsnamnet) bör det införas en särskild övergångsbestämmelse om detta.

Med anledning av den nya lagen om företagsnamn görs följdändringar i andra lagar som i huvudsak innebär att hänvisningar till firmalagen byts ut mot hänvisningar till lagen om företagsnamn och att begreppen firma och bifirma byts ut mot begreppen företagsnamn respektive särskilt företagsnamn. Ändringarna innebär inte någon ändring i sak. Det behövs inte några särskilda övergångsbestämmelser till dessa lagändringar.

Lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Också beträffande de beteckningar som omfattas av den nya lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel är det lämpligt att uttryckligen ange i en övergångsbestämmelse att de nya reglerna i lagen tillämpas även på beteckningar som har fått skydd före ikraftträdandet.

I den del den nya lagen rör sanktioner vid intrång i rätten till en beteckning enligt aktuella EU-förordningar är det inte fråga om någon materiell förändring. Motsvarande reglering finns i dag i varumärkeslagen och förs över i sak oförändrad till den nya lagen. I fråga om sådana beteckningar bör den nya lagen tillämpas även vid intrång som har begåtts före ikraftträdandet.

Den sakliga förändringen med den nya lagen är att sanktionsbestämmelser införs vid intrång i rätten till en beteckning enligt vissa internationella avtal. Det bör – i linje med allmänna principer – inte finnas någon rätt till ersättning i fråga om intrång som har skett före ikraftträdandet (jfr exempelvis prop. 2008/09:67 s. 254). I klargörande syfte bör detta komma till uttryck i en övergångsbestämmelse.

Nya bestämmelser om säkerhets- och skyddsåtgärder brukar som princip bli tillämpliga direkt, dvs. även med avseende på intrång som har skett eller påbörjats före ikraftträdandet, såvida inte en särskild övergångsbestämmelse införs. Detsamma gäller för nya bestämmelser om vitesförbud (jfr prop. 2008/09:67 s. 254). Bestämmelserna om s.k. korrigeringsåtgärder (t.ex. förstörande av varorna), informationsföreläggande och intrångsundersökning bör därför tillämpas vid intrång eller försök eller förberedelser till intrång som har begåtts före ikraftträdandet. Inte heller är det motiverat med någon övergångsbestämmelse när det gäller vitesförbud, utan detta bör på vanligt sätt vara möjligt att få till stånd även för åtgärder som har påbörjats före ikraftträdandet.

Bestämmelsen om spridning av information om dom i intrångsmål ger innehavaren rätt att begära att den som har gjort eller medverkat till intrånget också ska stå kostnaden för detta. Kostnadsansvaret ligger nära en form av ersättning till rättighetsinnehavaren. I likhet med rätten till skadestånd och annan ersättning bör den bestämmelsen inte tillämpas om intrånget har skett före ikraftträdandet (jfr prop. 2008/09:67 s. 254).

Några andra övergångsbestämmelser behövs inte.

Ändringarna i mönsterskyddslagen

Också när det gäller ändringarna i mönsterskyddslagen är det lämpligt att i en övergångsbestämmelse ge uttryck för principen om att de nya reglerna tillämpas även på rättigheter som har uppkommit före ikraftträdandet. Redan registrerade mönster bör alltså omfattas av de nya bestämmelserna.

När det gäller ansökningar om registrering av mönster som har lämnats in före ikraftträdandet bör samma ordning gälla som för ansökningar om registrering av varumärken eller företagsnamn. Det innebär att de nya bestämmelserna ska tillämpas också på mönsterregistreringar som har sökts men inte slutligen avgjorts vid ikraftträdandet.

De föreslagna ändringarna innebär vidare att några av de relativa registreringshindren ändras eller tas bort. Det blir därigenom i vissa avseenden lättare att få mönsterskydd. Det saknas därför skäl att införa någon särskild

övergångsbestämmelse som rör frågan om hävning av en mönsterregistrering.

16 Konsekvenser

Regeringen bedömning: Förslagen till ändringar i varumärkeslagen innebär att varumärkesrätten moderniseras och förenklas i flera avseenden. Det gynnar näringsliv, domstolar och myndigheter. Förslagen innebär att varumärkesrätten blir mer enhetlig inom EU. En sådan harmonisering underlättar för de företag som är verksamma på EU:s inre marknad. Det skapar förutsättningar för stärkt export, tillväxt och konkurrenskraft. Ökad konkurrenskraft ger förutsättningar för ökad sysselsättning.

Den nya lagen om företagsnamn innebär ett enklare och tydligare regelverk vilket är positivt för näringslivet och samhällsekonomin i stort.

Den nya lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel bedöms inte nämnvärt påverka enskilda näringsidkare.

Förslagen bedöms inte leda till några ökade kostnader för enskilda.

Eventuella kostnadsökningar för det allmänna är så begränsade att de kan finansieras inom befintliga budgetramar.

Förslagen har inte betydelse för jämställdhetspolitikens genomförande.

Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens (se betänkandet s. 355–363).

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser yttrar sig inte särskilt över utredningens bedömning. *Regelrådet* framhåller att utredningens konsekvensanalys uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. *Svenskt Näringsliv* och *Näringslivets Regelnämnd* efterfrågar en närmare uppskattning av de samhällsekonomiska effekterna av förslagen. *Näringslivets Regelnämnd* och *Småföretagarnas Riksförbund* anser att konsekvenserna för småföretag bör analyseras ytterligare.

Svea hovrätt (Patent- och marknadsöverdomstolen) och *Stockholms tingsrätt (Patent- och marknadsdomstolen)* påpekar att förslagen som rör prövningen av om ett varumärke uppfyller kravet på användning kan leda till att ärenden och mål blir mer omfattande och resurskrävande. I fråga om förslaget att brottmål uttryckligen ska undantas från kravet på att väcka talan för att få en invändning om att det finns grund för hävning prövad, framhåller *Svea hovrätt* och *Åklagarmyndigheten* att det kan leda till att utredningar och mål om intrång blir mer omfattande och resurskrävande.

Skälen för regeringens bedömning

Konsekvenser för företag och andra enskilda

Varumärken har en viktig roll för näringslivet. De motsvarar ofta betydande ekonomiska värden grundat på stora investeringar. I dag finns det närmare 130 000 nationella varumärken registrerade hos Patent- och registreringsverket (PRV). Dessutom finns det närmare 40 000 internationella registreringar med verkan i Sverige. Förslagen påverkar samtliga varumärkesinnehavare, eftersom förändringarna även avser befintliga varumärken.

Förslagen till ändringar i varumärkeslagen är i allt väsentligt påkallade av det nya varumärkesdirektivet. Det finns inte något alternativ till att genomföra direktivet i svensk rätt. Direktivet lämnar endast i viss utsträckning utrymme för andra nationella regler än de som följer av direktivet.

Förslagen innebär att varumärkesrätten moderniseras och förenklas i flera avseenden, vilket bedöms underlätta handeln både inom landet och inom EU. Det gäller t.ex. moderniseringen av vad som kan utgöra ett varumärke. Indirekt sker också en anpassning till EU:s varumärkesförordning, eftersom bestämmelserna i direktivet anpassas till förordningen. För de många svenska företag som registrerar varumärken både i Sverige och på EU-nivå underlättar det att reglerna inom EU liknar varandra. Att varumärkesrätten nu blir mer enhetlig är därför positivt för de företag som bedriver verksamhet på EU:s inre marknad. Det skapar förutsättningar för ökad export, tillväxt och stärkt konkurrenskraft. Stärkt konkurrenskraft ger förutsättningar för ökad sysselsättning.

Flera av de nya bestämmelserna i direktivet syftar huvudsakligen till att kodifiera EU-domstolens praxis. Det gäller särskilt de centrala bestämmelserna om vad ensamrätten till ett varukännetecken innebär. Att EU-domstolens praxis nu bättre återspeglas i lagstiftningen underlättar för enskilda som får ett tydligare regelverk att förhålla sig till. Detsamma gäller de förslag som på något annat sätt främst syftar till att klargöra vad som redan är gällande rätt, t.ex. när det gäller hinder mot att registrera ett varumärke som innehåller en skyddad geografisk beteckning eller en växtsort.

Förslaget att det ska bli lättare för varumärkesinnehavare att ingripa mot varor som passerar landet i transit innebär ett starkare skydd och bättre förutsättningar för enskilda att bevaka sina rättigheter. Förslaget bedöms därför få positiva effekter för enskilda.

Även förslagen som rör handläggningen hos PRV innebär i flera avseenden förenklingar för användarna. Att det införs en möjlighet för parterna att begära en frist under ett invändningsförfarande för att diskutera en samförstånds lösning kan särskilt nämnas.

Svenskt Näringsliv och *Näringslivets Regelnämnd* efterfrågar en närmare uppskattning av de samhällsekonomiska effekterna av förslagen. Även *Regelrådet* anser att det skulle vara önskvärt med ytterligare bedömningar av förslagets praktiska betydelse för företagen. Regelrådet kommer dock fram till att konsekvenserna av förslagen i allt väsentligt är av positiv karaktär för berörda företag och att utredningens redovisning av konsekvenserna är tillräcklig. Regeringen konstaterar att de positiva effekterna av förslagen är av den karaktären att det inte är möjligt att

göra några beloppsmässiga beräkningar av den samhällsekonomiska effekten. Förslagen kan emellertid antas få långsiktiga positiva konsekvenser för näringslivet och samhällsekonomin i stort. Allmänt sett står det klart att en välfungerande varumärkesrätt är av stor betydelse för företagets konkurrenskraft. Det gynnar både stora och små företag. Förslagen bedöms vidare inte påverka mindre företags konkurrensförmåga och villkor i övrigt i förhållande till större företag.

Förslaget till en ny lag om företagsnamn innebär huvudsakligen en redaktionell översyn och en språklig modernisering av regelverket för näringskännetecken. Lagen om företagsnamn har stor praktisk betydelse eftersom många näringsidkare kommer i kontakt med reglerna. I dag finns ca 550 000 aktiebolag och ca 65 000 handels- och kommanditbolag i Sverige. Dessutom finns det ett stort antal enskilda näringsidkare, stiftelser m.m. som har registrerade företagsnamn. Moderniseringen gör reglerna enklare och mer överskådliga. Det gör det lättare för enskilda företagare och andra att förstå reglerna och använda lagstiftningen, vilket bl.a. kan leda till kostnadsbesparingar för enskilda. Särskilt för mindre företag som inte anlitar juridiska ombud är det viktigt att regleringen är enkel och tydlig. I övrigt syftar förslagen främst till att uppnå samordning med de nya bestämmelserna i varumärkeslagen. Det ger förutsättningar för en bra balans och ett gott samspel mellan varumärken och företagsnamn, vilket är positivt för användarna. Sammantaget bedöms en moderniserad och förenklad lag om företagsnamn ha positiva konsekvenser för näringslivet, vilket i sin tur gynnar samhällsekonomin i stort.

Lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel innebär endast begränsade sakliga ändringar i förhållande till vad som gäller i dag. En nyhet är att sanktionsbestämmelserna föreslås bli tillämpliga också vid intrång i en beteckning som skyddas enligt internationella avtal. Eftersom det är fråga om beteckningar som skyddas enligt avtal med andra länder, bedöms förslagen inte nämnvärt påverka just svenska företag.

Sammantaget bedöms förslagen i lagrådsremissen inte leda till några ökade kostnader för enskilda.

Konsekvenser för myndigheter

Regeringen föreslår att ensamrätten till ett varukännetecken utvidgas till att omfatta transitering och liknande tullåtgärder. Det innebär att Tullverket inte längre behöver utreda om varor verkligen ska transiteras eller om det i själva verket är fråga om dold import. Eftersom sådana utredningar kan vara tidskrävande, innebär förslaget en viss arbetsbesparing för Tullverket. Samtidigt medför de nya reglerna att befogenheten för Tullverket att ingripa blir större, vilket kan leda till fler kvarhållanden av varor. Det kan därför inte uteslutas att förslaget leder till ett visst begränsat merarbete för verket. Konsekvenserna bedöms dock inte vara särskilt stora och eventuella kostnader bör hanteras inom befintliga budgetramar.

I lagrådsremissen föreslås ett uttryckligt undantag från kravet på att väcka talan för att få en invändning om att det finns grund för att häva en registrering prövad i ett brottmål om intrång. *Svea hovrätt* framhåller att

frågan om det finns grund för hävning av en registrering kan vara komplicerad och att mål och utredningar om intrång därför riskerar att bli mer omfattande och resurskrävande än i dag. *Åklagarmyndigheten* menar att förändringen kan leda till en tyngre utredningsbörda för de brottsutredande myndigheterna. Det är möjligt att förslaget i vissa fall kan leda till merarbete för berörda myndigheter och domstolar. Det skulle t.ex. kunna vara fallet om en domstolsförhandling måste ställas in därför att en tilltalad i ett sent skede gör en invändning om att det finns grund för att häva en registrering. Med hänsyn till det begränsade antalet brottmål på området bedöms dock konsekvenserna av förslaget inte bli särskilt stora. I många fall bör det inte heller krävas särskilt omfattande utredning för att en invändning om att det finns grund för hävning ska framstå som obefogad.

Vidare föreslås nya regler om prövning av om ett varumärke eller ett företagsnamn används. Bestämmelserna – som tillämpas i förfaranden eller mål om invändning, hävning och intrång – innebär att kravet på att kännetecknen verkligen används ytterligare skärps. *Svea hovrätt* och *Stockholms tingsrätt* framhåller att förslagen kan leda till att vissa mål eller ärenden blir mer komplexa och arbetskrävande. Enligt domstolarna kan förslagen medföra ett ökat behov av utredning och även leda till att behovet av muntliga förhandlingar ökar. Som domstolarna är inne på kan förslagen leda till att prövningen av vissa mål och ärenden blir mer omfattande än vad som är fallet med nuvarande regler. Samtidigt är syftet med förslagen att de ska vara avhållande, dvs. att den som inte kan göra gällande en rättighet därför att den inte används på det sätt som krävs, ska avstå från att åberopa rättigheten mot andra. Det kan därför antas att antalet invändningar och tvister kommer att minska något, vilket i sin tur skulle minska arbetsbördan hos domstolarna och PRV. Regeringen bedömer därför sammantaget att förslagen inte kommer att medföra några beaktansvärda konsekvenser i form av merarbete för domstolarna eller PRV.

Förslagen som gäller handläggningen hos PRV kan inledningsvis medföra att verket behöver göra vissa anpassningar, t.ex. när det gäller IT-system. Det är dock fråga om en begränsad engångskostnad som får hanteras inom befintliga budgetramar. Förslaget om en utvidgad granskning av registreringshindren som avser kollektiv-, garanti- och kontrollmärken kan innebära ett visst merarbete för PRV. Samtidigt innebär vissa andra förslag en arbetsbesparing för verket. Det gäller t.ex. förslaget om en förlikningsfrist under invändningsförfarandet som bedöms leda till att fler parter kan komma överens under invändningsförfarandet. Sammantaget bedömer regeringen att förslagen inte kommer att medföra någon nämnvärd ökad arbetsbörda för PRV. Under alla förhållanden är de eventuella kostnadsökningar som kan uppkomma inte större än att de rymms inom befintliga budgetramar.

Förslaget till ny lag om företagsnamn berör registreringsmyndigheterna, dvs. främst Bolagsverket, men även t.ex. länsstyrelserna. Att begreppet firma ersätts med företagsnamn kan kräva en viss initial anpassning av sådant som webbplatser och informationsmaterial. Det är dock fråga om en begränsad engångskostnad som får hanteras inom befintliga budgetramar. Bolagsverket använder dessutom redan i stor utsträckning begreppet företagsnamn. I övrigt bedöms varken förslagen i lagen om företagsnamn eller lagen om

skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel medföra några ökade kostnader för det allmänna.

Sammanfattningsvis bedömer regeringen att de eventuella kostnader som kan uppkomma för det allmänna med anledning av förslagen i lagrådsremissen är så begränsade att de kan finansieras inom befintliga budgetramar.

17 Författningskommentar

17.1 Allmänt om förslagen till lagändringar

I följande avsnitt kommenteras förslagen till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877), lag om företagsnamn, lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, lag om ändring i mönsterskyddslagen (1970:485), lag om ändring i växtförädlarrättslagen (1997:306) och lag om ändring i lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar.

Förslagen till ändringar i de övriga 35 lagarna innebär i huvudsak endast att hänvisningar till firmalagen (1974:156) byts ut mot hänvisningar till lagen om företagsnamn och att begreppen firma och bifirma byts ut mot begreppen företagsnamn respektive särskilt företagsnamn. Begreppet firmateckning ändras däremot inte genom den nya lagen om företagsnamn. I vissa av lagarna görs det även språkliga eller redaktionella ändringar. Dessa lagförslag bedöms inte behöva kommenteras ytterligare.

17.2 Förslaget till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877)

1 kap. Grundläggande bestämmelser

Lagens tillämpningsområde

Varumärken och andra varukännetecken

1 § I denna lag finns bestämmelser om varumärken och andra varukännetecken för varor eller tjänster som tillhandahålls i en näringsverksamhet och som var och en kan förvärva ensamrätt till.

Paragrafen reglerar lagens tillämpningsområde. Frågan behandlas i avsnitt 13.

Det hittillsvarande andra stycket utgår. Detta är en följd av att bestämmelserna om särskilda beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel som är skyddade inom EU regleras i den nya lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel. Paragrafen är i övrigt oförändrad.

Kollektiv-, garanti- och kontrollmärken

2 § En förening, ett bolag eller en annan sammanslutning kan förvärva ensamrätt för sina medlemmar att använda gemensamma varumärken (*kollektivmärken*) och andra varukännetecken i näringsverksamhet.

En myndighet som meddelar föreskrifter om eller kontrollerar varor eller tjänster kan förvärva ensamrätt till varumärken (*garanti- eller kontrollmärken*) och andra varukännetecken för användning för sådana varor eller tjänster som föreskrifterna eller kontrollerna avser, *under förutsättning att myndigheten inte tillhandahåller varor eller tjänster av detta slag*. Detsamma gäller för andra som fastställer krav för eller kontrollerar varor eller tjänster.

Paragrafen innehåller definitioner av och bestämmelser om kollektiv-, garanti- och kontrollmärken. Med ändringarna genomförs artikel 28.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2436 av den 16 december 2015 för tillnärmning av medlemsstaternas varumärkeslagstiftning (direktivet). Övervägandena finns i avsnitt 10.

Andra stycket reglerar garanti- och kontrollmärken. Ensamrätt kan inte längre förvärfas av en myndighet som själv tillhandahåller det slag av varor eller tjänster som märket avser. Ändringen innebär en viss begränsning av möjligheten att få ensamrätt till ett garanti- eller kontrollmärke.

Paragrafen är skriven utifrån det normala, nämligen att det är en myndighet som svarar för garanti- eller kontrollmärket. Av sista meningen framgår dock att var och en kan förvärva ensamrätt till ett sådant märke. Inte bara sammanslutningar utan också en fysisk person kan förvärva ensamrätt till ett garanti- eller kontrollmärke, för fastställande av krav för eller kontroll av varor och tjänster.

Vad som kan utgöra ett varumärke

4 § Ett varumärke kan bestå av alla tecken som har särskiljningsförmåga *och som tydligt kan återges i Patent- och registreringsverkets varumärkesregister*.

Med tecken avses särskilt ord, inbegräppet personnamn, samt figurer, bokstäver, siffror, färger, ljud och formen eller utstyrseln på en vara eller dess förpackning.

Paragrafen reglerar vad som kan utgöra ett varumärke. Med ändringarna genomförs artikel 3 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Av *första stycket* framgår att ett varumärke kan bestå av alla tecken som har särskiljningsförmåga och tydligt kan återges i det varumärkesregister som förs av Patent- och registreringsverket (PRV).

Kravet enligt hittillsvarande ordning på att ett tecken ska kunna återges grafiskt tas bort. I stället införs ett krav på att tecknet ska kunna återges i varumärkesregistret. Det innebär att ett tecken ska kunna återges på ett sätt som gör det möjligt för såväl myndigheter, framför allt PRV, som allmänheten att avgränsa det exakta föremålet för skyddet. I kravet på tydlighet ligger att tecknet ska kunna återges på ett beständigt sätt. Enligt direktivets ingress (skäl 13) ska ett tecken presenteras på ett sätt som är klart, precist, fullständigt, lättillgängligt, tydligt, beständigt och objektivt (jfr EU-domstolens dom den 12 december 2002 i mål nr C-273/00, Sieckmann).

Kravet på tydligt återgivande i varumärkesregistret är att se som en materiell förutsättning för att ett tecken över huvud taget ska kunna

utgöra ett varumärke. Det är alltså inte bara fråga om ett formellt krav vid en ansökan om registrering (jfr 2 kap. 1 §). Kravet har betydelse bara för varumärken som får ensamrätt genom registrering, inte för varukännetecken som får ensamrätt genom inarbetning. För inarbetade varukännetecken gäller i stället att de kan utgöras av alla typer av tecken (jfr vad som anförs i prop. 2009/10:225 s. 105 om kravet på grafiskt återgivande).

Kravet på återgivning i varumärkesregistret är teknikneutralt. Vilka tecken som kan utgöra varumärken kan förändras över tid, beroende på teknikens utveckling. Kravet kan naturligtvis som regel uppfyllas genom att tecknen återges grafiskt. Ett varumärke kan återges visuellt – på ett papper eller en skärm – genom ord eller genom en avbildning av den figur som ska utgöra varumärket.

Det krävs dock inte att tecknet kan uppfattas med synen. Även ljud kan utgöra ett varumärke, under förutsättning att tecknet kan återges i varumärkesregistret på ett tydligt sätt och har tillräcklig särskiljningsförmåga. Ett varumärke som ges in i digital form, och där tecknet återges med en ljudfil, är ett exempel på en återgivning som kan uppfylla dessa krav.

Kravet på återgivning i varumärkesregistret utesluter inte att även dofter och smaker skulle kunna utgöra varumärken, men i praktiken kan registreringen av sådana tecken hindras av den tekniska utformningen av registret.

Frågan om tolkningen av vad som kan utgöra ett varumärke och vilka tecken som kan återges i varumärkesregistret på ett tydligt sätt får avgöras i den praktiska tillämpningen. Den hittillsvarande bestämmelsen i direktivet har prövats av EU-domstolen i flera domar. I tillämpliga delar är denna praxis fortfarande aktuell (se främst dom den 12 december 2002 i mål nr C-273/00, Sieckmann, dom den 6 maj 2003 i mål nr C-104/01, Libertel, dom den 27 november 2003 i mål nr C-283/01, Shield Mark, dom den 24 juni 2004 i mål nr C-49/02, Heidelberger Bauchemie och dom den 25 januari 2007 i mål nr C-321/03, Dyson).

Enligt *andra stycket* avses med tecken särskilt ord, inbegripet personnamn, samt figurer, bokstäver, siffror, färger, ljud och formen eller utstyrseln (såsom dekorationer) på en vara eller dess förpackning. Ordet tecken är avsett att förstås i en vid betydelse. Liksom hittills är uppräknningen inte uttömmande utan endast exemplifierande. Det innebär att inget slag av tecken i sig är uteslutet från registrering. En nyhet är att färger och ljud nu uttryckligen ges som exempel, men det är även enligt hittillsvarande reglering möjligt att registrera tecken av detta slag som varumärken.

Särskiljningsförmåga

5 § Ett varukännetecken ska anses ha särskiljningsförmåga om det kan skilja varor eller tjänster som tillhandahålls i en näringsverksamhet från dem som tillhandahålls i en annan.

Bristande särskiljningsförmåga kan bero på att ett varukännetecken endast består av tecken eller benämningar som

1. i handeln visar varans art, kvalitet, kvantitet, avsedda användning, värde, geografiska ursprung eller andra egenskaper eller tidpunkten för när varan är framställd *eller* tjänsten är utförd, eller

2. i dagligt språkbruk eller enligt branschens vedertagna handelsbruk kommit att bli en sedvanlig beteckning för varan eller tjänsten.

Vid bedömningen av om ett varukännetecken har särskiljningsförmåga ska hänsyn tas till att det kan förvärva förmågan genom användning.

Paragrafen reglerar det grundläggande kravet på att ett varumärke ska ha särskiljningsförmåga. Frågan behandlas i avsnitt 6.3.

Ändringen i paragrafen är språklig.

Förvärv av ensamrätt

Ensamrätt till näringskännetecken och namn som varukännetecken

8 § Den som innehar ett företagsnamn eller ett annat näringskännetecken har ensamrätt till kännetecknet som varukännetecken. Om näringskännetecknet är skyddat endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

Den som använder sitt namn som varukännetecken har ensamrätt till kännetecknet som varukännetecken, om namnet har särskiljningsförmåga för de varor eller tjänster som det används för. Om namnet används endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

I paragrafen regleras skyddet för s.k. naturliga varukännetecken, dvs. det varumärkesrättsliga skydd som finns dels för företagsnamn och andra näringskännetecken (s.k. korsvist skydd), dels för namn som används som varukännetecken. Frågan behandlas i avsnitt 5.2 och 12.1.

Ändringen i paragrafen innebär att firma ersätts av företagsnamn. Detta är en följd av att firmalagen (1974:156) ersätts av en ny lag om företagsnamn.

Kännetecken som inte kan omfattas av ensamrätt

9 § Ensamrätt kan inte förvärfvas till kännetecken som endast *utgörs* av en form eller annan egenskap som

1. följer av varans art,
2. är nödvändig för att *varan ska* uppnå ett tekniskt resultat, eller
3. ger varan ett betydande värde.

Enligt paragrafen är det inte möjligt att förvärva ensamrätt till vissa slags kännetecken. Med ändringen genomförs artikel 4.1 e i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

I paragrafen läggs "annan egenskap" till, vilket medför en viss utvidgning av tillämpningsområdet. Tillägget innebär att det inte är möjligt att få ensamrätt till vissa egenskaper hos varan. Det kan röra sig om sådana egenskaper som är nödvändiga för att uppnå ett tekniskt resultat eller som ger varan ett särskilt värde, t.ex. en återgivning av en teknisk konstruktion. Övriga ändringar i paragrafen är redaktionella.

Ensamrättens innebörd

10 § Ensamrätten till ett varukännetecken enligt 6–8 §§ innebär att ingen annan än innehavaren, utan dennes tillstånd, i näringsverksamhet får använda ett tecken för varor eller tjänster, om tecknet är

1. identiskt med varukännetecknet och används för varor eller tjänster av samma slag,

2. identiskt med eller liknar varukännetecknet *och används* för varor eller tjänster av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av tecknet leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder tecknet och innehavaren av varukännetecknet, eller

3. identiskt med eller liknar ett varukännetecken som här i landet är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, om användningen *utan skälig anledning drar otillbörlig fördel av eller* är till skada för varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, *oavsett om användningen avser varor eller tjänster av samma, liknande eller annat slag.*

Som användning anses *särskilt att*

1. förse varor eller deras förpackningar med tecknet,
2. bjuda ut varor till försäljning, föra ut dem på marknaden, lagra dem för dessa ändamål eller bjuda ut eller tillhandahålla tjänster under tecknet,
3. importera eller exportera varor under tecknet,
4. *använda tecknet som ett företagsnamn eller ett annat näringskännetecken eller som en del av ett företagsnamn eller ett annat näringskännetecken, och*
5. använda tecknet i affärshandlingar och reklam.

Ensamrätten till ett varukännetecken innebär också att ingen annan än innehavaren, utan dennes tillstånd, i näringsverksamhet får transitera eller vidta liknande tullåtgärd med varor av samma slag under ett tecken som är identiskt med eller som i väsentliga drag inte kan särskiljas från varukännetecknet. Detta gäller dock inte om innehavaren av varukännetecknet saknar rätt enligt lagen i destinationslandet att hindra att varorna släpps ut på marknaden där.

Paragrafen innehåller de grundläggande bestämmelserna om vad ensamrätten till ett varukännetecken innebär. Med ändringarna genomförs artikel 10 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Första stycket

I första stycket anges uttryckligen att ensamrätten till ett varukännetecken innebär att ingen annan än innehavaren får använda tecknet för varor eller tjänster. Tillägget har sin grund i artikel 10.2 i direktivet. Att ett tecken används för varor eller tjänster innebär att det används som ett varukännetecken, dvs. för att särskilja varorna eller tjänsterna.

I *punkt 3* regleras under vilka förutsättningar ett varukännetecken har ett utökat skydd. Bestämmelsen har sin motsvarighet i artikel 10.2 c i direktivet.

Bestämmelsen anpassas ytterligare till direktivet så att det klargörs att rekvisitet ”utan skälig anledning” också har betydelse vid prövningen av om användningen av tecknet drar otillbörlig fördel av varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, och alltså inte bara vid prövningen av om användningen av tecknet är till skada för varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende. EU-domstolen har tolkat motsvarande bestämmelse i direktivet. När innehavaren av ett känt varukännetecken kan bevisa att ett kännetecken drar otillbörlig fördel av varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, är det i nästa led upp till den som använder kännetecknet att bevisa att det finns skälig anledning att använda kännetecknet (se EU-domstolens dom den 6 februari 2014 i mål nr C-65/12, Leidseplein Beheer och de Vries, p. 44).

Vidare klargörs att punkten 3 är tillämplig oavsett om tecknet används för varor eller tjänster av samma, liknande eller annat slag (jfr prop. 2009/10:225 s. 405). Ändringen är en anpassning till EU-domstolens

praxis, där det har slagits fast att artikel 10.2 c i direktivet är tillämplig såväl inom som utom varuslagsgränserna (se EU-domstolens dom den 9 januari 2003 i mål nr C-292/00, Davidoff och dom den 23 oktober 2003 i mål nr C-408/01, Adidas-Salomon och Adidas Benelux).

Övriga ändringar i stycket är redaktionella.

Andra stycket

I andra stycket tydliggörs att uppräkningslistan av vad som kan utgöra användning i lagens mening är exemplifierande. Bestämmelserna har sin motsvarighet i artikel 10.3 i direktivet.

Enligt *punkt 4*, som är ny, anses det som användning av varukännetecknet att använda tecknet som ett företagsnamn eller ett annat näringskännetecken eller som en del av ett företagsnamn eller ett annat näringskännetecken.

Med näringskännetecken avses både företagsnamn och sekundärt kännetecken. Företagsnamn är den benämning under vilken en näringsidkare driver sin verksamhet. Ett sekundärt kännetecken är ett annat kännetecken som näringsidkaren använder för verksamheten vid sidan av företagsnamnet. (Se 1 kap. 1 § lagen om företagsnamn.)

Att användning av en del av ett företagsnamn eller ett annat näringskännetecken omfattas innebär att det inte krävs att företagsnamnet i dess helhet innehåller tecknet. Det är tillräckligt att tecknet används i en del av företagsnamnet eller näringskännetecknet.

I en dom den 11 september 2007 i mål nr C-17/06, Céline, har EU-domstolen preciserat vad som ska anses utgöra användning av ett varukännetecken. Enligt domen utgör det en relevant användning om en näringsidkare förser sina varor med ett tecken som utgörs av ett företagsnamn, ett näringskännetecken eller en annan beteckning på de varor som bolaget saluför. Detsamma gäller om näringsidkaren, utan att förse varorna med tecknet, använder tecknet på ett sätt som ger intryck av att det finns ett samband mellan företagsnamnet, näringskännetecknet eller beteckningen och näringsidkarens varor eller tjänster. Av domen följer alltså att om det skulle vara så att ett företagsnamn bara används för att känneteckna en verksamhet – och inte för att särskilja varor eller tjänster – faller användningen utanför tillämpningsområdet.

Om ett företagsnamn används som varukännetecken och flera gör anspråk på ensamrätt till varukännetecknet, tillämpas 13–16 §§ om kolliderande rättigheter. Den som har tidigast grund för sitt anspråk har som huvudregel företräde.

Punkt 5 motsvarar hittillsvarande punkt 4. I 11 § tredje stycket finns bestämmelser om inskränkningar i ensamrätten vid användning av ett varukännetecken i jämförande reklam.

Tredje stycket

Tredje stycket, som är nytt, innebär en utvidgning av ensamrätten och bygger på artikel 10.4 i direktivet. En motsvarande bestämmelse finns för EU-varumärken (se artikel 9.4 i Europaparlamentets och rådets förordning [EU] 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken, EU:s varumärkesförordning).

Av den immaterialrättsliga territorialitetsprincipen följer att innehavaren av ett varukännetecken som gäller i Sverige endast kan hävda sin ensamrätt till sådan användning av tecknet som kan anses ske här i landet. När varor bara tillfälligt passerar Sverige – utan att importeras hit – för att föras till ett annat land kommer de formellt sett inte in i landet. Tredje stycket kan sägas vara ett avsteg från territorialitetsprincipen och tar sikte på varumärkesförfalskade varor.

Av bestämmelsen följer att ensamrätten i Sverige omfattar transitering eller liknande tullåtgärd med varor av samma slag under ett identiskt eller väsentligen identiskt tecken om inte innehavaren av varukännetecknet saknar rätt enligt lagen i destinationslandet att hindra att varorna förs ut på marknaden där.

Bestämmelsen gäller transitering eller liknande tullåtgärd. Det betyder att inte bara transitering i tullrättslig mening omfattas utan även andra särskilda förfaranden som innebär att varorna tillfälligt förs in i landet utan att övergå till fri omsättning här (jfr artikel 5.16 i Europaparlamentets och rådets förordning [EU] nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen). Sådana andra särskilda förfaranden kan avse lagring i tullager och frizoner, tillfällig införsel och slutanvändning samt aktiv och passiv förädling (se artikel 210 i förordning 952/2013). Även tillfällig lagring och omlastning faller under bestämmelsen, så länge varorna inte övergår till fri omsättning här (se skäl 22 i direktivets ingress och artikel 5.17 i förordning 952/2013). Är avsikten att varorna ska passera Sverige med stöd av ett förfarande av detta slag, kan innehavaren av varukännetecknet alltså förhindra det, såvida också övriga förutsättningar är uppfyllda.

Bestämmelsen gäller för varor som kommer från ett tredjeland, dvs. ett land utanför EU. Även varor som endast passerar ett annat EU-land på vägen till Sverige, utan att övergå till fri omsättning i det andra landet, omfattas. Har varorna däremot redan släppts ut på marknaden i ett annat EU-land innan de kommer hit, omfattas de inte av ensamrätten. I en sådan situation sker inte någon tullåtgärd vid den svenska tullmyndigheten (Tullverket) som är relevant för tillämpningen. Det saknar däremot betydelse vart varorna är på väg. Även varor som ska vidare till ett EU-land omfattas.

Om varorna har importerats hit till landet, kan innehavaren av varukännetecknet inte hindra importen med stöd av ensamrätten enligt detta stycke. Däremot kan innehavaren hindra importen av varorna med stöd av första stycket och andra stycket 3.

Ensamrätten är begränsad till sådana tecken som är identiska med eller i väsentliga drag inte kan särskiljas från varukännetecknet. Tecknen ska vidare användas för varor av samma slag. Bestämmelsen tar alltså sikte på varumärkesförfalskade varor (jfr definitionen av förfalskade varor i artikel 2.5 a i Europaparlamentets och rådets förordning [EU] nr 608/2013 av den 12 juni 2013 om tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och upphävande av rådets förordning [EG] nr 1383/2003 samt definitionen av varumärkesförfalskade varor i artikel 51 not 14 i avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter, TRIPs-avtalet). Bedömningen av om ett tecken är identiskt med varukännetecknet och gäller för varor av samma slag görs på samma sätt som enligt första stycket 1. När det gäller tecken som i väsentliga drag inte kan särskiljas från varukänne-

tecknet skulle det t.ex. kunna handla om en dåligt utförd imitation av varukännetecknet. Det blir dock en fråga för rättstillämpningen, och ytterst EU-domstolen, att närmare precisera innebörden av det rekvisitet.

Huvudregeln enligt bestämmelsen är att transitering eller liknande tullåtgärd med varumärkesförfalskade varor omfattas av ensamrätten. Om däremot innehavaren av varukännetecknet enligt lagen i destinationslandet inte kan hindra att varorna släpps ut på marknaden där, anses förfarandet inte falla inom ensamrätten. Varukännetecknet måste alltså omfattas av ensamrätt också i det land där varorna är tänkta att säljas och marknadsföras, i praktiken en ensamrätt som omfattar rätten att bestämma om import till det landet. Regler om illojal konkurrens eller liknande i destinationslandet kan inte göras gällande.

Det är den aktuella deklaranter eller varuinhavaren som har bevisbördan för att innehavaren av varukännetecknet inte kan hindra att varorna släpps ut på marknaden i slutdestinationslandet. Många gånger innebär det att deklaranter måste bevisa både vilket land som är destinationslandet och vilket skydd varukännetecknet har där.

Avgörande är om innehavaren enligt destinationslandets lag har rätt att hindra att varorna släpps ut på marknaden, på grund av att det rör sig om ett varumärke som är registrerat där eller ett varukännetecken som har ett sådant skydd t.ex. genom inarbetning. Det saknar i princip betydelse om innehavaren av varukännetecknet har upplåtit licens till någon annan att använda varukännetecknet i det landet och därmed inte själv förfogar över sin lagstadgade ensamrätt.

Bestämmelsen har koppling till vissa bestämmelser i tullagen (2016:253), som i sin tur hänvisar till förordning 608/2013 (se 1 kap. 1 § första stycket tullagen). Av EU-förordningen framgår att den nationella tullmyndigheten har rätt att ingripa mot varor som misstänks göra intrång i en immaterialrätt och som är eller borde ha varit föremål för tullövervakning i enlighet med unionens tullagstiftning (se artikel 1). Förordningen innehåller endast regler om vilka förfaranden tullmyndigheterna ska tillämpa och fastställer inte några kriterier för att bedöma om det föreligger intrång. Enligt 4 kap. 48 § första stycket tullagen ska frågor om en vara gör intrång i en immaterialrätt, och hur det ska förfaras med varorna i sådant fall, prövas av domstol enligt vad som gäller för den aktuella immaterialrätten. Frågor om varor som misstänks göra intrång i ett varukännetecken ska alltså prövas av domstol med tillämpning av varumärkeslagen.

På grund av förevarande bestämmelse i varumärkeslagen har Tullverket rätt att ingripa mot varorna med stöd av förordning 608/2013. Ingripandet sker genom att Tullverket skjuter upp frigörandet av varorna eller kvarhåller dem (se artiklarna 17 och 18 i förordningen). Ett sådant förfarande innebär att Tullverket avvaktar med att göra varorna tillgängliga för det avsedda tullförfarandet. Vid Tullverkets ingripande ska beaktas om varorna hänförs till en sådan tullåtgärd som omfattas och om varorna misstänks vara förfalskade.

Tullverket ska inte pröva en invändning om att varorna är avsedda för ett land där innehavaren av varukännetecknet inte kan hindra att de släpps ut på marknaden. En sådan invändning får däremot betydelse på så sätt att Tullverket inte får förstöra varorna. I stället ska Tullverket underrätta innehavaren av varukännetecknet om invändningen. Innehavaren har då en

viss kortare tid på sig att väcka talan vid domstol för att få intrångsfrågan prövad (se artiklarna 23.3, 23.4 och 26.9 i förordning 608/2013).

Det vanliga är, för svensk del, att innehavaren av varukännetecknet i en sådan situation väcker en intrångstalan och begär att varorna ska förstöras enligt 8 kap. 7 § varumärkeslagen. Om deklaranter eller varuinnehavaren sedan i intrångsmålet kan komma med tillräcklig utredning om att innehavaren av varukännetecknet inte kan hindra att varorna släpps ut på marknaden i destinationslandet, gäller inte ensamrätten. Eftersom varorna då inte gör intrång i någon ensamrätt, ska domstolen ogilla talan. En konsekvens av det blir att innehavaren av varukännetecknet inte kan motsätta sig att varorna görs tillgängliga för det avsedda tullförfarandet. Tullverket ska därmed frigöra varorna. Detsamma gäller om innehavaren av varukännetecknet inte väcker någon intrångstalan eller väcker talan för sent.

Det kan noteras att artikel 28 i förordning 608/2013 föreskriver att en rättighetsinnehavare ska vara ansvarsskyldig för skador gentemot deklaranter eller varuinnehavaren, bl.a. om det senare konstateras att varorna i fråga inte gör intrång i en immateriell rättighet.

Om det inte finns tillräcklig utredning om att varukännetecknet inte omfattas av det aktuella skyddet i det andra landet, gäller ensamrätten och användningen av tecknet anses göra intrång i varukännetecknet.

Intrång i ensamrätten genom transitering eller liknande tullåtgärd kan inte leda till några straffrättsliga påföljder (se 8 kap. 1 § första stycket varumärkeslagen). Om varorna trots att de har deklarerats för t.ex. transit i själva verket ska släppas ut på marknaden här, rör det sig om ett annat slags intrång och straffrättsligt ansvar kan komma i fråga för detta på vanligt sätt, dvs. i förekommande fall som förberedelse till sådant intrång.

Begränsning av ensamrätten

11 § Ensamrätten till ett varukännetecken ger inte något självständigt skydd för en del av kännetecknet som saknar särskiljningsförmåga.

Ensamrätten till ett varukännetecken hindrar inte att någon annan, när det sker i enlighet med god affärssed, i näringsverksamhet använder

1. sitt namn eller sin adress,
2. uppgifter om varans eller tjänstens art, kvalitet, kvantitet, avsedda användning, värde, geografiska ursprung eller andra egenskaper eller tidpunkten för när varan är framställd eller tjänsten är utförd, eller
3. varukännetecknet för att *identifiera eller hänvisa till innehavarens varor eller tjänster.*

Ensamrätten till ett varukännetecken hindrar inte heller att någon annan i näringsverksamhet använder tecknet i sin reklam för att direkt eller indirekt peka ut innehavaren eller dennes varor eller tjänster (jämförande reklam) på ett sätt som är förenligt med marknadsföringslagen (2008:486).

Ensamrätten till ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke hindrar inte att någon annan i näringsverksamhet använder sig av tecken eller benämningar som anger geografiskt ursprung, om det sker i enlighet med god affärssed. Ensamrätten till ett sådant märke hindrar inte att den som har rätt att använda ett geografiskt namn gör detta.

Paragrafen innehåller bestämmelser om begränsning av ensamrätten till ett varukännetecken. Med ändringarna genomförs artiklarna 10.3 f och 14 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.

Ändringen i *andra stycket 1* är en anpassning till artikel 14.1 a i direktivet och innebär att hänvisningen till firma utgår. Bestämmelsen omfattar fysiska personer som driver näringsverksamhet under sitt personnamn. Juridiska personers beteckning (företagsnamn) omfattas inte.

Ändringen innebär att EU-domstolens tidigare praxis inte längre är fullt relevant när det gäller vad som avses med "namn" i direktivet (jfr dom den 16 november 2004 i mål nr C-245/02, Anheuser-Busch).

Ändringen påverkar användningen av ett yngre företagsnamn men inte möjligheten att använda ett företagsnamn som har en äldre rättsgrund än varukännetecknet. Att den äldsta rättigheten har företräde följer av den princip om företrädesrätt som kommer till uttryck i 13 §.

I *andra stycket 3* finns en bestämmelse om att ensamrätten till ett varukännetecken inte hindrar att någon annan, när det sker i enlighet med god affärssed, i näringsverksamhet använder varukännetecknet för att identifiera eller hänvisa till innehavarens varor eller tjänster. Ändringen innebär en viss utvidgning i förhållande till hittillsvarande reglering. Bestämmelsen är tillämplig särskilt om användningen är nödvändig för att ange varans eller tjänstens avsedda ändamål. I praktiken har regleringen stor betydelse när någon säljer tillbehör och reservdelar till andras varor eller erbjuder service för andras varor. Detta anges dock inte längre som exempel i lagtexten.

Enligt *tredje stycket*, som är nytt, hindrar ensamrätten till ett varukännetecken inte att någon annan i näringsverksamhet använder tecknet i sin reklam för att direkt eller indirekt peka ut innehavaren eller dennes varor eller tjänster, s.k. jämförande reklam. En förutsättning är att användningen är förenlig med marknadsföringslagen. Bestämmelsen genomför artikel 10.3 f i direktivet. Enligt artikeln kan innehavaren av ett varumärke särskilt förbjuda användningen av ett tecken i jämförande reklam på ett sätt som strider mot Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/114/EG av den 12 december 2006 om vilseledande och jämförande reklam. Artikel 4 i det direktivet har i svensk rätt genomförts med 18 § marknadsföringslagen, varför den bestämmelsen har särskild betydelse vid bedömningen enligt förevarande reglering. I 18 § anges under vilka förutsättningar en näringsidkare i sin reklam får peka ut en annan näringsidkare eller dennes produkter.

EU-domstolen har i en dom den 12 juni 2008 i mål nr C-533/06, O2 Holdings ET O2 (UK), prövat varumärkesskyddets gränser vid jämförande reklam. Frågan om jämförande reklam har också prövats av EU-domstolen i en dom den 25 oktober 2001 i mål nr C-112/99, Toshiba Europe och i en dom den 18 juni 2009 i mål nr C-487/07, L'Oréal m.fl.

Övriga ändringar i paragrafen är språkliga.

Kolliderande rättigheter

Mellanliggande rättigheter

16 § Rätten till ett registrerat varumärke ska gälla vid sidan av en äldre rätt till ett varukännetecken, om

1. det äldre varukännetecknet inte hade särskiljningsförmåga på ingivningsdagen eller, om det finns en prioritetsdag, på prioritetsdagen för det yngre varumärket,

2. det äldre varukännetecknet, när det är identiskt eller likartat på det sätt som anges i 10 § första stycket 2, inte hade tillräcklig särskiljningsförmåga så att det fanns en risk för förväxling på ingivningsdagen eller, om det finns en prioritetsdag, på prioritetsdagen för det yngre varumärket, eller

3. det äldre varukännetecknet, när det är identiskt eller likartat på det sätt som anges i 10 § första stycket 3, inte var känt inom en betydande del av omsättningskretsen på ingivningsdagen eller, om det finns en prioritetsdag, på prioritetsdagen för det yngre varumärket.

Paragrafen, som är ny, reglerar skydd för s.k. mellanliggande rättigheter. Med paragrafen genomförs artiklarna 8 och 18.1 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Av paragrafen följer att rätten till ett yngre registrerat varumärke under vissa förutsättningar ska gälla vid sidan av en äldre rätt till ett varukännetecken. I 17 § första stycket finns en bestämmelse som erinrar om att även det äldre kännetecknet får användas i dessa situationer (s.k. samexistens). Att de båda rättigheterna får gälla vid sidan av varandra medför att det inte är möjligt för någon av innehavarna att få den andres registrering hävd eller att vinna framgång i ett intrångsmål mot den andre.

Punkterna 1–3 rör olika situationer men har i viss utsträckning samma tillämpningsområde. Punkterna kan därför överlappa varandra i det enskilda fallet.

Enligt *punkt 1* ska rätten till ett registrerat varumärke gälla vid sidan av en äldre rätt till ett varukännetecken om det äldre varukännetecknet inte hade särskiljningsförmåga på ingivningsdagen eller prioritetssdagen för det yngre varumärket. Av 2 kap. 5 § framgår att ett varumärke måste ha särskiljningsförmåga för att kunna registreras. Vad som avses med särskiljningsförmåga anges i 5 § i detta kapitel.

Bestämmelsen har framför allt betydelse om ett äldre varumärke har registrerats, trots att det saknade särskiljningsförmåga, men varumärket därefter har kommit att förvärva särskiljningsförmåga genom användning. Ett yngre varumärke som registrerades under mellantiden, dvs. innan det äldre varumärket förvärvade särskiljningsförmågan, anses då vara en mellanliggande rättighet. Det yngre varumärket får i en sådan situation alltså gälla vid sidan av det äldre varukännetecknet.

Enligt *punkt 2* ska rätten till ett registrerat varumärke gälla vid sidan av en äldre rätt till ett varukännetecken om det äldre varukännetecknet, när det är identiskt med eller liknar det yngre varumärket på det sätt som avses i 10 § första stycket 2, inte hade tillräcklig särskiljningsförmåga så att det fanns en risk för förväxling på ingivningsdagen eller prioritetssdagen för det yngre varumärket. Att ett varukännetecken inte har tillräcklig särskiljningsförmåga så att det finns en risk för förväxling är inte detsamma som att det helt saknar särskiljningsförmåga (jfr punkten 1).

Enligt *punkt 3* ska rätten till ett registrerat varumärke gälla vid sidan av en äldre rätt till ett känt varukännetecken när det är identiskt eller likartat enligt 10 § första stycket 3 om det äldre varukännetecknet inte var känt inom en betydande del av omsättningskretsen på ingivningsdagen eller prioritetssdagen för det yngre varumärket.

Vilken dag som är ingivningsdag föreskrivs för nationella varumärken i 2 kap. 1 a §. Om det finns en prioritetssdag är det i stället den dagen som

är av betydelse (jfr 2 kap. 14–16 §§). En prioritetsdag kan t.ex. föreligga om innehavaren har ansökt om registrering av varumärket i ett annat land innan en ansökan om registrering i Sverige.

I fråga om internationella registreringar framgår ingivningsdagen av artiklarna 3 (4) och 3ter i Madridprotokollet och reglerna 15 och 24 i tillämpningsföreskrifterna till protokollet. I artikel 4 (2) i Madridprotokollet finns bestämmelser om prioritet. Madridprotokollet beskrivs närmare i avsnitt 8.

Det som sägs om äldre rättigheter i paragrafen omfattar alla slags varukännetecken, dvs. även sådana näringskännetecken och namn som har skydd som varukännetecken enligt 1 kap. 8 §.

Samexistens

17 § I de fall som avses i 14–16 §§ hindrar inte rätten till det yngre varukännetecknet användningen av det äldre.

På yrkande av någon av parterna, får en domstol i de fall som avses i 15 § om det är skäligt besluta att ett av kännetecknen, eller båda, endast får användas på särskilt sätt, såsom i ett visst utförande eller med tillägg av ortsangivelse eller innehavarens namn. Ett sådant beslut får dock inte avse ett registrerat varumärke.

I paragrafen finns bestämmelser om s.k. samexistens mellan kolliderande rättigheter. Bestämmelserna motsvaras i huvudsak av hittillsvarande 16 §. Med ändringen genomförs artikel 18.3 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Ändringen i *första stycket* innebär att de fall som avses i 16 § – s.k. mellanliggande rättigheter – också omfattas av bestämmelserna om samexistens. Att rättigheterna samexisterar innebär att de gäller vid sidan av varandra och att innehavarna inte kan hindra användningen av varandras varukännetecken.

Uppgiftsskyldighet

18 § Vid utgivning *eller annat tillgängliggörande* av lexikon, handböcker eller andra liknande skrifter i tryckt eller elektronisk form är författaren, utgivaren eller förläggaren skyldig att se till att ett registrerat varumärke inte återges i skriften utan uppgift om att varumärket är skyddat genom registrering, om innehavaren av varumärket begär att uppgiften ska finnas med och återgivningen ger intryck av att varumärket är en sedvanlig beteckning för de varor eller tjänster som varumärket är registrerat för.

I fråga om en skrift i tryckt form ska en uppgift enligt första stycket föras in senast i nästa utgåva. I fråga om en skrift i elektronisk form ska uppgiften föras in utan dröjsmål.

Paragrafen reglerar uppgiftsskyldighet när ett registrerat varumärke återges i vissa skrifter. Bestämmelserna motsvaras i huvudsak av hittillsvarande 17 §. Med ändringarna genomförs artikel 12 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Regleringen faller utanför tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens område; bestämmelserna kan inte anses strida mot de intressen som skyddas av tryckfriheten och yttrandefriheten (jfr SOU 1958:10 s. 171 och prop. 2009/10:225 s. 140).

Av *första stycket* framgår att bestämmelsen omfattar utgivning eller annat tillgängliggörande av lexikon, handböcker eller andra liknande skrifter i både tryckt och elektronisk form. Tillämpningsområdet utvidgas till att omfatta all form av elektroniskt tillgängliggörande. Även sådana internetbaserade lexikon och liknande där var och en kan bidra med material omfattas alltså av uppgiftsskyldigheten. Enligt hittillsvarande ordning omfattas bara situationer där en skrift görs tillgänglig elektroniskt av någon som avses i 1 kap. 9 § yttrandefrihetsgrundlagen, t.ex. en utgivare av en tryckt skrift eller den som innehar ett utgivningsbevis för verksamheten. Dessutom görs ett tillägg om att uppgiftsskyldigheten bara gäller om återgivningen av varumärket ger intryck av att det är en sedvanlig beteckning för de varor eller tjänster som det är registrerat för. Enligt bestämmelsens hittillsvarande lydelse omfattas all återgivning av varumärket. I praktiken lär det inte röra sig om någon beaktansvärd skillnad. Övriga ändringar i första stycket är redaktionella.

Enligt *andra stycket* ska en uppgift om att varumärket är skyddat genom registrering på begäran av varumärkesinnehavaren föras in i en tryckt skrift senast i nästa utgåva. När det gäller elektroniska skrifter ska uppgiften föras in utan dröjsmål, dvs. så snart som det är möjligt. Bestämmelsen skiljer sig från hittillsvarande reglering där det finns en skyldighet att medverka till och bekosta att en rättelse offentliggörs. Ändringen får betydelse framför allt i förhållande till tryckta skrifter. Om en begäran enligt första stycket inte följs, t.ex. för att det inte finns planer på att ge ut skriften i en ny upplaga, finns det numera ingen möjlighet för varumärkesinnehavaren att kräva en annan typ av rättelse där det framgår att varumärket är skyddat. När det gäller elektroniska skrifter får ändringen i praktiken mindre betydelse eftersom det enligt hittillsvarande ordning mer sällan torde vara fråga om någon annan typ av rättelse än att uppgifter om varumärket förs in i skriften.

I artikel 12 i EU:s varumärkesförordning finns en liknande reglering för EU-varumärken, men en skillnad är att det i förordningen inte finns några särskilda regler för elektroniska skrifter.

2 kap. Nationell registrering av varumärken

Ansökan om registrering

Ansökans innehåll

1 § Den som vill registrera ett varumärke ska ansöka om detta hos Patent- och registreringsverket. Ansökan ska innehålla

1. uppgifter om sökandens namn eller *företagsnamn* och adress,
2. uppgifter om ombuds namn och adress,
3. en tydlig återgivning av varumärket, och
4. en *tydlig* förteckning över de varor eller tjänster som varumärket avser och vilka klasser dessa tillhör (varu- eller tjänsteförteckning).

En ansökan om registrering av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke ska även innehålla uppgifter om *vilka som ska ha rätt att använda varumärket och de övriga villkor som ska gälla för användningen. I fråga om ett kollektivmärke ska dessutom uppgift lämnas om vilka förutsättningar som gäller för medlemskap i sammanslutningen.*

Sökanden ska betala föreskriven ansökningsavgift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* närmare föreskrifter om ansökningsförfarandet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vad en ansökan om registrering av ett varumärke ska innehålla. Med ändringarna genomförs artiklarna 30 och 39 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1 och 10.

Ändringen i *första stycket 1* innebär att firma ersätts av företagsnamn, vilket är en följd av den nya lagen om företagsnamn.

Enligt *första stycket 4* ska ansökan innehålla en tydlig förteckning över de varor eller tjänster som varumärket avser och vilka klasser dessa tillhör (varu- eller tjänsteförteckning).

Varumärken registreras i en eller flera klasser av varor eller tjänster enligt den s.k. Niceklassificeringen enligt Niceöverenskommelsen om internationell klassificering av varor och tjänster vid registrering av varumärken den 15 juni 1957, reviderad i Stockholm den 14 juli 1967 och i Genève den 13 maj 1997 (SÖ 1978:29). Bestämmelser om detta finns i 13 § och i den svenska varumärkesförordningen (2011:594).

Genom ändringen klagörs att förteckningen över varor eller tjänster ska vara tydlig. Kravet på tydlighet innebär att varorna och tjänsterna ska anges på ett sådant sätt att myndigheter och enskilda utifrån förteckningen kan avgöra omfattningen av det skydd som söks. De allmänna beteckningar som ingår i klassrubrikerna till Niceklassificeringen, eller andra allmänna uttryck, får användas om de uppfyller kraven på tydlighet (jfr artikel 39.3 och EU-domstolens dom den 19 juni 2012 i mål nr C-307/10, Chartered Institute of Patent Attorneys, ”IP Translator”). Användningen av sådana allmänna beteckningar eller uttryck ska anses avse de varor och tjänster som tydligt och klart omfattas av beteckningen eller uttryckets bokstavliga innebörd (jfr artikel 39.5 och domen i mål nr C-307/10).

Bestämmelsen i *andra stycket* innehåller kompletterande bestämmelser för kollektiv-, garanti- och kontrollmärken. Den som ansöker om ett sådant varumärke ska även uppge de villkor som gäller för att märket ska få användas. Av uppgifterna ska framgå vilka som får använda märket och – om det rör sig om ett kollektivmärke – villkoren för medlemskap i sammanslutningen. Finns ytterligare villkor för märkets användning, ska uppgift lämnas också om dessa. Det kan handla om regler om vad som händer om märket inte används på rätt sätt eller krav på en viss tillverkningsprocess eller på användning av t.ex. enbart ekologiska råvaror. Uppgifterna har betydelse för den prövning som Patent- och registreringsverket ska göra enligt 7 § andra stycket.

Sökanden kan uppfylla kraven genom att till sin ansökan bifoga en kopia på de aktuella villkoren.

Uppgifterna ska föras in i varumärkesregistret och kungöras (se 23 § tredje stycket).

Om ansökan inte innehåller de föreskrivna uppgifterna enligt första och andra styckena, kan det medföra att den skrivs av enligt 17 § eller avslås enligt 18 §.

Ändringen i *fjärde stycket* är redaktionell och innebär en anpassning till nya anvisningar för författningsskrivning.

Ingivningsdag

1 a § *Ingivningsdagen för en ansökan om registrering är den dag då följande har getts in till Patent- och registreringsverket:*

- 1. en uppgift om att det som getts in är en ansökan om registrering,*
- 2. en uppgift om sökandens namn eller företagsnamn,*
- 3. en tydlig återgivning av varumärket, och*
- 4. en förteckning över de varor eller tjänster som varumärket avser.*

Paragrafen anger vilka krav som ställs för att en ansökan om registrering av ett varumärke ska anses ingiven i lagens mening. Med paragrafen genomförs artikel 38 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Ingivningsdagen är avgörande för registreringens giltighetstid enligt 34 § och möjligheten att göra gällande företräde vid kolliderande rättigheter enligt 1 kap. 13 §. Den har även betydelse för den som vill registrera ett varumärke i ett annat land och vill göra gällande prioritet (se 14–16 §§).

Enligt *punkt 1* krävs att ansökan innehåller en uppgift om att det som har getts in är en ansökan om registrering. En sådan uppgift behöver inte vara uttrycklig utan kan ibland anses underförstådd.

Vidare ska det enligt *punkt 2* finnas en uppgift om sökandens namn eller företagsnamn. Till skillnad från 1 § första stycket 1 krävs det ingen uppgift om adress.

Enligt *punkt 3* ska ansökan också innehålla en tydlig återgivning av varumärket. Varumärket ska återges på ett sätt som uppfyller kraven i 1 kap. 4 §, dvs. det ska tydligt kunna återges i varumärkesregistret. Samma krav ställs som i fråga om när ansökan kan läggas till grund för registrering; kravet är inte lägre här (se 1 § första stycket 3).

Enligt *punkt 4* ska ansökan innehålla en förteckning över de varor eller tjänster som varumärket avser. Här ställs alltså inte samma krav på tydlighet som i 1 § första stycket 4.

Ansökan måste innehålla samtliga de uppgifter som anges i paragrafen för att den ska anses ingiven. Om kraven inte är uppfyllda, ska ansökan inte anses ingiven. I fall vissa av kraven uppfylls senare än andra, anses en ansökan som ingiven först den dag då samtliga krav är uppfyllda.

Även om en ansökan om varumärkesregistrering inte uppfyller allt som krävs enligt 1 § är det möjligt att få en ingivningsdag, eftersom kraven enligt förevarande paragraf är lägre än kraven i 1 § när det gäller uppgifter om sökanden och vilka klasser varorna eller tjänsterna tillhör.

Ingivningsdagen följer direkt av lagen. Det åligger dock PRV att fastställa en ingivningsdag. Regeringen har för avsikt att föreskriva i förordning att ingivningsdagen ska antecknas i varumärkesregistret. Beslutet om att fastställa ingivningsdag går inte att överklaga, jämför 10 kap. 13 §.

PRV har vissa skyldigheter att se till att en ansökan om registrering enligt 1 § är sådan att den kan handläggas av verket (se 17 §). Det ankommer dock inte på PRV att vidta någon särskild åtgärd för att se till att kraven på ingivningsdag är uppfyllda, utan det ligger i princip på sökanden att se till att tillräckligt underlag har getts in för att det ska anses finnas en ingivningsdag. Däremot är det lämpligt att PRV, om verket ändå förelägger sökanden om komplettering av ansökan på grund

av brister enligt 1 §, också kort upplyser om lagens krav för ingivningsdag.

En avskriven ansökan behåller sin ingivningsdag om den senare återupptas enligt 20 §. Om en avskriven ansökan inte återupptas, faller också ingivningsdagen.

Ansökningsavgiften måste inte vara betald för att det ska anses föreligga en ingivningsdag.

Allmänna registreringsvillkor

4 § Ett varumärke får inte registreras om det endast *utgörs* av en form *eller annan egenskap* som

1. följer av varans art,
2. är nödvändig för att *varan ska* uppnå ett tekniskt resultat, eller
3. ger varan ett betydande värde.

Paragrafen reglerar allmänna registreringsvillkor. Med ändringen genomförs artikel 4.1 e i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Paragrafen ändras så att ”annan egenskap” läggs till, vilket innebär en viss utvidgning av tillämpningsområdet. Övriga ändringar är redaktionella.

Hinder mot registrering på grund av hänsyn till allmänna intressen

7 § Ett varumärke får inte registreras om *varumärket*

1. strider mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning,

2. är ägnat att vilseleda allmänheten i fråga om varans eller tjänstens art, kvalitet, geografiska ursprung eller någon annan omständighet,

3. utan tillstånd innehåller en sådan statlig eller internationell beteckning eller ett sådant kommunalt vapen som enligt lag eller annan författning inte får användas obehörigen som varumärke, eller något som lätt kan förväxlas med en sådan beteckning eller ett sådant vapen,

4. utan tillstånd innehåller ett sådant kännetecken som enligt lagen (2014:812) om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten inte får användas obehörigen som varumärke, eller något som kan förväxlas med ett sådant kännetecken,

5. *innehåller en ursprungsbeteckning, en geografisk beteckning, en beteckning för ett traditionellt uttryck för vin eller en beteckning för en garanterad traditionell specialitet, i den utsträckning beteckningen är skyddad enligt unionsrätten,*

6. *innehåller eller består av något som är ägnat att uppfattas som en geografisk beteckning för vin eller spritdrycker och märket avser vin eller spritdrycker av annat ursprung, eller*

7. *innehåller eller i väsentliga delar återger en äldre växtsortbenämning som avser en växtsort av samma eller närstående växtart, i den utsträckning växtsorten är skyddad enligt växtförädlarrättslagen (1997:306) eller unionsrätten.*

Ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke får inte registreras om villkoren för märkets användning strider mot goda seder eller allmän ordning. Ett kollektivmärke som avses i 6 § får vidare inte registreras om villkoren inte tillåter medlemskap i sammanslutningen för alla som tillhandahåller sådana varor eller tjänster som märket avser och varorna eller tjänsterna har sitt ursprung i det geografiska område som märket avser.

Paragrafen innehåller bestämmelser om i vilka fall ett varumärke inte får registreras på grund av hänsyn till allmänna intressen, s.k. absoluta hinder.

Övervägandena finns i avsnitt 6.3 och 10. Med ändringarna genomförs artiklarna 4.1 i–l och 31.1.

Första stycket

Punkt 5 är ny och genomför artikel 4 i–k i direktivet. Med bestämmelsen införs en uttrycklig regel om att en ursprungsbeteckning, en geografisk beteckning, en beteckning för ett traditionellt uttryck för vin eller en beteckning för en garanterad traditionell specialitet som är skyddad enligt unionsrätten utgör hinder för registrering av ett varumärke. Bortsett från regleringen av geografiska beteckningar för vin och spritdrycker, som flyttas från andra stycket till första stycket 6, har sådana beteckningar som skyddas enligt unionsrätten enligt hittillsvarande ordning ansetts kunna omfattas av hinder enligt första stycket 1 (jfr prop. 2009/10:225 s. 414).

Med ursprungsbeteckning och geografisk beteckning avses en beteckning, vanligtvis ett namn, som anger att en produkt kommer från ett visst avgränsat geografiskt område och vars kvalitet, anseende eller annan egenskap kan hänföras till detta geografiska ursprung. För ursprungsbeteckningar krävs en starkare koppling till det geografiska området än vad som gäller för geografiska beteckningar. Exempel på skyddade ursprungsbeteckningar inom EU är Champagne och Kalix Ljörom, medan t.ex. Bayerskt öl och Skånsk spettekaka skyddas inom EU som geografiska beteckningar.

Ett traditionellt uttryck för vin är något som man av tradition har använt för att beteckna produktions- eller lagringsmetod för det aktuella vinet. Det kan också röra sig om kvalitet, färg, plats eller en historisk händelse för vinet. Ett exempel är Riserva för vin som lagrats under en viss period.

Med garanterad traditionell specialitet avses ett namn som beskriver framställningen av en specifik produkt eller ett livsmedel som har en viss sammansättning, produktion eller bearbetning som överensstämmer med traditionell praxis för denna produkt eller som är gjord av traditionella råvaror. Svenska exempel är Falukorv och Hushållsost.

För att en ursprungsbeteckning, en geografisk beteckning, en beteckning för ett traditionellt uttryck för vin eller en beteckning för en garanterad traditionell specialitet ska utgöra hinder för registrering av ett varumärke måste beteckningen vara skyddad enligt unionsrätten. Beteckningen ska vara skyddad antingen enligt vad som brukar kallas unionslagstiftning, dvs. förordning, direktiv och beslut, eller genom en internationell överenskommelse som EU är part till eller som EU och dess medlemsstater är parter till, s.k. blandade avtal (när det gäller avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter, TRIPs-avtalet, se kommentaren till första stycket 6).

Ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar skyddas genom registrering hos Europeiska kommissionen i enlighet med någon av följande EU-förordningar: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1576/89, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012

av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91 (jfr 1 § i den föreslagna lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel). Huvudregeln är att det bara är en grupp av producenter som får ansöka om skydd av en ursprungsbeteckning eller geografisk beteckning.

När det gäller skydd för geografiska beteckningar för spritdrycker pågår för närvarande EU-förhandlingar om en ny förordning som ska ersätta förordning (EG) nr 110/2008.

Traditionella uttryck för vin skyddas genom registrering hos Europeiska kommissionen i enlighet med förordning (EU) nr 1308/2013. Även garanterade traditionella specialiteter skyddas genom registrering hos Europeiska kommissionen men i enlighet med förordning (EU) nr 1151/2012. Också beträffande dessa två typer av beteckningar är huvudregeln att registrering kan ske bara på ansökan av en grupp producenter.

Registreringshinder gäller som sagt i den utsträckning som beteckningen är skyddad enligt unionsrätten. Av varje EU-förordning framgår i vilken utsträckning som skydd föreligger. Normalt utgör en skyddad ursprungsbeteckning eller geografisk beteckning registreringshinder om någon annan än innehavaren av beteckningen i en senare ansökan försöker registrera ett varumärke som innehåller eller består av beteckningen och det avser samma eller jämförbara produkter eller andra produkter, såvida användningen av varumärket skulle innebära att beteckningens anseende utnyttjas. I vissa fall har skyddet en annan omfattning.

När det gäller en beteckning för ett skyddat traditionellt uttryck för vin eller för en skyddad garanterad traditionell specialitet utgör detta som regel registreringshinder om någon annan än innehavaren av beteckningen i en senare ansökan försöker registrera ett varumärke, för samma eller jämförbara produkter, som innehåller eller består av beteckningen.

Det enhetliga skyddet inom EU för ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar omfattar i dag jordbruksprodukter, vin, aromatiserade vinprodukter, spritdrycker och livsmedel. Regleringen i förevarande punkt är dock inte begränsad till beteckningar på jordbruks- och livsmedelsområdet. Tillämpningsområdet kan därmed komma att utvidgas om EU i framtiden skulle införa skydd för andra sorters produkter.

Ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar, beteckningar för traditionella uttryck för vin och beteckningar för garanterade traditionella specialiteter kan också utgöra ett absolut registreringshinder om de är skyddade enligt en internationell överenskommelse som EU är part till. EU har slutit flera avtal med tredjeländer som innehåller bestämmelser om skydd av framför allt geografiska beteckningar. Ett exempel är frihandelsavtalet med Republiken Korea (Sydkorea). De avtal som EU ingår binder unionen och medlemsstaterna och gäller som unionsrätt. Bestämmelserna i sådana avtal utgör en integrerad del av unionens

rättsordning (jfr artikel 216.2 i Fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt).

Enbart den omständigheten att en beteckning från ett tredjeland är skyddad inom EU enligt en internationell överenskommelse som EU är part till innebär inte automatiskt att beteckningen utgör ett absolut registreringshinder. Det avgörande är hur avtalet är utformat. En bedömning måste därför göras i varje enskilt fall.

Motsvarande registreringshinder finns för EU-varumärken (se artikel 7.1 j–l i EU:s varumärkesförordning).

Punkt 6 motsvarar andra stycket i paragrafens hittillsvarande lydelse. Ändringarna är endast av redaktionell karaktär för att få en mera enhetlig terminologi i paragrafen. Bestämmelsen genomför Sveriges internationella förpliktelser som följer av artikel 23 i TRIPs-avtalet.

Punkt 7 är ny och genomför artikel 4.1 l i direktivet. Av bestämmelsen framgår att ett varumärke inte får registreras om det innehåller eller i väsentliga delar återger en äldre växtsortbenämning som avser en växtsort av samma eller närstående växtart. Vidare krävs att växtsorten ska vara skyddad enligt växtförädlarrättslagen eller unionsrätten. Med unionsrätt avses främst rådets förordning (EG) nr 2100/94 av den 27 juli 1994 om gemenskapens växtförädlarrätt, genom vilken det har inrättats en ordning för växtförädlarrätt som gäller inom hela unionen. Sådan växtförädlarrätt registreras vid EU:s växtsortmyndighet (Community Plant Variety Office, CPVO). Begreppet unionsrätt kan också omfatta internationella överenskommelser som EU är part till eller som EU och dess medlemsstater är parter till.

Enligt svensk rätt kan den som har framställt en ny växtsort få ensamrätt att utnyttja växtsorten (1 kap. 1 § första stycket växtförädlarrättslagen). Vad som avses med växtsort framgår av 1 kap. 3 § växtförädlarrättslagen. En registrerad växtsort ska ha en sortbenämning som gör det möjligt att skilja växtsorten från andra sorter (4 kap. 1 § första stycket). En sortbenämning godtas inte om den kan förväxlas med ett varumärke eller ett företagsnamn (4 kap. 1 § andra stycket 5 och 6).

Avsikten är att närstående växtart ska ha samma innebörd som i 4 kap. 2 § andra stycket växtförädlarrättslagen.

Vad som avses med växtsort enligt rådets förordning om gemenskapens växtförädlarrätt framgår av artikel 5 i den förordningen. Bestämmelser om sortbenämningar finns i artiklarna 17 och 63.

Motsvarande registreringshinder finns för EU-varumärken (se artikel 7.1 m i EU:s varumärkesförordning).

Till skillnad från de registreringshinder som anges i första stycket 3 och 4 sägs det i första stycket 5–7 inget om tillstånd. Det finns nämligen ingen myndighet som kan bevilja tillstånd till användning i dessa fall på det sätt som t.ex. Patent- och registreringsverket kan göra när det gäller användning av ett statsvapen i ett varumärke (jfr första stycket 3 och lagen [1970:498] om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar).

Andra stycket

Ytterligare förutsättningar för registrering av kollektiv-, garanti- och kontrollmärken finns i andra stycket. Bestämmelserna, som är nya,

genomför artikel 31.1 i direktivet och handlar om villkoren för märkets användning.

Enligt första meningen får ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke inte registreras om villkoren för märkets användning strider mot goda seder eller allmän ordning. Det är alltså ett annat registreringshinder än det som avses i första stycket 1, som förbjuder registrering av ett sådant varumärke som i sig självt strider mot goda seder eller allmän ordning.

Kravet på god sed och allmän ordning är avsett att ha samma innebörd som i första stycket 1, dock med beaktande av att det här avser villkoren för användning. Uttrycket bygger på artikel 4.1 f i direktivet (direktivet talar om "allmän moral" och inte "goda seder"; "accepted principles of morality" i den engelska språkversionen). Registreringshindret avser att komma åt sådant som kan verka stötande eller omoraliskt. I 1960 års varumärkeslag användes "väcka förargelse" för motsvarande situationer.

Registreringshindret gäller alltså fall då, i princip oberoende av varumärket, villkoren för märkets användning innehåller något som strider mot goda seder eller allmän ordning. Som exempel kan nämnas villkor som är rasistiska och villkor som vid en samlad bedömning utgör en omotiverad särbehandling på grund av kön.

Bestämmelsens andra mening tar sikte på sådana kollektivmärken som anger geografiskt ursprung (jfr 6 §). För att märket ska få registreras måste villkoren för dess användning innehålla en rätt för alla som tillhandahåller sådana varor eller tjänster som märket avser och varorna eller tjänsterna har sitt ursprung i det berörda geografiska området att bli medlem i den sammanslutning som ansöker om märket (förutsatt att den som tillhandahåller varorna eller tjänsterna uppfyller övriga villkor för märkets användning).

Det ankommer på Patent- och registreringsverket att pröva villkoren för användning i dessa två avseenden. Villkoren ges in tillsammans med ansökan (se 1 § andra stycket).

Hinder mot registrering på grund av andra rättigheter

8 § Ett varumärke får inte registreras om *varumärket*

1. är identiskt med ett äldre varukännetecken för varor eller tjänster av samma slag,

2. är identiskt med eller liknar ett äldre varukännetecken för varor eller tjänster av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av varumärket leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder varumärket och innehavaren av varukännetecknet,

3. är identiskt med eller liknar ett äldre varukännetecken som är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, och användningen av varumärket *utan skäligen anledning skulle dra otillbörlig fördel av eller* vara till skada för varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, *oavsett om användningen avser varor eller tjänster av samma, liknande eller annat slag,* eller

4. kan förväxlas med ett kännetecken som användes här i landet eller i utlandet av någon annan vid tidpunkten för ansökan och som fortfarande används, om sökanden var i ond tro vid tidpunkten för ansökan.

Med ett varukännetecken avses i första stycket 1–3

1. ett varumärke som är registrerat enligt detta kapitel,

2. ett varumärke som är registrerat genom en internationell varumärkesregistrering som enligt 5 kap. fått giltighet i Sverige,

3. ett varukännetecken som är inarbetat, om det inarbetade skyddet gäller inom en väsentlig del av landet, samt
4. ett EU-varumärke.

Paragrafen innehåller bestämmelser om äldre varukännetecken som registreringshinder, s.k. relativa registreringshinder. Med ändringarna genomförs artikel 5.3 a i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

I *första stycket 3* regleras under vilka förutsättningar ett känt varukännetecken har ett utökat skydd. Bestämmelsen har sin motsvarighet i artikel 5.3 a i direktivet. Den anpassas ytterligare till direktivet för att klargöra att rekvisitet ”utan skälig anledning” också har betydelse vid prövningen av om användningen av varumärket skulle dra otillbörlig fördel av ett varukänneteckens särskiljningsförmåga eller anseende. Vidare klargörs att bestämmelsen är tillämplig oavsett om de varor eller tjänster som registreringen avser gäller varor eller tjänster av samma, liknande eller annat slag (jfr prop. 2009/10:225 s. 405 och 415). Se kommentaren till 1 kap. 10 § första stycket 3.

9 § De hinder för registrering av varumärken som anges i 8 § första stycket 1–3 gäller på motsvarande sätt i fråga om

1. ett registrerat företagsnamn som används i näringsverksamhet, och
2. ett sådant namn eller ett sådant annat näringskännetecken än ett registrerat företagsnamn som är skyddat enligt 1 kap. 8 §, om skyddet gäller inom en väsentlig del av landet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om s.k. naturliga varukännetecken som registreringshinder. Ändringarna innebär att firma ersätts av företagsnamn. Frågan behandlas i avsnitt 12.1.

10 § Ett varumärke får inte registreras om det innehåller eller består av

1. något som är ägnat att uppfattas som någon annans *företagsnamn*,
2. något som är ägnat att uppfattas som någon annans efternamn som har särskilt skydd eller någon annans allmänt kända konstnärsnamn eller ett likartat namn, om användningen av märket skulle medföra en nackdel för bäraren av namnet och om namnet uppenbarligen inte syftar på någon sedan länge avliden,
3. en bild av någon annan som uppenbarligen inte syftar på någon sedan länge avliden, eller
4. något som kränker någon annans upphovsrätt till ett litterärt eller konstnärligt verk eller någon annans rätt till en fotografisk bild eller ett mönster.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vissa relativa registreringshinder.

I *punkt 1* ersätts firma av företagsnamn. Frågan behandlas i avsnitt 12.1.

Invändning

Tidsfrist för invändning och invändningens innehåll

24 § När Patent- och registreringsverket har kungjort en registrering av ett varumärke får invändning göras mot den. Invändningen ska ha kommit in till verket inom tre månader från kungörelsedagen. Om invändningen inte har kommit in i rätt tid, ska den avvisas.

Invändningen ska innehålla *uppgifter om*

1. invändarens namn eller *företagsnamn* och adress,

2. ombuds namn och adress,
3. den registrering som invändningen avser, och
4. de omständigheter som åberopas till grund för invändningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* närmare föreskrifter om invändningsförfarandet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om invändning och vad en invändning ska innehålla.

I *andra stycket 1* ersätts firma av företagsnamn. Frågan behandlas i avsnitt 12.1. Övriga ändringar i stycket är redaktionella.

Ändringen i *tredje stycket* är redaktionell och innebär en anpassning till nya anvisningar för författningsskrivning.

Samförstånds lösning

27 § På begäran av innehavaren av det registrerade varumärket och invändaren ska Patent- och registreringsverket bestämma en tidsfrist på minst två månader då parterna ska försöka komma överens. Fristen får förlängas, om parterna begär det.

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om en frist under invändningsförfarandet för att parterna ska kunna se om de kan komma överens. Med paragrafen genomförs artikel 43.3 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Av bestämmelsen framgår att innehavaren av det registrerade varumärket och invändaren gemensamt kan begära en tidsfrist under invändningsförfarandet för att diskutera om de kan komma överens. Patent- och registreringsverket (PRV) ska bestämma en lämplig längd på fristen, som dock måste vara minst två månader. Om parterna begär det får PRV förlänga fristen. När fristen har löpt ut, ska PRV fortsätta handläggningen av invändningen i vanlig ordning.

Beslut om invändningen

29 § Har en invändning gjorts ska Patent- och registreringsverket, om det finns något hinder som avses i 4–10 §§ mot registreringen, häva registreringen helt eller delvis. Detta gäller dock inte om annat följer av 30 §.

En invändning som helt eller delvis grundas på ett hinder som avses i 8–10 §§ ska avslås i motsvarande utsträckning om den har gjorts av någon som inte invänder i eget intresse och innehavaren av det registrerade varumärket begär det.

Om registreringen på grund av en invändning har hävts helt eller delvis, ska registreringen *tas bort* ur varumärkesregistret i motsvarande utsträckning när avgörandet har *fått* laga kraft. Beslutet ska kungöras.

I paragrafen finns bestämmelser om Patent- och registreringsverkets beslut vid prövning av invändningen. Paragrafen motsvarar i huvudsak hittillsvarande 28 §. Frågan behandlas i avsnitt 6.2.

Tillägget i *första stycket* innebär att även om det finns hinder mot registreringen ska den i vissa fall ändå inte hävas. Se vidare kommentaren till 30 §.

Övriga ändringar i paragrafen är språkliga.

30 § Om en invändning mot registreringen av ett varumärke grundas på ett hinder som utgörs av ett äldre registrerat varumärke enligt 8 §, och det vid ingivningsdagen eller, om det finns en prioritetsdag, vid prioritetsdagen för det yngre varumärket hade gått mer än fem år sedan frågan om registrering av det äldre varumärket blev slutligt avgjord, får registreringen av det yngre varumärket hävas på den grunden endast om det äldre varumärket har tagits i verkligt bruk

1. på det sätt som avses i 3 kap. 2 §, eller om det äldre varumärket är ett EU-varumärke, på det sätt som avses i artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken, för de varor eller tjänster som ligger till grund för invändningen, och

2. inom de fem senaste åren före ingivningsdagen eller prioritetsdagen för det yngre varumärket.

Om det äldre varumärket inte har använts i den utsträckning som anges i första stycket, får registreringen av det yngre varumärket ändå hävas om det finns giltiga skäl till att det äldre varumärket inte har använts i den utsträckningen.

Paragrafen, som är ny, innehåller vissa begränsningar när det gäller hävning av en varumärkesregistrering efter invändning. Med bestämmelserna genomförs artikel 44 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Första stycket

Av första stycket framgår att Patent- och registreringsverket (PRV) får häva en varumärkesregistrering som strider mot ett äldre registrerat varumärke endast om det äldre varumärket har använts på visst sätt (tagits i verkligt bruk) och inom viss tid för de varor eller tjänster som ligger till grund för invändningen.

Bestämmelsen är tillämplig om den äldre rättigheten är ett registrerat varumärke som gäller i Sverige. Det kan alltså handla om ett varumärke som är registrerat enligt 2 kap. varumärkeslagen, ett varumärke som är registrerat genom en internationell varumärkesregistrering som enligt 5 kap. varumärkeslagen fått giltighet i Sverige eller ett EU-varumärke (se 2 kap. 8 § andra stycket 1, 2 och 4).

Bestämmelsen är bara tillämplig om det vid det yngre varumärkets ingivningsdag eller prioritetsdag hade gått mer än fem år sedan frågan om registrering av det äldre varumärket blev slutligt avgjord. Äldre varumärken som ännu inte har varit registrerade i fem år vid denna tidpunkt berörs alltså inte. Vilken dag som är ingivningsdag föreskrivs i 1 a §. Om det finns en prioritetsdag för det yngre varumärket är det i stället den dagen som är av betydelse (jfr 14–16 §§). En prioritetsdag kan t.ex. föreligga när innehavaren har ansökt om registrering av varumärket i ett annat land innan en ansökan om registrering görs i Sverige.

Enligt punkt 1 ska det äldre varumärket ha tagits i verkligt bruk på det sätt som avses i 3 kap. 2 § för de varor eller tjänster som ligger till grund för invändningen. Om det äldre varumärket är ett EU-varumärke ska det i stället ha tagits i verkligt bruk på det sätt som avses i artikel 18 i EU:s varumärkesförordning. Hänvisningen till EU-förordningen avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, s.k. dynamisk hänvisning.

Av 3 kap. 2 § och artikel 18 i EU:s varumärkesförordning framgår vad som avses med verkligt bruk. Hänvisningen till dessa bestämmelser innebär att det äldre varumärket måste ha använts på det sätt som anges där för att invändaren ska kunna nå framgång i ett invändningsförfarande.

Av punkten 2 framgår att den relevanta tidsperiod inom vilken det äldre varumärket ska ha tagits i verkligt bruk är de fem senaste åren före det yngre varumärkets ingivningsdag eller prioritetsdag.

Det ankommer på innehavaren av det yngre varumärket att göra gällande att det äldre varumärket inte har använts på det sätt som krävs. PRV ska alltså inte ta upp frågan självmant. Om det görs gällande att det äldre varumärket inte har använts, är det invändaren som ska visa att det varumärket har använts på föreskrivet sätt eller att det finns giltiga skäl till att det inte har använts på det sättet (se andra stycket). Som bevisning kan åberopas t.ex. användning av varumärket i marknadsföring.

I avsaknad av bevisning om verkligt bruk av den äldre rättigheten ska invändningen avslås helt eller delvis. Om den äldre rättigheten endast har använts delvis, ska prövningen av invändningen grundas på den del som har använts.

Frågan om en varumärkesinnehavare har gjort verkligt bruk av ett varumärke har prövats av EU-domstolen i ett flertal domar (se dom den 11 mars 2003 i mål nr C-40/01, *Ansul*, beslut den 27 januari 2004 i mål nr C-259/02, *La Mer Technology*, dom den 15 januari 2009 i mål nr C-495/07, *Silberquelle* och dom den 19 december 2012 i mål nr C-149/11, *Leno Marken*). Av EU-domstolens praxis framgår följande. Det är fråga om verkligt bruk när varumärket används i enlighet med sin grundläggande funktion, nämligen att garantera ursprungsidentiteten hos varorna eller tjänsterna i syfte att skapa eller behålla avsättningsmöjligheter. Så är inte fallet vid en ”symbolisk användning”, en användning som bara syftar till att upprätthålla varumärkesrätten. Bedömningen ska göras på grundval av samtliga omständigheter som kan styrka att varumärket utnyttjas kommersiellt. Sådana omständigheter är i synnerhet användning som anses motiverad i den berörda ekonomiska sektorn för att behålla eller skapa marknadsandelar, men även varornas eller tjänsternas art, marknadens egenskaper och omfattningen av användningen ska beaktas.

Andra stycket

Av andra stycket framgår att om det äldre varumärket inte har använts på det sätt och inom den tid som krävs, kan invändaren i stället visa att det finns giltiga skäl till att det inte har använts i den utsträckningen. Finns giltiga skäl, får registreringen av det yngre varumärket hävas, under förutsättning att det finns grund för hävning enligt 29 §.

Kravet på giltiga skäl för att varumärket inte har använts tar enligt EU-domstolen sikte på förekomsten av hinder som har ett sådant direkt samband med varumärket att de medför att det är omöjligt eller orimligt att använda varumärket. Hindren ska också ligga utanför varumärkesinnehavarens kontroll (se dom den 14 juni 2007 i mål nr C-246/05, *Häupl*).

Paragrafen har sin motsvarighet för EU-varumärken i artikel 47.2 och 47.3 i EU:s varumärkesförordning.

Ändring av villkor för användning av kollektiv-, garanti- eller kontrollmärken

33 § Om det efter registreringen görs någon ändring av de villkor som gäller för att ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke ska få användas, ska innehavaren anmäla detta till Patent- och registreringsverket.

De ändrade villkoren ska föras in i varumärkesregistret och kungöras, *under förutsättning att de villkor som gäller för varumärkets användning fortfarande uppfyller kraven i 1 § andra stycket och att det inte finns något hinder mot att föra in de ändrade villkoren enligt 7 § andra stycket.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om vad som gäller vid ändring av villkoren för användning av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke. Paragrafen motsvarar delvis hittillsvarande 31 §. Med ändringen genomförs artikel 33.2. Övervägandena finns i avsnitt 10.

Ändringen i *andra stycket* innebär att Patent- och registreringsverket (PRV) ska granska de ändrade villkoren på samma sätt som vid en ansökan om registrering av ett varumärke. PRV ska kontrollera att kraven i 1 § andra stycket fortfarande är uppfyllda och att de ändrade villkoren inte strider mot goda seder eller allmän ordning enligt 7 § andra stycket första meningen. Avser varumärket ett kollektivmärke som anger geografiskt ursprung ska PRV också kontrollera att villkoren tillåter medlemskap i sammanslutningen för alla som tillhandahåller sådana varor eller tjänster som märket avser och där varorna eller tjänsterna kommer från det geografiska område som märket avser (se 7 § andra stycket andra meningen).

Om innehavaren uppfyller sin anmälningsplikt enligt första stycket men PRV anser att de ändrade villkoren inte kan föras in i varumärkesregistret, kommer de redan registrerade villkoren fortsätta att gälla för märket. Används märket därefter ändå enligt de ändrade villkoren, kan detta utgöra en grund för hävning (jfr 3 kap. 3 § 1).

Registreringens varaktighet

34 § Registreringen gäller i tio år från *ingivningsdagen för ansökan om registrering.*

I paragrafen anges hur länge en registrering av ett varumärke varar. Paragrafen motsvarar delvis hittillsvarande 32 §. Med ändringen genomförs artikel 48.1 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

Ändringen innebär att en registrering gäller tio år från ingivningsdagen för ansökan om registrering. Enligt hittillsvarande ordning beräknas varaktigheten från registreringsdagen. Av 1 a § framgår vad som ska anses vara ingivningsdagen.

Förnyelse av en registrering

35 § Registreringen kan förnyas *helt eller delvis* varje gång för en period *på* tio år räknat från utgången av föregående registreringsperiod. En ansökan om för-

nyelse ska ha kommit in till Patent- och registreringsverket tidigast *sex månader* före och senast sex månader efter registreringsperiodens utgång.

Den som ansöker om förnyelse ska betala föreskriven förnyelseavgift *inom den frist som anges i första stycket*. En inbetalning av förnyelseavgiften som görs inom *denna frist* ska anses utgöra en ansökan om förnyelse.

Ett beslut att förnya en registrering ska föras in i varumärkesregistret och kungöras.

I paragrafen finns bestämmelser om förnyelse av en registrering. Paragrafen motsvarar i huvudsak hittillsvarande 33 §. Med ändringarna genomförs artikel 49.3 och 49.4 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

Ändringen i *första stycket* innebär att det nu uttryckligen framgår att en registrering kan förnyas också delvis. I den praktiska tillämpningen har detta ansetts gälla även enligt hittillsvarande ordning. En innehavare som använder sitt varumärke bara för en del av de varor eller tjänster som det har registrerats för kan vilja förnya registreringen endast för denna del (jfr kravet på verkligt bruk i 3 kap. 2 §). Om en begäran om förnyelse endast avser en del av de varor eller tjänster för vilka varumärket är registrerat, ska registreringen förnyas endast för dessa varor eller tjänster. Detsamma gäller om förnyelseavgiften endast har betalats avseende en del av de varor eller tjänster för vilka varumärket är registrerat.

En nyhet är att den tidigaste dagen att ansöka om förnyelse av en registrering är sex månader innan registreringsperioden löper ut. Enligt hittillsvarande ordning gäller att en ansökan tidigast kan ges in ett år före registreringsperiodens utgång.

Ändringen i *andra stycket* innebär att förnyelseavgiften ska betalas inom den frist som anges i första stycket. Med förnyelseavgift avses även den del av avgiften som tillkommer för varje klass i de fall där förnyelse söks efter registreringsperiodens utgång (jfr 7 kap. 1 § varumärkesförordningen).

Övriga ändringar i paragrafen är redaktionella.

3 kap. Hävning av registrering

Grunder för hävning

Allmänna grunder

1 § En registrering av ett varumärke får hävas om

1. märket har registrerats i strid mot denna lag,
2. registreringen fortfarande strider mot lagen,
3. rätten till märket ändå inte får bestå enligt 1 kap. 14, 15 eller 16 §, och
4. annat inte följer av 1 a § i detta kapitel.

En registrering får vidare hävas om

1. varumärket, till följd av innehavarens handlande eller passivitet, i handeln har blivit en allmän beteckning för sådana varor eller tjänster som registreringen avser,

2. varumärket har kommit att strida mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning, eller

3. varumärket har blivit ägnat att vilseleda allmänheten i fråga om varans eller tjänstens art, kvalitet, geografiska ursprung eller någon annan omständighet och detta är en följd av det bruk innehavaren eller någon med hans eller hennes samtycke gjort av märket för sådana varor eller tjänster som det är registrerat för.

Vid en prövning av om en registrering ska hävas på grund av bristande särskiljningsförmåga ska endast sådan särskiljningsförmåga beaktas som varumärket har förvärvat genom användning före ansökan om hävning.

Paragrafen innehåller allmänna grunder för hävning av en varumärkesregistrering. Övervägandena finns i avsnitt 5.2 och 7.1.

Första stycket 3 ändras genom att 1 kap. 16 § om mellanliggande rättigheter läggs till i hänvisningen. Se vidare kommentaren till den paragrafen.

Första stycket 4 är nytt. Där hänvisas till 1 a § som innehåller regler om att en registrering i vissa fall inte får hävas vid underlåten användning. Förevarande bestämmelse motsvarar tillsammans med 1 a § delvis förevarande paragrafs hittillsvarande tredje stycke.

Bestämmelsen i *tredje stycket* är ny och genomför artikel 4.4 i direktivet. Enligt bestämmelsen ska endast sådan särskiljningsförmåga som varumärket har förvärvat genom användning före ansökan om hävning beaktas vid en prövning av om det finns grund för att häva registreringen på grund av bristande särskiljningsförmåga. Särskiljningsförmåga som har förvärvats genom användning efter det att ansökan kom in ska alltså inte beaktas. Vad som avses med särskiljningsförmåga framgår av 1 kap. 5 §.

Avgörande är den dag då den aktuella ansökan om hävning kom in till domstol eller till Patent- och registreringsverket. Om varumärket saknar särskiljningsförmåga vid den tidpunkten, hjälper det inte att det får särskiljningsförmåga för varorna eller tjänsterna senare. I en sådan situation kan registreringen alltså hävas, t.ex. enligt första stycket för att den strider mot lagen (jfr 2 kap. 5 §).

1 a § *Om ett yrkande om hävning av en registrering av ett varumärke grundas på ett hinder som utgörs av ett äldre registrerat varumärke enligt 2 kap. 8 §, och det vid tidpunkten för ansökan om hävning hade gått mer än fem år sedan frågan om registrering av det äldre varumärket blev slutligt avgjord, får registreringen hävas på den grunden endast om det äldre varumärket har tagits i verkligt bruk*

1. på det sätt som avses i 2 §, eller om det äldre varumärket är ett EU-varumärke, på det sätt som avses i artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken, för de varor eller tjänster som ligger till grund för yrkandet, och

2. inom de fem senaste åren före ansökan om hävning.

Om det vid ingivningsdagen eller, om det finns en prioritetsdag, vid prioritetsdagen för det yngre varumärket hade gått minst fem år sedan frågan om registrering av det äldre varumärket blev slutligt avgjord, ska det äldre varumärket dessutom ha tagits i verkligt bruk inom de fem senaste åren före ingivningsdagen eller prioritetsdagen.

Om det äldre varumärket inte har använts i den utsträckning som anges i första och andra styckena, får registreringen av det yngre varumärket ändå hävas om det finns giltiga skäl till att det äldre varumärket inte har använts i den utsträckningen.

Paragrafen, som är ny, innehåller vissa begränsningar när det gäller möjligheten till hävning. Med bestämmelserna genomförs artikel 46 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Första stycket

Av första stycket framgår att en registrering av ett varumärke får hävas på grund av att den strider mot ett äldre registrerat varumärke endast om det äldre varumärket har använts på visst sätt (tagits i verkligt bruk) och inom viss tid för de varor eller tjänster som ligger till grund för hävningen.

Bestämmelsen är tillämplig om den äldre rättigheten är ett registrerat varumärke som gäller i Sverige. Det kan alltså handla om ett varumärke som är registrerat enligt 2 kap. varumärkeslagen, ett varumärke som är registrerat genom en internationell varumärkesregistrering som enligt 5 kap. varumärkeslagen fått giltighet i Sverige eller ett EU-varumärke (se 2 kap. 8 § andra stycket 1, 2 och 4).

Bestämmelsen är bara tillämplig om det vid tidpunkten för ansökan om hävning hade gått mer än fem år sedan frågan om registrering av det äldre varumärket blev slutligt avgjord. Äldre varumärken som ännu inte har varit registrerade i fem år vid denna tidpunkt berörs alltså inte.

Enligt punkt 1 ska det äldre varumärket ha tagits i verkligt bruk på det sätt som avses i 2 § för de varor eller tjänster som ligger till grund för talan. Om det äldre varumärket är ett EU-varumärke ska det i stället ha tagit i verkligt bruk på det sätt som avses i artikel 18 i EU:s varumärkesförordning. När det gäller vad som avses med verkligt bruk, se närmare kommentaren till 2 kap. 30 §.

Hänvisningen till EU-förordningen avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, s.k. dynamisk hänvisning.

I punkt 2 anges den tidsperiod inom vilken det äldre varumärket i vart fall ska ha tagits i verkligt bruk för att det ska kunna utgöra grund för hävning av ett yngre varumärke. Enligt bestämmelsen ska det äldre varumärket ha tagits i verkligt bruk inom de fem senaste åren före ansökan om hävning.

Om svaranden (den som har det yngre varumärket) gör en invändning om att varumärket inte har använts på det sätt som krävs, är det käranden (den som har det äldre varumärket) som ska visa att varumärket har använts på föreskrivet sätt eller att det finns giltiga skäl till att det inte har använts på det sättet (se tredje stycket). Som bevisning kan åberopas t.ex. användning av varumärket i marknadsföring.

I vissa fall kan användningstvånget vara uppfyllt för bara en del av de varor eller tjänster som ett varumärke är registrerat för. I så fall ska varumärkesinnehavaren anses ha gjort verkligt bruk endast i fråga om dessa varor eller tjänster.

Både 2 § och förevarande paragraf innebär alltså krav på att varumärken faktiskt används. Tillämpningsområdet för 2 § och 1 a § är dock olika. I ett mål om hävning enligt 2 § är varumärkesinnehavaren svarande och någon annan – som inte nödvändigtvis är en annan varumärkesinnehavare – yrkar att varumärket ska hävas. Vid en tvist enligt förevarande paragraf är det alltid fråga om en tvist mellan två varumärkesinnehavare; det är den som innehar ett äldre varumärke som är kärande och yrkar att någon annans yngre varumärke ska hävas.

Andra stycket

I andra stycket anges ytterligare en tidsperiod inom vilken det äldre varumärket ska ha tagits i verkligt bruk för att det ska kunna utgöra grund för hävning av ett yngre varumärke. Den tidsperioden blir dock bara aktuell om det vid ingivningsdagen eller prioritetssdagen för det yngre varumärket hade gått minst fem år sedan frågan om registrering av det äldre varumärket blev slutligt avgjord. I sådant fall ska det äldre varumärket dessutom ha tagits i verkligt bruk inom de fem senaste åren före ingivningsdagen eller prioritetssdagen för det yngre varumärket. Tidsperioden i andra stycket innebär alltså ett ytterligare krav i förhållande till tidsperioden i första stycket 2. De två perioderna kan överlappa varandra helt eller delvis men de kan också löpa efter varandra, med eller utan uppehåll.

Vilken dag som är ingivningsdag för nationella varumärken föreskrivs i 2 kap. 1 a §. Om det finns en prioritetssdag för det yngre varumärket är det i stället den dagen som är av betydelse (jfr 2 kap. 14–16 §§). En prioritetssdag kan föreligga t.ex. om innehavaren har ansökt om registrering av varumärket i ett annat land innan en ansökan om registrering görs i Sverige.

I fråga om internationella registreringar framgår ingivningsdagen av artiklarna 3 (4) och 3ter i Madridprotokollet och reglerna 15 och 24 i tillämpningsföreskrifterna till protokollet. I artikel 4 (2) i Madridprotokollet finns bestämmelser om prioritet.

Tredje stycket

Av tredje stycket framgår att om det äldre varumärket inte har använts i den utsträckning som anges i första och andra styckena, får registreringen av det yngre varumärket ändå hävas om det finns giltiga skäl till att det äldre varumärket inte har använts i den utsträckningen. Det förutsätter dock att det finns grund för hävning enligt 1 §.

Om användning inte har skett på det sätt och inom den tid som krävs, kan innehavaren av det äldre varumärket alltså i stället visa att det finns giltiga skäl för detta. Se närmare kommentaren till 2 kap. 30 §.

Paragrafen har sin motsvarighet för EU-varumärken i artikel 64.2 och 64.3 i EU:s varumärkesförordning.

Kollektiv-, garanti- och kontrollmärken

3 § En registrering av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke får hävas, förutom på de grunder som anges i 1 eller 2 §, om

1. märket har använts på ett sätt som inte är förenligt med villkoren för användningen och innehavaren inte har vidtagit rimliga åtgärder för att förhindra den användningen,

2. villkoren för användning av märket har ändrats och innehavaren inte har anmält detta till Patent- och registreringsverket enligt 2 kap. 33 § första stycket, eller

3. villkoren för användning av märket har ändrats och förts in i varumärkesregistret i strid mot denna lag och villkoren fortfarande strider mot lagen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ytterligare hävningsgrunder för kollektiv-, garanti- och kontrollmärken utöver de grunder som finns i 1

och 2 §§. Med ändringen genomförs artikel 35 c i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 10.

Punkt 1 motsvarar punkt 2 i paragrafens hittillsvarande lydelse.

Punkt 2 motsvarar punkt 1 i paragrafens hittillsvarande lydelse och ändras endast redaktionellt.

Punkt 3, som är ny, innebär att även om innehavaren av kollektiv-, garanti- eller kontrollmärket har uppfyllt sin anmälningsplikt enligt 2 kap. 33 § första stycket och Patent- och registreringsverket har fört in de ändrade villkoren för användning av märket, kan märket ändå hävas. Detta gäller om de ändrade villkoren har förts in i strid mot 2 kap. 33 § andra stycket. Bestämmelsen tar sikte på den situationen att de ändrade villkoren egentligen inte borde ha förts in i registret eftersom villkoren inte längre innehåller de grundläggande uppgifter som krävs enligt 2 kap. 1 § andra stycket eller för att det finns hinder enligt 2 kap. 7 § andra stycket mot att föra in de ändrade villkoren i registret. Om innehavaren av kollektiv-, garanti- eller kontrollmärket ändrar villkoren för användning igen så att de uppfyller kraven för registrering, får varumärket inte hävas.

Hävningsgrunderna i 1 och 2 §§ ska tillämpas också på kollektiv-, garanti- och kontrollmärken. Därmed gäller också begränsningarna i dessa hävningsgrunder vid underlåten användning (1 a §).

Tillvägagångssätt

5 § Den som vill inleda ett förfarande för att häva en registrering kan föra talan vid domstol eller ansöka om hävning av registreringen hos Patent- och registreringsverket enligt 6–21 §§ (administrativ hävning). I 2 kap. 29 § finns det bestämmelser om att en registrering av ett varumärke får hävas efter det att någon gjort en invändning mot registreringen.

Ett förfarande för att häva en registrering med stöd av 1 § andra stycket, 2, 3 eller 4 § eller 2 kap. 4, 5 eller 7 § får också inledas av en myndighet. Regeringen *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* föreskrifter om vilken myndighet som får göra detta.

Paragrafen innehåller regler om vem som får ansöka om hävning och tillvägagångssättet för att häva en registrering. Frågan behandlas i avsnitt 7.1.

Ändringen i *första stycket* är redaktionell.

Även ändringen i *andra stycket* är redaktionell och innebär en anpassning till nya anvisningar för författningsskrivning.

Verkan av en hävning

23 § *Om en registrering av ett varumärke har hävts med stöd av 1 § första stycket, ska registreringen anses aldrig ha haft någon verkan.*

Om en registrering har hävts med stöd av 1 § andra stycket eller 2 §, ska registreringen anses ha förlorat sin verkan från dagen för ansökan om hävning. På yrkande av en part får domstolen eller, vid administrativ hävning, Patent- och registreringsverket bestämma att registreringen i stället ska anses ha förlorat sin verkan den dag då det förhållande som utgör grund för hävningen uppkom.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om verkan av en hävning av en varumärkesregistrering. Med bestämmelserna genomförs artikel 47 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Paragrafen handlar om fall där verkan av hävningen innebär dels att registreringen ska anses aldrig ha haft någon verkan (första stycket), dels att registreringen ska anses ha förlorat sin verkan när ansökan om hävning gjordes (andra stycket). I direktivet benämns hävningsgrunder som avses i första stycket som ”ogiltighetsgrunder” och hävningsgrunder som avses i andra stycket som ”upphävandegrunder”. I paragrafen används ”hävning” som ett gemensamt begrepp som avser både ogiltigförklaring och upphävande i direktivets mening. Att en registrering förlorar sin verkan innebär att innehavaren inte längre kan göra gällande den ensamrätt som annars förvärvats genom registreringen.

Registreringen av ett varumärke anses enligt *första stycket* aldrig ha haft någon verkan om den hävs med stöd av 1 § första stycket. Hävningsgrunden är då att varumärket registrerades i strid mot varumärkeslagen, dvs. att det förelåg hinder mot registreringen redan när den gjordes. För att hävningsgrunden ska vara aktuell ska registreringen vidare vid hävningsstillfället fortfarande strida mot lagen och rätten till varumärket ska ändå inte få bestå enligt 1 kap. 14, 15 eller 16 § och annat ska inte heller följa av 1 a § i detta kapitel.

Enligt *andra stycket* ska en registrering anses ha förlorat sin verkan från dagen för ansökan om hävning om den hävs med stöd av 1 § andra stycket eller 2 §, dvs. på grund av ett förhållande som har uppkommit efter registreringen. De grunder för hävning som är aktuella är att varumärket i handeln har blivit en allmän beteckning för sådana varor eller tjänster som registreringen avser (1 § andra stycket 1), att varumärket har kommit att strida mot lag eller annan författning eller mot goda seder och allmän ordning (1 § andra stycket 2) eller att varumärket har blivit ägnat att vilseleda allmänheten (1 § andra stycket 3). Det kan också vara fråga om att varumärket inte har använts på det sätt som krävs (2 §).

Det följer direkt av lagen att registreringen anses ha förlorat sin verkan från dagen för ansökan om hävning. Av tydlighetsskäl är det dock lämpligt att det i avgörandet om hävning erinras om från vilken dag registreringen förlorade sin verkan enligt lagen.

Av andra stycket framgår att domstolen, när den beslutar om hävning, får bestämma att registreringen i stället ska anses ha förlorat sin verkan vid en tidigare tidpunkt än ansökningsdagen, nämligen den dag då det förhållande som utgör grund för hävningen uppkom. Om frågan uppkommer i ett administrativt hävningsförfarande, får Patent- och registreringsverket (PRV) fatta ett sådant beslut. Det kan bli aktuellt med ett beslut av detta slag om t.ex. varumärket vid en viss tidpunkt har kommit att bli generiskt eller ägnat att vilseleda allmänheten. Tidpunkten för när en hävningsgrund uppkom kan ha betydelse vid prövningen av om det har skett ett intrång och om det därför finns rätt till skadestånd.

För att domstolen, eller PRV, ska få anledning att pröva om en tidigare tidpunkt än ansökningsdagen ska fastställas krävs det att en part yrkar det. Det är den part som gör gällande att hävningsgrunden uppkom vid en viss tidpunkt som har att bevisa att hävningsgrunden uppkom då. I en del fall kan det vara svårt att slå fast en exakt dag då hävningsgrunden uppkom. I en sådan situation kan det dock vara möjligt att slå fast en tidpunkt då hävningsgrunden i vart fall hade uppkommit.

Domar och beslut i mål om intrång som har fått laga kraft påverkas inte av en hävning. Ett sådant avgörande är enligt allmänna processrättsliga

principer giltigt så länge det inte har undanröjts genom ett särskilt rättsmedel enligt 58 eller 59 kap. rättegångsbalken. Om en varumärkesregistrering har hävts på grund av ett ursprungligt hinder mot registreringen, får frågan om undanröjande av en dom prövas inom ramen för i första hand resningsinstitutet. Saken kan framför allt aktualiseras om någon har dömts till ansvar eller om skadestånd har utgått för intrång i en varumärkesrättighet där registreringen senare hävs.

Vid hävning av en varumärkesregistrering kan fråga uppkomma hur rådande avtalsförhållanden påverkas. En hävning av en registrering utgör normalt tillräcklig grund för att häva ett licensavtal, eftersom registreringen inte längre kan göras gällande. Enligt allmänna kontraktsrättsliga principer gäller vidare som utgångspunkt att redan betalda licensavgifter inte ska återbetalas. Så torde man se saken i vart fall vid hävning på grund av ett förhållande som har uppkommit efter registreringen. Men även vid hävning på grund av ett ursprungligt hinder mot registreringen har licenstagaren som regel haft nytta av den ensamrätt som registreringen trots allt inneburit fram till hävningen, vilket kan medföra att det inte anses finnas stöd för att återkräva betalda licensavgifter. Enligt allmänna kontraktsrättsliga principer kan en licenstagare också vara berättigad till skadestånd på grund av förluster till följd av hävningen, eftersom det licenserade varumärket har varit behäftat med ett fel. Närmare ställningstaganden i frågor av detta slag får dock göras i rättstillämpningen.

Att en registrering hävs hindrar principiellt sett i och för sig inte att ensamrätt i stället kan göras gällande på grund av inarbetning.

En liknande reglering finns för EU-varumärken i artikel 62 i EU:s varumärkesförordning.

5 kap. Internationell varumärkesregistrering

Ansökan om internationell varumärkesregistrering

Var ansökan ges in och dess innehåll

3 § En ansökan om internationell varumärkesregistrering ska vara ställd till Internationella byrån men ges in till Patent- och registreringsverket. Ansökan ska vara skriven på engelska och innehålla

1. uppgifter om sökandens namn eller *företagsnamn* och adress,
2. uppgifter om ombuds namn och adress,
3. uppgifter om nummer och datum för den svenska registreringen eller ansökan om registrering som den internationella ansökan bygger på,
4. en tydlig återgivning av varumärket,
5. en *tydlig* förteckning över de varor eller tjänster som varumärket begärs registrerat för och vilka klasser dessa tillhör (varu- eller tjänsteförteckning),
6. uppgift om i vilka länder den internationella varumärkesregistreringen ska gälla, och
7. de övriga uppgifter om återgivningen av varumärket, sökandens anknytning till Sverige och annat som en ansökan ska innehålla enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller av den myndighet som regeringen bestämmer.

Sökanden ska betala föreskriven ansökningsavgift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* närmare föreskrifter om ansökningsförfarandet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om var en ansökan om internationell varumärkesregistrering ska ges in och om ansökans innehåll. Övervägandena finns i avsnitt 8 och 12.1.

Ändringen i *första stycket 1* innebär att firma ersätts av företagsnamn.

I *första stycket 5* klargörs att förteckningen över varor eller tjänster ska vara tydlig. Ändringen är en anpassning till bestämmelsen i 2 kap. 1 § första stycket 4 för nationella ansökningar. Se vidare kommentaren till den paragrafen.

Ändringen i *tredje stycket* är redaktionell och innebär en anpassning till nya anvisningar för författningsskrivning.

Ansökan om att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige

Invändning

11 § När Patent- och registreringsverket har kungjort att den internationella varumärkesregistreringen gäller i Sverige, får invändning göras mot att den gäller här. Invändningen ska ha kommit in till verket inom tre månader från kungörelsedagen. Om invändningen inte har kommit in i rätt tid, ska den avvisas.

Invändningen ska innehålla *uppgifter om*

1. invändarens namn eller *företagsnamn* och adress,
2. ombuds namn och adress,
3. den internationella varumärkesregistrering som invändningen avser, och
4. de omständigheter som åberopas till grund för invändningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer *kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela* närmare föreskrifter om invändningsförfarandet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att en invändning får göras mot att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige och vad en invändning ska innehålla.

I *andra stycket 1* ersätts firma av företagsnamn. Frågan behandlas i avsnitt 12.1. Övriga ändringar i stycket är redaktionella.

Ändringen i *tredje stycket* är redaktionell och innebär en anpassning till nya anvisningar för författningsskrivning.

14 § *På begäran av innehavaren av den internationella varumärkesregistreringen och invändaren ska Patent- och registreringsverket bestämma en tidsfrist på minst två månader då parterna ska försöka komma överens. Fristen får förlängas, om parterna begär det.*

I paragrafen, som är ny, finns bestämmelser om en frist under invändningsförfarandet för att parterna ska kunna se om de kan komma överens. Med bestämmelserna genomförs artikel 43.3. Övervägandena finns i avsnitt 8.

En motsvarande bestämmelse för nationella varumärken finns i 2 kap. 27 §. Se vidare kommentaren till den paragrafen.

16 § Har en invändning gjorts ska Patent- och registreringsverket, om det finns något hinder som avses i 2 kap. 4–11 §§ mot att den internationella varumärkesregistreringen gäller i Sverige, besluta att registreringen helt eller delvis inte ska gälla här. *Detta gäller dock inte om annat följer av 17 §.*

En invändning som helt eller delvis grundas på ett hinder som avses i 2 kap. 8–10 §§ ska avslås i motsvarande utsträckning, om den har gjorts av någon som inte invänder i eget intresse och innehavaren av registreringen begär det.

Ett beslut att registreringen inte ska gälla i Sverige får grundas endast på en omständighet som meddelas till Internationella byrån inom 18 månader från dagen för underrättelsen enligt 8 § första stycket. Har tiden för invändning enligt 11 § löpt ut efter denna frist, får beslutet dock grundas på omständigheter som meddelas till Internationella byrån inom en månad från det att tiden för invändning löpt ut. Detta gäller under förutsättning att Patent- och registreringsverket inom 18-månadersfristen har underrättat Internationella byrån om att ett meddelande om ett sådant beslut kan komma att översändas senare.

Om Patent- och registreringsverket på grund av en invändning beslutar att registreringen helt eller delvis inte ska gälla i Sverige, ska registreringen *tas bort* ur varumärkesregistret i motsvarande utsträckning när avgörandet har *fått* laga kraft. Beslutet ska kungöras.

I paragrafen finns bestämmelser om Patent- och registreringsverkets (PRV) beslut när en invändning har framställts mot att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige. Frågan behandlas i avsnitt 8.

Tillägget i *första stycket* innebär att även om det finns hinder mot att den internationella registreringen gäller i Sverige ska PRV i vissa fall ändå inte besluta att den inte ska gälla här. Se vidare kommentaren till 17 §. Övriga ändringar i paragrafen är språkliga eller redaktionella.

17 § Om en invändning mot att den internationella varumärkesregistreringen gäller i Sverige grundas på ett hinder som utgörs av ett äldre registrerat varumärke enligt 2 kap. 8 §, och det vid ingivningsdagen eller, om det finns en prioritetsdag, vid prioritetsdagen för den internationella registreringen hade gått mer än fem år sedan frågan om registrering av det äldre varumärket blev slutligt avgjord, får det beslutas att den internationella registreringen inte ska gälla här på den grunden endast om det äldre varumärket har tagits i verkligt bruk

1. på det sätt som avses i 3 kap. 2 §, eller om det äldre varumärket är ett EU-varumärke, på det sätt som avses i artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken, för de varor eller tjänster som ligger till grund för invändningen, och

2. inom de fem senaste åren före ingivningsdagen eller prioritetsdagen för den internationella registreringen.

Om det äldre varumärket inte har använts i den utsträckning som anges i första stycket, får det ändå beslutas att den internationella registreringen inte ska gälla här om det finns giltiga skäl till att det äldre varumärket inte har använts i den utsträckningen.

Paragrafen, som är ny, innehåller vissa begränsningar när det gäller Patent- och registreringsverkets (PRV) beslut när en invändning har framställts mot att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige. Med bestämmelserna genomförs artikel 44 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Av paragrafen framgår att PRV får besluta att den internationella registreringen inte ska gälla i Sverige på grund av ett hinder som utgörs av ett äldre registrerat varumärke, endast om det äldre varumärket har använts på visst sätt (tagits i verkligt bruk) och inom viss tid för de varor eller tjänster som ligger till grund för invändningen.

Ingivningsdagen avser här ingivningen av den internationella registreringen eller en senare begäran om att registreringen ska gälla i

Sverige (s.k. senare designering, jfr 7 §). Vilken dag som avses framgår av artiklarna 3 (4) och 3ter i Madridprotokollet och reglerna 15 och 24 i tillämpningsföreskrifterna till protokollet. I artikel 4 (2) i Madridprotokollet finns bestämmelser om prioritet.

En motsvarande bestämmelse för nationella varumärken finns i 2 kap. 30 §. Se närmare kommentaren till den paragrafen.

6 kap. Överlåtelse och licens

Överlåtelse

Allmänt om överlåtelse

1 § Ett sådant varukännetecken som avses i 1 kap. 6 och 7 §§ kan överlåtas *helt eller delvis*. *Överlåtelsen kan ske separat eller i samband med en överlåtelse av den näringsverksamhet där varukännetecknet används.*

Vid överlåtelse av en näringsverksamhet ingår ett sådant varukännetecken som avses i första stycket och som hör till näringsverksamheten i överlåtelsen, om inte något annat har avtalats.

Vad som sägs i första och andra styckena om varukännetecken tillämpas även på en ansökan om registrering av ett varumärke.

Paragrafen ger uttryck för vissa allmänna principer om överlåtelse av varumärken och andra varukännetecken. Med ändringarna genomförs artiklarna 22.1 och 26 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 9.

Genom ändringen i *första stycket* framgår det numera uttryckligen att ett varukännetecken kan överlåtas helt eller endast delvis, dvs. antingen för alla eller för bara en del av de varor eller tjänster för vilket varukännetecknet används.

Enligt *tredje stycket*, som är nytt, gäller vad som sägs i första och andra styckena också för en ansökan om varumärkesregistrering. Även en ansökan om registrering kan överlåtas helt eller delvis. Vid en överlåtelse av en näringsverksamhet ingår även ansökningar om varumärkesregistrering i överlåtelsen, under de förutsättningar som anges i andra stycket.

Av paragrafen följer att en ansökan om varumärkesregistrering kan överlåtas ”löst”, dvs. utan något samband med att näringsverksamheten överläts.

Anteckning om överlåtelse

2 § En överlåtelse av ett registrerat varumärke ska på begäran antecknas i varumärkesregistret och kungöras. En anteckning och kungörelse ska också göras på begäran av den som genom en dom som har *fått* laga kraft fått fastställt att han eller hon har bättre rätt till ett registrerat varumärke.

En överlåtelse av en ansökan om registrering av ett varumärke ska på begäran antecknas i Patent- och registreringsverkets diarium.

Den som begär en anteckning enligt första och andra styckena ska betala föreskriven avgift.

Paragrafen innehåller regler om anteckning när rätten till ett registrerat varumärke, eller rätten till en ansökan om registrering, har övergått på någon annan. Med ändringen genomförs artiklarna 22.3 och 26 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 9.

Ändringen i *första stycket* är språklig.

Bestämmelsen i *andra stycket*, som är ny, innebär att inte bara en överlåtelse av ett registrerat varumärke kan antecknas hos Patent- och registreringsverket (PRV) utan också en överlåtelse av en ansökan om registrering. En anteckning om överlåtelse av en ansökan görs i PRV:s diarium. I 3 § finns regler om verkan av anteckningen.

Enligt *tredje stycket* är även en anteckning i diariet om överlåtelse av en varumärkesansökan avgiftsbelagd.

Verkan av en anteckning om innehavare eller sökande

3 § I ett mål eller ärende om ett nationellt registrerat varumärke ska den som är antecknad som innehavare i varumärkesregistret anses vara innehavare av varumärket. *I ett mål eller ärende om ett varumärke som är föremål för en nationell ansökan om registrering ska den som är antecknad som sökande i Patent- och registreringsverkets diarium anses som sökande av varumärket.*

I ett mål eller ärende om ett internationellt registrerat varumärke ska den som är antecknad som innehavare i det internationella varumärkesregistret anses vara innehavare av varumärket.

Paragrafen innehåller regler om verkan av en anteckning av överlåtelse av ett registrerat varumärke eller en varumärkesansökan. Övervägandena finns i avsnitt 9.

I ett mål eller ärende som rör en nationell varumärkesansökan ska enligt tillägget i *första stycket* den som är antecknad i Patent- och registreringsverkets (PRV) diarium anses vara sökande av varumärket.

Bestämmelsen utgör en sorts legitimationsregel. Den som står antecknad i diariet ska anses som sökande. Genom anteckningen får allmänheten kunskap om vem som är sökande. Anteckningen har också betydelse för domstolarna i ett mål som rör ansökan. I detta avseende får bestämmelsen sin egentliga betydelse när talan ska väckas mot en sökande av ett varumärke som svarande, t.ex. rörande bättre rätt till ansökan. Sådan talan kan alltså alltid riktas mot den som är antecknad i diariet som sökande.

Anteckningen saknar däremot obligationsrättslig betydelse. Överlåtelsen har verkan mellan parterna även om den inte skulle antecknas. Anteckningen har i princip inte heller någon betydelse i sakrättsligt hänseende. Skydd mot överlåtarens borgenärer uppkommer redan genom överlåtelseavtalet (jfr rättsfallet NJA 2010 s. 617).

Angående tillämpningen av första stycket kan hänvisas till prop. 1960:167 s. 167 (jfr också i fråga om motsvarande bestämmelse för patent, prop. 1966:40 s. 164).

8 kap. Straffansvar, vitesförbud, skadestånd m.m.

Straffansvar

1 § *Om någon uppsåtligen eller av grov oaktsamhet gör intrång i rätten till ett varukännetecken (varumärkesintrång), ska han eller hon dömas till böter eller fängelse i högst två år. Den som har gjort intrång i den rätt till ett varukännetecken som avses i 1 kap. 10 § tredje stycket får inte dömas till ansvar för det intrånget.*

Den som har överträtt ett vitesförbud enligt 3 § får inte dömas till ansvar för intrång som omfattas av förbudet.

För försök eller förberedelse till brott enligt första stycket döms *det* till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

Åklagaren får väcka åtal för brott endast om målsäganden anger brottet till åtal och åtal av särskilda skäl är motiverat från allmän synpunkt.

Paragrafen innehåller bestämmelser om straffansvar vid varumärkesintrång. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Ändringen i *första stycket* innebär att intrång i den ensamrätt som tillkommer innehavaren av varukännetecknet enligt 1 kap. 10 § tredje stycket inte kan leda till straffansvar. Den ensamrätt som avses är transitering och liknande tullåtgärd med varor av samma slag under ett tecken som är identiskt eller väsentligen identiskt med varukännetecknet (det som allmänt brukar kallas för varumärkesförfalskningar). Se författningskommentaren till 1 kap. 10 §.

Den som begår ett sådant intrång kan enligt förevarande bestämmelse inte dömas till ansvar för brott. Följden blir att sådana varor inte heller kan förklaras förverkade med stöd av 2 §. Däremot gäller alla de civilrättsliga sanktionerna i 3–8 §§, liksom möjligheten till informationsföreläggande och intrångsundersökning i 9 kap. Varumärkesförfalskningarna kan således förstöras med stöd av 7 § och intrångsgöraren kan bli skadeståndsskyldig enligt 4 §.

Begränsningen av det straffrättsliga ansvaret gäller endast för intrång i den rätt som avses i 1 kap. 10 § tredje stycket. Om det kan styrkas att varorna trots att de har deklarerats för transit i själva verket ska släppas ut på marknaden här, rör det sig om ett annat slags intrång och straffrättsligt ansvar kan komma i fråga för detta på vanligt sätt, dvs. i förekommande fall som förberedelse till sådant intrång.

En liknande bestämmelse finns för EU-varumärken, se 10 kap. 11 § andra stycket (jfr prop. 2015/16:123).

Övriga ändringar i paragrafen är språkliga eller redaktionella.

Skadestånd

4 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör varumärkesintrång ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av varukännetecknet samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört. När *storleken på ersättningen för ytterligare skada* bestäms ska hänsyn särskilt tas till

1. utebliven vinst,
2. vinst som den som har begått intrånget har gjort,
3. skada på varukännetecknets anseende,
4. ideell skada, och
5. rättighetshavarens intresse av att intrång inte begås.

Den som utan uppsåt eller oaktsamhet gör varumärkesintrång ska betala ersättning för utnyttjandet av varukännetecknet i den *utsträckning* det är skäligt.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ersättning vid varumärkesintrång. Ändringarna är redaktionella. Motsvarande bestämmelser finns i 5 kap. 7 § i den föreslagna lagen om företagsnamn.

10 kap. Övriga bestämmelser

Vissa bestämmelser om rättegången

Behörig domstol

1 § Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i

1. mål och ärenden enligt denna lag om de inte ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister, och

2. mål som avses i artikel 124 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken.

Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller intrångsundersökning.

Paragrafen innehåller bestämmelser om behörig domstol. Den motsvarar hittillsvarande 10 kap. 6 §.

Särskilda förutsättningar för att väcka talan

2 § En licenstagare får väcka en talan om varumärkesintrång endast om innehavaren av varukännetecknet samtycker till det. Även utan samtycke får den som har en exklusiv licens väcka en talan om varumärkesintrång, om innehavaren av varukännetecknet inte själv väcker en sådan talan inom skälig tid från det att licenstagaren underrättade innehavaren om att licenstagaren avser att väcka talan. Detta stycke ska också tillämpas i fråga om en fastställelsetalan avseende ett varukännetecken.

Om innehavaren av varukännetecknet väcker en talan om varumärkesintrång, får en licenstagare alltid väcka en talan om ersättning enligt 8 kap. 4 §.

Första stycket gäller inte om något annat har avtalats.

Paragrafen, som saknar motsvarighet i det hittillsvarande 10 kap., innehåller regler om vad som krävs för att en licenstagare ska få väcka en talan om varumärkesintrång eller en fastställelsetalan avseende ett varukännetecken. Bestämmelserna utgör processförutsättningar, varför talan ska avvisas om kraven inte är uppfyllda. Med bestämmelserna genomförs artikel 25.3 och 25.4 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 11.2.

Med en talan om varumärkesintrång avses t.ex. talan om vitesförbud (8 kap. 3 §), skadestånd (8 kap. 4 §) eller korrigeringsåtgärd (8 kap. 7 §). Även en talan om informationsföreläggande är att anse som en talan om intrång (9 kap.) En ansökan om informationsföreläggande som riktar sig mot någon annan än motparten i ett mål om intrång utgör dock inte en talan om intrång (jfr 9 kap. 3 § andra stycket).

I fråga om rätten att väcka talan görs i paragrafen skillnad mellan en licenstagare med en icke-exklusiv licens, enkel licens (dvs. en licensupplåtelse som innebär att licensgivaren är fri att upplåta rätt att utnyttja varukännetecknet till andra) och en licenstagare med en exklusiv licens (dvs. en licensupplåtelse som innebär att licensgivaren inte är fri att upplåta rätt att utnyttja varukännetecknet till andra).

I *första stycket* finns bestämmelser om förutsättningar för en licenstagare att väcka talan. Lagens utgångspunkt är att en licenstagare får väcka en talan bara om innehavaren av varukännetecknet samtycker till det. Detta gäller även för den som har en exklusiv licens.

Licenstagaren måste visa att det finns samtycke genom att ge in erforderlig dokumentation om saken. Ett samtycke kan lämnas i den uppkomna situationen eller regleras i parternas bakomliggande avtal. Det krävs inte någon invändning från svaranden om att samtycke saknas, utan domstolen ska självant kontrollera detta innan stämning utfärdas. Om samtycke inte föreligger, saknas förutsättningar för väckande av talan. Eftersom det då föreligger ett rättegångshinder, ska talan avvisas.

Även utan samtycke får en exklusiv licenstagare väcka talan om innehavaren själv inte gör det inom skälig tid efter det att innehavaren har fått underrättelse om att licenstagaren tänker väcka talan. Vid ansökan om stämning måste licenstagaren visa att underrättelsen har lämnats. Om någon underrättelse inte har lämnats, ska talan avvisas. Det ankommer på domstolen att självant beakta om innehavaren av varukännetecknet har väckt en talan.

Om inte skälig tid har gått från underrättelsen ska licenstagarens talan avvisas. Gör domstolen bedömningen att licenstagarens talan är väckt för tidigt, dvs. att skälig tid inte har gått från det att underrättelsen lämnades, ska domstolen i princip på en gång avvisa talan. Domstolen bör alltså i en sådan situation inte avvakta med att utfärda stämning till dess att skälig tid har gått. Om domstolen avvisar talan på grund av att kravet på skälig tid inte är uppfyllt, har licenstagaren på vanligt sätt möjlighet att på nytt väcka talan när det har gått skälig tid, förutsatt att innehavaren inte har hunnit väcka en egen talan inom den tiden.

Frågan vad som är skälig tid får bedömas utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. Tanken är att innehavaren av varukännetecknet ska ha fått en rimlig tid på sig att ta ställning till om innehavaren själv vill väcka talan eller vidta någon annan åtgärd. Av betydelse är hur omfattande det påstådda intrånget är och hur komplicerade förhållandena är, och en samlad bedömning måste göras av samtliga omständigheter. Rör det sig om en brådskande situation, t.ex. en talan om ett interimistiskt vitesförbud enligt 8 kap. 3 § andra stycket, kan det handla om bara någon dag. Vid bedömningen av vad som är en skälig tid får domstolen utgå från de uppgifter som framgår av ansökan om stämning. En motsvarande bestämmelse finns för EU-varumärken i artikel 25.3 i EU:s varumärkesförordning. Rättsutvecklingen vid EU-domstolen när det gäller den bestämmelsen kan därför också vara till vägledning.

Om domstolen gör bedömningen att det har gått skälig tid från det att underrättelsen lämnades, och innehavaren av varukännetecknet inte har väckt en egen talan inom den tiden, ska domstolen utfärda stämning (jfr 42 kap. 5 § första stycket rättegångsbalken). Ett sådant beslut går inte att överklaga. Innehavaren kan alltså då inte längre hindra licenstagarens talan.

Det har alltså betydelse för rätten till väckande av talan om en licens är exklusiv eller icke-exklusiv, enkel licens. Om det inte framgår av stämningsansökan vilken typ av licens som är aktuell, ska domstolen förelägga käranden att komma in med uppgift om detta (jfr 42 kap. 3 § rättegångsbalken). Det är lämpligt att domstolen samtidigt upplyser om vad som krävs för att en innehavare av en exklusiv respektive en enkel licens ska få väcka talan. I tveksamma fall får domstolen utgå från att det rör sig om en enkel licens och att samtycke alltid krävs från innehavaren av varukännetecknet.

Förutsättningarna för licenstagare att väcka talan gäller bara om inget annat har avtalats, se tredje stycket.

Det som sägs i första stycket ska också tillämpas om talan gäller fastställelse avseende ett varukännetecken. De allmänna förutsättningarna för fastställsetalan finns i 13 kap. 2 § rättegångsbalken.

Som ett generellt undantag gäller enligt *andra stycket* rätten för en licenstagare att väcka talan om skadestånd. En motsvarande bestämmelse finns för EU-varumärken i artikel 25.4 i EU:s varumärkesförordning.

Ifall innehavaren av varukännetecknet väcker en talan om varumärkesintrång, har en licenstagare alltid rätt att för egen del väcka en talan om ersättning enligt 8 kap. 4 §, dvs. en talan med yrkande om skälig ersättning för utnyttjandet av varukännetecknet och ersättning för ytterligare skada. Detta gäller oavsett vilken sorts talan om intrång innehavaren av varukännetecknet väcker. Det behöver alltså inte röra sig om just en talan enligt 8 kap. 4 §. Även om innehavaren av varukännetecknet väcker en talan om t.ex. vitesförbud enligt 8 kap. 3 §, har licensstagaren rätt att väcka en talan om ersättning. Rätten för licenstagaren att väcka talan enligt 8 kap. 4 § gäller oavsett om det mål i vilket innehavaren av varukännetecknet väckt talan har avgjorts eller inte. Är målet inte avgjort, kan målen förenas under de förutsättningar som gäller för detta enligt 14 kap. rättegångsbalken.

Av *tredje stycket* framgår att det som anges i första stycket kan avtalas bort. Parterna kan alltså i licensavtalet eller på annat sätt komma överens t.ex. om att det inte ska krävas något samtycke vid en enkel licens eller att en exklusiv licenstagare aldrig ska få väcka en talan om varumärkesintrång, inte ens efter underrättelse. Licensavtal har regelmässigt särskilda villkor om denna typ av frågor, varför regleringen i praktiken får mindre betydelse. Om parterna har avtalat om saken på ett annat sätt än vad som gäller enligt lagen, måste licenstagaren visa detta när talan väcks.

3 § Den som har rätt att använda ett sådant varukännetecken som avses i 1 kap. 2 § får väcka en talan om varumärkesintrång endast om innehavaren av varukännetecknet samtycker till det. Detta ska också tillämpas i fråga om en fastställsetalan avseende ett varukännetecken.

Innehavaren av varukännetecknet har rätt till ersättning enligt 8 kap. 4 § för intrång i den rätt som en användare har. En användare får dock väcka en talan om ersättning för egen räkning om innehavaren av varukännetecknet samtycker till det eller om innehavaren väcker en talan om varumärkesintrång som inte innefattar något yrkande om ersättning enligt 8 kap. 4 § för intrång i användarens rätt.

Första stycket gäller inte om något annat har avtalats.

Paragrafen, som saknar motsvarighet i det hittillsvarande 10 kap., innehåller regler om vad som krävs för att den som har rätt att använda ett sådant varukännetecken som avses i 1 kap. 2 §, dvs. ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke eller annat sådant varukännetecken, ska få väcka en talan om varumärkesintrång eller en fastställsetalan avseende ett varukännetecken. Bestämmelserna utgör processförutsättningar, varför talan ska avvisas om kraven inte är uppfyllda. Av de bestämmelser i lagen som närmare reglerar talan i olika fall kan det framgå ytterligare förutsättningar för talerätt (se t.ex. 8 kap. 3 § enligt vilken talan får väckas av

endast innehavaren eller av en licenstagare). Med paragrafen genomförs artikel 34 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 11.2.

När det gäller vad som avses med en talan om varumärkesintrång, se kommentaren till 2 §.

I *första stycket* finns bestämmelser om förutsättningar för den som är berättigad att använda ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke att väcka talan. Lagens utgångspunkt är att en användare av ett sådant varukännetecken får väcka en talan bara om innehavaren samtycker till det, t.ex. genom villkoren för märkets användning. Förutsättningarna är alltså desamma som för en enkel licenstagare. Se närmare kommentaren till 2 §.

Av första stycket framgår vidare att samtycke från innehavaren också krävs om en användare av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke vill väcka en fastställsetalan avseende varukännetecknet.

Förutsättningarna för användare av kollektiv-, garanti- och kontrollmärken att väcka talan gäller bara om inget annat har avtalats, t.ex. genom villkoren för märkets användning, se tredje stycket.

I *andra stycket* finns en bestämmelse om den materiella rätten till ersättning vid intrång i ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke. Enligt regleringen har innehavaren av ett sådant varukännetecken rätt till ersättning enligt 8 kap. 4 § också när det gäller intrång i en användares rätt. Det innebär att innehavaren av varukännetecknet kan väcka en talan om varumärkesintrång med yrkande om skadestånd också för en användares räkning. Rätten till skadestånd omfattar både skälig ersättning för utnyttjande och ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört. Bestämmelsen innebär inte att innehavaren företräder användaren i rättegången utan att innehavaren får kräva den ersättning för intrånget som annars tillkommer användaren. Innehavaren är alltså kärke i rättegången; användaren är inte part. Om domstolen finner att intrång har skett i användarens rätt, ska ersättningen dömas ut till innehavaren. Det är upp till innehavaren och användaren att sedan komma överens om i vad mån den utdömda ersättningen ska gå vidare till användaren. Frågan kan ofta vara reglerad i villkoren för märkets användning.

En användare av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke är dock inte helt fråntagen rätten att väcka en egen talan om ersättning enligt 8 kap. 4 §. Av andra stycket framgår nämligen vidare att om innehavaren av varukännetecknet samtycker till det eller om innehavaren väcker en talan om varumärkesintrång som inte omfattar ett yrkande om ersättning för intrång i en användares rätt, så har användaren rätt att för egen del väcka en talan om ersättning enligt 8 kap. 4 § för intrång i sin rätt. På samma sätt som för licenstagare gäller detta oavsett vilken sorts talan om intrång innehavaren av varukännetecknet väcker och oavsett om det mål i vilket innehavaren av varukännetecknet väckt talan har avgjorts eller inte, se närmare kommentaren till 2 §.

Förutsättningarna för användare av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke att föra talan om skadestånd gäller även i ett brottmål om varumärkesintrång. Det innebär att frågan om en användare har rätt att föra en ersättningstalan i samband med brottmålet ska avgöras enligt förevarande bestämmelse.

Av *tredje stycket* framgår att det som anges i första stycket kan avtalas bort. Det vanligaste är att detta sker genom villkoren för märkets användning. Om innehavaren och användaren av märket har reglerat saken på ett annat sätt än vad som gäller enligt lagen, måste användaren visa detta när talan väcks.

Paragrafen har sin motsvarighet för EU-kollektivmärken i artikel 80 i EU:s varumärkesförordning. För EU-kontrollmärken finns en liknande reglering i artikel 90 i EU-förordningen.

4 § En panthavare får väcka en talan om varumärkesintrång med anledning av intrång i den pantsatta egendomen endast om innehavaren av det registrerade varumärket har underrättats om det. En underrättelse ska också lämnas när en panthavare vill väcka en fastställsetalan avseende ett registrerat varumärke.

Första stycket gäller inte om något annat har avtalats.

Paragrafen innehåller regler om underrättelseskyldighet för panthavare som vill väcka talan. Bestämmelserna motsvarar hittillsvarande 10 kap. 8 § första stycket 2 och andra stycket.

Liksom hittills gäller att bestämmelserna utgör processförutsättningar, varför talan ska avvisas om kraven inte är uppfyllda. Detta anges dock inte längre uttryckligen. Däremot tydliggörs att bestämmelserna bara gäller om inget annat har avtalats.

Invändning om ogiltighet

5 § Om det förs en talan om intrång i ett registrerat varumärke och den som talan förs mot gör gällande att registreringen är ogiltig, får frågan om ogiltighet prövas endast sedan en talan om hävning har väckts. Domstolen får förelägga den som gör gällande att registreringen är ogiltig att inom en viss tid väcka en sådan talan. Utan att en talan om hävning har väckts får dock frågan om ogiltighet prövas i ett brottmål och i ett fall som avses i 6 §.

Första stycket ska också tillämpas om det i ett mål som gäller fastställsetalan avseende ett registrerat varumärke görs gällande att registreringen är ogiltig.

Paragrafen innehåller föreskrifter om förfarandet när den mot vilken talan förs i ett mål om varumärkesintrång eller ett mål rörande fastställsetalan gör gällande att det finns grund för att häva registreringen. Paragrafen motsvarar i huvudsak hittillsvarande 10 kap. 2 §. Övervägandena finns i avsnitt 11.1.

Av *första stycket* framgår att en fråga om huruvida det finns grund för att häva registreringen av ett varumärke (dvs. att registreringen är ogiltig) som huvudregel inte kan prövas i ett mål som gäller intrång i ett registrerat varumärke endast på grund av att svaren gör en invändning om det. Frågan om huruvida det finns grund för hävning får endast prövas om en talan om hävning väcks. I stycket införs två undantag. Frågan om huruvida det finns grund för hävning får prövas, även om talan om hävning inte väcks, i brottmål och i sådana fall som avses i de nya bestämmelserna i 6 §. Utan att väcka talan om det kan en tilltalad alltså till sitt försvar invända att det finns grund för att häva registreringen av varumärket. Utan att väcka talan kan också den mot vilken talan förs i ett tvistemål få en invändning om att det registrerade varumärket inte har använts i den utsträckning som anges i 6 § prövad.

Övriga ändringar i paragrafen är språkliga och redaktionella.

Särskilda förutsättningar för att bifalla en talan som avser intrång

6 § Om det förs en talan om intrång i ett registrerat varumärke, och det vid tidpunkten för talans väckande hade gått mer än fem år sedan frågan om registrering av varumärket blev slutligt avgjord, får talan bifallas endast om varumärket har tagits i verkligt bruk

1. på det sätt som avses i 3 kap. 2 § för de varor eller tjänster som ligger till grund för talan, och

2. inom de fem senaste åren före talans väckande.

Om en talan enligt första stycket avser intrång genom användning av ett yngre registrerat varumärke och det vid ingivningsdagen eller, om det finns en prioritetsdag, vid prioritetsdagen för det yngre varumärket hade gått minst fem år sedan frågan om registrering av det äldre varumärket blev slutligt avgjord, ska det äldre varumärket dessutom ha tagits i verkligt bruk inom de fem senaste åren före ingivningsdagen eller prioritetsdagen.

Om det äldre varumärket inte har använts i den utsträckning som anges i första och andra styckena, får talan ändå bifallas om det finns giltiga skäl till att det inte har använts i den utsträckningen.

Första–tredje styckena ska också tillämpas när det förs en fastställsetalan om att ett visst förfarande utgör intrång i ett registrerat varumärke.

Paragrafen, som saknar motsvarighet i det hittillsvarande 10 kap., innehåller föreskrifter om särskilda förutsättningar för att en talan om intrång i ett registrerat varumärke ska kunna bifallas när varumärket inte har använts på föreskrivet sätt. Med paragrafen genomförs artiklarna 17 och 18.1 i direktivet. En liknande bestämmelse finns för EU-varumärken i artikel 127.3 i EU:s varumärkesförordning. Övervägandena finns i avsnitt 11.1.

Första stycket

Av första stycket framgår att en talan om intrång i ett registrerat varumärke får bifallas endast om varumärket har använts på visst sätt (tagits i verkligt bruk) och inom viss tid för de varor eller tjänster som ligger till grund för talan. När det gäller vad som avses med en talan om intrång, se kommentaren till 2 §.

Bestämmelsen är tillämplig i fråga om registrerade varumärken, dvs. varumärken som är registrerade enligt 2 kap. eller genom en internationell varumärkesregistrering som enligt 5 kap. fått giltighet i Sverige.

Bestämmelsen är bara tillämplig om det vid tidpunkten för talans väckande hade gått mer än fem år sedan frågan om registrering av varumärket blev slutligt avgjord. Varumärken som ännu inte har varit registrerade i fem år vid denna tidpunkt berörs alltså inte.

Enligt punkt 1 ska varumärket ha tagits i verkligt bruk på det sätt som avses i 3 kap. 2 § för de varor eller tjänster som ligger till grund för talan. När det gäller vad som avses med verkligt bruk, se närmare kommentaren till 2 kap. 30 §.

I punkt 2 anges den tidsperiod inom vilken varumärket i vart fall ska ha tagits i verkligt bruk för att en intrångstalan ska få bifallas. Enligt bestämmelsen ska varumärket ha tagits i verkligt bruk inom de fem senaste åren före talans väckande.

Om svaranden gör en invändning om att varumärket inte har använts på det sätt som krävs, är det käranden som ska visa att varumärket har använts på föreskrivet sätt eller att det finns giltiga skäl till att det inte har använts på det sättet (se tredje stycket). Som bevisning kan åberopas t.ex. användning av varumärket i marknadsföring.

Det finns inget som hindrar en part från att – i stället för att göra en invändning om att det finns grund för att häva registreringen – väcka en talan om hävning. I så fall kan det finnas anledning att vilandeförklara målet om intrång (32 kap. 5 § rättegångsbalken).

I ett brottmål är det på vanligt sätt åklagaren som måste styrka att varumärket har använts. Processuellt sett krävs det då inte någon invändning från den tilltalade, låt vara att dennes inställning ändå kan ha betydelse för hur åklagaren lägger upp sin talan.

Andra stycket

I andra stycket anges ytterligare en tidsperiod inom vilken varumärket ska ha tagits i verkligt bruk för att en intrångstalan ska få bifallas. Den tidsperioden blir dock bara aktuell om talan avser intrång genom användning av ett yngre registrerat varumärke. I sådant fall gäller att om det vid ingivningsdagen eller prioritetsdagen för det yngre varumärket hade gått minst fem år sedan frågan om registrering av det äldre varumärket blev slutligt avgjord, ska det äldre varumärket dessutom ha tagits i verkligt bruk inom de fem senaste åren före ingivningsdagen eller prioritetsdagen. Bestämmelsen innebär att ett äldre registrerat varumärke inte med framgång kan åberopas mot ett yngre registrerat varumärke i ett mål som gäller intrång om inte det äldre varumärket också uppfyllde kraven på användning vid den tidpunkt då den yngre rättigheten förvärvades. I dessa situationer ska användningen av varumärket alltså ha skett dels inom de fem år som föregår talans väckande (första stycket 2), dels inom de fem år som föregår ingivningsdagen eller prioritetsdagen för det yngre varumärket. Som framgår blir tidsperioden i andra stycket bara tillämplig i en tvist mellan två registrerade varumärken, dvs. varumärken som är registrerade enligt 2 kap. eller genom en internationell varumärkesregistrering som enligt 5 kap. fått giltighet i Sverige. Om det yngre varumärket är ett EU-varumärke, tillämpas i stället 7 §.

Vilken dag som är ingivningsdag för nationella varumärken föreskrivs i 2 kap. 1 a §. Om det finns en prioritetsdag för det yngre varumärket är det i stället den dagen som är av betydelse (jfr 2 kap. 14–16 §§). En prioritetsdag kan föreligga t.ex. om innehavaren har ansökt om registrering av varumärket i ett annat land innan en ansökan om registrering görs i Sverige.

I fråga om internationella registreringar framgår ingivningsdagen av artiklarna 3 (4) och 3ter i Madridprotokollet och reglerna 15 och 24 i tillämpningsföreskrifterna till protokollet. I artikel 4 (2) i Madridprotokollet finns bestämmelser om prioritet.

Tredje stycket

Av tredje stycket framgår att om det äldre varumärket inte har använts i den utsträckning som anges i första och andra styckena, får en talan om intrång ändå bifallas om det finns giltiga skäl till att det inte har använts i

den utsträckningen. Om användning inte har skett på det sätt och inom den tid som krävs, kan innehavaren av det äldre varumärket alltså i stället visa att det finns giltiga skäl för detta. Se närmare kommentaren till 2 kap. 30 §.

Fjärde stycket

Av fjärde stycket framgår att det som sägs i paragrafen gäller inte bara talan om intrång utan också talan om fastställelse av om ett visst förfarande utgör intrång i ett registrerat varumärke. Bestämmelsen har ett snävare tillämpningsområde är 5 §, som omfattar alla typer av fastställelsetalan avseende ett registrerat varumärke.

7 § En talan om varumärkesintrång genom användning av ett yngre EU-varumärke får bifallas endast om det finns grund för att häva registreringen av EU-varumärket enligt artiklarna 60.1, 60.3, 60.4, 61.1, 61.2 eller 64.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001.

Första stycket ska också tillämpas när det förs en fastställelsetalan om att ett visst förfarande utgör intrång i ett varukännetecken.

Paragrafen, som saknar motsvarighet i det hittillsvarande 10 kap., innehåller föreskrifter om särskilda förutsättningar för att en talan som avser intrång genom användning av ett yngre EU-varumärke ska få bifallas. Med paragrafen genomförs artikel 18.2 i direktivet. Övervägandena finns i avsnitt 11.1.

Till skillnad från bestämmelserna i 5 och 6 §§, som bara gäller för registrerade varumärken, omfattar förevarande paragraf intrång i alla slags varukännetecken. När det gäller vad som avses med en talan om intrång, se kommentaren till 2 §.

Av *första stycket* framgår att en talan om varumärkesintrång genom användningen av ett yngre EU-varumärke får bifallas endast om det också finns grund för att häva registreringen av EU-varumärket enligt artiklarna 60.1, 60.3, 60.4, 61.1, 61.2 eller 64.2 i EU:s varumärkesförordning. Detta gäller om EU-varumärket skulle kunna förklaras ogiltigt på grund av reglerna om vissa relativa ogiltighetsgrunder (artikel 60.1), medgivande till registrering (artikel 60.3), preklusion på grund av ett tidigare hävnings- eller intrångsförfarande (artikel 60.4), rättighetsförlust på grund av passivitet (artikel 61.1 och 61.2) eller underlåten användning av ett äldre varumärke som försvar i ett hävningsförfarande (artikel 64.2). Hänvisningarna avser EU-förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, s.k. dynamisk hänvisning.

Om svarenden gör en invändning om att det saknas förutsättningar för att häva registreringen av det yngre EU-varumärket, är det käranden som ska visa att det finns grund för att häva registreringen. I de fall frågan uppkommer i ett brottmål är det på vanligt sätt åklagaren som måste styrka att det finns grund för att häva registreringen av EU-varumärket. Processuellt sett krävs det inte någon invändning från den tilltalade, låt vara att dennes inställning ändå kan ha betydelse för hur åklagaren lägger upp sin talan.

Av *andra stycket* framgår att det som sägs i paragrafen gäller inte bara talan om intrång utan också talan om fastställelse av om ett visst förfarande utgör intrång i ett varukännetecken.

Förbud att döma till ansvar

8 § Om en registrering av ett varumärke har hävts med stöd av 3 kap. 1 § första stycket, får domstolen inte döma till ansvar enligt 8 kap. 1 § eller besluta om ersättning eller annan åtgärd enligt 8 eller 9 kap. Om en registrering har hävts med stöd av 3 kap. 1 § andra stycket eller 2 §, får domstolen inte döma till ansvar enligt 8 kap. 1 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förbud mot att döma till ansvar m.m. för intrång när en registrering har hävts. Paragrafen motsvarar delvis hittillsvarande 10 kap. 1 §. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Enligt paragrafen får domstolen inte döma till ansvar eller besluta om ersättning eller annan åtgärd enligt 8 eller 9 kap. om registreringen har hävts med stöd av 3 kap. 1 § första stycket, dvs. på grund av ett hinder som förelåg vid registreringen av varumärket (ursprungligt hinder).

Domstolen får vidare inte döma till ansvar enligt 8 kap. 1 § om en registrering har hävts på grund av ett förhållande som har uppkommit efter registreringen, dvs. med stöd av 3 kap. 1 § andra stycket eller 3 kap. 2 §. I sådana fall får domstolen däremot besluta om ersättning eller annan åtgärd enligt 8 eller 9 kap. avseende den tid då registreringen får anses ha haft verkan.

Behandling av personuppgifter

9 § Utöver det som anges i 3 kap. 8 och 9 §§ lagen (2018:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning får personuppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott enligt 8 kap. 1 § behandlas om detta är nödvändigt för att ett rättsligt anspråk ska kunna fastställas, göras gällande eller försvaras.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om behandling av personuppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott. Den motsvarar hittillsvarande 10 kap. 3 § (prop. 2017/18:111 s. 70).

Särskilda bestämmelser om EU-varumärken

10 § Föreskriven avgift ska betalas av den som

1. begär omvandling av en registrering av ett EU-varumärke eller en ansökan om registrering av ett EU-varumärke till en ansökan om nationell registrering av ett varumärke, eller

2. begär ett intyg enligt artikel 120.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001, i den ursprungliga lydelsen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om avgifter som ska betalas för vissa åtgärder som rör EU-varumärken. Den motsvarar hittillsvarande 10 kap. 4 §.

11 § Vid intrång i ett EU-varumärke tillämpas bestämmelserna i 8 kap. 1 § om ansvar för varumärkesintrång. I övrigt gäller 9 §, 8 kap. 2–8 §§ och 9 kap. i den utsträckning inte något annat följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001, i den ursprungliga lydelsen. I dessa fall ska det som sägs om varumärkesintrång gälla intrång i ett EU-varumärke.

Bestämmelserna i 8 kap. 1 och 2 §§ gäller dock inte vid intrång i ett EU-varumärke i en sådan transitsituation som avses i artikel 9.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001, i den ursprungliga lydelsen.

I paragrafen regleras frågan om straffansvar vid intrång i ett EU-varumärke. Vidare framgår att lagens bestämmelser om förbud, skadestånd, säkerhetsåtgärd eller annan åtgärd enligt 9 §, 8 kap. 2–8 §§ och 9 kap. också tillämpas vid intrång i ett EU-varumärke. Om något annat följer av EU:s varumärkesförordning, ska dock det tillämpas. Paragrafen motsvarar hittillsvarande 10 kap. 5 §.

Förbud mot utmätning av inarbetade varukännetecken

12 § Rätten till ett varukännetecken enligt 1 kap. 7 § får inte utmätas. Om innehavaren försätts i konkurs, ingår dock rätten i konkursboet.

Paragrafen innehåller en särregel om vad som gäller för inarbetade varukännetecken vid utmätning och konkurs hos innehavaren. Den motsvarar hittillsvarande 10 kap. 9 §.

Överklagande

13 § Ett slutligt beslut av Patent- och registreringsverket enligt denna lag får överklagas till Patent- och marknadsdomstolen inom två månader från dagen för beslutet.

Ett slutligt beslut i ett ärende om registrering av ett varumärke får överklagas endast av sökanden. Detsamma gäller för ett slutligt beslut i ett ärende om att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige. Ett slutligt beslut med anledning av en invändning mot en registrering får överklagas endast av innehavaren av varumärket och av invändaren. Ett slutligt beslut med anledning av en invändning mot att en internationell varumärkesregistrering ska gälla i Sverige får överklagas endast av innehavaren av den internationella varumärkesregistreringen och av invändaren.

Denna paragraf gäller inte beslut i ärenden om administrativ hävning av en registrering.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande av registreringsmyndighetens slutliga beslut i ärenden om såväl nationell som internationell varumärkesregistrering. Den motsvarar hittillsvarande 10 kap. 10 §.

14 § Ett beslut enligt 3 kap. 15 § om administrativ hävning av en registrering av ett varumärke får inte överklagas. Detsamma gäller ett beslut om överlämnande till domstol eller avskrivning enligt 3 kap. 13 § tredje stycket. Andra beslut i ärenden om administrativ hävning får överklagas till Patent- och marknadsdomstolen inom tre veckor från dagen för beslutet. Beslut under handläggningen av ett sådant ärende får inte överklagas särskilt.

Paragrafen reglerar vilka beslut i ett ärende om administrativ hävning av en registrering som får överklagas och hur ett överklagande ska gå till. Den motsvarar hittillsvarande 10 kap. 11 §.

Kungörande

15 § Kungörelser enligt denna lag ska göras i en särskild publikation som ges ut av Patent- och registreringsverket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om kungörelser enligt denna lag.

Paragrafen anger att kungörelser enligt denna lag ska göras i en särskild publikation som ges ut av Patent- och registreringsverket (Svensk varumärkestidning). Den motsvarar hittillsvarande 10 kap. 13 §.

Ändringen i *andra stycket* är redaktionell och innebär en anpassning till nya anvisningar för författningsskrivning.

Bemyndigande

16 § Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter i ärenden enligt denna lag.

I paragrafen bemyndigas regeringen att meddela föreskrifter om avgifter i ärenden enligt lagen. Den motsvarar hittillsvarande 10 kap. 14 §.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2. Lagen tillämpas även på varukännetecken som har inarbetats, varumärken som har registrerats och varumärkesregistreringar som har sökts före ikraftträdandet, om inte annat följer av 3–6.

3. Bestämmelsen i 2 kap. 1 a § tillämpas inte på varumärken som har registrerats eller varumärkesregistreringar som har sökts före ikraftträdandet.

4. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om

a) registreringens varaktighet för varumärken som har registrerats eller varumärkesregistreringar som har sökts före ikraftträdandet, och

b) åtgärder som har vidtagits eller rättigheter som har förvärvats före ikraftträdandet.

5. Ett garanti- eller kontrollmärke som har registrerats före ikraftträdandet får inte hävas på grund av det nya kravet i 1 kap. 2 § andra stycket på att innehavaren inte får tillhandahålla varor eller tjänster av det slag som märket avser.

6. Ett varumärke som har registrerats före ikraftträdandet får inte hävas på grund av utvidgningen av registreringshindret i 2 kap. 4 §.

Övervägandena finns i avsnitt 15.

Enligt *punkt 1* ska lagändringarna träda i kraft den 1 januari 2019.

I *punkt 2* anges huvudregeln att den nya lagen är tillämplig även på varukännetecken som har inarbetats och varumärken som har registrerats före ikraftträdandet. Detta överensstämmer med den inom immaterialrätten allmänna principen om att ny lagstiftning är tillämplig även på äldre rättigheter. Den nya lagen ska också tillämpas på varumärkesregistreringar som har sökts före ikraftträdandet. Det innebär att redan ingivna registreringsansökningar som inte har avgjorts vid lagens ikraftträdande ska handläggas enligt de nya bestämmelserna. Även ändringen av vad som kan utgöra ett varumärke (1 kap. 4 §) ska tillämpas i fråga om äldre varumärken. Äldre varukännetecken får i princip också den utökade ensamrätten avseende transitering och liknande tullåtgärd (1 kap. 10 § tredje stycket, jfr dock punkt 4 b i övergångsbestämm-

elserna). Omvänt ska de nya registreringshindren tillämpas också på redan registrerade varumärken, vilket kan medföra att en registrering som strider mot de nya bestämmelserna i förekommande fall kan angripas efter ikraftträdandet.

Undantag från huvudregeln i punkten 2 finns i punkterna 3–6.

För att en ansökan ska anses ingiven till Patent- och registreringsverket (PRV) ska den enligt den nya bestämmelsen i 2 kap. 1 a § innehålla vissa uppgifter. Ingivningsdagen är avgörande för registreringsens giltighetstid och möjligheten att göra gällande företräde vid kolliderande rättigheter. Den har även betydelse för den som vill registrera ett varumärke i ett annat land och vill göra gällande prioritet. Enligt *punkt 3* ska den nya bestämmelsen om ingivningsdag inte tillämpas på registreringar eller ansökningar om registreringar som har gjorts före ikraftträdandet. Ett varumärke som har registrerats före ikraftträdandet och då fått en ingivningsdag fastställd behåller alltså den ingivningsdagen. När det gäller redan ingivna varumärkesansökningar innebär övergångsbestämmelsen att det är PRV:s handlägningspraxis, som gällde före ikraftträdandet, som ska tillämpas vid fastställandet av ingivningsdag, oavsett om handläggningen har påbörjats eller inte vid lagens ikraftträdande. Den nya bestämmelsen i 2 kap. 1 a § ska däremot tillämpas på ansökningar som kommer in till PRV efter ikraftträdandet.

Enligt *punkt 4 a* ska äldre föreskrifter om registreringsens varaktighet fortfarande gälla för varumärken som har registrerats eller ansökningar om registrering som har gjorts före ikraftträdandet. För sådana varumärken kommer alltså giltighetstiden fortsätta att gälla från ansökningdagen och i tio år från registreringsdagen. För ansökningar och registreringar som görs efter ikraftträdandet kommer däremot giltighetstiden gälla från ingivningsdagen (se 2 kap. 34 §).

I *punkt 4 b* finns en bestämmelse som skyddar tredje mans intressen vad gäller förfoganden som har gjorts innan den nya lagstiftningen träder i kraft. Den nya lagen tillämpas inte på åtgärder som har vidtagits före ikraftträdandet. I den mån de nya bestämmelserna ger en starkare ensamrätt, t.ex. vid transitering (1 kap. 10 § tredje stycket), kan denna inte användas för att angripa en åtgärd som har vidtagits före ikraftträdandet. Inte heller tillämpas den nya lagen i fråga om rättigheter som har förvärvats av tredje man före ikraftträdandet. Den nya lagen ska alltså inte tillämpas på den rätt som någon kan ha fått t.ex. genom ett licensavtal. En effekt av bestämmelsen är att lagändringarna inte påverkar ingångna avtal.

Enligt den nya bestämmelsen i 1 kap. 2 § andra stycket kan ensamrätt till ett garanti- eller kontrollmärke inte längre förvärvas av den som tillhandahåller varor eller tjänster av samma slag som märket avser. Enligt *punkt 5* kan ett garanti- eller kontrollmärke, som registrerats före ikraftträdandet med stöd av de regler som gällde då, inte hävas enligt 3 kap. 1 § på grund av att det strider mot det nya kravet i 1 kap. 2 § andra stycket.

För det fall ett varumärke endast utgörs av en form eller annan egenskap som följer av varans art, som är nödvändig för att varan ska uppnå ett tekniskt resultat eller som ger varan ett betydande värde föreligger ett registreringshinder enligt 2 kap. 4 §. I förhållande till hittillsvarande lydelse av den bestämmelsen innebär regleringen en viss

utvidgning av tillämpningsområdet eftersom ”annan egenskap” läggs till. Enligt *punkt 6* kan ett varumärke, som registrerats före ikraftträdandet med stöd av de regler som gällde då, inte hävas enligt 3 kap. 1 § på grund av att det strider mot utvidgningen av registreringshindret i 2 kap. 4 §.

Av utformningen av vissa nya bestämmelser följer att de över huvud taget inte kan tillämpas på äldre förhållanden utan bara på det som sker efter ikraftträdandet. Som exempel kan nämnas 10 kap. 2 och 3 §§ om förutsättningar att väcka talan. De nya bestämmelserna där har betydelse bara för en talan som väcks efter ikraftträdandet. Är talan väckt med stöd av äldre bestämmelser, ska den inte avvisas för att den inte uppfyller de nya strängare kraven. Undantaget i 10 kap. 5 § för brottmål är däremot utformat så att det slår till direkt vid ikraftträdandet.

I vissa avseenden är lagändringarna bara klagöranden utifrån EU-domstolens praxis, och en tillämpning av äldre lag skulle med en direktivkonform tolkning leda till samma resultat.

17.3 Förslaget till lag om företagsnamn

Lagen om företagsnamn ersätter firmalagen (1974:156). De flesta bestämmelserna i 1974 års firmalag överförs med endast redaktionella eller språkliga ändringar till lagen om företagsnamn. Övervägandena finns i avsnitt 12.1.

Den nya lagen skiljer sig från 1974 års firmalag i några avseenden. Begreppen firma och bifirma ersätts med begreppen företagsnamn respektive särskilt företagsnamn. Vidare anpassas vissa bestämmelser till de ändringar som föreslås i varumärkeslagen (2010:1877). Det gäller bl.a. ett förtydligande av omfattningen av ensamrätten till ett företagsnamn samt justeringar av vad som utgör hinder mot registrering av företagsnamn och grunder för hävning av en registrering.

Den nya lagen om företagsnamn har en mer utbyggd struktur än 1974 års firmalag och en kapitelindelning. De grundläggande bestämmelserna finns i 1 kap., bl.a. om hur ensamrätt förvärvas, vilken innebörd ensamrätten har och vilka begränsningar som gäller i den. I 2 kap. regleras registrering av företagsnamn. Bestämmelser om hävning av en registrering finns i 3 kap. Därefter regleras i 4 kap. överlåtelse av ett företagsnamn och vad som gäller för företagsnamn vid utmätning och konkurs. I 5 kap. finns bestämmelser om bl.a. straffansvar, vitesförbud och skadestånd, och i 6 kap. regleras informationsföreläggande och intrångsundersökning. I 7 kap. samlas övriga bestämmelser, bl.a. om behörig domstol.

För de bestämmelser som har sin motsvarighet i 1974 års firmalag är tidigare förarbeten av fortsatt betydelse och kan tjäna som vägledning också för tillämpningen av den nya lagen om företagsnamn (se framför allt SOU 1967:35, prop. 1974:4, prop. 1993/94:122, prop. 1994/95:59, prop. 1998/99:11, prop. 2008/09:67, prop. 2009/10:225 och prop. 2015/16:57).

1 kap. Grundläggande bestämmelser

Företagsnamn och andra näringskännetecken

1 § Företagsnamn är den benämning under vilken en näringsidkare driver sin verksamhet. Om en del av verksamheten drivs under en särskild benämning, utgör denna ett särskilt företagsnamn. Det som sägs om företagsnamn i denna lag gäller även för ett särskilt företagsnamn.

Annat kännetecken som en näringsidkare använder för sin verksamhet vid sidan av ett företagsnamn kallas sekundärt kännetecken.

Den gemensamma benämningen för företagsnamn och sekundära kännetecken är näringskännetecken.

Paragrafen innehåller definitioner av kännetecken som används i näringsverksamhet. Den motsvarar i sak 1 § i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 199–201).

Definitionerna av företagsnamn och särskilt företagsnamn i *första stycket* har sin motsvarighet i 1 § första stycket i 1974 års firmalag, där begreppen firma och bifirma definieras på samma sätt.

Förvärv av ensamrätt

Ensamrätt genom registrering eller inarbetning

2 § En näringsidkare förvärvar ensamrätt till ett företagsnamn genom registrering eller inarbetning. Ensamrätt till ett sekundärt kännetecken förvärvas genom inarbetning.

Ett företagsnamn registreras enligt bestämmelserna i denna lag och vad som föreskrivs i annan författning om registrering av visst slags företagsnamn. Ensamrätten till ett registrerat företagsnamn gäller inom det område som registreringen omfattar.

Ett näringskännetecken ska anses inarbetat om det här i landet inom en betydande del av den krets till vilken det riktar sig (omsättningskretsen) är känt som beteckning för den verksamhet som bedrivs under kännetecknet. Om näringskännetecknet är inarbetat endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förvärv av ensamrätt till näringskännetecken. Den motsvarar 2 § i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 202 och 203, prop. 1994/95:59 s. 61 samt prop. 2009/10:225 s. 492).

Ensamrätt till varukännetecken och namn som näringskännetecken

3 § Den som innehar ett varumärke eller ett annat varukännetecken har ensamrätt till kännetecknet som näringskännetecken. Om varukännetecknet är skyddat endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

Den som använder sitt namn som näringskännetecken har ensamrätt till kännetecknet som näringskännetecken, om namnet har särskiljningsförmåga för den verksamhet som det används för. Om namnet används endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

I paragrafen regleras skyddet för s.k. naturliga näringskännetecken, dvs. det näringskänneteckensrättsliga skydd som finns för dels varukännetecken (s.k. korsvist skydd), dels för namn som används som näringskännetecken. Den motsvarar 2 a § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 492 och 493).

Ensamrättens innebörd

4 § Ensamrätten till ett näringskännetecken enligt 2 och 3 §§ innebär att ingen annan än innehavaren, utan dennes tillstånd, i näringsverksamhet får använda ett tecken som är

1. identiskt med näringskännetecknet och används för verksamhet av samma slag,

2. identiskt med eller liknar näringskännetecknet och används för verksamhet av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av tecknet leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder tecknet och innehavaren av näringskännetecknet, eller

3. identiskt med eller liknar ett näringskännetecken som här i landet är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, om användningen utan skälig anledning drar otillbörlig fördel av eller är till skada för näringskännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, oavsett om användningen avser verksamhet av samma, liknande eller annat slag.

Ensamrätten till ett registrerat företagsnamn hindrar inte att någon annan i näringsverksamhet använder ett tecken som avses i första stycket inom det område där företagsnamnet är skyddat, om det visas att innehavaren av företagsnamnet inte kan lida skada av detta.

Paragrafen reglerar vad ensamrätten till ett näringskännetecken innebär. Den motsvarar i huvudsak 3 § i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 204 och 205 samt prop. 2009/10:225 s. 493). Övervägandena finns i avsnitt 12.2.

Enligt *första stycket* innebär ensamrätten till ett näringskännetecken att andra än innehavaren inte utan tillstånd får använda ett tecken som är identiskt med eller liknar näringskännetecknet och används i näringsverksamhet på visst sätt enligt punkterna 1–3.

I förhållande till motsvarande bestämmelse i 1974 års firmalag ändras bestämmelsen i *punkten 3* så att rekvisitet ”utan skälig anledning” också har betydelse vid prövningen av om användningen drar otillbörlig fördel av näringskännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, och alltså inte bara vid prövningen av om användningen är till skada för näringskännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende. Vidare klargörs att punkten 3 är tillämplig oavsett om tecknet används för verksamhet av samma, liknande eller annat slag.

Ändringarna i förhållande till 1974 års firmalag utgör anpassningar till motsvarande bestämmelser i 1 kap. 10 § första stycket 1–3 varumärkeslagen (2010:1877), se vidare kommentaren till de bestämmelserna.

Begränsning av ensamrätten

5 § Ensamrätten till ett näringskännetecken ger inte något självständigt skydd för en del av kännetecknet som saknar särskiljningsförmåga.

Ensamrätten till ett näringskännetecken hindrar inte att någon annan, när det sker i enlighet med god affärssed, i näringsverksamhet använder

1. sitt namn eller sin adress,

2. uppgifter om verksamhetens art eller uppgifter om en i verksamheten utbjuden varas eller tjänsts art, kvalitet, kvantitet, avsedda användning, värde, geografiska ursprung eller andra egenskaper eller tidpunkten för när varan är framställd eller tjänsten är utförd, eller

3. ett allmänt använt Ortsnamn.

Paragrafen innehåller bestämmelser om begränsningar av ensamrätten till ett näringskännetecken. Den motsvarar 4 § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 493 och 494).

Kolliderande rättigheter

6 § Gör flera anspråk på ensamrätt till näringskännetecken som är identiska eller liknar varandra på det sätt som anges i 4 §, ska den ha företräde som har tidigaste grund för sitt anspråk, om inte något annat följer av 7 §.

I paragrafen finns en bestämmelse om företrädesrätt i de fall där flera gör anspråk på ensamrätt till näringskännetecken som är identiska eller liknar varandra. Den motsvarar 7 § i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 208 och 209 samt prop. 2009/10:225 s. 494).

7 § Rätten till ett inarbetat näringskännetecken ska gälla vid sidan av en äldre rätt till ett näringskännetecken som är identiskt eller likartat på det sätt som anges i 4 §, om innehavaren av den äldre rätten inte inom rimlig tid har vidtagit åtgärder för att hindra användningen av det yngre kännetecknet. I dessa fall hindrar inte rätten till det yngre näringskännetecknet användningen av det äldre.

På yrkande av någon av parterna får en domstol i de fall som avses i första stycket om det är skäligt besluta att ett av kännetecknen, eller båda, endast får användas på ett särskilt sätt, såsom i ett visst utförande eller med tillägg av ortsangivelse eller innehavarens namn.

Paragrafen innehåller undantag från huvudregeln om företrädesrätt för näringskännetecken med tidigaste grund och en regel om möjlighet för domstol att besluta om användningen av kännetecken som är identiska eller likartade. Den motsvarar 8 § i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 209 och 210 samt prop. 2009/10:225 s. 494).

2 kap. Registrering av företagsnamn

Allmänna registreringsvillkor

1 § Ett företagsnamn får registreras endast om det kan särskilja innehavarens verksamhet från andras.

Vid bedömningen av om ett företagsnamn har särskiljningsförmåga ska hänsyn tas till den tid och omfattning som företagsnamnet har använts. Om företagsnamnet består enbart av en allmän benämning på verksamhetens art eller på en i verksamheten utbjuden vara eller tjänst eller om företagsnamnet utgörs enbart av ett allmänt använt ortsnamn eller liknande, ska företagsnamnet i och för sig inte anses ha särskiljningsförmåga. Om en sådan beteckning som aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening eller förkortning av en sådan beteckning ingår i företagsnamnet, ska det vid bedömningen bortses från denna beteckning.

Paragrafen reglerar det grundläggande kravet på särskiljningsförmåga som villkor för att ett företagsnamn ska kunna registreras. Den motsvarar 9 § i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 210 och 211 samt prop. 1994/95:59 s. 61) och anpassas språkligt till motsvarande bestämmelser i varumärkeslagen (2010:1877).

Hinder mot registrering på grund av hänsyn till allmänna intressen

2 § Ett företagsnamn får inte registreras om företagsnamnet

1. strider mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning,

2. utan tillstånd innehåller en sådan statlig eller internationell beteckning som enligt lag eller annan författning inte får användas obehörigen som företagsnamn, eller något som lätt kan förväxlas med en sådan beteckning,

3. utan tillstånd innehåller ett sådant kännetecken som enligt lagen (2014:812) om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten inte får användas obehörigen som företagsnamn, eller något som kan förväxlas med ett sådant kännetecken,

4. innehåller eller i väsentliga delar återger en äldre växtsortbenämning som avser en växtsort av samma eller närstående växtart, i den utsträckning växtsorten är skyddad enligt växtförädlarrättslagen (1997:306) eller unionsrätten, eller

5. i annat fall är ägnat att vilseleda allmänheten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om i vilka fall ett företagsnamn inte får registreras på grund av hänsyn till allmänna intressen, s.k. absoluta registreringshinder. Punkterna 1–3 och 5 motsvarar 10 § första stycket 1–4 i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 212 och 213, prop. 2009/10:225 s. 495 och 496 samt prop. 2013/14:129 s. 51). Övervägandena finns i avsnitt 12.2.

Ett företagsnamn får enligt *punkten 4*, som är ny i förhållande till 1974 års firmalag, inte registreras om det innehåller eller i väsentliga delar återger en äldre växtsortbenämning som avser en skyddad växtsort av samma eller närstående växtart. Bestämmelsen överensstämmer med 2 kap. 7 § första stycket 7 varumärkeslagen (2010:1877), se kommentaren till den bestämmelsen.

Det kan noteras att ursprungs-beteckningar, geografiska beteckningar och beteckningar för traditionella uttryck för vin och för garanterade traditionella specialiteter som skyddas enligt EU-rätten inte utgör uttryckliga hinder för registrering av ett företagsnamn enligt förevarande paragraf (sådana beteckningar innebär däremot absoluta registreringshinder för varumärken, se 2 kap. 7 § första stycket 5 varumärkeslagen). Ett företagsnamn kan dock vara ägnat att vilseleda allmänheten i enlighet med *punkten 5*, om företagsnamnet innehåller en sådan skyddad beteckning. Så kan vara fallet om företagets verksamhet avser handel med sådana varor som en skyddad geografisk beteckning är avsedd att användas för, men varorna inte har någon koppling till det aktuella geografiska området. I så fall kan det föreligga hinder mot registrering av företagsnamnet.

Hinder mot registrering på grund av andra rättigheter

3 § Ett företagsnamn får inte registreras om företagsnamnet

1. är identiskt med ett äldre näringskännetecken för verksamhet av samma slag,

2. är identiskt med eller liknar ett äldre näringskännetecken för verksamhet av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av företagsnamnet leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder företagsnamnet och innehavaren av näringskännetecknet,

3. är identiskt med eller liknar ett äldre näringskännetecken som är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, och användningen av företagsnamnet utan

skälig anledning skulle dra otillbörlig fördel av eller vara till skada för näringskännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, oavsett om användningen avser verksamhet av samma, liknande eller annat slag, eller

4. kan förväxlas med ett kännetecken som användes här i landet eller i utlandet av någon annan vid tidpunkten för ansökan och som fortfarande används, om sökanden var i ond tro vid tidpunkten för ansökan.

Paragrafen innehåller bestämmelser om äldre kännetecken som registreringshinder, s.k. relativa registreringshinder. Den motsvarar i huvudsak 10 § första stycket 5–8 i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 495 och 496). Övervägandena finns i avsnitt 12.2.

I förhållande till motsvarande bestämmelse i 1974 års firmalag ändras bestämmelsen i *punkten 3* så att rekvisitet ”utan skälig anledning” också har betydelse vid prövningen av om användningen skulle dra otillbörlig fördel av näringskännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, och alltså inte bara vid prövningen av om användningen skulle vara till skada för näringskännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende. Vidare klargörs att punkten 3 är tillämplig oavsett om användningen avser verksamhet av samma, liknande eller annat slag.

Ändringarna utgör en anpassning till motsvarande bestämmelse i 2 kap. 8 § första stycket 3 varumärkeslagen (2010:1877).

4 § De hinder för registrering av ett företagsnamn som anges i 3 § 1–3 gäller på motsvarande sätt i fråga om

1. ett varumärke som är registrerat enligt 2 kap. varumärkeslagen (2010:1877) eller en internationell varumärkesregistrering som gäller i Sverige,

2. ett varumärke som är registrerat enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken eller en internationell varumärkesregistrering som gäller i Europeiska unionen, och

3. ett inarbetat varukännetecken.

Paragrafen innehåller bestämmelser om äldre varukännetecken som relativa registreringshinder. Den motsvarar 10 § andra stycket i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 496, prop. 2015/16:123 s. 27 och prop. 2016/17:221 s. 12).

5 § Om det företagsnamn som en ansökan om registrering avser ska gälla i hela landet och det finns en äldre rättighet som utgörs av ett inarbetat näringskännetecken eller av ett sådant namn eller inarbetat varukännetecken som är skyddat enligt 1 kap. 3 §, finns det hinder mot registrering enligt 3 och 4 §§ endast om skyddet för den äldre rättigheten gäller inom en väsentlig del av landet.

Paragrafen innehåller särskilda bestämmelser om hinder mot registrering när det företagsnamn som en ansökan om registrering avser ska gälla i hela landet. Den motsvarar 10 § tredje stycket i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 496).

6 § Ett företagsnamn får inte registreras om det innehåller eller består av

1. något som är ägnat att uppfattas som någon annans efternamn som har särskilt skydd eller någon annans allmänt kända konstnärnamn eller ett likartat namn, om användningen av företagsnamnet skulle medföra en nackdel för

bäraren av namnet och om namnet uppenbarligen inte syftar på någon sedan länge avliden,

2. något som kränker någon annans upphovsrätt till ett litterärt eller konstnärligt verk, eller

3. något som är ägnat att uppfattas som benämning på en stiftelse, ideell förening eller liknande sammanslutning.

Paragrafen innehåller bestämmelser om relativa registreringshinder i andra fall än de som regleras i föregående paragrafer. Den motsvarar 10 § första stycket 9–11 i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 213 och 214, prop. 2009/10:225 s. 496 samt prop. 2015/16:180 s. 138).

7 § Bestämmelserna i 3, 4 och 6 §§ utgör inte hinder mot registrering, om den som innehar den äldre rättigheten medger registreringen.

I paragrafen finns en bestämmelse om att registrering kan ske trots att det finns ett relativt registreringshinder enligt 3, 4 eller 6 §, om den som har den äldre rättigheten medger registreringen. Den motsvarar 10 § fjärde stycket i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 216 och 217).

Registrering på flera språk

8 § Ett företagsnamn får registreras på två eller flera språk, under förutsättning att språkversionerna stämmer överens till sitt innehåll. Det som sägs om företagsnamn i denna lag ska gälla för var och en av språkversionerna.

Paragrafen reglerar möjligheten till registrering av samma företagsnamn på flera språk. Den motsvarar 11 § i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 217).

Registreringens giltighet

9 § Registreringen gäller från den dag då ansökan om registrering kom in till registreringsmyndigheten.

I paragrafen anges vid vilken tidpunkt registreringen av ett företagsnamn börjar gälla. Den motsvarar 12 § i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 217 och 218).

3 kap. Hävning av registrering

Grunder för hävning

Allmänna grunder

1 § En registrering av ett företagsnamn får hävas om

1. företagsnamnet har registrerats i strid mot denna lag eller mot annan författning,

2. registreringen fortfarande strider mot lagen,

3. rätten till företagsnamnet ändå inte får bestå enligt 1 kap. 7 §, och

4. annat inte följer av 2 § i detta kapitel.

En registrering får vidare hävas om

1. innehavaren har upphört att vara näringsidkare,

2. företagsnamnet har förlorat sin särskiljningsförmåga,

3. företagsnamnet har kommit att strida mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning, eller

4. företagsnamnet har blivit vilseledande.

Vid en prövning av om en registrering ska hävas på grund av bristande särskiljningsförmåga ska endast sådan särskiljningsförmåga beaktas som företagsnamnet har förvärvat genom användning före ansökan om hävning.

Paragrafen innehåller allmänna grunder för hävning av en registrering av ett företagsnamn. En ytterligare grund för att häva en registrering finns i 3 §. Första och andra styckena i förevarande paragraf motsvarar i huvudsak 16 § första och andra styckena i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 222 och 223 samt prop. 2009/10:225 s. 498). Tredje stycket saknar motsvarighet i 1974 års firmalag. Övervägandena finns i avsnitt 12.2.

I *första stycket* föreskrivs under vilka förutsättningar ett företagsnamn får hävas när det har registrerats i strid mot denna lag eller annan författning. För att hävning ska komma i fråga ska registreringen fortfarande strida mot lagen och rätten till företagsnamnet ska inte heller få bestå enligt 1 kap. 7 §. Slutligen ska annat inte heller följa av 2 § i förevarande kapitel, vilket delvis är nytt i förhållande till motsvarande bestämmelser i 16 § tredje stycket i 1974 års firmalag. Det innebär att hävning på grund av att företagsnamnet strider mot ett äldre registrerat företagsnamn i vissa fall bara kan bli aktuellt om det äldre företagsnamnet har använts i den utsträckning som anges i 2 §, se vidare kommentaren till den paragrafen.

Enligt *tredje stycket* ska endast sådan särskiljningsförmåga som ett företagsnamn har förvärvat genom användning före ansökan om hävning beaktas vid prövningen av om det finns grund för att häva registreringen på grund av bristande särskiljningsförmåga. Frågan kan uppkomma om det görs gällande att företagsnamnet registrerades trots att det saknade särskiljningsförmåga (första stycket 1) eller att företagsnamnet har förlorat sin särskiljningsförmåga (andra stycket 2). Vad som avses med särskiljningsförmåga framgår av 2 kap. 1 §. Införandet av bestämmelsen innebär en anpassning till 3 kap. 1 § tredje stycket varumärkeslagen (2010:1877).

2 § Om ett yrkande om hävning av en registrering av ett företagsnamn grundas på ett hinder som utgörs av ett äldre registrerat företagsnamn enligt 2 kap. 3 §, och det vid tidpunkten för ansökan om hävning hade gått mer än fem år sedan frågan om registrering av det äldre företagsnamnet blev slutligt avgjord, får registreringen hävas på den grunden endast om det äldre företagsnamnet har tagits i verkligt bruk

1. på det sätt som avses i 3 § för den verksamhet som ligger till grund för yrkandet, och

2. inom de fem senaste åren före ansökan om hävning.

Om det vid ansökan om registrering av det yngre företagsnamnet hade gått minst fem år sedan frågan om registrering av det äldre företagsnamnet blev slutligt avgjord, ska det äldre företagsnamnet dessutom ha tagits i verkligt bruk inom de fem senaste åren före ansökan om registrering av det yngre företagsnamnet.

Om det äldre företagsnamnet inte har använts i den utsträckning som anges i första och andra styckena, får registreringen av det yngre företagsnamnet ändå hävas om det finns giltiga skäl till att det äldre företagsnamnet inte har använts i den utsträckningen.

Paragrafen innehåller vissa begränsningar när det gäller möjligheten till hävning. Den motsvarar delvis 16 § tredje stycket i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 498). Övervägandena finns i avsnitt 12.2.

Enligt paragrafen får en registrering av ett företagsnamn hävas på grund av att den strider mot ett äldre registrerat företagsnamn endast om det äldre företagsnamnet har använts på visst sätt och under viss tid för den verksamhet som ligger till grund för hävningen.

Om svaranden (den som har det yngre företagsnamnet) gör en invändning om att företagsnamnet inte har använts på det sätt som krävs, är det kändanden (innehavaren av det äldre företagsnamnet) som ska visa att företagsnamnet har använts på föreskrivet sätt eller att det finns giltiga skäl till att det inte har använts på det sättet (se tredje stycket).

Dagen för en ansökan om registrering av ett företagsnamn anses normalt vara den dag då ansökan kom in till registreringsmyndigheten, oavsett om sökanden senare under handläggningen kompletterar ansökan. Om ansökan kompletteras på ett sätt som innebär att den i sak har kommit att avse ett helt nytt företagsnamn, torde däremot ansökan få anses ingiven först när justeringarna gjordes (jfr prop. 1974:4 s. 218).

Paragrafen har sin motsvarighet i föreslagna 3 kap. 1 a § varumärkeslagen (2010:1877). Se närmare kommentaren till den paragrafen.

Underlåten användning

3 § En registrering av ett företagsnamn får hävas om innehavaren inte har gjort verkligt bruk av företagsnamnet i Sverige för den verksamhet som det registrerats för inom fem år från den dag då frågan om registrering slutligt har avgjorts eller inom en period av fem år i följd. Registreringen får dock inte hävas på grund av underlåten användning om det finns giltiga skäl till att företagsnamnet inte har använts.

Med sådan användning som avses i första stycket likställs att företagsnamnet används

1. i en annan form än den registrerade, om avvikelser avser endast detaljer som inte förändrar företagsnamnets särskiljningsförmåga, och
2. av någon annan med innehavarens samtycke.

Registreringen får inte hävas om företagsnamnet har använts under tiden mellan utgången av femårsperioden och ingivandet av ansökan om hävning av registreringen. Användning som påbörjas eller återupptas efter femårsperiodens utgång och inom tre månader före ingivandet av ansökan om hävning ska dock lämnas utan avseende, om förberedelserna för att påbörja eller återuppta användningen vidtog efter det att innehavaren fått kännedom om att en ansökan om hävning kunde komma att göras.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hävning på grund av underlåten användning. Den motsvarar 16 a § i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 223 och prop. 2009/10:225 s. 498).

Tillvägagångssätt

4 § Den som vill inleda ett förfarande för att häva en registrering kan föra talan vid domstol eller ansöka om hävning av registreringen hos berörd registreringsmyndighet enligt 5–19 §§ (administrativ hävning).

Ett förfarande för att häva en registrering med stöd av 1 § andra stycket eller 3 § eller 2 kap. 1 eller 2 § får också inledas av en myndighet. Regeringen kan med

stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela föreskrifter om vilken myndighet som får göra detta.

Paragrafen innehåller regler om vem som får ansöka om hävning och tillvägagångssättet för att häva en registrering. Den motsvarar 16 b § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 499 och prop. 2015/16:57 s. 327).

Enligt andra stycket andra meningen kan regeringen meddela föreskrifter om vilken myndighet som får inleda ett förfarande om hävning av en registrering. Regeringen har ännu inte utsett någon myndighet för denna uppgift men avser att föreskriva i förordning vilken myndighet som kan vara initiativtagare (jfr Lagrådets yttrande i prop. 2009/10:225, s. 702).

Administrativ hävning

Ansökans innehåll

5 § En ansökan om administrativ hävning ska innehålla

1. uppgifter om parterna i den utsträckning som anges i 33 kap. 1 § rättegångsbalken,
2. ett yrkande om hävning och uppgift om den registrering som yrkandet avser, och
3. en redogörelse för de omständigheter som åberopas till grund för yrkandet om hävning.

Sökanden ska betala föreskriven ansökningsavgift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vad ansökan i övrigt ska innehålla.

I paragrafen anges vad en ansökan om administrativ hävning ska innehålla. Den motsvarar 16 c § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 499).

Brister i ansökan

6 § Om ansökan är så bristfällig att den inte kan läggas till grund för handläggning av ärendet, ska registreringsmyndigheten förelägga sökanden att avhjälpa bristerna inom en viss tid. Detsamma gäller om sökanden inte har betalat ansökningsavgiften.

Om sökanden inte följer föreläggandet, ska ansökan avvisas. Sökanden ska upplysas om detta i föreläggandet.

Ansökan ska också avvisas om den avser någon annan åtgärd än hävning av en registrering eller om det finns något annat hinder mot att den tas upp till prövning.

Paragrafen reglerar förfarandet när en ansökan om administrativ hävning ska avvisas på grund av att den är bristfällig eller av andra skäl. Den motsvarar 16 d § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 500).

Avskrivning vid återkallelse

7 § Om sökanden återkallar ansökan, ska ärendet skrivas av.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om avskrivning. Den motsvarar 16 e § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 500).

Ogrundad ansökan

8 § Om det kan antas att ansökan är ogrundad, ska ansökan behandlas som om innehavaren har bestridit den. I så fall ska 12 § tillämpas.

Paragrafen reglerar förfarandet när det kan antas att ansökan om hävning är ogrundad. Den motsvarar 16 f § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 500).

Föreläggande för innehavaren att yttra sig

9 § Tar registreringsmyndigheten upp ansökan till prövning, ska myndigheten förelägga innehavaren av registreringen att yttra sig inom en viss tid från det att ansökan delgavs innehavaren.

I föreläggandet ska innehavaren uppmanas att

1. ange om ansökan medges eller bestrids och, om ansökan bestrids, skälen för bestridandet, och

2. lämna de uppgifter om sig själv som avses i 33 kap. 1 § första–tredje styckena rättegångsbalken, i den utsträckning uppgifterna i ansökan är ofullständiga eller felaktiga.

I föreläggandet ska det upplysas om att ärendet kan komma att avgöras även om innehavaren inte svarar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om vad föreläggandet i övrigt ska innehålla.

Paragrafen behandlar skyldigheten för registreringsmyndigheten att förelägga innehavaren att yttra sig samt anger den information som myndigheten ska ge innehavaren i samband med föreläggandet. Den motsvarar 16 g § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 500).

Delgivning av föreläggandet

10 § Föreläggandet enligt 9 § ska delges innehavaren. Delgivningen ska ske på det sätt som enligt rättegångsbalken gäller för delgivning av stämning i tvistemål.

En kopia av ansökningshandlingarna ska fogas till föreläggandet när handlingarna innehåller något utöver vad som framgår av föreläggandet.

Om sökanden ska se till att delgivning sker, ska 32 kap. 2 § rättegångsbalken tillämpas.

Paragrafen innehåller bestämmelser om delgivning vid föreläggande enligt 9 §. Den motsvarar 16 h § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 500).

11 § Har registreringsmyndigheten inte kunnat delge föreläggandet, ska myndigheten pröva om försöken till delgivning ska fortsätta eller om sökanden ska erbjudas att själv se till att delgivning sker. Hänsyn ska tas till det arbete och den kostnad som hittills har lagts ned på delgivningen, förutsättningarna för att fortsatta försök ska lyckas samt omständigheterna i övrigt. Om sökanden inte antar erbjudandet, ska ansökan avvisas.

Om sökanden ska se till att delgivning sker, ska 32 kap. 2 § rättegångsbalken tillämpas.

Paragrafen behandlar möjligheten att erbjuda sökanden att ta över försöken att delge innehavaren. Den motsvarar 16 i § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 501).

Överlämnande till domstol

12 § Om innehavaren i rätt tid bestrider ansökan, ska registreringsmyndigheten underrätta sökanden om detta. Vill sökanden vidhålla sitt yrkande, kan han eller hon begära att ärendet ska överlämnas till domstol.

En begäran om överlämnande ska ha kommit in till registreringsmyndigheten inom en månad från den dag då underrättelsen om bestridandet sändes till sökanden. I sin begäran ska sökanden ange de omständigheter och de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis. Sökanden ska samtidigt ge in de skriftliga bevis och andra handlingar som åberopas.

Om sökanden har begärt överlämnande i rätt tid, ska registreringsmyndigheten överlämna ärendet till domstolen. Om sökanden inte har begärt överlämnande i rätt tid, ska ärendet skrivas av.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överlämnande av bestridda ansökningar om administrativ hävning till domstol. Den motsvarar 16 j § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 501 och prop. 2015/16:57 s. 327).

13 § En underrättelse om att innehavaren har bestridit ansökan enligt 12 § första stycket ska innehålla en upplysning om

1. att sökanden kan begära överlämnande till domstol,
2. inom vilken tid en sådan begäran ska ges in,
3. vad en sådan begäran ska innehålla, och
4. det som i övrigt anges i 12 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om innehållet i en underrättelse till sökanden om att innehavaren har bestridit ansökan. Den motsvarar 16 k § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 501 samt prop. 2015/16:57 s. 327 och 328).

Hävning av registrering

14 § Har innehavaren inte bestridit ansökan i rätt tid, ska registreringsmyndigheten häva registreringen i enlighet med ansökan.

Paragrafen handlar om hävning av en registrering. Den motsvarar 16 l § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 501 och 502).

Återvinning

15 § Innehavaren av en registrering som hävts enligt 14 § får ansöka om återvinning. En sådan ansökan ska ha kommit in till registreringsmyndigheten inom en månad från dagen för beslutet.

Om innehavaren har ansökt om återvinning i rätt tid, ska registreringsmyndigheten överlämna ärendet till domstolen. I annat fall ska myndigheten avvisa ansökan.

Paragrafen innehåller bestämmelser om återvinning i anledning av ett beslut om hävning av en registrering enligt det administrativa förfarandet. Den motsvarar 16 m § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 502 och prop. 2015/16:57 s. 328).

Underrättelser

16 § En underrättelse om hävning ska sändas till sökanden och innehavaren.

Om en ansökan om hävning avvisas, ska registreringsmyndigheten underrätta sökanden om detta. Om en ansökan om återvinning avvisas, ska myndigheten underrätta innehavaren om detta. Meddelar myndigheten något annat beslut som innebär att ärendet avgörs, ska både sökanden och innehavaren underrättas om beslutet, om det inte är uppenbart onödigt.

Paragrafen handlar om underrättelser vid olika typer av beslut. Den motsvarar 16 n § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 502).

Rättskraft

17 § Sedan tiden för ansökan om återvinning löpt ut, har ett beslut om hävning enligt 14 § rättskraft i enlighet med vad som gäller för en dom i ett tvistemål som har fått laga kraft.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om rättskraft avseende registreringsmyndighetens hävningsbeslut. Den motsvarar 16 o § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 502).

Den fortsatta handläggningen i domstolen

18 § Om ett ärende har överlämnats till domstolen, ska talan anses väckt när ansökan om administrativ hävning kom in till registreringsmyndigheten. De handlingar som sökanden har gett in ska anses som en stämningsansökan. Stämning ska anses utfärdad när domstolen beslutar om målets handläggning.

Paragrafen innehåller bestämmelser om handläggningen i domstolen efter överlämnande av ett ärende om hävning. Den motsvarar 16 p § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 502 och prop. 2015/16:57 s. 328).

19 § Om ett ärende har överlämnats till domstolen, ska käranden betala föreskriven tilläggsavgift. I ett sådant fall ska det som anges i 42 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken om ansökningsavgift gälla tilläggsavgiften.

Om ett mål där registreringsmyndigheten har beslutat om hävning avvisas av domstolen på grund av att tilläggsavgiften inte har betalats, ska domstolen samtidigt undanröja myndighetens beslut.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tilläggsavgift när ett ärende om administrativ hävning har överlämnats till domstol. Paragrafen motsvarar 16 r § i 1974 års firmalag (prop. 2013/14:77 s. 19 och 20 samt prop. 2015/16:57 s. 328 och 329).

Överklagande

20 § Ett beslut enligt 14 § om administrativ hävning av en registrering av ett företagsnamn får inte överklagas. Detsamma gäller ett beslut om överlämnande till domstol eller avskrivning enligt 12 § tredje stycket. Andra beslut i ärenden om administrativ hävning får överklagas till Patent- och marknadsdomstolen inom tre veckor från dagen för beslutet. Beslut under handläggningen av ett sådant ärende får inte överklagas särskilt.

Paragrafen reglerar vilka beslut i ett ärende om administrativ hävning som får överklagas. Den motsvarar 28 § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 506 och prop. 2015/16:57 s. 330).

Bemyndigande

21 § Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter i ärenden om administrativ hävning av en registrering enligt denna lag.

Paragrafen innehåller ett bemyndigande att meddela föreskrifter om avgifter. Den motsvarar 30 § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 507).

Avregistrering efter hävning

22 § Om registreringen av ett företagsnamn har hävts av registreringsmyndigheten enligt 14 § eller av domstolen, ska registreringsmyndigheten avregistrera företagsnamnet när avgörandet har fått laga kraft. Beslutet om avregistrering ska kungöras.

I samband med att en registrering av ett företagsnamn hävs, får registreringsmyndigheten eller domstolen besluta att företagsnamnet ska få stå kvar i registret under en viss tid, om det skäligen behövs för att innehavaren ska kunna anta ett nytt företagsnamn och ansöka om dess registrering.

Paragrafen innehåller bestämmelser om avregistreringen av ett företagsnamn efter ett beslut om hävning. Den motsvarar 17 § i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 223 och 224 samt prop. 2009/10:225 s. 503).

Verkan av en hävning

23 § Om en registrering av ett företagsnamn har hävts med stöd av 1 § första stycket, ska registreringen anses aldrig ha haft någon verkan.

Om en registrering har hävts med stöd av 1 § andra stycket eller 3 §, ska registreringen anses ha förlorat sin verkan från dagen för ansökan om hävning. På yrkande av en part får domstolen eller, vid administrativ hävning, registreringsmyndigheten bestämma att registreringen i stället ska anses ha förlorat sin verkan den dag då det förhållande som utgör grund för hävningen uppkom.

Paragrafen innehåller bestämmelser om verkan av en hävning av en registrering av ett företagsnamn. Den saknar motsvarighet i 1974 års firmalag. Övervägandena finns i avsnitt 12.2.

Enligt *första stycket* ska registreringen av ett företagsnamn anses aldrig ha haft någon verkan, om registreringen har hävts på grund av att det registrerades i strid mot denna lag eller annan författning.

Andra stycket reglerar när registreringen av ett företagsnamn ska anses ha förlorat sin verkan för det fall registreringen har hävts på grund av ett förhållande som har uppkommit efter registreringen.

Bestämmelserna utformas på samma sätt som motsvarande bestämmelser i 3 kap. 23 § varumärkeslagen (2010:1877), se närmare kommentar- en till den paragrafen.

4 kap. Överlåtelse och förbud mot utmätning

1 § Ett företagsnamn får överlätas endast i samband med en överlåtelse av den näringsverksamhet där det används.

En överlåtelse av näringsverksamheten omfattar även företagsnamnet, om inte något annat har avtalats. Detta gäller dock inte om företagsnamnet innehåller

överlåtarens eller, vid överlåtelse av ett handelsbolags verksamhet, en bolagsmans efternamn.

Om det i ett dödsbo ingår ett företagsnamn som innehåller den avlidnes efternamn, får en boutredningsman inte överlåta företagsnamnet utan samtycke av dödsbodelägarna.

Paragrafen innehåller en allmän regel om överlåtelse av företagsnamn, vissa presumptionsbestämmelser rörande företagsnamnsrätten vid överlåtelse av den verksamhet för vilken företagsnamnet används och en särbestämmelse om överlåtelse av företagsnamn som ingår i dödsbo. Den motsvarar 13 § i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 218 och 219 samt prop. 2015/16:180 s. 139).

2 § Ett företagsnamn får inte utmätas. Försätts innehavaren i konkurs, ingår dock rätten till företagsnamnet i konkursboet, om inte företagsnamnet innehåller gäldenärens eller, vid ett handelsbolags konkurs, en bolagsmans efternamn. Ett företagsnamn som inte ingår i ett konkursbo får likväl användas under den tid verksamheten fortsätter för boets räkning.

Paragrafen innehåller regler om vad som gäller för företagsnamn vid utmätning och konkurs hos innehavaren. Den motsvarar 14 § i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 219 och 220 samt prop. 2015/16:180 s. 139).

5 kap. Straffansvar, vitesförbud, skadestånd m.m.

Straffansvar

1 § Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet gör intrång i rätten till ett näringskännetecken (företagsnamnsintrång) ska dömas till böter eller fängelse i högst två år. Den som har överträtt ett vitesförbud enligt 3 § får inte dömas till ansvar för intrång som omfattas av förbudet.

För försök eller förberedelse till brott enligt första stycket döms det till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

Åklagaren får väcka åtal för brott endast om målsäganden anger brottet till åtal och åtal av särskilda skäl är motiverat från allmän synpunkt.

Paragrafen innehåller bestämmelser om straffansvar vid intrång i rätten till ett näringskännetecken. Den motsvarar 18 § första, andra, fjärde och femte styckena i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 224, 225, 291 och 292, prop. 1993/94:122 s. 84 samt prop. 2009/10:225 s. 503).

I 8 § 1 finns en bestämmelse om begränsning av straffansvaret i vissa fall.

Förverkande

2 § Den egendom som ett brott enligt 1 § gäller ska förklaras förverkad, om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för egendomen får dess värde förklaras förverkat. Även utbyte av sådant brott ska förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller vad någon har tagit emot som ersättning för kostnader i samband med ett sådant brott, eller värdet av det mottagna, om mottagandet utgör brott enligt 1 §.

Egendom som har använts som hjälpmedel vid brott enligt 1 § får förklaras förverkad, om det behövs för att förebygga brott eller om det annars finns särskilda skäl. Detsamma gäller egendom som varit avsedd att användas som hjälpmedel

vid brott enligt 1 §, om brottet har fullbordats eller om förfarandet har utgjort ett straffbart försök eller en straffbar förberedelse. I stället för egendomen får dess värde förklaras förverkat.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förverkande vid brott. Den motsvarar 18 a § första och andra styckena i 1974 års firmalag (prop. 2004/05:135 s. 176).

Bestämmelserna i *första stycket* ändras i förhållande till 18 a § första stycket i 1974 års firmalag. Uttrycket den egendom som ett brott gäller ersätter uttrycket egendom med avseende på vilken brott föreligger. Det innebär inte någon ändring i sak (jfr Lagrådets yttrande beträffande motsvarande bestämmelser i varumärkeslagen [2010:1877], prop. 2009/10:225 s. 699).

I 8 § 2 finns en bestämmelse om begränsning av möjligheten till förverkande i vissa fall.

Vitesförbud

3 § På yrkande av den som har lidit företagsnamnsintrång (käranden) får domstolen vid vite förbjuda den som gör eller medverkar till intrånget (svaranden) att fortsätta med det.

Domstolen får meddela vitesförbud för tiden till dess att målet slutligt har avgjorts eller något annat har beslutats, om

1. käranden visar sannolika skäl för att det förekommer företagsnamnsintrång eller medverkan till intrång, och

2. det skäligen kan befaras att svaranden, genom att fortsätta intrånget eller medverkan till det, förringar värdet av ensamrätten till näringskännetecknet.

Innan ett förbud enligt andra stycket meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Första–tredje styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

Paragrafen innehåller grundläggande bestämmelser om vitesförbud vid företagsnamnsintrång. Den motsvarar 15 § första–tredje styckena i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 220, 221, 291 och 292, prop. 1993/94:122 s. 83 och 84 samt prop. 2008/09:67 s. 300).

4 § Ett förbud enligt 3 § andra stycket får meddelas endast om käranden ställer säkerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas svaranden. Om käranden inte kan ställa säkerhet, får domstolen befria honom eller henne från detta.

Bestämmelserna i 2 kap. 25 § utsökningsbalken ska tillämpas i fråga om vilken säkerhet som ska ställas. Säkerheten ska prövas av domstolen, om den inte har godkänts av svaranden.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ställande av säkerhet i samband med vitesförbud som kan meddelas under en rättegång, s.k. interimistiska vitesförbud. Den motsvarar 15 § fjärde stycket i 1974 års firmalag (prop. 1993/94:122 s. 83 och 84).

5 § Om ett förbud har meddelats enligt 3 § andra stycket, ska domstolen när målet avgörs pröva om förbudet fortfarande ska bestå.

I fråga om överklagande av beslut enligt 3 § andra stycket och 4 § och i fråga om handläggningen i högre domstol tillämpas rättegångsbalkens bestämmelser om överklagande av beslut enligt 15 kap. rättegångsbalken.

Paragrafen innehåller bestämmelser om prövning av ett interimistiskt vitesförbud och överklagande av vissa beslut. Den motsvarar 15 § femte och sjätte styckena i 1974 års firmalag (prop. 1993/94:122 s. 83 och 84).

6 § En talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet.

Paragrafen reglerar vem som får föra talan om utdömande av vite. Den motsvarar 15 § sjunde stycket i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 221 och prop. 2015/16:57 s. 327).

Skadestånd

7 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör företagsnamnsintrång ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av näringskännetecknet samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört. När storleken på ersättningen för ytterligare skada bestäms ska hänsyn särskilt tas till

1. utebliven vinst,
2. vinst som den som har begått intrånget har gjort,
3. skada på näringskännetecknets anseende,
4. ideell skada, och
5. rättighetshavarens intresse av att intrång inte begås.

Den som utan uppsåt eller oaktsamhet gör företagsnamnsintrång ska betala ersättning för utnyttjandet av näringskännetecknet i den utsträckning det är skäligt.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ersättning vid intrång i rätten till ett näringskännetecken. Den motsvarar 19 § första och andra styckena i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 225 och 226, prop. 1993/94:122 s. 85 samt prop. 2008/09:67 s. 303).

I 8 § 3 finns en bestämmelse om begränsning av skadeståndsskyldigheten i vissa fall.

Begränsning av straffansvar, skadeståndsskyldighet och möjlighet till förverkande

8 § Om ett företagsnamnsintrång avser ett företagsnamn som är skyddat enbart på grund av registrering,

1. ska det inte dömas till ansvar enligt 1 § för det intrång som har gjorts före registreringsdagen,
2. får förverkande enligt 2 § inte avse det intrång som har gjorts före registreringsdagen, och
3. ska ersättning enligt 7 § betalas för det intrång som har skett före registreringsdagen endast om intrånget har gjorts uppsåtligen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om begränsning av straffansvar, skadeståndsskyldighet och möjlighet till förverkande. Den motsvarar 18 § tredje stycket, 18 a § tredje stycket och 19 § tredje stycket i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 225 och 226 samt prop. 2004/05:135 s. 176 och 177).

Preskription av rätten till skadestånd

9 § Rätten till ersättning för skada preskriberas om talan inte väcks inom fem år från det att skadan uppkom. Rätten till ersättning med anledning av intrång i ett företagsnamn som är skyddat enbart på grund av registrering preskriberas dock inte i något fall tidigare än ett år från registreringsdagen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om preskription. Den motsvarar 19 § fjärde stycket i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 226).

Som påpekats beträffande 8 kap. 6 § varumärkeslagen (2010:1877), som motsvarar förevarande paragraf, avser andra meningen endast ersättning på grund av intrång som har skett före registreringsdagen (prop. 2009/10:225 s. 475 och 699).

Åtgärder med egendom och hjälpmedel

10 § På yrkande av den som har lidit företagsnamnsintrång får domstolen, efter vad som är skäligt, besluta att egendom som det olovligen förekommer näringskännetecken på ska återkallas från marknaden, ändras eller förstöras eller att någon annan åtgärd ska vidtas med den. Detsamma gäller i fråga om hjälpmedel som har använts eller varit avsett att användas vid intrånget.

Sådan egendom som avses i första stycket får tas i beslag, om det skäligen kan antas att ett brott enligt 1 § har begåtts. I fråga om ett sådant beslag tillämpas reglerna om beslag i brottmål i allmänhet.

Första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

Paragrafen innehåller bestämmelser om s.k. korrigeringsåtgärder, dvs. åtgärder med egendom som det olovligen förekommer näringskännetecken på och hjälpmedel som har använts eller varit avsett att användas vid ett intrång. Den motsvarar 20 § första–tredje styckena i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 227 och 228, prop. 1993/94:122 s. 86, prop. 2008/09:67 s. 304 samt prop. 2009/10:225 s. 504).

11 § Ett beslut om åtgärd enligt 10 § första stycket får inte innebära att den som har lidit företagsnamnsintrång ska betala ersättning till den som åtgärden riktas mot.

Åtgärderna ska bekostas av svaranden om det inte finns särskilda skäl mot detta.

Ett beslut enligt 10 § ska inte meddelas, om förverkande eller någon åtgärd till förebyggande av missbruk ska beslutas enligt 2 § eller enligt brottsbalken.

Paragrafen innehåller kompletterande bestämmelser till regleringen om korrigeringsåtgärder i föregående paragraf. Den motsvarar 20 § fjärde–sjätte styckena i 1974 års firmalag (prop. 2004/05:135 s. 177 och prop. 2008/09:67 s. 304).

Spridning av information om dom

12 § I ett mål om företagsnamnsintrång får domstolen på yrkande av käranden besluta att den som har gjort eller medverkat till intrånget ska bekosta lämpliga åtgärder för att sprida information om domen i målet.

Första stycket tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

Paragrafen innehåller bestämmelser om betalningsansvar för åtgärder för spridning av information om en dom om företagsnamnsintrång. Den motsvarar 18 g § i 1974 års firmalag (prop. 2008/09:67 s. 302).

6 kap. Informationsföreläggande och intrångsundersökning

Informationsföreläggande

Grundläggande bestämmelser

1 § Om en sökande visar sannolika skäl för att någon har gjort ett företagsnamnsintrång, får domstolen vid vite besluta att någon eller några av dem som anges i andra stycket ska ge sökanden information om ursprung och distributionsnät för de varor eller tjänster som intrånget gäller (informationsföreläggande). Ett sådant beslut får meddelas på yrkande av den som har lidit intrånget. Det får meddelas bara om informationen kan antas underlätta utredningen av ett intrång som avser varorna eller tjänsterna.

Ett informationsföreläggande får riktas mot den som

1. har gjort eller medverkat till intrånget,
2. i kommersiell skala har förfogat över en vara som intrånget gäller,
3. i kommersiell skala har använt en tjänst som intrånget gäller,
4. i kommersiell skala har tillhandahållit en elektronisk kommunikationstjänst eller en annan tjänst som har använts vid intrånget, eller
5. har identifierats av någon som anges i 2–4 såsom delaktig i tillverkningen eller distributionen av en vara eller tillhandahållandet av en tjänst som intrånget gäller.

Information om varors eller tjänsters ursprung och distributionsnät kan särskilt avse

1. namn på och adress till producenter, distributörer, leverantörer och andra som har innehaft varorna eller tillhandahållit tjänsterna,
2. namn på och adress till avsedda grossister och detaljister, och
3. uppgifter om hur mycket som har producerats, levererats, mottagits eller beställts och om vilket pris som har bestämts för varorna eller tjänsterna.

Första–tredje styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

Paragrafen innehåller tillsammans med 2 § de grundläggande bestämmelserna om informationsföreläggande. Den motsvarar 18 b § i 1974 års firmalag (prop. 2008/09:67 s. 301).

2 § Ett informationsföreläggande får meddelas endast om skälen för åtgärden uppväger den olägenhet eller det men i övrigt som åtgärden innebär för den som drabbas av den eller för något annat motstående intresse.

Skyldigheten att lämna information enligt 1 § omfattar inte uppgifter vars yppande skulle röja att uppgiftslämnaren eller någon till honom eller henne närstående som avses i 36 kap. 3 § rättegångsbalken har begått en brottslig gärning.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) finns bestämmelser som begränsar hur mottagna personuppgifter får behandlas.

Paragrafen innehåller bestämmelser som begränsar möjligheterna för domstolen att meddela ett informationsföreläggande. Den motsvarar

18 c § i 1974 års firmalag (prop. 2008/09:67 s. 301 och prop. 2017/18:111 s. 58).

Handläggningen av frågor om informationsföreläggande

3 § Om ett yrkande om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska de bestämmelser om rättegång som gäller för det målet tillämpas. Ett beslut om informationsföreläggande får överklagas särskilt.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i första stycket, ska lagen (1996:242) om domstolsärenden tillämpas. Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader.

En talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om föreläggandet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om handläggningen av frågor om informationsföreläggande. Den motsvarar 18 d § i 1974 års firmalag (prop. 2008/09:67 s. 302 och prop. 2015/16:57 s. 329).

Rätt till ersättning

4 § Den som på grund av 1 § andra stycket 2–5 har förelagts att enligt första stycket samma paragraf lämna information, har rätt till skäligen ersättning för kostnader och besvär. Ersättningen ska betalas av den som har framställt yrkandet om informationsföreläggande.

Paragrafen innehåller regler om ersättning för kostnader och besvär i samband med tillhandahållande av information. Den motsvarar 18 e § första stycket i 1974 års firmalag (prop. 2008/09:67 s. 302).

Underrättelseskyldighet i vissa fall

5 § Den som tillhandahåller en elektronisk kommunikationstjänst och som till följd av ett informationsföreläggande har lämnat ut information som avses i 6 kap. 20 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation, ska sända en skriftlig underrättelse om detta till den som uppgifterna gäller tidigast efter en månad och senast tre månader från det att informationen lämnades ut. Kostnaden för underrättelsen ersätts enligt 4 §.

Paragrafen innehåller regler om underrättelseskyldighet i vissa fall. Den motsvarar 18 e § andra stycket i 1974 års firmalag (prop. 2008/09:67 s. 302).

Intrångsundersökning

Grundläggande bestämmelser

6 § Om det skäligen kan antas att någon har gjort eller medverkat till ett företagsnamnsintrång, får domstolen för att bevisning ska kunna säkras om intrånget besluta att en undersökning får göras hos denne för att söka efter föremål eller handlingar som kan antas ha betydelse för en utredning om intrånget (intrångsundersökning). Ett sådant beslut får meddelas på yrkande av den som har lidit intrånget. Om en rättegång inte är inledd, ska yrkandet framställas skriftligen.

Första stycket tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

Paragrafen innehåller tillsammans med 7 § de grundläggande bestämmelserna om intrångsundersökning. Den motsvarar 20 a § första och tredje styckena samt 20 b § första stycket i 1974 års firmalag (prop. 1998/99:11 s. 96 och prop. 2008/09:67 s. 304).

7 § Ett beslut om intrångsundersökning får meddelas endast om skälen för åtgärden uppväger den olägenhet eller det men i övrigt som åtgärden innebär för den som drabbas av den eller för något annat motstående intresse.

Paragrafen innehåller en bestämmelse som begränsar möjligheten för domstolen att meddela ett beslut om intrångsundersökning. Den motsvarar 20 a § andra stycket i 1974 års firmalag (prop. 1998/99:11 s. 96 och prop. 2008/09:67 s. 304).

Handläggningen av frågor om intrångsundersökning

8 § Innan ett beslut om intrångsundersökning meddelas ska motparten ha fått tillfälle att yttra sig. Domstolen får dock omedelbart meddela ett beslut som gäller till dess att annat har beslutats, om ett dröjsmål skulle medföra risk för att föremål eller handlingar som har betydelse för utredningen om intrånget skaffas undan, förstörs eller förvanskas.

I övrigt ska en fråga om intrångsundersökning som uppkommer då en rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan har uppkommit under en rättegång.

Paragrafen innehåller regler om handläggningen av en fråga om intrångsundersökning. Den motsvarar 20 b § andra och tredje styckena i 1974 års firmalag (prop. 1998/99:11 s. 96).

Ställande av säkerhet

9 § Ett beslut om intrångsundersökning får meddelas endast om sökanden ställer säkerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas motparten. Om sökanden inte kan ställa säkerhet, får domstolen befria honom eller henne från detta.

Bestämmelserna i 2 kap. 25 § utsökningsbalken ska tillämpas i fråga om vilken säkerhet som ska ställas. Säkerheten ska prövas av domstolen, om den inte har godkänts av motparten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ställande av säkerhet vid intrångsundersökning. Den motsvarar 20 c § första stycket i 1974 års firmalag (prop. 1998/99:11 s. 96).

Beslut om intrångsundersökning

10 § Ett beslut om intrångsundersökning ska innehålla uppgifter om

1. vilket ändamål undersökningen ska ha,
2. vilka föremål och handlingar som det får sökas efter, och
3. vilka utrymmen som får genomsökas.

Om det behövs, ska domstolen även besluta om andra villkor för verkställandet.

Paragrafen anger vilka villkor domstolen ska ställa upp för verkställandet av en intrångsundersökning. Den motsvarar 20 d § i 1974 års firmalag (prop. 1998/99:11 s. 96).

Överklagande av beslut

11 § I fråga om överklagande av domstolens beslut om inråningsundersökning och i fråga om handläggningen i högre domstol gäller vad som föreskrivs i rättegångsbalken om överklagande av beslut enligt 15 kap. rättegångsbalken.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande. Den motsvarar 20 c § andra stycket i 1974 års firmalag (prop. 1998/99:11 s. 96).

Verkställighet av ett beslut om inråningsundersökning

12 § Ett beslut om inråningsundersökning gäller omedelbart. Om ansökan om verkställighet inte har gjorts inom en månad från beslutet, upphör det att gälla.

Paragrafen innehåller bestämmelser om från vilken tidpunkt ett beslut om inråningsundersökning gäller samt om tidsfrist för ansökan om verkställighet och vad som händer om fristen inte följs. Den motsvarar 20 e § första stycket i 1974 års firmalag (prop. 1998/99:11 s. 96).

13 § Ett beslut om inråningsundersökning verkställs av Kronofogdemyndigheten enligt de villkor som domstolen har beslutat och med tillämpning av 1–3 kap., 17 kap. 1–5 §§ och 18 kap. utsköningsbalken. Sökandens motpart ska underrättas om verkställigheten endast om beslutet om inråningsundersökning har tillkommit efter det att motparten hörts. Myndigheten har rätt att ta fotografier och göra film- och ljudupptagningar av sådana föremål som den får söka efter. Myndigheten har också rätt att ta kopior av och göra utdrag ur sådana handlingar som den får söka efter.

En inråningsundersökning får inte omfatta en skriftlig handling som avses i 27 kap. 2 § rättegångsbalken.

Paragrafen innehåller bestämmelser om verkställighet av ett beslut om inråningsundersökning. Den motsvarar 20 f § i 1974 års firmalag (prop. 1998/99:11 s. 96).

Juridiskt biträde och rätt att närvara vid inråningsundersökningen

14 § När ett beslut om inråningsundersökning ska verkställas, har motparten rätt att tillkalla ett juridiskt biträde. Verkställigheten får inte påbörjas innan biträdet har inställt sig. Detta gäller dock inte om

1. undersökningen däri genom onödigt fördröjs, eller
2. det finns en risk att ändamålet med åtgärden annars inte uppnås.

Vid verkställigheten får Kronofogdemyndigheten vid behov anlita en sakkunnig som biträde.

Myndigheten får tillåta att sökanden eller ett ombud för sökanden är närvarande vid undersökningen för att kunna lämna upplysningar. Om ett sådant tillstånd ges, ska myndigheten se till att sökanden eller ombudet inte i större utsträckning än som kan motiveras av verkställigheten får kännedom om förhållanden som kommer fram.

Paragrafen innehåller regler som rör juridiskt biträde och vilka som får närvara vid en inråningsundersökning. Den motsvarar 20 g § i 1974 års firmalag (prop. 1998/99:11 s. 96).

Återgång av en åtgärd vid intrångsundersökning

15 § Om sökanden inte inom en månad från det att verkställigheten avslutats väcker talan eller på något annat sätt inleder ett förfarande om saken, ska en åtgärd som vidtagits vid verkställigheten av intrångsundersökningen omedelbart gå åter, i den utsträckning det är möjligt. Detsamma gäller om ett beslut om intrångsundersökning upphävs sedan verkställighet genomförts.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att en åtgärd som har företagits vid en intrångsundersökning i vissa fall ska gå åter. Den motsvarar 20 e § andra stycket i 1974 års firmalag (prop. 1998/99:11 s. 96).

Hantering av material från intrångsundersökningen

16 § Kronofogdemyndigheten ska förteckna fotografier och film- och ljudupptagningar av föremål samt kopior av och utdrag ur handlingar från intrångsundersökningen. Materialet ska hållas tillgängligt för sökanden och motparten.

Paragrafen reglerar hur Kronofogdemyndigheten ska hantera material från en intrångsundersökning. Den motsvarar 20 h § i 1974 års firmalag (prop. 1998/99:11 s. 96).

7 kap. Övriga bestämmelser

Behörig domstol

1 § Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål och ärenden enligt denna lag om de inte ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller intrångsundersökning.

Paragrafen innehåller bestämmelser om behörig domstol i mål och ärenden enligt lagen. Den motsvarar 24 § i 1974 års firmalag (prop. 2015/16:57 s. 329 och 330).

Underrättelse om dom

2 § Domstolen ska underrätta registreringsmyndigheten om en dom som gäller

1. hävning av en registrering av ett företagsnamn, eller
2. intrång i ett registrerat företagsnamn.

Domstolen ska även underrätta registreringsmyndigheten om en dom i ett mål där det förts en fastställsetalan avseende ett registrerat företagsnamn.

Paragrafen reglerar i vilka fall domstolen ska underrätta registreringsmyndigheten om domar i mål som rör registrerade företagsnamn. Den motsvarar 25 § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 505).

Invändning om ogiltighet

3 § Om det förs en talan om intrång i ett registrerat företagsnamn och den som talan förs mot gör gällande att registreringen är ogiltig, får frågan om ogiltighet prövas endast sedan en talan om hävning har väckts. Domstolen får förelägga den som gör gällande att registreringen är ogiltig att inom en viss tid väcka en sådan

talans. Utan att en talan om hävning har väckts får dock frågan om ogiltighet prövas i ett brottmål och i ett fall som avses i 4 §.

Första stycket ska också tillämpas om det i ett mål som gäller fastställsetalan avseende ett registrerat företagsnamn görs gällande att registreringen är ogiltig.

Paragrafen innehåller föreskrifter om förfarandet när den mot vilken talan förs i ett mål om intrång eller fastställelse avseende ett registrerat företagsnamn gör gällande att registreringen är ogiltig. Den motsvarar i huvudsak 22 § i 1974 års firmalag (prop. 2009/10:225 s. 504). Övervägandena finns i avsnitt 12.2.

Enligt *första stycket* kan en fråga om huruvida en registrering av ett företagsnamn är ogiltig (dvs. att det finns grund för att häva registreringen) som huvudregel inte prövas i ett mål som gäller intrång i ett företagsnamn endast på grund av att svaranden gör en invändning om det. I förhållande till motsvarande bestämmelser i 1974 års firmalag anges det dock att frågan får prövas utan att en talan om hävning har väckts i ett brottmål och i ett fall som avses i 4 §. Utan att väcka talan om det kan en tilltalad alltså till sitt försvar invända att det finns grund för att häva registreringen av företagsnamnet. Utan att väcka talan kan också den mot vilken talan förs i ett tvistemål få en invändning om att det registrerade företagsnamnet inte har använts i den utsträckning som anges i 4 § prövad.

Särskilda förutsättningar för att bifalla en talan som avser intrång

4 § Om det förs en talan om intrång i ett registrerat företagsnamn, och det vid tidpunkten för talans väckande hade gått mer än fem år sedan frågan om registrering av företagsnamnet blev slutligt avgjord, får talan bifallas endast om företagsnamnet har tagits i verkligt bruk

1. på det sätt som avses i 3 kap. 3 § för den verksamhet som ligger till grund för talan, och

2. inom de fem senaste åren före talans väckande.

Om en talan enligt första stycket avser intrång genom användning av ett yngre registrerat företagsnamn och det vid ansökan om registrering av det yngre företagsnamnet hade gått minst fem år sedan frågan om registrering av det äldre företagsnamnet blev slutligt avgjord, ska det äldre företagsnamnet dessutom ha tagits i verkligt bruk inom de fem senaste åren före ansökan om registrering av det yngre företagsnamnet.

Om det äldre företagsnamnet inte har använts i den utsträckning som anges i första och andra styckena, får talan ändå bifallas om det finns giltiga skäl till att det inte har använts i den utsträckningen.

Första–tredje styckena ska också tillämpas när det förs en fastställsetalan om att ett visst förfarande utgör intrång i ett registrerat företagsnamn.

Paragrafen innehåller föreskrifter om särskilda förutsättningar för att en talan i ett mål om intrång eller fastställelse avseende ett registrerat företagsnamn ska kunna bifallas. Den saknar motsvarighet i 1974 års firmalag. Övervägandena finns i avsnitt 12.2.

Bestämmelserna utformas på samma sätt som motsvarande bestämmelser i 10 kap. 6 § varumärkeslagen (2010:1877), se närmare kommentaren till den paragrafen.

Angående när en ansökan om registrering av ett företagsnamn anses gjord, se kommentaren till 3 kap. 2 §.

Förbud att döma till ansvar

5 § Om en registrering av ett företagsnamn har hävts med stöd av 3 kap. 1 § första stycket, får domstolen inte döma till ansvar enligt 5 kap. 1 § eller besluta om ersättning eller annan åtgärd enligt 5 eller 6 kap. Om en registrering har hävts med stöd av 3 kap. 1 § andra stycket eller 3 §, får domstolen inte döma till ansvar enligt 5 kap. 1 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förbud mot att döma till ansvar m.m. för intrång när en registrering har hävts. Den motsvarar delvis 21 § i 1974 års firmalag. Övervägandena finns i avsnitt 12.2.

Bestämmelserna utformas på samma sätt som motsvarande bestämmelser i 10 kap. 8 § varumärkeslagen (2010:1877), se närmare kommentaren till den paragrafen.

Behandling av personuppgifter

6 § Utöver det som anges i 3 kap. 8 och 9 §§ lagen (2018:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning får personuppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott enligt 5 kap. 1 § behandlas om detta är nödvändigt för att ett rättsligt anspråk ska kunna fastställas, göras gällande eller försvaras.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om behandling av personuppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott. Den motsvarar 18 f § i 1974 års firmalag (prop. 2008/09:67 s. 302 och prop. 2017/18:111 s. 58).

Firmateckning

7 § Firmateckning görs genom ett tydligt angivande av det fullständiga företagsnamnet och underskrift med namn av firmatecknare. Vid firmateckning för en sådan del av verksamheten som drivs under ett särskilt företagsnamn, ska även företagsnamnet för hela verksamheten anges.

Under likvidation eller konkurs ska firmateckning göras med ett tillägg som anger det ändrade förhållandet.

I fråga om firmateckning gäller i övrigt vad som är särskilt föreskrivet i andra författningar.

I paragrafen finns bestämmelser om firmateckning. Den motsvarar 26 § i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 231 och 232).

Företagsnamn som fastställs i särskild ordning

8 § En myndighet eller en annan inrättning eller sammanslutning för vilken regeringen har fastställt ett företagsnamn har ensamrätt till detta som om företagsnamnet hade blivit registrerat enligt denna lag.

Paragrafen handlar om rätten till ett företagsnamn för myndigheter och andra inrättningar och sammanslutningar som bedriver näringsverksamhet och för vilka regeringen har fastställt ett företagsnamn. Den motsvarar delvis 27 § i 1974 års firmalag (prop. 1974:4 s. 232).

Ändringarna i förhållande till 27 § i 1974 års firmalag innebär att det inte föreskrivs något företagsnamnsrättsligt skydd för Sveriges riksbank

eller Svenska skeppshypotekskassan, vars företagsnamn har fastställts av riksdagen.

Sveriges riksbank och Svenska skeppshypotekskassan, liksom andra inrättningar eller sammanslutningar som har fått ensamrätt till sitt företagsnamn (sin firma) med stöd av 27 § 1974 års firmalag, har dock även fortsättningsvis ensamrätt till företagsnamnet, se punkten 6 i övergångsbestämmelserna.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
2. Genom lagen upphävs firmalagen (1974:156).
3. Den upphävda lagen gäller dock fortfarande
  - a) för åtgärder som har vidtagits eller rättigheter som har förvärvats före ikraftträdandet, och
  - b) i fråga om bestämmelserna om behörig domstol och handläggning i domstol, för mål och ärenden som har inletts i allmän domstol före den 1 september 2016.
4. Den nya lagen tillämpas även på näringskännetecken som har inarbetats, firmor som har registrerats och firmaregistreringar som har sökts före ikraftträdandet, om inte annat följer av 3.
5. Nationella och internationella varumärken som genom registrering har beviljats skydd i Sverige enligt äldre föreskrifter ska anses utgöra sådana varumärken som avses i 2 kap. 4 § 1.
6. Sveriges riksbank och Svenska Skeppshypotekskassan samt annan inrättning eller sammanslutning som har fått ensamrätt till sin firma enligt 27 § firmalagen ska fortfarande ha ensamrätt till firman som om den hade blivit registrerad som ett företagsnamn enligt denna lag.

Övervägandena finns i avsnitt 15.

Enligt *punkt 1* ska lagen om företagsnamn träda i kraft den 1 januari 2019. Då upphör enligt *punkt 2* 1974 års firmalag att gälla.

Det som i 1974 års firmalag kallas för firma benämns i den nya lagen i stället som företagsnamn, se kommentaren till 1 kap. 1 §. En firma enligt 1974 års lag är alltså detsamma som ett företagsnamn när den nya lagen tillämpas. Ändringen är bara terminologisk och föranleder inte någon särskild övergångsbestämmelse.

I *punkt 3 a* finns en bestämmelse som skyddar tredje mans intressen när det gäller förfoganden som har gjorts innan de nya reglerna träder i kraft. Den upphävda lagen tillämpas på åtgärder som har vidtagits före ikraftträdandet. I den mån den nya lagen ger en starkare ensamrätt kan de nya reglerna inte tillämpas för att angripa en åtgärd som har vidtagits före ikraftträdandet. De nya reglerna tillämpas inte heller i fråga om rättigheter som har förvärvats före ikraftträdandet. Den nya lagen griper således inte in i rådande avtalsförhållanden.

Enligt *punkt 3 b* ska bestämmelserna om behörig domstol och handläggning i domstol i 1974 års firmalag fortfarande gälla för vissa mål och ärenden. Patent- och marknadsdomstolarna inrättades den 1 september 2016. Patent- och marknadsdomstolen är sedan dess exklusivt behörig att som första domstol handlägga samtliga mål och ärenden enligt 1974 års firmalag med undantag för arbetstvister som ska handläggas enligt lagen om rättegången i arbetstvister (24 § i 1974 års firmalag som motsvaras av 7 kap. 1 § i den nya lagen om företagsnamn). Mål och

ärenden enligt 1974 års firmalag som hade inletts i Stockholms tingsrätt eller Svea hovrätt före den 1 september 2016 överlämnades till Patent- och marknadsdomstolen respektive Patent- och marknadsöverdomstolen och handläggs enligt de nya regler som trädde i kraft när de nya domstolarna inrättades. Övriga mål och ärenden som hade inletts i någon annan allmän domstol än Stockholms tingsrätt eller Svea hovrätt före ikraftträdandet lämnades inte över till någon av de nya domstolarna och handläggs i stället enligt äldre bestämmelser (punkten 3 i övergångsbestämmelserna till de ändringar i firmalagen som gjordes genom SFS 2016:197 samt prop. 2015/16:57 s. 276 och 280). Förevarande övergångsbestämmelse innebär att den övergångsordningen gäller även i fortsättningen.

I *punkt 4* anges att den nya lagen tillämpas även på näringskännetecken som har inarbetats och firmor som har registrerats före ikraftträdandet. Detta överensstämmer med den inom immaterialrätten allmänna principen att nya regler tillämpas även på äldre rättigheter. Den nya lagen tillämpas också på firmaregistreringar som har sökts före ikraftträdandet. Det innebär att redan ingivna registreringsansökningar som inte har avgjorts vid lagens ikraftträdande ska handläggas enligt de nya bestämmelserna. Undantag från dessa regler finns i punkten 3.

Av 2 kap. 4 § 1 följer att ett äldre varumärke som är registrerat enligt 2 kap. varumärkeslagen (2010:1877) eller en internationell varumärkesregistrering som gäller i Sverige kan utgöra ett relativt hinder mot registrering av ett företagsnamn. Registreringshinder föreligger också om det tidigare registrerade nationella eller internationella varumärket har registrerats i enlighet med äldre föreskrifter. Det följer av punkt 4 i övergångsbestämmelserna till ändringarna som gjordes i firmalagen genom SFS 2010:1889 (prop. 2009/10:225 s. 386, 387 och 390). Bestämmelsen i *punkt 5* innebär att den övergångsordningen gäller även i fortsättningen.

Också ett äldre registrerat EU-varumärke enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1001 av den 14 juni 2017 om EU-varumärken utgör hinder för registrering av ett företagsnamn (jfr 2 kap. 4 § 2). Det kan noteras att detta gäller även om varumärket registrerades vid en tidpunkt då tidigare EU-förordningar på området gällde (rådets förordning [EG] nr 207/2009 av den 26 februari 2009 om EU-varumärken eller rådets förordning [EG] nr 40/94 av den 20 december 1993 om gemenskapsvarumärken).

Enligt *punkt 6* har Sveriges riksbank och Svenska Skeppshypotekskassan samt de andra inrättningar eller sammanslutningar som har fått en firma fastställd enligt den ordning som anges i 27 § firmalagen fortfarande ensamrätt till firman som om den hade blivit registrerad som ett företagsnamn enligt den nya lagen om företagsnamn.

17.4 Förslaget till lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel

Den nya lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel innehåller bestämmelser om sanktioner vid intrång i vissa

beteckningar som är skyddade inom EU. Skyddet uppstår genom registrering av beteckningen enligt ett antal EU-förordningar eller genom de internationella avtal som EU ingår med ett tredjeland om skydd för sådana beteckningar. Lagen innehåller också en bestämmelse om behörig domstol. Övervägandena finns i avsnitt 13.

Beteckningar som skyddas enligt EU-förordningar

1 § Bestämmelserna i 8 kap. 3–8 §§, 9 kap. och 10 kap. 9 § varumärkeslagen (2010:1877) ska tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1576/89, i den ursprungliga lydelsen,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel, i den ursprungliga lydelsen,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007, i den ursprungliga lydelsen, eller

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91, i den ursprungliga lydelsen.

Paragrafen behandlar sanktioner m.m. vid intrång i vissa beteckningar som är skyddade inom EU enligt ett antal angivna EU-förordningar. Paragrafen motsvarar hittillsvarande 10 kap. 7 § varumärkeslagen (se prop. 2008/09:67 s. 284 och 285, prop. 2009/10:225 s. 485 och prop. 2015/16:32 s. 26).

Enligt de EU-förordningar som anges i paragrafen kan ursprungsbeteckningar, geografiska beteckningar, beteckningar för traditionella uttryck för vin och för garanterade traditionella specialiteter skyddas genom registrering hos Europeiska kommissionen (angående de olika beteckningarna, se författningskommentaren till 2 kap. 7 § varumärkeslagen). Förordningarna omfattar skydd av beteckningarna för vin, spritdrycker, aromatiserade viner, jordbruksprodukter och livsmedel.

När det gäller skydd för geografiska beteckningar för spritdrycker pågår för närvarande EU-förhandlingar om en ny förordning som ska ersätta förordning (EG) nr 110/2008 (se punkt 1).

Beteckningar som skyddas enligt internationella avtal

2 § Bestämmelserna i 8 kap. 3–8 §§, 9 kap. och 10 kap. 9 § varumärkeslagen (2010:1877) ska också tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av

1. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, av den 6 oktober 2010 (EUT L 127, 14.5.2011, s. 6),

2. handelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Colombia, Peru och Ecuador, å andra sidan, av den 26 juni 2012 (EUT L 354, 21.12.2012, s. 3 och EUT L 356, 24.12.2016, s. 3),

3. avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Centralamerika, å andra sidan, av den 29 juni 2012 (EUT L 346, 15.12.2012, s. 3),

4. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 161, 29.5.2014, s. 3),

5. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 260, 30.8.2014, s. 4),

6. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan, av den 27 juni 2014 (EUT L 261, 30.8.2014, s. 4), eller

7. det övergripande avtalet om ekonomi och handel (CETA) mellan Kanada, å ena sidan, och Europeiska unionen och dess medlemsstater, å andra sidan, av den 30 oktober 2016 (EUT L 11, 14.1.2017, s. 23).

Paragrafen behandlar sanktioner m.m. vid intrång i vissa beteckningar som är skyddade inom EU enligt ett antal angivna internationella avtal där bl.a. EU är part.

I de avtal som anges i paragrafen har EU åtagit sig att skydda geografiska beteckningar, och i några fall ursprungsbeteckningar, för vin, spritdrycker, aromatiserade viner, jordbruksprodukter och livsmedel. Omfattningen av skyddet framgår av respektive avtal. Vilka specifika beteckningar som skyddet gäller för framgår av bilagor till avtalen där beteckningarna finns listade. Enligt bestämmelsen ska, på samma sätt som vid intrång i rätten till en beteckning som följer av en EU-förordning enligt 1 §, varumärkeslagens bestämmelser om vitesförbud (8 kap. 3 §), skadestånd (8 kap. 4–6 §§), åtgärder som avser intrångsgörande varor (8 kap. 7 §), spridning av information om dom i mål om varumärkesintrång (8 kap. 8 §), informationsföreläggande (9 kap. 1–4 §§), intrångsundersökning (9 kap. 5–13 §§) och behandling av personuppgifter (10 kap. 9 §) tillämpas vid intrång i rätten till en beteckning som är skyddad enligt något av avtalen.

Avtalen behandlas i prop. 2013/14:20 (Republiken Korea), prop. 2013/14:166 (Colombia och Peru), prop. 2013/14:167 (Centralamerika), prop. 2013/14:249 (Ukraina), prop. 2013/14:250 (Republiken Moldavien), prop. 2013/14:251 (Georgien) och prop. 2017/18:60 (Kanada). Sedan handelsavtalet med Colombia och Peru ingicks 2012 har också Ecuador anslutit sig den 11 november 2016 (se protokollat om Ecuadors anslutning, EUT L 356, 24.12.2016, s. 3).

Avtalen med Sydkorea (Republiken Korea), Ukraina, Moldavien och Georgien har trätt i kraft fullt ut. Övriga avtal tillämpas än så länge endast provisoriskt i avvaktan på samtliga avtalsparters ratifikation och slutförandet av de övriga förfaranden som är nödvändiga. Provisorisk tillämpning av avtal som ingås av EU och dess medlemsstater gäller som utgångspunkt för de delar av avtalen som inte kräver godkännande även av de enskilda medlemsstaterna, dvs. de delar som faller under EU:s exklusiva befogenhet. I samtliga nu aktuella avtal omfattar den provisoriska tillämpningen handelsavsnitten, där bestämmelserna om skydd för ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar ingår liksom sanktionsbestämmelserna (som en del av de immaterialrättsliga avsnitten).

Behörig domstol

3 § Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål och ärenden enligt denna lag om de inte ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller intrångsundersökning enligt 9 kap. varumärkeslagen (2010:1877).

Paragrafen innehåller bestämmelser om behörig domstol.

Enligt *första stycket* är Patent- och marknadsdomstolen behörig att som första domstol handlägga samtliga mål och ärenden enligt lagen med undantag för arbetstvister. Domstolens behörighet är exklusiv – grunden för talan eller ansökan är styrande för bedömningen av om domstolen är behörig eller inte.

Av *andra stycket* framgår, i enlighet med vad som gäller enligt övriga immaterialrättsliga lagar, att domstolen är behörig att pröva en fråga om informationsföreläggande eller intrångsundersökning enligt 9 kap. varumärkeslagen även om parterna har ingått ett skiljeavtal.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
2. Lagen tillämpas även på beteckningar som har fått skydd före ikraftträdandet, om inte annat följer av 3.
3. Bestämmelserna i 2 § som avser hänvisningen till 8 kap. 4–6 och 8 §§ varumärkeslagen (2010:1877) tillämpas inte på intrång, försök till intrång eller förberedelse till intrång som skett före ikraftträdandet.

Övervägandena finns i avsnitt 15.

Enligt *punkt 1* ska lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel träda i kraft den 1 januari 2019.

Av *punkt 2* framgår den inom immaterialrätten allmänna principen att ny lagstiftning ska tillämpas också på rättigheter som har uppkommit innan den nya lagstiftningen träder i kraft. Det innebär att den nya lagen blir tillämplig också när talan gäller intrång i rätten till beteckningar som redan var skyddade inom EU vid lagens ikraftträdande enligt tillämpliga EU-förordningar eller internationella avtal.

Innehavaren av en beteckning enligt de aktuella avtalen har formellt sett en ensamrätt som gäller här i landet oberoende av den nya lagen; ensamrätten gäller direkt på grund av avtalet. Genom 2 § införs nya sanktionsbestämmelser vid intrång i rätten till sådana beteckningar. Av *punkt 3* följer att de bestämmelser i varumärkeslagen som rör skadestånd (8 kap. 4–6 §§) och spridning av information om dom i mål om intrång (8 kap. 8 §) inte tillämpas om intrånget, eller försöket eller förberedelsen, har skett före ikraftträdandet. Bestämmelserna i varumärkeslagen om åtgärder som avser intrångsgörande varor (8 kap. 7 §), informationsföreläggande (9 kap. 1–4 §§) och intrångsundersökning (9 kap. 5–13 §§) är däremot tillämpliga, även om det är fråga om intrång som har skett innan den nya lagen trätt i kraft. Också bestämmelsen om vitesförbud (8 kap. 3 §) är tillämplig vid intrång som har påbörjats före ikraftträdandet av lagen (jfr prop. 2008/09:67 s. 254).

I fråga om sådana beteckningar som skyddas enligt tillämpliga EU-förordningar är sanktionsbestämmelserna i lagen inte nya. De förs över oförändrade från 10 kap. 7 § varumärkeslagen. Bestämmelserna i 1 § i den nya lagen ska alltså tillämpas fullt ut vid intrång i sådana beteckningar, även om det rör sig om ett intrång som har begåtts före ikraftträdandet.

17.5 Förslaget till lag om ändring i mönsterskyddslagen (1970:485)

Allmänna bestämmelser

4 § Det finns hinder mot mönsterrätt, om

1. mönstret strider mot goda seder eller allmän ordning,

2. det i mönstret utan tillstånd tagits in statsvapen, statsflagga eller annat stats-
emblem, statlig kontroll- eller garantibeteckning, annan beteckning som hänsyftar
på svenska staten och därigenom ger mönstret en officiell karaktär, svenskt
kommunalt vapen eller sådan internationell beteckning som är skyddad enligt
lagen (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar
eller något som lätt kan förväxlas med vapen, flagga, emblem eller beteckning
som nu nämnts,

3. mönstret strider mot ett annat mönster som visserligen inte var allmänt
tillgängligt före den dag som anges i 2 § andra stycket men som framgår av en
ansökan om registrering i Sverige eller vid Europeiska unionens immaterialrätts-
myndighet för vilken en tidigare ansöknings- eller prioritetdag gäller, förutsatt
att detta mönster sedermera har gjorts allmänt tillgängligt,

4. mönstret utan tillstånd innehåller

a) någon annans i Sverige skyddade *företagsnamn* eller varukännetecken eller
något som kan uppfattas som ett kännetecken som i näringsverksamhet har
inarbetats i Sverige för annan,

b) någon annans porträtt *som uppenbarligen inte* syftar på någon sedan länge
avliden,

c) något som kan uppfattas som *någon annans efternamn som har särskilt
skydd eller någon annans allmänt kända konstnärnsnamn eller ett likartat namn,
om användningen av mönstret skulle medföra en nackdel för bäraren av namnet
och om namnet uppenbarligen inte* syftar på någon sedan länge avliden,

d) något som kränker *någon annans upphovsrätt till ett litterärt eller konst-
närligt verk eller någon annans rätt till en fotografisk bild som är skyddad i
Sverige.*

Paragrafen innehåller bestämmelser om hinder mot registrering av ett
mönster. Övervägandena finns i avsnitt 12.1 och 14.

Ändringen i *punkt 4 a* innebär att firma ersätts av företagsnamn.

Punkt 4 b innehåller en bestämmelse om hinder mot registrering av ett
mönster om det utan tillstånd innehåller någon annans porträtt som
uppenbarligen inte syftar på någon sedan länge avliden. Enligt hittills-
varande lydelse innehåller punkt 4 b också en bestämmelse om hinder
mot registrering om mönstret innehåller något som kan uppfattas som
annans släktnamn, konstnärnsnamn eller likartat namn, om det inte är
uppenbart att namnet syftar på någon sedan länge avliden person. Den
bestämmelsen flyttas delvis till punkt 4 c.

Enligt *punkt 4 c* kan det finnas hinder mot registrering av ett mönster som utan tillstånd innehåller något som kan uppfattas som någon annans efternamn som har särskilt skydd eller någon annans allmänt kända konstnärsnamn eller ett likartat namn. Hinder finns under förutsättning att användningen av mönstret skulle medföra en nackdel för bäraren av namnet och om namnet inte uppenbarligen syftar på någon sedan länge avliden. Bestämmelsen anpassas till motsvarande bestämmelser i 2 kap. 10 § 2 varumärkeslagen (2010:1877) och 2 kap. 6 § 1 lagen om företagsnamn (se prop. 2015/16:180 s. 138 och 140).

Enligt *punkt 4 d*, som är ny, finns det hinder mot registrering av ett mönster som utan tillstånd innehåller något som kränker någon annans upphovsrätt till ett litterärt eller konstnärligt verk eller någon annans rätt till en fotografisk bild som är skyddad i Sverige. Bestämmelsen, som enligt hittillsvarande lydelse finns i punkt 4 c, anpassas till motsvarande bestämmelser i varumärkeslagen (2 kap. 10 § 4) och lagen om företagsnamn (2 kap. 6 § 2). Ändringen innebär att det förhållandet att ett mönster innehåller något som kan uppfattas som titeln på ett litterärt eller konstnärligt verk i fall då titeln är egenartad inte längre i sig utgör hinder mot registrering av mönstret (se prop. 2009/10:225 s. 418 och 419).

Ansvar och ersättningskyldighet m.m.

36 § Den som uppsåtligen eller av oaksamhet gör mönsterintrång ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av mönstret samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört. När *storleken på ersättningen för ytterligare skada* bestäms ska hänsyn särskilt tas till

1. utebliven vinst,
2. vinst som den som har begått intrånget har gjort,
3. skada på mönstrets anseende,
4. ideell skada, och
5. mönsterhavarens intresse av att intrång inte begås.

Den som utan uppsåt eller oaksamhet gör mönsterintrång ska betala ersättning för utnyttjandet av mönstret i den *utsträckning* det är skäligt.

Rätten till ersättning för mönsterintrång preskriberas om talan inte väcks inom fem år från det skadan uppkom.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ersättning vid intrång i en mönsterrätt. Ändringarna är redaktionella. Motsvarande bestämmelser finns i 5 kap. 7 § i den föreslagna lagen om företagsnamn.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
2. De nya bestämmelserna tillämpas även på mönster som har registrerats och mönsterregistreringar som har sökts före ikraftträdandet.

Övervägandena finns i avsnitt 15.

Enligt *punkt 1* ska lagändringarna träda i kraft den 1 januari 2019.

Enligt *punkt 2* ska de nya bestämmelserna tillämpas även på mönster som har registrerats före ikraftträdandet. Detta överensstämmer med den inom immaterialrätten allmänna principen att ny lagstiftning ska tillämpas även på äldre rättigheter. Bestämmelsen innebär att de nya bestämmelserna om relativa registreringshinder (4 § 4 c och d) kan göras gällande

i ett invändningsförfarande efter ikraftträdandet, även om mönstret har registrerats före denna tidpunkt. De nya bestämmelserna ska också tillämpas på mönsterregistreringar som har sökts före ikraftträdandet. Det innebär att de nya registreringshindren kan återopas i ett invändningsförfarande efter ikraftträdandet avseende ett mönster där registrering har sökts före ikraftträdandet.

17.6 Förslaget till lag om ändring i växtförädlarrättslagen (1997:306)

4 kap. Sortbenämning

1 § En registrerad växtsort *ska* ha en sortbenämning. Denna *ska* göra det möjligt att skilja växtsorten från andra sorter.

En sortbenämning får inte godtas, om den

1. består av enbart siffror, såvida det inte är fast praxis att beteckna sorter på det sättet,

2. uppenbarligen är ägnad att vilseleda allmänheten,

3. strider mot lag eller annan författning eller mot allmän ordning eller är ägnad att väcka förgelse,

4. kan förväxlas med en sortbenämning som för en sort inom växtarten eller en näraliggande växtart införts i eller föreslagits för införande i växtsortregistret, ett motsvarande utländskt register eller en annan officiell sortlista eller som används på förökningsmaterial av en sådan sort,

5. kan förväxlas med ett varumärke, *ett företagsnamn eller ett annat namn* eller någon annan beteckning för vilken någon annan än sökanden har skydd och som skulle ha utgjort hinder mot att registrera sortbenämningen som varumärke för material av en växtsort eller för varor av liknande slag,

6. kan förväxlas med ett sådant varumärke för material av en växtsort eller för varor av liknande slag för vilket sökanden har skydd.

Regeringen får under förutsättning av ömsesidighet förordna att en sortbenämning som har registrerats eller sökts registrerad i en främmande stat *ska* registreras i Sverige trots första och andra styckena, om det inte finns synnerliga skäl mot detta.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sortbenämning. Frågan behandlas i avsnitt 12.1.

Ändringen i *andra stycket 5* innebär att firma ersätts av företagsnamn. Övriga ändringar i paragrafen är språkliga eller redaktionella.

9 kap. Ansvar och ersättningskyldighet m.m.

6 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör intrång i en växtförädlarrätt ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av växtsorten samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört. När *storleken på ersättningen för ytterligare skada* bestäms ska hänsyn särskilt tas till

1. utebliven vinst,

2. vinst som den som har begått intrånget har gjort,

3. skada på växtsortens anseende,

4. ideell skada, och

5. innehavarens intresse av att intrång inte begås.

Den som utan uppsåt eller oaksamhet gör intrång i en växtförädlarrätt ska betala ersättning för utnyttjandet av sorten i den utsträckning det är skäligt.

Talan om ersättning får endast avse skada under de fem senaste åren innan talan väcktes. Om talan inte förs inom den tiden, är rätten till ersättning förlorad.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ersättning vid intrång i en växtförädlarrätt. Ändringarna är redaktionella. Motsvarande bestämmelser finns i 5 kap. 7 § i den föreslagna lagen om företagsnamn.

17.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar

1 kap. Inledande bestämmelser

4 § Patent- och marknadsdomstolen handlägger mål och ärenden enligt det som föreskrivs i

1. lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar, patentlagen (1967:837), lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar, lagen (1978:152) om svensk domstols behörighet i vissa mål på patenträttens område m.m. och växtförädlarrättslagen (1997:306),

2. lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, mönsterskyddslagen (1970:485), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvlederprodukter, varumärkeslagen (2010:1877), lagen (2017:322) om medling i vissa upphovsrättstvister, *lagen (2018:000) om företagsnamn och lagen (2018:000) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel*,

3. konkurrenslagen (2008:579), marknadsföringslagen (2008:486), lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare, lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden, lagen (2000:1175) om talerätt för vissa utländska konsumentmyndigheter och konsumentorganisationer, försäkringsavtalslagen (2005:104), lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet, lagen (2010:510) om lufttransporter, lagen (2010:1350) om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden, lagen (2014:836) om näringsförbud, lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar, konkurrensskadelagen (2016:964) och lagen (2016:977) om kollektiv förvaltning av upphovsrätt, och

4. annan lag.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Patent- och marknadsdomstolens verksamhetsområde. Frågan behandlas i avsnitt 12.1 och 13.

Vilka mål och ärenden som ska handläggas i Patent- och marknadsdomstolen framgår av bestämmelser i olika författningar. Uppräkningen i *punkt 2* består av immaterialrättsliga författningar där det inte gäller några särskilda regler om sammansättningen i Patent- och marknadsdomstolen. I uppräknigen byts hittillsvarande hänvisning till firmalagen (1974:156) ut mot en hänvisning till lagen om företagsnamn. Uppräkningen kompletteras också med lagen om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel, enligt vilken Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål och ärenden enligt den lagen (se 3 § första stycket i den lagen).

I

(Lagstiftningsakter)

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2015/2436

av den 16 december 2015

för tillnärmning av medlemsstaternas varumärkeslagstiftning

(omarbetning)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Flera ändringar bör göras av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/95/EG ⁽³⁾. Det direktivet bör av tydlighetsskäl omarbetas.
- (2) Direktiv 2008/95/EG har harmoniserat centrala bestämmelser i materiell varumärkesrätt som vid tidpunkten för antagandet ansågs mest direkt påverka den inre marknads funktion genom att hindra den fria rörligheten för varor och friheten att tillhandahålla tjänster i unionen.
- (3) Varumärkesskyddet i medlemsstaterna samexisterar med skydd som finns tillgängligt på unionsnivå genom EU-varumärken som är av enhetlig karaktär och som gäller i hela unionen i enlighet med rådets förordning (EG) nr 207/2009 ⁽⁴⁾. Samexistensen och balansen mellan varumärkessystem på nationell nivå och unionsnivå är i själva verket en hörnsten i unionens förhållningssätt när det gäller skydd av immateriella rättigheter.
- (4) Med anledning av kommissionens meddelande av den 16 juli 2008 om en europeisk strategi för industriell äganderätt har kommissionen genomfört en omfattande utvärdering av hur varumärkessystemet i Europa fungerar som helhet, både på unionsnivå och nationell nivå och med avseende på det inbördes förhållandet mellan dessa.

⁽¹⁾ EUT C 327, 12.11.2013, s. 42.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 25 februari 2014 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets ståndpunkt vid första behandlingen av den 10 november 2015 (ännu ej offentliggjord i EUT). Europaparlamentets ståndpunkt av den 15 december 2015.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/95/EG av den 22 oktober 2008 om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar (EUT L 299, 8.11.2008, s. 25).

⁽⁴⁾ Rådets förordning (EG) nr 207/2009 av den 26 februari 2009 om gemenskapsvarumärken (EUT L 78, 24.3.2009, s. 1).

- (5) I sina slutsatser av den 25 maj 2010 om den framtida översynen av varumärkessystemet i Europeiska unionen uppmanade rådet kommissionen att lägga fram förslag till översyn av förordning (EG) nr 207/2009 och direktiv 2008/95/EG. Översynen av det direktivet bör omfatta åtgärder som gör det mer förenligt med förordning (EG) nr 207/2009, för att minska skillnaderna inom varumärkessystemet i Europa som helhet och behålla det nationella varumärkesskyddet som ett attraktivt alternativ för sökande. I detta sammanhang bör komplementariteten mellan EU:s varumärkessystem och de nationella varumärkessystemen säkerställas.
- (6) Kommissionen konstaterade i sitt meddelande av den 24 maj 2011 med titeln *En inre marknad för immateriella rättigheter* att man för att uppfylla ökade krav från berörda parter på snabbare och smidigare varumärkesregistreringssystem av högre kvalitet, som också är mer samstämmiga, användarvänliga, allmänt tillgängliga och bygger på den senaste tekniken, måste modernisera varumärkessystemet i unionen som helhet och anpassa det till internets tidsålder.
- (7) De samråd och den utvärdering som genomförts i samband med detta direktiv visar att det fortfarande, trots den tidigare partiella harmoniseringen av nationella lagar, finns områden där en ytterligare harmonisering kan få positiva konsekvenser för konkurrensen och tillväxten.
- (8) För att uppnå målet att främja och skapa en välfungerande inre marknad och göra det lättare att förvärva och skydda varumärken i unionen, till förmån för de europeiska företagens, särskilt de små och medelstora företagens, tillväxt och konkurrenskraft, är det nödvändigt att gå utöver den begränsade räckvidd för tillnärmning som uppnåddes genom direktiv 2008/95/EG och utvidga tillnärmningen till andra aspekter av den materiella rätt om varumärken som reglerar varumärken som skyddas av registrering enligt förordning (EG) nr 207/2009.
- (9) För att göra varumärkesregistreringar i hela unionen lättare att erhålla och administrera är det viktigt att tillnära inte bara bestämmelser i materiell rätt utan också förfaranderegler. Därför bör viktiga förfaranderegler på området registrering av varumärken i medlemsstaterna och i EU:s varumärkessystem anpassas till varandra. Vad gäller förfarandena enligt nationell rätt är det tillräckligt att fastställa allmänna principer, medan det står medlemsstaterna fritt att fastställa mer specifika bestämmelser.
- (10) Det är av grundläggande betydelse att säkerställa att registrerade varumärken har samma rättsliga skydd i alla medlemsstater. I linje med det omfattande skydd som beviljas EU-varumärken som är kända i unionen bör ett omfattande skydd även beviljas på nationell nivå för alla registrerade varumärken som är kända i den berörda medlemsstaten.
- (11) Detta direktiv bör inte frånta medlemsstaterna deras rätt att fortsätta skydda sådana varumärken som förvärvats genom användning, utan bör behandla dem endast med avseende på deras förhållande till sådana varumärken som förvärvats genom registrering.
- (12) För att uppnå målen för denna tillnärmning av lagstiftning krävs att villkoren för erhållande och vidmakthållande av ett registrerat varumärke i princip är identiska i alla medlemsstater.
- (13) Det är därför nödvändigt att upprätta en förteckning med exempel på tecken som kan utgöra varumärken, under förutsättning att sådana tecken kan särskilja ett företags varor eller tjänster från ett annat företags. För att uppnå målen för registreringssystemet för varumärken, det vill säga att säkerställa rättssäkerhet och god förvaltning, är det också viktigt att tecknet kan återges på ett sätt som är klart, precist, fullständigt i sig självt, lättillgängligt, tydligt, beständigt och objektivt. Ett tecken bör få återges i valfri lämplig form med användning av allmänt tillgänglig teknik, och således inte nödvändigtvis grafiskt, så länge som återgivningen ger tillräckliga garantier i detta syfte.
- (14) Dessutom bör grunderna för att vägra registrering eller för ogiltighet avseende själva varumärket, t.ex. frånvaro av särskiljande egenskaper, eller avseende konflikter mellan varumärket och äldre rättigheter anges på ett uttömmande sätt, även om vissa av grunderna anges som valfria för medlemsstaterna som därför kan bibehålla eller införa dem i sina lagstiftningar.

- (15) För att säkerställa att skyddsnivån för geografiska beteckningar genom unionslagstiftning och nationell rätt tillämpas på ett enhetligt och uttömmande sätt vid granskningen av absoluta och relativa registreringshinder i hela unionen, bör detta direktiv omfatta samma bestämmelser om geografiska beteckningar som förordning (EG) nr 207/2009. Vidare är det lämpligt att säkerställa att tillämpningsområdet för absoluta hinder utvidgas till att även omfatta skyddade traditionella uttryck för vin och garanterade traditionella specialiteter.
- (16) Det skydd som följer av det registrerade varumärket, vars funktion framför allt är att garantera att varumärket anger ursprunget, bör vara absolut när det råder identitet mellan märket och det motsvarande tecknet och varorna eller tjänsterna. Skyddet bör också gälla vid likhet mellan märket och tecknet och varorna eller tjänsterna. Det är nödvändigt att tolka begreppet likhet mot bakgrund av risken för förväxling. Grundförut-sättningen för skyddet bör vara att det finns en risk för förväxling och denna måste bedömas mot bakgrund av flera faktorer, särskilt i hur hög grad märket är känt på marknaden, den association som det använda eller registrerade märket framkallar, graden av likhet mellan märket och tecknet samt mellan de ifrågasvarande varorna eller tjänsterna. Formerna för fastslående av risk för förväxling och framför allt bevisbördan bör regleras av nationella procedurregler som inte bör beröras av detta direktiv.
- (17) För att säkerställa rättssäkerhet och full överensstämmelse med prioritetsprincipen, enligt vilken ett äldre registrerat varumärke ges företräde framför yngre registrerade varumärken, är det nödvändigt att fastställa att säkerställandet av de rättigheter som är knutna till ett varumärke inte bör påverka innehavares rättigheter som förvärvats före ansöknings- eller prioritetsdagen för varumärket. Ett sådant synsätt är förenligt med artikel 16.1 i avtalet om handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter av den 15 april 1994 (nedan kallat *Trips-avtalet*).
- (18) Det bör föreskrivas att ett intrång i ett varumärke kan fastställas bara om det har konstaterats att det varumärke eller tecken som är föremål för intrånget används i näringsverksamhet för att särskilja varor eller tjänster. Användning av tecknet för andra ändamål än för att särskilja varor eller tjänster bör omfattas av bestämmelser i nationell rätt.
- (19) Begreppet intrång i ett varumärke bör också innefatta användning av tecknet som ett firmanamn eller liknande beteckning, så länge som användningens syfte är att särskilja varor eller tjänster.
- (20) För att säkerställa rättssäkerhet och full överensstämmelse med specifik unionslagstiftning bör det föreskrivas att innehavaren av ett varumärke bör ha rätt att förbjuda tredje man att använda ett tecken i jämförande reklam, om sådan jämförande reklam strider mot Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/114/EG⁽¹⁾.
- (21) I syfte att stärka varumärkesskyddet och bekämpa varumärkesförfalskning effektivare och i linje med medlemsstaternas internationella skyldigheter inom ramen för Världshandelsorganisationen (WTO), särskilt artikel V i allmänna tull- och handelsavtalet om transiteringsfrihet och, vad gäller generiska läkemedel, den förklaring om Trips-avtalet och folkhälsa som antogs av WTO:s ministerkonferens i Doha den 14 november 2001, bör innehavaren av ett varumärke ha rätt att hindra tredje man från att i näringsverksamhet föra in varor i den medlemsstat där varumärket är registrerat utan att dessa har övergått till fri omsättning där, om dessa varor kommer från tredjeländer och utan tillstånd har försetts med ett varumärke som är identiskt eller väsentligen identiskt med det varumärke som registrerats för sådana varor.
- (22) Därför bör det vara tillåtet för innehavare av varumärken att förhindra införsel av intrångsgörande varor och hänförelse av sådana till samtliga tullförfaranden, särskilt transitering, omlastning, lagring, frizoner, tillfällig förvaring, aktiv förädling eller tillfällig införsel, även då sådana varor inte är avsedda att släppas ut på marknaden i den berörda medlemsstaten. Tullmyndigheterna bör när de utför tullkontroller tillämpa de befogenheter och förfaranden som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 608/2013⁽²⁾, inklusive när det sker på begäran av rättighetsinnehavare. I synnerhet bör tullmyndigheterna utföra de relevanta kontrollerna på grundval av riskanalyskriterier.

(1) Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/114/EG av den 12 december 2006 om vilseledande och jämförande reklam (EUT L 376, 27.12.2006, s. 21).

(2) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 608/2013 av den 12 juni 2013 om tullens säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter och upphävande av rådets förordning (EG) nr 1383/2003 (EUT L 181, 29.6.2013, s. 15).

- (23) För att förena behovet av ett effektivt säkerställande av varumärkesrättigheter med behovet av att undvika hinder för det fria handelsflödet av legitima varor, bör varumärkesinnehavarens rätt upphöra om deklareraren eller innehavaren av varorna, under efterföljande förfaranden som inletts vid en domstol eller annan myndighet som har behörighet att i sak avgöra huruvida intrång har gjorts i det registrerade varumärket, kan bevisa att innehavaren av det registrerade varumärket inte har rätt att förbjuda att varorna släpps ut på marknaden i det land som är slutdestinationen för varorna.
- (24) Artikel 28 i förordning (EU) nr 608/2013 föreskriver att en rättighetsinnehavare ska vara ansvarsskyldig för skador gentemot varuinnehavaren, bl.a. om det senare konstateras att varorna i fråga inte gör intrång i en immateriell rättighet.
- (25) Det bör vidtas lämpliga åtgärder i syfte att sörja för en smidig transitering av generiska läkemedel. När det gäller internationella generiska namn (INN) som är globalt erkända generiska namn på verksamma ämnen i farmaceutiska preparat, är det mycket viktigt att beakta de befintliga begränsningarna av varumärkets rättsverkningar. Därför bör innehavaren av ett varumärke inte ha rätt att hindra tredje man från att föra in varor till en medlemsstat där varumärket är registrerat utan att de övergår till fri omsättning där, på grundval av likheter mellan det internationella generiska namnet på det verksamma ämnet i ett läkemedel och varumärket.
- (26) För att göra det möjligt för innehavare av registrerade varumärken att bekämpa varumärkesförfalskning effektivare bör de ha rätt att förbjuda anbringande på varor av ett intrångsgörande varumärke och vissa förberedande akter som utförs före ett sådant anbringande.
- (27) Den ensamrätt som ett varumärke ger bör inte ge innehavaren rätt att förbjuda tredje mans användning av tecken eller upplysningar som används korrekt och således i enlighet med god affärssed. För att skapa lika villkor för firmanamn och varumärken mot bakgrund av att firmanamn regelmässigt ges obegränsat skydd mot yngre varumärken bör sådan användning endast anses inbegripa användningen av tredje mans personnamn. Även användning i allmänhet av tecken eller upplysningar som är beskrivande eller som saknar särskiljningsförmåga bör tillåtas. Vidare bör innehavaren inte ha rätt att hindra korrekt och ärlig användning av varumärket för att identifiera eller hänvisa till varorna och tjänsterna som innehavarens varor och tjänster. Tredje mans användning av ett varumärke i syfte att uppmärksamma konsumenterna på återförsäljning av äkta varor som ursprungligen sålts av eller med tillstånd från innehavaren av varumärket i unionen bör anses vara korrekt så länge den samtidigt överensstämmer med god affärssed. Tredje mans användning av ett varumärke för konstnärliga ändamål bör anses vara korrekt så länge den samtidigt överensstämmer med god affärssed. Dessutom bör detta direktiv tillämpas på ett sätt som säkerställer full respekt för grundläggande fri- och rättigheter, särskilt yttrandefriheten.
- (28) Det följer av principen om fri rörlighet för varor att innehavaren av ett varumärke inte bör ha rätt att förbjuda att tredje man använder det med avseende på varor som har satts i omlopp inom unionen med detta varumärke, antingen av innehavaren själv eller med dennes medgivande, om innehavaren inte har legitima skäl att motsätta sig fortsatt marknadsföring av varorna.
- (29) Av hänsyn till rättssäkerheten, men utan att skada de intressen som innehavaren av ett äldre märke har, är det viktigt att föreskriva att denne inte längre får begära ogiltighetsförklaring eller motsätta sig användningen av ett varumärke som är yngre än hans eget varumärke och som han i vetskap därom har tillåtit användning av under en längre tid, om inte ansökan om registrering av det yngre varumärket gjorts i ond tro.
- (30) För att säkerställa rättssäkerhet och skydda lagligen förvärvade varumärkesrättigheter är det lämpligt och nödvändigt att föreskriva, utan att det påverkar principen att det yngre varumärket inte kan göras gällande gentemot det äldre varumärket, att innehavare av äldre varumärken inte bör ha rätt att få avslag eller ogiltighetsförklaring eller att motsätta sig användningen av ett yngre varumärke när det yngre varumärket förvärvades vid en tidpunkt då det äldre varumärket skulle ha kunnat förklaras ogiltigt eller återkallas, t.ex. därför att de ännu inte hade förvärvat särskiljningsförmåga genom användning, eller om det äldre varumärket inte kunde säkerställas gentemot det yngre varumärket eftersom de nödvändiga villkoren inte var tillämpliga, till exempel om det äldre varumärket ännu inte blivit känt.

- (31) Varumärken fyller sitt syfte att särskilja varor eller tjänster och ger konsumenterna möjlighet att träffa väl underbyggda val endast om de faktiskt används på marknaden. Ett krav på att ett varumärke faktiskt används är också nödvändigt för att minska det totala antalet registrerade och skyddade varumärken i unionen och därmed antalet tvister dem emellan. Det är därför av vikt att kräva att registrerade varumärken faktiskt används i samband med de varor eller tjänster för vilka de är registrerade eller, om de fem år efter den dag då frågan om registrering slutligen har avgjorts inte har använts för det syftet, kan återkallas.
- (32) Följaktligen bör ett registrerat varumärke endast skyddas i den utsträckning som det faktiskt används, och ett tidigare registrerat varumärke bör inte ge dess innehavare möjlighet att motsätta sig eller ogiltigförklara ett yngre varumärke om den innehavaren inte har använt sitt varumärke i praktiken. Dessutom bör medlemsstaterna föreskriva att ett varumärke inte med framgång kan återopas i ett mål om intrång om det efter invändning från en part fastställs att varumärket kan återkallas eller, när talan väcks mot en nyare rätt, skulle ha kunnat återkallas vid den tidpunkt då den senare rättigheten förvärvades.
- (33) Det bör föreskrivas att om företrädare för ett nationellt varumärke eller ett varumärke som blivit föremål för en internationell registrering med rättsverkan i medlemsstaten i fråga har sökts för ett EU-varumärke, och det varumärke som ligger till grund för ansökan omföreträdare därefter inte har tillåtits att upphöra eller registreringen inte har förnyats, kan detta varumärkes giltighet fortfarande ifrågasättas. Sådana yrkanden bör begränsas till situationer där varumärket skulle ha kunnat förklaras ogiltigt eller återkallats när det ströks från registret.
- (34) För konsekvensens skull och för att underlätta det kommersiella utnyttjandet av varumärken i unionen, ska de regler som är tillämpliga på varumärken som förmögenhetsobjekt i lämplig utsträckning anpassas till dem som redan finns när det gäller EU-varumärken, och bör omfatta regler om överlåtelse och överföring, licenser, sakrätt och exekutiva åtgärder.
- (35) Kollektiva varumärken har visat sig vara ett användbart instrument för att främja varor eller tjänster med specifika gemensamma egenskaper. Det är därför lämpligt att nationella kollektiva varumärken omfattas av liknande regler som Europeiska unionens kollektivmärken.
- (36) För att förbättra och underlätta tillgången till varumärkesskydd och öka rättssäkerheten och den rättsliga förutsebarheten bör förfarandet för registrering av varumärken i medlemsstaterna vara effektivt och öppet och följa liknande regler som de som gäller för EU-varumärken.
- (37) För att säkerställa rättssäkerhet när det gäller omfattningen av varumärkesrättigheter och underlätta tillträdet till varumärkesskydd, bör beteckningen och klassificeringen av varor och tjänster som omfattas av en varumärkesansökan följa samma regler i samtliga medlemsstater och anpassas till de bestämmelser som gäller för EU-varumärken. Beteckningen av varor och tjänster bör vara tillräckligt klar och precis för att behöriga myndigheter och ekonomiska aktörer ska kunna avgöra hur omfattande varumärkesskydd som sökts enbart på grundval av ansökan. Användningen av allmänna begrepp bör tolkas som att de endast inkluderar varor och tjänster som klart omfattas av en terms bokstavligen innebörd. För tydlighetens och rättssäkerhetens skull bör medlemsstaternas centrala myndigheter för industriell äganderätt och Benelux byrå för immateriell äganderätt i samarbete med varandra sträva efter att sammanställa en förteckning som återspeglar deras respektive administrativa praxis med avseende på klassificeringen av varor och tjänster.
- (38) I syfte att säkerställa ett effektivt varumärkesskydd bör medlemsstaterna tillhandahålla ett effektivt administrativt invändningsförfarande som ger åtminstone innehavaren av äldre varumärkesrättigheter och varje person som enligt tillämplig rätt är berättigad att utöva de rättigheter som följer av en skyddad ursprungsbeteckning eller geografisk beteckning rätt att invända mot registreringen av en varumärkesansökan. I syfte att erbjuda effektiva sätt att återkalla eller ogiltigförklara varumärken bör medlemsstaterna också införa ett administrativt förfarande om upphävande eller ogiltighetsförklaring inom en längre införlivandeperiod på sju år efter det att detta direktiv har trätt i kraft.

- (39) Det är önskvärt att medlemsstaternas centrala myndigheter för industriell äganderätt och Benelux byrå för immateriell äganderätt samarbetar med varandra och med Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet på alla områden för registrering och förvaltning av varumärken för att främja enhetliga metoder och verktyg, t.ex. genom att skapa och uppdatera gemensamma eller sammankopplade databaser och portaler för samråd och sökandamål. Vidare bör medlemsstaterna se till att deras myndigheter samarbetar med varandra och med Europeiska unionens byrå för immateriella rättigheter på övriga områden inom deras verksamhet som är relevanta för skyddet av varumärken i unionen.
- (40) Detta direktiv bör inte utesluta att varumärken underkastas andra rättsliga bestämmelser än de varumärkesrättsliga bestämmelser som finns i medlemsstaterna, t.ex. bestämmelser om illojal konkurrens, skadeståndsansvar eller konsumentskydd.
- (41) Medlemsstaterna är bundna av Pariskonventionen för industriellt rättsskydd (nedan kallad *Pariskonventionen*) och Trips-avtalet. Det är nödvändigt att detta direktiv helt överensstämmer med bestämmelserna i den konventionen och det avtalet. De av medlemsstaternas skyldigheter som är en följd av konventionen och avtalet bör inte beröras av detta direktiv. Där så är lämpligt bör artikel 351 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt tillämpas.
- (42) Eftersom målen för detta direktiv, nämligen att främja och skapa en välfungerande inre marknad och underlätta registrering, hantering och skydd av varumärken i unionen till förmån för tillväxt och konkurrenskraft, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av dess omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (43) Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG ⁽¹⁾ reglerar medlemsstaternas behandling av personuppgifter i samband med detta direktiv.
- (44) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 28.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 ⁽²⁾ och avgav ett yttrande den 11 juli 2013.
- (45) Skyldigheten att införliva detta direktiv med nationell rätt bör endast gälla de bestämmelser som utgör en innehållsmässig ändring i förhållande till det tidigare direktivet. Skyldigheten att införliva de oförändrade bestämmelserna följer av det tidigare direktivet.
- (46) Detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas skyldigheter enligt direktiv 2008/95/EG vad gäller den tidsfrist för införlivande av rådets direktiv 89/104/EEG ⁽³⁾ med nationell rätt som anges i del B i bilaga I till direktiv 2008/95/EG.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL 1

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Tillämpningsområde

Detta direktiv är tillämpligt på varumärken avseende varor eller tjänster vilka i en medlemsstat är föremål för registrering eller ansökan om registrering som individuellt varumärke, garanti- eller kontrollmärke eller kollektivmärke, eller vilka är föremål för registrering eller ansökan om registrering hos Benelux byrå för immateriell äganderätt eller föremål för en internationell registrering med rättsverkan i en medlemsstat.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 23.11.1995, s. 31).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1).

⁽³⁾ Rådets första direktiv 89/104/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar (EGT L 40, 11.2.1989, s. 1).

*Artikel 2***Definitioner**

I detta direktiv avses med

- a) *myndighet*: den centrala myndigheten för industriell äganderätt i en medlemsstat eller Benelux byrå för immateriell äganderätt som anförtrotts ansvaret för registrering av varumärken,
- b) *register*: det register över varumärken som förs av en myndighet.

KAPITEL 2

MATERIELLA BESTÄMMELSER OM VARUMÄRKEN

AVSNITT 1

Tecken som kan utgöra ett varumärke*Artikel 3***Tecken som kan utgöra ett varumärke**

Ett varumärke kan utgöras av alla tecken, särskilt ord, inbegripet personnamn, eller figurer, bokstäver, siffror, färger, formen på en vara eller dess förpackning eller ljud, förutsatt att tecknen i fråga kan

- a) särskilja ett företags varor eller tjänster från andra företags, och
- b) återges i registret på ett sätt som gör det möjligt för de behöriga myndigheterna och allmänheten att klart och tydligt avgöra föremålet för det skydd som beviljats innehavaren.

AVSNITT 2

Registreringshinder eller ogiltighetsgrunder*Artikel 4***Absoluta registreringshinder eller ogiltighetsgrunder**

1. Följande tecken och varumärken får inte registreras och om registrering har skett ska de kunna ogiltigförklaras:
  - a) Tecken som inte kan utgöra ett varumärke.
  - b) Varumärken som saknar särskiljningsförmåga.
  - c) Varumärken som endast består av tecken eller upplysningar vilka i handeln visar varornas eller tjänsternas art, kvalitet, kvantitet, avsedda användning, värde, geografiska ursprung, tiden för framställande eller utförande eller andra egenskaper.
  - d) Varumärken som består av endast tecken eller upplysningar vilka i det dagliga språkbruket eller enligt branschens vedertagna handelsbruk kommit att bli en sedvanlig beteckning för varan eller tjänsten.
  - e) Tecken som endast består av
    - i) en form eller annan egenskap som följer av varans art,
    - ii) en varas form eller en annan egenskap hos varan som krävs för att uppnå ett tekniskt resultat,
    - iii) en varas form eller en annan egenskap som ger varan ett betydande värde.
  - f) Varumärken som strider mot allmän ordning eller mot allmän moral.
  - g) Varumärken som är ägnade att vilseleda allmänheten t.ex. med avseende på varans eller tjänstens art, kvalitet eller geografiska ursprung.

- h) Varumärken som inte har godkänts av behöriga myndigheter och som ska vägras registrering eller ogiltigförklaras i enlighet med artikel 6 ter i Pariskonventionen.
  - i) Varumärken som är undantagna från registrering i enlighet med unionslagstiftningen eller den berörda medlemsstatens nationella rätt eller internationella överenskommelser som unionen eller den berörda medlemsstaten är part i, som ger skydd för ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar.
  - j) Varumärken som är undantagna från registrering i enlighet med unionslagstiftningen eller internationella överenskommelser som unionen är part i, som ger skydd för traditionella uttryck för vin.
  - k) Varumärken som är undantagna från registrering i enlighet med unionslagstiftningen eller internationella överenskommelser som unionen är part i, som ger skydd för garanterade traditionella specialiteter.
  - l) Varumärken vilka består av eller i sina väsentliga beståndsdelar återger en äldre växtsortsbenämning som registrerats i enlighet med unionslagstiftningen eller den berörda medlemsstatens nationella rätt eller internationella överenskommelser som unionen eller den berörda medlemsstaten är part i, som ger skydd för växtförädlarrätt och vilka avser växtsorter av samma art eller en närbesläktad art.
2. Ett varumärke ska kunna förklaras ogiltigt om den sökande gjorde sin ansökan om registrering av varumärket i ond tro. Varje medlemsstat får också föreskriva att ett sådant varumärke inte ska registreras.
3. En medlemsstat får bestämma att ett varumärke inte ska registreras eller, om det redan är registrerat, att det ska kunna förklaras ogiltigt i följande fall:
- a) Om användningen av varumärket kan förbjudas med stöd av andra lagbestämmelser än medlemsstatens eller unionens varumärkesrätt.
  - b) Om varumärket innehåller ett tecken av högt symbolvärde, särskilt en religiös symbol.
  - c) Om varumärket innehåller andra tecken, emblem eller vapen än de som nämns i artikel 6 ter i Pariskonventionen, och som är av allmänt intresse, under förutsättning att vederbörande myndigheter inte gett tillstånd till dess registrering i enlighet med medlemsstatens rätt.
4. Ett varumärke ska inte vägras registrering med stöd av punkt 1 b, c eller d, om det före dagen för registreringsansökan, och som en följd av den användning som har gjorts av det, har förvärvat särskiljningsförmåga. Ett varumärke ska av samma skäl inte ogiltigförklaras om det före dagen för ansökan om ogiltigförklaring, och som en följd av den användning som har gjorts av det, har förvärvat särskiljningsförmåga.
5. En medlemsstat får besluta att punkt 4 ska gälla även då särskiljningsförmågan har förvärvats efter dagen för ansökan om registrering men före dagen för registreringen.

Artikel 5

Relativa registreringshinder eller ogiltighetsgrunder

1. Ett varumärke ska inte registreras eller ska, om det är registrerat, kunna ogiltigförklaras om
  - a) det är identiskt med ett äldre varumärke och de varor eller tjänster som varumärket har ansökts eller registrerats för är identiska med de varor eller tjänster för vilka det äldre varumärket är skyddat,
  - b) det på grund av sin identitet eller likhet med det äldre varumärket och identiteten eller likheten mellan de varor eller tjänster som täcks av varumärkena föreligger en risk att allmänheten förväxlar dem, inbegripet risken för att varumärket associeras med det äldre varumärket.
2. Med äldre varumärken i punkt 1 avses
  - a) följande kategorier av varumärken för vilka ansökan om registrering gjorts tidigare än ansökan om registrering av varumärket, med vederbörlig hänsyn tagen till de anspråk som kan göras på prioritet för dessa varumärken, nämligen
    - i) EU-varumärken,
    - ii) varumärken som har registrerats i den berörda medlemsstaten eller, vad avser Belgien, Luxemburg eller Nederländerna, hos Benelux byrå för immateriell äganderätt,
    - iii) varumärken som blivit föremål för en internationell registrering med rättsverkan i den berörda medlemsstaten,

- b) EU-varumärken som i enlighet med förordning (EG) nr 207/2009 gör befogat anspråk på företräde gentemot ett varumärke i led a ii och iii, även om det senare varumärket inte har vidmakthållits eller tillåtits upphöra,
- c) ansökningar om varumärken som avses i leden a och b under förutsättning att de blir registrerade,
- d) varumärken som, vid tidpunkten för ansökan om registrering eller, i förekommande fall, vid tidpunkten för begäran om prioritet med avseende på ansökan om registrering av varumärket, är välkända i den berörda medlemsstaten, i den betydelse som ges ordet *välkänt* i artikel 6 bis i Pariskonventionen.
3. Ett varumärke ska dessutom inte registreras eller ska, om det är registrerat, kunna ogiltigförklaras om
- a) det är identiskt med, eller liknar, ett äldre varumärke oavsett om de varor och tjänster för vilka det har sökts eller registrerats är identiska med, liknar eller inte liknar dem för vilka det äldre varumärket är registrerat, om det äldre varumärket är känt i den medlemsstat i vilken ansökan om registrering gäller eller i vilken varumärket är registrerat eller, om det är fråga om ett EU-varumärke, är känt i unionen och användningen av det yngre varumärket utan skäl原因 skulle dra otillbörlig fördel av eller vara till förfång för det äldre varumärkets särskiljningsförmåga eller renommé,
- b) ett ombud eller en företrädare för innehavaren av varumärket ansöker om registrering av detta i sitt eget namn utan innehavarens tillstånd, om ombudet eller företrädaren inte kan visa fog för sitt handlande,
- c) och i den mån som, i enlighet med unionslagstiftning eller den berörda medlemsstatens rätt som ger skydd för ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar,
- i) en ansökan om ursprungsbeteckning eller geografisk beteckning redan hade lämnats in i enlighet med unionslagstiftningen eller den berörda medlemsstatens rätt före tidpunkten för ansökan om registrering av varumärket eller tidpunkten för den prioritet som åberopas i ansökan, under förutsättning att den därefter registreras,
- ii) denna ursprungsbeteckning eller geografiska beteckning ger den person som enligt tillämplig rätt är berättigad att utöva de rättigheter som följer därav, rätt att förbjuda användning av ett yngre varumärke.
4. En medlemsstat får besluta att ett varumärke inte ska registreras eller, om det är registrerat, ska kunna ogiltigförklaras om och i den mån som
- a) rätten till ett oregistrerat varumärke eller till ett annat i förvärvsverksamhet använt tecken har förvärvats före tidpunkten för ansökan om registrering av det yngre märket eller före tidpunkten för den prioritet som åberopats till stöd för ansökan om registrering av det yngre märket och om det oregistrerade varumärket eller tecknet ger innehavaren rätt att förbjuda användningen av det yngre varumärket,
- b) användningen av ett varumärke får förbjudas med stöd av en annan äldre rättighet än de rättigheter som avses i punkt 2 och led a i den här punkten och särskilt
- i) rätten till namn,
- ii) rätten till egen bild,
- iii) en upphovsrätt,
- iv) en industriell rättighet,
- c) varumärket kan förväxlas med ett äldre varumärke som är skyddat utomlands, under förutsättning att sökanden vid tidpunkten för ansökan handlade i ond tro.
5. Medlemsstaterna ska tillse att det i lämpliga fall inte föreligger någon skyldighet att vägra registrering av eller ogiltigförklara ett varumärke, om innehavaren av det äldre varumärket eller den äldre rättigheten ger sitt medgivande till registreringen av det yngre varumärket.
6. En medlemsstat får med avvikelse från punkterna 1–5 bestämma att de registreringshinder eller ogiltighetsgrunder som gällde i den medlemsstaten före ikraftträdandet av de bestämmelser som är nödvändiga för att följa direktiv 89/104/EEG ska gälla för varumärken för vilka ansökan gjorts före den tidpunkten.

*Artikel 6***Beslut i efterhand om ogiltighetsförklaring eller upphävande av ett varumärke**

Om företräde för ett nationellt varumärke eller ett varumärke som blivit föremål för en internationell registrering med rättsverkan i medlemsstaten i fråga och som inte har vidmakthållits eller som inte förnyats återopas för ett EU-varumärke, får det i efterhand beslutas om ogiltighetsförklaring eller upphävande av det varumärke som utgjorde grunden för den återopade företrädesrätten, förutsatt att varumärket skulle ha kunnat ogiltigförklaras eller upphävas vid den tidpunkt då det inte vidmakthölls eller inte förnyades. I sådana fall ska företrädet upphöra att gälla.

*Artikel 7***Registreringshinder eller ogiltighetsgrunder avseende endast en del av varorna eller tjänsterna**

I de fall då registreringshinder eller ogiltighetsgrunder föreligger endast för en del av de varor eller tjänster för vilka varumärket har ansökts eller registrerats, ska vägran att registrera eller ogiltigförklaringen endast avse dessa varor eller tjänster.

*Artikel 8***Ett äldre varumärke har bristande särskiljningsförmåga eller är inte känt, vilket utesluter ogiltighetsförklaring av ett registrerat varumärke**

En ansökan om ogiltighetsförklaring på grundval av ett äldre varumärke ska inte godtas vid tidpunkten för ansökan om ogiltighetsförklaring om den inte skulle ha godtagits på ansökningsdagen eller prioritetdagen för det yngre varumärket av något av följande skäl:

- a) Det äldre varumärket, som kan förklaras ogiltigt enligt artikel 4.1 b, c eller d, hade ännu inte förvärvat särskiljningsförmåga som avses i artikel 4.4.
- b) Ansökan om ogiltighetsförklaring baseras på artikel 5.1 b och det äldre varumärket hade ännu inte fått tillräcklig särskiljningsförmåga för att ligga till grund för ett konstaterande av att risk för förväxling i den mening som avses i artikel 5.1 b föreligger.
- c) Ansökan om ogiltighetsförklaring baseras på artikel 5.3 a och det äldre varumärket hade ännu inte blivit känt i den mening som avses i artikel 5.3 a.

*Artikel 9***Ogiltighetsförklaring utesluten till följd av passivitet**

1. Om innehavaren av ett äldre varumärke som avses i artikel 5.2 eller 5.3 a under fem år i följd har funnit sig i att ett yngre varumärke, som är registrerat i en medlemsstat, har använts i medlemsstaten och han har varit medveten om det, har den innehavaren inte längre rätt att med återopande av det äldre varumärket begära att det yngre varumärket ska ogiltigförklaras med avseende på de varor eller tjänster för vilka det har använts, förutsatt att ansökan om registrering av det yngre varumärket inte har gjorts i ond tro.
2. Medlemsstaterna får bestämma att punkt 1 i denna artikel ska tillämpas på innehavaren av en annan äldre rättighet som avses i artikel 5.4 a eller b.
3. I de fall som avses i punkterna 1 och 2 har innehavaren av ett yngre registrerat varumärke inte rätt att motsätta sig användningen av den äldre rättigheten, även om den inte längre kan återopas gentemot det yngre varumärket.

AVSNITT 3

Rättigheter och begränsningar

Artikel 10

Rättigheter som är knutna till ett varumärke

1. Registreringen av ett varumärke ger innehavaren en ensamrätt.
2. Utan det påverkar innehavares rättigheter som förvärvats före ansökningsdagen eller prioritetsdagen för det registrerade varumärket, ska innehavaren av det registrerade varumärket ha rätt att förhindra tredje man, som inte har hans tillstånd, att i näringsverksamhet, för varor eller tjänster, använda ett tecken om
  - a) tecknet är identiskt med varumärket och används för varor eller tjänster som är identiska med dem för vilka varumärket är registrerat,
  - b) tecknet är identiskt med eller liknar varumärket och används för varor eller tjänster som är identiska med eller liknar de varor eller tjänster för vilka varumärket är registrerat, om detta kan leda till förväxling hos allmänheten, inbegripet risken för association mellan tecknet och varumärket,
  - c) tecknet är identiskt med eller liknar varumärket oavsett om det används för varor och tjänster som är identiska med eller liknar eller inte liknar dem för vilka varumärket är registrerat, om detta är känt i den medlemsstaten och om användningen av tecknet utan skälig anledning drar otillbörlig fördel av eller är till förfång för varumärkets särskiljningsförmåga eller renommé.
3. Följande handlingar får särskilt förbjudas med stöd av punkt 2:
  - a) Att anbringa tecknet på varor eller deras förpackning.
  - b) Att utbjuda varor till försäljning, marknadsföra dem eller lagra dem för dessa ändamål eller utbjuda eller tillhandahålla tjänster under tecknet.
  - c) Att importera eller exportera varor under tecknet.
  - d) Att använda tecknet som firma- eller företagsnamn eller som del av ett firma- eller företagsnamn.
  - e) Att använda tecknet på affärshandlingar och i reklam.
  - f) Att använda tecknet i jämförande reklam på ett sätt som strider mot direktiv 2006/114/EG.
4. Utan att det påverkar innehavares rättigheter som förvärvats före ansökningsdagen eller prioritetsdagen för det registrerade varumärket ska innehavaren av ett registrerat varumärke också ha rätt att förhindra tredje man från att i näringsverksamhet föra in varor i den medlemsstat där varumärket är registrerat utan att dessa har övergått till fri omsättning där, om dessa varor, inbegripet deras förpackning, kommer från tredjeländer och utan tillstånd har försetts med ett varumärke som är identiskt med det varumärke som registrerats för sådana varor, eller som i väsentliga drag inte kan särskiljas från det varumärket.

Varumärkesinnehavarens rätt enligt första stycket ska upphöra om deklareraren eller varuinnehavaren, under det förfarande för att avgöra huruvida intrång har gjorts i det registrerade varumärket som har inletts i enlighet med förordning (EU) nr 608/2013, lägger fram bevis för att innehavaren av det registrerade varumärket inte har rätt att förbjuda att varorna släpps ut på marknaden i det land som är slutdestinationen för varorna.

5. Om en medlemsstats rätt inte gjorde det möjligt att förbjuda användningen av ett tecken enligt vad som nämns i punkt 2 b eller c före ikraftträdandet av de bestämmelser som var nödvändiga för att följa direktiv 89/104/EEG i den berörda medlemsstaten, får den fortsatta användningen av tecknet inte förhindras med stöd av de rättigheter som är knutna till varumärket.
6. Punkterna 1, 2, 3 och 5 ska inte påverka en medlemsstats bestämmelser om skydd mot användning av ett tecken för annat ändamål än användning för att särskilja varor eller tjänster, om användning av tecknet i fråga utan skälig anledning drar otillbörlig fördel av eller är till förfång för varumärkets särskiljningsförmåga eller renommé.

Artikel 11

Rätten att förbjuda förberedande åtgärder vad gäller användning av förpackning eller andra underlag

Om det finns risk för att förpackningar, etiketter, lappar, säkerhets- eller äkthetsdetaljer eller säkerhets- eller äkthetsanordningar eller andra underlag där varumärket anbringats skulle kunna användas för varor eller tjänster och om användningen skulle utgöra ett intrång i varumärkesinnehavarens rättigheter enligt artikel 10.2 och 10.3, ska innehavaren av det varumärket ha rätt att förbjuda följande åtgärder om de vidtas i näringsverksamhet:

- a) Att anbringa ett tecken som är identiskt med eller liknar varumärket på förpackning, etiketter, lappar, säkerhets- eller äkthetsdetaljer eller säkerhets- eller äkthetsanordningar eller på andra underlag där märket kan anbringas.
- b) Att utbjuda till försäljning eller släppa ut på marknaden, eller lagra för dessa ändamål, eller importera eller exportera förpackning, etiketter, lappar, säkerhets- eller äkthetsdetaljer eller säkerhets- eller äkthetsanordningar eller andra underlag där märket anbringas.

Artikel 12

Återgivning av varumärken i lexikon

Om återgivningen av ett varumärke i ett lexikon, en encyklopedi eller ett liknande uppslagsverk i tryckt eller elektronisk form ger intryck av att varumärket utgör en generisk benämning på de varor eller tjänster för vilka varumärket är registrerat, ska utgivaren av verket på begäran av innehavaren av varumärket se till att återgivningen av varumärket utan dröjsmål och för tryckta verk senast i nästa utgåva av verket åtföljs av uppgift om att det är ett registrerat varumärke.

Artikel 13

Förbud att använda ett varumärke som är registrerat i ett ombuds eller en företrädares namn

1. Om ett varumärke är registrerat i ett ombuds eller en företrädares namn för den som innehar detta varumärke, utan innehavarens tillstånd, ska denne ha rätt att
  - a) invända mot att hans ombud eller företrädare använder varumärket och/eller
  - b) begära att varumärket överläts till honom.
2. Punkt 1 ska inte tillämpas om ombudet eller företrädaren kan visa fog för sitt handlande.

Artikel 14

Begränsningar av ett varumärkes rättsverkan

1. Ett varumärke ger inte innehavaren rätt att förhindra tredje man att i näringsverksamhet använda
  - a) tredje mans namn eller adress, om denne är en fysisk person,
  - b) tecken eller upplysningar som saknar särskiljningsförmåga eller som avser varornas eller tjänsternas art, kvalitet, kvantitet, avsedda ändamål, värde, geografiska ursprung, tidpunkten för framställande eller utförande eller andra egenskaper,
  - c) varumärket i syfte att identifiera eller hänvisa till varor eller tjänster som varumärkesinnehavarens varor eller tjänster, särskilt om användning av varumärket är nödvändig för att ange en varas eller tjänsts avsedda ändamål, särskilt som tillbehör eller reservdel.
2. Punkt 1 ska tillämpas endast om tredje man handlar i enlighet med god affärssed.
3. Ett varumärke ger inte innehavaren rätt att förbjuda tredje man att i näringsverksamhet använda en äldre rättighet som endast gäller i ett avgränsat geografiskt område om rättigheten erkänns av den ifrågavarande medlemsstatens rätt samt om användningen av den rättigheten sker inom gränserna för det territorium i vilket den är erkänd.

*Artikel 15***Konsumtion av de rättigheter som är knutna till ett varumärke**

1. Ett varumärke ger inte innehavaren rätt att förbjuda användningen av varumärket för varor som av innehavaren eller med innehavarens samtycke har släppts ut på marknaden under varumärket inom unionen.
2. Punkt 1 ska inte gälla när innehavaren har skälig grund att motsätta sig fortsatt marknadsföring av varorna, särskilt när varornas beskaffenhet har förändrats eller försämrats efter att de har släppts ut på marknaden.

*Artikel 16***Bruk av varumärken**

1. Om innehavaren inte inom fem år efter det att registreringsförfarandet avslutats har gjort verkligt bruk av varumärket i medlemsstaten för de varor eller tjänster för vilka det registrerats, eller om sådant bruk inte skett under en sammanhängande femårsperiod, ska varumärket bli föremål för de begränsningar och sanktioner som föreskrivs i artiklarna 17, 19.1, 44.1, 44.2, 46.3 och 46.4, under förutsättning att det inte finns giltiga skäl till att varumärket inte använts.
2. Om en medlemsstat tillåter invändningsförfaranden efter registrering, ska den femårsperiod som avses i punkt 1 beräknas från och med den dag då det inte längre kan invändas mot varumärket eller, om en invändning har skett, från och med den dag då ett beslut om att avsluta invändningsförfarandet vunnit laga kraft eller invändningen återkallats.
3. När det gäller varumärken som blivit föremål för en internationell registrering med rättsverkan i en medlemsstat, ska den femårsperiod som avses i punkt 1 beräknas från den dag då varumärket inte längre kan aviseras eller invändas mot. Om en invändning har skett eller en invändning på absoluta eller relativa grunder har meddelats, ska perioden beräknas från och med den dag då ett beslut om att avsluta invändningsförfarandet eller ett avgörande om absoluta eller relativa grunder för avslag har vunnit laga kraft eller invändningen återkallats.
4. Den första dagen i den femårsperiod som avses i punkterna 1 och 2 ska föras in i registret.
5. Även följande utgör bruk enligt punkt 1:
  - a) Användning av varumärket i en form som skiljer sig i detaljer vilka inte förändrar märkets särskiljningsförmåga så som det registrerats, oavsett om varumärket i den form det används också är registrerat i innehavarens namn.
  - b) Anbringandet i medlemsstaten i fråga av varumärket på varor eller deras förpackning endast för exportändamål.
6. Användning av ett varumärke med tillstånd av innehavaren ska anses utgöra innehavarens användning.

*Artikel 17***Bristande användning som försvar i mål om intrång**

Innehavaren av ett varumärke ska ha rätt att förbjuda användningen av ett tecken endast om innehavarens rättigheter inte kan upphävas i enlighet med artikel 19 när talan om intrång väcks. Om svaranden så begär ska varumärkesinnehavaren lägga fram bevis för att varumärket, under den femårsperiod som föregår dagen då talan väcktes, har tagits i verkligt bruk enligt artikel 16 med avseende på de varor eller tjänster för vilka det är registrerat och som åberopas som motivering för talan, eller för att det finns giltiga skäl till att varumärket inte har använts, under förutsättning att frågan om registrering av varumärket, vid tidpunkten för väckande av talan, har varit slutligen avgjord i minst fem år.

*Artikel 18***Mellankommande rättigheter som kan göras gällande av innehavaren av ett yngre registrerat varumärke som försvar i mål om intrång**

1. I mål om intrång ska innehavaren av ett varumärke inte ha rätt att förbjuda användningen av ett yngre registrerat varumärke, om detta yngre varumärke inte skulle förklaras ogiltigt enligt artikel 8, 9.1, 9.2 eller 46.3.

2. I mål om intrång ska innehavaren av ett varumärke inte ha rätt att förbjuda användningen av ett yngre registrerat EU-varumärke, om detta yngre varumärke inte skulle förklaras ogiltigt enligt artikel 53.1, 53.3, 53.4, 54.1, 54.2 eller 57.2 i förordning (EG) nr 207/2009.

3. Om innehavaren av ett varumärke inte har rätt att förbjuda användningen av ett yngre registrerat varumärke enligt punkt 1 eller 2, ska innehavaren av detta yngre registrerade varumärke inte ha rätt att förbjuda användning av det äldre varumärket i intrångsförfaranden, även om den äldre rättigheten inte längre får återopas gentemot det yngre varumärket.

AVSNITT 4

Upphävande av varumärkesrättigheter

Artikel 19

Avsaknad av verkligt bruk som grund för upphävande

1. Ett varumärke ska kunna upphävas om det inom en sammanhängande femårsperiod utan giltiga skäl inte har tagits i verkligt bruk i medlemsstaten med avseende på de varor eller tjänster för vilka det registrerats.
2. Ingen kan göra gällande att innehavarens rätt till ett varumärke ska upphävas om varumärket har tagits i verkligt bruk eller dess användning påbörjats eller återupptagits under tiden mellan utgången av femårsperioden och ansökan om upphävande.
3. Om användningen av varumärket påbörjas eller återupptas inom en tremånadersperiod före ansökan om upphävande, och denna tremånadersperiod inleds tidigast vid utgången av den sammanhängande femårsperiod under vilken märket inte använts, ska emellertid användningen lämnas utan avseende om förberedelserna för att inleda eller återuppta den vidtogs först efter det att innehavaren fick kännedom om att en ansökan om upphävande kunde komma att göras.

Artikel 20

Varumärke som blivit generiskt eller vilseledande beteckning som grunder för upphävande

Ett varumärke ska kunna bli föremål för upphävande om det, efter den dag då det registrerades,

- a) som ett resultat av innehavarens verksamhet eller passivitet, har blivit en allmän beteckning i handeln för en vara eller tjänst för vilket det är registrerat,
- b) som ett resultat av innehavarens användning av varumärket eller den användning till vilken innehavaren gett sitt tillstånd med avseende på varorna eller tjänsterna för vilka det är registrerat, kan komma att vilseleda allmänheten, särskilt vad gäller varornas eller tjänsternas art, kvalitet eller geografiska ursprung.

Artikel 21

Upphävande avseende endast en del av varorna eller tjänsterna

I de fall då grunder för upphävande föreligger endast för en del av de varor eller tjänster för vilka varumärket har registrerats, ska upphävandet av varumärket endast avse dessa varor eller tjänster.

AVSNITT 5

Varumärken som förmögenhetsobjekt

Artikel 22

Överlåtelse av registrerade varumärken

1. Ett varumärke får, oavsett om företaget överläts, överlätas för alla eller en del av de varor eller tjänster för vilka det är registrerat.

2. En överlåtelse av ett företag i sin helhet ska innefatta överlåtelse av varumärket om inte annat avtalats eller om detta klart framgår av omständigheterna. Denna bestämmelse ska tillämpas när det föreligger en avtalsenlig förpliktelse att överlåta företaget.
3. Medlemsstaterna ska ha förfaranden för att kunna registrera överföringar i sina register.

Artikel 23

Sakrätt

1. Ett varumärke får utan samband med företaget ställas som säkerhet eller bli föremål för en sakrätt.
2. Medlemsstaterna ska ha förfaranden för att kunna registrera sakrätt i sina register.

Artikel 24

Exekutiva åtgärder

1. Ett varumärke får bli föremål för exekutiva åtgärder.
2. Medlemsstaterna ska ha förfaranden för att kunna registrera exekutiva åtgärder i sina register.

Artikel 25

Licensiering

1. Licens för ett varumärke får ges för en del av eller alla de varor eller tjänster för vilka det är registrerat samt för hela eller en del av den berörda medlemsstatens territorium. En licens kan vara exklusiv eller icke-exklusiv.
2. Innehavaren av ett varumärke får åberopa de till varumärket knutna rättigheterna gentemot en licenstagare som överträder en bestämmelse i licensavtalet med avseende på
  - a) licensens giltighetstid,
  - b) den av registreringen skyddade formen under vilket varumärket får användas,
  - c) arten av de varor eller tjänster för vilka licensen är utfärdad,
  - d) området inom vilket varumärket får användas, eller
  - e) kvaliteten på de av licenstagaren tillverkade varorna eller tillhandahållna tjänsterna.
3. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i licensavtalet får licenstagaren endast väcka talan om intrång i varumärket om dess innehavare samtycker till detta. Innehavaren av en exklusiv licens får dock väcka sådan talan om innehavaren av varumärket inte själv väcker talan om intrång i varumärket inom skälig tid efter underrättelse om detta.
4. En licenstagare ska äga rätt att intervensera i det mål om intrång som innehavaren av varumärket har inlett för att kunna erhålla skadestånd för den skada som han lidit.
5. Medlemsstaterna ska ha förfaranden för att kunna registrera licenser i sina register.

Artikel 26

Ansökningar om varumärke som förmögenhetsobjekt

Artiklarna 22–25 ska tillämpas på ansökningar om varumärken.

AVSNITT 6

Garanti- eller kontrollmärken och kollektivmärken

Artikel 27

Definitioner

I detta direktiv avses med:

- a) *garanti- eller kontrollmärke*: ett varumärke som betecknas som sådant vid ansökan om registrering av märket och som är ägnat att särskilja varor eller tjänster som certifieras av innehavaren av märket vad gäller material, sättet att tillverka varor eller utföra tjänster, kvalitet, tillförlitlighet eller andra egenskaper från varor och tjänster som inte är certifierade på detta sätt,
- b) *kollektivmärke*: ett varumärke som betecknas som sådant vid ansökan om registrering av varumärket och som är ägnat att särskilja de varor eller tjänster som härrör från medlemmarna i den sammanslutning som innehar varumärket från de varor eller tjänster som härrör från andra företag.

Artikel 28

Garanti- eller kontrollmärken

1. Medlemsstaterna får föreskriva om registrering av garanti- eller kontrollmärken.
2. Alla fysiska eller juridiska personer, inbegripet offentligrättsliga institutioner, myndigheter och organ får ansöka om garanti- eller kontrollmärken under förutsättning att en sådan person inte bedriver affärsverksamhet som inbegriper tillhandahållande av varor eller tjänster av det slag som certifierats.

Medlemsstaterna får föreskriva att ett garanti- eller kontrollmärke inte ska registreras om sökanden inte är behörig att certifiera de varor eller tjänster för vilka märket ska registreras.

3. Medlemsstaterna får föreskriva att garanti- eller kontrollmärken inte ska registreras, eller att de ska upphävas eller ogiltigförklaras, med stöd av andra grunder än de som nämns i artiklarna 4, 19 och 20 i de fall dessa märkens funktion kräver det.
4. Med avvikelse från artikel 4.1 c får medlemsstaterna föreskriva att tecken eller upplysningar, som i handeln kan ange varornas eller tjänsternas geografiska ursprung, kan utgöra garanti- eller kontrollmärken. Ett sådant garanti- eller kontrollmärke ska inte ge innehavaren rätt att förbjuda tredje man att i näringsverksamhet använda sådana tecken eller upplysningar, förutsatt att tredje man brukar dem i överensstämmelse med god affärssed. I synnerhet får ett sådant märke inte åberopas gentemot tredje man som har rätt att använda ett geografiskt namn.
5. De krav som anges i artikel 16 ska anses vara uppfyllda när en person som har rätt att använda ett garanti- eller kontrollmärke gör verkligt bruk av det i enlighet med artikel 16.

Artikel 29

Kollektivmärken

1. Medlemsstaterna ska föreskriva om registrering av kollektivmärken.
2. Sammanslutningar av tillverkare, producenter, tjänsteproducenter eller näringsidkare som enligt den rätt som reglerar dess ställning har rätt att i eget namn inneha rättigheter och skyldigheter, att ingå avtal eller utföra andra rättshandlingar samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter får, liksom offentligrättsliga juridiska personer, ansöka om kollektivmärken.
3. Med avvikelse från artikel 4.1 c får medlemsstaterna föreskriva att tecken eller upplysningar, som i handeln kan ange varornas eller tjänsternas geografiska ursprung, kan utgöra kollektivmärken. Ett sådant kollektivmärke ger inte innehavaren rätt att förbjuda tredje man att använda sådana tecken eller uppgifter i näringsverksamhet, förutsatt att tredje man brukar dem i överensstämmelse med god affärssed. I synnerhet får ett sådant märke inte åberopas gentemot tredje man som har rätt att använda ett geografiskt namn.

*Artikel 30***Bestämmelser för användning av kollektivmärket**

1. Den som ansöker om ett kollektivmärke ska lämna in de bestämmelser som reglerar dess användning till myndigheten.
2. I bestämmelserna om användningen ska det åtminstone anges vilka personer som har rätt att använda kollektivmärket, villkoren för medlemskap i sammanslutningen och villkoren för märkets användning, däribland sanktioner. Bestämmelser om användningen av ett sådant märke som avses i artikel 29.3 ska innefatta rätten för en person, vars varor eller tjänster har sitt ursprung i det berörda geografiska området, att bli medlem i den sammanslutning som innehar kollektivmärket, under förutsättning att personen uppfyller bestämmelsernas övriga villkor.

*Artikel 31***Avslag på en ansökan**

1. Förutom de grunder för avslag på en ansökan om varumärke som anges i artiklarna 4 och 5 ska en ansökan om ett kollektivmärke, där så är lämpligt och med undantag för artikel 4.1 c om tecken eller upplysningar vilka i handeln visar varornas eller tjänsternas geografiska ursprung och utan att det påverkar en myndighets rätt att inte genomföra en granskning av relativa hinder *ex officio*, avslås om den inte uppfyller bestämmelserna i artikel 27 b, 29 eller 30, eller om bestämmelserna om användning av det kollektivmärket strider mot allmän ordning eller moral.
2. En ansökan om ett kollektivmärke ska också avslås om det kan antas att allmänheten kan vilseledas i fråga om märkets karaktär eller innebörd, särskilt om det är troligt att det kan uppfattas som någonting annat än ett kollektivmärke.
3. En ansökan ska inte avslås om sökanden genom att ändra bestämmelserna om användning av kollektivmärket uppfyller de krav som avses i punkterna 1 och 2.

*Artikel 32***Bruk av kollektivmärken**

Kraven i artikel 16 ska anses vara uppfyllda när en person som har rätt att använda ett kollektivmärke gör verkligt bruk av det i enlighet med den artikeln.

*Artikel 33***Ändringar av bestämmelserna om användning av ett kollektivmärke**

1. Innehavaren av ett kollektivmärke ska till myndigheten lämna in de bestämmelser om användning som har ändrats.
2. Ändringar av bestämmelserna om användning ska införas i registret, förutom då de ändrade bestämmelserna inte uppfyller villkoren i artikel 30 eller om de avser en av de grunder för avslag som avses i artikel 31.
3. Vid tillämpningen av detta direktiv ska ändringar av bestämmelserna om användning börja gälla först från och med den dag då de ändringarna införts i registret.

*Artikel 34***Personer som har rätt att väcka talan om intrång**

1. Artikel 25.3 och 25.4 ska tillämpas på alla som har rätt att använda ett kollektivmärke.
2. Om någon som har rätt att använda ett kollektivmärke har lidit skada på grund av olovligt bruk av märket, ska innehavaren av detta märke ha rätt att kräva skadestånd på deras vägnar.

*Artikel 35***Ytterligare grunder för upphävande**

Utöver de grunder för upphävande som anges i artiklarna 19 och 20 ska de rättigheter som tillhör en innehavare av ett kollektivmärke förklaras upphävda på följande grunder:

- a) Om innehavaren inte vidtar rimliga åtgärder för att förhindra att märket används på sätt som inte är förenligt med de villkor för användning som anges i bestämmelserna om användning och de eventuella ändringar av dessa bestämmelser som har införts i registret.
- b) Om personer som har rätt att använda märket har använt det på ett sådant sätt att allmänheten skulle kunna vilseledas på det sätt som avses i artikel 31.2.
- c) Om en ändring i bestämmelserna om användning av märket har införts i registret i strid med artikel 33.2, om inte innehavaren av märket genom att ytterligare ändra bestämmelserna om användning uppfyller kraven i den artikeln.

*Artikel 36***Ytterligare ogiltighetsgrunder**

Utöver de ogiltighetsgrunder som föreskrivs i artikel 4, där så är lämpligt med undantag för artikel 4.1 c om tecken eller upplysningar vilka i handeln visar varornas eller tjänsternas geografiska ursprung, och artikel 5, ska ett kollektivmärke som har registrerats i strid med artikel 31 förklaras ogiltigt, om inte innehavaren av märket genom att ändra bestämmelserna om användning uppfyller artikel 31.

KAPITEL 3

FÖRFARANDEN

AVSNITT 1

Ansökan och registrering*Artikel 37***Krav på ansökan**

1. En ansökan om registrering av ett varumärke ska åtminstone innehålla samtliga följande:
  - a) En begäran om registrering.
  - b) Uppgifter som gör det möjligt att fastslå sökandens identitet.
  - c) En förteckning över de varor eller tjänster för vilka registrering begärs.
  - d) En återgivning av varumärket som uppfyller kraven i artikel 3 b.
2. En varumärkesansökan ska vara föremål för en avgift som den berörda medlemsstaten fastställer.

*Artikel 38***Ansökningsdag**

1. Dagen för inlämnande av en varumärkesansökan ska vara den dag då de handlingar som innehåller de uppgifter som anges i artikel 37.1 lämnas in till myndigheten av sökanden.
2. Medlemsstaterna får dessutom föreskriva att en avgift som avses i artikel 37.2 ska betalas för fastställelsen av ansökningsdag.

Artikel 39

Beteckning och klassificering av varor och tjänster

1. De varor och tjänster för vilka varumärkesregistrering söks ska klassificeras i enlighet med det klassificeringssystem som fastställts i Niceöverenskommelsen av den 15 juni 1957 om internationell klassificering av varor och tjänster vid registrering av varumärken (nedan kallad *Niceklassificeringen*).
2. Sökanden ska tillräckligt tydligt och exakt ange de varor och tjänster för vilka skyddet söks för att behöriga myndigheter och ekonomiska aktörer enbart utifrån den informationen ska kunna avgöra omfattningen av det skydd som söks.
3. Vid tillämpningen av punkt 2 får de allmänna beteckningar som ingår i klassrubrikerna i *Niceklassificeringen* eller andra allmänna uttryck användas, förutsatt att de uppfyller de relevanta normer för tydlighet och exakthet som fastställs i denna artikel.
4. Myndigheten ska avslå ansökan med avseende på beteckningar eller uttryck som är oklara eller otydliga, om sökanden inte föreslår en godtagbar formulering inom en tidsfrist som myndigheten fastställer.
5. Användningen av allmänna uttryck, inklusive de allmänna beteckningar som återfinns i klassrubrikerna i *Niceklassificeringen*, ska tolkas så att de innefattar alla varor och tjänster som tydligt och klart omfattas av beteckningen eller uttryckets bokstavliga innebörd. Användningen av sådana uttryck eller beteckningar får inte tolkas som ett anspråk på varor och tjänster som inte kan uppfattas på det sättet.
6. Om sökanden begär registrering för mer än en klass, ska sökanden gruppera varorna och tjänsterna enligt klasserna i *Niceklassificeringen*, varvid varje grupp ska föregås av numret på den klass till vilken den gruppen av varor eller tjänster hör, och lägga fram dem i samma ordning som klasserna.
7. Varor och tjänster ska inte anses likna varandra av det skälet att de förekommer i samma klass enligt *Niceklassificeringen*. Varor och tjänster ska inte anses skilja sig från varandra av det skälet att de förekommer i olika klasser enligt *Niceklassificeringen*.

Artikel 40

Anmärkningar från tredje man

1. Medlemsstaterna får föreskriva att fysiska eller juridiska personer och sammanslutningar eller organ, som företräder tillverkare, producenter, tjänsteleverantörer, näringsidkare eller konsument, innan ett varumärke registreras till myndigheten får lämna in skriftliga anmärkningar och i dem ange på vilka grunder varumärket inte bör registreras *ex officio*.

De personer och sammanslutningar eller organ som avses i första stycket ska inte betraktas som parter i förfarandet vid myndigheten.

2. Utöver de skäl som avses i punkt 1 i denna artikel får varje fysisk eller juridisk person och varje sammanslutning eller organ som företräder tillverkare, producenter, tjänsteleverantörer, näringsidkare eller konsument till myndigheten lämna in skriftliga anmärkningar med angivande av de särskilda skäl enligt vilka ansökan om ett kollektivmärke bör avslås enligt artikel 31.1 och 31.2. Denna bestämmelse får utvidgas till att omfatta kontroll- eller garantimärken i de fall som de regleras i medlemsstaterna.

Artikel 41

Delning av ansökningar och registreringar

Sökanden eller innehavaren får dela upp en nationell ansökan om eller registrering av ett varumärke i två eller flera separata ansökningar eller registreringar genom att sända en anmälan till myndigheten och för varje delansökan eller delregistrering ange vilka varor eller tjänster i den ursprungliga ansökan eller registreringen som ska omfattas av delansökan eller delregistreringen.

*Artikel 42***Klassavgifter**

Medlemsstaterna får föreskriva att det för ansökan om och förnyelse av ett varumärke ska betalas en tilläggsavgift för varje klass av varor och tjänster som går utöver den första klassen.

*AVSNITT 2***Förfaranden för invändning, upphävande och ogiltighet***Artikel 43***Invändningsförfarande**

1. Medlemsstaterna ska sörja för ett effektivt och snabbt administrativt förfarande inför sina myndigheter för att invända mot registrering av en varumärkesansökan på de grunder som anges i artikel 5.
2. Det administrativa förfarande som avses i punkt 1 i denna artikel ska åtminstone föreskriva att innehavaren av ett äldre varumärke som avses i artikel 5.2 och 5.3 a och den person som enligt tillämplig rätt är berättigad att utöva de rättigheter som följer av en skyddad ursprungsbeteckning eller geografisk beteckning som avses i artikel 5.3 c ska ha rätt att framställa en invändning. En invändning får framställas rörande en eller flera äldre rättigheter, under förutsättning att de alla hör till samma innehavare, och rörande en del av eller alla de varor och tjänster för vilka den äldre rättigheten är skyddad eller ansöktes om, och invändningen får riktas mot en del av eller alla de varor och tjänster för vilka det omtvistade varumärket söks.
3. Parterna ska på gemensam begäran beviljas en tidsfrist på minst två månader under invändningsförfarandet för att möjliggöra en uppgörelse i godo mellan sökanden och den invändande parten.

*Artikel 44***Bristande användning som försvar i invändningsförfaranden**

1. I invändningsförfaranden enligt artikel 43 gäller att om den femårsperiod inom vilken det äldre varumärket måste ha tagits i verkligt bruk enligt artikel 16, har löpt ut på ansökningsdagen eller prioritetdagen för det yngre varumärket, ska innehavaren av det äldre varumärket som har invänt på sökandens begäran lägga fram bevis för att det äldre varumärket har tagits i verkligt bruk enligt artikel 16 under den femårsperiod som föregår ansökningsdagen eller prioritetdagen för det yngre varumärket, eller för att det finns giltiga skäl till att varumärket inte har använts. I avsaknad av sådan bevisning ska invändningen avslås.
2. Om det äldre varumärket endast har använts för en del av de varor eller tjänster för vilka det har registrerats, ska det vid prövning av invändningen i enlighet med punkt 1 anses vara registrerat endast för denna del av varorna eller tjänsterna.
3. Punkterna 1 och 2 i denna artikel ska även tillämpas om det äldre varumärket är ett EU-varumärke. I ett sådant fall ska det verkliga bruket av EU-varumärket fastställas i enlighet med artikel 15 i förordning (EG) nr 207/2009.

*Artikel 45***Ansökan om upphävande eller ogiltighetsförklaring**

1. Utan att det påverkar parternas rätt till överklagande till domstol ska medlemsstaterna sörja för ett effektivt och snabbt administrativt förfarande hos sina myndigheter om upphävande eller ogiltighetsförklaring av ett varumärke.

2. Det administrativa förfarandet för upphävande ska föreskriva att varumärket ska upphävas av de skäl som föreskrivs i artiklarna 19 och 20.
3. Det administrativa förfarandet för ogiltighet ska föreskriva att varumärket ska förklaras ogiltigt åtminstone av följande skäl:
  - a) Varumärket borde inte ha registrerats eftersom det inte uppfyller de krav som föreskrivs i artikel 4.
  - b) Varumärket borde inte ha registrerats eftersom det fanns en äldre rättighet i den mening som avses i artikel 5.1–5.3.
4. Det administrativa förfarandet ska föreskriva att åtminstone följande ska ha rätt att lämna in en ansökan om upphävande eller ogiltighetsförklaring:
  - a) Vid tillämpningen av punkterna 2 och 3 a, fysiska eller juridiska personer och sammanslutningar eller organ inrättats för att företräda tillverkare, producenter, tjänsteleverantörer, näringsidkare eller konsumenter, vilka sammanslutningar enligt tillämplig rätt har rätt att föra talan inför domstolar och andra myndigheter.
  - b) När det gäller punkt 3 b i denna artikel, innehavaren av ett äldre varumärke som avses i artikel 5.2 och 5.3 a och den person som enligt tillämplig rätt är berättigad att utöva de rättigheter som följer av en skyddad ursprungsbe-teckning eller geografisk beteckning som avses i artikel 5.3 c.
5. En ansökan om upphävande eller ogiltighetsförklaring får riktas mot en del av eller alla de varor och tjänster för vilka det omtvistade varumärket registrerats.
6. En ansökan om ogiltighetsförklaring får lämnas in rörande en eller flera äldre rättigheter, under förutsättning att de alla hör till samma innehavare.

Artikel 46

Bristande användning som försvar i förfaranden som avser ansökan om ogiltighetsförklaring

1. I förfaranden för ogiltighetsförklaring på grundval av ett registrerat varumärke med en tidigare ansökningsdag eller prioritetsdag gäller att innehavaren av det äldre varumärket, om innehavaren av det yngre varumärket så begär, ska lägga fram bevis för att det äldre varumärket under den femårsperiod som föregår dagen för ansökan om ogiltighetsförklaring har tagits i verkligt bruk i enlighet med artikel 16 i samband med de varor eller tjänster för vilka det är registrerat och som åberopas som grund för ansökan, eller för att det finns giltiga skäl till att varumärket inte har använts, förutsatt att det äldre varumärket har varit registrerat i minst fem år den dag då en ansökan om ogiltighetsförklaring lämnas in.
2. Om den femårsperiod under vilken det äldre varumärket måste ha tagits i verkligt bruk enligt artikel 16 har löpt ut på ansökningsdagen eller prioritetdagen för det yngre varumärket, ska innehavaren av det äldre varumärket, utöver de bevis som krävs enligt punkt 1 i den här artikeln, lägga fram bevis för att varumärket har tagits i verkligt bruk under den femårsperiod som föregår ansökningsdagen eller prioritetdagen, eller för att det fanns fullgoda skäl till att varumärket inte använts.
3. I avsaknad av de bevis som avses i punkterna 1 och 2 ska en ansökan om ogiltighetsförklaring på grundval av ett äldre varumärke avslås.
4. Om det äldre varumärket i enlighet med artikel 16 endast har använts för en del av de varor eller tjänster för vilka det är registrerat, ska det vid prövning av ansökan om ogiltighetsförklaring anses vara registrerat endast för denna del av varorna eller tjänsterna.
5. Punkterna 1–4 i denna artikel ska även tillämpas om det äldre varumärket är ett EU-varumärke. I ett sådant fall ska verkligt bruk av EU-varumärket fastställas i enlighet med artikel 15 i förordning (EG) nr 207/2009.

*Artikel 47***Rättsverkningar av upphävande och ogiltighet**

1. I den utsträckning som innehavarens rättigheter har förklarats upphäva ska ett registrerat varumärke anses ha förlorat de rättsverkningar som anges i detta direktiv från dagen för ansökan om upphävande. På begäran av en av parterna får det i beslutet rörande ansökan om upphävande fastställas den tidigare tidpunkt vid vilken grunden för upphävande inträffade.
2. I den utsträckning som varumärket har förklarats ogiltigt ska ett registrerat varumärke från första början anses ha saknat de rättsverkningar som anges i detta direktiv.

*AVSNITT 3***Varaktighet och förnyelse av registrering***Artikel 48***Registreringens giltighetstid**

1. Varumärken ska registreras för en tioårsperiod räknat från den dag då ansökan lämnas in.
2. Registreringen får förlängas för ytterligare tioårsperioder i enlighet med artikel 49.

*Artikel 49***Förnyelse**

1. Registreringen av ett varumärke ska förnyas på begäran av innehavaren av varumärket eller av någon som har rätt att göra detta enligt lag eller avtal, under förutsättning att förnyelseavgifterna har betalats. Medlemsstaterna får föreskriva att mottagande av betalning av förnyelseavgifterna ska anses utgöra en sådan begäran.
2. Myndigheten ska informera innehavaren av varumärket om att registreringsperioden är på väg att löpa ut åtminstone sex månader innan så sker. Myndigheten ska inte hållas ansvarig om den underlåter att lämna denna information.
3. Begäran om förnyelse ska lämnas in och förnyelseavgifterna betalas inom en period på minst sex månader omedelbart före utgången av registreringen. Om så inte skett, får begäran lämnas in inom en ytterligare sexmånadersperiod räknat från utgången av registreringsperioden eller den påföljande förnyelsen av denna. Förnyelseavgifterna och en tilläggsavgift ska betalas inom denna ytterligare period.
4. Om en begäran har getts in, eller avgifterna betalats, endast för en del av de varor eller tjänster för vilka varumärket har registrerats, ska registreringen förnyas endast för dessa varor eller tjänster.
5. Förnyelsen ska gälla från och med den dag då den befintliga registreringen löper ut. Förnyelsen ska registreras i registret.

*AVSNITT 4***Kommunikation med myndigheten***Artikel 50***Kommunikation med myndigheten**

Parterna i förfarandet eller, i förekommande fall, deras företrädare ska utse en officiell adress, vilken ska användas för all officiell kommunikation med myndigheten. Medlemsstaterna ska ha rätt att kräva att en sådan officiell adress är belägen i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

KAPITEL 4

ADMINISTRATIVT SAMARBETE*Artikel 51***Samarbete på området registrering och förvaltning av varumärken**

Myndigheterna ska ha rätt att samarbeta på ett ändamålsenligt sätt med varandra och med Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet för att främja enhetliga metoder och verktyg i samband med granskning och registrering av varumärken.

*Artikel 52***Samarbete på andra områden**

Myndigheterna ska ha rätt att samarbeta på ett ändamålsenligt sätt med varandra och med Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet på alla verksamhetsområden av betydelse för skyddet av varumärken i unionen, utöver dem som nämns i artikel 51.

KAPITEL 5

SLUTBESTÄMMELSER*Artikel 53***Uppgiftsskydd**

Den behandling av personuppgifter som utförs i medlemsstaterna inom ramen för detta direktiv ska omfattas av nationell rätt för genomförande av direktiv 95/46/EG.

*Artikel 54***Införlivande**

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artiklarna 3–6, 8–14, 16, 17, 18, 22–39, 41 och 43–50 senast den 14 januari 2019. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artikel 45 senast den 14 januari 2023. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. De ska även innehålla en uppgift om att hänvisningar i befintliga lagar och andra författningar till det direktiv som upphävs genom detta direktiv ska anses som hänvisningar till detta direktiv. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras och om hur uppgiften ska formuleras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

*Artikel 55***Upphävande**

Direktiv 2008/95/EG ska upphöra att gälla med verkan från och med den 15 januari 2019, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter vad gäller den tidsfrist för införlivande med nationell lagstiftning av direktiv 89/104/EEG som anges i del B i bilaga I till direktiv 2008/95/EG.

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till det här direktivet och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilagan.

*Artikel 56***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artiklarna 1, 7, 15, 19, 20, 21 och 54–57 ska tillämpas från och med den 15 januari 2019.

*Artikel 57***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 16 december 2015.

På Europaparlamentets vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

N. SCHMIT

Ordförande

BILAGA

Jämförelsetabell

Direktiv 2008/95/EG	Detta direktiv
Artikel 1	Artikel 1
—	Artikel 2
Artikel 2	Artikel 3
Artikel 3.1 a–h	Artikel 4.1 a–h
—	Artikel 4.1 i–l
Artikel 3.2 a–c	Artikel 4.3 a–c
Artikel 3.2 d	Artikel 4.2
Artikel 3.3 första meningen	Artikel 4.4 första meningen
—	Artikel 4.4 andra meningen
Artikel 3.3 andra meningen	Artikel 4.5
Artikel 3.4	—
Artikel 4.1 och 4.2	Artikel 5.1 och 5.2
Artikel 4.3 och 4.4 a	Artikel 5.3 a
—	Artikel 5.3 b
—	Artikel 5.3 c
Artikel 4.4 b och c	Artikel 5.4 a och b
Artikel 4.4 d–f	—
Artikel 4.4 g	Artikel 5.4 c
Artikel 4.5 och 4.6	Artikel 5.5 och 5.6
—	Artikel 8
Artikel 5.1 första meningen	Artikel 10.1
Artikel 5.1 andra meningen inledningen	Artikel 10.2 inledningen av meningen
Artikel 5.1 a och b	Artikel 10.2 a och b
Artikel 5.2	Artikel 10.2 c
Artikel 5.3 a–c	Artikel 10.3 a–c
—	Artikel 10.3 d
Artikel 5.3 d	Artikel 10.3 e
—	Artikel 10.3 f
—	Artikel 10.4
Artikel 5.4 och 5.5	Artikel 10.5 och 10.6
—	Artikel 11
—	Artikel 12
—	Artikel 13

Direktiv 2008/95/EG	Detta direktiv
Artikel 6.1 a–c	Artikel 14.1 a–c, och 14.2
Artikel 6.2	Artikel 14.3
Artikel 7	Artikel 15
Artikel 8.1 och 8.2	Artikel 25.1 och 25.2
—	Artikel 25.3–25.5
Artikel 9	Artikel 9
Artikel 10.1 första stycket	Artikel 16.1
—	Artikel 16.2–16.4
Artikel 10.1 andra stycket	Artikel 16.5
Artikel 10.2	Artikel 16.6
Artikel 10.3	—
Artikel 11.1	Artikel 46.1–46.3
Artikel 11.2	Artikel 44.1
Artikel 11.3	Artikel 17
Artikel 11.4	Artiklarna 17, 44.2 och 46.4
—	Artikel 18
Artikel 12.1 första stycket	Artikel 19.1
Artikel 12.1 andra stycket	Artikel 19.2
Artikel 12.1 tredje stycket	Artikel 19.3
Artikel 12.2	Artikel 20
Artikel 13	Artiklarna 7 och 21
Artikel 14	Artikel 6
—	Artiklarna 22–24
—	Artikel 26
—	Artikel 27
Artikel 15.1	Artikel 28.1 och 28.3
Artikel 15.2	Artikel 28.4
—	Artikel 28.2 och 28.5
—	Artiklarna 29–54.1
Artikel 16	Artikel 54.2
Artikel 17	Artikel 55
Artikel 18	Artikel 56
Artikel 19	Artikel 57

I

(Legislative acts)

DIRECTIVES

DIRECTIVE (EU) 2015/2436 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL**of 16 December 2015****to approximate the laws of the Member States relating to trade marks****(Recast)****(Text with EEA relevance)**

THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,

Having regard to the Treaty on the Functioning of the European Union, and in particular Article 114(1) thereof,

Having regard to the proposal from the European Commission,

After transmission of the draft legislative act to the national parliaments,

Having regard to the opinion of the European Economic and Social Committee ⁽¹⁾,

Acting in accordance with the ordinary legislative procedure ⁽²⁾,

Whereas:

- (1) A number of amendments should be made to Directive 2008/95/EC of the European Parliament and of the Council ⁽³⁾. In the interests of clarity, that Directive should be recast.
- (2) Directive 2008/95/EC has harmonised central provisions of substantive trade mark law which at the time of adoption were considered as most directly affecting the functioning of the internal market by impeding the free movement of goods and the freedom to provide services in the Union.
- (3) Trade mark protection in the Member States coexists with protection available at Union level through European Union trade marks ('EU trade marks') which are unitary in character and valid throughout the Union as laid down in Council Regulation (EC) No 207/2009 ⁽⁴⁾. The coexistence and balance of trade mark systems at national and Union level in fact constitutes a cornerstone of the Union's approach to intellectual property protection.
- (4) Further to the Commission's communication of 16 July 2008 on an industrial property rights strategy for Europe, the Commission carried out a comprehensive evaluation of the overall functioning of the trade mark system in Europe as a whole, covering Union and national levels and the interrelation between the two.

⁽¹⁾ OJ C 327, 12.11.2013, p. 42.

⁽²⁾ Position of the European Parliament of 25 February 2014 (not yet published in the Official Journal) and position of the Council at first reading of 10 November 2015 (not yet published in the Official Journal). Position of the European Parliament of 15 December 2015.

⁽³⁾ Directive 2008/95/EC of the European Parliament and of the Council of 22 October 2008 to approximate the laws of the Member States relating to trade marks (OJ L 299, 8.11.2008, p. 25).

⁽⁴⁾ Council Regulation (EC) No 207/2009 of 26 February 2009 on the Community trade mark (OJ L 78, 24.3.2009, p. 1).

- (5) In its conclusions of 25 May 2010 on the future revision of the trade mark system in the European Union, the Council called on the Commission to present proposals for the revision of Regulation (EC) No 207/2009 and Directive 2008/95/EC. The revision of that Directive should include measures to make it more consistent with Regulation (EC) No 207/2009, which would thus reduce the areas of divergence within the trade mark system in Europe as a whole, while maintaining national trade mark protection as an attractive option for applicants. In this context, the complementary relationship between the EU trade mark system and national trade mark systems should be ensured.
- (6) The Commission concluded in its communication of 24 May 2011 entitled 'A single market for intellectual property rights' that in order to meet increased demands from stakeholders for faster, higher quality, more streamlined trade mark registration systems, which are also more consistent, user friendly, publicly accessible and technologically up to date, there is a necessity to modernise the trade mark system in the Union as a whole and adapt it to the internet era.
- (7) Consultation and evaluation for the purpose of this Directive has revealed that, in spite of the previous partial harmonisation of national laws, there remain areas where further harmonisation could have a positive impact on competitiveness and growth.
- (8) In order to serve the objective of fostering and creating a well-functioning internal market and to facilitate acquiring and protecting trade marks in the Union, to the benefit of the growth and the competitiveness of European businesses, in particular small and medium-sized enterprises, it is necessary to go beyond the limited scope of approximation achieved by Directive 2008/95/EC and extend approximation to other aspects of substantive trade mark law governing trade marks protected through registration pursuant to Regulation (EC) No 207/2009.
- (9) For the purpose of making trade mark registrations throughout the Union easier to obtain and administer, it is essential to approximate not only provisions of substantive law but also procedural rules. Therefore, the principal procedural rules in the area of trade mark registration in the Member States and in the EU trade mark system should be aligned. As regards procedures under national law, it is sufficient to lay down general principles, leaving the Member States free to establish more specific rules.
- (10) It is essential to ensure that registered trade marks enjoy the same protection under the legal systems of all the Member States. In line with the extensive protection granted to EU trade marks which have a reputation in the Union, extensive protection should also be granted at national level to all registered trade marks which have a reputation in the Member State concerned.
- (11) This Directive should not deprive the Member States of the right to continue to protect trade marks acquired through use but should take them into account only with regard to their relationship with trade marks acquired by registration.
- (12) Attainment of the objectives of this approximation of laws requires that the conditions for obtaining and continuing to hold a registered trade mark be, in general, identical in all Member States.
- (13) To this end, it is necessary to list examples of signs which are capable of constituting a trade mark, provided that such signs are capable of distinguishing the goods or services of one undertaking from those of other undertakings. In order to fulfil the objectives of the registration system for trade marks, namely to ensure legal certainty and sound administration, it is also essential to require that the sign is capable of being represented in a manner which is clear, precise, self-contained, easily accessible, intelligible, durable and objective. A sign should therefore be permitted to be represented in any appropriate form using generally available technology, and thus not necessarily by graphic means, as long as the representation offers satisfactory guarantees to that effect.
- (14) Furthermore, the grounds for refusal or invalidity concerning the trade mark itself, including the absence of any distinctive character, or concerning conflicts between the trade mark and earlier rights, should be listed in an exhaustive manner, even if some of those grounds are listed as an option for the Member States which should therefore be able to maintain or introduce them in their legislation.

- (15) In order to ensure that the levels of protection afforded to geographical indications by Union legislation and national law are applied in a uniform and exhaustive manner in the examination of absolute and relative grounds for refusal throughout the Union, this Directive should include the same provisions in relation to geographical indications as contained in Regulation (EC) No 207/2009. Furthermore, it is appropriate to ensure that the scope of absolute grounds is extended to also cover protected traditional terms for wine and traditional specialties guaranteed.
- (16) The protection afforded by the registered trade mark, the function of which is in particular to guarantee the trade mark as an indication of origin, should be absolute in the event of there being identity between the mark and the corresponding sign and the goods or services. The protection should apply also in the case of similarity between the mark and the sign and the goods or services. It is indispensable to give an interpretation of the concept of similarity in relation to the likelihood of confusion. The likelihood of confusion, the appreciation of which depends on numerous elements and, in particular, on the recognition of the trade mark on the market, the association which can be made with the used or registered sign, the degree of similarity between the trade mark and the sign and between the goods or services identified, should constitute the specific condition for such protection. The ways in which a likelihood of confusion can be established, and in particular the onus of proof in that regard, should be a matter for national procedural rules which should not be prejudiced by this Directive.
- (17) In order to ensure legal certainty and full consistency with the principle of priority, under which a registered earlier trade mark takes precedence over later registered trade marks, it is necessary to provide that the enforcement of rights which are conferred by a trade mark should be without prejudice to the rights of proprietors acquired prior to the filing or priority date of the trade mark. Such an approach is in conformity with Article 16(1) of the Agreement on trade-related aspects of intellectual property rights of 15 April 1994 ('TRIPS Agreement').
- (18) It is appropriate to provide that an infringement of a trade mark can only be established if there is a finding that the infringing mark or sign is used in the course of trade for the purposes of distinguishing goods or services. Use of the sign for purposes other than for distinguishing goods or services should be subject to the provisions of national law.
- (19) The concept of infringement of a trade mark should also comprise the use of the sign as a trade name or similar designation, as long as such use is made for the purposes of distinguishing goods or services.
- (20) In order to ensure legal certainty and full consistency with specific Union legislation, it is appropriate to provide that the proprietor of a trade mark should be entitled to prohibit a third party from using a sign in comparative advertising where such comparative advertising is contrary to Directive 2006/114/EC of the European Parliament and of the Council⁽¹⁾.
- (21) In order to strengthen trade mark protection and combat counterfeiting more effectively, and in line with international obligations of the Member States under the World Trade Organisation (WTO) framework, in particular Article V of the General Agreement on Tariffs and Trade on freedom of transit and, as regards generic medicines, the 'Declaration on the TRIPS Agreement and public health' adopted by the Doha WTO Ministerial Conference on 14 November 2001, the proprietor of a trade mark should be entitled to prevent third parties from bringing goods, in the course of trade, into the Member State where the trade mark is registered without being released for free circulation there, where such goods come from third countries and bear without authorisation a trade mark which is identical or essentially identical with the trade mark registered in respect of such goods.
- (22) To this effect, it should be permissible for trade mark proprietors to prevent the entry of infringing goods and their placement in all customs situations, including, in particular transit, transshipment, warehousing, free zones, temporary storage, inward processing or temporary admission, also when such goods are not intended to be placed on the market of the Member State concerned. In performing customs controls, the customs authorities should make use of the powers and procedures laid down in Regulation (EU) No 608/2013 of the European Parliament and of the Council⁽²⁾, also at the request of the right holders. In particular, the customs authorities should carry out the relevant controls on the basis of risk analysis criteria.

(1) Directive 2006/114/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 concerning misleading and comparative advertising (OJ L 376, 27.12.2006, p. 21).

(2) Regulation (EU) No 608/2013 of the European Parliament and of the Council of 12 June 2013 concerning customs enforcement of intellectual property rights and repealing Council Regulation (EC) No 1383/2003 (OJ L 181, 29.6.2013, p. 15).

- (23) In order to reconcile the need to ensure the effective enforcement of trade mark rights with the necessity to avoid hampering the free flow of trade in legitimate goods, the entitlement of the proprietor of the trade mark should lapse where, during the subsequent proceedings initiated before the judicial or other authority competent to take a substantive decision on whether the registered trade mark has been infringed, the declarant or the holder of the goods is able to prove that the proprietor of the registered trade mark is not entitled to prohibit the placing of the goods on the market in the country of final destination.
- (24) Article 28 of Regulation (EU) No 608/2013 provides that a right holder is to be liable for damages towards the holder of the goods where, inter alia, the goods in question are subsequently found not to infringe an intellectual property right.
- (25) Appropriate measures should be taken with a view to ensuring the smooth transit of generic medicines. With respect to international non-proprietary names (INN) as globally recognised generic names for active substances in pharmaceutical preparations, it is vital to take due account of the existing limitations on the effect of trade mark rights. Consequently, the proprietor of a trade mark should not have the right to prevent a third party from bringing goods into a Member State where the trade mark is registered without being released for free circulation there based upon similarities between the INN for the active ingredient in the medicines and the trade mark.
- (26) In order to enable proprietors of registered trade marks to combat counterfeiting more effectively, they should be entitled to prohibit the affixing of an infringing trade mark to goods, and certain preparatory acts carried out prior to such affixing.
- (27) The exclusive rights conferred by a trade mark should not entitle the proprietor to prohibit the use of signs or indications by third parties which are used fairly and thus in accordance with honest practices in industrial and commercial matters. In order to create equal conditions for trade names and trade marks against the background that trade names are regularly granted unrestricted protection against later trade marks, such use should only be considered to include the use of the personal name of the third party. Such use should further permit the use of descriptive or non-distinctive signs or indications in general. Furthermore, the proprietor should not be entitled to prevent the fair and honest use of the mark for the purpose of identifying or referring to the goods or services as those of the proprietor. Use of a trade mark by third parties to draw the consumer's attention to the resale of genuine goods that were originally sold by, or with the consent of, the proprietor of the trade mark in the Union should be considered as being fair as long as it is at the same time in accordance with honest practices in industrial and commercial matters. Use of a trade mark by third parties for the purpose of artistic expression should be considered as being fair as long as it is at the same time in accordance with honest practices in industrial and commercial matters. Furthermore, this Directive should be applied in a way that ensures full respect for fundamental rights and freedoms, and in particular the freedom of expression.
- (28) It follows from the principle of free movement of goods that the proprietor of a trade mark should not be entitled to prohibit its use by a third party in relation to goods which have been put into circulation in the Union, under the trade mark, by him or with his consent, unless the proprietor has legitimate reasons to oppose further commercialisation of the goods.
- (29) It is important, for reasons of legal certainty to provide that, without prejudice to his interests as a proprietor of an earlier trade mark, the latter may no longer request a declaration of invalidity or oppose the use of a trade mark subsequent to his own trade mark, of which he has knowingly tolerated the use for a substantial length of time, unless the application for the subsequent trade mark was made in bad faith.
- (30) In order to ensure legal certainty and safeguard legitimately acquired trade mark rights, it is appropriate and necessary to provide that, without prejudice to the principle that the later trade mark cannot be enforced against the earlier trade mark, proprietors of earlier trade marks should not be entitled to obtain refusal or invalidation or to oppose the use of a later trade mark if the later trade mark was acquired at a time when the earlier trade mark was liable to be declared invalid or revoked, for example because it had not yet acquired distinctiveness through use, or if the earlier trade mark could not be enforced against the later trade mark because the necessary conditions were not applicable, for example when the earlier mark had not yet obtained a reputation.

- (31) Trade marks fulfil their purpose of distinguishing goods or services and allowing consumers to make informed choices only when they are actually used on the market. A requirement of use is also necessary in order to reduce the total number of trade marks registered and protected in the Union and, consequently, the number of conflicts which arise between them. It is therefore essential to require that registered trade marks actually be used in connection with the goods or services for which they are registered, or, if not used in that connection within five years of the date of the completion of the registration procedure, be liable to be revoked.
- (32) Consequently, a registered trade mark should only be protected in so far as it is actually used and a registered earlier trade mark should not enable its proprietor to oppose or invalidate a later trade mark if that proprietor has not put his trade mark to genuine use. Furthermore, Member States should provide that a trade mark may not be successfully invoked in infringement proceedings if it is established, as a result of a plea, that the trade mark could be revoked or, when the action is brought against a later right, could have been revoked at the time when the later right was acquired.
- (33) It is appropriate to provide that, where the seniority of a national mark or a trade mark registered under international arrangements having effect in the Member State has been claimed for an EU trade mark and the mark providing the basis for the seniority claim has thereafter been surrendered or allowed to lapse, the validity of that mark can still be challenged. Such a challenge should be limited to situations where the mark could have been declared invalid or revoked at the time it was removed from the register.
- (34) For reasons of coherence and in order to facilitate the commercial exploitation of trade marks in the Union, the rules applicable to trade marks as objects of property should be aligned to the extent appropriate with those already in place for EU trade marks, and should include rules on assignment and transfer, licensing, rights *in rem* and levy of execution.
- (35) Collective trade marks have proven a useful instrument for promoting goods or services with specific common properties. It is therefore appropriate to subject national collective trade marks to rules similar to the rules applicable to European Union collective marks.
- (36) In order to improve and facilitate access to trade mark protection and to increase legal certainty and predictability, the procedure for the registration of trade marks in the Member States should be efficient and transparent and should follow rules similar to those applicable to EU trade marks.
- (37) In order to ensure legal certainty with regard to the scope of trade mark rights and to facilitate access to trade mark protection, the designation and classification of goods and services covered by a trade mark application should follow the same rules in all Member States and should be aligned to those applicable to EU trade marks. In order to enable the competent authorities and economic operators to determine the extent of the trade mark protection sought on the basis of the application alone, the designation of goods and services should be sufficiently clear and precise. The use of general terms should be interpreted as including only goods and services clearly covered by the literal meaning of a term. In the interest of clarity and legal certainty, the Member States' central industrial property offices and the Benelux Office for Intellectual Property should, in cooperation with each other, endeavour to compile a list reflecting their respective administrative practices with regard to the classification of goods and services.
- (38) For the purpose of ensuring effective trade mark protection, Member States should make available an efficient administrative opposition procedure, allowing at least the proprietor of earlier trade mark rights and any person authorised under the relevant law to exercise the rights arising from a protected designation of origin or a geographical indication to oppose the registration of a trade mark application. Furthermore, in order to offer efficient means of revoking trademarks or declaring them invalid, Member States should provide for an administrative procedure for revocation or declaration of invalidity within the longer transposition period of seven years, after the entry into force of this Directive.

- (39) It is desirable that Member States' central industrial property offices and the Benelux Office for Intellectual Property cooperate with each other and with the European Union Intellectual Property Office in all fields of trade mark registration and administration in order to promote convergence of practices and tools, such as the creation and updating of common or connected databases and portals for consultation and search purposes. The Member States should further ensure that their offices cooperate with each other and with the European Union Intellectual Property Office in all other areas of their activities which are relevant for the protection of trade marks in the Union.
- (40) This Directive should not exclude the application to trade marks of provisions of law of the Member States other than trade mark law, such as provisions relating to unfair competition, civil liability or consumer protection.
- (41) Member States are bound by the Paris Convention for the Protection of Industrial Property ('the Paris Convention') and the TRIPS Agreement. It is necessary that this Directive be entirely consistent with that Convention and that Agreement. The obligations of the Member States resulting from that Convention and that Agreement should not be affected by this Directive. Where appropriate, the second paragraph of Article 351 of the Treaty on the Functioning of the European Union should apply.
- (42) Since the objectives of this Directive, namely to foster and create a well-functioning internal market and to facilitate the registration, administration and protection of trade marks in the Union to the benefit of growth and competitiveness, cannot be sufficiently achieved by the Member States but can rather, by reason of its scale and effects, be better achieved at Union level, the Union may adopt measures, in accordance with the principle of subsidiarity as set out in Article 5 of the Treaty on European Union. In accordance with the principle of proportionality as set out in that Article, this Directive does not go beyond what is necessary in order to achieve those objectives.
- (43) Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council ⁽¹⁾ governs the processing of personal data carried out in the Member States in the context of this Directive.
- (44) The European Data Protection Supervisor was consulted in accordance with Article 28(2) of Regulation (EC) No 45/2001 of the European Parliament and of the Council ⁽²⁾ and delivered an opinion on 11 July 2013.
- (45) The obligation to transpose this Directive into national law should be confined to those provisions which represent a substantive amendment as compared with the earlier Directive. The obligation to transpose the provisions which are unchanged arises under the earlier Directive.
- (46) This Directive should be without prejudice to the obligations of the Member States under Directive 2008/95/EC relating to the time limit for transposition of Council Directive 89/104/EEC ⁽³⁾ into national law as set out in Part B of Annex I to Directive 2008/95/EC,

HAVE ADOPTED THIS DIRECTIVE:

CHAPTER 1

GENERAL PROVISIONS

Article 1

Scope

This Directive applies to every trade mark in respect of goods or services which is the subject of registration or of an application for registration in a Member State as an individual trade mark, a guarantee or certification mark or a collective mark, or which is the subject of a registration or an application for registration in the Benelux Office for Intellectual Property or of an international registration having effect in a Member State.

⁽¹⁾ Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (OJ L 281, 23.11.1995, p. 31).

⁽²⁾ Regulation (EC) No 45/2001 of the European Parliament and of the Council of 18 December 2000 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data by the Community institutions and bodies and on the free movement of such data (OJ L 8, 12.1.2001, p. 1).

⁽³⁾ First Council Directive 89/104/EEC of 21 December 1988 to approximate the laws of the Member States relating to trade marks (OJ L 40, 11.2.1989, p. 1).

*Article 2***Definitions**

For the purpose of this Directive, the following definitions apply:

- (a) 'office' means the central industrial property office of the Member State or the Benelux Office for Intellectual Property, entrusted with the registration of trade marks;
- (b) 'register' means the register of trade marks kept by an office.

CHAPTER 2

SUBSTANTIVE LAW ON TRADE MARKS

SECTION 1

Signs of which a trade mark may consist*Article 3***Signs of which a trade mark may consist**

A trade mark may consist of any signs, in particular words, including personal names, or designs, letters, numerals, colours, the shape of goods or of the packaging of goods, or sounds, provided that such signs are capable of:

- (a) distinguishing the goods or services of one undertaking from those of other undertakings; and
- (b) being represented on the register in a manner which enables the competent authorities and the public to determine the clear and precise subject matter of the protection afforded to its proprietor.

SECTION 2

Grounds for refusal or invalidity*Article 4***Absolute grounds for refusal or invalidity**

1. The following shall not be registered or, if registered, shall be liable to be declared invalid:
  - (a) signs which cannot constitute a trade mark;
  - (b) trade marks which are devoid of any distinctive character;
  - (c) trade marks which consist exclusively of signs or indications which may serve, in trade, to designate the kind, quality, quantity, intended purpose, value, geographical origin, or the time of production of the goods or of rendering of the service, or other characteristics of the goods or services;
  - (d) trade marks which consist exclusively of signs or indications which have become customary in the current language or in the bona fide and established practices of the trade;
  - (e) signs which consist exclusively of:
    - (i) the shape, or another characteristic, which results from the nature of the goods themselves;
    - (ii) the shape, or another characteristic, of goods which is necessary to obtain a technical result;
    - (iii) the shape, or another characteristic, which gives substantial value to the goods;
  - (f) trade marks which are contrary to public policy or to accepted principles of morality;
  - (g) trade marks which are of such a nature as to deceive the public, for instance, as to the nature, quality or geographical origin of the goods or service;

- (h) trade marks which have not been authorised by the competent authorities and are to be refused or invalidated pursuant to Article 6ter of the Paris Convention;
  - (i) trade marks which are excluded from registration pursuant to Union legislation or the national law of the Member State concerned, or to international agreements to which the Union or the Member State concerned is party, providing for protection of designations of origin and geographical indications;
  - (j) trade marks which are excluded from registration pursuant to Union legislation or international agreements to which the Union is party, providing for protection of traditional terms for wine;
  - (k) trade marks which are excluded from registration pursuant to Union legislation or international agreements to which the Union is party, providing for protection of traditional specialities guaranteed;
  - (l) trade marks which consist of, or reproduce in their essential elements, an earlier plant variety denomination registered in accordance with Union legislation or the national law of the Member State concerned, or international agreements to which the Union or the Member State concerned is party, providing protection for plant variety rights, and which are in respect of plant varieties of the same or closely related species.
2. A trade mark shall be liable to be declared invalid where the application for registration of the trade mark was made in bad faith by the applicant. Any Member State may also provide that such a trade mark is not to be registered.
3. Any Member State may provide that a trade mark is not to be registered or, if registered, is liable to be declared invalid where and to the extent that:
- (a) the use of that trade mark may be prohibited pursuant to provisions of law other than trade mark law of the Member State concerned or of the Union;
  - (b) the trade mark includes a sign of high symbolic value, in particular a religious symbol;
  - (c) the trade mark includes badges, emblems and escutcheons other than those covered by Article 6ter of the Paris Convention and which are of public interest, unless the consent of the competent authority to their registration has been given in conformity with the law of the Member State.
4. A trade mark shall not be refused registration in accordance with paragraph 1(b), (c) or (d) if, before the date of application for registration, following the use which has been made of it, it has acquired a distinctive character. A trade mark shall not be declared invalid for the same reasons if, before the date of application for a declaration of invalidity, following the use which has been made of it, it has acquired a distinctive character.
5. Any Member State may provide that paragraph 4 is also to apply where the distinctive character was acquired after the date of application for registration but before the date of registration.

Article 5

Relative grounds for refusal or invalidity

1. A trade mark shall not be registered or, if registered, shall be liable to be declared invalid where:
- (a) it is identical with an earlier trade mark, and the goods or services for which the trade mark is applied for or is registered are identical with the goods or services for which the earlier trade mark is protected;
  - (b) because of its identity with, or similarity to, the earlier trade mark and the identity or similarity of the goods or services covered by the trade marks, there exists a likelihood of confusion on the part of the public; the likelihood of confusion includes the likelihood of association with the earlier trade mark.
2. 'Earlier trade marks' within the meaning of paragraph 1 means:
- (a) trade marks of the following kinds with a date of application for registration which is earlier than the date of application for registration of the trade mark, taking account, where appropriate, of the priorities claimed in respect of those trade marks:
    - (i) EU trade marks;
    - (ii) trade marks registered in the Member State concerned or, in the case of Belgium, Luxembourg or the Netherlands, at the Benelux Office for Intellectual Property;
    - (iii) trade marks registered under international arrangements which have effect in the Member State concerned;

- (b) EU trade marks which validly claim seniority, in accordance with Regulation (EC) No 207/2009, of a trade mark referred to in points (a)(ii) and (iii), even when the latter trade mark has been surrendered or allowed to lapse;
- (c) applications for the trade marks referred to in points (a) and (b), subject to their registration;
- (d) trade marks which, on the date of application for registration of the trade mark, or, where appropriate, of the priority claimed in respect of the application for registration of the trade mark, are well known in the Member State concerned, in the sense in which the words 'well-known' are used in Article 6bis of the Paris Convention.
3. Furthermore, a trade mark shall not be registered or, if registered, shall be liable to be declared invalid where:
- (a) it is identical with, or similar to, an earlier trade mark irrespective of whether the goods or services for which it is applied or registered are identical with, similar to or not similar to those for which the earlier trade mark is registered, where the earlier trade mark has a reputation in the Member State in respect of which registration is applied for or in which the trade mark is registered or, in the case of an EU trade mark, has a reputation in the Union and the use of the later trade mark without due cause would take unfair advantage of, or be detrimental to, the distinctive character or the repute of the earlier trade mark;
- (b) an agent or representative of the proprietor of the trade mark applies for registration thereof in his own name without the proprietor's authorisation, unless the agent or representative justifies his action;
- (c) and to the extent that, pursuant to Union legislation or the law of the Member State concerned providing for protection of designations of origin and geographical indications:
- (i) an application for a designation of origin or a geographical indication had already been submitted in accordance with Union legislation or the law of the Member State concerned prior to the date of application for registration of the trade mark or the date of the priority claimed for the application, subject to its subsequent registration;
- (ii) that designation of origin or geographical indication confers on the person authorised under the relevant law to exercise the rights arising therefrom the right to prohibit the use of a subsequent trade mark.
4. Any Member State may provide that a trade mark is not to be registered or, if registered, is liable to be declared invalid where, and to the extent that:
- (a) rights to a non-registered trade mark or to another sign used in the course of trade were acquired prior to the date of application for registration of the subsequent trade mark, or the date of the priority claimed for the application for registration of the subsequent trade mark, and that non-registered trade mark or other sign confers on its proprietor the right to prohibit the use of a subsequent trade mark;
- (b) the use of the trade mark may be prohibited by virtue of an earlier right, other than the rights referred to in paragraph 2 and point (a) of this paragraph, and in particular:
- (i) a right to a name;
- (ii) a right of personal portrayal;
- (iii) a copyright;
- (iv) an industrial property right;
- (c) the trade mark is liable to be confused with an earlier trade mark protected abroad, provided that, at the date of the application, the applicant was acting in bad faith.
5. The Member States shall ensure that in appropriate circumstances there is no obligation to refuse registration or to declare a trade mark invalid where the proprietor of the earlier trade mark or other earlier right consents to the registration of the later trade mark.
6. Any Member State may provide that, by way of derogation from paragraphs 1 to 5, the grounds for refusal of registration or invalidity in force in that Member State prior to the date of the entry into force of the provisions necessary to comply with Directive 89/104/EEC are to apply to trade marks for which an application has been made prior to that date.

*Article 6***Establishment a posteriori of invalidity or revocation of a trade mark**

Where the seniority of a national trade mark or of a trade mark registered under international arrangements having effect in the Member State, which has been surrendered or allowed to lapse, is claimed for an EU trade mark, the invalidity or revocation of the trade mark providing the basis for the seniority claim may be established *a posteriori*, provided that the invalidity or revocation could have been declared at the time the mark was surrendered or allowed to lapse. In such a case, the seniority shall cease to produce its effects.

*Article 7***Grounds for refusal or invalidity relating to only some of the goods or services**

Where grounds for refusal of registration or for invalidity of a trade mark exist in respect of only some of the goods or services for which that trade mark has been applied or registered, refusal of registration or invalidity shall cover those goods or services only.

*Article 8***Lack of distinctive character or of reputation of an earlier trade mark precluding a declaration of invalidity of a registered trade mark**

An application for a declaration of invalidity on the basis of an earlier trade mark shall not succeed at the date of application for invalidation if it would not have been successful at the filing date or the priority date of the later trade mark for any of the following reasons:

- (a) the earlier trade mark, liable to be declared invalid pursuant to Article 4(1)(b), (c) or (d), had not yet acquired a distinctive character as referred to in Article 4(4);
- (b) the application for a declaration of invalidity is based on Article 5(1)(b) and the earlier trade mark had not yet become sufficiently distinctive to support a finding of likelihood of confusion within the meaning of Article 5(1)(b);
- (c) the application for a declaration of invalidity is based on Article 5(3)(a) and the earlier trade mark had not yet acquired a reputation within the meaning of Article 5(3)(a).

*Article 9***Preclusion of a declaration of invalidity due to acquiescence**

1. Where, in a Member State, the proprietor of an earlier trade mark as referred to in Article 5(2) or Article 5(3)(a) has acquiesced, for a period of five successive years, in the use of a later trade mark registered in that Member State while being aware of such use, that proprietor shall no longer be entitled on the basis of the earlier trade mark to apply for a declaration that the later trade mark is invalid in respect of the goods or services for which the later trade mark has been used, unless registration of the later trade mark was applied for in bad faith.

2. Member States may provide that paragraph 1 of this Article is to apply to the proprietor of any other earlier right referred to in Article 5(4)(a) or (b).

3. In the cases referred to in paragraphs 1 and 2, the proprietor of a later registered trade mark shall not be entitled to oppose the use of the earlier right, even though that right may no longer be invoked against the later trade mark.

SECTION 3

Rights conferred and limitations

Article 10

Rights conferred by a trade mark

1. The registration of a trade mark shall confer on the proprietor exclusive rights therein.
2. Without prejudice to the rights of proprietors acquired before the filing date or the priority date of the registered trade mark, the proprietor of that registered trade mark shall be entitled to prevent all third parties not having his consent from using in the course of trade, in relation to goods or services, any sign where:
  - (a) the sign is identical with the trade mark and is used in relation to goods or services which are identical with those for which the trade mark is registered;
  - (b) the sign is identical with, or similar to, the trade mark and is used in relation to goods or services which are identical with, or similar to, the goods or services for which the trade mark is registered, if there exists a likelihood of confusion on the part of the public; the likelihood of confusion includes the likelihood of association between the sign and the trade mark;
  - (c) the sign is identical with, or similar to, the trade mark irrespective of whether it is used in relation to goods or services which are identical with, similar to, or not similar to, those for which the trade mark is registered, where the latter has a reputation in the Member State and where use of that sign without due cause takes unfair advantage of, or is detrimental to, the distinctive character or the repute of the trade mark.
3. The following, in particular, may be prohibited under paragraph 2:
  - (a) affixing the sign to the goods or to the packaging thereof;
  - (b) offering the goods or putting them on the market, or stocking them for those purposes, under the sign, or offering or supplying services thereunder;
  - (c) importing or exporting the goods under the sign;
  - (d) using the sign as a trade or company name or part of a trade or company name;
  - (e) using the sign on business papers and in advertising;
  - (f) using the sign in comparative advertising in a manner that is contrary to Directive 2006/114/EC.
4. Without prejudice to the rights of proprietors acquired before the filing date or the priority date of the registered trade mark, the proprietor of that registered trade mark shall also be entitled to prevent all third parties from bringing goods, in the course of trade, into the Member State where the trade mark is registered, without being released for free circulation there, where such goods, including the packaging thereof, come from third countries and bear without authorisation a trade mark which is identical with the trade mark registered in respect of such goods, or which cannot be distinguished in its essential aspects from that trade mark.

The entitlement of the trade mark proprietor pursuant to the first subparagraph shall lapse if, during the proceedings to determine whether the registered trade mark has been infringed, initiated in accordance with Regulation (EU) No 608/2013, evidence is provided by the declarant or the holder of the goods that the proprietor of the registered trade mark is not entitled to prohibit the placing of the goods on the market in the country of final destination.

5. Where, under the law of a Member State, the use of a sign under the conditions referred to in paragraph 2 (b) or (c) could not be prohibited before the date of entry into force of the provisions necessary to comply with Directive 89/104/EEC in the Member State concerned, the rights conferred by the trade mark may not be relied on to prevent the continued use of the sign.
6. Paragraphs 1, 2, 3 and 5 shall not affect provisions in any Member State relating to the protection against the use of a sign other than use for the purposes of distinguishing goods or services, where use of that sign without due cause takes unfair advantage of, or is detrimental to, the distinctive character or the repute of the trade mark.

*Article 11***The right to prohibit preparatory acts in relation to the use of packaging or other means**

Where the risk exists that the packaging, labels, tags, security or authenticity features or devices, or any other means to which the trade mark is affixed, could be used in relation to goods or services and that use would constitute an infringement of the rights of the proprietor of a trade mark under Article 10(2) and (3), the proprietor of that trade mark shall have the right to prohibit the following acts if carried out in the course of trade:

- (a) affixing a sign identical with, or similar to, the trade mark on packaging, labels, tags, security or authenticity features or devices, or any other means to which the mark may be affixed;
- (b) offering or placing on the market, or stocking for those purposes, or importing or exporting, packaging, labels, tags, security or authenticity features or devices, or any other means to which the mark is affixed.

*Article 12***Reproduction of trade marks in dictionaries**

If the reproduction of a trade mark in a dictionary, encyclopaedia or similar reference work, in print or electronic form, gives the impression that it constitutes the generic name of the goods or services for which the trade mark is registered, the publisher of the work shall, at the request of the proprietor of the trade mark, ensure that the reproduction of the trade mark is, without delay, and in the case of works in printed form at the latest in the next edition of the publication, accompanied by an indication that it is a registered trade mark.

*Article 13***Prohibition of the use of a trade mark registered in the name of an agent or representative**

1. Where a trade mark is registered in the name of the agent or representative of a person who is the proprietor of that trade mark, without the proprietor's consent, the latter shall be entitled to do either or both of the following:

- (a) oppose the use of the trade mark by his agent or representative;
- (b) demand the assignment of the trade mark in his favour.

2. Paragraph 1 shall not apply where the agent or representative justifies his action.

*Article 14***Limitation of the effects of a trade mark**

1. A trade mark shall not entitle the proprietor to prohibit a third party from using, in the course of trade:

- (a) the name or address of the third party, where that third party is a natural person;
- (b) signs or indications which are not distinctive or which concern the kind, quality, quantity, intended purpose, value, geographical origin, the time of production of goods or of rendering of the service, or other characteristics of goods or services;
- (c) the trade mark for the purpose of identifying or referring to goods or services as those of the proprietor of that trade mark, in particular, where the use of the trade mark is necessary to indicate the intended purpose of a product or service, in particular as accessories or spare parts.

2. Paragraph 1 shall only apply where the use made by the third party is in accordance with honest practices in industrial or commercial matters.

3. A trade mark shall not entitle the proprietor to prohibit a third party from using, in the course of trade, an earlier right which only applies in a particular locality, if that right is recognised by the law of the Member State in question and the use of that right is within the limits of the territory in which it is recognised.

*Article 15***Exhaustion of the rights conferred by a trade mark**

1. A trade mark shall not entitle the proprietor to prohibit its use in relation to goods which have been put on the market in the Union under that trade mark by the proprietor or with the proprietor's consent.
2. Paragraph 1 shall not apply where there exist legitimate reasons for the proprietor to oppose further commercialisation of the goods, especially where the condition of the goods is changed or impaired after they have been put on the market.

*Article 16***Use of trade marks**

1. If, within a period of five years following the date of the completion of the registration procedure, the proprietor has not put the trade mark to genuine use in the Member State in connection with the goods or services in respect of which it is registered, or if such use has been suspended during a continuous five-year period, the trade mark shall be subject to the limits and sanctions provided for in Article 17, Article 19(1), Article 44(1) and (2), and Article 46(3) and (4), unless there are proper reasons for non-use.
2. Where a Member State provides for opposition proceedings following registration, the five-year period referred to in paragraph 1 shall be calculated from the date when the mark can no longer be opposed or, in the event that an opposition has been lodged, from the date when a decision terminating the opposition proceedings became final or the opposition was withdrawn.
3. With regard to trade marks registered under international arrangements and having effect in the Member State, the five-year period referred to in paragraph 1 shall be calculated from the date when the mark can no longer be rejected or opposed. Where an opposition has been lodged or when an objection on absolute or relative grounds has been notified, the period shall be calculated from the date when a decision terminating the opposition proceedings or a ruling on absolute or relative grounds for refusal became final or the opposition was withdrawn.
4. The date of commencement of the five-year period, as referred to in paragraphs 1 and 2, shall be entered in the register.
5. The following shall also constitute use within the meaning of paragraph 1:
  - (a) use of the trade mark in a form differing in elements which do not alter the distinctive character of the mark in the form in which it was registered, regardless of whether or not the trade mark in the form as used is also registered in the name of the proprietor;
  - (b) affixing of the trade mark to goods or to the packaging thereof in the Member State concerned solely for export purposes.
6. Use of the trade mark with the consent of the proprietor shall be deemed to constitute use by the proprietor.

*Article 17***Non-use as defence in infringement proceedings**

The proprietor of a trade mark shall be entitled to prohibit the use of a sign only to the extent that the proprietor's rights are not liable to be revoked pursuant to Article 19 at the time the infringement action is brought. If the defendant so requests, the proprietor of the trade mark shall furnish proof that, during the five-year period preceding the date of bringing the action, the trade mark has been put to genuine use as provided in Article 16 in connection with the goods or services in respect of which it is registered and which are cited as justification for the action, or that there are proper reasons for non-use, provided that the registration procedure of the trade mark has at the date of bringing the action been completed for not less than five years.

*Article 18***Intervening right of the proprietor of a later registered trade mark as defence in infringement proceedings**

1. In infringement proceedings, the proprietor of a trade mark shall not be entitled to prohibit the use of a later registered mark where that later trade mark would not be declared invalid pursuant to Article 8, Article 9(1) or (2) or Article 46(3).

2. In infringement proceedings, the proprietor of a trade mark shall not be entitled to prohibit the use of a later registered EU trade mark where that later trade mark would not be declared invalid pursuant to Article 53(1), (3) or (4), 54(1) or (2) or 57(2) of Regulation (EC) No 207/2009.

3. Where the proprietor of a trade mark is not entitled to prohibit the use of a later registered trade mark pursuant to paragraph 1 or 2, the proprietor of that later registered trade mark shall not be entitled to prohibit the use of the earlier trade mark in infringement proceedings, even though that earlier right may no longer be invoked against the later trade mark.

SECTION 4

Revocation of trade mark rights

Article 19

Absence of genuine use as ground for revocation

1. A trade mark shall be liable to revocation if, within a continuous five-year period, it has not been put to genuine use in the Member State in connection with the goods or services in respect of which it is registered, and there are no proper reasons for non-use.
2. No person may claim that the proprietor's rights in a trade mark should be revoked where, during the interval between expiry of the five-year period and filing of the application for revocation, genuine use of the trade mark has been started or resumed.
3. The commencement or resumption of use within the three-month period preceding the filing of the application for revocation which began at the earliest on expiry of the continuous five-year period of non-use shall be disregarded where preparations for the commencement or resumption occur only after the proprietor becomes aware that the application for revocation may be filed.

Article 20

Trade mark having become generic or misleading indication as grounds for revocation

A trade mark shall be liable to revocation if, after the date on which it was registered:

- (a) as a result of acts or inactivity of the proprietor, it has become the common name in the trade for a product or service in respect of which it is registered;
- (b) as a result of the use made of it by the proprietor of the trade mark or with the proprietor's consent in respect of the goods or services for which it is registered, it is liable to mislead the public, particularly as to the nature, quality or geographical origin of those goods or services.

Article 21

Revocation relating to only some of the goods or services

Where grounds for revocation of a trade mark exist in respect of only some of the goods or services for which that trade mark has been registered, revocation shall cover those goods or services only.

SECTION 5

Trade marks as objects of property

Article 22

Transfer of registered trade marks

1. A trade mark may be transferred, separately from any transfer of the undertaking, in respect of some or all of the goods or services for which it is registered.

2. A transfer of the whole of the undertaking shall include the transfer of the trade mark except where there is agreement to the contrary or circumstances clearly dictate otherwise. This provision shall apply to the contractual obligation to transfer the undertaking.
3. Member States shall have procedures in place to allow for the recordal of transfers in their registers.

Article 23

Rights in rem

1. A trade mark may, independently of the undertaking, be given as security or be the subject of rights *in rem*.
2. Member States shall have procedures in place to allow for the recordal of rights *in rem* in their registers.

Article 24

Levy of execution

1. A trade mark may be levied in execution.
2. Member States shall have procedures in place to allow for the recordal of levy of execution in their registers.

Article 25

Licensing

1. A trade mark may be licensed for some or all of the goods or services for which it is registered and for the whole or part of the Member State concerned. A licence may be exclusive or non-exclusive.
2. The proprietor of a trade mark may invoke the rights conferred by that trade mark against a licensee who contravenes any provision in his licensing contract with regard to:
  - (a) its duration;
  - (b) the form covered by the registration in which the trade mark may be used;
  - (c) the scope of the goods or services for which the licence is granted;
  - (d) the territory in which the trade mark may be affixed; or
  - (e) the quality of the goods manufactured or of the services provided by the licensee.
3. Without prejudice to the provisions of the licensing contract, the licensee may bring proceedings for infringement of a trade mark only if its proprietor consents thereto. However, the holder of an exclusive licence may bring such proceedings if the proprietor of the trade mark, after formal notice, does not himself bring infringement proceedings within an appropriate period.
4. A licensee shall, for the purpose of obtaining compensation for damage suffered by him, be entitled to intervene in infringement proceedings brought by the proprietor of the trade mark.
5. Member States shall have procedures in place to allow for the recordal of licences in their registers.

Article 26

Applications for a trade mark as an object of property

Articles 22 to 25 shall apply to applications for trade marks.

SECTION 6

Guarantee or certification marks and collective marks*Article 27***Definitions**

For the purposes of this Directive, the following definitions apply:

- (a) 'guarantee or certification mark' means a trade mark which is described as such when the mark is applied for and is capable of distinguishing goods or services which are certified by the proprietor of the mark in respect of material, mode of manufacture of goods or performance of services, quality, accuracy or other characteristics, from goods and services which are not so certified;
- (b) 'collective mark' means a trade mark which is described as such when the mark is applied for and is capable of distinguishing the goods or services of the members of an association which is the proprietor of the mark from the goods or services of other undertakings.

*Article 28***Guarantee or certification marks**

1. Member States may provide for the registration of guarantee or certification marks.
2. Any natural or legal person, including institutions, authorities and bodies governed by public law, may apply for guarantee or certification marks provided that such person does not carry on a business involving the supply of goods or services of the kind certified.

Member States may provide that a guarantee or certification mark is not to be registered unless the applicant is competent to certify the goods or services for which the mark is to be registered.

3. Member States may provide that guarantee or certification marks are not to be registered, or are to be revoked or declared invalid, on grounds other than those specified in Articles 4, 19 and 20, where the function of those marks so requires.
4. By way of derogation from Article 4(1)(c), Member States may provide that signs or indications which may serve, in trade, to designate the geographical origin of the goods or services may constitute guarantee or certification marks. Such a guarantee or certification mark shall not entitle the proprietor to prohibit a third party from using in the course of trade such signs or indications, provided that third party uses them in accordance with honest practices in industrial or commercial matters. In particular, such a mark may not be invoked against a third party who is entitled to use a geographical name.
5. The requirements laid down in Article 16 shall be satisfied where genuine use of a guarantee or certification mark in accordance with Article 16 is made by any person who has the authority to use it.

*Article 29***Collective marks**

1. Member States shall provide for the registration of collective marks.
2. Associations of manufacturers, producers, suppliers of services or traders, which, under the terms of the law governing them, have the capacity in their own name to have rights and obligations, to make contracts or accomplish other legal acts, and to sue and be sued, as well as legal persons governed by public law, may apply for collective marks.
3. By way of derogation from Article 4(1)(c), Member States may provide that signs or indications which may serve, in trade, to designate the geographical origin of the goods or services may constitute collective marks. Such a collective mark shall not entitle the proprietor to prohibit a third party from using, in the course of trade, such signs or indications, provided that third party uses them in accordance with honest practices in industrial or commercial matters. In particular, such a mark may not be invoked against a third party who is entitled to use a geographical name.

*Article 30***Regulations governing use of a collective mark**

1. An applicant for a collective mark shall submit the regulations governing its use to the office.
2. The regulations governing use shall specify at least the persons authorised to use the mark, the conditions of membership of the association and the conditions of use of the mark, including sanctions. The regulations governing use of a mark referred to in Article 29(3) shall authorise any person whose goods or services originate in the geographical area concerned to become a member of the association which is the proprietor of the mark, provided that the person fulfils all the other conditions of the regulations.

*Article 31***Refusal of an application**

1. In addition to the grounds for refusal of a trade mark application provided for in Article 4, where appropriate with the exception of Article 4(1)(c) concerning signs or indications which may serve, in trade, to designate the geographical origin of the goods or services, and Article 5, and without prejudice to the right of an office not to undertake examination *ex officio* of relative grounds, an application for a collective mark shall be refused where the provisions of point (b) of Article 27, Article 29 or Article 30 are not satisfied, or where the regulations governing use of that collective mark are contrary to public policy or to accepted principles of morality.
2. An application for a collective mark shall also be refused if the public is liable to be misled as regards the character or the significance of the mark, in particular if it is likely to be taken to be something other than a collective mark.
3. An application shall not be refused if the applicant, as a result of amendment of the regulations governing use of the collective mark, meets the requirements referred to in paragraphs 1 and 2.

*Article 32***Use of collective marks**

The requirements of Article 16 shall be satisfied where genuine use of a collective mark in accordance with that Article is made by any person who has authority to use it.

*Article 33***Amendments to the regulations governing use of a collective mark**

1. The proprietor of a collective mark shall submit to the office any amended regulations governing use.
2. Amendments to the regulations governing use shall be mentioned in the register unless the amended regulations do not satisfy the requirements of Article 30 or involve one of the grounds for refusal referred to in Article 31.
3. For the purposes of this Directive, amendments to the regulations governing use shall take effect only from the date of entry of the mention of those amendments in the register.

*Article 34***Persons entitled to bring an action for infringement**

1. Article 25(3) and (4) shall apply to every person who has the authority to use a collective mark.
2. The proprietor of a collective mark shall be entitled to claim compensation on behalf of persons who have authority to use the mark where those persons have sustained damage as a result of unauthorised use of the mark.

*Article 35***Additional grounds for revocation**

In addition to the grounds for revocation provided for in Articles 19 and 20, the rights of the proprietor of a collective mark shall be revoked on the following grounds:

- (a) the proprietor does not take reasonable steps to prevent the mark being used in a manner that is incompatible with the conditions of use laid down in the regulations governing use, including any amendments thereto mentioned in the register;
- (b) the manner in which the mark has been used by authorised persons has caused it to become liable to mislead the public in the manner referred to in Article 31(2);
- (c) an amendment to the regulations governing use of the mark has been mentioned in the register in breach of Article 33(2), unless the proprietor of the mark, by further amending the regulations governing use, complies with the requirements of that Article.

*Article 36***Additional grounds for invalidity**

In addition to the grounds for invalidity provided for in Article 4, where appropriate with the exception of Article 4(1)(c) concerning signs or indications which may serve, in trade, to designate the geographical origin of the goods or services, and Article 5, a collective mark which is registered in breach of Article 31 shall be declared invalid unless the proprietor of the mark, by amending the regulations governing use, complies with the requirements of Article 31.

CHAPTER 3

PROCEDURES

SECTION 1

Application and registration*Article 37***Application requirements**

1. An application for registration of a trade mark shall contain at least all of the following:
  - (a) a request for registration;
  - (b) information identifying the applicant;
  - (c) a list of the goods or services in respect of which the registration is requested;
  - (d) a representation of the trade mark, which satisfies the requirements set out in point (b) of Article 3.
2. The application for a trade mark shall be subject to the payment of a fee determined by the Member State concerned.

*Article 38***Date of filing**

1. The date of filing of a trade mark application shall be the date on which the documents containing the information specified in Article 37(1) are filed with the office by the applicant.
2. Member States may, in addition, provide that the accordance of the date of filing is to be subject to the payment of a fee as referred to in Article 37(2).

Article 39

Designation and classification of goods and services

1. The goods and services in respect of which trade mark registration is applied for shall be classified in conformity with the system of classification established by the Nice Agreement Concerning the International Classification of Goods and Services for the Purposes of the Registration of Marks of 15 June 1957 ('the Nice Classification').
2. The goods and services for which protection is sought shall be identified by the applicant with sufficient clarity and precision to enable the competent authorities and economic operators, on that sole basis, to determine the extent of the protection sought.
3. For the purposes of paragraph 2, the general indications included in the class headings of the Nice Classification or other general terms may be used, provided that they comply with the requisite standards of clarity and precision set out in this Article.
4. The office shall reject an application in respect of indications or terms which are unclear or imprecise, where the applicant does not suggest an acceptable wording within a period set by the office to that effect.
5. The use of general terms, including the general indications of the class headings of the Nice Classification, shall be interpreted as including all the goods or services clearly covered by the literal meaning of the indication or term. The use of such terms or indications shall not be interpreted as comprising a claim to goods or services which cannot be so understood.
6. Where the applicant requests registration for more than one class, the applicant shall group the goods and services according to the classes of the Nice Classification, each group being preceded by the number of the class to which that group of goods or services belongs, and shall present them in the order of the classes.
7. Goods and services shall not be regarded as being similar to each other on the ground that they appear in the same class under the Nice Classification. Goods and services shall not be regarded as being dissimilar from each other on the ground that they appear in different classes under the Nice Classification.

Article 40

Observations by third parties

1. Member States may provide that prior to registration of a trade mark, any natural or legal person and any group or body representing manufacturers, producers, suppliers of services, traders or consumers may submit to the office written observations, explaining on which grounds the trade mark should not be registered *ex officio*.

Persons and groups or bodies, as referred to in the first subparagraph, shall not be parties to the proceedings before the office.

2. In addition to the grounds referred to in paragraph 1 of this Article, any natural or legal person and any group or body representing manufacturers, producers, suppliers of services, traders or consumers may submit to the office written observations based on the particular grounds on which the application for a collective mark should be refused under Article 31(1) and (2). This provision may be extended to cover certification and guarantee marks where regulated in Member States.

Article 41

Division of applications and registrations

The applicant or proprietor may divide a national trade mark application or registration into two or more separate applications or registrations by sending a declaration to the office and indicating for each divisional application or registration the goods or services covered by the original application or registration which are to be covered by the divisional applications or registrations.

*Article 42***Class fees**

Member States may provide that the application and renewal of a trade mark is to be subject to an additional fee for each class of goods and services beyond the first class.

SECTION 2

Procedures for opposition, revocation and invalidity*Article 43***Opposition procedure**

1. Member States shall provide for an efficient and expeditious administrative procedure before their offices for opposing the registration of a trade mark application on the grounds provided for in Article 5.
2. The administrative procedure referred to in paragraph 1 of this Article shall at least provide that the proprietor of an earlier trade mark as referred to in Article 5(2) and Article 5(3)(a), and the person authorised under the relevant law to exercise the rights arising from a protected designation of origin or geographical indication as referred to in Article 5(3)(c) shall be entitled to file a notice of opposition. A notice of opposition may be filed on the basis of one or more earlier rights, provided that they all belong to the same proprietor, and on the basis of part or the totality of the goods or services in respect of which the earlier right is protected or applied for, and may be directed against part or the totality of the goods or services in respect of which the contested mark is applied for.
3. The parties shall be granted, at their joint request, a minimum of two months in the opposition proceedings in order to allow for the possibility of a friendly settlement between the opposing party and the applicant.

*Article 44***Non-use as defence in opposition proceedings**

1. In opposition proceedings pursuant to Article 43, where at the filing date or date of priority of the later trade mark, the five-year period within which the earlier trade mark must have been put to genuine use as provided for in Article 16 had expired, at the request of the applicant, the proprietor of the earlier trade mark who has given notice of opposition shall furnish proof that the earlier trade mark has been put to genuine use as provided for in Article 16 during the five-year period preceding the filing date or date of priority of the later trade mark, or that proper reasons for non-use existed. In the absence of proof to this effect, the opposition shall be rejected.
2. If the earlier trade mark has been used in relation to only part of the goods or services for which it is registered, it shall, for the purpose of the examination of the opposition as provided for in paragraph 1, be deemed to be registered in respect of that part of the goods or services only.
3. Paragraphs 1 and 2 of this Article shall also apply where the earlier trade mark is an EU trade mark. In such a case, the genuine use of the EU trade mark shall be determined in accordance with Article 15 of Regulation (EC) No 207/2009.

*Article 45***Procedure for revocation or declaration of invalidity**

1. Without prejudice to the right of the parties to appeal to the courts, Member States shall provide for an efficient and expeditious administrative procedure before their offices for the revocation or declaration of invalidity of a trade mark.

2. The administrative procedure for revocation shall provide that the trade mark is to be revoked on the grounds provided for in Articles 19 and 20.
3. The administrative procedure for invalidity shall provide that the trade mark is to be declared invalid at least on the following grounds:
  - (a) the trade mark should not have been registered because it does not comply with the requirements provided for in Article 4;
  - (b) the trade mark should not have been registered because of the existence of an earlier right within the meaning of Article 5(1) to (3).
4. The administrative procedure shall provide that at least the following are to be entitled to file an application for revocation or for a declaration of invalidity:
  - (a) in the case of paragraph 2 and paragraph 3(a), any natural or legal person and any group or body set up for the purpose of representing the interests of manufacturers, producers, suppliers of services, traders or consumers, and which, under the terms of the law governing it, has the capacity to sue in its own name and to be sued;
  - (b) in the case of paragraph 3(b) of this Article, the proprietor of an earlier trade mark as referred to in Article 5(2) and Article 5(3)(a), and the person authorised under the relevant law to exercise the rights arising from a protected designation of origin or geographical indication as referred to in Article 5(3)(c).
5. An application for revocation or for a declaration of invalidity may be directed against a part or the totality of the goods or services in respect of which the contested mark is registered.
6. An application for a declaration of invalidity may be filed on the basis of one or more earlier rights, provided they all belong to the same proprietor.

Article 46

Non-use as a defence in proceedings seeking a declaration of invalidity

1. In proceedings for a declaration of invalidity based on a registered trade mark with an earlier filing date or priority date, if the proprietor of the later trade mark so requests, the proprietor of the earlier trade mark shall furnish proof that, during the five-year period preceding the date of the application for a declaration of invalidity, the earlier trade mark has been put to genuine use, as provided for in Article 16, in connection with the goods or services in respect of which it is registered and which are cited as justification for the application, or that there are proper reasons for non-use, provided that the registration process of the earlier trade mark has at the date of the application for a declaration of invalidity been completed for not less than five years.
2. Where, at the filing date or date of priority of the later trade mark, the five-year period within which the earlier trade mark was to have been put to genuine use, as provided for in Article 16, had expired, the proprietor of the earlier trade mark shall, in addition to the proof required under paragraph 1 of this Article, furnish proof that the trade mark was put to genuine use during the five-year period preceding the filing date or date of priority, or that proper reasons for non-use existed.
3. In the absence of the proof referred to in paragraphs 1 and 2, an application for a declaration of invalidity on the basis of an earlier trade mark shall be rejected.
4. If the earlier trade mark has been used in accordance with Article 16 in relation to only part of the goods or services for which it is registered, it shall, for the purpose of the examination of the application for a declaration of invalidity, be deemed to be registered in respect of that part of the goods or services only.
5. Paragraphs 1 to 4 of this Article shall also apply where the earlier trade mark is an EU trade mark. In such a case, genuine use of the EU trade mark shall be determined in accordance with Article 15 of Regulation (EC) No 207/2009.

*Article 47***Consequences of revocation and invalidity**

1. A registered trade mark shall be deemed not to have had, as from the date of the application for revocation, the effects specified in this Directive, to the extent that the rights of the proprietor have been revoked. An earlier date, on which one of the grounds for revocation occurred, may be fixed in the decision on the application for revocation, at the request of one of the parties.
2. A registered trade mark shall be deemed not to have had, as from the outset, the effects specified in this Directive, to the extent that the trade mark has been declared invalid.

SECTION 3

Duration and renewal of registration*Article 48***Duration of registration**

1. Trade marks shall be registered for a period of 10 years from the date of filing of the application.
2. Registration may be renewed in accordance with Article 49 for further 10-year periods.

*Article 49***Renewal**

1. Registration of a trade mark shall be renewed at the request of the proprietor of the trade mark or any person authorised to do so by law or by contract, provided that the renewal fees have been paid. Member States may provide that receipt of payment of the renewal fees is to be deemed to constitute such a request.
2. The office shall inform the proprietor of the trade mark of the expiry of the registration at least six months before the said expiry. The office shall not be held liable if it fails to give such information.
3. The request for renewal shall be submitted and the renewal fees shall be paid within a period of at least six months immediately preceding the expiry of the registration. Failing that, the request may be submitted within a further period of six months immediately following the expiry of the registration or of the subsequent renewal thereof. The renewal fees and an additional fee shall be paid within that further period.
4. Where the request is submitted or the fees paid in respect of only some of the goods or services for which the trade mark is registered, registration shall be renewed for those goods or services only.
5. Renewal shall take effect from the day following the date on which the existing registration expires. The renewal shall be recorded in the register.

SECTION 4

Communication with the office*Article 50***Communication with the office**

Parties to the proceedings or, where appointed, their representatives, shall designate an official address for all official communication with the office. Member States shall have the right to require that such an official address be situated in the European Economic Area.

CHAPTER 4

ADMINISTRATIVE COOPERATION*Article 51***Cooperation in the area of trade mark registration and administration**

The offices shall be free to cooperate effectively with each other and with the European Union Intellectual Property Office in order to promote convergence of practices and tools in relation to the examination and registration of trade marks.

*Article 52***Cooperation in other areas**

The offices shall be free to cooperate effectively with each other and with the European Union Intellectual Property Office in all areas of their activities other than those referred to in Article 51 which are of relevance for the protection of trade marks in the Union.

CHAPTER 5

FINAL PROVISIONS*Article 53***Data protection**

The processing of any personal data carried out in the Member States in the framework of this Directive shall be subject to national law implementing Directive 95/46/EC.

*Article 54***Transposition**

1. Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with Articles 3 to 6, Articles 8 to 14, Articles 16, 17 and 18, Articles 22 to 39, Article 41, Articles 43 to 50 by 14 January 2019. Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions to comply with Article 45 by 14 January 2023. They shall immediately communicate the text of those measures to the Commission.

When Member States adopt those measures, they shall contain a reference to this Directive or be accompanied by such a reference on the occasion of their official publication. They shall also include a statement that references in existing laws, regulations and administrative provisions to the Directive repealed by this Directive shall be construed as references to this Directive. Member States shall determine how such reference is to be made and how that statement is to be formulated.

2. Member States shall communicate to the Commission the text of the main provisions of national law which they adopt in the field covered by this Directive.

*Article 55***Repeal**

Directive 2008/95/EC is repealed with effect from 15 January 2019, without prejudice to the obligations of the Member States relating to the time limit for the transposition into national law of Directive 89/104/EEC set out in Part B of Annex I to Directive 2008/95/EC.

References to the repealed Directive shall be construed as references to this Directive and shall be read in accordance with the correlation table in the Annex.

*Article 56***Entry into Force**

This Directive shall enter into force on the twentieth day following that of its publication in the *Official Journal of the European Union*.

Articles 1, 7, 15, 19, 20, 21 and 54 to 57 shall apply from 15 January 2019.

*Article 57***Addressees**

This Directive is addressed to the Member States.

Done at Strasbourg, 16 December 2015.

For the European Parliament
The President
M. SCHULZ

For the Council
The President
N. SCHMIT

ANNEX

Correlation table

Directive 2008/95/EC	This Directive
Article 1	Article 1
—	Article 2
Article 2	Article 3
Article 3(1)(a) to (h)	Article 4(1)(a) to (h)
—	Article 4(1)(i) to (l)
Article 3(2)(a) to (c)	Article 4(3)(a) to (c)
Article 3(2)(d)	Article 4(2)
Article 3(3), first sentence	Article 4(4), first sentence
—	Article 4(4), second sentence
Article 3(3), second sentence	Article 4(5)
Article 3(4)	—
Article 4(1) and (2)	Article 5(1) and (2)
Article 4(3) and (4)(a)	Article 5(3)(a)
—	Article 5(3)(b)
—	Article 5(3)(c)
Article 4(4)(b) and (c)	Article 5(4)(a) and (b)
Article 4(4)(d) to (f)	—
Article 4(4)(g)	Article 5(4)(c)
Article 4(5) and (6)	Article 5(5) and (6)
—	Article 8
Article 5(1), first sentence	Article 10(1)
Article 5(1), second sentence, introductory part	Article 10(2), introductory part of the sentence
Article 5(1)(a) and (b)	Article 10(2)(a) and (b)
Article 5(2)	Article 10(2)(c)
Article 5(3)(a) to (c)	Article 10(3)(a) to (c)
—	Article 10(3)(d)
Article 5(3)(d)	Article 10(3)(e)
—	Article 10(3)(f)
—	Article 10(4)
Article 5(4) and (5)	Article 10(5) and (6)
—	Article 11
—	Article 12
—	Article 13

Directive 2008/95/EC	This Directive
Article 6(1)(a) to (c)	Article 14(1)(a) to (c), and (2)
Article 6(2)	Article 14(3)
Article 7	Article 15
Article 8(1) and (2)	Article 25(1) and (2)
—	Article 25(3) to (5)
Article 9	Article 9
Article 10(1), first subparagraph	Article 16(1)
—	Article 16(2) to (4)
Article 10(1), second subparagraph	Article 16(5)
Article 10(2)	Article 16(6)
Article 10(3)	—
Article 11(1)	Article 46(1) to (3)
Article 11(2)	Article 44(1)
Article 11(3)	Article 17
Article 11(4)	Articles 17, 44(2) and Article 46(4)
—	Article 18
Article 12(1), first subparagraph	Article 19(1)
Article 12(1), second subparagraph	Article 19(2)
Article 12(1), third subparagraph	Article 19(3)
Article 12(2)	Article 20
Article 13	Article 7 and Article 21
Article 14	Article 6
—	Articles 22 to 24
—	Article 26
—	Article 27
Article 15(1)	Article 28(1) and (3)
Article 15(2)	Article 28(4)
—	Article 28(2) and (5)
—	Articles 29 to 54(1)
Article 16	Article 54(2)
Article 17	Article 55
Article 18	Article 56
Article 19	Article 57

RÄTTELSER

Rättelse till Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2436 av den 16 december 2015 för tillnärmning av medlemsstaternas varumärkeslagstiftning

(Europeiska unionens officiella tidning L 336 av den 23 december 2015)

I hela direktivet ska termen "ombud" ersättas med "agent" och eventuella grammatiska ändringar göras.

Rättelse till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2424 av den 16 december 2015 om ändring av rådets förordning (EG) nr 207/2009 om gemenskapsvarumärken och av kommissionens förordning (EG) nr 2868/95 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 40/94 om gemenskapsvarumärke samt om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 2869/95 om de avgifter som skall betalas till Byrån för harmonisering inom den inre marknaden (varumärken, mönster och modeller)

(Europeiska unionens officiella tidning L 341 av den 24 december 2015)

Sidan 32, artikel 1.19 (angående artikel 18)

I stället för: "Artikel 18

Överlåtelse av ett varumärke som är registrerat i ett ombuds namn

1. Om ett EU-varumärke är registrerat i ett ombuds eller en företrädares namn för den som innehar det varumärket, utan dennes tillstånd, ska innehavaren ha rätt att begära att registreringen av EU-varumärket överläts till honom om inte ombudet eller företrädaren visar fog för sitt handlande."

ska det stå: "Artikel 18

Överlåtelse av ett varumärke som är registrerat i en agents namn

1. Om ett EU-varumärke är registrerat i en agents eller en företrädares namn för den som innehar det varumärket, utan dennes tillstånd, ska innehavaren ha rätt att begära att registreringen av EU-varumärket överläts till honom om inte agenten eller företrädaren visar fog för sitt handlande."

Sidan 45, artikel 1.54 (angående artikel 57a)

I stället för: "Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 163a ... samt för överlåtelse av ett EU-varumärke som är registrerat i ett ombuds namn enligt artikel 18."

ska det stå: "Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 163a ... samt för överlåtelse av ett EU-varumärke som är registrerat i en agents namn enligt artikel 18."

Sammanfattning av betänkandet En känneteckensrättslig reform (SOU 2016:79)

I betänkandet föreslår utredningen en känneteckensrättslig reform. Utredningens förslag omfattar en rad ändringar i varumärkeslagen, en ny lag om företagsnamn, en ny lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter m.m. och vissa ändringar i mönsterskyddslagen.

Ändringarna i varumärkeslagen syftar huvudsakligen till att genomföra EU:s nya varumärkesdirektiv. Direktivet är resultatet av den översyn av EU:s varumärkesreglering som har pågått mellan åren 2013 och 2015. Även om det inte är fråga om någon fullharmonisering av hela rättsområdet, medför direktivet att varumärkesrätten i stor utsträckning blir likalydande inom unionen. Att varumärkesrätten blir mer enhetlig underlättar för de många företag som bedriver verksamhet på den inre marknaden. Varumärken spelar en avgörande roll för företagens möjligheter att nå framgång. Många varumärken motsvarar betydande ekonomiska värden grundat på stora investeringar. Ett varumärke är inte sällan ett företags mest värdefulla tillgång.

I sak innebär ändringarna i varumärkeslagen i flera avseenden att lagen moderniseras och förenklas. Den centrala varumärkesrätten – t.ex. vad som kan utgöra ett varumärke och vad som krävs för att kunna få och behålla en varumärkesregistrering – utformas i nära anslutning till EU-direktivet. Det underlättar en tillämpning och tolkning av lagen i enlighet med direktivet. Vidare ansluter de svenska reglerna till EU:s varumärkesförordning, vilket förenklar för dem som använder både det nationella registreringsförfarandet och förfarandet för EU-varumärken. Flera av ändringarna syftar till att kodifiera EU-domstolens praxis. Att EU-domstolens praxis bättre återspeglas i lagen gör det tydligare vad som gäller.

Ett förslag är att varumärkeslagen blir mer teknikneutral. Det nuvarande kravet på att ett tecken måste återges grafiskt slopas. I stället införs ett mera allmänt tillämplbart krav på att ett varumärke kan bestå av alla tecken som tydligt kan återges i varumärkesregistret.

En annan betydelsefull ändring är att ensamrätten utvidgas till att omfatta även transitering och liknande tullåtgärder. På detta sätt kommer man mera effektivt åt handeln med varumärkesförfalskade varor. I dag krävs att varorna ska importeras till Sverige för att det ska kunna utgöra varumärkesintrång. Tullverket får därmed ökade möjligheter att ingripa mot förfalskningar.

Bland övriga förslag kan nämnas följande. Reglerna om ingivningsdag blir tydligare, vilket har betydelse för giltigheten av en varumärkesregistrering. Registreringen ska gälla i tio år från ingivningsdagen. Patent- och registreringsverket ska kunna häva en registrering efter invändning endast om det finns något hinder mot registrering på grund av andras rättigheter, dvs. de relativa registreringshindren. De absoluta hindren ska inte längre kunna åberopas i invändningsförfarandet. En förlikningsfrist införs under invändningsförfarandet hos Patent- och registreringsverket, vilket leder till färre tvister. Det ställs högre krav på användningen av ett varumärke vid en invändning mot registrering, en talan om hävning och en talan om intrång. En hävning av en registrering ska inte bara gälla från

beslutet om hävning och framåt i tiden utan också för förfluten tid, med vissa begränsningar. Reglerna om överlåtelse av varukännetecken och ansökningar om registreringar blir tydligare.

Den andra delen av reformen är en ny lag om företagsnamn. Den nya lagen ska ersätta den nuvarande firmalagen. Det rör sig om en redaktionell översyn och en språklig modernisering av lagstiftningen. Den nya lagen är utformad med varumärkeslagen som förebild. Vissa sakliga ändringar görs som innebär att den nya lagen samordnas med varumärkeslagen, för att åstadkomma en bättre balans mellan lagarna. En annan ändring är att registreringsmyndigheten ska kontrollera så ett företagsnamn inte kommer i strid med lagen om företaget skulle ändra sin verksamhet. En moderniserad och förenklad lag gör reglerna mer tillgängliga och praktiskt hanterbara för företagen. Liksom varumärkeslagen har lagen om företagsnamn stor betydelse för näringslivet. De flesta näringsidkare kommer i kontakt med lagen och kan utnyttja det skydd som den ger för ett företagsnamn.

Den tredje delen av reformen är en ny lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter m.m. I den nya lagen samlas bestämmelser om civilrättsliga sanktioner vid intrång i beteckningar som skyddas inom unionen enligt EU-förordningar och internationella handelsavtal. Genom lagen kommer beteckningar som skyddas av handelsavtal att få ett väsentligt starkare skydd än de har i dag.

Ändringarna i mönsterskyddslagen innebär att registreringshindren anpassas bättre till de förändringar som har gjorts på det varumärkesrättsliga området.

I betänkandet görs också överväganden om skyddet för konstnärsnamn och likartade namn. Utredningen gör bedömningen att någon lagändring inte är motiverad.

Reformen föranleder följdändringar i ett stort antal andra författningar. Den föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

1.1 Förslag till lag om företagsnamn

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Grundläggande bestämmelser

Inledande bestämmelser

1 § Företagsnamn är den benämning under vilken en näringsidkare driver sin verksamhet. Om en del av verksamheten drivs under en särskild benämning, utgör denna ett särskilt företagsnamn. Vad som sägs om företagsnamn i denna lag gäller även för ett särskilt företagsnamn.

Annat kännetecken som en näringsidkare använder för sin verksamhet vid sidan av ett företagsnamn kallas sekundärt kännetecken.

Företagsnamn och sekundärt kännetecken kallas gemensamt näringskännetecken.

Förvärv av ensamrätt

Ensamrätt genom registrering eller inarbetning

2 § En näringsidkare kan förvärva ensamrätt till ett företagsnamn genom registrering eller inarbetning. Ensamrätt till ett sekundärt kännetecken kan förvärvas genom inarbetning.

Ett företagsnamn registreras enligt bestämmelserna i denna lag och vad som föreskrivs i annan författning om registrering av visst slags företagsnamn. Ensamrätten till ett registrerat företagsnamn gäller inom det område som registreringen omfattar.

Ett näringskännetecken ska anses inarbetat om det här i landet inom en betydande del av den krets till vilken det riktar sig (omsättningskretsen) är känt som beteckning för den verksamhet som bedrivs under kännetecknet. Om näringskännetecknet är inarbetat endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

Ensamrätt till varukännetecken och namn som näringskännetecken

3 § Den som innehar ett varumärke eller ett annat varukännetecken har ensamrätt till kännetecknet som näringskännetecken. Om varukännetecknet är skyddat endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

Den som använder sitt namn som näringskännetecken har ensamrätt till kännetecknet som näringskännetecken, om namnet har särskiljningsförmåga för den verksamhet som det används för. Om namnet används endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

Ensamrättens innebörd

4 § Ensamrätten till ett näringskännetecken enligt 2 och 3 §§ innebär att ingen annan än innehavaren, utan dennes tillstånd, i näringsverksamhet får använda ett tecken som är

1. identiskt med näringskännetecknet och används för verksamhet av samma slag,

2. identiskt med eller liknar näringskännetecknet och används för verksamhet av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av tecknet leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder tecknet och innehavaren av näringskännetecknet, eller

3. identiskt med eller liknar ett näringskännetecken som här i landet är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, om användningen utan skälig anledning drar otillbörlig fördel av eller är till skada för näringskännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, oavsett om användningen avser verksamhet av samma, liknande eller annat slag.

Ensamrätten till ett registrerat företagsnamn hindrar inte att någon annan i näringsverksamhet använder ett tecken som avses i första stycket inom det område där företagsnamnet är skyddat, om det visas att innehavaren av företagsnamnet inte kan lida skada av detta.

Begränsning av ensamrätten

5 § Ensamrätten till ett näringskännetecken ger inte något självständigt skydd för en del av kännetecknet som saknar särskiljningsförmåga.

Ensamrätten till ett näringskännetecken hindrar inte att någon annan, när det sker i enlighet med god affärssed, i näringsverksamhet använder

1. sitt namn eller sin adress,

2. uppgifter om verksamhetens art eller en i verksamheten utbjuden varas eller tjänsts art, kvalitet, kvantitet, avsedda användning, värde, geografiska ursprung eller andra egenskaper eller tidpunkten för när varan är framställd eller när tjänsten är utförd, eller

3. ett allmänt brukat Ortsnamn.

Kolliderande rättigheter

Företrädesrätt

6 § Gör flera anspråk på ensamrätt till näringskännetecken som är identiska eller liknar varandra på det sätt som anges i 4 §, ska den ha företräde som har tidigaste grund för sitt anspråk, om inte annat följer av 7 §.

Verkan av passivitet m.m.

7 § Rätten till ett inarbetat näringskännetecken ska gälla vid sidan av en äldre rätt till ett näringskännetecken som är identiskt eller likartat på det sätt som anges i 4 §, om innehavaren av den äldre rätten inte inom rimlig tid har vidtagit åtgärder för att hindra användningen av det yngre kännetecknet. I dessa fall hindrar inte rätten till det yngre näringskännetecknet användningen av det äldre.

På yrkande av någon av parterna får en domstol i de fall som avses i första stycket om det är skäligt besluta att ett av kännetecknen, eller båda, endast får användas på särskilt sätt, såsom i ett visst utförande eller med tillägg av ortsangivelse eller innehavarens namn.

2 kap. Registrering av företagsnamn

Allmänna registreringsvillkor

1 § Ett företagsnamn får registreras endast om det kan särskilja innehavarens verksamhet från andras.

Vid bedömningen av om ett företagsnamn har särskiljningsförmåga ska hänsyn tas till den tid och omfattning som namnet har varit i bruk. Om företagsnamnet består enbart av en allmän benämning på verksamhetens art eller på en i verksamheten utbjuden vara eller tjänst eller om företagsnamnet utgörs enbart av ett allmänt brukat orsnamn eller liknande, ska namnet i och för sig inte anses ha särskiljningsförmåga. Om en sådan beteckning som aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening eller en förkortning av en sådan beteckning ingår i företagsnamnet, ska vid bedömningen bortses från denna beteckning.

Hinder mot registrering på grund av hänsyn till allmänna intressen

2 § Ett företagsnamn får inte registreras om det

1. strider mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning,

2. utan tillstånd innehåller en sådan statlig eller internationell beteckning som enligt lag eller annan författning inte får användas obehörigen som företagsnamn, eller något som lätt kan förväxlas med en sådan beteckning,

3. utan tillstånd innehåller ett sådant kännetecken som enligt lagen (2014:812) om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten inte får användas obehörigen som företagsnamn, eller något som kan förväxlas med ett sådant kännetecken,

4. innehåller eller i väsentliga delar återger en äldre växtsortbenämning som avser en växtsort av samma eller närstående växtart, i den utsträckning som det föreligger skydd för växtsorten enligt växtförädlarrättslagen (1997:306) eller unionsrätten, eller

5. i annat fall är ägnad att vilseleda allmänheten.

Ett företagsnamn får inte heller registreras om sökanden var i ond tro vid tidpunkten för ansökan.

Hinder mot registrering på grund av andra rättigheter

3 § Ett företagsnamn får inte registreras om det

1. är identiskt med ett äldre näringskännetecken för verksamhet av samma slag,

2. är identiskt med eller liknar ett äldre näringskännetecken för verksamhet av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av företagsnamnet leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder företagsnamnet och innehavaren av näringskännetecknet, eller

3. är identiskt med eller liknar ett äldre näringskännetecken, som är känt inom en betydande del av omsättningskretsen och användningen av företagsnamnet utan skäl原因 skulle dra otillbörlig fördel av eller vara till skada för näringskännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, oavsett om användningen avser verksamhet av samma, liknande eller annat slag.

4 § De hinder för registrering av ett företagsnamn som anges i 3 § gäller på motsvarande sätt i fråga om

1. ett varumärke som är registrerat enligt 2 kap. varumärkeslagen (2010:1877) eller en internationell varumärkesregistrering som gäller i Sverige,

2. ett varumärke som är registrerat enligt rådets förordning (EG) nr 207/2009 av den 26 februari 2009 om EU-varumärken eller en internationell varumärkesregistrering som gäller i Europeiska unionen, samt

3. ett inarbetat varukännetecken.

5 § Om det företagsnamn som ansökan om registrering avser ska gälla i hela landet och den äldre rättigheten utgörs av ett inarbetat näringskännetecken eller av ett sådant namn eller inarbetat varukännetecken som är skyddat enligt 1 kap. 3 §, finns det hinder mot registrering endast om skyddet för den äldre rättigheten gäller inom en väsentlig del av landet.

6 § Ett företagsnamn får inte registreras om det innehåller eller består av

1. något som är ägnat att uppfattas som någon annans efternamn som har särskilt skydd eller någon annans allmänt kända konstnärsnamn eller ett likartat namn, om användningen av företagsnamnet skulle medföra en nackdel för bäraren av namnet och om namnet uppenbarligen inte syftar på någon sedan länge avliden,

2. något som kränker någon annans upphovsrätt till ett litterärt eller konstnärligt verk, eller

3. något som är ägnat att uppfattas som benämning på en stiftelse, ideell förening eller liknande sammanslutning.

7 § Bestämmelserna i 3, 4 och 6 §§ utgör inte hinder mot registrering, om den som innehar den äldre rättigheten medger registreringen.

Registrering på annat språk

8 § Ett företagsnamn får registreras på två eller flera språk, under förutsättning att varje språkversion till sitt innehåll stämmer överens med övriga versioner. Vad som sägs om företagsnamn i denna lag ska gälla för var och en av språkversionerna.

Registreringens giltighet

9 § Registreringen gäller från den dag då ansökan kom in till registreringsmyndigheten.

10 § När en näringsidkare anmäler att den verksamhet som bedrivs under det registrerade företagsnamnet har ändrats, ska registreringsmyndigheten pröva om det finns något hinder mot registrering av ändringen enligt 1–7 §§. Om det finns ett sådant hinder, får ändringen inte registreras.

3 kap. Hävning av registrering

Grunder för hävning

Allmänna grunder

1 § En registrering av ett företagsnamn får hävas om

1. företagsnamnet har registrerats i strid mot denna lag,
2. registreringen fortfarande strider mot lagen,
3. rätten till företagsnamnet ändå inte får bestå enligt 1 kap. 7 §, och
4. annat inte följer av 3 §.

En registrering får vidare hävas om

1. innehavaren har upphört att vara näringsidkare,
2. företagsnamnet har förlorat sin särskiljningsförmåga,
3. företagsnamnet har kommit att strida mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning, eller
4. företagsnamnet har blivit vilseledande.

Vid bedömningen av om företagsnamnet har särskiljningsförmåga ska beaktas endast sådan särskiljningsförmåga som företagsnamnet har förvärvat genom användning före ansökan om hävning.

Underlåten användning

2 § En registrering av ett företagsnamn får hävas om innehavaren inte har gjort verkligt bruk av företagsnamnet i Sverige för den verksamhet som det registrerats för inom fem år från den dag då frågan om registrering slutligt har avgjorts eller inom en period av fem år i följd. Registreringen får dock inte hävas på grund av underlåten användning om det finns giltiga skäl till att företagsnamnet inte har använts.

Med sådant bruk som avses i första stycket likställs att företagsnamnet används

1. i en annan form än det registrerade, om avvikelser avser endast detaljer som inte förändrar företagsnamnets särskiljningsförmåga, och
2. av någon annan med innehavarens samtycke.

Registreringen får inte hävas om företagsnamnet har använts under tiden mellan utgången av femårsperioden och ingivandet av ansökan om hävning av registreringen. Användning som påbörjas eller återupptas efter femårsperiodens utgång och inom tre månader före ingivandet av ansökan om hävning ska dock lämnas utan avseende, om förberedelserna för att påbörja eller återuppta användningen vidtogs efter det att innehavaren fått kännedom om att en ansökan om hävning kunde komma att göras.

3 § En registrering av ett företagsnamn får hävas på den grunden att det enligt 2 kap. 3 § finns hinder mot registreringen, när hindret utgörs av ett äldre registrerat företagsnamn, endast om användningen av det äldre

tecknet uppfyller kraven på verkligt bruk enligt 2 § för den verksamhet som ligger till grund för hävningen eller det finns giltiga skäl till att företagsnamnet inte har använts.

Användningen enligt första stycket ska ha skett inom de fem år som föregår ansökan om hävning. Om det vid ingivningsdagen för det yngre företagsnamnet hade gått minst fem år sedan frågan om registrering av det äldre företagsnamnet blev slutligt avgjord, ska det äldre företagsnamnet dessutom ha använts inom de fem år som föregår denna dag.

Tillvägagångssätt

4 § Den som vill inleda ett förfarande för att häva en registrering kan föra talan vid domstol, eller ansöka om hävning av registreringen hos registreringsmyndigheten enligt 5–19 §§ (administrativ hävning). En talan om hävning som grundas på ett hinder mot registrering enligt 2 kap. 3, 4 eller 6 § får föras endast av den som har ett eget intresse i saken. Detsamma gäller i fråga om en sådan ansökan om administrativ hävning.

Ett förfarande för att häva en registrering med stöd av 1 § andra stycket eller 2 § eller 2 kap. 1 eller 2 § får också inledas av en myndighet. Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som får göra detta.

Administrativ hävning

Ansökans innehåll

5 § En ansökan om administrativ hävning ska innehålla

1. uppgifter om parterna i den utsträckning som anges i 33 kap. 1 § rättegångsbalken,
2. ett yrkande om hävning och uppgift om den registrering som yrkandet avser, och
3. en redogörelse för de omständigheter som åberopas till grund för yrkandet om hävning.

Sökanden ska betala föreskriven ansökningsavgift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vad ansökan i övrigt ska innehålla.

Brister i ansökan

6 § Är ansökan så bristfällig att den inte kan läggas till grund för handläggning av ärendet, ska registreringsmyndigheten förelägga sökanden att avhjälpa bristerna inom en viss tid. Detsamma gäller om sökanden inte har betalat ansökningsavgiften.

Följer sökanden inte föreläggandet, ska ansökan avvisas. Sökanden ska upplysas om detta i föreläggandet.

Ansökan ska också avvisas om den avser någon annan åtgärd än hävning av en registrering eller om det finns något annat hinder mot att den tas upp till prövning.

Avskrivning vid återkallelse

7 § Återkallar sökanden ansökan, ska ärendet avskrivas.

8 § Om det kan antas att ansökan är ogrundad, ska ansökan behandlas som om innehavaren har bestritt den. I sådant fall ska 12 § tillämpas.

Föreläggande för innehavaren att yttra sig

9 § Tar registreringsmyndigheten upp ansökan till prövning, ska myndigheten förelägga innehavaren av registreringen att yttra sig inom en viss tid från det att ansökan delgavs innehavaren.

I föreläggandet ska innehavaren uppmanas att

1. ange om ansökan medges eller bestrids och, om ansökan bestrids, skälen för bestridandet, och

2. lämna de uppgifter om sig själv som avses i 33 kap. 1 § första–tredje styckena rättegångsbalken, i den utsträckning uppgifterna i ansökan är ofullständiga eller felaktiga.

I föreläggandet ska det upplysas om att ärendet kan komma att avgöras även om innehavaren inte svarar.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om vad föreläggandet i övrigt ska innehålla.

Delgivning av föreläggandet

10 § Föreläggandet enligt 9 § ska delges innehavaren. Delgivningen ska ske på det sätt som enligt rättegångsbalken gäller för delgivning av stämning i tvistemål.

En kopia av ansökningshandlingarna ska fogas till föreläggandet när handlingarna innehåller något utöver vad som framgår av föreläggandet.

Ska sökanden se till att delgivning sker, tillämpas 32 kap. 2 § rättegångsbalken.

11 § Har registreringsmyndigheten inte kunnat delge föreläggandet, ska myndigheten pröva om försöken till delgivning ska fortsätta eller om sökanden ska erbjudas att själv se till att delgivning sker. Hänsyn ska tas till det arbete och den kostnad som dittills har lagts ned på delgivningen, förutsättningarna för att fortsatta försök ska lyckas samt omständigheterna i övrigt. Antar sökanden inte erbjudandet, ska ansökan avvisas.

Ska sökanden se till att delgivning sker, tillämpas 32 kap. 2 § rättegångsbalken.

Överlämnande till domstol

12 § Om innehavaren i rätt tid bestrider ansökan, ska registreringsmyndigheten underrätta sökanden om detta. Vill sökanden vidhålla sitt yrkande, kan han eller hon begära att ärendet ska överlämnas till domstol.

En begäran om överlämnande ska ha kommit in till registreringsmyndigheten inom en månad från den dag då underrättelsen om bestridandet sändes till sökanden. I sin begäran ska sökanden ange de omständigheter och de bevis som åberopas, samt ange vad som ska styrkas med varje bevis. Sökanden ska samtidigt ge in de skriftliga bevis och andra handlingar som åberopas.

Om sökanden har begärt överlämnande i rätt tid, ska registreringsmyndigheten överlämna ärendet till domstolen. Om sökanden inte har begärt överlämnande i rätt tid, ska ärendet avskrivas.

13 § En underrättelse om att innehavaren har bestritt ansökan enligt 12 § första stycket ska innehålla en upplysning om

1. att sökanden kan begära överlämnande till domstol,
2. inom vilken tid en sådan begäran ska ges in,
3. vad en sådan begäran ska innehålla, och
4. vad som i övrigt anges i 12 §.

Hävning av registreringen

14 § Har innehavaren inte bestritt ansökan i rätt tid, ska registreringsmyndigheten häva registreringen i enlighet med ansökan.

Återvinning

15 § Innehavaren av en registrering som hävts enligt 14 § får ansöka om återvinning. En sådan ansökan ska ha kommit in till registreringsmyndigheten inom en månad från dagen för beslutet.

Om innehavaren har ansökt om återvinning i rätt tid, ska registreringsmyndigheten överlämna ärendet till domstolen. I annat fall ska myndigheten avvisa ansökan.

Underrättelser

16 § Underrättelse om hävning ska sändas till sökanden och innehavaren.

Avvisas en ansökan om hävning, ska registreringsmyndigheten underrätta sökanden om detta. Avvisas en ansökan om återvinning, ska myndigheten underrätta innehavaren om detta. Meddelar myndigheten något annat beslut som innebär att ärendet avgörs, ska både sökanden och innehavaren underrättas om beslutet, om det inte är uppenbart onödigt.

Rättskraft

17 § Sedan tiden för ansökan om återvinning löpt ut, har ett beslut om hävning enligt 14 § rättskraft i enlighet med vad som gäller för en dom i ett tvistemål som har vunnit laga kraft.

Den fortsatta handläggningen i domstolen

18 § Om ett ärende har överlämnats till domstolen, ska talan anses väckt när ansökan om administrativ hävning kom in till registreringsmyndigheten. De handlingar som sökanden har gett in ska anses som en stämningsansökan. Stämning ska anses utfärdad när domstolen beslutar om målets handläggning.

19 § Om ett ärende har överlämnats till domstolen, ska kåranden betala föreskriven tilläggsavgift. I ett sådant fall ska det som anges i 42 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken om ansökningsavgift gälla tilläggsavgiften.

Om ett mål där registreringsmyndigheten har beslutat om hävning avvisas av domstolen på grund av att tilläggsavgiften inte har betalats, ska domstolen samtidigt undanröja myndighetens beslut.

Avförande av registrering

20 § Om registreringen av ett företagsnamn har hävts av registreringsmyndigheten enligt 14 § eller av en domstol, ska registreringen avföras ur registret när avgörandet har vunnit laga kraft. Beslutet ska kungöras.

Om en registrering hävs, kan det beslutas att registreringen av företagsnamnet får stå kvar i registret under viss tid som skäligen behövs för att anta ett nytt företagsnamn och ansöka om dess registrering.

4 kap. Överlåtelse m.m.

1 § Ett företagsnamn får överlåtas endast i samband med en överlåtelse av den näringsverksamhet där det används.

Vid överlåtelse av verksamheten omfattas även företagsnamnet, om inte något annat har avtalats. Detta gäller dock inte om företagsnamnet innehåller överlåtarens eller, vid överlåtelse av ett handelsbolags verksamhet, en bolagsmans efternamn.

Ett företagsnamn som ingår i ett dödsbo och som innehåller den avlidnes efternamn får inte överlåtas av boutredningsmannen utan dödsbodelägarnas samtycke.

2 § Rätten till ett företagsnamn får inte utmätas.

Försätts innehavaren i konkurs, ingår rätten till ett företagsnamn i konkursboet, om inte företagsnamnet innehåller gäldenärens eller, vid ett handelsbolags konkurs, en bolagsmans efternamn. Ett företagsnamn som inte ingår i konkursboet får användas under den tid verksamheten fortsätter för boets räkning.

5 kap. Straffansvar, vitesförbud, skadestånd m.m.

Straffansvar

1 § Gör någon intrång i rätten till ett näringskännetecken och sker det uppsåtligen eller av grov oaktsamhet, ska han eller hon dömas till böter eller fängelse i högst två år. Den som har överträtt ett vitesförbud enligt 3 § får inte dömas till ansvar för intrång som omfattas av förbudet.

För försök eller förberedelse till brott enligt första stycket döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

Åklagaren får väcka åtal för brott som avses i första eller andra stycket endast om målsäganden anger brottet till åtal och åtal av särskilda skäl är motiverat från allmän synpunkt.

Förverkande av egendom och av hjälpmedel vid brott

2 § Egendom med avseende på vilken brott föreligger enligt 1 § ska förklaras förverkad, om det inte är uppenbart oskäligt. I stället för egendomen får dess värde förklaras förverkat. Även utbyte av sådant brott ska förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller vad någon har tagit emot som ersättning för kostnader i samband med ett sådant brott, eller värdet av det mottagna, om mottagandet utgör brott enligt 1 §.

Egendom som har använts som hjälpmedel vid brott enligt 1 § får förklaras förverkat, om det behövs för att förebygga brott eller om det annars finns särskilda skäl. Detsamma gäller egendom som varit avsedd att användas som hjälpmedel vid brott enligt 1 §, om brottet har fullbordats eller om förfarandet har utgjort ett straffbart försök eller en straffbar förberedelse. I stället för egendomen får dess värde förklaras förverkat.

Vitesförbud

3 § På yrkande av den som har lidit intrång i rätten till ett näringskännetecken får domstolen vid vite förbjuda den som gör eller medverkar till intrånget att fortsätta med det.

Om käranden visar sannolika skäl för att intrång, eller medverka till intrång, förekommer och om det skäligen kan befaras att svaranden genom att fortsätta intrånget, eller medverka till det, förringar värdet av ensamrätten till näringskännetecknet, får domstolen meddela vitesförbud för tiden till dess att målet slutligt har avgjorts eller något annat har beslutats. Innan ett sådant förbud meddelas ska svaranden ha fått tillfälle att yttra sig, om inte ett dröjsmål skulle medföra risk för skada.

Första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

Förbud enligt andra stycket får meddelas endast om käranden ställer säkerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas svaranden. Saknar käranden förmåga att ställa sådan säkerhet, får domstolen befria honom eller henne från detta. I fråga om slaget av säkerheten gäller 2 kap. 25 § utsökningsbalken. Säkerheten ska prövas av domstolen, om den inte har godkänts av svaranden.

När målet avgörs ska domstolen pröva om förbud som har meddelats enligt andra stycket fortfarande ska bestå.

I fråga om överklagande av beslut enligt andra eller fjärde stycket samt i fråga om handläggningen i högre domstol gäller rättegångsbalkens bestämmelser om överklagande av beslut enligt 15 kap. rättegångsbalken.

En talan om utdömande av vite förs av den som har ansökt om förbudet.

Skadestånd

4 § Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör intrång i rätten till ett näringskännetecken ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av näringskännetecknet samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört.

När storleken på ersättningen för ytterligare skada bestäms ska hänsyn särskilt tas till

1. utebliven vinst,
2. vinst som den som har begått intrånget har gjort,
3. skada på näringskännetecknets anseende,
4. ideell skada, och
5. rättighetshavarens intresse av att intrång inte begås.

Den som utan uppsåt eller oaktsamhet gör intrång i rätten till ett näringskännetecken, ska betala ersättning för utnyttjandet av näringskännetecknet, om och i den mån det är skäligt.

Begränsning av straffansvar och skadeståndsskyldighet i vissa fall

5 § Grundas en talan om intrång på registrering enligt denna lag, ska 1 och 2 §§ inte tillämpas för tid före registreringsdagen. Inte heller 4 § ska i dessa fall tillämpas för tid före registreringsdagen, om inte intrånget gjorts uppsåtligen.

Preskription av rätten till skadestånd

6 § Rätten till ersättning för skada preskriberas, om talan inte väcks inom fem år från det att skadan uppkom. Rätten till ersättning med anledning av intrång i ett företagsnamn som är skyddat enbart på grund av registrering preskriberas dock inte i något fall tidigare än ett år från registreringsdagen.

Åtgärder med egendom och hjälpmedel

7 § På yrkande av den som har lidit intrång i rätten till ett näringskännetecken får domstolen, efter vad som är skäligt, besluta att egendom på vilken näringskännetecken olovligen förekommer ska återkallas från marknaden, ändras eller förstöras eller att någon annan åtgärd ska vidtas med den. Detsamma gäller i fråga om hjälpmedel som har använts eller varit avsett att användas vid intrånget.

Sådan egendom som avses i första stycket får tas i beslag om det skäligen kan antas att ett brott enligt 1 § har begåtts. I fråga om ett sådant beslag tillämpas reglerna om beslag i brottmål i allmänhet.

Första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

Ett beslut om åtgärd enligt första stycket får inte innebära att den som har lidit intrång i rätten till ett näringskännetecken ska betala ersättning till den som åtgärden riktas mot.

Åtgärder enligt första stycket ska bekostas av svaranden om det inte finns särskilda skäl mot detta.

Ett beslut som avses i denna paragraf ska inte meddelas, om förverkande eller någon åtgärd till förebyggande av missbruk ska beslutas enligt 2 § eller enligt brottsbalken.

Spridning av information om dom i mål om intrång

8 § På yrkande av käranden får domstolen, i mål om intrång, besluta att den som har gjort eller medverkat till intrånget ska bekosta lämpliga åtgärder för att sprida information om domen i målet.

Första stycket tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

6 kap. Informationsföreläggande och intrångsundersökning

Informationsföreläggande

Grundläggande bestämmelser

1 § Om en sökande visar sannolika skäl för att någon har gjort ett intrång i rätten till ett näringskännetecken, får domstolen vid vite besluta att någon eller några av dem som anges i andra stycket ska ge sökanden information om ursprung och distributionsnät för de varor eller tjänster som intrånget gäller (informationsföreläggande). Ett sådant beslut får meddelas på yrkande av den som har lidit intrånget. Det får bara meddelas om informationen kan antas underlätta utredning av ett intrång som avser varorna eller tjänsterna.

Skyldigheten att lämna information omfattar den som

1. har gjort eller medverkat till intrånget,
2. i kommersiell skala har förfogat över en vara som intrånget gäller,
3. i kommersiell skala har använt en tjänst som intrånget gäller,
4. i kommersiell skala har tillhandahållit en elektronisk kommunikationstjänst eller en annan tjänst som har använts vid intrånget, eller
5. har identifierats av någon som anges i 2–4 såsom delaktig i tillverkningen eller distributionen av en vara eller tillhandahållandet av en tjänst som intrånget gäller.

Information om varors eller tjänsters ursprung och distributionsnät kan särskilt avse

1. namn på och adress till producenter, distributörer, leverantörer och andra som har innehaft varorna eller tillhandahållit tjänsterna,
2. namn på och adress till avsedda grossister och detaljister, och
3. uppgifter om hur mycket som har producerats, levererats, mottagits eller beställts och om vilket pris som har bestämts för varorna eller tjänsterna.

Första–tredje styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

2 § Ett beslut om informationsföreläggande får meddelas endast om skälen för åtgärden uppväger den olägenhet eller det men i övrigt som åtgärden innebär för den som drabbas av den eller för något annat motstående intresse.

Skyldigheten att lämna information enligt 1 § omfattar inte uppgifter vars yppande skulle röja att uppgiftslämnaren eller någon honom eller henne närstående som avses i 36 kap. 3 § rättegångsbalken har begått en brottslig handling.

I personuppgiftslagen (1998:204) finns bestämmelser som begränsar hur mottagna personuppgifter får behandlas.

Handläggningen av frågor om informationsföreläggande

3 § Om ett yrkande om informationsföreläggande riktar sig mot den som är sökandens motpart i ett mål om intrång, ska bestämmelserna om rättegång som gäller för det målet tillämpas. Ett beslut om informationsföreläggande får överklagas särskilt.

Om yrkandet om informationsföreläggande riktar sig mot någon annan än den som anges i första stycket, ska lagen (1996:242) om

domstolsärenden tillämpas. Domstolen får bestämma att vardera parten ska svara för sina rättegångskostnader. Bilaga 5

En talan om utdömmande av vite förs av den som har ansökt om föreläggandet.

Rätt till ersättning samt underrättelseskyldighet

4 § Den som på grund av 1 § andra stycket 2–5 har förelagts att enligt första stycket samma paragraf lämna information, har rätt till skälig ersättning för kostnader och besvär. Ersättningen ska betalas av den som har framställt yrkandet om informationsföreläggande.

Den som tillhandahåller en elektronisk kommunikationstjänst och som till följd av ett informationsföreläggande har lämnat ut information som avses i 6 kap. 20 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation ska sända en skriftlig underrättelse om detta till den som uppgifterna gäller tidigast efter en månad och senast efter tre månader från det att informationen lämnades ut. Kostnaden för underrättelsen ersätts enligt första stycket.

Intrågsundersökning

Grundläggande bestämmelser

5 § Om det skäligen kan antas att någon har gjort eller medverkat till ett intrång, får domstolen för att bevisning ska kunna säkras om intrånget besluta att en undersökning får göras hos denne för att söka efter föremål eller handlingar som kan antas ha betydelse för en utredning om intrånget (intrågsundersökning). Ett sådant beslut får meddelas på yrkande av den som lider skada av kännetecknet eller dess användning. Om en rättegång inte är inledd, ska yrkandet framställas skriftligen.

Ett beslut om intrågsundersökning får meddelas endast om skälen för åtgärden uppväger den olägenhet eller det men i övrigt som åtgärden innebär för den som drabbas av den eller för något annat motstående intresse.

Första och andra styckena tillämpas också i fråga om försök eller förberedelse till intrång.

Handläggningen av frågor om intrågsundersökning

6 § Innan ett beslut om intrågsundersökning meddelas ska motparten ha fått tillfälle att yttra sig. Domstolen får dock omedelbart meddela ett beslut som gäller till dess att annat har beslutats, om ett dröjsmål skulle medföra risk för att föremål eller handlingar som har betydelse för utredning om intrånget skaffas undan, förstörs eller förvanskas.

I övrigt ska en fråga om intrågsundersökning som uppkommer då en rättegång inte är inledd handläggas på samma sätt som om frågan har uppkommit under en rättegång.

Ställande av säkerhet och överklagande av beslut

7 § Ett beslut om intrågsundersökning får meddelas endast om sökanden ställer säkerhet hos domstolen för den skada som kan tillfogas motparten. Saknar sökanden förmåga att ställa säkerhet, får domstolen befria sökanden från det. I fråga om slaget av säkerhet gäller 2 kap. 25 §

utsökningsbalken. Säkerheten ska prövas av domstolen, om den inte har godkänts av motparten.

I fråga om överklagande av domstolens beslut om inråningsundersökning och i fråga om handläggningen i högre domstol gäller vad som föreskrivs i rättegångsbalken om överklagande av beslut enligt 15 kap. rättegångsbalken.

Beslut om inråningsundersökning

8 § Ett beslut om inråningsundersökning ska innehålla uppgifter om

1. vilket ändamål undersökningen ska ha,
2. vilka föremål och handlingar som det får sökas efter, och
3. vilka utrymmen som får genomsökas.

Om det behövs, ska domstolen även besluta om andra villkor för verkställandet.

Verkställighet av ett beslut om inråningsundersökning

9 § Ett beslut om inråningsundersökning gäller omedelbart. Om ansökan om verkställighet inte har gjorts inom en månad från beslutet, upphör det att gälla.

10 § Ett beslut om inråningsundersökning verkställs av Kronofogdemyndigheten enligt de villkor som domstolen har beslutat och med tillämpning av 1–3 kap., 17 kap. 1–5 §§ samt 18 kap. utsökningsbalken. Sökandens motpart ska underrättas om verkställigheten endast om beslutet om inråningsundersökning har tillkommit efter motpartens hörande. Myndigheten har rätt att ta fotografier och göra film- och ljudupptagningar av sådana föremål som den får söka efter. Myndigheten har också rätt att ta kopior av och göra utdrag ur sådana handlingar som den får söka efter.

En inråningsundersökning får inte omfatta en skriftlig handling som avses i 27 kap. 2 § rättegångsbalken.

Juridiskt biträde och rätt att närvara vid inråningsundersökningen

11 § När ett beslut om inråningsundersökning ska verkställas har motparten rätt att tillkalla ett juridiskt biträde. I avvaktan på att biträdet inställer sig får verkställigheten inte påbörjas. Detta gäller dock inte, om

1. undersökningen därigenom onödigt fördröjs, eller
2. det finns en risk att ändamålet med åtgärden annars inte uppnås.

Vid verkställigheten får Kronofogdemyndigheten anlita det biträde av en sakkunnig som behövs.

Myndigheten får tillåta att sökanden eller ett ombud för sökanden är närvarande vid undersökningen för att bistå med upplysningar. Om ett sådant tillstånd ges, ska myndigheten se till att sökanden eller ombudet inte i större utsträckning än som kan motiveras av verkställigheten får kännedom om förhållanden som kommer fram.

Återgång av en åtgärd vid inråningsundersökning

12 § Om sökanden inte inom en månad från det att verkställigheten avslutats väcker talan eller på något annat sätt inleder ett förfarande om

saken, ska en åtgärd som företagits vid verkställigheten av intrångsundersökningen omedelbart gå åter, i den utsträckning det är möjligt. Detsamma gäller om ett beslut om intrångsundersökning hävs sedan verkställighet genomförts.

Hantering av material från intrångsundersökningen

13 § Kronofogdemyndigheten ska förteckna fotografier och film- och ljudupptagningar av föremål samt kopior av och utdrag ur handlingar från intrångsundersökningen. Materialet ska hållas tillgängligt för sökanden och motparten.

7 kap. Övriga bestämmelser

Verkan av en hävning och förbud att döma till ansvar m.m.

1 § Om en registrering av ett företagsnamn har hävts på grund av 3 kap. 1 § första stycket, ska registreringen anses aldrig ha haft någon verkan.

Om en registrering har hävts på grund av 3 kap. 1 § andra stycket eller 3 kap. 2 §, ska registreringen anses ha förlorat sin verkan den dag då ansökan om hävning kom in. Domstolen får dock bestämma att registreringen i stället ska anses ha förlorat sin verkan den dag då det hinder som utgör grund för hävningen uppstod. Vid administrativt hävningsförfarande får registreringsmyndigheten fatta ett sådant beslut.

Om en registrering har hävts på grund av 3 kap. 1 § första stycket, får domstolen inte döma till ansvar eller besluta om ersättning eller annan åtgärd enligt 5 eller 6 kap. Om en registrering har hävts på grund av 3 kap. 1 § andra stycket eller 3 kap. 2 §, får domstolen inte döma till ansvar enligt 5 kap. 1 §.

Invändning om grund för hävning m.m.

2 § Förs talan om intrång i ett registrerat företagsnamn och gör den mot vilken talan förs gällande att det finns grund för att häva registreringen, får denna fråga prövas endast sedan talan om hävning har väckts. Domstolen får förelägga den som gör gällande att det finns grund för att häva registreringen att inom viss tid väcka sådan talan. Det sagda tillämpas också om det i ett mål som gäller fastställelsetalan avseende ett registrerat företagsnamn görs gällande att det finns grund för att häva registreringen. Detta stycke tillämpas inte i brottmål.

En talan om intrång i ett registrerat företagsnamn får bifallas endast om företagsnamnet vid tidpunkten för talans väckande uppfyllde kraven på verkligt bruk i 3 kap. 2 §, för den verksamhet som ligger till grund för talan eller det finns giltiga skäl till att företagsnamnet inte har använts. Användningen av företagsnamnet ska ha skett inom de fem år som föregår talans väckande. Om svaren är en innehavare av ett yngre företagsnamn, ska företagsnamnet dessutom ha använts inom de fem år som föregår ingivningsdagen för det yngre företagsnamnet.

Behandling av personuppgifter

3 § Trots förbudet i 21 § personuppgiftslagen (1998:204) får personuppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott enligt 5 kap. 1 §

behandlas om detta är nödvändigt för att ett rättsligt anspråk ska kunna fastställas, göras gällande eller försvaras.

Behörig domstol

4 § Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål och ärenden enligt denna lag, om de inte ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av en domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller intrångsundersökning.

Underrättelse om dom

5 § Domstolen ska underrätta registreringsmyndigheten om en dom som gäller

1. hävning av en registrering av ett företagsnamn, eller
2. intrång i ett registrerat företagsnamn.

Domstolen ska även underrätta registreringsmyndigheten om en dom i ett mål i vilket förts fastställsetalan avseende ett registrerat företagsnamn.

Firmateckning m.m.

6 § Firmateckning sker genom en tydlig angivelse av det fullständiga företagsnamnet och en underskrift med namn av firmatecknare. Vid teckning av ett särskilt företagsnamn anges även företagsnamnet för hela verksamheten.

Under likvidation eller konkurs ska firmateckning ske med ett tillägg som anger det ändrade förhållandet.

Om firmateckning gäller i övrigt vad som är särskilt föreskrivet i andra författningar.

7 § En myndighet för vilken regeringen har fastställt ett företagsnamn har ensamrätt till detta som om företagsnamnet hade blivit registrerat enligt denna lag.

Överklagande

8 § Ett beslut enligt 3 kap. 14 § om administrativ hävning av en registrering av ett företagsnamn får inte överklagas. Detsamma gäller ett beslut om överlämnande till domstol eller avskrivning enligt 3 kap. 12 § tredje stycket. Andra beslut i ärenden om administrativ hävning får överklagas till Patent- och marknadsdomstolen inom tre veckor från dagen för beslutet. Beslut under handläggningen av ett sådant ärende får inte överklagas särskilt.

Bemyndigande

9 § Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter i ärenden om administrativ hävning av en registrering enligt denna lag.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019, då firmalagen (1974:156) upphör att gälla.

2. Lagen ska tillämpas även på näringskännetecken som har inarbetats, firmor som har registrerats och firmaregistreringar som har sökts före ikraftträdandet, om inte annat följer av 3 och 4.

3. Bestämmelserna i firmalagen om behörig domstol och överklagande gäller även i fortsättningen för mål och ärenden i allmän domstol som har inletts före den 1 september 2016, med undantag för Stockholms tingsrätt och Svea hovrätt.

4. Bestämmelserna i firmalagen gäller även i fortsättningen i fråga om åtgärder som har vidtagits eller rättigheter som har förvärvats före ikraftträdandet.

5. Nationella och internationella varumärken som genom registrering har beviljats skydd enligt äldre bestämmelser ska anses utgöra sådana varumärken som avses i 2 kap. 4 § 1.

6. Sveriges riksbank och Svenska Skeppshypotekskassan samt annan inrättning eller sammanslutning som har fått sitt namn fastställt enligt 27 § firmalagen ska även i fortsättningen ha ensamrätt till namnet som om detta hade blivit registrerat som ett företagsnamn enligt denna lag.

1.2 Förslag till lag om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter m.m.

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Bestämmelserna i 8 kap. 3–8 §§, 9 kap. och 10 kap. 3 § varumärkeslagen (2010:1877) ska tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel, i den ursprungliga lydelsen,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1576/89, i den ursprungliga lydelsen,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007, i den ursprungliga lydelsen, eller

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91, i den ursprungliga lydelsen.

2 § Bestämmelserna i 8 kap. 3–8 §§, 9 kap. och 10 kap. 3 § varumärkeslagen (2010:1877) ska också tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av

1. frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Korea, å andra sidan, den 6 oktober 2010,

2. handelsavtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Colombia och Peru, å andra sidan, den 26 juni 2012,

3. avtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Centralamerika, å andra sidan, den 29 juni 2012,

4. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Ukraina, å andra sidan, den 27 juni 2014,

5. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Moldavien, å andra sidan, den 27 juni 2014, eller

6. associeringsavtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska atomenergigemenskapen och deras medlemsstater, å ena sidan, och Georgien, å andra sidan, den 27 juni 2014.

3 § Patent- och marknadsdomstolen är rätt domstol i mål och ärenden enligt denna lag, om de inte ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister. Bilaga 5

Det som sägs i rättegångsbalken om inskränkning av en domstols behörighet i fråga om tvist som ska tas upp i annan ordning än inför domstol ska inte tillämpas i fråga om ett yrkande om informationsföreläggande eller intrångsundersökning.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
2. Lagen ska tillämpas även på beteckningar som har erhållit skydd före ikraftträdandet, om inte annat följer av 3.
3. Hänvisningen i 2 § till bestämmelserna i 8 kap. 4–6 och 8 §§ varumärkeslagen (2010:1877) ska inte tillämpas när intrånget, eller försöket eller förberedelsen till intrånget, har begåtts före ikraftträdandet.

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1966:742) om hotell- och pensionatsrörelse

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1966:742) om hotell- och pensionatsrörelse ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2015/16:180   Föreslagen lydelse

5 §

En ansökan om tillstånd att driva hotell- eller pensionatsrörelse ska vara skriftlig och

a) innehålla en uppgift om sökandens fullständiga namn, *firma* och postadress samt, om sökanden tidigare haft ett annat efternamn, detta, a) innehålla en uppgift om sökandens fullständiga namn, *företagsnamn* och postadress samt, om sökanden tidigare haft ett annat efternamn, detta,

b) för sökande, som är enskild person, födelsetid och yrke eller titel samt ett bevis att han eller hon inte är underårig eller i konkurstillstånd eller har en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,

c) innehålla en uppgift om fullständigt namn, födelsetid och yrke eller titel för den som utsetts till föreståndare eller ersättare samt ett bevis att han eller hon inte är underårig eller har en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,

d) innehålla en uppgift om var den byggnad eller lägenhet där rörelsen ska drivas ligger, det största antal gäster som ska kunna tas emot samtidigt och det största antal gästrum som rörelsen ska omfatta.

Om ett bygglov har meddelats för hotellet eller pensionatet, ska till ansökan bifogas handlingar som visar att så har skett.

Om tillstånd beviljas, ska ett skriftligt bevis utfärdas. Om ett bygglov inte har meddelats och det inte är uppenbart att ett bygglov inte behövs, ska beviset innehålla en upplysning om att ett bygglov kan krävas. Om det inte finns någon godkänd ersättare eller, i de fall när det ska finnas en föreståndare enligt 3 §, en godkänd föreståndare, ska det i beviset anges att tillståndet inte får utnyttjas förrän en ersättare eller en föreståndare har utsetts och godkänts. En kopia av beviset ska skickas till den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom räddningstjänsten, inom plan- och byggnadsväsendet och inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Det ska utfärdas ett skriftligt bevis om godkännande av en föreståndare eller en ersättare.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

1.4 Förslag till lag om ändring i mönsterskyddslagen (1970:485)

Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 4 och 36 §§ mönsterskyddslagen (1970:485) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Det finns hinder mot mönsterrätt, om

1. mönstret strider mot goda seder eller allmän ordning,

2. det i mönstret utan tillstånd tagits in statsvapen, statsflagga eller annat statseblem, statlig kontroll- eller garantibeteckning, annan beteckning som hänsyftar på svenska staten och därigenom ger mönstret en officiell karaktär, svenskt kommunalt vapen eller sådan internationell beteckning som är skyddad enligt lagen (1970:498) om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar eller något som lätt kan förväxlas med vapen, flagga, emblem eller beteckning som nu nämnts,

3. mönstret strider mot ett annat mönster som visserligen inte var allmänt tillgängligt före den dag som anges i 2 § andra stycket men som framgår av en ansökan om registrering i Sverige eller vid Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet för vilken en tidigare ansöknings- eller prioritetsdag gäller, förutsatt att detta mönster sedermera har gjorts allmänt tillgängligt,

4. mönstret utan tillstånd innehåller

a) någon annans i Sverige skyddade *firma* eller varukännetecken *eller något som kan uppfattas som ett kännetecken som i näringsverksamhet har inarbetats i Sverige för annan,*

b) någon annans porträtt *eller något som kan uppfattas som annans släktnamn, konstnärnamn eller likartat namn,* om inte porträttet *eller namnet* uppenbart syftar på någon sedan länge avliden *person,*

a) någon annans i Sverige skyddade *näringskännetecken* eller varukännetecken,

b) någon annans porträtt om inte porträttet uppenbart syftar på någon sedan länge avliden,

c) *något som är ägnat att uppfattas som någon annans efternamn som har särskilt skydd eller någon annans allmänt kända konstnärnamn eller ett likartat namn, om användningen av mönstret skulle medföra en nackdel för bäraren av namnet och om*

¹ Senaste lydelse 2016:372.

c) något som kan uppfattas som titel på annans i Sverige skyddade litterära eller konstnärliga verk i fall då titeln är egenartad eller något som kränker annans upphovsrätt till sådant verk eller annans rätt till fotografisk bild som är skyddad i Sverige,

namnet uppenbarligen inte syftar på någon sedan länge avliden,

d) något som kränker annans upphovsrätt till ett litterärt eller konstnärligt verk eller annans rätt till fotografisk bild som är skyddad i Sverige.

36 §²

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör mönsterintrång ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av mönstret samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört. När ersättningens storlek bestäms ska hänsyn särskilt tas till

1. utebliven vinst,
2. vinst som den som har begått intrånget har gjort,
3. skada på mönstrets anseende,
4. ideell skada, och
5. mönsterhavarens intresse av att intrång inte begås.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör mönsterintrång ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av mönstret samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört.

När storleken på ersättningen för ytterligare skada bestäms ska hänsyn särskilt tas till

1. utebliven vinst,
2. vinst som den som har begått intrånget har gjort,
3. skada på mönstrets anseende,
4. ideell skada, och
5. mönsterhavarens intresse av att intrång inte begås.

Den som utan uppsåt eller oaktsamhet gör mönsterintrång ska betala ersättning för utnyttjandet av mönstret, om och i den mån det är skäligt.

Rätten till ersättning för mönsterintrång preskriberas, om talan inte väcks inom fem år från det skadan uppkom.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
  2. De nya bestämmelserna ska tillämpas även på mönster som har registrerats och mönsterregistreringar som har sökts före ikraftträdandet.

² Senaste lydelse 2009:112.

1.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter

Härigenom föreskrivs att 25, 28, 29 och 67 §§ och rubriken närmast före 25 § lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Registrering, stadgar och firma

Registrering, stadgar
och företagsnamn

25 §¹

En samfällighetsförening registreras hos den statliga lantmäterimyndigheten.

Hos den statliga lantmäterimyndigheten ska det föras ett samfällighetsföreningsregister för införing av de uppgifter som enligt denna lag eller någon annan författning ska anmälas för registrering eller annars tas in i registret. I registret ska uppgifterna föras separat för varje län. Uppgifter om en samfällighetsförening ska föras i den del av registret som avser det län där föreningens styrelse enligt stadgarna har sitt säte. I fråga om registrering i samfällighetsföreningsregistret gäller 15 kap. 4 § första–tredje styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. Hänvisningen i den paragrafens tredje stycke ska gälla klandertalan som avses i 23 § första stycket och 53 § andra stycket denna lag. Ett beslut om en sådan ändring av stadgarna att styrelsens säte ska flyttas från ett län till ett annat får dock inte registreras, om samfällighetsföreningens *firma* på grund av bestämmelsen i 29 § första stycket andra meningen denna lag inte får föras in i den delen av sam-

Hos den statliga lantmäterimyndigheten ska det föras ett samfällighetsföreningsregister för införing av de uppgifter som enligt denna lag eller någon annan författning ska anmälas för registrering eller annars tas in i registret. I registret ska uppgifterna föras separat för varje län. Uppgifter om en samfällighetsförening ska föras i den del av registret som avser det län där föreningens styrelse enligt stadgarna har sitt säte. I fråga om registrering i samfällighetsföreningsregistret gäller 15 kap. 4 § första–tredje styckena lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar. Hänvisningen i den paragrafens tredje stycke ska gälla klandertalan som avses i 23 § första stycket och 53 § andra stycket denna lag. Ett beslut om en sådan ändring av stadgarna att styrelsens säte ska flyttas från ett län till ett annat får dock inte registreras, om samfällighetsföreningens *företagsnamn* på grund av bestämmelsen i 29 § första stycket andra meningen denna lag inte får föras in i den delen av

¹ Senaste lydelse 2008:544.

fällighetsföreningsregistret. samfällighetsföreningsregistret.

Närmare bestämmelser om samfällighetsföreningsregistret och om avgifter för registrering meddelas av regeringen.

28 §²

Stadgar för samfällighetsförening *skall* ange

1. föreningens *firma*,
2. samfällighet som förvaltas av förvaltningen,

3. den ort där styrelsen *skall* ha sitt säte,

4. hur styrelsen *skall* vara sammansatt och hur den *skall* utses samt grunderna för dess beslutförhet,

5. hur revision av styrelsens förvaltning *skall* ske,

6. föreningens räkenskapsperiod,

7. grunderna för sådan fondavsättning som avses i 19 § andra stycket,

8. hur ofta ordinarie föreningsstämma *skall* hållas,

9. det sätt på vilket kallelse till föreningsstämma *skall* ske och andra meddelanden *bringas till* medlemmarnas kännedom *även* som den tid före sammanträde då kallelseåtgärd *skall* vidtagas.

Stadgarna får *ej* innehålla föreskrift som strider mot denna lag eller annan författning.

Stadgarna för samfällighetsförening *ska* ange

1. föreningens *företagsnamn*,

2. föreningens och grunderna för förvaltningen,

3. den ort där styrelsen *ska* ha sitt säte,

4. hur styrelsen *ska* vara sammansatt och hur den *ska* utses samt grunderna för dess beslutförhet,

5. hur revision av styrelsens förvaltning *ska* ske,

6. föreningens räkenskapsperiod,

7. grunderna för sådan fondavsättning som avses i 19 § andra stycket,

8. hur ofta ordinarie föreningsstämma *ska* hållas,

9. det sätt på vilket kallelse till föreningsstämma *ska* ske och *hur* andra meddelanden *ska komma till* medlemmarnas kännedom *samt* den tid före sammanträde då kallelseåtgärd *skall* vidtas.

Stadgarna får *inte* innehålla föreskrift som strider mot denna lag eller annan författning.

29 §³

En samfällighetsförenings *firma* ska innehålla ordet samfällighetsförening. *Firman* ska tydligt skilja sig från andra registrerade ännu bestående *samfällighetsföreningsfirmor* i samma län. För registrering av en samfällighetsförenings *firma* gäller i övrigt bestämmelserna i *firmalagen* (1974:156).

Någon annan än en samfällighetsförening får inte använda

En samfällighetsförenings *företagsnamn* ska innehålla ordet samfällighetsförening. *Företagsnamnet* ska tydligt skilja sig från andra registrerade ännu bestående *företagsnamn för samhällighetsföreningar* i samma län. För registrering av en samfällighetsförenings *företagsnamn* gäller i övrigt bestämmelserna i *lagen* (2019:000) *om företagsnamn*.

Någon annan än en samfällighetsförening får inte använda

² Senaste lydelse 1989:727.

³ Senaste lydelse 2008:544.

ordet samfällighetsförening i sin *firma*. Den som bryter mot det som nu sagts döms till böter.

ordet samfällighetsförening i *sitt företagsnamn*. Den som bryter mot det som nu sagts döms till böter.

Bilaga 5

67 §⁴

Lantmäterimyndighetens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut av den statliga lantmäterimyndigheten att vägra registrering av *en firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett beslut som gäller avskrivning av en ansökan eller anmälan om registrering eller vägrad registrering får överklagas inom två månader från dagen för beslutet.

Lantmäterimyndighetens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut av den statliga lantmäterimyndigheten att vägra registrering av *ett företagsnamn* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. *Detsamma gäller ett beslut att vägra registrering på grund av 2 kap. 10 § lagen (2019:000) om företagsnamn*. Ett beslut som gäller avskrivning av en ansökan eller anmälan om registrering eller vägrad registrering får överklagas inom två månader från dagen för beslutet.

Länsstyrelsens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

⁴ Senaste lydelse 2016:196.

1.6 Förslag till lag om ändring i handelsregisterlagen (1974:157)

Härigenom föreskrivs att 2, 4–8, 13, 15, 16 och 21 §§ handelsregisterlagen (1974:157) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Följande näringsidkare kan registreras i handelsregistret:

1. enskilda personer som utövar eller avser att utöva näringsverksamhet (enskilda näringsidkare),
2. handelsbolag,
3. ideella föreningar som utövar eller avser att utöva näringsverksamhet,
4. registrerade trossamfund som utövar eller avser att utöva näringsverksamhet, och
5. bolagsmän i enkla bolag, om bolagsmännen utövar eller avser att utöva näringsverksamhet i bolaget.

Registrering i handelsregistret sker efter ansökan. Näringsidkare som avses i första stycket 1, 3, 4 eller 5 och som enligt bokföringslagen (1999:1078) är skyldiga att upprätta en årsredovisning *skall* ansöka om registrering.

Bestämmelserna i denna lag om enskild näringsidkare *skall* tillämpas på de bolagsmän i ett enkelt bolag som förs in i handelsregistret, dock med följande undantag:

1. *Någon firma skall* inte registreras för verksamheten.
2. Bolagsmännen *skall* registreras under sina namn.

Bestämmelserna i denna lag om registrerade trossamfund *skall* tillämpas även på registrerade organisatoriska delar av ett trossamfund.

Registrering i handelsregistret sker efter ansökan. *De* näringsidkare som avses i första stycket 1, 3, 4 eller 5 och som enligt bokföringslagen (1999:1078) är skyldiga att upprätta en årsredovisning *ska* ansöka om registrering.

Bestämmelserna i denna lag om enskilda näringsidkare *ska* tillämpas på de bolagsmän i ett enkelt bolag som förs in i handelsregistret, dock med följande undantag:

1. *Något företagsnamn ska* inte registreras för verksamheten.
2. Bolagsmännen *ska* registreras under sina namn.

Bestämmelserna i denna lag om registrerade trossamfund *ska* tillämpas även på registrerade organisatoriska delar av ett trossamfund.

4 §²

Handelsregister *skall* innehålla följande uppgifter om:

Handelsregistret *ska* innehålla följande uppgifter om:

¹ Senaste lydelse 2006:865.

² Senaste lydelse 2006:865.

Enskild näringsidkare:

1. näringsidkarens *firma*, 1. näringsidkarens *företagsnamn*,
 2. näringsidkarens fullständiga namn, personnummer eller, om sådant saknas, av Skatteverket tilldelat registreringsnummer, och postadress,

3. näringsverksamhetens art,

4. det län och den ort där huvudkontoret finns samt kontorets postadress,

5. om näringsidkaren enligt 2 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. *skall* ha en föreståndare, föreståndarens fullständiga namn, personnummer och postadress, 5. om näringsidkaren enligt 2 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. *ska* ha en föreståndare, föreståndarens fullständiga namn, personnummer och postadress,

6. om näringsidkaren enligt revisionslagen (1999:1079) *skall* ha en auktoriserad eller godkänd revisor 6. om näringsidkaren enligt revisionslagen (1999:1079) *ska* ha en auktoriserad eller godkänd revisor

– revisorns namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum,

– revisorns postadress och, om postadressen avviker från revisorns hemvist, hemvist, och

– om revisorn är ett registrerat revisionsbolag, bolagets organisationsnummer och vem som är huvudansvarig för revisionen.

Handelsbolag:

1. bolagets organisationsnummer och *firma*, 1. bolagets organisationsnummer och *företagsnamn*,

2. näringsverksamhetens art,

3. det län och den ort där huvudkontoret finns samt kontorets postadress,

4. bolagsmännens fullständiga namn, personnummer eller organisationsnummer och postadresser,

5. om en stiftelse med egen förvaltning eller en ideell förening är bolagsman, fullständiga namn, personnummer och postadresser för styrelseledamöter och styrelsesuppleanter i stiftelsen eller föreningen,

6. om en stiftelse med anknuten förvaltning är bolagsman, förvaltarens namn, organisationsnummer och postadress samt fullständigt namn, personnummer och postadress för en ställföreträdare för förvaltaren,

7. av vem och hur firman tecknas, om firman inte får tecknas av varje bolagsman ensam,

8. om bolaget utgör kommanditbolag, vilken eller vilka av bolagsmännen som är kommanditdelägare och beloppet av varje sådan bolagsmans utfästa insats,

9. om bolaget enligt revisionslagen (1999:1079) *skall* ha en auktoriserad eller godkänd revisor 9. om bolaget enligt revisionslagen (1999:1079) *ska* ha en auktoriserad eller godkänd revisor

– revisorns namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum,

– revisorns postadress och, om postadressen avviker från revisorns hemvist, hemvist, och

– om revisorn är ett registrerat revisionsbolag, bolagets organisationsnummer och vem som är huvudansvarig för revisionen.

Ideell förening och registrerat trossamfund:

1. *den firma* under *vilken* för- 1. *det företagsnamn* under *vilket*

eningen eller trossamfundet utövar eller avser att utöva näringsverksamhet,

2. föreningens eller trossamfundets namn, om det inte sammanfaller med *firman*, och organisationsnummer,

3. näringsverksamhetens art,

4. det län och den ort där föreningens eller trossamfundets styrelse eller motsvarande organ i samfundet har sitt säte samt föreningens eller samfundets postadress,

5. styrelseledamöternas och, där suppleanter utsetts, deras fullständiga namn, personnummer och postadresser,

6. av vem och hur föreningens, eller trossamfundets namn tecknas, om namnet inte tecknas av styrelsen eller motsvarande organ ensamt,

7. om föreningen eller trossamfundet enligt revisionslagen (1999:1079) *skall* ha en auktoriserad eller godkänd revisor

– revisorns namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum,

– revisorns postadress och, om postadressen avviker från revisorns hemvist, hemvist, och,

– om revisorn är ett registrerat revisionsbolag, bolagets organisationsnummer och vem som är huvudansvarig för revisionen.

föreningen eller trossamfundet utövar eller avser att utöva näringsverksamhet,

2. föreningens eller trossamfundets namn, om det inte sammanfaller med *företagsnamnet*, och organisationsnummer,

7. om föreningen eller trossamfundet enligt revisionslagen (1999:1079) *ska* ha en auktoriserad eller godkänd revisor

5 §

Näringsidkare registreras under *den firma* under vilken han driver sin verksamhet. *Firma* registreras enligt bestämmelserna i *firmalagen* (1974:156) med iakttagande av vad som sägs i 6 och 7 §§ nedan.

En näringsidkare registreras under *det företagsnamn* under vilket näringsidkaren driver sin verksamhet. *Ett företagsnamn* registreras enligt bestämmelserna i *lagen* (2019:000) om *företagsnamn* med iakttagande av vad som sägs i 6 och 7 §§ nedan.

6 §

Handelsbolags firma skall innehålla ordet handelsbolag eller, om kommanditdelägare finns, ordet kommanditbolag. I *bifirma* får dock *ej intagas* något av orden handelsbolag eller kommanditbolag.

Ett handelsbolags företagsnamn ska innehålla ordet handelsbolag eller, om kommanditdelägare finns, ordet kommanditbolag. I *ett särskilt företagsnamn* får dock *inte tas in* något av orden handelsbolag eller kommanditbolag.

7 §³

En firma skall tydligt skilja sig från andra i handelsregistret förut

Ett företagsnamn ska tydligt skilja sig från andra i handels-

³ Senaste lydelse 2003:866.

registrerade och ännu bestående *firmor* registrerade för samma län. Detta gäller även om *firmorna* inte avser verksamhet av samma eller liknande slag.

registret förut registrerade och ännu bestående *företagsnamn* registrerade för samma län. Detta gäller även om *företagsnamnen* inte avser verksamhet av samma eller liknande slag.

8 §⁴

Har näringsidkare som *införts* i handelsregister meddelat prokura, får prokuran registreras under näringsidkarens *firma*. Prokura får dock *ej* registreras om den innehåller annan begränsning eller annat förbehåll än som följer av 1 eller 2 § prokuralagen (1974:158).

För registrerad prokura *skall* registret innehålla uppgifter om prokuristens fullständiga namn, personnummer och postadress.

Har prokuristen särskilt be- myndigande att överlåta huvudmannens fasta egendom eller tomträtt eller att *söka* in-teckning eller upplåta rättighet i denna, *skall* registret även innehålla uppgift *härom*. Detsamma gäller om prokuran meddelats som kollektivprokura.

Har *en* näringsidkare som *förts in* i handelsregister meddelat *en* prokura, får prokuran registreras under näringsidkarens *företagsnamn*. *En* prokura får dock *inte* registreras om den innehåller annan begränsning eller annat förbehåll än *vad* som följer av 1 eller 2 § prokuralagen (1974:158).

För *en* registrerad prokura *ska* registret innehålla uppgifter om prokuristens fullständiga namn, personnummer och postadress.

Har prokuristen *ett* särskilt be- myndigande att överlåta huvudmannens fasta egendom eller tomträtt eller att *ansöka om* in-teckning eller upplåta rättighet i denna, *ska* registret även innehålla uppgift *om detta*. Detsamma gäller om prokuran meddelats som kollektivprokura.

13 §⁵

Upphör näringsidkare med sin verksamhet eller överlåts verksamheten eller sätts den under likvidation eller ändras i annat fall uppgift som registrerats, *skall* anmälan om det utan dröjsmål göras till Bolagsverket.

Anmälan görs och handläggs i den ordning som gäller för ansökan om registrering, om *ej* annat följer av vad nedan i denna paragraf *sägs* eller av vad regeringen bestämmer.

Har enskild näringsidkare av-

Upphör *en* näringsidkare med sin verksamhet eller överlåts verksamheten eller sätts den under likvidation eller ändras i annat fall *en* uppgift som *har* registrerats, *ska* anmälan om det utan dröjsmål göras till Bolagsverket.

Anmälan görs och handläggs i den ordning som gäller för ansökan om registrering, om *inte* annat följer av vad *som sägs* nedan i denna paragraf eller av vad regeringen bestämmer.

Har *en* enskild näringsidkare

⁴ Senaste lydelse 1992:1448.

⁵ Senaste lydelse 2004:239.

lidit, är den som har vård om boet skyldig att göra anmälan med anledning av dödsfallet. Har delägare i handelsbolag avlidit, åligger anmälningsskyldigheten övriga bolagsmän. Om domstol utsett likvidator i handelsbolag, är han anmälningsskyldig beträffande bolaget. Bolagsman som lämnat bolaget har rätt att göra anmälan om sin avgång. Återkallelse av prokura får anmälas av varje bolagsman som *ej* är utesluten från rätten att företräda bolaget.

Omfattar överlåtelse av näringsverksamhet även *firman*, skall anmälan om överlåtelsen göras av den nye innehavaren.

avlidit, är den som har vård om boet skyldig att göra anmälan med anledning av dödsfallet. Har *en* delägare i *ett* handelsbolag avlidit, åligger anmälningsskyldigheten övriga bolagsmän. Om *en* domstol *har* utsett likvidator i *ett* handelsbolag, är han *eller hon* anmälningsskyldig beträffande bolaget. *En* bolagsman som lämnat bolaget har rätt att göra anmälan om sin avgång. Återkallelse av *en* prokura får anmälas av varje bolagsman som *inte* är utesluten från rätten att företräda bolaget.

Omfattar *en* överlåtelse av näringsverksamheten även *företagsnamnet*, ska anmälan om överlåtelsen göras av den nye innehavaren.

15 §

Om förbud mot användning av *firma* och om hävande av *firmaregistrering* finns bestämmelser i *firmalagen* (1974:156).

Menar någon i annat fall att registrering i handelsregister länder honom till förfång, får talan föras mot näringsidkaren om hävande av registreringen och om skadestånd.

Om förbud mot användning av *ett företagsnamn* och om hävande av *en registrering* av *ett företagsnamn* finns bestämmelser i *lagen* (2019:000) om *företagsnamn*.

Menar någon i annat fall att *han eller hon lider skada* av *en registrering som gjorts* i handelsregistret, får talan föras mot näringsidkaren om hävande av registreringen och om skadestånd.

16 §⁶

Om en bolagsman genom dom har skilts från rätten att teckna bolagets firma, ska uppgift om detta registreras även om domen inte har vunnit laga kraft.

Om en näringsidkare har försatts i konkurs, ska konkursbeslutet registreras i handelsregistret tillsammans med uppgift om vem som har utsetts till konkursförvaltare. Har konkursbeslutet upphävts eller har kursen avslutats, ska även detta registreras.

Registrering ska också ske när det har meddelats ett beslut om företagsrekonstruktion som avser en näringsidkare. Har beslutet om företagsrekonstruktion upphävts eller har företagsrekonstruktionen upphört, ska även detta registreras.

⁶ Senaste lydelse 2008:92.

Om det i en dom som har vunnit laga kraft har förklarats, att registrering inte borde ha skett eller att det beslut som har registrerats är ogiltigt eller att i annat fall ett visst förhållande som har registrerats inte föreligger, ska avregistrering ske.

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om avregistrering av *firma* från handelsregistret sedan dom om hävande av *firma-registrering* har vunnit laga kraft.

I *lagen (2019:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om avregistrering av *ett företagsnamn* från handelsregistret sedan dom om hävande av *en registrering av ett företagsnamn* har vunnit laga kraft.

21 §⁷

Registreringsmyndighetens beslut att skriva av en ansökan eller anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller i fråga om beslut enligt 15 a eller 17 §. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av *en firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Registreringsmyndighetens beslut att skriva av en ansökan eller anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller i fråga om beslut enligt 15 a eller 17 §. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av *ett företagsnamn* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. *Detsamma gäller ett beslut att vägra registrering på grund av 2 kap. 10 § lagen (2019:000) om företagsnamn.* Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

⁷ Senaste lydelse 2016:198.

1.7 Förslag till lag om ändring i prokuralagen (1974:158)

Härigenom föreskrivs att 4 § prokuralagen (1974:158) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Prokurist bör teckna firman med ett tillägg som anger prokurauppsdraget (per prokura, p.p. eller annan förkortning av dessa ord). I övrigt gäller om firmateckning bestämmelserna i *firmalagen (1974:156)*.

Prokurist bör teckna firman med ett tillägg som anger prokurauppsdraget (per prokura, p.p. eller annan förkortning av dessa ord). I övrigt gäller om firmateckning bestämmelserna i *lagen (2019:000) om företagsnamn*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

1.8 Förslag till lag om ändring i lagen (1975:417) om sambruksföreningar

Härigenom föreskrivs att 4, 18 och 19 §§ och rubriken närmast före 18 § lagen (1975:417) om sambruksföreningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Sambruksförenings stadgar *skall* ange

1. föreningens *firma*,
2. ändamålet med föreningens verksamhet och verksamhetens art,
3. den ort inom riket där föreningens styrelse *skall* ha sitt säte,

4. den insats med vilken varje medlem *skall delta* i föreningen och hur insatserna *skall* göras,

5. om regelbundna eller på särskilt beslut om uttaxering beroende avgifter till föreningen *skall* förekomma, avgifternas belopp eller det högsta belopp vartill de får bestämmas,

6. antalet styrelseledamöter och revisorer, tiden för deras uppdrag och, om suppleanter *skall* finnas, motsvarande uppgifter beträffande dem,

7. föreningens räkenskapsår,

8. hur ofta ordinarie föreningsstämma *skall* hållas och tiden för sådan stämma,

9. det sätt på vilket kallelse till föreningsstämma *skall* ske och andra meddelanden till medlemmarna *skall tillställas dem* samt den tid före stämma då föreskrivna kallelseåtgärder senast *skall* vara vidtagna,

10. de värderingsgrunder som *skall* tillämpas när förening *skall* inlösa medlems andel,

11. de grunder enligt vilka föreningen *skall* förfoga över upp-

En sambruksförenings stadgar *ska* ange

1. föreningens *företagsnamn*,
2. ändamålet med föreningens verksamhet och verksamhetens art,
3. den ort inom riket där föreningens styrelse *ska* ha sitt säte,

4. den insats med vilken varje medlem *ska delta* i föreningen och hur insatserna *ska* göras,

5. om regelbundna eller på särskilt beslut om uttaxering beroende avgifter till föreningen *ska* förekomma, avgifternas belopp eller det högsta belopp vartill de får bestämmas,

6. antalet styrelseledamöter och revisorer, tiden för deras uppdrag och, om suppleanter *ska* finnas, motsvarande uppgifter beträffande dem,

8. hur ofta ordinarie föreningsstämma *ska* hållas och tiden för sådan stämma,

9. det sätt på vilket kallelse till föreningsstämma *ska* ske och *hur* andra meddelanden *ska förmedlas* till medlemmarna samt den tid före stämma då föreskrivna kallelseåtgärder senast *ska* vara vidtagna,

10. de värderingsgrunder som *ska* tillämpas när förening *ska* inlösa medlems andel,

11. de grunder enligt vilka föreningen *ska* förfoga över upp-

¹ Senaste lydelse 1987:1253.

kommen vinst och hur det *skall* förfaras med föreningens behållna tillgångar vid dess upplösning.

Bestämmelserna i första stycket 6 gäller inte arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

Föreningens *firma*

Sambruksföreningens *firma* skall innehålla ordet ”sambruksförening”.

Sambruksföreningens *firma* får *ej* innehålla ordet ”bolag” eller annat ord som kan föranleda till antagande att *firman* innehas av ett bolag.

Firman skall tydligt skilja sig från andra hos Bolagsverket förut registrerade och ännu bestående *föreningsfirmor* med säte i samma län. För registrering av sambruksföreningens *firma* gäller i övrigt bestämmelserna i *firmalagen* (1974:156).

Annan än sambruksförening får *ej* i *sin firma* eller annars vid beteckning av rörelsen använda ordet ”sambruksförening”.

Bestämmelserna i 14 kap. 2 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller i fråga om sambruksföreningar.

kommen vinst och hur det *ska* förfaras med föreningens behållna tillgångar vid dess upplösning.

Föreningens *företagsnamn*

18 §²

En sambruksföreningens *företagsnamn* ska innehålla ordet ”sambruksförening”.

Sambruksföreningens *företagsnamn* får *inte* innehålla ordet ”bolag” eller annat ord som kan föranleda till antagande att *företagsnamnet* innehas av ett bolag.

Företagsnamnet ska tydligt skilja sig från andra hos Bolagsverket förut registrerade och ännu bestående *företagsnamn* för *föreningar* med säte i samma län. För registrering av en sambruksföreningens *företagsnamn* gäller i övrigt bestämmelserna i *lagen* (2019:000) om *företagsnamn*.

Annan än sambruksförening får *inte* i *sitt företagsnamn* eller annars vid beteckning av rörelsen använda ordet ”sambruksförening”.

19 §³

Bestämmelserna i 15 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller i fråga om sambruksföreningar. Ett beslut om sådan ändring av stadgarna att styrelsens säte *skall* flyttas från ett län till ett annat får dock inte registreras, om sambruksföreningens *firma* på grund av bestämmelserna i 18 § tredje stycket

Bestämmelserna i 15 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller i fråga om sambruksföreningar. Ett beslut om sådan ändring av stadgarna att styrelsens säte *ska* flyttas från ett län till ett annat får dock inte registreras, om sambruksföreningens *företagsnamn* på grund av bestämmelserna i 18 § tredje

² Senaste lydelse 2004:250.

³ Senaste lydelse 2004:250.

denna lag inte får föras in i Bolagsverkets register. stycket denna lag inte får föras in i Bolagsverkets register. Bilaga 5

Inskrivning av uppgifter an- Inskrivning av uppgifter an-
gående sambruksföreningar *skall* gående sambruksföreningar *ska*
ske i en särskild avdelning av det ske i en särskild avdelning av det
föreningsregister som avses i föreningsregister som avses i
15 kap. 1 § lagen om ekonomiska 15 kap. 1 § lagen om ekonomiska
föreningar. föreningar.

Bolagsverkets beslut enligt 16 § får överklagas hos allmän för-
valtningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

1.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:997) om vattenförbund

Härigenom föreskrivs att 30 § lagen (1976:997) om vattenförbund ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 §

Stadgar för vattenförbund *skall* ange

1. förbundets *firma*, vilken *skall* innehålla ordet vattenförbund,

2. grunderna för förvaltningen,

3. den ort där styrelsen *skall* ha sitt säte,

4. hur styrelsen *skall* vara sammansatt och hur den *skall* utses samt grunderna för dess beslutförhet,

5. hur revision av styrelsens förvaltning *skall* ske,

6. förbundets räkenskapsperiod,

7. hur ofta ordinarie förbundsstämma *skall* hållas,

8. det sätt på vilket kallelse till förbundsstämma *skall* ske och andra meddelanden *skall bringas* till medlemmarnas kännedom samt den tid före sammanträde då kallelseåtgärd *skall vidtagas*.

Stadgarna får *ej* innehålla föreskrift som strider mot denna lag eller annan författning.

Stadgar för vattenförbund *ska* ange

1. förbundets *företagsnamn*, vilket *ska* innehålla ordet vattenförbund,

3. den ort där styrelsen *ska* ha sitt säte,

4. hur styrelsen *ska* vara sammansatt och hur den *ska* utses samt grunderna för dess beslutförhet,

5. hur revision av styrelsens förvaltning *ska* ske,

7. hur ofta ordinarie förbundsstämma *ska* hållas,

8. det sätt på vilket kallelse till förbundsstämma *ska* ske och *hur* andra meddelanden *ska komma* till medlemmarnas kännedom samt den tid före sammanträde då kallelseåtgärd *ska vidtas*.

Stadgarna får *inte* innehålla föreskrift som strider mot denna lag eller annan författning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

1.10 Förslag till lag om ändring i lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 § och 3 kap. 9 § lagen (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

Ett handelsbolag föreligger, om två eller flera har avtalat att gemensamt utöva näringsverksamhet i bolag och bolaget har förts in i handelsregistret.

Bestämmelser om *firma* för handelsbolag finns i *firmalagen* (1974:156) och handelsregisterlagen (1974:157).

Bestämmelser om *företagsnamn* för handelsbolag finns i handelsregisterlagen (1974:157) och *lagen (2019:000) om företagsnamn*.

3 kap.

9 §

Om kommanditbolaget ingår ett avtal med tredje man och denne vid avtalets ingående varken kände till eller borde ha känt till att förbehåll skett enligt 1 kap. 2 §, svarar den kommanditdelägare som förbehållet avser såsom komplementär för de förbindelser som uppkommit för bolaget genom avtalet.

Om ett avtal ingås för bolagets räkning och därvid med en kommanditdel ägares vetskap och vilja *en firma* används som inte innehåller ordet ”kommanditbolag”, svarar kommanditdelägaren såsom komplementär gentemot den med vilken avtalet ingicks, även om denne på grund av 19 § handelsregisterlagen (1974:157) *skall* anses ha haft vetskap om att förbehåll skett enligt 1 kap. 2 §.

Om ett avtal ingås för bolagets räkning och därvid med en kommanditdel ägares vetskap och vilja *ett företagsnamn* används som inte innehåller ordet ”kommanditbolag”, svarar kommanditdelägaren såsom komplementär gentemot den med vilken avtalet ingicks, även om denne på grund av 19 § handelsregisterlagen (1974:157) *ska* anses ha haft vetskap om att förbehåll skett enligt 1 kap. 2 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse 1993:760.

1.11 Förslag till lag om ändring i sparbankslagen (1987:619)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 5 §, 4 a kap. 12 b §, 10 kap. 1–5 §§, 11 kap. 5 och 6 §§ och rubriken till 10 kap. sparbankslagen (1987:619) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

5 §¹

Reglementet *skall* ange

1. sparbankens *firma*,
2. sparbankens verksamhetsområde,
3. den ort i Sverige där styrelsen skall ha sitt säte,
4. de rörelsegrenar som sparbanken avser att driva,
5. grundfondens belopp samt huruvida hela grundfonden eller del av denna *skall* betalas tillbaka med eller utan ränta,
6. antalet huvudmän,
7. den kommunala valkorporation som *skall* förrätta val av huvudmän och, där sådant val *skall* förrättas av flera korporationer, fördelningen av antalet mandat dem emellan, samt ordningen för att åstadkomma en successiv förnyelse av huvudmannakåren och det närmare förfarandet i övrigt vid huvudmannavalen,
8. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter och revisorer samt eventuella ersättare, som *skall* utses av sparbanksstämman, samt tiden för deras uppdrag,
9. sättet att sammankalla sparbanksstämman, samt
10. vilka ärenden som *skall* förekomma på den ordinarie stämman.

Om banken *skall* ha euro som redovisningsvaluta enligt 4 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078), *skall* detta anges i reglementet. I så fall *skall* det i reglementet också anges att grundfondens belopp *skall* vara

Reglementet *ska* ange

1. sparbankens *företagsnamn*,
5. grundfondens belopp samt huruvida hela grundfonden eller del av denna *ska* betalas tillbaka med eller utan ränta,
7. den kommunala valkorporation som *ska* förrätta val av huvudmän och, där sådant val *ska* förrättas av flera korporationer, fördelningen av antalet mandat dem emellan, samt ordningen för att åstadkomma en successiv förnyelse av huvudmannakåren och det närmare förfarandet i övrigt vid huvudmannavalen,
8. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter och revisorer samt eventuella ersättare, som *ska* utses av sparbanksstämman, samt tiden för deras uppdrag,
10. vilka ärenden som *ska* förekomma på den ordinarie stämman.

Om banken *ska* ha euro som redovisningsvaluta enligt 4 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078), *ska* detta anges i reglementet. I så fall *ska* det i reglementet också anges att grundfondens belopp *ska* vara bestämt i euro.

¹ Senaste lydelse 2000:39.

4 a kap.

12 b §²

Revisionsberättelsens inledning ska innehålla uppgift om

1. bankens <i>firma</i> och organisationsnummer, 2. vilken räkenskapsperiod som revisionsberättelsen avser, 3. vilket eller vilka normsystem för redovisning som banken har tillämpat, och 4. revisorns etableringsort.	1. bankens <i>företagsnamn</i> och organisationsnummer,

Revisionsberättelsen ska vara undertecknad av revisorn och innehålla uppgift om vilken dag revisionen avslutades.

10 kap. Sparbanks *firma*

10 kap. Sparbankens *företagsnamn*

1 §³

En sparbanks *firma* skall innehålla ordet sparbank.

En sparbanks *företagsnamn* ska innehålla ordet sparbank.

Firman skall registreras i bankregistret.

Företagsnamnet ska registreras i bankregistret.

Om *firman* skall registreras på två eller flera språk, skall varje

Om *företagsnamnet* ska registreras på två eller flera språk,

lydelse anges i bankens reglemente.

ska varje lydelse anges i bankens reglemente.

2 §⁴

En sparbanks *firma* skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående *firmor* som är införda i bankregistret samt från benämningar på utländska bankföretag, som är allmänt kända i Sverige.

En sparbanks *företagsnamn* ska tydligt skilja sig från andra ännu bestående *företagsnamn* som är införda i bankregistret samt från benämningar på utländska bankföretag, som är allmänt kända i Sverige.

För registrering av *firma* gäller i övrigt vad som föreskrivs i *firmalagen (1974:156)*.

För registrering av *företagsnamn* gäller i övrigt vad som föreskrivs i *lagen (2019:000) om företagsnamn*.

3 §⁵

En sparbanks styrelse kan anta *bifirma*. Bestämmelsen i 1 § andra stycket och 2 § om *firma* gäller även *bifirma*. Ordet bank eller

En sparbanks styrelse kan anta *ett särskilt företagsnamn*. Bestämmelsen i 1 § andra stycket och 2 § om *företagsnamn* gäller även för

² Senaste lydelse 2016:434.

³ Senaste lydelse 2004:304.

⁴ Senaste lydelse 2004:304.

⁵ Senaste lydelse 2004:304.

sparbank får bara användas i *ett särskilt företagsnamn*. Ordet *bifirma* för bankverksamhet. bank eller sparbank får bara användas i *ett särskilt företagsnamn* för bankverksamhet.

4 §⁶

Skriftliga handlingar, som utfärdas för en sparbank, bör undertecknas med bankens *firma*. Om styrelsen eller annan ställföreträdare för banken har utfärdat en handling utan firmateckning och det inte framgår av dess innehåll att den utfärdats på bankens vägnar, är de som undertecknat handlingen solidariskt ansvariga för förpliktelse enligt handlingen såsom för egen skuld. Detta gäller dock inte om det av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick att den utfärdades för banken och den till vilken handlingen ställts av banken får ett behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det att detta begärts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

Skriftliga handlingar, som utfärdas för en sparbank, bör undertecknas med bankens *företagsnamn*. Om styrelsen eller annan ställföreträdare för banken har utfärdat en handling utan firmateckning och det inte framgår av dess innehåll att den utfärdats på bankens vägnar, är de som undertecknat handlingen solidariskt ansvariga för förpliktelse enligt handlingen såsom för egen skuld. Detta gäller dock inte om det av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick att den utfärdades för banken och den till vilken handlingen ställts av banken får ett behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det att detta begärts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

5 §⁷

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om förbud mot användning av *firma* och om hävande av *firmaregistrering*.

I *lagen (2019:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om förbud mot användning av *ett företagsnamn* och om hävande av *en registrering av ett företagsnamn*.

11 kap.5 §⁸

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om avförande av *en firma* ur registret sedan en dom om hävande av *firmaregistreringen* har vunnit laga kraft.

I *lagen (2019:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om avförande av *ett företagsnamn* ur registret sedan en dom om hävande av *en registrering av ett*

⁶ Senaste lydelse 2004:304.

⁷ Senaste lydelse 2004:304.

⁸ Senaste lydelse 2004:304.

6 §⁹

Ett beslut av registreringsmyndigheten att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering enligt 3 § andra stycket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller beslut enligt 7 kap. 7 § tredje stycket och 8 kap. 8 §. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av *en firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Ett beslut av registreringsmyndigheten att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering enligt 3 § andra stycket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller beslut enligt 7 kap. 7 § tredje stycket och 8 kap. 8 §. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av *ett företagsnamn* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. *Detsamma gäller ett beslut att vägra registrering på grund av 2 kap. 10 § lagen (2019:000) om företagsnamn.* Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

⁹ Senaste lydelse 2016:205.

1.12 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 2 §, 5 kap. 4 §, 8 kap. 13 a §, 12 kap. 4, 24 och 31 §§, 14 kap. 1–3 §§, 15 kap. 5 och 6 §§ och rubriken till 14 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §¹

Föreningens stadgar ska ange

1. föreningens <i>firma</i>, 2. den ort i Sverige där föreningens styrelse ska ha sitt säte, 3. ändamålet med föreningens verksamhet och verksamhetens art, 4. den insats som varje medlem ska delta med i föreningen, hur insatserna ska fullgöras samt i vilken utsträckning en medlem får delta i föreningen med en insats utöver vad han eller hon är skyldig att delta med, 5. för det fall att regelbundna avgifter till föreningen eller avgifter till föreningen som är beroende av särskilda beslut om uttaxering ska förekomma, avgifternas belopp eller de högsta belopp som de får bestämmas till, 6. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter och revisorer samt eventuella suppleanter, tiden för deras uppdrag samt, om någon av dem ska utses på annat sätt än som anges i denna lag, hur det i så fall ska ske, 7. för det fall att fullmäktige enligt 7 kap. 1 § andra stycket ska finnas, deras befogenhet, hur de ska utses och tiden för deras uppdrag, 8. inom vilken tid och hur en föreningsstämma ska sammankallas samt hur andra meddelanden ska förmedlas till medlemmarna eller fullmäktige, 9. vilka ärenden som ska förekomma på en ordinarie föreningsstämma, 10. vilken tid föreningens räkenskapsår ska omfatta, 11. grunderna för fördelning av föreningens vinst och hur man ska göra med föreningens behållna tillgångar när föreningen upplöses, och 12. för det fall att förlagsinsatser som avses i 5 kap. eller insats-emission som avses i 10 kap. 21 § ska förekomma, vad som ska gälla för dessa.	1. föreningens <i>företagsnamn</i>,

Första stycket 6 gäller inte arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.

Om föreningen ska ha euro som redovisningsvaluta enligt 4 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078), ska detta anges i stadgarna. I så fall ska det i stadgarna också anges att den insats som varje medlem ska delta med i föreningen ska vara bestämd i euro.

¹ Senaste lydelse 2016:108.

Vid byte av redovisningsvaluta får ändring av uppgift som avses i första stycket 4 om insatsbelopp anstå till den första ordinarie föreningsstämman efter det att beslutet om byte av redovisningsvaluta fick verkan.

5 kap.

4 §²

För varje förlagsinsats ska föreningen utfärda ett förlagsandelsbevis. Beviset ska ställas till viss man, till innehavaren eller till viss man eller order och innehålla uppgift om

1. föreningens <i>firma</i> ,	1. föreningens <i>företagsnamn</i> ,
2. nummer eller annan beteckning för beviset,	
3. insatsens storlek,	
4. den rätt till utdelning som insatsen medför,	
5. det sätt på vilket utdelning ska utbetalas och inlösen ske,	
6. föreskrifter som avses i 2 § första stycket, samt	
7. erinran enligt 2 § andra stycket.	

Förlagsandelsbeviset ska undertecknas av föreningen. Styrelseledamöters eller firmatecknares namnteckning får återges genom tryckning eller på liknande sätt. Bestämmelsen i 1 kap. 7 § ska inte tillämpas.

I stadgarna kan det bestämmas att föreningen får registrera förlagsandelar hos en svensk värdepapperscentral enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument i stället för att utfärda förlagsandelsbevis. Detta gäller dock inte förlagsandelar för vilka det gäller förvärvsbegränsningar enligt 2 § första stycket första meningen.

Av 4 kap. 5 § lagen om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument följer att förlagsandelsbevis inte får utfärdas för förlagsandelar som har registrerats enligt den lagen.

Ett beslut som innebär att en förlagsandel inte längre ska vara registrerad hos en värdepapperscentral blir giltigt endast om den som har panträtt i förlagsandelen skriftligen har samtyckt till beslutet.

8 kap.

13 a §³

Revisionsberättelsens inledning ska innehålla uppgift om

1. föreningens <i>firma</i> och orga-	1. föreningens <i>företagsnamn</i> och
nisationsnummer,	organisationsnummer,
2. vilken räkenskapsperiod som revisionsberättelsen avser, och	
3. revisorns etableringsort eller hemort.	

Revisionsberättelsen ska vara undertecknad av revisorn och innehålla uppgift om vilken dag revisionen avslutades.

² Senaste lydelse 2016:47.

³ Senaste lydelse 2016:432.

12 kap.4 §⁴

Styrelserna för överlåtande och, vid absorption, övertagande föreningar ska upprätta en gemensam, daterad fusionsplan. Planen ska undertecknas av styrelsen i var och en av föreningarna.

I fusionsplanen ska det för varje förening anges

1. *firma*, organisationsnummer 1. *företagsnamn*, organisations- och den ort där styrelsen ska ha sitt nummer och den ort där styrelsen säte,

2. den planerade tidpunkten för överlåtande förenings upplösning,

3. de särskilda förmåner som, i förekommande fall, medlemmar i någon av föreningarna ska ha, och

4. vilka rättigheter i den övertagande föreningen som innehavare av värdepapper med särskilda rättigheter i en överlåtande förening ska ha eller vilka åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för de nämnda innehavarna.

I fusionsplanen ska det även lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för föreningarna. Om medlemmar i någon av föreningarna ska ha särskilda förmåner i samband med fusionen, ska det framgå av redogörelsen hur förmånerna har bestämts.

Vid kombination ska fusionsplanen även innehålla

1. stadgar för den övertagande föreningen, och

2. fullständigt namn, personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum samt postadress för styrelseledamot och revisor och, i förekommande fall, styrelsesuppleant och revisorssuppleant.

24 §⁵

Fusionsplanen enligt 23 § ska innehålla uppgift om

1. de fusionerande föreningarnas 1. de fusionerande föreningarnas form, *firma* och säte, form, *företagsnamn* och säte,

2. utbytesförhållanden mellan andelar och förekommande värdepapper i överlåtande respektive övertagande förening och eventuell kontant betalning,

3. de villkor som ska gälla för tilldelning av andelar och förekommande värdepapper i den övertagande föreningen,

4. den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för sysselsättningen,

5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor andelar och förekommande värdepapper medför rätt till utdelning i den övertagande föreningen,

6. från vilken tidpunkt de fusionerande föreningarnas transaktioner bokföringsmässigt ska anses ingå i den övertagande föreningen,

7. vilka rättigheter i den övertagande föreningen som ska tillkomma innehavare av särskilda rättigheter i överlåtande förening eller vilka åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,

⁴ Senaste lydelse 2016:108.

⁵ Senaste lydelse 2008:3.

8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen ska lämnas till en styrelseledamot, verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare eller till den som utför granskning enligt 26 § eller 29 § 2,

9. stadgar för den övertagande föreningen,

10. värdet av de tillgångar och skulder som ska överföras till den övertagande föreningen och de överväganden som har gjorts vid värderingen, och

11. datum för de räkenskaper som har legat till grund för fastställandet av villkoren för fusionen.

I förekommande fall ska fusionsplanen också innehålla uppgift om hur arbetstagarna deltar i den process genom vilken formerna för arbetstagarnas medverkan i den övertagande föreningen beslutas.

Vid kombination ska fusionsplanen också innehålla uppgift om den övertagande föreningens form, <i>firma</i> och säte.	Vid kombination ska fusionsplanen också innehålla uppgift om den övertagande föreningens form, <i>företagsnamn</i> och säte.
---	--

31 §⁶

Vid en gränsöverskridande fusion ska skyldigheten enligt 6 § att ge in fusionsplanen med bifogade handlingar för registrering fullgöras av den svenska förening som deltar i fusionen. Om flera svenska föreningar deltar, ska skyldigheten fullgöras av den svenska förening som är övertagande förening eller, om den övertagande föreningen inte är en svensk förening, av den äldsta av de överlåtande svenska föreningarna.

Om fusionsplanen eller de handlingar som är fogade till planen är avfattade på annat språk än svenska, ska sökanden ge in en översättning till svenska. Översättningen ska vara gjord av en översättare som är auktoriserad eller har motsvarande utländsk behörighet. Bolagsverket får medge att någon översättning inte ges in.

I anmälan om registrering ska lämnas uppgift om

1. form, <i>firma</i> och säte för var och en av de fusionerande föreningarna,	1. form, <i>företagsnamn</i> och säte för var och en av de fusionerande föreningarna,
--	---

2. de register där föreningarna är registrerade och de nummer som används för identifiering i registren,

3. hur borgenärer och, i förekommande fall, medlemmar ska förfara för att utöva sina rättigheter samt de adresser där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas, och

4. föreningarnas adresser.

När registreringen kungörs enligt 15 kap. 2 §, ska kungörelsen innehålla de uppgifter som avses i tredje stycket 1–3.

⁶ Senaste lydelse 2008:3.

1 §⁷

En ekonomisk förenings *firma* skall innehålla orden ”ekonomisk” och ”förening” eller förkortningen ”ek.för.”. I *firman* får inte ordet ”bolag” eller något annat som betecknar ett bolagsförhållande tas in på ett sådant sätt som kan leda till missförståndet att ett bolag innehar *firman*. *Firman* skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående *firmer* som är införda i det föreningsregister som avses i 15 kap. 1 §. Registreringen av en förenings *firma* gäller för hela landet. I övrigt finns bestämmelser om registreringen i *firmalagen* (1974:156).

Om föreningens *firma* skall registreras på två eller flera språk, skall varje lydelse anges i stadgarna.

Föreningens styrelse kan anta *bifirma*. Bestämmelserna i första stycket gäller även *bifirma*. Uttrycket ekonomisk förening eller förkortning *däruv* får dock inte tas in i *en bifirma*.

En ekonomisk förenings *företagsnamn* ska innehålla orden ”ekonomisk” och ”förening” eller förkortningen ”ek.för.” I *företagsnamnet* får inte ordet ”bolag” eller något annat som betecknar ett bolagsförhållande tas in på ett sådant sätt som kan leda till missförståndet att ett bolag innehar *företagsnamnet*. *Företagsnamnet* ska tydligt skilja sig från andra ännu bestående *företagsnamn* som är införda i det föreningsregister som avses i 15 kap. 1 §. Registreringen av en förenings *företagsnamn* gäller för hela landet. I övrigt finns bestämmelser om registreringen i *lagen* (2019:000) om *företagsnamn*.

Om föreningens *företagsnamn* ska registreras på två eller flera språk, ska varje lydelse anges i stadgarna.

Föreningens styrelse kan anta *ett särskilt företagsnamn*. Bestämmelserna i första stycket gäller även *för ett särskilt företagsnamn*. Uttrycket ekonomisk förening eller *en* förkortning *av det* får

dock inte tas in i ett särskilt *företagsnamn*.

2 §

Skriftliga handlingar som utfärdas för en förening bör undertecknas med föreningens *firma*. Har styrelsen eller någon annan ställföreträdare för föreningen utfärdat en handling utan firmateckning och framgår det inte av handlingens innehåll att den har utfärdats på föreningens vägnar,

Skriftliga handlingar som utfärdas för en förening bör undertecknas med föreningens *företagsnamn*. Har styrelsen eller någon annan ställföreträdare för föreningen utfärdat en handling utan firmateckning och framgår det inte av handlingens innehåll att den har utfärdats på föreningens vägnar,

⁷ Senaste lydelse 1992:1449.

svarar de som har undertecknat handlingen solidariskt för förpliktelsen enligt handlingen. Detta gäller dock inte, om

1. det framgick av omständigheterna vid handlingens tillkomst att handlingen utfärdades för föreningen, samt

2. medkontrahenten har fått ett av föreningen behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det att antingen en begäran om sådant godkännande har framställts eller personlig ansvarighet har gjorts gällande mot undertecknarna.

svarar de som har undertecknat handlingen solidariskt för förpliktelsen enligt handlingen. Detta gäller dock inte, om

3 §

Endast ekonomisk förening får i *sin firma* använda uttrycket ekonomisk förening eller förkortning därav.

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om förbud mot användning av *firma* och om hävande av *firmaregistrering*.

Endast *en* ekonomisk förening får i *sitt företagsnamn* använda uttrycket ekonomisk förening eller *en* förkortning av *det*.

I *lagen (2019:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om förbud mot användning av *ett företagsnamn* och om hävande av *en registrering av ett företagsnamn*.

15 kap.

5 §

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om avförande av *en firma* ur registret sedan en dom om hävande av *firmaregistrering* har vunnit laga kraft.

I *lagen (2019:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om avförande av *ett företagsnamn* ur registret sedan en dom om hävande av *en registrering av ett företagsnamn* har vunnit laga kraft.

6 §⁸

Ett beslut av Bolagsverket att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering enligt 4 § andra stycket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller ett beslut av Bolagsverket som avses i 4 a §, 7 kap. 15 §, 8 kap. 2, 6, 9 eller 17 §, 11 kap. 18 §, 12 kap. 19 § eller 16 kap. 2 § samt beslut i ett tillståndsärende enligt 6 kap. 3, 4 eller 11 §, 8 kap. 3–5 §§, 10 kap. 14 § 2 eller 12 kap. 11 § eller beslut att vägra utfärda ett intyg

Ett beslut av Bolagsverket att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering enligt 4 § andra stycket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller ett beslut av Bolagsverket som avses i 4 a §, 7 kap. 15 §, 8 kap. 2, 6, 9 eller 17 §, 11 kap. 18 §, 12 kap. 19 § eller 16 kap. 2 § samt beslut i ett tillståndsärende enligt 6 kap. 3, 4 eller 11 §, 8 kap. 3–5 §§, 10 kap. 14 § 2 eller 12 kap. 11 § eller beslut att vägra utfärda ett intyg

⁸ Senaste lydelse 2016:206.

Bilaga 5

enligt 12 kap. 36 §. Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av *en firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

enligt 12 kap. 36 §. Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av *ett företagsnamn* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. *Detsamma gäller ett beslut att vägra registrering på grund av 2 kap. 10 § lagen (2019:000) om företagsnamn.* Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Skatteverkets beslut enligt 12 kap. 13 § om hinder mot verkställande av fusionsplan får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

1.13 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion

Häri genom föreskrivs att 18 § lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §¹

Naturvårdsverket *skall* föra register över vad som förekommer i ett avgiftsärende.

Från register som förs enligt första stycket får nedan angivna uppgifter lämnas ut till en enskild, om det inte av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående lider men om uppgiften röjs.

Uppgifter får lämnas ut om

1. namn och personnummer,
2. organisationsnummer, namn och *firma*,
3. adress,
4. slag av verksamhet, och
5. tidpunkt för registrering samt i förekommande fall avregistrering.

Naturvårdsverket *ska* föra register över vad som förekommer i ett avgiftsärende.

Från register som förs enligt första stycket får nedan angivna uppgifter lämnas ut till en enskild, om det inte av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående lider men om uppgiften röjs.

2. organisationsnummer, namn och *företagsnamn*,

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse 2002:411.

1.14 Förslag till lag om ändring i bostadsrättslagen (1991:614)

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 5, 6, och 31 §§ och rubriken närmast före 9 kap. 6 § bostadsrättslagen (1991:614) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

5 §¹

Bostadsrättsföreningens stadgar ska ange

1. föreningens <i>firma</i>, 2. den ort i Sverige där föreningens styrelse ska ha sitt säte, 3. ändamålet med föreningens verksamhet och verksamhetens art, 4. om upplåtelseavgift, överlåtelseavgift, pantsättningsavgift och avgift för andrahandsupplåtelse kan tas ut, 5. grunderna för beräkning av årsavgift, överlåtelseavgift, pantsättningsavgift och avgift för andrahandsupplåtelse, 6. i det fall rätten att bestämma ersättning för bostadsrätt vid överlåtelse ska vara inskränkt, grunderna för beräkning av ersättning, 7. grunderna för avsättning av medel för att säkerställa underhållet av föreningens hus, 8. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter och revisorer samt eventuella suppleanter, tiden för deras uppdrag samt, om någon av dem ska utses på annat sätt än som anges i denna lag, hur det ska ske, 9. inom vilken tid och hur föreningsstämman ska sammankallas samt hur andra meddelanden ska komma till medlemmarnas kännedom, 10. vilka ärenden som ska förekomma på ordinarie stämma, 11. vilken tid föreningens räkenskapsår ska omfatta, samt 12. grunderna för fördelning av föreningens vinst samt hur man ska göra med föreningens behållna tillgångar när föreningen upplöses. Första stycket 8 gäller inte arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.	1. föreningens <i>företagsnamn</i>,

Firma

Företagsnamn

6 §²

<p>Bostadsrättsföreningens <i>firma</i> skall innehålla ordet "bostadsrättsförening".</p>	<p>Bostadsrättsföreningens <i>företagsnamn</i> ska innehålla ordet "bostadsrättsförening".</p>
---	--

I firman får inte ordet "bolag" eller något annat ord som betecknar ett bolagsförhållande tas in på så sätt att det kan leda till missförstånd att ett bolag innehar *firman*.

I företagsnamnet får inte ordet "bolag" eller något annat ord som betecknar ett bolagsförhållande tas in på så sätt att det kan leda till missförstånd att ett bolag innehar *företagsnamnet*.

¹ Senaste lydelse 2014:319.

² Senaste lydelse 2004:247.

Firman skall tydligt skilja sig från andra hos Bolagsverket förut registrerade och ännu bestående föreningsfirmor med säte i samma län. För registrering av föreningsfirma gäller i övrigt bestämmelserna i firmalagen (1974:156).

Endast en bostadsrättsförening eller en sammanslutning av bostadsrättsföreningar får använda ordet ”bostadsrätt” eller en sammansättning med detta ord i *sin firma* eller i övrigt vid beteckning av rörelsen.

Företagsnamnet ska tydligt skilja sig från andra hos Bolagsverket förut registrerade och ännu bestående företagsnamn för föreningar med säte i samma län. För registrering av en föreningsföretagsnamn gäller i övrigt bestämmelserna i lagen (2019:000) om företagsnamn.

Endast en bostadsrättsförening eller en sammanslutning av bostadsrättsföreningar får använda ordet ”bostadsrätt” eller en sammansättning med detta ord i *sitt företagsnamn* eller i övrigt vid beteckning av rörelsen.

31 §³

Bestämmelserna om registrering m.m. i 15 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller i fråga om bostadsrättsföreningar. Ett beslut om sådan ändring av stadgarna att styrelsens säte skall flyttas från ett län till ett annat får dock inte registreras, om bostadsrättsföreningens *firma* på grund av bestämmelserna i 6 § tredje stycket detta kapital inte får föras in i Bolagsverkets register.

Bestämmelserna om registrering m.m. i 15 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller i fråga om bostadsrättsföreningar. Ett beslut om sådan ändring av stadgarna att styrelsens säte skall flyttas från ett län till ett annat får dock inte registreras, om bostadsrättsföreningens *företagsnamn* på grund av bestämmelserna i 6 § tredje stycket detta kapital inte får föras in i Bolagsverkets register.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

³ Senaste lydelse 2004:247.

1.15 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:615) om omregistrering av vissa bostadsföreningar till bostadsrättsföreningar

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1991:615) om omregistrering av vissa bostadsföreningar till bostadsrättsföreningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Omregistrering får ske under förutsättning

1. att bostadsföreningen har beslutat ändra innehållet i sina stadgar i överensstämmelse med bestämmelserna i bostadsrättslagen (1991:614),

2. att bostadsföreningen har minst tre medlemmar och har utsett styrelse och revisor för bostadsrättsföreningen i enlighet med bestämmelserna i 9 kap. 12 och 26 §§ bostadsrättslagen,

3. att bostadsföreningen har beslutat ändra *sin firma* till överensstämmelse med bestämmelserna i 9 kap. 6 § bostadsrättslagen, samt

3. att bostadsföreningen har beslutat ändra *sitt företagsnamn* till överensstämmelse med bestämmelserna i 9 kap. 6 § bostadsrättslagen, samt

4. att en sådan ekonomisk plan som anges i 4 § denna lag har upprättats och registreras samtidigt med att föreningen omregistreras.

I fråga om omregistreringen tillämpas i övrigt bestämmelserna i 9 kap. 31 § bostadsrättslagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse 1993:315.

1.16 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Härigenom föreskrivs att 5, 5 a §, 7 och 27 §§ och rubriken närmast före 5 § lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Firma

Företagsnamn

5 §¹

Det utländska företags verksamhet genom filial i Sverige ska drivas under *firma*, som innehåller ordet filial.

Firman ska tydligt skilja sig från andra bestående *firmor* som tidigare införts i aktiebolagsregistret eller filialregistret. *Firman* för ett utländskt bankföretags filial ska dessutom innehålla ordet bank. För registrering av en filials *firma* gäller i övrigt vad som föreskrivs i *firmalagen* (1974:156).

Det utländska företags verksamhet genom filial i Sverige ska drivas under *ett företagsnamn*, som innehåller ordet filial.

Företagsnamnet ska tydligt skilja sig från andra bestående *företagsnamn* som tidigare införts i aktiebolagsregistret eller filialregistret. *Företagsnamnet* för ett utländskt bankföretags filial ska dessutom innehålla ordet bank. För registrering av en filials *företagsnamn* gäller i övrigt vad som föreskrivs i *lagen* (2019:000) om *företagsnamn*.

5 a §²

Filialens brev, fakturor, orderblanketter och webbplatser ska innehålla uppgift om det utländska företags rättsliga form och säte, det utländska register där företaget är registrerat, företags nummer i detta register samt filialens *firma* och organisationsnummer enligt *lagen* (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. och det svenska register där filialen är registrerad.

Om det finns särskilda skäl, får registreringsmyndigheten tillåta att en filial inte lämnar uppgift om sin *firma* på sina webbplatser. Ett

Filialens brev, fakturor, orderblanketter och webbplatser ska innehålla uppgift om det utländska företags rättsliga form och säte, det utländska register där företaget är registrerat, företags nummer i detta register samt filialens *företagsnamn* och organisationsnummer enligt *lagen* (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. och det svenska register där filialen är registrerad.

Om det finns särskilda skäl, får registreringsmyndigheten tillåta att en filial inte lämnar uppgift om

¹ Senaste lydelse 2011:722.

² Senaste lydelse 2011:722.

sådant tillstånd ska begränsas till viss tid och får förenas med villkor.

sitt företagsnamn på sina webbplatser. Ett sådant tillstånd ska begränsas till viss tid och får förenas med villkor.

7 §

Om förbud mot användning av *firma* och om hävande av *firmaregistrering* finns bestämmelser i *firmalagen* (1974:156).

Om förbud mot användning av *ett företagsnamn* och om hävande av *en registrering av ett företagsnamn* finns bestämmelser i *lagen* (2019:000) om *företagsnamn*.

Anser någon i annat fall än som avses i första stycket att han lider skada av registrering som gjorts i filialregistret, får han hos domstol föra talan om registreringens hävande och om skadestånd.

Anser någon i annat fall än som avses i första stycket att han *eller hon* lider skada av *en* registrering som gjorts i filialregistret, får han *eller hon* hos domstol föra talan om registreringens hävande och om skadestånd.

27 §³

En förvaltningsmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. En förvaltningsmyndighets beslut att vägra registrering av en *firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen.

En förvaltningsmyndighets beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. En förvaltningsmyndighets beslut att vägra registrering av *ett företagsnamn* *eller en ändrad verksamhet* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

³ Senaste lydelse 2016:208.

1.17 Förslag till lag om ändring i stiftelselagen (1994:1220)

Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 6 §, 8 kap. 1–4 §§, 10 kap. 2, 6, 10 och 13 §§, 11 kap. 2 och 4 §§ och rubriken till 8 kap. stiftelselagen (1994:1220) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

6 §

En stiftelse *skall* ha ett namn. En stiftelse *ska* ha ett namn. Namnet *skall* innehålla ordet stiftelse. Namnet *ska* innehålla ordet stiftelse.

Ingen annan än en stiftelse får i sitt namn använda ordet stiftelse eller en förkortning av detta ord.

Bestämmelser om stiftelses *firma* finns i 8 kap. Bestämmelser om *en* stiftelses *företagsnamn* finns i 8 kap.

8 kap. Stiftelses *firma*

8 kap. Stiftelsens *företagsnamn*

1 §

En stiftelses *firma* *skall* tydligt skilja sig från andra *firmor* som förut är införda i stiftelseregistret. I *en firma* som skiljer sig från stiftelsens namn får inte ordet stiftelse eller en förkortning av detta ord ingå. I övrigt finns bestämmelser om registreringen i *firmalagen (1974:156)*.

En stiftelses *företagsnamn* *ska* tydligt skilja sig från andra *företagsnamn* som förut är införda i stiftelseregistret. I *ett företagsnamn* som skiljer sig från stiftelsens namn får inte ordet stiftelse eller en förkortning av detta ord ingå. I övrigt finns bestämmelser om registreringen i *lagen (2019:000) om företagsnamn*.

2 §

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om förbud mot användning av *firma* och om hävande av *firmaregistrering*.

I *lagen (2019:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om förbud mot användning av *ett företagsnamn* och om hävande av *en registrering av ett företagsnamn*.

3 §

Om *en* i stiftelseförordnandet *angiven firma* inte kan registreras, får styrelsens eller förvaltarens beslut om *ny firma* tillämpas utan att bestämmelserna i 6 kap. iakttas.

Om *ett* i stiftelseförordnandet *angivet företagsnamn* inte kan registreras, får styrelsens eller förvaltarens beslut om *ett nytt företagsnamn* tillämpas utan att bestämmelserna i 6 kap. iakttas.

4 §

Skriftliga handlingar som ut-

Skriftliga handlingar som ut-

färdas för en stiftelse i dess näringsverksamhet bör under-tecknas med angivande av stiftel-sens *firma*. Vid angivande av *firma* som inte sammanfaller med stiftel-sens namn *skall* på lämpligt sätt alltid anges att det är en stiftelse som innehar *firman*.

färdas för en stiftelse i dess näringsverksamhet bör under-tecknas med angivande av stiftel-sens *företagsnamn*. Vid angivande av *ett företagsnamn* som inte sammanfaller med stiftel-sens namn *ska det* på lämpligt sätt alltid anges att det är en stiftelse som innehar *företagsnamnet*.

Har styrelsen eller förvaltaren eller någon annan företrädare för stiftelsen utfärdat en handling utan firmateckning och framgår det inte av handlingens innehåll att den har utfärdats på stiftelsens vägnar, svarar de som har undertecknat handlingen solidariskt för förpliktelsen enligt handlingen. Detta gäller dock inte, om

1. det framgick av omständigheterna vid handlingens tillkomst att handlingen utfärdades för stiftelsen, samt

2. medkontrahenten har fått ett av stiftelsen behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det att antingen en begäran om sådant godkännande har framställts eller personlig ansvarighet har gjorts gällande mot undertecknarna.

10 kap.

2 §¹

En stiftelses styrelse eller förvaltare ska anmäla stiftelsen för registrering i stiftelseregistret senast sex månader efter det att stiftelsen bildades.

Anmälan ska innehålla uppgift om

1. stiftelsens postadress och telefon,	2. styrelseledamöternas namn,	2. styrelseledamöternas namn,
personnummer, bostadsadress,	personnummer, bostadsadress,	personnummer, bostadsadress,
postadress och telefon eller för-	postadress och telefon eller för-	postadress och telefon eller för-
valtarens namn eller <i>firma</i> , orga-	valtarens namn eller <i>företagsnamn</i> ,	valtarens namn eller <i>företagsnamn</i> ,
nisationsnummer, postadress och	organisationsnummer, postadress	organisationsnummer, postadress
telefon,	och telefon,	och telefon,

3. revisorns namn, personnummer och postadress samt, om revisorn är ett registrerat revisionsbolag, vem som är huvudansvarig för revisionen och bolagets organisationsnummer.

Vid egen förvaltning ska anmälan vidare innehålla uppgift om den ort där styrelsen har sitt säte eller, om säte inte är bestämt, där förvaltningen huvudsakligen utövas. Vid anknuten förvaltning ska uppgift i stället lämnas om den ort där förvaltaren har sitt säte eller, om säte inte är bestämt, där förvaltarens egen förvaltning huvudsakligen utövas eller, om förvaltaren är ett handelsbolag, där bolaget har sitt huvudkontor inrättat.

¹ Senaste lydelse 2009:244.

Till anmälan ska det fogas en kopia av stiftelseförordnandet, om det är möjligt. Har styrelsen eller förvaltaren enligt 2 kap. 7 § fattat beslut om namn för stiftelsen, ska anmälan innehålla uppgift även om namnet.

6 §²

Innan en stiftelse börjar utöva näringsverksamhet ska styrelsen eller förvaltaren lämna uppgift för registrering i stiftelseregistret om

1. <i>den firma</i> under vilken näringsverksamheten ska bedrivas, och	1. <i>det företagsnamn</i> under vilket näringsverksamheten ska bedrivas, och
2. näringsverksamhetens art.	

Stiftelsen får registreras även i stiftelseregister hos registreringsmyndighet för annat eller andra län, om verksamheten är avsedd att utövas där.

10 §

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om avförande av *en firma* ur registret sedan en dom om att häva *firmaregistreringen* har vunnit laga kraft.

I *lagen (2019:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om avförande av *ett företagsnamn* ur registret sedan en dom om att häva *registreringen av företagsnamnet* har vunnit laga kraft.

13 §³

Registreringsmyndighetens beslut enligt denna lag och beslut av Länsstyrelsen i Stockholms län enligt 12 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av en *firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen.

Registreringsmyndighetens beslut enligt denna lag och beslut av Länsstyrelsen i Stockholms län enligt 12 § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av *ett företagsnamn* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. *Detsamma gäller ett beslut att vägra registrering på grund av 2 kap. 10 § lagen (2019:000) om företagsnamn.*

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

11 kap.

2 §⁴

För en insamlingsstiftelse gäller följande bestämmelser i

1 kap. (inledande bestämmelser): 4–5 b §§, 6 § första stycket första meningen och 9 §,

2 kap. (förvaltning): samtliga bestämmelser,

3 kap. (bokföring och årsredovisning m.m.): 1 §,

² Senaste lydelse 2009:244.

³ Senaste lydelse 2016:210.

⁴ Senaste lydelse 2009:567.

4 kap. (revision): 1–4 §§, 6 §, 7 § första–tredje och femte styckena, 7 a–14 §§, 15 § första och andra styckena samt 16 §,

5 kap. (skadestånd): 1–3 §§, 4 § första–tredje styckena samt 5 §,

6 kap. (ändring m.m. av föreskrifter i ett stiftelseförordnande): samtliga bestämmelser,

7 kap. (likvidation och upplösning): samtliga bestämmelser,

8 kap. (stiftelses *firma*): samtliga 8 kap. (stiftelsens *företags-*
bestämmelser, *namn*): samtliga bestämmelser,

9 kap. (tillsyn m.m.): 1–9, 11 och 12 §§, samt

10 kap. (registrering): samtliga bestämmelser.

En insamlingsstiftelses namn ska innehålla ordet insamlingsstiftelse.

En insamlingsstiftelse är upplöst om den har saknat tillgångar under en sammanhängande tid av två år.

Bestämmelserna i 1 kap. 5–5 b §§, 6 § första stycket, 2–10 kap. samt andra stycket i denna paragraf gäller inte i fråga om insamlingsstiftelser vilkas tillgångar enligt stiftelseförordnandet får användas endast till förmån för bestämda fysiska personer.

4 §⁵

För en kollektivavtalsstiftelse gäller följande bestämmelser i

1 kap. (inledande bestämmelser): 4–5 b §§, 6 § första stycket första meningen och 9 §,

2 kap. (förvaltning): samtliga bestämmelser,

3 kap. (bokföring och årsredovisning m.m.): 1 §,

4 kap. (revision): 1–4 §§, 6 §, 7 § första, andra och femte styckena samt 7 a–16 §§,

5 kap. (skadestånd): 1–3 §§, 4 § första stycket 1–4, andra och tredje styckena och 5 §,

6 kap. (ändring m.m. av föreskrifter i ett stiftelseförordnande): samtliga bestämmelser,

7 kap. (likvidation och upplösning): samtliga bestämmelser,

8 kap. (stiftelses *firma*): samtliga 8 kap. (stiftelsens *företags-*
bestämmelser, *namn*): samtliga bestämmelser,

9 kap. (tillsyn m.m.): 1 och 2 §§, 3 § andra stycket, 5 § första stycket 1, 6 § första och andra styckena, 7 och 8 §§, 10 § andra stycket och 11 och 12 §§, samt

10 kap. (registrering): samtliga bestämmelser.

Utan hinder av bestämmelserna i 6 kap. får stiftarna och stiftelsen genom skriftlig överenskommelse ändra eller upphäva stiftelseförordnandet. Vad som anges i 2–10 kap. om föreskrifter i ett stiftelseförordnande ska i fråga om en kollektivavtalsstiftelse gälla även föreskrifter för stiftelsen som har meddelats genom en sådan överenskommelse.

En kollektivavtalsstiftelses namn ska innehålla ordet kollektivavtalsstiftelse.

Vid tillämpning av 4 kap. 15 § ska en kollektivavtalsstiftelse behandlas som en sådan stiftelse som avses i 9 kap. 10 § första stycket.

⁵ Senaste lydelse 2009:567.

En kollektivavtalsstiftelse är upplöst om den har saknat tillgångar under Bilaga 5
en sammanhängande tid av två år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

1.18 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1927) om europeiska ekonomiska intressegrupperingar

Härigenom föreskrivs att 8, 9, 11 och 16 §§ och rubriken närmast före 8 § lagen (1994:1927) om europeiska ekonomiska intressegrupperingar ska ha följande lydelse.

Firma

Företagsnamn

8 §

En intressegrupperings *firma* skall innehålla orden ”europeisk ekonomisk intressegruppering” eller förkortningen ”EEIG”. *Firman* skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående *firmer* som är införda i det EEIG-register som avses i 11 §. I övrigt finns bestämmelser om registrering i *firmalagen (1974:156)*.

En intressegrupperings *företagsnamn* ska innehålla orden ”europeisk ekonomisk intressegruppering” eller förkortningen ”EEIG”. *Företagsnamnet* ska tydligt skilja sig från andra ännu bestående *företagsnamn* som är införda i det EEIG-register som avses i 11 §. I övrigt finns bestämmelser om registrering i *lagen (2019:000) om företagsnamn*.

En intressegrupperings *firma* får registreras på två eller flera språk, endast om varje lydelse anges i avtalet om att bilda intressegrupperingen.

En intressegrupperings *företagsnamn* får registreras på två eller flera språk, endast om varje lydelse anges i avtalet om att bilda intressegrupperingen.

9 §

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om förbud mot användning av *firma* och om hävande av *firmaregistrering*

I *lagen (2019:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om förbud mot användning av *ett företagsnamn* och om hävande av *en registrering av ett företagsnamn*.

11 §¹

Registreringsmyndighet för intressegrupperingar är Bolagsverket.

Registreringsmyndigheten skall föra ett register (EEIG-registret) över

Registreringsmyndigheten ska föra ett register (EEIG-registret) över

1. sådana intressegrupperingar som har sitt säte i Sverige, och
2. huvud- eller avdelningskontor i Sverige för sådana intressegrupperingar som inte har sitt säte i Sverige.

¹ Senaste lydelse 2004:243.

Registreringsmyndigheten *skall* utan dröjsmål i Post- och Inrikes Tidningar offentliggöra vad som införs i EEIG-registret.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, registreringsmyndigheten får bestämma hur uppgifter enligt artikel 8 c i EEG-förordningen *skall* offentliggöras samt meddela föreskrifter om avgifter i registreringsärenden.

Bestämmelser om avförande av *firman* ur registret sedan en dom om hävande av *firmaregistrering* har vunnit laga kraft finns i *firmalagen (1974:156)*.

Registreringsmyndigheten *ska* utan dröjsmål i Post- och Inrikes Tidningar offentliggöra vad som införs i EEIG-registret.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, registreringsmyndigheten får bestämma hur uppgifter enligt artikel 8 c i EEG-förordningen *ska* offentliggöras samt meddela föreskrifter om avgifter i registreringsärenden.

Bestämmelser om avförande av *företagsnamnet* ur registret sedan en dom om hävande av *en registrering av ett företagsnamn* har vunnit laga kraft finns i *lagen (2019:000) om företagsnamn*.

16 §²

Registreringsmyndighetens beslut att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller beslut enligt 13 § tredje stycket och 15 §. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av *en firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Registreringsmyndighetens beslut att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller beslut enligt 13 § tredje stycket och 15 §. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av *ett företagsnamn* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. *Detsamma gäller ett beslut att vägra registrering på grund av 2 kap. 10 § lagen (2019:000) om företagsnamn*. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

² Senaste lydelse 2016:212.

1.19 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1570) om medlemsbanker

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1995:1570) om medlemsbanker att 1 a kap. 3 §, 2 kap. 4 §, 5 kap. 4 §, 7 a kap. 12 b §, 12 kap. 1–5 §§ och 13 kap. 5 och 6 §§, rubriken närmast före 1 a kap. 3 § och rubriken till 12 kap. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 a kap.

Firma

Företagsnamn

3 §¹

Ett europakooperativs *firma skall* innehålla beteckningen SCE. *Firman skall* tydligt skilja sig från andra ännu bestående *firmor* som är införda i det register som avses i 10 §.

Ett europakooperativs *företagsnamn ska* innehålla beteckningen SCE. *Företagsnamnet ska* tydligt skilja sig från andra ännu bestående *företagsnamn* som är införda i det register som avses i 10 §.

2 kap.

4 §²

Stadgarna *skall* ange

1. medlemsbankens *firma*,
2. den ort i Sverige där styrelsen *skall* ha sitt säte,
3. de rörelsegrenar som banken avser att driva,
4. villkoren för medlemskap i banken,
5. den insats med vilken varje medlem *skall* delta i banken och i vilken utsträckning medlemmarna får delta i banken med insats utöver vad de är skyldiga att delta med,
6. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter och revisorer samt eventuella suppleanter, som *skall* utses av stämman, samt tiden för deras uppdrag,

Stadgarna *ska* ange

1. medlemsbankens *företagsnamn*,
2. den ort i Sverige där styrelsen *ska* ha sitt säte,
5. den insats med vilken varje medlem *ska* delta i banken och i vilken utsträckning medlemmarna får delta i banken med insats utöver vad de är skyldiga att delta med,
6. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter och revisorer samt eventuella suppleanter, som *ska* utses av stämman, samt tiden för deras uppdrag,

¹ Senaste lydelse 2006:608.

² Senaste lydelse 2000:45.

7. för det fall att fullmäktige enligt 7 kap. 12 § *skall* finnas, deras befogenhet, hur de *skall* utses och tiden för deras uppdrag,

8. inom vilken tid och hur föreningsstämman *skall* sammankallas samt hur andra meddelanden *skall* komma till medlemmarnas eller fullmäktiges kännedom,

9. vilka ärenden som *skall* förekomma på ordinarie stämma,

10. vad som *skall* ske med bankens behållna tillgångar när den upplöses, samt

11. för det fall att förlagsinsatser som avses i 5 kap. eller insatsemission som avses i 8 kap. 2 a § *skall* förekomma, vad som *skall* gälla för dessa.

Om banken *skall* ha euro som redovisningsvaluta enligt 4 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078), *skall* detta anges i stadgarna. I så fall *skall* det i stadgarna också anges att den insats med vilken varje medlem *skall* delta i föreningen *skall* vara bestämd i euro.

Vid byte av redovisningsvaluta får ändring av uppgift om insatsbelopp anstå till den första ordinarie föreningsstämman efter det att beslutet om byte av redovisningsvaluta fick verkan.

7. för det fall att fullmäktige enligt 7 kap. 12 § *ska* finnas, deras befogenhet, hur de *ska* utses och tiden för deras uppdrag,

8. inom vilken tid och hur föreningsstämman *ska* sammankallas samt hur andra meddelanden *ska* komma till medlemmarnas eller fullmäktiges kännedom,

9. vilka ärenden som *ska* förekomma på ordinarie stämma,

10. vad som *ska* ske med bankens behållna tillgångar när den upplöses, samt

11. för det fall att förlagsinsatser som avses i 5 kap. eller insatsemission som avses i 8 kap. 2 a § *ska* förekomma, vad som *ska* gälla för dessa.

Om banken *ska* ha euro som redovisningsvaluta enligt 4 kap. 6 § bokföringslagen (1999:1078), *ska* detta anges i stadgarna. I så fall *ska* det i stadgarna också anges att den insats med vilken varje medlem *ska* delta i föreningen *ska* vara bestämd i euro.

5 kap.

4 §³

För varje förlagsinsats ska medlemsbanken utfärda ett förlagsandelsbevis. Beviset ska ställas till viss person, till innehavaren eller till viss person eller order och innehålla uppgift om

1. bankens *firma*, 1. bankens *företagsnamn*,
2. nummer eller annan beteckning för beviset,
3. insatsens storlek,
4. den rätt till utdelning som insatsen medför,
5. det sätt på vilket utdelning ska betalas ut och inlösen ske,
6. föreskrifter som avses i 2 § första stycket, samt
7. upplysning om vad 2 § andra stycket innehåller.

Förlagsandelsbeviset ska undertecknas av banken. Styrelseledamöters eller firmatecknares namnteckning får återges genom tryckning eller på liknande sätt.

³ Senaste lydelse 2016:49.

I stadgarna kan det bestämmas att medlemsbanken får registrera förlagsandelar hos en svensk värdepapperscentral enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument i stället för att utfärda förlagsandelsbevis. Detta gäller dock inte förlagsandelar för vilka det gäller förvärvsbegränsningar enligt 2 § första stycket första meningen.

Av 4 kap. 5 § lagen om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument följer att förlagsandelsbevis inte får utfärdas för förlagsandelar som har registrerats enligt den lagen.

Ett beslut som innebär att en förlagsandel inte längre ska vara registrerad hos en värdepapperscentral blir giltigt endast om den som har panträtt i förlagsandelen skriftligen har samtyckt till beslutet.

7 a kap.

12 b §⁴

Revisionsberättelsens inledning ska innehålla uppgift om

1. bankens <i>firma</i> och organisationsnummer, 2. vilken räkenskapsperiod som revisionsberättelsen avser, 3. vilket eller vilka normsystem för redovisning som banken har tillämpat, och 4. revisorns etableringsort	1. bankens <i>företagsnamn</i> och organisationsnummer,

Revisionsberättelsen ska vara undertecknad av revisorn och innehålla uppgift om vilken dag revisionen avslutades.

12 kap. Medlemsbanks *firma*

12 kap. Medlemsbankens *företagsnamn*

1 §⁵

En medlemsbanks *firma* skall innehålla ordet medlemsbank.

En medlemsbanks *företagsnamn* ska innehålla ordet medlemsbank.

Firman skall registreras i bankregistret.

Företagsnamnet ska registreras i bankregistret.

Om *firman* skall registreras på två eller flera språk, skall varje lydelse anges i bankens stadgar.

Om *företagsnamnet* ska registreras på två eller flera språk, ska varje lydelse anges i bankens stadgar.

2 §⁶

En medlemsbanks *firma* skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående *firmor* som är införda i bankregistret samt från benämningar på utländska bankföretag, som är allmänt kända i Sverige.

En medlemsbanks *företagsnamn* ska tydligt skilja sig från andra ännu bestående *företagsnamn* som är införda i bankregistret samt från benämningar på utländska bankföretag, som är allmänt kända

⁴ Senaste lydelse 2016:435.

⁵ Senaste lydelse 2004:318.

⁶ Senaste lydelse 2004:318.

För registrering av *firma* gäller i övrigt vad som föreskrivs i *firmalagen (1974:156)*.

i Sverige.

För registrering av *ett företagsnamn* gäller i övrigt vad som föreskrivs i *lagen (2019:000) om företagsnamn*.

3 §⁷

En medlemsbanks styrelse kan anta *bifirma*. Bestämmelsen i 1 § andra stycket och 2 § om *firma* gäller även *bifirma*. Ordet bank eller medlemsbank får bara användas i *bifirma* för bankverksamhet.

En medlemsbanks styrelse kan anta *ett särskilt företagsnamn*. Bestämmelsen i 1 § andra stycket och 2 § om *företagsnamn* gäller även för *ett särskilt företagsnamn*. Ordet bank eller medlemsbank får bara användas i *ett särskilt företagsnamn* för bankverksamhet.

4 §⁸

Skriftliga handlingar, som utfärdas för en medlemsbank, bör undertecknas med bankens *firma*. Om styrelsen eller annan ställföreträdare för banken har utfärdat en handling utan firmateckning och det inte framgår av dess innehåll att den utfärdats på bankens vägnar, är de som undertecknat handlingen solidariskt ansvariga för förpliktelse enligt handlingen såsom för egen skuld. Detta gäller dock inte om det av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick att den utfärdades för banken och den till vilken handlingen ställts av banken får ett behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det att detta begärts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

Skriftliga handlingar, som utfärdas för en medlemsbank, bör undertecknas med bankens *företagsnamn*. Om styrelsen eller annan ställföreträdare för banken har utfärdat en handling utan firmateckning och det inte framgår av dess innehåll att den utfärdats på bankens vägnar, är de som undertecknat handlingen solidariskt ansvariga för förpliktelse enligt handlingen såsom för egen skuld. Detta gäller dock inte om det av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick att den utfärdades för banken och den till vilken handlingen ställts av banken får ett behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det att detta begärts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

5 §⁹

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om förbud mot användning av *firma* och om hävande av *firmaregistrering*.

I *lagen (2019:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om förbud mot användning av *ett företagsnamn* och om hävande av

⁷ Senaste lydelse 2004:318.

⁸ Senaste lydelse 2004:318.

⁹ Senaste lydelse 2004:318.

13 kap.

5 §

I *firmalagen (1974:156)* finns bestämmelser om avförande av en *firma* ur registret sedan en dom om hävande av *firmaregistreringen* har vunnit laga kraft.

I *lagen (2019:000) om företagsnamn* finns bestämmelser om avförande av ett *företagsnamn* ur registret sedan en dom om hävande av en *registrering av ett företagsnamn* har vunnit laga kraft.

6 §¹⁰

Ett beslut av registreringsmyndigheten att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering enligt 3 § andra stycket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller ett beslut av registreringsmyndigheten enligt 10 kap. 5 § tredje stycket. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av en *firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Ett beslut av registreringsmyndigheten att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering enligt 3 § andra stycket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller ett beslut av registreringsmyndigheten enligt 10 kap. 5 § tredje stycket. Ett beslut av registreringsmyndigheten att vägra registrering av ett *företagsnamn* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. *Detsamma gäller ett beslut att vägra registrering på grund av 2 kap. 10 § lagen (2019:000) om företagsnamn.* Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹⁰ Senaste lydelse 2016:213.

1.20 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor

Härigenom föreskrivs att 4 och 5 §§ lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

En arbetslöshetskassas *firma* skall innehålla ordet arbetslöshetskassa.

Firman skall tydligt skilja sig från andra bestående arbetslöshetskassors *firma*.

Endast arbetslöshetskassor enligt denna lag får i *sin firma* använda benämningen arbetslöshetskassa eller förkortningar därav.

En arbetslöshetskassas *företagsnamn* ska innehålla ordet arbetslöshetskassa.

Företagsnamnet ska tydligt skilja sig från andra bestående arbetslöshetskassors *företagsnamn*.

Endast arbetslöshetskassor enligt denna lag får i *sitt företagsnamn* använda benämningen arbetslöshetskassa eller förkortningar därav.

5 §¹

En arbetslöshetskassas stadgar skall ange följande:

1. arbetslöshetskassans *firma*,
2. kassans verksamhetsområde,
3. uppgift om kassan är avsedd för anställda eller företagare eller båda kategorierna,
4. den ort i Sverige där kassans styrelse skall ha sitt säte,
5. betalningssätt för arbetslöshetsersättning,
6. betalningssätt för avgifter,
7. påföljden för försummelse att till kassan betala avgift eller särskilt uttaxerat belopp,
8. antalet styrelseledamöter och revisorer samt deras suppleanter, sättet att tillsätta dem och tiden för deras uppdrag,
9. bestämmelser om föreningsstämma,
10. antalet ombud som skall utses till föreningsstämman, sättet att utse dem och tiden för deras uppdrag,
11. tid för ordinarie föreningsstämma,
12. den tid inom vilken föreningsstämman skall sammankallas, hur den skall sammankallas

En arbetslöshetskassas stadgar ska ange följande:

1. arbetslöshetskassans *företagsnamn*,

4. den ort i Sverige där kassans styrelse ska ha sitt säte,

10. antalet ombud som ska utses till föreningsstämman, sättet att utse dem och tiden för deras uppdrag,
12. den tid inom vilken föreningsstämman ska sammankallas, hur den ska sammankallas och hur

¹ Senaste lydelse 2002:543.

och hur andra meddelanden *skall* ges till kännare för ombuden och medlemmarna, samt

13. den tid inom vilken en medlem som vill få ett ärende behandlat vid en föreningsstämma *skall* begära det och hur det *skall* göras.

andra meddelanden *ska* ges till kännare för ombuden och medlemmarna, samt

13. den tid inom vilken en medlem som vill få ett ärende behandlat vid en föreningsstämma *ska* begära det och hur det *ska* göras.

Första stycket 8 gäller inte arbetstagarrepresentanter som har utsetts enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för privatanställda.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen får medge att en arbetslöshetskassas stadgar innehåller annat än det som anges i första stycket, om det finns särskilda skäl.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

1.21 Förslag till lag om ändring i växtförädlarrättslagen (1997:306)

Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 1 § och 9 kap. 6 § växtförädlarrättslagen (1997:306) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §

En registrerad växtsort *skall* ha en sortbenämning. Denna *skall* göra det möjligt att skilja växtsorten från andra sorter.

En registrerad växtsort *ska* ha en sortbenämning. Denna *ska* göra det möjligt att skilja växtsorten från andra sorter.

En sortbenämning får inte godtas, om den

1. består av enbart siffror, såvida det inte är fast praxis att beteckna sorter på det sättet,

2. uppenbarligen är ägnad att vilseleda allmänheten,

3. strider mot lag eller annan författning eller mot allmän ordning eller är ägnad att väcka föregelse,

4. kan förväxlas med en sortbenämning som för en sort inom växtarten eller en näraliggande växtart införts i eller föreslagits för införande i växtsortregistret, ett motsvarande utländskt register eller en annan officiell sortlista eller som används på förökningsmaterial av en sådan sort,

5. kan förväxlas med ett varumärke, ett namn, *en firma* eller någon annan beteckning för vilken någon annan än sökanden har skydd och som skulle ha utgjort hinder mot att registrera sortbenämningen som varumärke för material av en växtsort eller för varor av liknande slag,

5. kan förväxlas med ett varumärke, ett namn, *ett företagsnamn* eller någon annan beteckning för vilken någon annan än sökanden har skydd och som skulle ha utgjort hinder mot att registrera sortbenämningen som varumärke för material av en växtsort eller för varor av liknande slag,

6. kan förväxlas med ett sådant varumärke för material av en växtsort eller för varor av liknande slag för vilket sökanden har skydd.

Regeringen får under förutsättning av ömsesidighet förordna att en sortbenämning som har registrerats eller sökts registrerad i en främmande stat *skall* registreras i Sverige trots första och andra styckena, om det inte finns synnerliga skäl mot detta.

Regeringen får under förutsättning av ömsesidighet förordna att en sortbenämning som har registrerats eller sökts registrerad i en främmande stat *ska* registreras i Sverige trots första och andra styckena, om det inte finns synnerliga skäl mot detta.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör intrång i en växtförädlarrätt ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av växtsorten samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört. *När ersättningens storlek bestäms ska hänsyn särskilt tas till*

1. *utebliven vinst,*
2. *vinst som den som har begått intrånget har gjort,*
3. *skada på växtsortens anseende,*
4. *ideell skada, och*
5. *innehavarens intresse av att intrång inte begås.*

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör intrång i en växtförädlarrätt ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av växtsorten samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört.

När storleken på ersättningen för ytterligare skada bestäms ska hänsyn särskilt tas till

1. *utebliven vinst,*
2. *vinst som den som har begått intrånget har gjort,*
3. *skada på växtsortens anseende,*
4. *ideell skada, och*
5. *innehavarens intresse av att intrång inte begås.*

Den som gör intrång i en växtförädlarrätt utan uppsåt eller oaktsamhet ska betala ersättning för utnyttjandet av sorten, om och i den utsträckning det är skäligt.

Talan om ersättning får endast avse skada under de fem senaste åren innan talan väcktes. Om talan inte förs inom den tiden, är rätten till ersättning förlorad.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse 2009:115.

1.22 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstitutets verksamhet i Sverige

Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 3 § och 10 kap. 1 § lagen (1998:293) om utländska försäkringsgivares och tjänstepensionsinstitutets verksamhet i Sverige ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

3 §¹

Företrädaren för en försäkringsgivare från tredje land utan anmaning lämna Finansinspektionen

Företrädaren för en försäkringsgivare från tredje land *ska* utan anmaning lämna Finansinspektionen

1. en redogörelse för försäkringsgivarens verksamhet i Sverige för varje räkenskapsår, enligt formulär som fastställs av inspektionen,

2. ett intyg för varje räkenskapsår om att försäkringsgivarens deposition motsvarar kraven i 5 kap. 1–3 §§,

3. försäkringstekniska riktlinjer för livförsäkring eller en ändring i riktlinjerna senast när de börjar användas,

4. uppgifter om de tvångsmedel som den behöriga myndigheten i försäkringsgivarens hemland har tillgripit mot försäkringsgivaren, samt

5. meddelande om ändring av försäkringsgivarens *firma*.

5. meddelande om ändring av försäkringsgivarens *företagsnamn*.

Till de försäkringstekniska riktlinjerna eller de ändrade försäkringstekniska riktlinjerna *skall* fogas en redogörelse för de konsekvenser som riktlinjerna får för försäkringsgivaren samt för försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringarna.

Till de försäkringstekniska riktlinjerna eller de ändrade försäkringstekniska riktlinjerna *ska* fogas en redogörelse för de konsekvenser som riktlinjerna får för försäkringsgivaren samt för försäkringstagarna och andra ersättningsberättigade på grund av försäkringarna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om uppgiftsskyldigheten enligt första och andra styckena.

10 kap.

1 §²

Finansinspektionen *skall* i Post- och Inrikes Tidningar kungöra

Finansinspektionen *ska* i Post- och Inrikes Tidningar kungöra

¹ Senaste lydelse 1999:602.

² Senaste lydelse 2005:1123.

1. förordnande av ett ombud enligt 3 kap. 6 § fjärde stycket, 8 § eller 6 kap. 12 §,
  2. beslut om att förbjuda eller begränsa en utländsk försäkringsgivares eller ett utländskt tjänstepensionsinstituts rätt att förfoga över sina tillgångar här i landet enligt 3 kap. 7 § första stycket, 9 § första stycket eller 6 kap. 11 § första stycket,
  3. koncession som beviljas en försäkringsgivare från tredje land enligt 4 kap. 5 § första stycket,
  4. förlängning av koncession som beviljas en försäkringsgivare från tredje land enligt 4 kap. 6 §,
  5. godkännande av en företrädare för en försäkringsgivare från tredje land enligt 4 kap. 5 § första stycket eller 8 §,
  6. ändring av *firma* för en försäkringsgivare från tredje land enligt 6 kap. 3 § första stycket 5,
  6. ändring av *ett företagsnamn* för en försäkringsgivare från tredje land enligt 6 kap. 3 § första stycket 5,
  7. förverkande av koncession enligt 6 kap. 2 eller 13 § eller återkallande av koncession enligt 7 kap. 1 § för en försäkringsgivare från tredje land,
  8. godkännande eller förordnande av ett ombud enligt 7 kap. 2 § andra stycket,
  9. anbud om övertagande av ett försäkringsbestånd i ett administrationsbo enligt 7 kap. 6 § första stycket,
  10. beslut om antagande av anbud enligt 7 kap. 7 § första stycket,
  11. ansökan om tillstånd till överlåtelse av försäkringsbestånd enligt 9 kap. 5 §, och
  12. tillstånd till överlåtelse enligt 9 kap. 8 § första stycket.
- I 7 kap. 7 § fjärde stycket och 9 kap. 8 § andra stycket finns bestämmelser om offentliggörande av vissa överlåtelsebeslut i andra EES-länder.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

1.23 Förslag till
lag om ändring i lagen (1998:1479)
om värdepapperscentraler och kontoföring
i finansiella instrument

Bilaga 5

Häri genom föreskrivs att 3 kap. 9 § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring i finansiella instrument ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

9 §

Ett avstämningskonto för förvaltarregistrerade finansiella instrument *skall* innehålla

1. förvaltarens *firma*, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer samt postadress,

2. anmärkning om att instrumenten förvaltas för annans räkning,

3. i fråga om aktier, de uppgifter som avses i 4 kap. 18 § första stycket 1–5 samt andra stycket, och

4. i fråga om skuldförbindelser, de uppgifter som avses i 4 kap. 19 §.

Ett avstämningskonto för förvaltarregistrerade finansiella instrument *ska* innehålla

1. förvaltarens *företagsnamn*, organisationsnummer eller annat identifieringsnummer samt postadress,

---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

1.24 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1593) om trossamfund

Härigenom föreskrivs att 7 och 14 §§ lagen (1998:1593) om trossamfund ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Ett trossamfund *skall* på egen begäran registreras av den myndighet som regeringen bestämmer, om trossamfundet har

1. stadgar där det finns bestämmelser om trossamfundets ändamål och om hur det fattas beslut i trossamfundets angelägenheter, och
2. en styrelse eller motsvarande organ.

Ett trossamfund får registreras bara om dess namn är ägnat att särskilja trossamfundets verksamhet från andras. Bestämmelserna i 10 § *firmalagen* (1974:156) om hinder mot registrering av *firma* *skall* också tillämpas i fråga om trossamfunds namn.

Aktiebolag, ekonomiska föreningar eller stiftelser får inte registreras enligt denna lag.

Ett trossamfund *ska* på egen begäran registreras av den myndighet som regeringen bestämmer, om trossamfundet har

Ett trossamfund får registreras bara om dess namn är ägnat att särskilja trossamfundets verksamhet från andras. Bestämmelserna i 2 kap. 2–4 §§, 6 och 7 §§ *lagen* (2019:000) om *företagsnamn* om hinder mot registrering av *ett företagsnamn* *ska* också tillämpas i fråga om trossamfunds namn.

14 §

Ett registrerat trossamfunds namn eller en benämning som är förväxlingsbar med detta namn får inte utan tillstånd offentligen användas av någon annan annat än som benämning på trossamfundet i fråga.

Vid överträdelse av första stycket tillämpas 15 och 18–20 §§ *firmalagen* (1974:156). Härvid *skall* vad som sägs om *firma-intrång* gälla intrång i trossamfundets namn. I fråga om registrerade trossamfunds namn *skall* även 16 § *firmalagen* tillämpas.

Vid överträdelse av första stycket tillämpas 5 kap. och 6 kap. 1–4 §§ *lagen* (2019:000) om *företagsnamn*. I dessa fall *ska* vad som sägs om *intrång i företagsnamn* gälla intrång i trossamfundets namn. I fråga om registrerade trossamfunds namn *ska* även 3 kap. 1 § *lagen* om *företagsnamn* tillämpas.

Första och andra styckena gäller också för registrerade organisatoriska delars namn.

Denna lag träder i kraft 1 januari 2019.

1.25 Förslag till lag om ändring i revisionslagen (1999:1079)

Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 27 b och 33 §§ revisionslagen (1999:1079) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 b §¹

Revisionsberättelsens inledning ska innehålla uppgift om

1. företagets *firma* och organisationsnummer eller personnummer, 1. *företagsnamnet* och organisationsnummer eller personnummer,
2. vilken räkenskapsperiod som revisionsberättelsen avser,
3. vilket eller vilka normsystem för redovisning som företaget har tillämpat, och
4. revisorns etableringsort eller hemort.

Revisionsberättelsen ska vara undertecknad av revisorn och innehålla uppgift om vilken dag revisionen avslutades.

33 §²

I fråga om koncernrevisionsberättelsen gäller 27 § första stycket om tidpunkten för lämnande av revisionsberättelsen, 27 a § första stycket första meningen och andra stycket om gemensam revisionsberättelse samt 27 b § första stycket 2 och 4 och andra stycket, 27 c, 27 d, 28 och 31–32 §§ om revisionsberättelsens innehåll.

Revisorn ska på koncernredovisningen teckna en hänvisning till koncernrevisionsberättelsen. Om moderföretaget har fler än en revisor, gäller detta samtliga revisorer.

Koncernrevisionsberättelsens inledning ska innehålla uppgift om moderföretagets *firma* och organisationsnummer eller personnummer och om vilket eller vilka normsystem för koncernredovisning som moderföretaget har tillämpat.

Koncernrevisionsberättelsens inledning ska innehålla uppgift om moderföretagets *företagsnamn* och organisationsnummer eller personnummer och om vilket eller vilka normsystem för koncernredovisning som moderföretaget har tillämpat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse 2016:433.

² Senaste lydelse 2016:433.

1.26 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 66 kap. 18 § inkomstskattelagen (1999:1229) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

66 kap.

18 §

I inkomstslaget näringsverksamhet får särskild skatteberäkning göras för ackumulerad inkomst i form av

1. sådana inkomster genom vetenskaplig, litterär eller konstnärlig verksamhet eller annan personlig, självständig näringsutövning som inte medför avdrag på grund av insättning på upphovsmannakonto,

2. inkomster vid överlåtelse av 2. inkomster vid överlåtelse av hyresrätt samt av varumärke, hyresrätt samt av varumärke, *företagsnamn* och andra liknande *tagsnamn* och andra liknande rättigheter av goodwill's natur, rättigheter av goodwill's natur,

3. ersättning som den skattskyldige får för att flytta från en lokal som används i näringsverksamheten,

4. återföring av värdeminskningsavdrag m.m. avseende näringsfastigheter enligt 26 kap. 2, 8, 9 eller 13 §,

5. återföring av avdrag för utgifter för förbättrande reparationer och underhåll avseende näringsbostadsrätter enligt 26 kap. 10, 11 eller 13 §,

6. engångsersättning vid upplåtelse eller upphörande av nyttjanderätt, dock inte upplåtelse av rätt att avverka skog, eller servitutsrätt och vid överlåtelse av nyttjanderätt, och

7. ersättning vid avräkning enligt 9 kap. 23 § jordabalken och inkomster för en fastighetsägare som avser värdet av sådan förbättring som en nyttjanderättshavare bekostat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

1.27 Förslag till
lag om ändring i lagen (2001:181)
om behandling av uppgifter i Skatteverkets
beskattningsverksamhet

Häri genom föreskrivs att 2 kap. 5 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

5 §¹

Från databasen får nedan angivna uppgifter lämnas ut till en enskild, om det inte av särskild anledning kan antas att den enskilde som uppgiften avser eller någon närstående lider men om uppgiften röjs.

Uppgifter får lämnas ut om

1. namn och personnummer,
2. organisationsnummer, namn, *firma* och juridisk form samt i fråga om handelsbolag och andra juridiska personer sådana uppgifter om huvudkontor och säte som avses i 67 kap. 8 § skatteförfarandelagen (2011:1244),
2. organisationsnummer, namn, *företagsnamn* och juridisk form samt i fråga om handelsbolag och andra juridiska personer sådana uppgifter om huvudkontor och säte som avses i 67 kap. 8 § skatteförfarandelagen (2011:1244),
3. registrering enligt skatteförfarandelagen samt särskilt registrerings- eller redovisningsnummer,
4. på vilket sätt den preliminära skatten ska betalas för en fysisk person,
5. registrering av skyldighet att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter,
6. slag av näringsverksamhet,
7. beslut om likvidation eller konkurs, och
8. huruvida en fysisk eller juridisk person är godkänd som skattebefriad förbrukare enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller lagen (1994:1776) om skatt på energi och i sådana fall från vilken tidpunkt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse 2011:1406.

1.28 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 25, 26 och 28 §§ och 6 kap. 2 § och rubriken närmast före 2 kap. 25 § lagen (2002:93) om kooperativ hyresrätt ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

Firma

Företagsnamn

25 §¹

Föreningens *firma* skall innehålla beteckningen ”kooperativ hyresrättsförening”.

I *firman* får inte ordet ”bolag” eller något annat ord som betecknar ett bolagsförhållande tas in på så sätt att det kan leda till missförståndet att ett bolag innehar *firman*.

Firman skall tydligt skilja sig från andra hos Bolagsverket förut registrerade och ännu bestående *föreningsfirmor* med säte i samma län. För registrering av föreningens *firma* gäller i övrigt bestämmelserna i *firmalagen* (1974:156).

Föreningens *företagsnamn* ska innehålla beteckningen ”kooperativ hyresrättsförening”.

I *företagsnamnet* får inte ordet ”bolag” eller något annat ord som betecknar ett bolagsförhållande tas in på så sätt att det kan leda till missförståndet att ett bolag innehar *företagsnamnet*.

Företagsnamnet ska tydligt skilja sig från andra hos Bolagsverket förut registrerade och ännu bestående *företagsnamn för föreningar* med säte i samma län. För registrering av föreningens *företagsnamn* gäller i övrigt bestämmelserna i *lagen* (2019:000) om *företagsnamn*.

26 §

Endast en kooperativ hyresrättsförening eller en sammanslutning av kooperativa hyresrättsföreningar får använda beteckningen ”kooperativ hyresrätt” eller en sammansättning med dessa ord i *sin firma* eller i övrigt vid beteckning av rörelsen.

Endast en kooperativ hyresrättsförening eller en sammanslutning av kooperativa hyresrättsföreningar får använda beteckningen ”kooperativ hyresrätt” eller en sammansättning med dessa ord i *sitt företagsnamn* eller i övrigt vid beteckning av rörelsen.

¹ Senaste lydelse 2004:246.

Bestämmelserna om registrering m.m. i 15 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller också för kooperativa hyresrättsföreningar.

Ett beslut om en sådan ändring av stadgarna att styrelsens säte *skall* flyttas från ett län till ett annat får inte registreras, om den kooperativa hyresrättsföreningens *firma* på grund av bestämmelserna i 25 § tredje stycket inte får föras in i Bolagsverkets register.

Ett beslut om en sådan ändring av stadgarna att styrelsens säte *ska* flyttas från ett län till ett annat får inte registreras, om den kooperativa hyresrättsföreningens *företagsnamn* på grund av bestämmelserna i 25 § tredje stycket inte får föras in i Bolagsverkets register.

6 kap.

2 §³

Det som sägs i 16 kap. 1 § första och tredje styckena och 2 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar gäller också i fråga om kooperativa hyresrättsföreningar.

Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. inte för medlemsförteckning eller håller en sådan förteckning tillgänglig enligt 3 kap. 6 och 7 §§ lagen om ekonomiska föreningar,

2. tar emot förskott i strid med 2 kap. 12 §, eller

3. använder *firma* i strid med 2 kap. 26 §. 3. använder *ett företagsnamn* i strid med 2 kap. 26 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

² Senaste lydelse 2004:246.

³ Senaste lydelse 2016:116.

1.29 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 9 §, 10 kap. 35 och 36 §§ och 11 kap. 1 § och rubrikerna närmast för 1 kap. 9 § och 10 kap. 35 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Bank i *firman* m.m.

Bank i *företagsnamnet* m.m.

9 §¹

Bara banker, Sveriges riksbank och utländska kreditinstitut får i *sin firma* eller i övrigt vid beteckning av sin affärsrörelse använda ordet bank. Ett utländskt kreditinstitut får driva verksamhet i Sverige under *den firma* som institutet använder i det land där det har sitt huvudkontor.

En sammanslutning eller annan juridisk person med nära anknytning till någon som avses i första stycket får, efter tillstånd av Finansinspektionen, använda ordet bank i *sin firma*.

Vad som sägs i denna paragraf hindrar inte att ett företag som omfattas av pantbankslagen (1995:1000) använder ordet pantbank i *sin firma* eller annars i sin rörelse.

Bara banker, Sveriges riksbank och utländska kreditinstitut får i *sitt företagsnamn* eller i övrigt vid beteckning av sin affärsrörelse använda ordet bank. Ett utländskt kreditinstitut får driva verksamhet i Sverige under *det företagsnamn* som institutet använder i det land där det har sitt huvudkontor.

En sammanslutning eller annan juridisk person med nära anknytning till någon som avses i första stycket får, efter tillstånd av Finansinspektionen, använda ordet bank i *sitt företagsnamn*.

Vad som sägs i denna paragraf hindrar inte att ett företag som omfattas av pantbankslagen (1995:1000) använder ordet pantbank i *sitt företagsnamn* eller annars i sin rörelse.

10 kap.

Firma

Företagsnamn

35 §²

Ett bankaktiebolags *firma* skall innehålla ordet bank.

Ett bankaktiebolags *företagsnamn* ska innehålla ordet bank.

36 §³

¹ Senaste lydelse 2011:460.

² Senaste lydelse 2005:932.

Ett bankaktiebolag som har övertagit en sparbanks rörelse vid ombildning enligt 8 kap. sparbankslagen (1987:619) får, efter tillstånd av Finansinspektionen, använda ordet sparbank i *sin firma*. Detsamma gäller ett bankaktiebolag som senare har övertagit en sådan rörelse.

Ett bankaktiebolag som har övertagit en sparbanks rörelse vid ombildning enligt 8 kap. sparbankslagen (1987:619) får, efter tillstånd av Finansinspektionen, använda ordet sparbank i *sitt företagsnamn*. Detsamma gäller ett bankaktiebolag som senare har övertagit en sådan rörelse.

11 kap.

1 §⁴

Det som enligt 10 kap. gäller för bankaktiebolag ska även gälla för kreditmarknadsbolag utom bestämmelserna om fusion i 18 §, om likvidation i 31–34 §§ och om *firma* i 35 och 36 §§.

Det som enligt 10 kap. gäller för bankaktiebolag ska även gälla för kreditmarknadsbolag utom bestämmelserna om fusion i 18 §, om likvidation i 31–34 §§ och om *företagsnamn* i 35 och 36 §§.

Bestämmelserna om fusion i 10 kap. 19–25 b §§ gäller bara vid fusion mellan ett kreditmarknadsbolag och ett annat bolag och bara om en bank inte är övertagande bolag. Ärenden som avser tillstånd enligt 20, 25 eller 40 § prövas av Finansinspektionen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

³ Senaste lydelse 2005:932.

⁴ Senaste lydelse 2009:711.

1.30 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:575) om europabolag

Härigenom föreskrivs att 3 och 32 §§ och rubriken närmast före 3 § lagen (2004:575) om europabolag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Firma

Företagsnamn

3 §

Ett europabolags *firma* skall innehålla beteckningen SE. *Firman* skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående *firmer* som är införda i det register som avses i 7 §.

Ett europabolags *företagsnamn* ska innehålla beteckningen SE. *Företagsnamnet* ska tydligt skilja sig från andra ännu bestående *företagsnamn* som är införda i det register som avses i 7 §.

32 §¹

Bolagsverkets beslut att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 11 §, verkets beslut om att vägra att utfärda ett intyg enligt 6 eller 15 § samt verkets beslut enligt 28 eller 31 §. Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av *en firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Bolagsverkets beslut att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 11 §, verkets beslut om att vägra att utfärda ett intyg enligt 6 eller 15 § samt verkets beslut enligt 28 eller 31 §. Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av *ett företagsnamn eller en ändrad verksamhet* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Finansinspektionens beslut enligt 9 b § och Skatteverkets beslut om hinder mot flyttning av säte enligt 11 a § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse 2016:217.

1.31 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

Bilaga 5

Härigenom föreskrivs i fråga om aktiebolagslagen (2005:551) att 1 kap. 1 §, 3 kap. 1 och 11 §§, 6 kap. 2 §, 9 kap. 29 och 38 §§, 23 kap. 7, 28, 38 och 42 §§, 24 kap. 8 §, 26 kap. 3 och 7 §§, 27 kap. 7 §, 28 kap. 1–7 §§, 31 kap. 2 §, 32 kap. 17 §, rubriken till 28 kap. och rubrikerna närmast före 27 kap. 7 §, 28 kap. 1, 3, 4 och 5 §§ och 32 kap. 17 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

Denna lag innehåller bestämmelser om aktiebolag. Bestämmelserna avser

- bildande av aktiebolag (2 kap.),
- bolagsordning (3 kap.),
- aktierna (4 kap.),
- aktiebok (5 kap.),
- aktiebrev (6 kap.),
- bolagsstämma (7 kap.),
- bolagets ledning (8 kap.),
- revision (9 kap.),
- allmän och särskild granskning (10 kap.),
- ökning av aktiekapitalet, utgivande av nya aktier, upptagande av vissa penninglån, m.m. (11 kap.),
- fondemission (12 kap.),
- nyemission av aktier (13 kap.),
- emission av teckningsoptioner   – emission av teckningsoptioner med åtföljande teckning av nya   med åtföljande teckning av nya aktier (14 kap.)   aktier (14 kap.),
- emission av konvertibler med åtföljande konvertering till nya aktier (15 kap.),
- vissa riktade emissioner m.m. (16 kap.),
- värdeöverföringar från bolaget (17 kap.),
- vinstutdelning (18 kap.),
- förvärv av egna aktier m.m. (19 kap.),
- minskning av aktiekapitalet och reservfonden (20 kap.),
- lån från bolaget till aktieägare m.fl. (21 kap.),
- inlösen av minoritetsaktier (22 kap.),
- fusion av aktiebolag (23 kap.),
- delning av aktiebolag (24 kap.),
- likvidation och konkurs (25 kap.),
- byte av bolagskategori (26 kap.),
- registrering (27 kap.),

¹ Senaste lydelse 2005:812.

- aktiebolags *firma* (28 kap.),
- aktiebolagets *företagsnamn* (28 kap.),
- skadestånd (29 kap.),
- straff och vite (30 kap.),
- överklagande (31 kap.), samt
- aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning (32 kap.).

3 kap.

1 §²

Bolagsordningen ska ange

1. bolagets *firma*,
1. bolagets *företagsnamn*,
2. den ort i Sverige där bolagets styrelse ska ha sitt säte,
3. föremålet för bolagets verksamhet, angivet till sin art,
4. aktiekapitalet eller, om detta utan ändring av bolagsordningen ska kunna bestämmas till ett lägre eller högre belopp, minimikapitalet och maximikapitalet, varvid minimikapitalet inte får vara mindre än en fjärdedel av maximikapitalet,
5. antalet aktier eller, om det i bolagsordningen har angetts ett minimikapital och ett maximikapital, ett lägsta och högsta antal aktier, varvid relationen mellan minimikapitalet och det lägsta antalet aktier ska vara densamma som relationen mellan maximikapitalet och det högsta antalet aktier,
6. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelseledamöter,
7. antalet eller lägsta och högsta antalet styrelsesuppleanter, om sådana ska finnas,
8. antalet eller lägsta och högsta antalet revisorer, om revisor ska finnas enligt 9 kap. 1 §,
9. hur bolagsstämma ska sammankallas, och
10. den tid som bolagets räkenskapsår ska omfatta.

När antalet styrelseledamöter och styrelsesuppleanter anges enligt första stycket 6 och 7, ska arbetstagarrepresentanter som utses enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda inte räknas med.

I fråga om publika aktiebolag gäller även 11 §.

11 §

I fråga om publika aktiebolag, vars *firma* inte innehåller ordet publikt, *skall* i bolagsordningen anges beteckningen (publ) efter *firman*.

I fråga om publika aktiebolag, vars *företagsnamn* inte innehåller ordet publikt, *ska* i bolagsordningen anges beteckningen (publ) efter *företagsnamnet*.

² Senaste lydelse 2010:834.

6 kap.2 §³

Ett aktiebrev ska ange

1. bolagets *firma*, organisa- 1. bolagets *företagsnamn*, orga-
tionsnummer och bolagskategori, nisationsnummer och bolagskate-
gori,
2. aktieägarens namn och personnummer, organisationsnummer eller
annat identifieringsnummer,
3. nummer på de aktier som avses med brevet,
4. aktiernas slag, om det enligt bolagsordningen kan finnas aktier av
olika slag,
5. förbehåll enligt 4 kap. 6, 8, 18 eller 27 § eller 20 kap. 31 §, om
aktierna omfattas av ett sådant förbehåll, och
6. vilken dag aktiebrevet lämnades ut.

I det fall som avses i 5 kap. 6 § tredje stycket ska aktiebrevet i stället för fondandelsägarna ange fondens förvaltare liksom fondens beteckning.

En uppgift som avses i första stycket 5 kan anges i förkortad form. Förkortningsformer fastställs av regeringen.

9 kap.29 §⁴

Revisionsberättelsens inledning ska innehålla uppgift om

1. bolagets *firma* och organi- 1. bolagets *företagsnamn* och
sationsnummer, organisationsnummer,
2. vilken räkenskapsperiod som revisionsberättelsen avser,
3. vilket eller vilka normsystem för redovisning som bolaget har
tillämpat, och
4. revisorns etableringsort.

Revisionsberättelsen ska vara undertecknad av revisorn och innehålla uppgift om vilken dag revisionen avslutades.

38 §⁵

I fråga om koncernrevisionsberättelsen gäller 28 § första stycket om tidpunkten för lämnande av revisionsberättelsen, 28 a § första stycket första meningen och andra stycket om gemensam revisionsberättelse samt 29 § första stycket 2 och 4 och andra stycket, 30 §, 31 § första och andra styckena, 31 a §, 32 § första stycket 1 och 35–36 §§ om revisionsberättelsens innehåll.

Koncernrevisionsberättelsens inledning ska innehålla uppgift om moderbolagets *firma* och organisationsnummer samt om vilket eller vilka normsystem för koncernredovisning som moderbolaget har tillämpat.

Koncernrevisionsberättelsens inledning ska innehålla uppgift om moderbolagets *företagsnamn* och organisationsnummer samt om vilket eller vilka normsystem för koncernredovisning som moderbolaget har tillämpat.

³ Senaste lydelse 2013:576.

⁴ Senaste lydelse 2016:431.

⁵ Senaste lydelse 2016:431.

På koncernredovisningen ska revisorn göra en hänvisning till koncernrevisionsberättelsen. Om revisorn anser att koncernbalansräkningen eller koncernresultaträkningen inte bör fastställas, ska också detta antecknas på koncernredovisningen. Om moderbolaget har fler än en revisor, gäller detta samtliga revisorer.

23 kap.

7 §

I fusionsplanen *skall* det för varje bolag anges

1. *firma*, bolagskategori, organisationsnummer och den ort där styrelsen *skall* ha sitt säte,

2. hur många aktier i det övertagande bolaget som *skall* lämnas för ett angivet antal aktier i överlåtande bolag och vilken kontant ersättning som *skall* lämnas som fusionsvederlag,

3. den tidpunkt och de övriga villkor som *skall* gälla för utlämnandet av fusionsvederlaget,

4. från vilken tidpunkt och på vilka villkor de aktier som lämnas som fusionsvederlag medför rätt till utdelning i det övertagande bolaget,

5. den planerade tidpunkten för överlåtande bolags upplösning,

6. vilka rättigheter i det övertagande bolaget som *skall* tillkomma innehavare av aktier, teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med särskilda rättigheter i överlåtande bolag eller vilka åtgärder som i övrigt *skall* vidtas till förmån för de nämnda innehavarna, och

7. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen *skall* lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör i överlåtande eller övertagande bolag eller till en revisor som utför granskning enligt 11 §.

I fusionsplanen *ska* det för varje bolag anges

1. *företagsnamn*, bolagskategori, organisationsnummer och den ort där styrelsen *ska* ha sitt säte,

2. hur många aktier i det övertagande bolaget som *ska* lämnas för ett angivet antal aktier i överlåtande bolag och vilken kontant ersättning som *ska* lämnas som fusionsvederlag,

3. den tidpunkt och de övriga villkor som *ska* gälla för utlämnandet av fusionsvederlaget,

4. från vilken tidpunkt och på vilka villkor de aktier som lämnas som fusionsvederlag medför rätt till utdelning i det övertagande bolaget,

5. den planerade tidpunkten för överlåtande bolags upplösning,

6. vilka rättigheter i det övertagande bolaget som *ska* tillkomma innehavare av aktier, teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med särskilda rättigheter i överlåtande bolag eller vilka åtgärder som i övrigt *ska* vidtas till förmån för de nämnda innehavarna, och

7. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen *ska* lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör i överlåtande eller övertagande bolag eller till en revisor som utför granskning enligt 11 §.

28 §

Om ett moderbolag äger samtliga aktier i ett dotterbolag, kan bolagens styrelser fatta beslut om att dotterbolaget *skall* gå upp i moderbolaget. De *skall* därvid

Om ett moderbolag äger samtliga aktier i ett dotterbolag, kan bolagens styrelser fatta beslut om att dotterbolaget *ska* gå upp i moderbolaget. De *ska* därvid

upprätta en fusionsplan. Planen *skall* för vart och ett av bolagen ange

1. *firma*, bolagskategori, organisationsnummer och den ort där styrelsen *skall* ha sitt säte,

2. den planerade tidpunkten för dotterbolagets upplösning,

3. vilka rättigheter i moderbolaget som *skall* tillkomma innehavare av teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med särskilda rättigheter i dotterbolaget eller vilka åtgärder som i övrigt *skall* vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,

4. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen *skall* lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör eller till en revisor som utför granskning enligt 29 §.

I fusionsplanen *skall* det lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för bolagen.

upprätta en fusionsplan. Planen *ska* för vart och ett av bolagen ange

1. *företagsnamn*, bolagskategori, organisationsnummer och den ort där styrelsen *ska* ha sitt säte,

3. vilka rättigheter i moderbolaget som *ska* tillkomma innehavare av teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med särskilda rättigheter i dotterbolaget eller vilka åtgärder som i övrigt *ska* vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,

4. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen *ska* lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör eller till en revisor som utför granskning enligt 29 §.

I fusionsplanen *ska* det lämnas en redogörelse för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av fusionens lämplighet för bolagen.

38 §⁶

Fusionsplanen ska innehålla uppgift om

1. de fusionerande bolagens form, *firma* och säte,

2. utbytesförhållanden mellan aktier och förekommande värdepapper i överlåtande respektive övertagande bolag och eventuell kontant betalning,

3. de villkor som ska gälla för tilldelning av aktier och förekommande värdepapper i det övertagande bolaget,

4. den gränsöverskridande fusionens sannolika följder för sysselsättningen,

5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor aktier och förekommande värdepapper medför rätt till utdelning i det övertagande bolaget,

6. från vilken tidpunkt de fusionerande bolagens transaktioner bokföringsmässigt ska anses ingå i det övertagande bolaget,

7. vilka rättigheter i det övertagande bolaget som ska tillkomma innehavare av särskilda rättigheter i överlåtande bolag eller vilka åtgärder som i övrigt ska vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,

8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av fusionen ska lämnas till en styrelseledamot, verkställande direktör eller motsvarande

⁶ Senaste lydelse 2008:12.

befattningshavare eller till den som utför granskning enligt 11, 40 eller 41 §,

9. bolagsordning för det övertagande bolaget,

10. värdet av de tillgångar och skulder som ska överföras till det övertagande bolaget och de överväganden som har gjorts vid värderingen, och

11. datum för de räkenskaper som har legat till grund för fastställandet av villkoren för fusionen.

I förekommande fall ska fusionsplanen också innehålla uppgift om hur arbetstagarna deltar i den process genom vilken formerna för arbetstagarnas medverkan i det övertagande bolaget beslutas.

Vid kombination ska fusionsplanen också innehålla uppgift om det övertagande bolagets form, <i>firma</i> och säte.	Vid kombination ska fusionsplanen också innehålla uppgift om det övertagande bolagets form, <i>företagsnamn</i> och säte.
--	---

42 §⁷

Vid en gränsöverskridande fusion ska skyldigheten enligt 14 § att ge in fusionsplanen med bifogade handlingar för registrering fullgöras av det svenska bolag som deltar i fusionen. Om flera svenska bolag deltar ska skyldigheten fullgöras av det svenska bolag som är övertagande bolag eller, om det övertagande bolaget inte är ett svenskt bolag, av det äldsta av de överlåtande svenska bolagen.

Om fusionsplanen eller de handlingar som är fogade till planen är avfattade på annat språk än svenska, ska sökanden ge in en översättning till svenska. Översättningen ska vara gjord av en översättare som är auktoriserad eller har motsvarande utländsk behörighet. Bolagsverket får medge att någon översättning inte ges in.

I anmälan för registrering ska lämnas uppgift om

1. form, <i>firma</i> och säte för vart och ett av de fusionerande bolagen,	1. form, <i>företagsnamn</i> och säte för vart och ett av de fusionerande bolagen,
---	--

2. de register där bolagen är registrerade och de nummer som används för identifiering i registren,

3. hur borgenärer och, i förekommande fall, minoritetsaktieägare ska förfara för att utöva sina rättigheter samt de adresser där fullständig information om detta förfarande kostnadsfritt kan erhållas, och

4. bolagens adresser.

När registreringen kungörs enligt 27 kap. 3 §, ska kungörelsen innehålla de uppgifter som avses i tredje stycket 1–3.

24 kap.

8 §

I delningsplanen *skall* det för varje bolag anges

1. *firma*, bolagskategori, organisationsnummer och den ort där

I delningsplanen *ska* det för varje bolag anges

1. *företagsnamn*, bolagskategori, organisationsnummer och den ort

⁷ Senaste lydelse 2008:12.

styrelsen *skall* ha sitt säte,

2. en noggrann beskrivning av de tillgångar och skulder som *skall* överföras till vart och ett av de övertagande bolagen eller, vid delning enligt 1 § andra stycket 2, behållas av det överlåtande bolaget med uppgift om tillgångarnas och skuldernas verkliga värde,

3. hur många aktier i övertagande bolag som *skall* lämnas för ett angivet antal aktier i det överlåtande bolaget och vilken kontant ersättning som *skall* lämnas som delningsvederlag,

4. den tidpunkt och de övriga villkor som *skall* gälla för utlämnandet av delningsvederlaget,

5. från vilken tidpunkt och på vilka villkor de aktier som lämnas som delningsvederlag medför rätt till utdelning i övertagande bolag,

6. den planerade tidpunkten för upplösningen av det överlåtande bolaget, om detta *skall* upplösas,

7. vilka rättigheter i övertagande bolag som *skall* tillkomma innehavare av aktier, teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med särskilda rättigheter i det överlåtande bolaget eller vilka åtgärder som i övrigt *skall* vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,

8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av delningen *skall* lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör i överlåtande eller övertagande bolag eller till en revisor som utför granskning enligt 13 §,

9. om någon på något annat sätt *skall* få särskilda rättigheter eller förmåner av övertagande bolag som bildas i samband med delningen, och

10. kostnaderna för delningen och hur dessa *skall* fördelas på deltagande bolag.

där styrelsen *ska* ha sitt säte,

2. en noggrann beskrivning av de tillgångar och skulder som *ska* överföras till vart och ett av de övertagande bolagen eller, vid delning enligt 1 § andra stycket 2, behållas av det överlåtande bolaget med uppgift om tillgångarnas och skuldernas verkliga värde,

3. hur många aktier i övertagande bolag som *ska* lämnas för ett angivet antal aktier i det överlåtande bolaget och vilken kontant ersättning som *ska* lämnas som delningsvederlag,

4. den tidpunkt och de övriga villkor som *ska* gälla för utlämnandet av delningsvederlaget,

6. den planerade tidpunkten för upplösningen av det överlåtande bolaget, om detta *ska* upplösas,

7. vilka rättigheter i övertagande bolag som *ska* tillkomma innehavare av aktier, teckningsoptioner, konvertibler och andra värdepapper med särskilda rättigheter i det överlåtande bolaget eller vilka åtgärder som i övrigt *ska* vidtas till förmån för de nämnda innehavarna,

8. arvode och annan särskild förmån som med anledning av delningen *ska* lämnas till en styrelseledamot eller en verkställande direktör i överlåtande eller övertagande bolag eller till en revisor som utför granskning enligt 13 §,

9. om någon på något annat sätt *ska* få särskilda rättigheter eller förmåner av övertagande bolag som bildas i samband med delningen, och

10. kostnaderna för delningen och hur dessa *ska* fördelas på deltagande bolag.

Ett beslut enligt 1 § *skall* anmälas för registrering i aktiebolagsregistret.

Ett beslut enligt 1 § *ska* anmälas för registrering i aktiebolagsregistret.

Beslutet får registreras endast om

1. bolagets registrerade aktiekapital uppgår till minst det belopp som anges i 1 kap. 14 §,

2. ett yttrande visas upp, undertecknat av en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag, av vilket det framgår att det finns täckning för det registrerade aktiekapitalet, och

3. bolagets *firma* inte strider mot föreskrifterna i 28 kap. 1 och 7 §§ om ett publikt aktiebolags *firma*.

3. bolagets *företagsnamn* inte strider mot föreskrifterna i 28 kap. 1 och 7 §§ om ett publikt aktiebolags *företagsnamn*.

Ett beslut enligt 6 § *skall* anmälas för registrering i aktiebolagsregistret.

Ett beslut enligt 6 § *ska* anmälas för registrering i aktiebolagsregistret.

Beslutet får registreras endast om bolagets *firma* inte strider mot föreskrifterna i 28 kap. 1 och 2 §§ om ett privat aktiebolags *firma*.

Beslutet får registreras endast om bolagets *företagsnamn* inte strider mot föreskrifterna i 28 kap. 1 och 2 §§ om ett privat aktiebolags *företagsnamn*.

27 kap.

Avregistrering av *firma*

Avregistrering av ett *företagsnamn*

I *firmalagen* (1974:156) finns bestämmelser om avregistrering av *firma* ur aktiebolagsregistret sedan en dom om hävande av *firmaregistrering* har vunnit laga kraft.

I *lagen* (2019:000) om *företagsnamn* finns bestämmelser om avregistrering av ett *företagsnamn* ur aktiebolagsregistret sedan en dom om hävande av en *registrering* av ett *företagsnamn* har vunnit laga kraft.

28 kap. Aktiebolags *firma*

28 kap. Aktiebolagets *företagsnamn*

Firma

Företagsnamn

Ett aktiebolags *firma* *skall* innehålla ordet aktiebolag eller förkortningen AB.

Ett aktiebolags *företagsnamn* *ska* innehålla ordet aktiebolag eller förkortningen AB.

Firman *skall* tydligt skilja sig från *annan firma* som tidigare har

Företagsnamnet *ska* tydligt skilja sig från *annat företagsnamn*

registrerats i aktiebolagsregistret eller filialregistret och ännu är bestående.

Om bolagets *firma* skall registreras på två eller flera språk, skall varje lydelse anges i bolagsordningen.

som tidigare har registrerats i aktiebolagsregistret eller filialregistret och ännu är bestående.

Om bolagets *företagsnamn* ska registreras på två eller flera språk, ska varje lydelse anges i bolagsordningen.

2 §

Ett privat aktiebolags *firma* får inte innehålla ordet publikt.

I fråga om publika aktiebolags *firma* finns bestämmelser i 7 §.

Ett privat aktiebolags *företagsnamn* får inte innehålla ordet publikt.

I fråga om publika aktiebolags *företagsnamn* finns bestämmelser i 7 §.

Bifirma

Bolagets styrelse kan anta *bifirma*. Bestämmelserna i 1 § om *firma* gäller även *bifirma*. Orden aktiebolag, privat eller publikt eller förkortningen AB får dock inte tas in i *en bifirma*.

Särskilt företagsnamn

3 §

Bolagets styrelse kan anta *särskilt företagsnamn*. Bestämmelserna i 1 § om *företagsnamn* gäller även *ett särskilt företagsnamn*. Orden aktiebolag, privat eller publikt eller förkortningen AB får dock inte tas in i *ett särskilt företagsnamn*.

Övriga bestämmelser om *firma*

För registrering av aktiebolags *firma* gäller, utöver vad som framgår av 1–3 §§, vad som föreskrivs i *firmalagen (1974:156)*. I den lagen finns också bestämmelser om förbud mot användning av *firma* och om hävande av *firmaregistrering*.

Övriga bestämmelser om *företagsnamn*

4 §

För registrering av *ett* aktiebolags *företagsnamn* gäller, utöver vad som framgår av 1–3 §§, vad som föreskrivs i *lagen (2019:000) om företagsnamn*. I den lagen finns också bestämmelser om förbud mot användning av *ett företagsnamn* och om hävande av *en registrering av ett företagsnamn*.

Uppgifter om *firma* m.m. i brev, fakturor och orderblanketter samt på webbplatser

Uppgifter om *företagsnamn* m.m. i brev, fakturor och orderblanketter samt på webbplatser

5 §⁸

Ett aktiebolags brev, fakturor, orderblanketter och webbplatser *skall* ange bolagets *firma*, den ort där styrelsen har sitt säte samt bolagets organisationsnummer enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. Om bolaget har gått i likvidation, *skall* också detta anges.

Om det finns särskilda skäl, får Bolagsverket tillåta att ett aktiebolag inte lämnar uppgift om bolagets *firma* på sina webbplatser. I så fall *skall* uppgift i stället lämnas om att bolaget är ett aktiebolag och om bolagskategori. Ett sådant tillstånd *skall* begränsas till viss tid och får förenas med villkor.

Ett aktiebolags brev, fakturor, orderblanketter och webbplatser *ska* ange bolagets *företagsnamn*, den ort där styrelsen har sitt säte samt bolagets organisationsnummer enligt lagen (1974:174) om identitetsbeteckning för juridiska personer m.fl. Om bolaget har gått i likvidation, *ska* också detta anges.

Om det finns särskilda skäl, får Bolagsverket tillåta att ett aktiebolag inte lämnar uppgift om bolagets *företagsnamn* på sina webbplatser. I så fall *ska* uppgift i stället lämnas om att bolaget är ett aktiebolag och om bolagskategori. Ett sådant tillstånd *ska* begränsas till viss tid och får förenas med villkor.

6 §

Skriftliga handlingar som utfärdas för ett aktiebolag *skall* undertecknas med bolagets *firma*, om *firman* inte framgår på något annat sätt.

Om styrelsen eller någon annan ställföreträdare för bolaget har utfärdat en handling utan firmateckning, är de som har undertecknat handlingen solidariskt ansvariga för förpliktelser enligt handlingen som för egen skuld. Detta gäller dock inte, om det av handlingens innehåll framgår att den har utfärdats på bolagets vägnar. Det gäller inte heller, om

1. det av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick att den utfärdades för bolaget, och

2. mottagaren av handlingen får ett behörigen undertecknat godkännande av handlingen så snart som möjligt efter det att han eller hon har begärt det eller gjort personlig ansvarighet gällande mot undertecknarna av handlingen.

Skriftliga handlingar som utfärdas för ett aktiebolag *ska* undertecknas med bolagets *företagsnamn*, om *företagsnamnet* inte framgår på något annat sätt.

⁸ Senaste lydelse 2006:486.

7 §

Ett publikt aktiebolags *firma* skall följas av beteckningen (publ), om det inte av bolagets *firma* framgår att bolaget är publikt. *Firman* får inte innehålla ordet privat.

Ett publikt aktiebolags *företagsnamn* ska följas av beteckningen (publ), om det inte av bolagets *företagsnamn* framgår att bolaget är publikt. *Företagsnamnet* får inte innehålla ordet privat.

31 kap.2 §⁹

Följande beslut av Bolagsverket får överklagas till allmän förvaltningsdomstol:

1. beslut i ärenden enligt 7 kap. 17 §, 9 kap. 9, 9 a, 25, 26 eller 27 § eller 10 kap. 22 §,

2. beslut i tillståndsärenden enligt 8 kap. 9 §, 30 § eller 37 § andra stycket, 9 kap. 15 §, 20 kap. 23 §, 23 kap. 20 eller 33 § eller 24 kap. 22 §,

3. beslut enligt 23 kap. 27 eller 35 § eller 24 kap. 29 § att förklara att frågan om fusion eller delning har fallit,

4. beslut att vägra utfärda ett intyg enligt 23 kap. 46 §,

5. beslut enligt 27 kap. 2 § att skriva av en anmälan om registrering eller vägra registrering i andra fall än det som anges i andra stycket,

6. beslut att avregistrera företrädare enligt 27 kap. 6 §,

7. beslut i ärenden enligt 28 kap. 5 § andra stycket,

8. beslut att förelägga eller döma ut vite enligt 30 kap. 3 §.

Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av *en firma* enligt 27 kap. 2 § överklagas till Patent- och marknadsdomstolen.

Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av *ett företagsnamn* enligt 27 kap. 2 § överklagas till Patent- och marknadsdomstolen. *Detsamma gäller ett beslut enligt 27 kap. 2 § att vägra registrering på grund av 2 kap. 10 § lagen (2019:000) om företagsnamn.*

Ett överklagande ska ges in till Bolagsverket inom två månader från dagen för beslutet.

32 kap.**Bolagets *firma*****Bolagets *företagsnamn***17 §¹⁰

Firman för ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning skall följas av beteckningen (svb), om det inte av bolagets *firma* framgår att det är ett sådant

Företagsnamnet för ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning ska följas av beteckningen (svb), om det inte av bolagets *företagsnamn* framgår att

⁹ Senaste lydelse 2016:219.

¹⁰ Senaste lydelse 2005:812.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

1.32 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:595) om europakooperativ

Härigenom föreskrivs att 3 och 40 §§ och rubriken närmast före 3 § lagen (2006:595) om europakooperativ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Firma

Företagsnamn

3 §

Ett europakooperativs *firma* skall innehålla beteckningen SCE. *Firman* skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående *firmer* som är införda i det register som avses i 10 §.

Ett europakooperativs *företagsnamn* ska innehålla beteckningen SCE. *Företagsnamnet* ska tydligt skilja sig från andra ännu bestående *företagsnamn* som är införda i det register som avses i 10 §.

40 §¹

Bolagsverkets beslut att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 16 §, verkets beslut om att vägra utfärda ett intyg enligt 8 eller 20 § samt verkets beslut enligt 36 eller 39 §. Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av *en firma* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Bolagsverkets beslut att skriva av en anmälan om registrering eller att vägra registrering får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller verkets beslut i ett tillståndsärende enligt 16 §, verkets beslut om att vägra utfärda ett intyg enligt 8 eller 20 § samt verkets beslut enligt 36 eller 39 §. Ett beslut av Bolagsverket att vägra registrering av *ett företagsnamn eller en ändrad verksamhet* överklagas dock till Patent- och marknadsdomstolen. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader från dagen för beslutet.

Finansinspektionens beslut i ett ärende enligt 6 eller 13 § och Skatteverkets beslut om hinder mot flyttning av säte enligt 16 a § får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹Senaste lydelsen 2016:222.

1.33 Förslag till lag om ändring i marknadsföringslagen (2008:486)

Härigenom föreskrivs att 18 § marknadsföringslagen (2008:486) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 §

En näringsidkare får i sin reklam direkt eller indirekt peka ut en annan näringsidkare eller dennes produkter bara om jämförelsen

1. inte är vilseledande, 2. avser produkter som svarar mot samma behov eller är avsedda för samma ändamål, 3. på ett objektivt sätt avser väsentliga, relevanta, kontrollerbara och utmärkande egenskaper hos produkterna, 4. inte medför förväxling mellan näringsidkaren och en annan näringsidkare eller mellan deras produkter, varumärken, <i>firmor</i> eller andra kännetecken, 5. inte misskrediterar eller är nedsättande för en annan näringsidkares verksamhet, förhållanden, produkter, varumärken, <i>firma</i> eller andra kännetecken, 6. i fråga om varor med ursprungsbeteckning alltid avser varor med samma beteckning, 7. inte drar otillbörlig fördel av en annan näringsidkares renommé som är förknippat med näringsidkarens varumärke, <i>firma</i> eller andra kännetecken eller varans ursprungsbeteckning, och 8. inte framställer en produkt som en imitation eller kopia av en produkt som har ett skyddat varumärke eller <i>firma</i>.	4. inte medför förväxling mellan näringsidkaren och en annan näringsidkare eller mellan deras produkter, varumärken, <i>företagsnamn</i> eller andra kännetecken, 5. inte misskrediterar eller är nedsättande för en annan näringsidkares verksamhet, förhållanden, produkter, varumärken, <i>företagsnamn</i> eller andra kännetecken, 7. inte drar otillbörlig fördel av en annan näringsidkares renommé som är förknippat med näringsidkarens varumärke, <i>företagsnamn</i> eller andra kännetecken eller varans ursprungsbeteckning, och 8. inte framställer en produkt som en imitation eller kopia av en produkt som har ett skyddat varumärke eller <i>företagsnamn</i>.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

1.34 Förslag till
lag om ändring i lagen (2008:990)
om företagshypotek

Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 10 § lagen (2008:990) om företagshypotek ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

10 §

En ansökan om företagsinteckning ska innehålla uppgift om det belopp på vilket inteckningen ska lyda.

Inteckningens belopp ska anges i svenska kronor eller i sådan utländsk valuta för vilken det löpande finns tillgång till en tillförlitlig kurs för växling mellan den aktuella valutan och svenska kronor.

Sökanden ska lämna styrkt uppgift om *namn eller firma* och person- eller organisationsnummer. Om uppgifterna redan finns registrerade hos inskrivningsmyndigheten behöver sökanden inte styrka dessa.

Sökanden ska lämna styrkt uppgift om namn eller *företagsnamn* och person- eller organisationsnummer. Om uppgifterna redan finns registrerade hos inskrivningsmyndigheten behöver sökanden inte styrka dessa.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

1.35 Förslag till
lag om ändring i lagen (2010:566)
om vidareutnyttjande av handlingar
från den offentliga förvaltningen

Häriigenom föreskrivs att 4 § lagen (2010:566) om vidareutnyttjande av handlingar från den offentliga förvaltningen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Lagen påverkar inte utövandet av sådan ensamrätt som följer av patentlagen (1967:837), mönsterskyddslagen (1970:485), *firmalagen* (1974:156), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter, växtförädlarrättslagen (1997:306) eller varumärkeslagen (2010:1877).

Lagen påverkar inte utövandet av sådan ensamrätt som följer av patentlagen (1967:837), mönsterskyddslagen (1970:485), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter, växtförädlarrättslagen (1997:306), varumärkeslagen (2010:1877) eller *lagen* (2019:000) om *företagsnamn*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse 2015:289.

1.36 Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Bilaga 5

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 2 § radio- och tv-lagen (2010:696) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §¹

Den som bedriver en sändningsverksamhet som det inte behövs tillstånd för enligt denna lag eller som tillhandahåller beställ-tv, ska anmäla sig för registrering hos Myndigheten för press, radio och tv. Detsamma gäller den som för någon annans räkning bedriver sändningsverksamhet över satellit eller upplåter satellitkapacitet (satellit-entreprenör).

I anmälan ska följande anges:

1. namn, <i>firma</i> eller motsvarande,	1. namn, <i>företagsnamn</i> eller motsvarande,
2. ställföreträdare för juridisk person,	
3. postadress, telefonnummer, e-postadress och webbplats, och	
4. uppgift om den verksamhet som bedrivs.	

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse 2015:808.

1.37 Förslag till lag om ändring i alkohollagen (2010:1622)

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 kap.

2 §

Registret får innehålla uppgifter om dem som har tillstånd eller bedriver verksamhet enligt denna lag.

I registret får behandlas uppgifter om

1. namn eller *firma*, person-, samordnings-, registrerings- eller person-, samordnings-, registre-organisationsnummer, adress och rings- eller organisationsnummer, telefonnummer, och adress och telefonnummer, och

2. den verksamhet som tillståndet avser och om villkor som har meddelats för denna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

1.38 Förslag till
lag om ändring i försäkringsrörelselagen
(2010:2043)

Bilaga 5

Härigenom förskrivs i fråga om försäkringsrörelselagen (2010:2043) att 11 kap. 50 §, 12 kap. 11 och 88 §§, 13 kap. 39 § och rubrikerna närmast före 11 kap. 50 §, 12 kap. 88 § och 13 kap. 39 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

Försäkringsaktiebolags *firma*

**Försäkringsaktiebolagets
*företagsnamn***

50 §

Ett försäkringsaktiebolags *firma* ska innehålla ordet försäkring.

Ett försäkringsaktiebolags *företagsnamn* ska innehålla ordet försäkring.

12 kap.

11 §

Ett ömsesidigt försäkringsbolags bolagsordning ska ange

1. bolagets *firma*,
1. bolagets *företagsnamn*,
2. den ort i Sverige där bolagets styrelse ska ha sitt säte,
3. föremålet för bolagets verksamhet, varvid det ska anges särskilt om rörelsen ska avse såväl direkt försäkring som mottagen återförsäkring,
4. om försäkringsrörelse ska drivas utanför EES,
5. antalet eller lägsta och högsta antalet av de styrelseledamöter, revisorer och eventuella styrelsesuppleanter, som får utses av bolagsstämman, samt tiden för styrelseledamöternas och revisorernas uppdrag,
6. den krets av försäkrade som i denna egenskap är delägare, om inte bara försäkringstagarna är delägare,
7. garantikapitalet,
8. regler för hur rösträtten och förslagsrätten ska utövas och hur beslut ska fattas på stämman, varvid det ska anges särskilt
  - om och hur fullmäktige ska utses samt i vilken utsträckning delägarnas rösträtt ska utövas genom fullmäktige, och,
  - i vilken utsträckning garanterna ska ha rösträtt,
9. för vilka försäkringar, i vilka situationer, intill vilket belopp och i vilken ordning uttaxering kan ske hos delägarna i skadeförsäkringsföretag samt hur uttaxeringen ska genomföras,
10. i vilken ordning garanterna ska betala in det tecknade garantikapitalet,
11. om och i vilken ordning vinst ska delas ut till garanterna och i vilken ordning garantikapitalet ska återbetalas,
12. sättet att sammankalla bolagsstämman,
13. vilka ärenden som ska förekomma på den ordinarie stämman,

14. de regler enligt vilka bolagsstämman får förfoga över bolagets vinst eller, i ett livförsäkringsbolag, på annat sätt täcka bolagets förlust,

15. antal och sammanlagt belopp av de försäkringar som ska vara tecknade innan bolaget kan anses bildat,

16. hur tillgångarna ska fördelas mellan delägarna vid bolagets upplösning, och

17. för det fall att förlagsinsatser som avses i 5 kap. lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar ska förekomma, vad som ska gälla för dessa.

Om försäkringsbolaget ska ha euro som redovisningsvaluta, ska detta anges i bolagsordningen.

Firma

Företagsnamn

88 §

Ett ömsesidigt försäkringsbolags *firma* ska innehålla orden ömsesidig och försäkring. Om verksamheten avser att meddela försäkring av egendom bara inom ett begränsat geografiskt område, ska *firman* ange området för bolagets verksamhet men ordet ömsesidig får utelämnas.

Bolagets styrelse får anta *bi-firma*. *Bifirma* får inte innehålla ordet ömsesidig.

Firman ska tydligt skilja sig från *firmer* som är införda i det register som avses i 14 kap. 1 §. I övrigt finns bestämmelser om registreringen i *firmalagen* (1974:156).

Ett ömsesidigt försäkringsbolags *företagsnamn* ska innehålla orden ömsesidig och försäkring. Om verksamheten avser att meddela försäkring av egendom bara inom ett begränsat geografiskt område, ska *företagsnamnet* ange området för bolagets verksamhet men ordet ömsesidig får utelämnas.

Bolagets styrelse får anta *ett särskilt företagsnamn*. *Ett särskilt företagsnamn* får inte innehålla ordet ömsesidig.

Företagsnamnet ska tydligt skilja sig från *företagsnamn* som är införda i det register som avses i 14 kap. 1 §. I övrigt finns bestämmelser om registreringen i *lagen* (2019:000) om *företagsnamn*.

13 kap.

Firma

Företagsnamn

39 §

I stället för bestämmelsen i 14 kap. 1 § första stycket första meningen och tredje stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om förenings *firma* gäller för försäkringsföreningar att dess *firma* ska innehålla ordet försäkringsförening och att ordet försäkringsförening eller förkortning av det uttrycket inte får tas in i *en*

I stället för bestämmelsen i 14 kap. 1 § första stycket första meningen och tredje stycket lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar om *en* förenings *företagsnamn* gäller för försäkringsföreningar att dess *företagsnamn* ska innehålla ordet försäkringsförening och att ordet försäkringsförening eller förkortning av

bifirma.

det uttrycket inte får tas in i ett Bilaga 5
särskilt företagsnamn.

Endast försäkringsföreningar får
i *sin firma* använda uttrycket
försäkringsförening.

Endast försäkringsföreningar får
i *sitt företagsnamn* använda
uttrycket försäkringsförening.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

1.39 Förslag till
lag om ändring i lagen (2015:602)
om överlämnande av allmänna handlingar
för förvaring

Härigenom föreskrivs att 6 § och rubriken närmast före 6 § lagen (2015:602) om överlämnande av allmänna handlingar för förvaring ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anmälan av firmaändring

Anmälan om ändring av ett
företagsnamn

6 §

Om ett enskilt organ som förvarar allmänna handlingar från en statlig myndighet ändrar *sin firma*, ska organet genast anmäla ändringen till den statliga arkivmyndigheten.

Om ett enskilt organ som förvarar allmänna handlingar från en statlig myndighet ändrar *sitt företagsnamn*, ska organet genast anmäla ändringen till den statliga arkivmyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

1.40 Förslag till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877)

Bilaga 5

Häri genom föreskrivs¹ i fråga om varumärkeslagen (2010:1877)
dels att 2 kap. 27 § och 5 kap. 14 § ska upphöra att gälla,
dels att rubriken närmast före 2 kap. 27 § ska utgå,
dels att nuvarande 1 kap. 16 och 17 §§ och 2 kap. 29–35 §§ ska
betecknas 1 kap. 17 och 18 §§ och 2 kap. 30–36 §§,
dels att 1 kap. 1, 2, 4, 5, 8–11 och de nya 17 och 18 §§, 2 kap. 1, 4, 7–11,
24, 28 och de nya 32–34 §§, 3 kap. 1, 3 och 5 §§, 5 kap. 3 och 15 §§,
6 kap. 1–3 §§, 8 kap. 1 och 4 §§, 10 kap. 1, 2, 7 och 8 §§, rubrikerna
närmast före 1 kap. 1 §, 6 kap. 2 och 3 §§ och 10 kap. 1, 2, 7 och 8 §§
ska ha följande lydelse,
dels att rubrikerna närmast före 1 kap. 16 och 17 §§ och 2 kap. 29–33
och 35 §§ ska sättas närmast före 1 kap. 17 och 18 §§ och 2 kap. 30–34
och 36 §§,
dels att det ska införas sex nya paragrafer, 1 kap. 16 §, 2 kap. 1 a §,
2 kap. 27 §, 2 kap. 29 §, 3 kap. 2 a § och 5 kap. 14 §, och närmast före
1 kap. 16 § och 2 kap. 1 a och 27 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Varumärken och andra
varukännetecken m.m.

Varumärken och andra
varukännetecken

1 §

I denna lag finns bestämmelser om varumärken och andra varukännetecken för varor eller tjänster som tillhandahålls i en näringsverksamhet och som var och en kan förvärva ensamrätt till.

Lagen innehåller också bestämmelser om särskilda beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel som är skyddade i Europeiska unionen.

2 §

En förening, ett bolag eller en annan sammanslutning kan förvärva ensamrätt för sina medlemmar att använda gemensamma varumärken (*kollektivmärken*) och andra varukännetecken i näringsverksamhet.

En myndighet som meddelar föreskrifter om eller kontrollerar varor eller tjänster kan förvärva ensamrätt till varumärken (garanti-

En myndighet som meddelar föreskrifter om eller kontrollerar varor eller tjänster kan förvärva ensamrätt till varumärken (garanti-

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2436 av den 16 december 2015 för tillnärmning av medlemsstaternas varumärkeslagstiftning (omarbetning), i den ursprungliga lydelsen.

eller kontrollmärken) och andra varukännetecken för användning för sådana varor eller tjänster som föreskrifterna eller kontrollerna avser. Detsamma gäller för *stiftelser, föreningar, bolag och andra sammanslutningar* som fastställer krav för eller kontrollerar varor eller tjänster.

eller kontrollmärken) och andra varukännetecken för användning för sådana varor eller tjänster som föreskrifterna eller kontrollerna avser, *under förutsättning att myndigheten inte i näringsverksamhet tillhandahåller varor eller tjänster av detta slag.* Detsamma gäller för andra som fastställer krav för eller kontrollerar varor eller tjänster.

4 §

Ett varumärke kan bestå av alla tecken som *kan återges grafiskt*, särskilt ord, inbegripet personnamn, samt figurer, bokstäver, siffror och formen eller utstyrseln på en vara eller dess förpackning, förutsatt att tecknen har särskiljningsförmåga.

Ett varumärke kan bestå av alla tecken som har särskiljningsförmåga *och tydligt kan återges i det varumärkesregister som förs av Patent- och registreringsverket.*

Med tecken avses särskilt ord, inbegripet personnamn, figurer, bokstäver, siffror, *färger, ljud* och formen eller utstyrseln på en vara eller dess förpackning.

5 §

Ett varukännetecken ska anses ha särskiljningsförmåga om det kan skilja varor eller tjänster som tillhandahålls i en näringsverksamhet från dem som tillhandahålls i en annan.

Bristande särskiljningsförmåga kan bero på att ett varukännetecken endast består av tecken eller benämningar som

1. i handeln visar varans eller tjänstens art, kvalitet, kvantitet, avsedda användning, värde, geografiska ursprung eller andra egenskaper eller tidpunkten för när varan eller tjänsten är framställd, eller

1. i handeln visar varans eller tjänstens art, kvalitet, kvantitet, avsedda användning, värde, geografiska ursprung eller andra egenskaper eller tidpunkten för när varan är framställd *eller när tjänsten är utförd*, eller

2. i dagligt språkbruk eller enligt branschens vedertagna handelsbruk kommit att bli en sedvanlig beteckning för varan eller tjänsten.

Vid bedömningen av om ett varukännetecken har särskiljningsförmåga ska hänsyn tas till att det kan förvärva förmågan genom användning.

8 §

Den som innehar *en firma* eller ett annat näringskännetecken har ensamrätt till kännetecknet som varukännetecken. Om näringskännetecknet är skyddat endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det

Den som innehar *ett företagsnamn* eller ett annat näringskännetecken har ensamrätt till kännetecknet som varukännetecken. Om näringskännetecknet är skyddat endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast

området.

inom det området.

Bilaga 5

Den som använder sitt namn som varukännetecken har ensamrätt till kännetecknet som varukännetecken, om namnet har särskiljningsförmåga för de varor eller tjänster som det används för. Om namnet används endast inom en del av landet, gäller ensamrätten endast inom det området.

9 §

Ensamrätt kan inte förvärfvas till kännetecken som endast *består* av en form *som* följer av varans art, *en form* som är nödvändig för att uppnå ett tekniskt resultat eller *en form som* ger varan ett betydande värde.

Ensamrätt kan inte förvärfvas till kännetecken som endast *utgörs* av en form *eller en annan egenskap* som följer av varans art, är nödvändig för att *varan ska* uppnå ett tekniskt resultat eller ger varan ett betydande värde.

10 §

Ensamrätten till ett varukännetecken enligt 6–8 §§ innebär att ingen annan än innehavaren, utan dennes tillstånd, i näringsverksamhet får använda ett tecken *som är*

Ensamrätten till ett varukännetecken enligt 6–8 §§ innebär att ingen annan än innehavaren, utan dennes tillstånd, i näringsverksamhet får använda ett tecken *för varor eller tjänster, om tecknet är*

1. identiskt med varukännetecknet för varor eller tjänster av samma slag,

1. identiskt med varukännetecknet *och används* för varor eller tjänster av samma slag,

2. identiskt med eller liknar varukännetecknet för varor eller tjänster av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av tecknet leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder tecknet och innehavaren av varukännetecknet, eller

2. identiskt med eller liknar varukännetecknet *och används* för varor eller tjänster av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av tecknet leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder tecknet och innehavaren av varukännetecknet, eller

3. identiskt med eller liknar ett varukännetecken som här i landet är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, om användningen avser varor eller tjänster och *drar otillbörlig fördel av eller utan skälig anledning* är till skada för varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende.

3. identiskt med eller liknar ett varukännetecken som här i landet är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, om användningen *utan skälig anledning drar otillbörlig fördel av* eller är till skada för varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, *oavsett om användningen avser varor eller tjänster av samma, liknande eller annat slag.*

Som användning anses

1. *att* förse varor eller deras

Som användning anses *att*

1. förse varor eller deras

förpackningar med tecknet,

2. att bjuda ut varor till försäljning, föra ut dem på marknaden, lagra dem för dessa ändamål eller bjuda ut eller tillhandahålla tjänster under tecknet,

3. att importera eller exportera varor under tecknet, *eller*

4. att använda tecknet i affärshandlingar och reklam.

förpackningar med tecknet,

2. bjuda ut varor till försäljning, föra ut dem på marknaden, lagra dem för dessa ändamål eller bjuda ut eller tillhandahålla tjänster under tecknet,

3. importera eller exportera varor under tecknet,

4. *transitera eller vidta liknande tullåtgärd med varor av samma slag under ett tecken som är identiskt med eller som i väsentliga drag inte kan särskiljas från varukännetecknet, om inte innehavaren av varukännetecknet enligt lagen i destinationslandet saknar rätt att hindra att varorna släpps ut på marknaden där,*

5. *använda tecknet som ett företagsnamn eller ett annat näringskännetecken eller som en del av ett företagsnamn eller ett annat näringskännetecken, eller*

6. använda tecknet i affärshandlingar och reklam.

11 §

Ensamrätten till ett varukännetecken ger inte något självständigt skydd för en del av kännetecknet som saknar särskiljningsförmåga.

Ensamrätten till ett varukännetecken hindrar inte att någon annan, när det sker i enlighet med god affärssed, i näringsverksamhet använder

1. *sin firma*, sitt namn eller sin adress,

2. uppgifter om varans eller tjänstens art, kvalitet, kvantitet, avsedda användning, värde, geografiska ursprung eller andra egenskaper eller tidpunkten för när varan eller tjänsten är framställd, eller

3. varukännetecknet, *om det är nödvändigt för att ange varans eller tjänstens avsedda ändamål, särskilt när det rör sig om tillbehör eller reservdelar.*

1. sitt namn eller sin adress,

2. uppgifter om varans eller tjänstens art, kvalitet, kvantitet, avsedda användning, värde, geografiska ursprung eller andra egenskaper eller tidpunkten för när varan är framställd *eller när tjänsten är utförd*, eller

3. varukännetecknet för att *identifiera eller hänvisa till innehavarens varor eller tjänster.*

Ensamrätten till ett varukännetecken hindrar inte heller att tecknet används i jämförande reklam på ett sätt som är förenligt med marknadsföringslagen (2008:486).

Ensamrätten till ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke hindrar inte att någon annan i näringsverksamhet använder sig av tecken eller benämningar som anger geografiskt ursprung, om det sker i enlighet med god affärssed. Ensamrätten till ett sådant märke hindrar inte att den som har rätt att använda ett geografiskt namn gör detta.

Mellanliggande rättigheter

16 §

Rätten till ett registrerat varumärke ska gälla vid sidan av en äldre rätt till ett varukännetecken om

1. det äldre varukännetecknet inte hade särskiljningsförmåga på ingivningsdagen, eller i förekommande fall prioritetsdagen, för det yngre varumärket,

2. det äldre varukännetecknet, när det är identiskt eller likartat på det sätt som anges i 10 § första stycket 2, inte hade tillräcklig särskiljningsförmåga så att det förelåg en risk för förväxling på ingivningsdagen, eller i förekommande fall prioritetsdagen, för det yngre varumärket, eller

3. det äldre varukännetecknet, när det är identiskt eller likartat på det sätt som anges i 10 § första stycket 3, inte var känt inom en betydande del av omsättningskretsen på ingivningsdagen, eller i förekommande fall prioritetsdagen, för det yngre varumärket.

16 §

I de fall som avses i 14 och 15 §§ hindrar inte rätten till det yngre varukännetecknet användningen av det äldre.

På yrkande av någon av parterna, får en domstol i de fall som avses i 15 § om det är skäligt besluta att ett av kännetecknen, eller båda, endast får användas på särskilt sätt, såsom i ett visst utförande eller med tillägg av Ortsangivelse eller innehavarens namn. Ett sådant beslut får dock inte avse ett registrerat varumärke.

17 §

Vid utgivning av lexikon, handböcker eller andra liknande tryckta

17 §

I de fall som avses i 14–16 §§ hindrar inte rätten till det yngre varukännetecknet användningen av det äldre.

18 §

Vid utgivning av lexikon, handböcker och andra liknande

skrifter är *skriftens* författare, utgivare *eller* förläggare, på *begäran av den som innehar ett registrerat varumärke*, skyldig att se till att varumärket *inte återges i skriften utan att det framgår att* varumärket är skyddat genom registrering. Detsamma gäller om en sådan skrift görs tillgänglig elektroniskt av någon som avses i 1 kap. 9 § yttrandefrihetsgrundlagen.

Den som inte följer en begäran enligt första stycket är skyldig att medverka till att en rättelse offentliggörs på det sätt och i den omfattning som är skäligt samt att bekosta detta.

tryckta skrifter är författaren, utgivaren *och* förläggaren skyldig att se till att ett registrerat varumärke inte återges i skriften *utan uppgift om att* varumärket är skyddat genom registrering, *om innehavaren av varumärket begär att uppgiften ska finnas med* och återgivningen ger intryck av att varumärket är en sedvanlig beteckning för de varor eller tjänster för vilka varumärket är registrerat. *Detsamma gäller om en sådan skrift görs tillgänglig elektroniskt.*

Om innehavaren av varumärket begär att en uppgift enligt första stycket ska återges, ska detta ske utan dröjsmål. För tryckt skrift ska det ske senast i nästa utgåva.

2 kap.

1 §

Den som vill registrera ett varumärke ska ansöka om detta hos Patent- och registreringsverket. Ansökan ska innehålla

1. uppgifter om sökandens namn eller <i>firma</i> och adress,	1. uppgifter om sökandens namn eller <i>företagsnamn</i> och adress,
2. uppgifter om ombuds namn och adress,	
3. en tydlig återgivning av varumärket, och	
4. en förteckning över de varor eller tjänster som varumärket avser och vilka klasser dessa tillhör (varu- eller tjänsteförteckning).	4. en <i>tydlig</i> förteckning över de varor eller tjänster som varumärket avser och vilka klasser dessa tillhör (varu- eller tjänsteförteckning).

En ansökan om registrering av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke ska dessutom innehålla uppgifter om de villkor som gäller för *att varumärket ska få användas*.

En ansökan om registrering av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke ska dessutom innehålla uppgifter om *vem som har rätt att använda varumärket och de övriga villkor som gäller för varumärkets användning. I fråga om kollektivmärke ska uppgift lämnas om vilka förutsättningar som gäller för medlemskap i sammanslutningen.*

Sökanden ska betala föreskriven ansökningsavgift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om ansökningsförfarandet.

1 a §

Ingivningsdagen för en ansökan är den dag då följande har getts in till Patent- och registreringsverket:

- 1. en uppgift om att det som getts in är en ansökan om registrering,*
- 2. uppgifter som gör det möjligt för Patent- och registreringsverket att avgöra vem sökanden är,*
- 3. en tydlig återgivning av varumärket och*
- 4. en förteckning över de varor eller tjänster som varumärket avser.*

4 §

Ett varumärke får inte registreras om det endast består av en form som följer av varans art, en form som är nödvändig för att uppnå ett tekniskt resultat eller en form som ger varan ett betydande värde.

Ett kännetecken får inte registreras som varumärke om det endast utgörs av en form eller en annan egenskap som följer av varans art, är nödvändig för att varan ska uppnå ett tekniskt resultat eller ger varan ett betydande värde.

7 §²

Ett varumärke får inte registreras om det

1. strider mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning,

2. är ägnat att vilseleda allmänheten i fråga om varans eller tjänstens art, kvalitet, geografiska ursprung eller någon annan omständighet,

3. utan tillstånd innehåller en sådan statlig eller internationell beteckning eller ett sådant kommunalt vapen som enligt lag eller annan författning inte får användas obehörigen som varumärke, eller något som lätt kan förväxlas med en sådan beteckning eller ett sådant vapen, eller

4. utan tillstånd innehåller ett sådant kännetecken som enligt lagen (2014:812) om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten inte får användas

3. utan tillstånd innehåller en sådan statlig eller internationell beteckning eller ett sådant kommunalt vapen som enligt lag eller annan författning inte får användas obehörigen som varumärke, eller något som lätt kan förväxlas med en sådan beteckning eller ett sådant vapen,

4. utan tillstånd innehåller ett sådant kännetecken som enligt lagen (2014:812) om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten inte får användas

² Senaste lydelse 2014:814.

obehörigen som varumärke, eller något som kan förväxlas med ett sådant kännetecken.

Ett varumärke får inte heller registreras om märket innehåller eller består av något som är ägnat att uppfattas som en geografisk ursprungsbeteckning för vin eller spritdrycker och det avser vin eller spritdrycker av annat ursprung.

obehörigen som varumärke, eller något som kan förväxlas med ett sådant kännetecken,

5. innehåller en ursprungsbeteckning, en geografisk beteckning, ett traditionellt uttryck för vin eller en garanterad traditionell specialitet, i den utsträckning som det föreligger skydd för beteckningen enligt unionsrätten,

6. innehåller en geografisk beteckning för vin eller spritdrycker och varumärket avser vin eller spritdrycker av annat ursprung, eller

7. innehåller eller i väsentliga delar återger en äldre växtsortbenämning som avser en växtsort av samma eller närstående växtart, i den utsträckning som det föreligger skydd för växtsorten enligt växtförädlarrättslagen (1997:306) eller unionsrätten.

Ett varumärke får inte heller registreras om sökanden var i ond tro vid tidpunkten för ansökan.

Avser varumärket ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke, får det inte registreras om villkoren för märkets användning strider mot goda seder eller allmän ordning. Ett kollektivmärke får inte registreras om villkoren inte tillåter medlemskap i sammanslutningen för den som tillhandahåller varor eller tjänster som har sitt ursprung i det geografiska område som märket avser.

8 §³

Ett varumärke får inte registreras om det

1. är identiskt med ett äldre varukännetecken för varor eller tjänster av samma slag,

2. är identiskt med eller liknar ett äldre varukännetecken för varor eller tjänster av samma eller liknande slag, om det finns en risk

2. är identiskt med eller liknar ett äldre varukännetecken för varor eller tjänster av samma eller liknande slag, om det finns en risk

³ Senaste lydelse 2016:374.

för förväxling, inbegripet risken för att användningen av varumärket leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder varumärket och innehavaren av varukännetecknet,

3. är identiskt med eller liknar ett äldre varukännetecken som är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, och användningen av varumärket skulle *dra otillbörlig fördel av eller utan skälig anledning* vara till skada för varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, *eller*

4. kan förväxlas med ett kännetecken som användes här i landet eller i utlandet av någon annan vid tidpunkten för ansökan och som fortfarande används, om sökanden var i ond tro vid tidpunkten för ansökan.

Med ett varukännetecken avses i första stycket 1–3

1. ett varumärke som är registrerat enligt detta kapitel,
2. ett varumärke som är registrerat genom en internationell varumärkesregistrering som enligt 5 kap. fått giltighet i Sverige,
3. ett varukännetecken som är inarbetat, om det inarbetade skyddet gäller inom en väsentlig del av landet, samt
4. ett EU-varumärke.

för förväxling, inbegripet risken för att användningen av varumärket leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder varumärket och innehavaren av varukännetecknet, *eller*

3. är identiskt med eller liknar ett äldre varukännetecken, som är känt inom en betydande del av omsättningskretsen och användningen av varumärket *utan skälig anledning skulle dra otillbörlig fördel av eller vara till skada för varukännetecknets särskiljningsförmåga eller anseende, oavsett om användningen avser varor eller tjänster av samma, liknande eller annat slag.*

Med ett varukännetecken avses i första stycket

Ett varumärke får inte heller registreras om det kan förväxlas med ett äldre varukännetecken som är skyddat i ett annat land och sökanden var i ond tro vid tidpunkten för ansökan.

9 §

De hinder för registrering av varumärken som anges i 8 § första stycket 1–3 gäller på motsvarande sätt i fråga om

1. *en registrerad firma* som används i näringsverksamhet, och
1. *ett registrerat företagsnamn* som används i näringsverksamhet, och
2. ett sådant namn eller ett sådant annat näringskännetecken än *en registrerad firma* som är skyddat enligt 1 kap. 8 §, om skyddet gäller
2. ett sådant namn eller ett sådant annat näringskännetecken än *ett registrerat företagsnamn* som är skyddat enligt 1 kap. 8 §, om

*Lydelse enligt prop. 2015/16:180**Föreslagen lydelse*

10 §

Ett varumärke får inte registreras om det innehåller eller består av

1. något som är ägnat att uppfattas som någon annans *firma*,1. något som är ägnat att uppfattas som någon annans *företagsnamn*,

2. något som är ägnat att uppfattas som någon annans efternamn som har särskilt skydd eller någon annans allmänt kända konstnärsnamn eller ett likartat namn, om användningen av märket skulle medföra en nackdel för bäraren av namnet och om namnet uppenbarligen inte syftar på någon sedan länge avliden,

3. en bild av någon annan som uppenbarligen inte syftar på någon sedan länge avliden, *eller*

3. en bild av någon annan som uppenbarligen inte syftar på någon sedan länge avliden,

4. något som kränker någon annans upphovsrätt till ett litterärt eller konstnärligt verk eller någon annans rätt till en fotografisk bild eller ett mönster.

4. något som kränker någon annans upphovsrätt till ett litterärt eller konstnärligt verk eller någon annans rätt till en fotografisk bild eller ett mönster, *eller**5. en äldre ursprungsbeteckning eller geografisk beteckning som skyddas enligt 1 § lagen (2019:000) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter m.m.**Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

11 §

Bestämmelserna i 8–10 §§ utgör inte hinder mot registrering, om den som innehar den äldre rättigheten medger registreringen.

Bestämmelserna i 8 och 9 §§ samt 10 § 1–4 utgör inte hinder mot registrering, om den som innehar den äldre rättigheten medger registreringen.

24 §

När Patent- och registreringsverket har kungjort en registrering av ett varumärke får invändning göras mot den. Invändningen ska ha kommit in till verket inom tre månader från kungörelsedagen. Om invändningen inte har kommit in i rätt tid, ska den avvisas.

Invändningen ska innehålla

1. uppgifter om invändarens namn eller *firma* och adress,1. uppgifter om invändarens namn eller *företagsnamn* och adress,

2. uppgifter om ombuds namn och adress,

3. uppgift om den registrering som invändningen avser, och

4. uppgift om de omständigheter som åberopas till grund för invändningen.

Samförståndslösning

27 §

På begäran av invändaren och innehavaren av det registrerade varumärket ska Patent- och registreringsverket bestämma en frist för att parterna ska komma överens. Fristen ska vara minst två månader. Under fristen får Patent- och registreringsverket inte besluta om invändningen.

28 §

Har en invändning gjorts ska Patent- och registreringsverket, om det finns något hinder som avses i 4–10 §§ mot registreringen, häva registreringen helt eller delvis.

En invändning som helt eller delvis grundas på ett hinder som avses i 8–10 §§ ska avslås i motsvarande utsträckning om den har gjorts av någon som inte invänder i eget intresse och innehavaren av det registrerade varumärket begär det.

Om registreringen på grund av en invändning har hävts helt eller delvis, ska registreringen avföras ur varumärkesregistret i motsvarande utsträckning när avgörandet har vunnit laga kraft. Beslutet ska kungöras.

Finns det något hinder som avses i 8–10 §§, ska Patent- och registreringsverket häva registreringen helt eller delvis om inte annat följer av 29 §.

Om registreringen har hävts helt eller delvis, ska registreringen avföras ur varumärkesregistret i motsvarande utsträckning när avgörandet har vunnit laga kraft. Beslutet ska kungöras.

29 §

Patent- och registreringsverket ska inte häva registreringen, om invändningen gjorts av någon som inte har ett eget intresse i saken och innehavaren av det registrerade varumärket begär att invändningen avslås.

Grundas invändningen på ett hinder som utgörs av ett äldre registrerat varumärke enligt 8 § första stycket, ska Patent- och

registreringsverket häva registreringen, endast om användningen av det äldre varumärket uppfyller kraven på verkligt bruk i 3 kap. 2 § för de varor eller tjänster som ligger till grund för invändningen eller det finns giltiga skäl till att varumärket inte har använts. Om det äldre varumärket är ett EU-varumärke, regleras kravet på verkligt bruk i stället av artikel 15 i rådets förordning (EG) nr 207/2009 av den 26 februari 2009 om EU-varumärken.

Användning enligt andra stycket ska ha skett inom de fem år som föregår ingivningsdagen, eller i förekommande fall prioritetsdagen, för det yngre varumärket.

31 §

Om det efter registreringen görs någon ändring av de villkor som gäller för att ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke ska få användas, ska innehavaren anmäla detta till Patent- och registreringsverket.

De ändrade villkoren ska föras in i varumärkesregistret och kungöras.

32 §

Om det efter registreringen görs någon ändring av de villkor som gäller för att ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke ska få användas, ska innehavaren anmäla detta till Patent- och registreringsverket.

De ändrade villkoren ska föras in i varumärkesregistret och kungöras, under förutsättning att de uppfyller kraven i 1 § andra stycket och att det inte föreligger hinder enligt 7 § tredje stycket.

32 §

Registreringen gäller från den dag då ansökan om registrering kom in till Patent- och registreringsverket och i tio år från registreringsdagen.

33 §

Registreringen gäller i tio år från ingivningsdagen för ansökan om registrering.

33 §

Registreringen kan förnyas varje gång för en period om tio år räknat från utgången av föregående registreringsperiod. En ansökan om förnyelse ska ha kommit in till Patent- och registreringsverket tidigast *ett år* före och senast sex månader

34 §

Registreringen kan förnyas *helt eller delvis* varje gång för en period om tio år räknat från utgången av föregående registreringsperiod. En ansökan om förnyelse ska ha kommit in till Patent- och registreringsverket tidigast *sex månader* före och

registreringsperiodens utgång.

senast sex månader efter registreringsperiodens utgång.

Den som ansöker om förnyelse ska betala föreskriven förnyelseavgift. En inbetalning av förnyelseavgiften som görs inom *den frist som anges i första stycket* ska anses utgöra en ansökan om förnyelse.

Den som ansöker om förnyelse ska betala föreskriven förnyelseavgift *inom den frist som anges i första stycket*. En inbetalning av förnyelseavgiften som görs inom *denna frist* ska anses utgöra en ansökan om förnyelse.

Ett beslut att förnya en registrering ska föras in i varumärkesregistret och kungöras.

3 kap.

1 §

En registrering av ett varumärke får hävas om

1. märket har registrerats i strid mot denna lag,	2. registreringen fortfarande strider mot lagen, <i>och</i>
2. registreringen fortfarande strider mot lagen,	3. rätten till märket ändå inte får bestå enligt 1 kap. 14 <i>eller</i> 15§.
3. rätten till märket ändå inte får bestå enligt 1 kap. 14–16 §§, <i>och</i>	4. <i>annat inte följer av 2 a §.</i>

En registrering får vidare hävas om

1. varumärket, till följd av innehavarens handlande eller passivitet, i handeln har blivit en allmän beteckning för sådana varor eller tjänster som registreringen avser,

2. varumärket har kommit att strida mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning, eller

3. varumärket har blivit ägnat att vilseleda allmänheten i fråga om varans eller tjänstens art, kvalitet, geografiska ursprung eller någon annan omständighet och detta är en följd av det bruk innehavaren eller någon med hans eller hennes samtycke gjort av märket för sådana varor eller tjänster som det är registrerat för.

I de fall som avses i första stycket får registreringen inte hävas på den grunden att det enligt 2 kap. 8 § finns ett hinder mot den, om hindret utgörs av ett äldre registrerat varumärke och det äldre märket inte uppfyller kraven på användning enligt 2 §.

Vid bedömning av om varumärket har särskiljningsförmåga ska beaktas endast sådan särskiljningsförmåga som varumärket har förvärvat genom användning före ansökan om hävning.

2 a §

En registrering av ett varumärke får hävas på den grunden att det

enligt 2 kap. 8 § första stycket finns hinder mot registreringen, när hindret utgörs av ett äldre registrerat varumärke, endast om användningen av det äldre märket uppfyller kraven på verkligt bruk i 2 § för de varor eller tjänster som ligger till grund för hävningen eller det finns giltiga skäl till att varumärket inte har använts. Om det äldre varumärket är ett EU-varumärke regleras kravet på verkligt bruk i stället av artikel 15 i rådets förordning (EG) nr 207/2009 av den 26 februari 2009 om EU-varumärken.

Användningen enligt första stycket ska ha skett inom de fem år som föregår ansökan om hävning. Om det vid ingivningsdagen eller, i förekommande fall prioritetdagen, för det yngre varumärket hade gått minst fem år sedan frågan om registrering av det äldre varumärket blev slutligt avgjord, ska det äldre varumärket dessutom ha använts inom de fem år som föregår denna dag.

3 §

En registrering av ett kollektiv-, garanti- eller kontrollmärke får hävas, förutom på de grunder som anges i 1 eller 2 §, om

1. villkoren för användning av märket har ändrats och innehavaren inte har anmält detta till Patent- och registreringsverket enligt 2 kap. 31 §, *eller*

2. märket har använts på ett sätt som inte är förenligt med villkoren för användningen och innehavaren inte har vidtagit rimliga åtgärder för att förhindra den användningen.

1. villkoren för användning av märket har ändrats och innehavaren inte har anmält detta till Patent- och registreringsverket enligt 2 kap. 32 §,

2. märket har använts på ett sätt som inte är förenligt med villkoren för användningen och innehavaren inte har vidtagit rimliga åtgärder för att förhindra den användningen, *eller*

3. *en ändring av villkoren för användningen har förts in i varumärkesregistret i strid mot 2 kap. 32 § andra stycket.*

Den som vill inleda ett förfarande för att häva en registrering kan föra talan vid domstol, eller ansöka om hävning av registreringen hos Patent- och registreringsverket enligt 6–21 §§ (administrativ hävning). I 2 kap. 28 § finns det bestämmelser om att en registrering av ett varumärke får hävas efter det att någon gjort en invändning mot registreringen.

Den som vill inleda ett förfarande för att häva en registrering kan föra talan vid domstol, eller ansöka om hävning av registreringen hos Patent- och registreringsverket enligt 6–21 §§ (administrativ hävning). *En talan om hävning som grundas på ett hinder mot registrering enligt 2 kap. 8–10 §§ får föras endast av den som har ett eget intresse i saken. Detsamma gäller i fråga om en sådan ansökan om administrativ hävning.* I 2 kap. 28 § finns det bestämmelser om att en registrering av ett varumärke får hävas efter det att någon gjort en invändning mot registreringen.

Ett förfarande för att häva en registrering med stöd av 1 § andra stycket, 2, 3 eller 4 § eller 2 kap. 4, 5 eller 7 § får också inledas av en myndighet. Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som får göra detta.

5 kap.

3 §

En ansökan om internationell varumärkesregistrering ska vara ställd till Internationella byrån men ges in till Patent- och registreringsverket. Ansökan ska vara skriven på engelska och innehålla

1. uppgifter om sökandens namn eller <i>firma</i> och adress,	1. uppgifter om sökandens namn eller <i>företagsnamn</i> och adress,
2. uppgifter om ombuds namn och adress,	
3. uppgifter om nummer och datum för den svenska <i>registrering</i> eller ansökan om registrering som den internationella ansökan bygger på,	3. uppgifter om nummer och datum för den svenska <i>registreringen</i> eller ansökan om registrering som den internationella ansökan bygger på,
4. en tydlig återgivning av varumärket,	
5. en förteckning över de varor eller tjänster som varumärket begärs registrerat för och vilka klasser dessa tillhör (varu- eller tjänsteförteckning),	5. en <i>tydlig</i> förteckning över de varor eller tjänster som varumärket begärs registrerat för och vilka klasser dessa tillhör (varu- eller tjänsteförteckning),
6. uppgift om i vilka länder registreringen ska gälla, och	den internationella varumärkes-
7. de övriga uppgifter om återgivningen av varumärket, sökandens anknytning till Sverige och annat som en ansökan ska innehålla enligt	

⁴ Senaste lydelse 2014:253.

föreskrifter som meddelas av regeringen eller av den myndighet som regeringen bestämmer.

Sökanden ska betala föreskriven ansökningsavgift.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om ansökningsförfarandet.

14 §

På begäran av invändaren och innehavaren av den internationella registreringen ska Patent- och registreringsverket bestämma en frist för att parterna ska komma överens. Fristen ska vara minst två månader. Under fristen får Patent- och registreringsverket inte besluta om invändningen.

15 §

Har en invändning gjorts ska Patent- och registreringsverket, om det finns något hinder som avses i 2 kap. 4–11 §§ mot att den internationella varumärkesregistreringen gäller i Sverige, besluta att registreringen helt eller delvis inte ska gälla här. Annars ska invändningen avslås.

En invändning som helt eller delvis grundas på ett hinder som avses i 2 kap. 8–10 §§ ska avslås i motsvarande utsträckning, om den har gjorts av någon som inte invänder i eget intresse och innehavaren av registreringen begär det.

Finns det något hinder som avses i 2 kap. 8–10 §§ mot att den internationella varumärkesregistreringen gäller i Sverige ska Patent- och registreringsverket, besluta att registreringen helt eller delvis inte ska gälla här. Annars ska invändningen avslås. *En invändning ska också avslås om den har gjorts av någon som inte invänder i eget intresse och innehavaren av registreringen begär det.*

Vad som sägs i 2 kap. 29 § andra och tredje styckena tillämpas även i fråga om internationella registreringar. I stället för vad som där sägs om hävning ska Patent- och registreringsverket besluta att en registrering inte ska gälla här.

Ett beslut att registreringen inte ska gälla i Sverige får grundas endast på en omständighet som meddelas till Internationella byrån inom 18 månader från dagen för underrättelsen enligt 8 § första stycket. Har tiden för invändning enligt 11 § löpt ut efter denna frist, får beslutet dock grundas på omständigheter som meddelas till Internationella byrån inom en månad från det att tiden för invändning löpt ut. Detta gäller under förutsättning att Patent- och registreringsverket inom 18-månadersfristen har underrättat Internationella byrån om att ett meddelande om ett sådant beslut kan komma att översändas senare.

Om Patent- och registreringsverket på grund av en invändning beslutar att registreringen helt eller delvis inte ska gälla i Sverige, ska registreringen avföras ur varumärkesregistret i motsvarande utsträckning när avgörandet har vunnit laga kraft. Beslutet ska kungöras.

6 kap.

1 §

Ett sådant varukännetecken som avses i 1 kap. 6 och 7 §§ kan överlåtas, separat eller i samband med en överlåtelse av den näringsverksamhet där det används.

Ett sådant varukännetecken som avses i 1 kap. 6 och 7 §§ kan överlåtas *helt eller delvis. Överlåtelserna kan ske* separat eller i samband med en överlåtelse av den näringsverksamhet där *varukännetecknet* används.

Vid överlåtelse av en näringsverksamhet ingår ett sådant varukännetecken som avses i första stycket och som hör till näringsverksamheten i överlåtelserna, om inte något annat har avtalats.

Vad som sägs i första och andra styckena om varukännetecknet tillämpas även på en ansökan om registrering av ett varumärke.

Anteckning om överlåtelse av ett registrerat varumärke

Anteckning om överlåtelse

2 §

En överlåtelse av ett registrerat varumärke ska på begäran antecknas i varumärkesregistret och kungöras. En anteckning och kungörelse ska också göras på begäran av den som genom en dom som har vunnit laga kraft fått fastställt att han eller hon har bättre rätt till ett registrerat varumärke.

En överlåtelse av ett registrerat varumärke ska på begäran antecknas i varumärkesregistret och kungöras. En anteckning och kungörelse ska också göras på begäran av den som genom en dom som har vunnit laga kraft fått fastställt att han eller hon har bättre rätt till ett registrerat varumärke.

En överlåtelse av en ansökan om registrering av ett varumärke ska på begäran antecknas i Patent- och registreringsverkets diarium.

Den som begär att en anteckning enligt första stycket görs i registret ska betala föreskriven avgift.

Den som begär en anteckning enligt första stycket ska betala föreskriven avgift.

Verkan av anteckning om innehavare

Verkan av anteckning

3 §

I ett mål eller ärende om ett nationellt registrerat varumärke ska

I ett mål eller ärende om ett nationellt registrerat varumärke ska

den som är antecknad som innehavare i varumärkesregistret anses vara innehavare av varumärket.

den som är antecknad som innehavare i varumärkesregistret anses vara innehavare av varumärket. *I ett mål eller ärende om en nationell ansökan om registrering av ett varumärke ska den som är antecknad som sökande i Patent- och registreringsverkets diarium anses som sökande av varumärket.*

I ett mål eller ärende om ett internationellt registrerat varumärke ska den som är antecknad som innehavare i det internationella varumärkesregistret anses vara innehavare av varumärket.

8 kap.

1 §

Gör någon intrång i rätten till ett varukännetecken (varumärkesintrång) och sker det uppsåtligen eller av grov oaktsamhet, ska han eller hon dömas till böter eller fängelse i högst två år. Den som har överträtt ett vitesförbud enligt 3 § får inte dömas till ansvar för intrång som omfattas av förbudet.

Gör någon intrång i rätten till ett varukännetecken (varumärkesintrång) och sker det uppsåtligen eller av grov oaktsamhet, ska han eller hon dömas till böter eller fängelse i högst två år. *Detta gäller dock inte vid intrång i den rätt till ett varukännetecken som avses i 1 kap. 10 § andra stycket 4.* Den som har överträtt ett vitesförbud enligt 3 § får inte dömas till ansvar för intrång som omfattas av förbudet.

För försök eller förberedelse till brott enligt första stycket döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

Åklagaren får väcka åtal för brott som avses i första eller andra stycket endast om målsäganden anger brottet till åtal och åtal av särskilda skäl är motiverat från allmän synpunkt.

4 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör varumärkesintrång ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av varukännetecknet samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört. *När ersättningens storlek bestäms ska hänsyn särskilt tas till*

1. *utebliven vinst,*
2. *vinst som den som har begått intrånget har gjort,*
3. *skada på varukännetecknets anseende,*
4. *ideell skada, och*

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet gör varumärkesintrång ska betala skälig ersättning för utnyttjandet av varukännetecknet samt ersättning för den ytterligare skada som intrånget har medfört.

När storleken på ersättningen för ytterligare skada bestäms ska hänsyn särskilt tas till

1. utebliven vinst,
2. vinst som den som har begått intrånget har gjort,
3. skada på varukännetecknets anseende,
4. ideell skada, och
5. rättighetshavarens intresse av att intrång inte begås.

Den som utan uppsåt eller oaktsamhet gör varumärkesintrång ska betala ersättning för utnyttjandet av varukännetecknet, om och i den mån det är skäligt.

10 kap.

Förbud att döma till påföljd m.m.

Verkan av en hävning och förbud att döma till ansvar m.m.

1 §

Om en registrering av ett varumärke har hävts genom ett beslut eller en dom som har vunnit laga kraft, får domstolen inte döma till påföljd eller besluta om ersättning eller annan åtgärd enligt 8 eller 9 kap.

Om en registrering av ett varumärke har hävts på grund av 3 kap. 1 § första stycket, ska registreringen anses aldrig ha haft någon verkan.

Om en registrering har hävts på grund av 3 kap. 1 § andra stycket eller 3 kap. 2 §, ska registreringen anses ha förlorat sin verkan den dag då ansökan om hävning kom in. Domstolen får dock bestämma att registreringen i stället ska anses ha förlorat sin verkan den dag då det hinder som utgör grund för hävningen uppstod. Vid administrativt hävningsförfarande får Patent- och registreringsverket fatta ett sådant beslut.

Om en registrering har hävts på grund av 3 kap. 1 § första stycket, får domstolen inte döma till ansvar eller besluta om ersättning eller annan åtgärd enligt 8 eller 9 kap. Om en registrering har hävts på grund av 3 kap. 1 § andra stycket eller 3 kap. 2 §, får domstolen inte döma till ansvar enligt 8 kap. 1 §.

2 §

Förs talan om intrång i ett registrerat varumärke och gör den mot vilken talan förs gällande att registreringen är *ogiltig*, får *frågan om ogiltighet* prövas endast sedan talan om hävning har väckts. Domstolen får förelägga den som gör gällande att registreringen är *ogiltig* att inom viss tid väcka sådan talan.

Första stycket ska också tillämpas om det i ett mål som gäller fastställelsetalan avseende ett registrerat varumärke görs gällande att registreringen är ogiltig.

Förs talan om intrång i ett registrerat varumärke och gör den mot vilken talan förs gällande att *det finns grund för att häva registreringen*, får *denna fråga* prövas endast sedan talan om hävning har väckts. Domstolen får förelägga den som gör gällande att *det finns grund för att häva registreringen* att inom viss tid väcka sådan talan. *Det sagda tillämpas också om det i ett mål som gäller fastställelsetalan avseende ett registrerat varumärke görs gällande att det finns grund för att häva registreringen. Detta stycke tillämpas inte i brottmål.*

En talan om intrång i ett registrerat varumärke får bifallas endast om varumärket vid tidpunkten för talans väckande uppfyllde kraven på verkligt bruk i 3 kap. 2 § för de varor eller tjänster som ligger till grund för talan eller det finns giltiga skäl till att varumärket inte har använts. Användningen av varumärket ska ha skett inom de fem år som föregår talans väckande. Om svaranden är en innehavare av ett yngre varukännetecken, ska varumärket dessutom ha använts inom de fem år som föregår ingivningsdagen, eller i förekommande fall prioritetdagen, för det yngre varukännetecknet.

En talan om intrång får inte heller bifallas om det yngre varukännetecknet är ett EU-varumärke och det inte skulle finnas grund för att häva registreringen av EU-varumärket enligt artiklarna 53.1, 53.3, 53.4, 54.1, 54.2 eller 57.2 i rådets förordning (EG) nr 207/2009 av den 26 februari 2009 om EU-varumärken.

7 §⁵

Bestämmelserna i 3 § samt 8 kap. 3–8 §§ och 9 kap. ska tillämpas vid intrång i den rätt till en beteckning som följer av

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1151/2012 av den 21 november 2012 om kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel, i den ursprungliga lydelsen,

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 110/2008 av den 15 januari 2008 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, spritdrycker, samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1576/89, i den ursprungliga lydelsen,

3. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007, i den ursprungliga lydelsen, eller

4. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 251/2014 av den 26 februari 2014 om definition, beskrivning, presentation och märkning av, samt skydd av geografiska beteckningar för, aromatiserade vinprodukter och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1601/91, i den ursprungliga lydelsen.

I lagen (2019:000) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter m.m. finns bestämmelser om denna lags tillämpning i fråga om sådana beteckningar.

⁵ Senaste lydelse 2015:767.

**Skyldighet för licenstagare
och andra att underrätta
innehavaren**

**Förutsättningar för väckande
av talan m.m.**

8 §

Innehavaren av ett varukännetecken eller av en sådan särskild beteckning som avses i 7 § ska underrättas innan en talan om varumärkesintrång väcks. Detta gäller dock endast om den som vill väcka talan är

1. en licenstagare,
2. en panthavare som vill väcka talan med anledning av intrång i den pantsatta egendomen,
3. någon som är berättigad att använda ett sådant varukännetecken som avses i 1 kap. 2 §, eller
4. någon som är berättigad att använda en sådan särskild beteckning som avses i 7 § och som vill väcka talan enligt 8 kap. 4 eller 7 §.

Underrättelse enligt första stycket ska också ske när en licenstagare eller en panthavare vill väcka talan om fastställelse avseende ett varukännetecken.

Om någon underrättelse enligt första eller andra stycket inte har skett, ska talan avvisas.

En licenstagare får, om inte något annat avtalats, väcka talan om intrång eller fastställelse avseende varukännetecknet endast om innehavaren av varukännetecknet samtycker till det. Även utan samtycke får den som har en exklusiv licens väcka sådan talan, om innehavaren av varukännetecknet inte själv väcker talan inom skälig tid från det att licenstagaren underrättade innehavaren om att licenstagaren avser väcka talan. Väcker innehavaren av varukännetecknet talan, får en licenstagare alltid väcka sådan talan som avses i 8 kap. 4 §.

Det som sägs i första stycket första och tredje meningen om licenstagare tillämpas också i fråga om den som har rätt att använda ett sådant varukännetecken som avses i 1 kap. 2 §. Innehavaren av ett varukännetecken enligt 1 kap. 2 § har rätt till ersättning enligt 8 kap. 4 § för intrång i den rätt som en användare av kännetecknet har.

En panthavare får väcka talan om intrång eller fastställelse avseende varukännetecknet endast om innehavaren av varukännetecknet har underrättats om det.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
  2. De nya bestämmelserna ska tillämpas även på varukännetecken som har inarbetats, varumärken som har registrerats och varumärkesregistreringar som har sökts före ikraftträdandet, om inte annat följer av 3–5.
  3. Bestämmelsen i 2 kap. 1 a § ska inte tillämpas på varumärken som har registrerats eller varumärkesregistreringar som har sökts före ikraftträdandet.

4. Ett garanti- eller kontrollmärke som har registrerats före ikraftträdandet får inte hävas på grund av att det inte uppfyller förutsättningarna enligt 1 kap. 2 § andra stycket. Bilaga 5

5. Äldre bestämmelser gäller även i fortsättningen i fråga om åtgärder som har vidtagits eller rättigheter som har förvärvats före ikraftträdandet.

1.41 Förslag till lag om ändring i lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 4 § lagen (2016:188) om patent- och marknadsdomstolar ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2015/16:181 Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §

Patent- och marknadsdomstolen handlägger mål och ärenden enligt det som föreskrivs i

1. lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar, patentlagen (1967:837), lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar, lagen (1978:152) om svensk domstols behörighet i vissa mål på patenträttens område m.m. och växtförädlarrättslagen (1997:306),

2. lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, mönsterskyddslagen (1970:485), *firmalagen (1974:156)*, lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter och varumärkeslagen (2010:1877), 2. lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, mönsterskyddslagen (1970:485), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för ledarprodukter, varumärkeslagen (2010:1877), *lagen (2019:000) om företagsnamn och lagen (2019:000) om skydd för beteckningar på jordbruksprodukter m.m.*,

3. konkurrenslagen (2008:579), marknadsföringslagen (2008:486), lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare, lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden, lagen (2000:1175) om talerätt för vissa utländska konsumentmyndigheter och konsumentorganisationer, försäkringsavtalslagen (2005:104), lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet, lagen (2010:510) om lufttransporter, lagen (2010:1350) om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden, lagen (2014:836) om näringsförbud, lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar och lagen (2016:000) om kollektiv förvaltning av upphovsrätt, och

4. annan lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

Efter remiss har yttranden över betänkandet lämnats av Svea hovrätt (Patent- och marknadsöverdomstolen), Stockholms tingsrätt (Patent- och marknadsdomstolen), Kammarrätten i Sundsvall, Förvaltningsrätten i Härnösand, Justitiekanslern, Domstolsverket, Åklagarmyndigheten, Polismyndigheten, Revisorsnämnden (numera Revisorsinspektionen), Datainspektionen, Kommerskollegium, Försvarets materielverk, Läkemedelsverket, Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, Tullverket, Finansinspektionen, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Kammarkollegiet, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Skåne län, Konsumentverket, Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet, Konkurrensverket, Patent- och registreringsverket, Bolagsverket, Tillväxtverket, Regelrådet, Jordbruksverket, Livsmedelsverket, Lantmäteriet, Institutet för språk och folkminnen, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Arbetslöshetskassornas samorganisation, FAR, FICPI Sweden, Föreningen Stiftelser i Samverkan, Företagarna, Lantbrukarnas Riksförbund, Läkemedelsindustriföreningen, Näringslivets Regelnämnd, Småföretagarnas Riksförbund, Svenska Föreningen för Immaterialrätt, Svenska Föreningen mot Piratkopiering, Svenska Patentombudsföreningen, Svenskt Näringsliv, Sveriges advokatsamfund och Systembolaget.

Riksdagens ombudsmän, Handelshögskolan i Stockholm, Business Sweden, Internationella Handelskammarens Svenska Nationalkommitté, Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd, Kooperativa förbundet, Kreativ Sektor, Livsmedelsföretagen, Läkare utan gränser, Miljömärkning Sverige, Programmet för odlad mångfald, Stockholms Handelskammare, Svensk Form, Svensk Handel, Svenska Bankföreningen, Svenska Förläggareföreningen, Svenska Industrins IP Förening, Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag, Sveriges Annonörer, Sveriges Bostadsrättscentrum AB, Sveriges Kommunikationsbyråer, Sveriges Konsumenter, Sveriges Patentbyråers Förening, Teknikföretagen och Sveriges Textil- och modéföretag har avstått från att yttra sig.